કાબિલે તઅજ્જુબ સચ્ચે વાકિઆત

قابلِ تعجب سچے واقعات

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

કાબિલે તઅજ્જુબ સચ્ચે વાકિઆત

قابلِ تعجب سچے واقعات

- યુરોપી તેહઝીબકી તબાહીકે વાકિઆત
- અલ્લાહકે અઝાબાતકે મૌજૂદા દૌરકે વાકિઆત
- મુજાહિદીનકે સાથ અલ્લાહકી મદદકે વાકિઆત
- યુરોપી પોપ સિંગરોંકે કુબૂલે ઈસ્લામકી દાસ્તાનેં
- અજાઈબાતે કુદરત
- જિન્નાતકે સચ્ચે વાકિઆત
- સુન્નતોંકે જદીદ મુશાહિદાત
- અઝાબે કબરકે દેહશતનાક વાકિઆત

❋ તેહકીક વ તરતીબ ❋

મુહમ્મદ અનવર બિન અખતર

❋ લિપ્યાંતર ❋

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

હદીસ :- અલ્લાહકા સબસે ઝિયાદા મેહબૂબ ઔર પસંદીદા બંદા
વો હૈ જો અલ્લાહકે બંદોંકી ફિક્રમેં લગા રેહતા હૈ.

જિન અહબાબકો ઈસ કિતાબસે નફા હો વો મેરે મરહૂમ ભાઈ

હાફિઝ મુહમ્મદ અકબરકો

અપની દુઆઓંમેં યાદ રખ્ખેં.

કે અલ્લાહ તઆલા મર્હૂમકી મગફિરત ફરમાએ ઔર જન્નતમેં
આલા દરજાત અતા ફરમાએ (આમીન)

કરો મહેરબાની તુમ અહલે ઝમીં પર
ખુદા મહેરબાં હોગા અર્શે બરીં પર

કાબિલે તઅજ્જુબ સચ્ચે વાકિઆત

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન | સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

અલ્લાહકી અજાઈબાતકે ચંદ નમૂને

બરમૂદા મુસલ્લસ જિસ પર જહાઝનુમા બિક હો જાતે

કહા જાતા હૈ બરમૂદા મુસલ્લસકી ઈસ્તિલાહ સન ઈસવી ૧૯૬૦ કી દહાઈમેં એક મુસન્નિફ વિન્સેન્ટ ગેડિસ Vincent Gaddis ને સબસે પેહલે ઈસ્તેમાલ કી. ઈસસે ઉસકી મુરાદ વો મુસલ્લસનુમા ઈલાકા હૈ જો બહરે ઉકિયાનૂસમેં અમેરીકી રિયાસત ફલોરીડાકી જુનૂબ મગરિબી રાસસે લેકર બહામસ, પોર્ટોરેકો, ઉત્તન બરમૂદા ઔર ફિર વાપસ જુનૂબ મગરિબમેં ફલોરીડા તક ખીંચે ગયે ફર્ઝી ખુતૂતકે દરમિયાન મૌજૂદ હૈ.

ગેડિસકી ઈસ્તિલાહ ઈસ કદર મકબૂલ હુઈ કે અકસર લોગ જિનકે બરમૂદાકે પુર અસરાર ઈલાકેકે મુસલ્લસનુમા હોને પર યકીન નહીં બલ્કે વો ઉસે દાઈરવી બૈઝવી યા બેતરતીબ ઔર ગેડિસકે મુકર્રર કરદા ઈલાકેસે ઝિયાદા વસીઅ ખયાલ કરતે હૈં વો ભી ઉસે બરમૂદા ટાર્ઈ અનીગલ હી લિખતે ચલે આ રહે હૈં.

યે ઈલાકા શુરૂસે પુર અસરાર સમઝા જાતા રહા હૈ. ૧૪૯૨ મેં કોલંબસને જઝાઈરે ગરબુલ હિંદ પર લંગર અંદાઝ હોનેસે પેહલે એક વાકિઆ જહાઝકે રોઝ નામચે (ડાયરી) મેં લિખા કે ઉનહોંને એક બહોત બડે આગકે ગોલેકો સમંદરમેં ગિરતે દેખા હૈ. ૧૧ ઓકટોબરકી શામ કોલંબસ ઔર અમલેકે એક આદમીને પાનીકી સતહ પર એક ગૈર મામૂલી ચમકકો નમુદાર હોકર એક દમ ગાઈબ હોતે દેખા.

કોલંબસકો સફરસે પેહલે યે બાત માલૂમ થી કે જહાઝ ચલાનેવાલે મલ્લાહોંકા ખયાલ હૈ કે મગરિબકી જાનિબ સફર કરનેસે જહાઝ દુનિયાકે પરલે કિનારે જા ગિરેંગે. બાઝ તજુર્બાકાર મલ્લાહોંકા કેહના થા કે આગે સારગીસું સમંદર આતા હૈ. જહાંકી બલાએં કિસી જહાઝકો સહીહ સલામત આગે જાને નહીં દેતી.

કોલંબસ જિસ વક્ત ઉસ સમંદરસે ગુઝર રહા થા તો ઉસને દે ગૈર મામૂલી

બાત નોટ કી કે કુતુબનુમાકી સૂઈ ઉત્તરસે દખ્ખન (દક્ષિણ) દિશાકી તરફ ધૂમ રહી હે. જૂં જૂં યે આગે બળ્હતે રહે કુતુબનુમાકી સૂઈકે ધૂમનેમેં ઈઝાફા હોતા ચલા ગયા. અમલેકે તમામ લોગ સખ્ત ખૌફઝદા હો ગયે કે ઝરૂર કોઈ અનહોની બાત હોકર રહેગી. ક્યૂંકે કુતુબનુમાકી યે ગૈર મામૂલી હરકત સાબિત કર રહી હૈ કે વો કિસી પુર અસરાર ઈલાકેમેં દાખિલ હો ગયે હૈં. ઉનમેં બગાવતકે જરાસીમ સર ઉઠાને લગે. ઉધર કોલંબસકો ભી યકીન થા કે કુતુબનુમાકી સૂઈ કુતબી તારેકે બજાએ કિસી ઔર હી તરફ ઈશારા કર રહી હૈ. દર હકીકત સૂઈ કુર્રએ અર્ઝકે કુતુબે શિમાલીકી જાનિબ ઈશારા દે રહી થી ઔર કોલંબસ પેહલા શખ્સ થા જિસને યે ઈન્હિરાફ દેખા.

ઈસકે બાદ માલૂમ હુવા કે દુનિયામેં બાઝ મકામાત ઐસે હી હૈં જહાં કુતુબનુમાકી સૂઈ બયક વક્ત કુતબી તારેકી અસલી શિમાલી સિમ્ત ઔર ઝમીને મિકનાતીસકા શિમાલી કુતુબ ઝાહિર કરનેકી કોશિશ કરતી હૈ ઔર બરમૂદા મુસલ્લસકા મગરિબી ખત ૮૦ તૂલે બલદ પર ઐસા હી મકામ હે.

અમેરીકાકી દરયાફ્તકે બાદસે સમંદરકા યે ઈલાકા બહરી ઔર ફિઝાઈ ટ્રાફિકકે એ'તિબારસે બહોત પુર રશ હોતા ચલા ગયા. ઝિયાદા રશકે તનાસુબસે હાદિસાતકે ઈમ્કાનાત ભી બળ્હતે ગયે, મગર પે દર્પે ઐસે હૈરાનકુન હાદિસાત વાકેઅ હુએ જિનહોંને ઝિમ્મેદાર લોગોંકો પરેશાન કર દિયા. ઈસ ઈલાકેસે ગુઝરનેવાલે કઈ બહરી જહાઝ, કશ્તિયાં, આબદોઝેં, હત્તાકે લડાકા ઔર મુસાફિર હવાઈ જહાઝ ઈસ તૌરસે ગાઈબ હુએ કે કેહના પડતા હૈ કે ઝમીન ખા ગઈ યા આસમાન નિગલ ગયા.

ઈસ સિલસિલેકી ઈબ્તિદા સન ઈ. ૧૯૪૫ સે હુઈ. ડિસેમ્બરકી ૫ તારીખકો ૫ અદદ બમ્બાર હવાઈ જહાઝ ફલોરીડાસે ૩૨૦ મીલ પર મુહીત મશ્કકે લિયે રવાના હુએ. ઉનહેં ફલાઈટ ૧૯ કા નામ દિયા ગયા. ઉન હવાઈ જહાઝોં પર ૧૫ તજુર્બાકાર લોગ સવાર થે. ઉનકા સફર મશરિકસે શિમાલમેં બહામસકી તરફ ઔર વહાંસે વાપસ મુસ્તકરકી જાનિબ તય થા.

પરવાઝકે દો ઘંટે બાદ હવાબાઝ ટેલરને ઈત્તિલાઅ દી કે ઉસકે દોનોં કુતુબનુમા ગૈર મામૂલી તૌર પર ગલત રીડિંગ દે રહે હૈં ઔર ઉનહેં કુછ ઈલ્મ નહીં કે વો કહાં જા રહે હૈં. ફિર ઉનહોંને નામાલૂમ વુજૂહાતકી બિના પર અંદાઝા લગાયા કે વો અસલ રાસ્તેસે ભટકકર દોસો મીલ દૂર ફલોરીડા કીઝકે ઈલાકે તક આ ગયે હૈં. ઉસકે બાદ ટૂટ ટૂટકર ન સમઝમેં આનેવાલી આવાઝોંકા સિલસિલા

શુરૂ હો ગયા જો તીન ઘંટે તક જારી રહા. આખિરમેં યૂં માલૂમ હુવા જૈસે ઈન્ધન ખતમ હો રહા હૈ ઔર યો લોગ ઉતરનેકી તૈયારી કર રહે હૈં. હંગામી હાલાતકે પેશે નઝર એક તેઝ રફતાર માર્ડન હવાઈ જહાઝકો ફૌરી તૌર પર ભેજવા દિયા ગયા. ઉસમેં યે ખૂબી થી કે પાની પર ભી ઉતર સકતા થા. ઉસમેં પંદરહ લોગ સવાર થે મગર રવાન્ગીકે કુછ દેર બાદ યે ભી અચાનક ગુમ હો ગયા. અગલે ચંદ રોઝ તક ખુશ્કી, દરિયાઈ ઔર ફિઝાઈ દસ્તેં દો લાખ પચાસ હઝાર મીલકે રકબેમેં છ જહાઝોં યા ઉનકે અમલેકે લોગોંકી તલાશમેં નિકલ ખડે હુએ. મગર કિસી ચીઝકા કોઈ સુરાગ નહીં મિલા. ડિસેમ્બર સન ઈ. ૧૯૪૫ સે આજ તક સેંકડોંકી તા'દાદમેં હવાઈ જહાઝ ઔર કશ્તિયાં ઈસ મન્હૂસ ઈલાકેમેં બગૈર કિસી સુરાગકે ગાઈબ હો ચુકે હૈં.

મુહક્કિકીનને બરમૂદાકે ઈલાકેસે ગુઝરનેવાલે પાયલોટોંસે ઉપરકી ગૈર મામૂલી વારદાતોંકી તફસીલ માલૂમ કી હૈ. મસલન બાઝ પાયલોટોંકા બયાન હૈ કે કિસી મૌકા પર જબ વો બરમૂદાકે ઈલાકેકી ફિઝામેંસે ગુઝર રહે થે તો વહાં ઉનકે ઈલેક્ટ્રોનિક આલાતને અચાનક કામ બંદ કર દિયા ઔર કુછ દેર રુકનેકે બાદ ફિરસે ઠીક તૌર પર ચલને લગે. કુછ પાયલોટોંને ફિઝામેં રોશની ખારિજ કરતે હુએ બાદલ દેખનેકી ખબર દી.

ચાર્લ્ઝ બર્લ્ઝને પરવાઝ નંબર ૭૨૭ કા કિસ્સા સુનાયા હૈ કે મિયામીકે અડ્ડે પર મૌજૂદ રડારોંમેં હસ્બે મામૂલ જહાઝકી નિશાનદહી હો રહી થી કે અચાનક જહાઝ રડાર પરસે ગાઈબ હો ગયા. અડ્ડે પર પરેશાની ફૈલ ગઈ મગર દસ મિનિટ બાદ જહાઝ ફિરસે રડાર પર અચાનક નઝર આને લગા. જિસ વક્ત જહાઝ મંઝિલ પર પહોંચા તો સ્ટાફસે પૂછા ગયા કે ક્યા કોઈ ગૈર મામૂલી બાત હુઈ હૈ? ઉનકા બયાન થા કે કોઈ ખાસ બાત નહીં બસ જહાઝ દસ મિનિટ તક એક રોશન બાદલસે ગુઝર રહા થા. માલૂમ હુવા કે રોશન બાદલોંમેં રડારકી લહરેં કિસી ચીઝકો નહીં દેખ સકતીં. સ્ટાફ ઔર મુસાફિરોંને એક ઔર અજીબ બાત નોટ કી કે બાદલવાલે વાકિએસે કુછ દેર પેહલે સબને અપની ઘડિયાં ઝમીની વક્તકે મુતાબિક ચેક કર લી થી મગર અબ જો દેખા ગયા તો જહાઝ પર તમામ લોગોંકી કલાઈકી ઘડિયાં પીછે થીં. ગોયા યે રોશન ધુન્દકે બાદલ વક્તમેં ઝોલ પૈદા કર સકતે હૈં.

વો જિનકે રિશ્તેદાર બરમૂદાકી શયતાની મુસલ્લસકા શિકાર હુએ. જબ ઈસ કિસમકે વાકિઆત સુનતે હૈં તો ડર જાતે હૈં. નઝરિયાસાઝોંકે ખયાલમેં બરમૂદાકે રોશન બાદલોંમેં વક્તકી રફતાર બહોત ધીમી હો જાતી હૈ. ક્યા માલૂમ કે જિતને

લોગ ગાઈબ હુએ હૈં વો ભી કિસી બાદલમેં કૈદ હોં. વક્તકી સુસ્ત રવીસે ઉનકી ઉમરમેં ઈઝાફાકી કુદરતી રફતાર ભી સુસ્ત પડ ચુકી હો ઔર કિસી દિન અચાનક વો ફિરસે બાહિર આ જાએં તો ઉનકે સબ રિશ્તેદાર મર ખપ ચુકે હોં.

શાયદ વક્ત ઔર બરમૂદા મુસલ્લસકે દરમિયાન ગૈર મામૂલી તઅલ્લુક હૈ. ગુમશુદગીકી બેશુમાર ખબરોંકે સાથ સાથ કુછ ઐસી ખબરેં ભી આઈ હૈં જિનસે પરેશાનીમેં મઝીદ ઈઝાફા હોતા હૈ. યે ખબરેં આસેબી જહાઝોંકી હૈં. એક હી વક્તમેં કઈ લોગ ઈસ બાતકી ગવાહી દેતે હૈં કે સમંદરમેં ઉનહેં એક હવાઈ જહાઝ ગિરતા દિખાઈ દિયા હૈ. કોસ્ટગાર્ડ દૌડે આતે હૈં મગર વહાં કુછ ભી નહીં હોતા. સન ઈ.૧૯૬૭ મેં કોઈન એલઝાબેથ બહરી જહાઝકે દો મુલાઝિમીનને એક છોટેસે હવાઈ જહાઝકો બહરી જહાઝકી જાનિબ બઢતે દેખા. કરીબ થા કે વો બહરી જહાઝકે ઉપરસે ગુઝર જાએ કે અચાનક ઉન લોગોંકે સામને સમંદરમેં જા ગિરા. ઉન લોગોંને બહરી જહાઝકો વાપસ ચલવાયા કે બદ કિસ્મત જહાઝકે સ્ટાફકે લોગોંકી જાન બચાઈ જા સકે મગર વહાં તો કુછ નહીં થા.

કયાસ હૈ કે યે હવાઈ જહાઝ બરમૂદામેં વક્તકી ગૈર મામૂલી હરકતકે નતીજેમેં અપને કૈદખાનોંસે નિકલકર અપને અંજામકી અલમનાક કહાની દોહરાતે હૈં ઔર બરકનાતીસી અમ્વાજમેં ઉન્કી તસાવીર નમૂદાર હો જાતી હૈં યા ફિર યે બરમૂદાકી નહૂસતકા શિકાર હોનેવાલી મજબૂર રૂહેં હૈં જો બેચૈનીકે આલમમેં ઈસ તરહકે ઈશારોંસે કોઈ પૈગામ દેના ચાહતી હૈં. અપની યા દુનિયાકે લોગોંકી મદદકે લિયે.

સન ઈ. ૧૯૭૨ મેં હુકૂમતે અમેરીકાકે ભેજે ગયે તમામ મોસમિયાતી સય્યારોંકે બારેમેં કૌમી બહરી ઔર હવાઈ ફિઝાઈ એડમિનિસ્ટ્રેશનકી જાનિબસે યે ખબર મિલી કે જૈસે હી મસ્નૂઈ સય્યારા બરમૂદાકે ઈલાકે પરસે ગુઝરતા હૈ તો ઉસ દૌરાન ઝમીન પર આનેવાલી લેહરેં એક દમસે કમઝોર પડ જાતી હૈં. ખયાલ થા કે ઉસ ઈલાકેમેં મિકનાતીસી શુઆઓંકા બેપનાહ અસર મૌજૂદ હૈ જો બાલાઈ ફિઝામેં ૮૦૦ મીલકી બુલંદી પર ગુઝરતે હુએ મસ્નૂઈ સય્યારોંકી મિકનાતીસી ટેપોં પર બુરે અસરાત ડાલ રહા હૈ જિસકે નતીજેમેં ટેપ ચલતા ચલતા રૂક જાતા હૈ યા વાપસ ઘૂમને લગતા હૈ.

બરમૂદા મુસલ્લસકે મઝાહિરકી એક તશરીહ ઉડન તશ્તરિયોંકે હવાલે કી ગઈ હૈ. ચૂંકે કઈ લોગોંને ઉસ ઈલાકેમેં ઉડન તશ્તરિયોંકી ગૈર મામૂલી નકલો હરકત દેખનેકા દાવા કિયા હૈ. લિહાઝા બાઝ લોગોંકા ખયાલ હૈ કે જિતને લોગ ભી ગાઈબ હુએ, યા તો ઉડન તશ્તરિયોંને ઉનહેં બિલકુલ તબાહ વ બરબાદ કરકે

રખ દિયા યા ફિર ઈગવા કરકે લે ગયે.

એક તશરીહ ગુમશુદા બર્રે આ'ઝમ એટલાન્ટિસ (દેખિયે ગુમશુદા સરઝમીન) કે હવાલેસે હૈ. લોગોંકા ખયાલ હૈ કે સદિયોં પેહલે યહાં એક આબાદ ખિત્તા એટલાન્ટિસ થા જહાંકી ઈન્સાની તેહઝીબને બેહદો હિસાબ તરક્કી કર લી થી. ઝમીની આફાતને ઉસ ખિત્તેકો ડુબો દિયા મગર એટલાન્ટિસકે અકલમંદ બાશિન્દોંને પાનીકે નીચે રેહનેકા ગુર સીખ લિયા. ઉનકી પાનીકે નીચે સરઝમીનમેં ઐસે લેઝર હથિયાર લગે હુએ હૈં જો બરમૂદા પરસે ગુઝરનેવાલી સવારિયોંકો તબાહ કર દેતે હૈં. યા ફિર એટલાન્ટવી ખુશ્કીકે લોગોં ઔર સવારિયોંકો તજુર્બાતકી ખાતિર ઈગવા કર લેતે હૈં.

બરમૂદા મુસલ્લસકી બદનામ શોહરતકે બાદ દુનિયાકે ઔર ઈલાકોંકે બારેમેં ભી લોગોંકે બયાનાત મિલે હૈં કે વહાં ભી ઈસ કિસમકે વાકિઆત પેશ આ રહે હૈં. ઐસે મકામાતકો ANOMALIC ZONES કહા ગયા હૈ. ૧૯૬૦ કી દહાઈમેં અસરારકી છાનબીન કરનેવાલી મશ્હૂર સોસાયટીકે સદર આઈવન સીન્ડડસનને કુર્રએ અર્ઝકે ગિર્દ ઐસે બારહ પુર અસરાર ઈલાકોંકા નઝરિયા પેશ કિયા જિસમેં કુતબીનકે અલાવા બરમૂદાકે મુખાલિફ સિમ્તમેં વાકેઅ જાપાનકા શયતાની સમંદર ભી શામિલ કિયા ગયા. ડ્યૂલ્ઝસી યા શયતાની સમંદર જુનૂબ મશરિકી જાપાન આઈવોવજીમા (જઝારબોનન) ઔર મીરયાના જઝાઈરકે દરમિયાની ઈલાકેકા નામ હૈ જહાં દૂસરી જંગે અઝીમકે દૌરાન બડી તા'દાદમેં ગુમશુદગીકે વાકિઆત પેશ આએ. મગર યે ઈલાકા બરમૂદાકી તરહ મશ્હૂર નહીં હો સકા. હત્તાકે એક સર્વેકે મુતાબિક જાપાનમેં બહોત હી કમ લોગોંકો ઈસ હવાલેસે ઉસ ઈલાકેકે બારેમેં કોઈ માલૂમાત હૈં..૧૫૦ દરજેકા તૂલુલ બલદ ઈસ ઈલાકે ગુઝરતા હૈ ઔર યહાં એક મકામ પર બરમૂદાકી તરહ કુતુબનુમાકી સૂઈમેં અસલ શિમાલ ઔર કુતુબે શિમાલીકે દરમિયાન ઈન્હિરાફ દેખનેમેં આતા હૈ. મશ્હૂર હવાબાઝ એમીલિયા (દેખિયે બેચારી એમીલિયા) ઈસ ઈલાકેમેં મીરયાનાકે કરીબ ગાઈબ હુઈ થી.

બહરે મુરદાર જો ઈન્સાનકો નહીં ડુબોતા

ઉર્દૂ અહલે લુગતને ઈસી તરહ તર્જુમા કિયા, હમને હૂબહૂ ઈસ તરહ પેશ કિયા હૈ. "ડેડ્સી" (Dead Sea) કા જબ વો ઉર્દૂમેં તર્જુમા કરતે હૈં તો ઉસે

બુહૈરએ મુરદાર કેહતે હૈં ઔર યૂં લગતા હૈ કે જૈસે ઉસ સમંદરમેં બેશુઉર (નાદાન) લોગ મરી હુઈ ભેડ બકરિયાં ફેંકતે હોં જબકે હકીકત કુછ ઉસકે પાનિયોંમેં છુપે અજૂબેકી હૈ.

આમ તૌર પર ખિત્તએ ઝમીન પર મૌજૂદ હર ચીઝ ઔર હર મુલ્ક સતહે સમંદરસે હઝારોં ફુટકી બુલંદી પર વાકેઅ હોતા હૈ મગર ઉર્દનકે બુહૈરએ મુરદારકે કરીબ આકર સતહે સમંદરસે બુલંદીકા ખયાલ હર્ફે ગલતકી તરહ મિટ જાતા હૈ ઔર ઝહનમેં સતહે સમંદરકી પસ્તી આ જાતી હૈ. બુહૈરએ મુરદાર સતહે સમંદરસે ૪૦૦ મીટર નશેબી (નીચેકી) ઝમીનમેં વાકેઅ હૈ ઔર ઈલ્મે જુગરાફિયામેં યે ઝમીનકા ઈન્તિહાઈ નશેબ ગિના જાતા હૈ. ઉસકા પાની બે પનાહ અજાઈબાત રખતા હૈ. ઉસકા પાની કિસી ચીઝકો હત્તાકે બેશરમ ઈન્સાનકો ભી ન ડુબોતા હૈ ઔર ન મારતા હૈ. ઉસકે પાનિયોં પર સતહે ઝમીનકી તરહ ચલના મુમકિન હૈ બલ્કે કોઈ અગર ચાહે તો ઉસકે પાનિયોં પર બૈઠ ભી સકતા હૈ. હમ યે તો નહીં કેહતે કે વહીં બૈઠે બૈઠે દીવાર પર લિખ્ખા હુવા પઢ સકતા હૈ. અલબત્તા અખબાર પઢ સકતા હૈ, કોઈ કિતાબ પઢ સકતા હૈ. ક્યૂંકે ઉસકા પાની આમ પાનીસે બર અક્સ તાસીર રખતા હૈ બલ્કે અકસીરકા હુકમ રખતા હૈ.

અરઝી તબીઈયાત (Geo-phsics) કે માહિરીનકા કેહના હૈ કે બુહૈરએ મુરદારકે પાનિયોંસે સો (૧૦૦) કે લગભગ મુરક્કબાત નિકલતે હૈં જો હુસ્ન બખ્શ ઔર સિહ્હત દેનેવાલા લેપ ઔર મહલૂલ બનાનેકે કામ આતે હૈં. ઉસે કુદરતે કામિલકે બેપનાહ અજાઈબાતમેંસે એક બડા અજૂબા કેહના ચાહિયે ઔર ઉસકી કુદરતકા ઈદરાક કરના ચાહિયે. તેલ સાફ કરનેકે અમલસે એક ચીઝ પેટ્રોલિયમ જીલીકે નામસે નિકલતી હૈ જિસસે આરાઈશ વ ઝેબાઈશે બદનકે બેશુમાર મહલૂલાત વ મુરક્કબાત તૈયાર હોતે હૈં જો બુઢેકો જવાન ઔર જવાનકો તવાના (તાકતવર) બનાતે હૈં. ઠીક ઉસી તરહ બુહૈરએ મુરદારકે પાનિયોંકો છાન ફટકકર ઔર કીમિયાવી મરાહિલસે ગુઝારકર ઐસી મઅદનિયાત નિકાલી જાતી હૈં જો આમ પાનીમેં મૌજૂદ નહીં હોતીં. મગરિબ ઔર મશરિકકે દવાઈયાં બનાનેવાલે ઔર હુસ્ન અફઝા ચીઝેં તૈયાર કરનેવાલે ઈદારે ઉનસે સેંકડોં કિસમકી ફાઈદેકી ચીઝેં તૈયાર કરતે હૈં. ઉનમેં બહોતસોંમેં દવાઈ અસરાત કાર ફરમા હોતે હૈં મગર માહિરીન ઉનહેં ઝેબાઈશી અજઝા યાની કોસ્મેટિક્સકા નામ દેતે હૈં. ઉસકી વજહ યે હૈ કે મુખ્તલિફ મુલ્કોંમેં (દવાઈયોં ઔર હુસ્ન અફઝા ખાલિસ માલ) મેડીસિન ઔર કોસ્મેટિક્સ પર મેહસૂલ (ટેક્સ) લગાયા જાતા હૈ હાલાંકે વો ભી દવાઈકા

અસર રખતી હૈ. ફર્ક સિર્ફ યે હૈ કે દવા ખાઈ જાતી હૈ જબકે કાસ્મેટિક્સ બાહરી તૌર પર ઈસ્તેમાલ કી જાતી હૈ મગર યે તકનીક દવા બનાની જાતી હૈ કે જો લોગ કોસ્મેટિક્સ ઈસ્તેમાલ કરેં વો ઝિયાદા કીમત ભી અદા કરેં.

બુહૈરએ મુરદારકે પાનીકી તરફ દેખને પર ઐસા હી લગતા હૈ જૈસે વો આમ સમંદરી પાની હો, મગર ઉસમેં તલાતુમ (જોશ) બરપા નહીં હોતા. હવાકી શોખી ઉસમેં લહરેં ઝરૂર પૈદા કરતી હૈ મગર ઉસકે બાવજૂદ ઈસ તલાતુમ મદ્દ જઝર (ઉતાર ચઢાવ), બહરી મખ્લૂક, મછલિયાં ઔર મગરમચ્છોંસે મહરૂમ પાની કહા જાતા હૈ. યે પીનેકે કામ ભી નહીં આતા અલબત્તા ઈસ નહાનેકે લિયે ઈન્તિહાઈ મુફીદ પાની કરાર દિયા ગયા હૈ કે રૂએ ઝમીનકા કોઈ દૂસરા પાની ઈસ જૈસા નહીં. ઈસી બિના પર સિહ્હતમંદ રેહને ઔર ચમડીકી બીમારિયોંસે મહફૂઝ રેહનેકે લિયે હર સાલ હઝારોંકી તા'દાદમેં લોગ દુનિયાભરસે યહાં નહાનેકે લિયે આતે હૈં. યે ભી ઉસકા એક અજૂબા હૈ. બુહૈરએ મુરદારકે મહરૂમ પાનીમેં હઝારોં તરહકી ખૂબિયાં ઔર બરકતેં પાઈ જાતી હૈં.

પાનીકી સતહ પર ગુરૂબે આફતાબકા હર મંઝર સુહાના શુમાર હોતા હૈ મગર બુહૈરએ મુરદાર પર આફતાબ ગુરૂબ હોનેકા મંઝર નિહાયત દિલકશ વ દિલરુબા હોતા હૈ. મંઝરમેં પીલે ઔર સુર્ખ રંગકી લહરેં દેખનેકે લિયે અકસર લોગ યહાં ઈસ તરફ આતે હૈં જૈસે યહાં કોઈ દિલફરેબ નઝારા લગા હો. ઉર્દુનકે દારૂલ હુકૂમત ઉમ્માનસે પચપન કિલોમીટરકે ફાસલે પર બુહૈરએ મુરદાર અગરચે નામસે મુરદા હૈ મગર બેપનાહ ઝિંદગી બખ્શ કામ દિખાતા હૈ. ઔર યહાં પહોંચનેવાલા યે એહસાસ કિયે બગૈર નહીં રેહ સકતા કે વો ઝમીનસે કિસી દૂસરે સય્યારે પર આ પહોંચા હૈ.

આમ પાનીકી ખૂબિયોંસે મહરૂમ ઈસ ખારી પાનીકી એક વજહ દરિયાએ ઉર્દુનકે માહિરીન યે બયાન કરતે હૈં કે ઉસકે પાનીમેં નમકિયાત ઔર મઅદનિયાતકી બેશુમાર કિસ્મેં બહોત મિકદારમેં પાઈ જાતી હૈં. જિન્હોંને ઉસકે ડુબોનેકી સલાહિયત ખતમ કર દી હૈ. મુઅજ્ઝઝ સલાહિયત ખતમ હોને ઔર મૌજૂદા ખૂબીકી દરયાફ્તકા ઈલ્મ મૌજૂદા સાઈન્સને નહીં કિયા થા બલ્કે યે ખુસૂસિયત તો હઝારોં સાલસે માલૂમ થા.

બુહૈરએ મુરદારકે અજાઈબાતમેં યે ભી હૈ કે ઉસકે પાનીસે અલાહિદા કિયે જાનેવાલે નમકિયાત ઔર દૂસરે અજઝા મુલ્કે ઉર્દુનકી કૌમી આમદનીકા બડા ઝરીઆ બને હૈં.

બુહેરએ મુરદારકે અજાઈબાતમેં યે ભી શામિલ હૈ કે આમ તૌર પર ઉસકા પાની ઈતના પુર સુકૂત હોતા હૈ જૈસે એક જોહડ (તાલાબ) કા પાની, મગર સાલકે કુછ મહીનોંમેં હંગામા ખેઝ ઔર પુરશોર હો જાતા હૈ. ઐસા ગરમીકે મોસમકે દિનોંમેં હોતા હૈ જબ સૂરજમેં તમાઝત (ગરમી) આ જાતી હૈ. ઉસ વક્ત એક મંઝર યે ભી પૈદા હોતા હૈ કે સાહિલકે કરીબી ચટાની હિસ્સેમેં ઝાગ જમા હો જાતી હૈ ઔર દેખને પર યૂં લગતા હૈ કે જૈસે બરફબારી હુઈ હો, જબકે કુછ ઘડિયોં બાદ તમામતર પાનીકી સતહ એક ઐસા મંઝર પેશ કરતી હૈ જો પેહલે મંઝરસે બિલકુલ મુખ્તલિફ હોતા હૈ.

બુહેરએ મુરદારકા પાની ડુબોનેકી સલાહિયતસે ઈસ લિયે મેહરૂમ હૈ કે ઉસ પાનીમેં નમકિયાતકી મિકદાર દૂસરે સમંદરસે ચાર ગુના ઝિયાદા હોતી હૈ.

બુહેરએ મુરદારકા પાની ડુબોનેકી સલાહિયતસે ઈસ લિયે મેહરૂમ હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ હી નહીં. ક્યૂંકે ઉસમેં કૌમે આદકો અલ્લાહ તઆલાને કિયામત તક અઝાબમેં મુબ્તલા કિયા હુવા હૈ.

આદમ નુમા..... ઈન્સાનોંકે પુર અસરાર ભાઈબંદ

વો ઈન્સાનોંકી તરહ દો પૈરોં પર ચલતે ફિરતે હૈં. ઈસ એ'તિબારસે વો ઈન્સાનકે અલાવા ઝમીનકી દૂસરી દો પૈરવાલી મખ્લૂક હૈં. ચેહરે મોહરેસે વો ઈન્સાન ઔર બંદરોં જૈસે માલૂમ હોતે હૈં મગર ઈનમેંસે બહોતસે બંદરોંસે ઝિયાદા ઝહીન હૈં. વો અવઝારોં ઔર હથિયારોંકા ઈસ્તે'માલ ભી કરતે હૈં. સાઈન્સકો ઉનકે વુજૂદકે બારેમેં શક હૈ. ઉનકી રિવાયાત મુખ્તલિફ અંદાઝમેં પૂરી ઝમીનસે મિલતી આ રહી હૈં. રિવાયાત ઔર ઐની શાહિદોંકે બયાનાતકી તા'દાદકી રોશનીમેં યૂં લગતા હૈ જૈસે ઉનકી કઈ કિસ્મેં દુનિયાકે ઘને ઔર તારીક ઈલાકોંમેં છુપી ઝિંદગી બસર કર રહી હૈં. ક્યા યે તમામ બયાનાત લગ્વ હૈં?

એશિયાકે બીચકે ઈલાકોં (મન્ગોલિયા, ચીન ઔર રૂસ) કે લોગ એક નીમ ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકા ઝિક્ર કરતે હૈં જિસે ઉનહોંને અલ્માસ Almas કા નામ દે રખ્ખા હૈ. ઉનકે ખયાલમેં યે નીચે દરજેકે ઈન્સાન હૈં. યે મખ્લૂક ખૂંખ્વાર નહીં હૈ. બલ્કે આમ ઈન્સાનોંસે દોસ્તાના બરતાવ રખતે હૈં. કુછ લોગોંકા ખયાલ હૈ કે અલ્માસ દર હકીકત તારીખે અહદસે પેહલેકે ઈન્સાન નીંદરથાલકી કિસમસે

તઅલ્લુક રખતે હૈં. નીંદરથાલ સીધે ખડે હોકર દો ટાંગોં પર ચલ સકતે થે. એક ઝમાનેમેં ઉનકી નસલ ખુશ્કી પર જગહ જગહ ફૈલી હુઈ થી. મગર ફિર અચાનક કહીંસે ઈન્સાનોંકી એક ઔર કિસમ "ક્રોમીગનૂં" નમૂદાર હો ગઈ. યે લોગ ઝિયાદા ઝહીન થે. ઉનકે દિમાગકી જસામત નીંદરથાલ નસલસે ઝિયાદા બડી થી. દોનોં નસલોંમેં ચપકલિશ (લડાઈ) હો ગઈ. ક્રોમીગનોંને ઈન્સાનોંકી દૂસરી કિસમકો હલાક કરના શુરૂ કર દિયા. તારીખકી રવસે નીંદરથાલ સફહે હસ્તીસે મિટા દિયે ગયે ઔર ઉસ કિસમકા એક ઈન્સાન ભી બાકી ન રહા. લેકિન દુનિયાકે મુખ્તલિફ ખિત્તોંસે દો ટાંગોં પર ચલનેવાલે જાનવરનુમા ઈન્સાનોં/ઈન્સાનનુમા જાનવરોંકે દેખે જાનેકી ખબરેં આતી રેહતી હૈં. બાઝ લોગોંકા ખયાલ હૈ કે યે યા તો ગોરીલે યા ઈસ કિસમકે દૂસરે જાનવર હૈં જિનકી પેહચાન સાઈન્સી તૌર પર અબ તક નહીં હો સકી, યા ફિર ઉન નીંદરથાલ ઈન્સાનોંકી બાકિયાતસે હૈં જો ક્રોમીગનોંકે હાથોં કત્લે આમસે ઈત્તિફાકન બચ ગયે થે.

૧૯૫૮ સે પેહલે ઈશ્તિરાકી રૂસમેં કિસી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકે વુજૂદસે ઈન્કાર કિયા જાતા થા. ઉનકા ખયાલ થા કે મગરિબી મમાલિક ઈસ કિસમકી મખ્લૂકકી તલાશકી આડમેં દર હકીકત એશિયામેં જાસૂસ ટીમેં ભેજતી હૈં. મગર જનવરી ૧૯૫૮ મેં એક રૂસી સાઈન્સદાન જે. ક્રોનનને બયાન દિયા કે ઉસે બઝાતે ખૂદ પામેરકે ઈલાકેમેં એક બરફાની ઈન્સાન દેખનેકા ઈત્તિફાક હુવા હૈ. જિસકે બાઝૂ લંબે થે. જિસ્મ બાલોંસે ઢકા હુવા થા ઔર વો ઝરા ઝુકકર ચલતા હુવા દિખાઈ દિયા. ઉસકે બાદસે ઈલાકેસે આનેવાલી ખબરોંકો મહઝ નઝર અંદાઝ કરનેકી રીત ખતમ હો ગઈ. સાઈબેરિયાકે ઈલાકેમેં ઐસી મખ્લૂકકો ચૂચૂના કહા જાતા હૈ. કુછ ખબરોંકે મુતાબિક ઈસ નસલકી દો કિસ્મેં દેખનેમેં આઈ હૈં. એક નંગ ધડંગ બાલોંવાલે વેહશી, દૂસરે હિરનોં વગૈરહકી ખાલ પહેનનેવાલે ચૂચૂના.

કૌમી રીપબ્લિકકે ઈલાકેમેં એક શખ્સ નિકોલાઈ અયૂ દેવને ૧૯૮૬ મેં લોગોંસે યાગમોર્ટ નામી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકે બારેમેં માલૂમાત ઈકઠ્ઠી કીં. કઈ લોગોંને ઈસ બાલોંવાલી મખ્લૂકકો દેખ રખ્ખા થા. ઉનકે ખયાલમેં ઈસ મખ્લૂકકો હલાક કરના બરબાદીકો આવાઝ દેનેકે મુતરાદિફ હૈ.

બુહૈરએ અસ્વદકે આસપાસકે લોગોંને કપતર નામી દો પૈરવાલી મખ્લૂક દેખનેકા દા'વા કિયા હૈ. ઉનકા કેહના હૈ કે યે મખ્લૂક ખાને પીનેકી ચીઝોંકા "માલકે બદલે માલ" કે ઝરીએ રાહ ચલતે લોગોંસે તિજારત ભી કરતી હૈ. ૧૯૪૧ મેં ભૂરે બાલોંવાલે ઈસ કિસમકે એક ઈન્સાનનુમાકો ફૌજને જાસૂસીકે

ઈલ્ઝામમેં પકડ લિયા. વો સમઝતે થે કે યે કોઈ આદમી હૈ ઉસને ખાલ ઓઢ રખ્ખી હૈ. મોચને (બાલ ઉખાડનેકે અવઝાર) સે ઉસકે બાલ ઉખાડે ગયે તો માલૂમ હુવા કે યે ફીલ હકીકત કોઈ ઔર હી મખ્લૂક હૈ. એની શાહિદોંકે ખયાલમેં ઈસ મખ્લૂકકો ગોલી માર દી ગઈ થી.

રૂસમેં ચીન ઔર અફગાનિસ્તાનકી સરહદકે કરીબ પામેરકે ઈલાકેકી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂક રૂસી દસ્તેકી ગોલિયોંકા શિકાર હો ગઈ. ૧૯૨૫ મેં મેજર જરનલ ટોપલસ્કીકે આદમી એક પહાડી ગારમેં ફંસ ગયે જિસકે મુંહ પર બરફ આ ગિરી થી. યે લોગ બાહિર નિકલે તો બતાયા કે અંદર બાલોંવાલી કોઈ મખ્લૂક થી. જિસને છડિયોંસે સિપાહિયોંકો મારનેકી કોશિશ કી તો ઉન લોગોંને ગોલી ચલા દી. એક અદદ બાલોંવાલા આદમીનુમા મારા ગયા બાકી ભાગ ગયે. ઉસકી લાશ બાહિર લાકર મુઆઈના કિયા ગયા. ઉસકે દાંત બડે ઔર નિચલા જબડા બાહિરકો નિકલા હુવા થા. ઉસે પત્થરોંમેં દબા દિયા ગયા. ઉસકી સૂરત ઈન્સાનોંસે મિલતી થી.

આલતાઈ ઔર ગોબીકે ઈલાકોંકે અલાવા ચીનકે બીચકે હિસ્સેસે ભી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકે શવાહિદ મિલે હૈં. ચીનમેં ૫ લાખ સાલ પુરાને રકાઝાતમેંસે એક દો પૈરવાલી મખ્લૂક જાઈકીનટોપથી કસકે આસાર મિલે થે. ખયાલ હૈ કે યે નસલ નાબૂદ નહીં હુઈ, બલ્કે જંગલોંમેં અબ તક ઉનકી બાકિયાત મિલ જાતી હૈં.

ઓસ્ટ્રેલિયામેં પુરાને ઝમાનેકી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂક હોમ્વારીકટસકે રકાઝ મિલે હૈં. વહાંકે લોગ યૂઈ નામી ગોરીલા ઈન્સાનકા તઝકિરા કરતે હૈં જો અબ ભી જંગલોંમેં ફિરતા હૈ. શાયદ યે ઈન્સાનકે બાપ દાદાઓંકી ગુમશુદા કડી હો.

૧૯૧૭ મેં સોઈસ ઝમીનકા માહિર Francois De Loys અપની ટીમકે લોગોંકે સાથ લાતીની અમેરીકાકા સફર કર રહા થા. વેન ઝોવેલા, કોલંબિયાકી સરહદ પર ઉનહેં ઈન્સાની / બંદરનુમા જાનવરોંકે એક જોડેકા સામના કરના પડા. યે પ્રાઈમીટ (ઈન્સાન ઔર બંદર) કે ખાનદાનસે તઅલ્લુક રખતે થે. દોનોં જાનવર ઈન્સાનોંકો દેખકર બડે હમલાકે અંદાઝમેં ઉછલ કૂદ કર રહે થે. ઉનકે જિસ્મોંકી લંબાઈ ચૌડાઈ ઈન્સાનોં જિતની હી થી. પેહલે પહલ તો યે ખૌફનાક આવાઝેં નિકાલકર ઉન લોગોંકો ભગાનેકી કોશિશ કરતે રહે, ફિર ઉનહોંને વોહી હરકત કી જો ગોરીલે ઔર દૂસરે બડે પ્રાઈમીટ કિસમકે જાનવર કિયા કરતે હૈં યાની અપને હાથોં પર ખૂદ હી પાખાના કર દિયા તાકે ઉસે આદમિયોં પર ઉછાલ દેં. ચ્યૂંકે આદમી ઈતની બડે મખ્લૂકસે ખૌફઝદા થે. ઉનહોંને અપની સમઝસે નર

જાનવર પર ગોલી ચલા દી ઔર દૂસરા જાનવર ભાગ ગયા.

મરે હુએ જાનવરકો દેખા ગયા યે દર હકીક્ત માદા થી. ઔર ઉસ જોડેકા નર (જિસે વો માદા સમઝે હુએ થે) ભાગ ગયા થા. ઉસ લાશકી તસ્વીરેં ઉતાર લી ગઈ. ઉસકા કદ ૫ ફૂટ ઔર પોને દો ઈંચ થા. ક્યા ઉસ ઈન્સાની જસામતકી મખ્લૂક ઝમીનકે ઈસ હિસ્સેમેં મૌજૂદ હૈ? સાઈન્સદાન આજ તક ઉસ જાનવરકી પેહચાન નહીં કર સકે. નઈ દુનિયાકે મા'લૂમા બંદરોંમેં કોઈ ભી ઈતના બડા નહીં હૈ. યે ક્યા ચીઝ થી? ઉસકી પેશાની ઔર દાંતોંકી બનાવટ અમેરીકાકે બંદરોં જૈસી નહીં થી બલ્કે બહૈસિયત મજમૂઈ યે ઈન્સાનસે ઝિયાદા કરીબ થા. ગો યે માદા હયવાન થી મગર ઉસકી છાતિયાં ગૈર નુમાયા ઔર ગોરીલોંસે મુશાબેહ થીં. ક્યા યે ઈન્સાન ઔર બંદરકે દરમિયાન કોઈ કડી થી.

એક માહિરે ફિતરતકા બયાન થા કે યે જાનવર તારીખે અહદસે પેહલેકે ઈન્સાનોં પથીકીનથ્રોપ્સ ઈરેક્ટર્સસે મુશાબેહ થા. પથીકીનથ્રોપ્સ ઈન્સાનકી નસલ ઝમાનોં પેહલે નાબૂદ ખયાલ હોતી હૈ. ક્યા યે ઉસ નસલકી બાકિયાતસે થા? જો ન મા'લૂમ ઝમાનોંસે અપને હોમોસપ્ટેન કિસ્મકે ઈન્સાનોંકી લૂટમારસે મેહફૂઝ જુનૂબી અમેરીકાકે ઉન ઘને જંગલાતમેં શાયદ મૌજૂદ ચલી આ રહી હૈ જહાં હોમોસપ્ટીન નસલકે ઈન્સાનોંકા ગુઝર બહોત કમ હોતા હૈ. અરજન્ટીનામેં ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકો "ઉકુમાર" યા "ઉકુ" Ucumar/Ucukહા જાતા હૈ. ઉનકે દેખે જાનેકી ખબરેં ઝિયાદાતર રિયાસત માલ્ટાસે આઈ હૈં. ઉનકે બદન પર ભી ઘને બાલ પાએ જાતે હૈં. ૧૯૬૭ મેં જુનૂબી ઈલાકોંમેં એન્ડીઝકા દૌરા કરનેવાલી સાઉથ પેટાગોનન આઈસ્કેપ મુહિમકે લોગોંને બરફમેં કિસી દો પૈરવાલી મખ્લૂકકે પૈરકે નિશાન દેખે. ૧૬ ઈંચ લંબે ઔર ૪ સે ૧૫ ઈંચ તક ચૌડે ઉન કદમોંકે નિશાનોંકી પેહચાન નહીં કી જા સકી.

આદમનુમા

ડી લોઈઝકી ટીમને કોલંબિયાકે કરીબ ઉસ મખ્લૂકકો હલાક કિયા. ઉસ મખ્લૂકકી પેહચાન નહીં હો સકી.

આફ્રિકાકે ખિત્તેમેં ભી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકી ખબરેં લગાતાર ચલી આતી હૈં. બાઝ લોગોંકા ખયાલ હૈ કે ઈન ખબરોંકા ઈશારા દર અસલ ગોરીલોંકી તરફ હૈ. લેકિન મકામી લોગોંકે બયાનાતકે મુતાબિક ઈસ મખ્લૂકકા હુલિયા ઔર

ખસાઈલ ગોરીલોંસે નહીં મિલતે. પેરિસકી કૌમી મરકઝી સાઈન્સી તેહકીકગાહકી એક મેમ્બર એબર હાર્ટને ૧૯૭૮ મેં નેરોબીમેં સહાફિયોંકો બતાયા કે ૧૦ બરસકે દૌરાન ઉસને આફ્રિકાકી ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકે બારેમેં મિલનેવાલી ખબરેં જમા કી હૈં. ઉનકે મુતાબિક વો ઈન્સાનનુમા મખ્લૂકકો "x" કા નામ દેકર ઉસકી ૫ કિસ્મેં બયાન કરતી હૈ. ઉનમેંસે ૫x કે બારેમેં ઉસને બતાયા કે યે આદમનુમા મખ્લૂક તીર કમાન ભી ઈસ્તે'માલ કરતી હૈ. સહાફિયોંકો એક ઐસી હી કમાન દિખાઈ ગઈ જો કિસી ૫x સે છીની ગઈ થી. મકામી લોગોંકા કેહના થા કે ઈસ કિસમકા હથિયાર ઉન્હેં પેહલે કભી દેખનેકા ઈત્તિફાક નહીં હુવા. ઉન લોગોંકા કેહના થા કે યે મખ્લૂક આફ્રિકી સવાહિલી ઔર માસાઈ ઝબાનેં નહીં જાનતે.

એક મકામી આદમીકા બયાન થા કે ઉસે કોઈ ઈન્સાનનુમા મખ્લૂક (x) ઈગવા કરકે લે ગઈ થી. ઉસકી આંખેં, નાક, મુંહ ઔર ચેહરા બિલકુલ ઈન્સાનોં જૈસા થા. ચેહરે પર બાલ નહીં થે. મગર પેશાની બપૂન બંદરકી તરહ ઝુકી હુઈ થી. ફ્રાન્સીસી મુહક્કિકકા ખયાલ થા કે યે મખ્લૂક જદીદ (નયે) ઔર કદીમ (પુરાને) ઈન્સાનકી દરમિયાની કડી હૈ.

આઈવરીકોસ્ટકે ઈલાકેમેં એક બોના મખ્લૂક સહાઈટકે ચર્ચે હૈં. શાયદ યે આફ્રિકાકે પગમી બોના ઈન્સાનોંકે ભાઈબંદ હૈં લેકિન ઉનકે બદન ભી બાલોંસે ઢકે બતાએ ગયે હૈં.

તન્ઝાનિયામેં ૪ ફુટ લંબે બોને ઈન્સાનનુમા મખ્લૂક Agogwe કે તઝકેરે હૈં.

અમેરીકાકે દરમિયાની હિસ્સાકે જંગલોંમેં પસ્તા (છોટા) કદ ઈન્સાનનુમા મખ્લૂક દેખનેકી ખબરેં મિલી હૈં. ઉનકા કદ સાડે તીનસે સાડે ચાર ફુટ તક હોતા હૈ. ચેહરા ઝર્દી માઈલ ઔર ચપટાસા હોતા હૈ. બદન પર કુત્તોંકી તરહ ઘને મોટે ભૂરે રંગકે બાલ હોતે હૈં. ગોયટેમાલા ઔર બેલ્ઝમેં ઉન્હેં Duende યા Dioendis કા નામ દિયા ગયા હૈ. ઈકોડોરવાલે ઉન્હેં Shiru કેહતે હૈં સૂરી નામ. ફ્રેન્ચ ગયાના ઔર ગયાનાકે લોગ ઉન્હેં Didi કે નામસે પુકારતે હૈં.

ન્યુયોર્ક બોટાનીકલ ગાર્ડનકે મુજલ્લા ન્યૂઝ લેટરકે ૧૯૮૭ કે શુમારેમેં એક અમેરીકીકા ખત શાએઅ હુવા જો ગુઝિશ્તા સાલ ૧૯૮૬ મેં ગયાનાકે એક જંગલમેં ફન્જાઈ પૌદે ઈખઠ્ઠા કર રહા થા કે ઉસે ખુશ્ક પત્તોં પર કિસીકે ચલનેકી આવાઝ સુનાઈ દી. ઉસને ઘૂમકર દેખા તો ઉસે સરસે પૈર તક બાલોંસે ભરા હુવા એક ઈન્સાનનુમા શખ્સ નઝર આયા. જિસકા કદ પાંચ ફુટ થા. યે મખ્લૂક અમેરીકીકો દેખકર મુડી ઔર બિલકુલ ઈન્સાનોં જૈસી આવાઝમેં હાવ હાવ કરતી ભાગ ગઈ.

બ્રાઝીલમેં એમઝોનાસ, માઉગ્રોસ્વા ઔર ગોયાઝકે સૂબોંમેં ઔર બોલિયોયાકે સરહદી ઈલાકોં ગોવાપુર ઔર ઈકરમેં અકસર પાલતૂ જાનવર ઔર દૂસરે જંગલી ચોપાયે ઈસ આલમમેં મિલતે હૈં કે ઉનકી ઝબાનેં ગુદ્દીસે (ગરદનકે પિછલે હિસ્સાસે) ખીંચકર બાહિર ખીંચ લી ગઈ હોતી હૈ. મકામી લોગ ઉસે એક ઈન્સાનનુમા Mapinguary કી કારસ્તાની કરાર દેતે હૈં. ૧૯૩૦ મેં દસ લોગોં પર મુશ્તમિલ એક મુહિમકા એક બ્રાઝીલી મેમ્બર જંગલમેં ખો ગયા. અંધેરા બઢને લગા તો વો એક બડે દરખ્ત પર ચઢ ગયા. જંગલસે ખૌફનાક ચિંઘાડોંકી આવાઝેં આને લગીં. ઉસ શખ્સને બંદૂક તૈયાર કર લી. નીચે કુછ ફાસલા પર કિસી ઈન્સાનનુંમા મખ્લૂકકા હુલિયાસા નઝર આયા. જિસકા બદન બાલોંસે ભરા હુવા થા. ઉસ શખ્સને ઉસ બલા પર ગોલી ચલા દી તો વો દિલ હિલા દેનેવાલી આવાઝમેં ચીંખતા હુવા અંધેરેમેં ગાઈબ હો ગયા. સુબહકો યે દરખ્તસે ઉતરકર ઉસ જગહ ગયા જહાં ઉસને ફાયર કિયા થા. વહાં કુછ ખૂન પડા થા. ઔર હવામેં બડી નાગવાર બૂ ફૈલી હુઈ થી.

બરતાનવી ફૌજસે રીટાયર હોનેવાલા કર્નલ હેનરી ફાસેટ બ્રાઝીલકે ઈલાકેમેં તલાશ વ જુસ્તજૂકા કામ કર રહા થા. ઉસ શખ્સકા કેહના થા કે ૧૯૧૪મેં બ્રાઝીલમેં બોલિયોયા કી સરહદકે કરીબ ઉસે કુછ વેહશિયોંકા સામના કરના પડા. ઉસકી ચમડી પર ઘને બાલ થે મગર યે ઈન્સાનોંસે મુશાબેહ થે. ઉનહોંને કાંધોં પર તીર કમાન લટકા રખ્ખે થે. ફાસેટ ઔર ઉસકે સાથિયોંકો દેખકર એકને યૂ યૂ કરકે ચિલ્લાના શુરૂ કર દિયા તો ઝરાસી દેરમેં સારા જંગલ ઉનકી આવાઝોંસે ભર ગયા. યે ઉછલ ઉછલકર આગે આતે ગયે ઔર ફાસેટકી ટીમ પર તીર બરસાને શુરૂ કર દિયે. ઉન લોગોંને ઝમીન ઔર દરખ્તોં પર ફાયર કિયે કે યે મખ્લૂક ડર જાએ, મગર વો બાઝ ન આએ તો ફાસેટ ઔર ઉસકી ટીમકો મજબૂરન વાપસ હોના પડા ઔર કરીબી ગાંવમેં જાકર દમ લિયા. દેહાતી લોગોંને બતાયા કે વો ઈસ વેહશી મખ્લૂકકો મેરીકોકસીઝ Maricoxis કેહતે હૈં

ઈન્સાની ઝિંદગીકા અલ્ટ્રા સાઉન્ડ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહ્મા નિર્રહીમ

નહ્મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ. અમ્મા બા'દ. કફદ કાલન્નબિય્યુ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ. અલ્કૈસુ મ ન્ દાન નફસહૂ વ અમિલ લિમા બઅ્દલ્મૌત. (મિશ્કાત)

જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને અપને હર ઉમ્મતીકો ચૌદહસો સાલ પેહલેસે બાખબર ફરમા દિયા કે સમઝદાર શખ્સ વો હૈ જો અપના મુહાસબા કરતા રહે ઔર મૌતકે બાદકે લિયે તૈયારી કરે. યાની અપના લેન દેન ઔર અપને તમામ શો'બોંસે મુતઅલ્લિક સબ આ'માલ ચેક કરકે દુરૂસ્ત કર લે. અગર હિસાબ કિતાબ શુરૂ હો ગયા ઔર ગડબડ નિકલી તો પકડા જાએગા.

ઈસ લિયે મુનાસિબ ખયાલ હોતા હૈ કે હમ અપની ઔસત સાઠ પેંસઠ સાલ ઝિંદગીકા ગૌરસે જાઈઝા લેં. (ઈસ ઉમ્મતકી ઉમરેં ઔસતન સાઠ પેંસઠ સાલ હૈં). ઈસ મુખ્તસરસી ઝિંદગીમેં હમ ક્યા કિરદાર અદા કરતે હૈં. કિતની નેકિયાં જમા કરતે હૈં ઔર કિતને ગુનાહ અપને સર પર લાદતે હૈં. આઈયે હમ મિલકર અપની ઝિંદગીકા તજઝિયા યાની અલ્ટ્રાસાઉન્ડ કરેં. એક અંદાઝેકે મુતાબિક ઉમૂમી સતહ પર ઈન્સાનકી ઝિંદગી યૂં ગુઝરતી હૈ.

(૧) સાઠ સાલમેં એક આદમી બાવન કરોડ છપ્પન લાખ સાંસ લેતા હૈ. ક્યૂંકે સાઈન્સકા કેહના હૈ કે હર આદમી રોઝાના ચોબીસ હઝાર સાંસ લેતા હૈ.

(૨) ઈન્સાન અપની સાઠ સાલા ઝિંદગીમેંસે પચ્ચીસ સાલ સિર્ફ નીંદમેં ગુઝારતા હૈ. વો ઈસ તરહ કે પાંચ સાલ બચપનકે મુકમ્મલ નીંદ (રાત દિન) ઔર ઔસતન રોઝાના આઠ ઘંટે નીંદકે હિસાબસે.

(૩) નવસો ઈકત્તીસ દિન (૩૦ માહ) યાની ઢાઈ સાલ ઈન્સાન સિર્ફ ખાને પીનેમેં ખર્ચ કરતા હૈ. રોઝાના એક ઘંટા શુમાર કરકે.

(૪) તીનસો પાંચ દિન (દસ માહ) તકરીબન એક સાલ ઈન્સાનકા બૈતુલ ખલામેં ગુઝરતા હૈ. રોઝાના બીસ મિનટકે એ'તિબારસે.

(૫) અગર આદમીકી એક બીવી હો ઔર બીસ સાલકી ઉમરમેં શાદી હો જાએ ઔર એક માહમેં ઔસતન છ ઘંટે બીવીકે સાથ ખર્ચ હોં તો સાઠ સાલા ઔસતન ઝિંદગીમેં ઈન્સાન ચાર માહ અપની બીવીકે સાથ મશ્ગૂલી વ ગુસલમેં લગાતા હૈ.

અગર કિસી સાહબકે એક માહમેં મસલન બારહ ઘંટે ખર્ચ હોં યા ઉસકી દો બીવીયાં હો તો વો હિસાબ દુગના કર લે.

મરદોંકે તેરહસો અડસઠ દિન (૧૩૬૮) યાની તીન સાલ નવ માહ નમાઝમેં ખર્ચ હોતે હૈં. રોઝાના ઔસત દો ઘંટે પાંચ વક્તી નમાઝ બાજમાઅત શુમાર કરકે. જબકે ઔરતોંકા તકરીબન ડેઢ સાલ નમાઝમેં લગતા હૈ રોઝાના એક ઘંટાકે હિસાબસે. ઔરત પંદરહ સાલકી બાલિગ શુમાર કરેં ઔર પચપન સાલકી હો જાને પર માહવારી આ સકતી હૈ તો ઈન ચાલીસ સાલોંમેં ઔસતન આઠ દિન હર માહમેં ઉનકી નમાઝેં છૂટતી હૈં. લિહાઝા કુલ દસ સાલ પૂરી ઉમરમેં ઔરતોંકી નમાઝેં છૂટતી હૈં ઔર પૈંતીસ સાલ બાકી બચ ગયે, સાઠ સાલસે ઉનમેં અગર પાબંદીસે નમાઝેં પઢીં તો મજમૂઈ તૌર પર ડેઢ સાલ ખર્ચ હોતા હૈ.

(૭) આદમી પંદરહ સાલકા બાલિગ શુમાર કરેં તો પૈંતાલીસ સાલકે અંદર આદમી તેઈસસો ચાલીસ જુમ્એ અદા કરતા હૈ. જિસમેં ઉન્ચાસ દિન (પોને દો માહ) ખર્ચ હોતે હૈં.

(૮) બાલિગ હોનેકે બાદ મર્દ તેરહસો પચાસ (ઔરત તકરીબન એક હઝાર) રોઝે રખતે હૈં જિસમેં તકરીબન ચાર સાલ ખર્ચ હોતે હૈં.

(૯) એક સાલ તિલાવતે કુરઆન મજીદમેં ખર્ચ હોતા હૈ. બશર્તેકિ સારી ઝિંદગી થોડા થોડા પઢતા રહે.

(૧૦) એક સાલ દૂસરી ઈબાદાત ઔર અચ્છે કામોં ઔર અચ્છી બાતોંમેં લગતા હૈ.

નતીજા :- યે કુલ સાડે અડતીસ સાલ હુએ જો કિસી ન કિસી કામમેં લગે. ઉનમેં ભી સિર્ફ દસ સાલ ઈબાદાતમેં મસરૂફ હુએ. બાકી ઔસતન પૈંસઠ સાલા ઝિંદગીકા અંદાઝા લગાએં કે પચાસ પચપન સાલ નેકીસે બઝાહિર ખાલી ઔર બેકાર ગુઝરતે હૈં.

આઈયે હમ અપની ઝિંદગીકો ઝાએઅ હોનેસે બચાએં

ઝિંદગી કીમતી બનાનેકા તરીકા

સબ ગુનાહોંસે તૌબા કરકે યે નિય્યત કર લેની ચાહિયે કે યા અલ્લાહ મૈંને જો નેક કામ કિયા હૈ યા કર રહા હૂં યા કરૂંગા સબ આપકી રઝાકે લિયે હૈં. મહેરબાની ફરમાકર હકીકતમેં નેકી શુમાર ફરમાકર કબૂલ ફરમા લેં. ઔર યા

અલ્લાહ જો મૈંને જાઈઝ કામ કિયા હૈ યા કર રહા હૂં યા કરૂંગા વો સબ આપકી રઝા વ ઈબાદાતકી તૈયારીકે લિયે હૈં. મહેરબાની ફરમાકર ઉન જાઈઝ કામોંકો ભી અચ્છી નિય્યતકી વજહસે નેક કામોંમેં શામિલ ફરમાકર કબૂલ ફરમાએં. ઈસ નિય્યંતસે ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા ચોબીસ ઘંટે નેકીમેં શુમાર હો સકતે હૈં. ખાને પીને પહેનને ઔર જાઈઝ મુલાઝિમત કરને બલ્કે બૈતુલખલા તક જાનેમેં નેકિયાં હી નેકિયાં લિખ્ખી જાતી રહેંગી, ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા. ઈસ લિયે કે જાઈઝ કામકો અચ્છી નિય્યત કરકે નેક કામ બનાયા જા સકતા હૈ ઔર નેક કામમેં ભી તાઝા ખાલિસ નિય્યત કરતે રેહના ચાહિયે. બાકી રહે ગુનાહકે કામ તો ઉનસે ફૌરી તૌર પર બચના હી બચના હૈ. ગુનાહકે કામમેં કોઈ અચ્છી નિય્યત નહીં ચલતી ઔર વો હર હાલમેં છોડના હી હૈં.

નોટ :- યે હૈ અપને આ'માલ વ કામોંકા મુહાસબા..... ઝિંદગીકા કોઈ ભરોસા નહીં હૈ. કિસીકી ઉમર અસ્સી સાલસે ભી ઝાઈદ હો જાતી હૈ ઔર કિસીકો ચાલીસ સાલ ભી નસીબ નહીં હોતે. અગર નમાઝેં રોઝે સિજદે તિલાવત હજ ઝકાત વગૈરહ કઝા હૈં તો ઉનકા ગાલિબ ગુમાનસે હિસાબ કરકે લિખ દે ઔર તાકતકે મુતાબિક અદા કરના શુરૂ કર દે. સાથ વસિય્યત લિખ દે કે મેરે ઝિમ્મે યે કુછ હૈ અગર મૈં અદા કરનેસે પેહલે મર જાઉં તો ફિદયા દે દિયા જાએ. બસ અબ અગર યે મરેગા તો સીધા જન્નતમેં જાએગા ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા. અલ્લાહ તઆલા હમેં ઝિંદગીકી કદર કરને ઔર આ'માલે સાલિહાકા ઝખીરા કરનેકી તૌફીક દેં આમીન સુમ્મ આમીન યા રબ્બલ આલમીન.

અલ્લાહકે અઝાબકે વાકિઆત

મુનાફિકોંકો ભી યહૂદિયોંકે સાથ કર દિયા જાએગા

એક હદીસમેં યે વારિદ હુવા હૈ કે જો હઝરત મસીહ (અલૈ.) કી ઈબાદત કરતા થા, ઉસકે લિયે શયતાનકો હઝરત મસીહકી શકલમેં લાયા જાએગા તો યે ઉસકે સાથ મિલ જાએગા. ઔર ઈસી તરહ વો ભી જો હઝરત ઉઝૈરકી ઈબાદત કરતા થા.

ઔર સૂરકી હદીસમેં હૈ કે ઉનકે લિયે એક ફરિશ્તા હઝરત મસીહકી શકલ ઈખ્તિયાર કર લેગા ઔર એક ફરિશ્તા હઝરત ઉઝૈરકી શકલ ઈખ્તિયાર કર લેગા, ઉસકે બાદ કોઈ આદમી બાકી નહીં રહેગા (સબ દોઝખમેં ચલે જાએંગે) મગર વો આદમી જો સિર્ફ અલ્લાહકી ઈબાદત કરતા થા, ચાહે વો ઉસમેં મુખ્લિસ થા યા મુનાફિક, ચાહે ઈસ ઉમ્મતસે થા યા કિસી દૂસરી ઉમ્મતસે. ફિર મુનાફિકોંકો સિજદેસે રોકકર મોમિનોંસે જુદા કર દિયા જાએગા. ઈસી તરહ જબ મોમિનીનકે લિયે નૂર તકસીમ કિયા જાએગા ઉસ વક્ત ભી ઉન (મુનાફિકોં) કો મોમિનીનસે અલગ કર દિયા જાએગા.

પુલસિરાત પર મુનાફિકોંકા નૂર બુઝા દિયા જાએગા

હઝરત હસન (બસરી) ફરમાતે હૈં રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે કિયામતકે દિન હર મોમિન ઔર હર મુનાફિકકો નૂર અતા કિયા જાએગા તો યે ઉસ નૂરકે સાથ સાથ ચલતે હોંગે. પસ જબ હમ (મુસલમાન) પુલસિરાત પર હોંગે તો હમ પર અંધેરા છા જાએગા તો મુનાફિકકા નૂર બુઝ જાએગા, લેકિન મોમિનકા નૂર રોશન હો જાએગા. ઉસ વક્ત જબ મુનાફિકોંકા નૂર ગુલ હોગા તો મોમિન કહેંગે અય હમારે રબ હમારે ઈસ નૂરકો અખીર તક રખિયે (યે રાસ્તામેં ગુલ ન હો જાએ) ઔર હમારી મગફિરત ફરમા દીજિયે. (આદમ બિન અબી અયાસ)

પુલસિરાત પર કિસકી ચાલ દુરૂસ્ત હોગી

ફાઈદા :- ઈમાન ઔર અમલે સાલેહ દુનિયામેં સિરાતે મુસ્તકીમ હૈ જિસ પર ચલનેકા ઔર ઉસ પર ઈસ્તિકામતકા અલ્લાહ તઆલાને અપને બંદોંકો હુકમ ફરમાયા હૈ ઔર ઉન્હેં અપની ઝાતે બારીસે હિદાયતકે સવાલ કરનેકા હુકમ ભી ફરમાયા હૈ. પસ જિસને અપને અમલકો દુનિયામેં ઈસ સિરાતે મુસ્તકીમ પર ઝાહિરી ઔર બાતિની તૌર પર ડાલ દિયા તો જહન્નમ પર બનાએ ગયે પુલસિરાત પર ભી ઉસકી ચાલ દુરૂસ્ત હોગી. ઔર જિસને અપને આ'માલ દુનિયામેં સિરાતે મુસ્તકીમકે મુતાબિક ઠીક ન કિયે બલ્કે વો ઉસસે દૂર હોકર શુબહાતકે ફિતનોં યા ખ્વાહિશાતકે ફિત્નોંકી તરફ ચલ દિયા તો શુબહાત ઔર ખ્વાહિશાતકે ગુનાહોંકે મુતાબિક જહન્નમકે પુલસિરાત પર મૌજૂદ આગકે કોડે ઉસકો ઉચક લેંગે. જૈસાકે હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કી હદીસમેં હૈ કે લોગોંકો ઉનકે બુરે આ'માલકે મુતાબિક ઉચક લિયા જાએગા.

પુલસિરાતકે બાદ તીન પુલ ઔર હૈં

ઈન્ન રબ્બક લબિલ મિરસાદ. (સૂ. ફજ ૧૪)

બેશક તેરા રબ ઘાતમેં હૈ

ઈસકી તફસીરમેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે પુલસિરાતકે પીછે તીન પુલ ઔર હૈં. એક પુલ પર અમાનત હોગી, દૂસરે પર રહમ હોગા ઔર તીસરે પર ખુદ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા હોંગે.

પુલસિરાતકે સાત બુર્જ ઔર હર એક પર ઈમ્તિહાન

અયફઅ બિન અબ્દુલ કલાઈ (રહ.) ફરમાતે હૈં કે જહન્નમકે સાત બુર્જ હોંગે જિન પર પુલસિરાત કાઈમ હોગા. પેહલે બુર્જકે પાસ લોગોંકો રોકકર નમાઝકે બારેમેં સવાલ કિયા જાએગા. પસ જિનકો હલાક હોના હોગા વો હલાક હો જાએંગે ઔર જિનકો નજાત પાની હોગી વો નજાત પા જાએંગે, ઔર દૂસરે બુર્જકે પાસ ઉન્હેં રોકા જાએગા તો ઉનસે અમાનતકે બારેમેં સવાલ કિયા જાએગા કે ઉસે

ઉનહોંને અદા કિયા થા યા ઝાએઅ કિયા થા. પસ હલાક હોંગે જો હલાક હોંગે ઔર નજાત પાએંગે જો નજાત પાએંગે, ફિર ઉનહેં તીસરે બુર્જકે પાસ રોકા જાએગા તો ઉનસે સિલહ રહમીકે મુતઅલ્લિક સવાલ હોગા.

ઈલ્ઝામ તરાશ પુલ પર રોકા જાએગા

હઝરત મઆઝ બિન અનસ જોહની (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જિસને કિસી મુસલમાન પર ઐબજોઈ કરતે હુએ કોઈ ઈલ્ઝામ લગાયા ઉસે અલ્લાહ તઆલા જહન્નમકે પુલસિરાત પર રોક લેંગે યહાં તક કે વો ઉસ ઈલ્ઝામસે બરી હો જાએ. (અબૂ દાઉદ)

ફાઈદા :- ઈમામ અબૂ દાઉદકી એક હદીસમેં ઈસ તરહ ભી રિવાયત હૈ કે જિસને કિસી મુસલમાનકે મુતઅલ્લિક ઐસી બાત કહી જિસકા ઉસે ઈલ્મ ન થા તો અલ્લાહ તઆલા ઐસે આદમીકો જહન્નમકે પુલ પર રોક લેંગે હત્તાકે વો અપની કહી હુઈ બાતસે (કિસી તરહસે) બરી હો જાએ.

નેક બીબી ઔર પુલસિરાત

હઝરત અબૂ સુલેમાન દારાની ફરમાતે હૈં કે મૈંને અપની બહેન હઝરત અબદહસે જહન્નમકે બુર્જોમેંસે એક બુર્જકા હાલ બયાન કિયા તો વો અપની એક હી ચીંખસે રાત દિન બેહોશ રહી ઔર હોશ ન આયા, બાદમેં જાકર હોશ આયા. પસ જબ ભી મૈં ઈસ (પુલસિરાત) કા હાલ બયાન કરતા તો ઉસકી ચીંખ નિકલ જાતી. અબૂ સુલેમાનસે પૂછા ગયા કે ઉસકા ચીંખેં મારના કિસ વજહસે થા? તો ફરમાયા મૈં ખૂદ ઉસીકો બુર્જકે સામને પેશ કર દેતા થા જિસે વો બરદાશ્ત ન કર પાતી થી. (ઈબ્ને અબિદુન્યા)

પુલસિરાત પર ઈમાન રખનેવાલેકી હાલત

અબૂ સુલેમાન દારાની ફરમાયા કરતે થે. જબ મૈં કિસી આદમીસે સુનતા હૂં જબ વો કિસીસે કેહ રહા હોતા હૈ કે મેરે ઔર તેરે દરમિયાન પુલસિરાત હી ફૈસલા કરેગા. તો મૈં યે સમઝતા હૂં કે યે શખ્સ ન તો પુલસિરાતકો જાનતા હૈ ન ઉસકી હકીકતકો. અગર વો પુલસિરાતકો જાનતા હોતા તો વો પસંદ કરતા કે વો કિસીસે

મેલજોલ ન કરે ઔર ન ઔર કોઈ ઉસસે મેલજોલ રખ્ખે. (ઈબ્ને અબિદ્દુન્યા)

હઝરત અબૂ મુસ્લિમ ખૌલાની (રહ.) અપની બીવીકો કહા કરતે થે અય "ઉમ્મે મુસ્લિમ" અપના સામાને સફર બાંધ લે (યાની આખિરતકી તૈયારી કર લે) જહન્નમકે પુલસિરાત પર તુમહેં પાર કરાનેવાલા કોઈ નહીં હોગા.

અજીબ ખ્વાબ :- અબૂલ યમાન ફરમાતે હૈં કે એક આદમી નૌજવાન થા ઉસકા સર ઔર દાઢી બિલકુલ સિયાહ થે. વો એક રાત સોયા તો ઉસને ખ્વાબમેં દેખા કે જૈસે લોગ ઝિંદા હો ગયે હૈં ઔર જહન્નમકી આગકી નહેરકે પાસ મૌજૂદ હૈં. ઔર યે કે એક પુલ હૈ જિસ પરસે લોગ ગુઝર રહે હૈં ઔર ઉનહેં ઉનકે નામોંસે પુકારા જા રહા હૈ. પસ જબ ભી કોઈ આદમી બુલાયા ગયા તો ઉનમેં કોઈ નજાત પાનેવાલા થા તો કોઈ હલાક હોનેવાલા થા. વો કેહતા હૈ કે કિસીને મુઝે ભી મેરે નામસે પુકારા તો મૈં ભી પુલ પર સવાર હો ગયા. પસ વો તો તલવારકી ધારકી તરહ તેઝ થા. ઔર મેરે દાએં બાએં તેઝીસે કાંપતા થા. અબૂ સુલેમાન બયાન કરતે હૈં કે જબ સુબહ હુઈ તો ઉસ આદમીકા સર ઔર દાઢી સફેદ દેખે ગયે (યે સબ તબ્દીલી ખ્વાબકે કર્બનાક મંઝરકા હોલનાક અસર થા).

(ઈબ્ને અબિદ્દુન્યા)

એક વાકિઆ

હઝરત અસ્વદ બિન સાલિમને એક આદમીકો યે દો શઅર પઢહતે હુએ સુને.

તર્જુમા :- મેરે સામને ખુદાકી બારગાહમેં મૈદાને મેહશર હૈ જો મુઝસે હિસાબ લેનેવાલા હૈ ઔર પરદા ફાશ હોનેવાલા હૈ. મુઝે ઈબરત હાસિલ કરનેકે લિયે યે કાફી હૈ કે મૈં પુલસિરાતસે ગુઝરનેવાલા હૂં જો તલવારકી તરહ તેઝ હૈ ઔર ઉસકે નીચે આગકે શોઅલાવાલી જહન્નમ મૌજૂદ હૈ.

યે દો શઅર કેહનેકે બાદ ઉસ પર બેહોશી છા ગઈ.

પુલસિરાતકા ફાસલા

બશર બિન હારિસ ફરમાતે હૈં કે મુઝે હઝરત ફુઝૈલ બિન અયાઝને ફરમાયા અય બશર! પુલસિરાતકા સફર ૧૨૦૦૦૦ (એક લાખ બીસ હઝાર કિલોમીટર) હૈ. કુછ ગૌરો ફિક્ર તો કર, તૂ પુલસિરાત પર કિસ હાલમેં હોગા.

આઝરબાઈજાનકા ઈબરત આમોઝ વાકિઆ, ગૈરતને ઉસે જાંબાઝ બના દિયા

ઝાલિમોંને કુરઆન પાકકો ઉઠાકર દૂર ફેંક દિયા.

હૈદર આઝરબાઈજાનકે દારૂસ્સલ્તનત બાકૂકે રેહનેવાલે થે. દીનદાર બા ઉસૂલ ઔર ખૂશહાલ થે. મા'મૂલાતકે પાબંદ થે, લેકિન તબઈ તૌર પર વો બહોત કમઝોર ઔર ખૌફકી નફસિયાતકે શિકાર થે, વો હર ચીઝસે ડરતે થે, યહાં તકકે ચૂહોં, બિલ્લિયોં ઔર કીડે મકોડોંસે ભી ખૌફઝદા રેહતે થે.

સરદીકે દિનોંમેં ઉનકા યે હાલ હોતા કે વો તન્હાઈમેં ચલે જાતે થે. સરદી લગનેકા ખૌફ દામનગીર રેહતા થા. ઝિયાદા ઓબ્હતે રેહતે થે. દરવાઝા અગર ખુલા રેહ ગયા તો બંદ કરને પર ભી કુદરત નહીં હોતી કે તેઝ હવાકા ઝોંકા ન લગ જાએ, તેઝ હવા જો ચલતી ઔર ઉસસે જો સીટિયાં બજતીં, તો યે ઉસકો જિન્ન વ શયતાન ખયાલ કરતે, ઔર ઈસી ડરસે અપની જગહસે આગે ન બબ્હતે ઔર ન હી પીછે હટનેકી હિંમત હોતી, હિચકી તારી હો જાતી, યે ભી પતા ચલના મુશકિલ હોતા કે યે ઠંડકકી શિદ્દતસે હૈ યા વાકઈ ખૌફ વ દેહશતસે, ઈસી તરહ ઝિંદગીકા બડા હિસ્સા ગુઝર ગયા.

બાલ સફેદ હોને લગે. મગર બરાબર અપની ઈસી હાલત પર કાઈમ રહે. હર ચીઝસે ડરતે ઔર ઘભરાતે રેહતે. જિસ વક્ત રાતકો ટહેલ રહે હોતે, તો ખૌફનાક ખયાલાત ઉનકે ઝહનમેં આને લગતે કે કોઈ ઉનકા પીછા કર રહા હૈ, કોઈ ઉનકી બાતેં સુન રહા હૈ, બાઝ વક્ત યે એહસાસ ઈતના બબ્હતા કે તેઝીસે ભાગને લગતે ઔર સાંસ ફૂલને લગતા ઔર ખયાલી તસ્વીરેં ઈસી તરહ ઉનકા તઆકુબ (પીછા) કરતી રેહતીં. રાતકા એક એક લમ્હા ઉનકે લિયે ઐસા હી હોતા ઔર દુશ્વારસે દુશ્વાર હોતા જાતા. ઈસી તરહ વો ઉસકા ઈઝહાર કરતે થે ઔર અપને દોસ્તોંસે બયાન કરતે કે આજ યે વાકિઆ પેશ આયા, જો મહઝ ઉનકે ખયાલકી પૈદાવાર હોતા.

ગરમીકે દિન આતે તો ભી ઉનકે ખૌફ વ દેહશતમેં કમી ન હોતી ઔર ફર્ઝી ખયાલાત ભી ઉનહેં ખૌફઝદા કરતે થે. મસલન હવાઓંકા ડર, દરખ્તોંકી ટેહનિયોંકા હિલના, ફિર ઉનકે ટકરાનેસે આવાઝોંકા નિકલના, ઉનકી હાલત જૂંકી તૂં બરકરાર રેહતી. ખયાલી બાતેં ઉન્કો સુનાઈ દેતીં ઔર દૂસરોંકો દાસ્તાનેં

સુનાતે, ઉનકો મૌતકા ભી બડા ખૌફ થા.

જિસસે ઉનહેં કિસી તરહ ચૈન વ સુકૂન મયસ્સર ન આતા. જબકે ગરમી સુકૂન વ ઈત્મીનાન જમાલ વ ખૂશ મિઝાજી ઔર નરમીકા મોસમ હૈ ઔર યે જિન્નાત વ ઈન્સાનકે ખૂશ હોનેકે દિન હૈં. ચિડિયાં ઉસમેં ચેહચહાતી હૈં, બુલબુલકે નગમે બુલંદ હોતે હૈં, ખૂશગવાર પાની અપને ઠેહરાવ ઔર જમાવકે બાદ ફિર મૌજેં મારતા હૈ, જિસકી સાફ શફફાફ ચમક ફિર દિખાઈ પડતી હૈ ઔર યે વો દિન હૈં જિસમેં સુકડનેકે બાદ ફૈલાવ આતા હૈ.

મગર ઉનકા હાલ સબસે મુખ્તલિફ હોતા. ઔર યે ઈન સારી ખૂશગવારિયોં ઔર લુત્ફોંસે મેહરૂમ રેહતે ઔર ઈન હસીન વ ખૂશગવાર લમ્હાતસે લુત્ફ અંદોઝ નહીં હો સકતે થે. જબકે રાતકા સુકૂન ઉનકો મઝીદ પરેશાનીમેં મુબ્તલા કર દેતા. ઔર યે ખયાલ યકીનમેં બદલ જાતા કે રાતકે સુકૂનમેં હી તો જિન્ન વ શયતાન નિકલતે હૈં ઔર દિનમેં સૂરજકી ગરમી બાહિર નિકલને નહીં દેતી.

ઉનકી ઈસ બેચારગી પર ઉનકે દોસ્તોંકો અફસોસ હોતા ઔર ફિકરમંદ રેહતે ઔર તરસ ખાતે. ઔર ઈસકે અલાવા કર ભી ક્યા સકતે થે. ઈસ લિયે કે વો નફસિયાતી બીમાર થે, ફર્ઝી ખયાલાત ઉનહેં ખાએ જા રહે થે. ઉનકા હાલ અજીબ થા, હર ચીઝ ઉનકો રોકતી ઔર હરકત વ અમલસે રોકે રખતી, ઔર યે બાત ઉનહેં કૈદ કિયે હુએ થી, આઝાદ હોકર ભી કૈદ થે, ઔર ઉનકા યે ડર ઔર ખૌફ ઉનહેં બિલકુલ ઝમીનકી પસ્તીકી તરફ લિયે જા રહા થા ઔર વો રાહતકે વસાઈલસે કોઈ ફાઈદા ન ઉઠા પાતે થે.

હાલાંકે યે એક અચ્છે, સહીહ ઔર સાફ સુથરે દિમાગકે ઔર નરમ દિલ શખ્સ થે. ભલાઈકે કર્મોંકો પસંદ કરનેવાલે ઔર ખૈરકે કામોંમેં બઢ ચઢકર હિસ્સા લેનેવાલે થે, મગર દિલ કમઝોર, કાશ કે યે તબીઅત ન હોતી, ઔર જબ હૈ તો ઉસસે નિકલનેકી તાકત હોતી, ઉનકે દોસ્ત વ અહબાબ ઉનહેં બહોત સમઝાતે ઔર ઈસ ખૌફકે દાઈરેસે નિકલનેકે લિયે તદબીરેં સમઝાતે લેકિન સારી તદબીરેં બેકાર સાબિત હુઈ.

એક દિન ખિલાફે આદત રાતકો દેરસે એક ઝરૂરી કામસે મજબૂર હોકર વો અપને કિસી દોસ્તસે મિલને નિકલે, રાસ્તેમેં એક ગૈર આબાદ ઈલાકા થા, વહાં ઘને દરખ્ત થે, ઉનહેં કુછ દૂર ચલનેકે બાદ મા'લૂમ હુવા કે પોલીસવાલે ઈહાતા કિયે હુએ હૈં, ઈસ મંઝરસે યે ડરે ઔર રાસ્તા બદલ દિયા. દૂસરી તરફ રાસ્તેમેં કરીબ હી ચંદ લડકોંકો દેખા ઝોરો શોરસે ખેલ રહે હૈં, યે ઉધરસે રૂખ બદલકર

ચલે, વો રાસ્તા વેરાન થા, વહાં એક દમસે ચંદ ઠગોંને ઉનહેં ઘેર લિયા, જિનકે ચેહરેસે કસાવત (બે-રહમી) ઝાહિર હો રહી થી, વો લોગ ઉનકો પેડોંકે પાસ ઘસીટકર લે ગયે, ઔર ઉનસે પૂછગછ શુરૂ કી કે ઉનકે પાસ ક્યા માલ હૈ.

એકને સખ્ત લેહજેમેં કહા, તુમહારે પાસ જો કુછ માલ હો નિકાલ દો, ઉનહોંને અપની વો સોનેકી અંગૂઠી ઉતાર દી જો ઉનહેં વિરસામેં મિલી થી, ઔર ઉન લોગોંકે હવાલે કર દી.

દૂસરેને કહા. રૂપિયે પૈસે કહાં હૈં? જો કુછ જેબમેં હો નિકાલ દો, ઉનહોંને બગૈર કિસી તરદ્દુદકે જો કુછ જેબમેં થા નિકાલ દિયા. ઉનકી જેબમેં એક છોટાસા કુરઆને કરીમ ભી થા. જિસસે યે અપને દિલકો સુકૂન પહોંચાતે થે ઔર સફરમેં સાથ રખતે ઔર તિલાવત કરતે થે ઔર ઉસસે અપને અંદર ઈમાન વ કુવ્વત પાતે થે, ઔર જો ઉનકે લિયે અંધેરી ખૌફનાક રાતોંમેં સુકૂને કલ્બ ઔર આફિયતકા સબબ હોતા થા. ઈન બદબખ્તોંમેંસે એકને ઉસ કુરઆન શરીફકો લિયા ઔર ઉસકો અપને લિયે બેફાઈદા સમઝકર દૂર ફેંક દિયા. (અલ અયાઝુબિલ્લાહ)

કુરઆન શરીફકે સાથ યે તૌહીન ઔર ગુસ્તાખી દેખકર ઉન પર જૈસે બિજલી ગિર પડી ઔર ઉનમેં આગ ભડક ઉઠી. ઉનકે લિયે યે નાકાબિલે બરદાશ્ત કામ થા. ઉનકા નફસ બેકરાર હો ગયા ઔર દિલ બેચૈન હો ગયા. કુછ દેર વો સકતાકે આલમમેં રહે ઉસકે બાદ ઉનકો એક કરંટકા ઝટકા મેહસૂસ હુવા. ઉનકો મેહસૂસ હુવા કે અગર કુરઆન મજીદકા ભી વો દિફાઅ નહીં કર સકતે તો ઈસ ઝિંદગીસે ક્યા ફાઈદા. ઉમર એક હી, ઈઝઝતે નફસકે લિયે આદમી જાન દેતા હૈ તો કુરઆન તો નફસસે ઝિયાદા અઝીઝ હૈ. યે હમારે રબકા કલામ હૈ. ઉનકી ઝિંદગીમેં અબ વો લમ્હા આ ગયા જો ઝિંદગીમેં ઈન્કિલાબ પૈદા કર દેતા હૈ.

ઉનસે બરદાશ્ત ન હો સકા. ઈસ્લામી ગૈરત ઔર દીની અહમિયત જાગ ઉઠી ઔર ઉનકી મશ્હૂર ઝમાનએ બુઝદિલી પર ગાલિબ આ ગઈ. ગૈર શુઉરી તૌર પર એક બડા પત્થર ઉઠાયા ઔર ઉનમેંસે એકકો નિશાના બનાયા. નિશાનાને ખતા નહીં કિયા ઔર વો વહીં ઢેર હો ગયા, દૂસરા પત્થર ઉઠાયા ઔર દૂસરેકો નિશાના બનાયા વો ભી ગિરા.

ઈતનેમેં આસપાસકે લોગ ઔર કુછ ફાસલોં પર ખડે પોલીસવાલે ભી પહોંચ ગયે ઔર ઉનહોંને ઉન ભાગનેવાલોંકો ઘેર લિયા ઔર ઉનકો ગિરિફ્તાર કરનેમેં કામિયાબ હો ગયે. ઉનસે વો નકદી જો ઉનહોંને લૂટી થી ઉનકો વાપસ દિલાઈ ગઈ ઔર ઉન ઠગોંકો જેલ ભેજ દિયા ગયા.

પસ હમારે ઈસ ગય્યૂર ઔર બાહિંમત દોસ્તને કુરઆને કરીમ ઉઠાયા ઔર ઉસ પર જો ગર્દો ગુબાર ઔર મિટ્ટી લગ ગઈ થી ઉસે સાફ કિયા ઔર ઉસકો બોસા દિયા. ઉનકો ઉનકી ખોઈ હુઈ મતાઅ, માલ, કુરઆને કરીમ જો ઉનકો બહોત મેહબૂબ થા ઔર જિસકે લિયે ઉન્હોંને યે ઈકદામ કિયા વાપસ મિલ ગયા. ઉસકે સાથ ઉન્હેં શુજાઅત વ ગૈરતકા છુપા હુવા જૌહર ભી વાપસ મિલ ગયા જો સારી ઝિંદગી ઉનસે છૂટા હુવા થા.

ઈસ ઈસ્લામી ગૈરત ઔર દીની અહમિયતકા નતીજા યે હુવા કે એક ઐસા શખ્સ જો એક બુઝદિલ શખ્સ મશ્હૂર થા ઈસ એક વાકિઆને ઉસકે અંદર બહાદુરીકે જૌહર ખોલ દિયે ઔર બુઝદિલીકે દરવાઝે બંદ કર દિયે. અબ વો એક જરી (બહાદુર), બુલંદ હિંમત ઈન્સાન બન ગયે ઔર ઉન્હોંને ઉસકે બાદ બહાદુરીકી ઝિંદગીકા બાકિય્યા હિસ્સા ગુઝારા.

ઈસ્લામી ગૈરત ઔર દીની અહમિયત હી એક ઐસી ચીઝ હૈ કે ઉસકે આગે પહાડ ભી ચટયલ મૈદાન મા'લૂમ હોતા હૈ.

અહકામે ખુદાવંદીકી ખિલાફવર્ઝીકા ઈબરતનાક અંજામ

એઈડ્ઝ ઔર અબ્યૂલાકે બાદ હાગ વાઈરસ, જિસકા શિકાર ચંદ રોઝમેં ખિન્ઝીર નઝર આને લગા!

કોલંબિયા ઔર બ્રાઝીલકા સચ્ચા વાકિઆ

એઈડ્ઝ ઔર અબ્યૂલા જૈસે ખતરનાક વાઈરસકે બાદ દુનિયાકો અબ એક ઔર ખતરનાક ઔર અજીબો ગરીબ વાઈરસકા સામના હૈ, યે વાઈરસ જિસે "હાગ" યા "કોચીનો" કા નામ દિયા ગયા હૈ કોલંબિયા ઔર બ્રાઝીલમેં નમૂદાર હુવા હૈ. ઈસ વાઈરસકા શિકાર ઈન્સાન યા તો મર જાતા હૈ યા ફિર ચંદ રોઝમેં ઉસકા ચેહરા સુવ્વર જૈસા હો જાતા હૈ, સાઈન્સદાં સર તોડ કોશિશ કર રહે હૈં કે કોઈ ઐસી વેક્સીન (ઈન્જીક્સન) તૈયાર કી જાએ જો ઈસ ખતરનાક વાઈરસકો ખતમ કર સકે.

જૈસાકે ઉપર બયાન કિયા ગયા હૈ કે ઈસ વાઈરસકા ઈબ્તિદાઈ શિકાર

કોલંબિયા ઔર બ્રાઝીલ માહિરીનકે મુતાબિક એઈડ્ઝ ઔર અબ્યૂલાકી તરહ ઈસ વાઈરસને ભી સબસે પેહલે ગરમ ઝમીન ઔર બરસાતી જંગલાતમેં કામ કરનેવાલે મેહનતકશોંકો નિશાના બનાયા, સાઈન્સદાં કેહતે હૈં કે યે વાઈરસ સબસે પેહલે દરિયાએ એમઝનકે તાસમેં પાએ જાનેવાલે જંગલી સુવ્વરોં ઔર તાપીર "દરમિયાની ઔર જુનૂબી (દક્ષિણ) અમેરીકામેં પાયા જાનેવાલા એક ખુરવાલા જાનવર જો તીન ફુટ ઉંચા ઔર ૬૭ ફુટ લંબા હોતા હૈ" મેં ફૈલા ઔર ઉસકે બાદ યે ઈન્સાનકો મુન્તકિલ હુવા. વાઝેહ રહે કે હાગ વાઈરસ ખાંસને, છીંકને ઔર જિસ્માની રુતૂબતોંકે મિલાપસે એકસે દૂસરે શખ્સકો મુન્તકિલ હો જાતા હૈ. માહિરીન ઈસ બીમારીકો તાઉનકી તરહ કરાર દે રહે હૈં.

ઈસ વાઈરસકા શિકાર બદ કિસ્મત શખ્સ શુરૂમેં તેઝ બુખારમેં મુબતલા હોતા હૈ. ઉસકે બાદ ઉસે જોડોંમેં સખ્ત દર્દ ઔર સૂજનકી તકલીફ લાહિક હો જાતી હૈ. ઈન ઈબ્તિદાઈ અલામાતકે બાદ મરીઝકે અંદરૂની આ'ઝાસે જિસ્મકે અંદર હી ખૂન રિસને લગતા હૈ ઔર ફિર આહિસ્તા આહિસ્તા નાક, આંખોં ઔર મસોડોંસે ખૂન બેહને લગતા હૈ. આમ તૌર પર ઈસ વાઈરસકા નિશાના બનનેવાલે ૯૩ ફીસદ લોગ મૌતકે મુંહમેં ચલે જાતે હૈં. ઔર જો બદ કિસ્મત યા ખૂશ કિસ્મત ઝિંદા બચ જાતે હૈં વો કિસી ભૂતસે કમ નઝર નહીં આતે. ક્યૂંકે ઈન્સાન કમ, સુવ્વર ઝિયાદા નઝર આતે હૈ. એક અંદાઝેકે મુતાબિક અબ તક કમ અઝ કમ ૭૩૨ લોગ ઈસ વાઈરસકા શિકાર હો ચુકે હૈં. ઝિંદા બચ જાનેવાલે મરીઝોંકી જિલ્દ (ચમડી) મોટી હો જાતી હૈ. નાક ઔર કાનકી લંબાઈમેં ઈઝાફા હો જાતા હૈ. ખુસૂસન ઈસ હદ તક મોટી લંબી ઔર બુરી સૂરત હો જાતી હૈ કે ઉસમેં ઔર સુવ્વરકી થોથની (મુંહ) મેં કોઈ ફર્ક નહીં રેહતા. ઈસકે અલાવા બાલ ખુરદુરે ઔર મોટે હો જાતે હૈં. ઉનકી રંગત ભી બદલ જાતી હૈ. ચમડીમેં નૌકીલે ઉભાર ભી પૈદા હો જાતે હૈં જો છોટે સીંખોંકી તરહ નઝર આતે હૈં, ડાક્ટર બેરનકાઝકે મુતાબિક ઈન્સાની જિસ્મમેં આનેવાલી યે ખૌફનાક તબદીલી મહઝ ચંદ રોઝમેં મુકમ્મલ હો જાતી હૈ ઔર મરીઝ ખ્વાહ મર્દ હો યા ઔરત ઉસકી શકલ સુવ્વર જૈસી હો જાતી હૈ. ઈસ મર્ઝ યા વાઈરસકા યે પેહલૂ ઈન્તિહાઈ દર્દનાક હૈ કે ઉસકા શિકાર એક કાબિલે નફરત ઈન્સાન બન જાતા હૈ. મૈંને કઈ વાકિઆત દેખે હૈં કે એક શખ્સ જો સબકો પ્યારા થા ઈસ બીમારીમેં મુબતલા હોકર સબકા પ્યાર ઔર મુહબ્બત ખો બૈઠા. લોગ ઐસે શખ્સસે દૂર ભાગતે હૈં યહાં તકકે ડાકટર ભી ઉસકે કરીબ આનેસે ગુરેઝ કરતે હૈં. મૈંને ઈસ તરહકી

ખૌફનાક બીમારી ઈસસે પેહલે કભી નહીં દેખી. હાગ વાઈરસસે હલાક હોનેવાલોંકી તા'દાદ ૧૭૮ હો ચુકી હૈ. જો ઝિંદા બચ ગયે હૈં વો મૌતસે બદતર ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં. કોલંબિયાકી પબ્લિક હેલ્થ એજન્સીને ઈસ વાઈરસસે મુતાસ્સિર લોગોંકી મુખ્તલિફ તરહકી રુતૂબતેં મુલ્કકી બડી યુનીવર્સિટિયોં ઔર લેબોરેટરિયોંકો ભેજવાઈ હૈં. ઈસ બારેમેં અમેરીકાકે માહિરીનસે ભી રૂજૂઅ કિયા ગયા હૈ, સાઈન્સદાં ઈસ બાતકી કોશિશ કર રહે હૈં કે પેહલે ઉસકો તય કિયા જાના ચાહિયે કે યે વાઈરસ કિસ તરહ અમલ કરતા હૈ. ક્યૂંકે ઉસકે બાદ હી ઈસ વાઈરસકે ફૈલાવકી રોકથામકે લિયે કોઈ દવા યા વેક્સીન તૈયાર કી જા સકતી હૈ.

ડાક્ટર બેરનકાઝકા કેહના હૈ કે "હમેં ઈસ વાઈરસ પર બહોત જલ્દીસે કાબૂ પાના હોગા. અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા હમ ઈસ કોશિશમેં નાકામ રહે તો આનેવાલે ચંદ સાલોંમેં યે ખૌફનાક બીમારી પૂરી દુનિયાકો અપની લપેટમેં લે સકતી હૈ, ઐસા હુવા તો ફિર ઝમીન પર હર તરફ સુવ્વરનુમા ઈન્સાન હી નઝર આએંગે." (બહવાલા માહનામા ઈલ્મ વ અદબ બેંગ્લોર)

અઝાબે ઈલાહીકે મંઝર

ગુઝિશ્તા સફહાતમેં જિસ અઝાબે ઈલાહીકી નિશાનદહી કી ગઈ હૈ, ઉસને કિસ તરહ પેહલી કૌમોંકો અપની લપેટમેં લિયા? ઉસકે ચંદ ઈબરતનાક નમૂને નીચે લિખતે હૈં

દુનિયામેં જિસ તરહ નેઅમતોંકી કોઈ ઈન્તિહા નહીં. ઈસી તરહ મુસીબતોંકી ભી કોઈ ઈન્તિહા નહીં. હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ દેવબંદી (રહ.) ને અપની તસ્નીફ "કશ્કોલ" મેં અલ્લામા ઈબ્ને જૌઝી (રહ.) કી કિતાબ "અલ મદહશ" સે મસાઈબ વ હવાદિસકે ચંદ વાકિઆત નકલ કિયે હૈં જો દુનિયામેં મુખ્તલિફ ઝમાનોંમેં પેશ આ ચુકે હૈં.

કહત

સન હિજરી ૮ હઝરત ફારૂકે આ'ઝમ (રદિ.) કે ઝમાનેમેં બારિશકા ઐસા કહત પડા કે હવામેં બજાએ ગુબાર ઉડનેકે રાખ ઉડતી નઝર આતી થી. ઈસી લિયે ઉસ સાલકા નામ અર્રુમાદા હો ગયા. વેહશી જાનવર ભૂખ પ્યાસસે આજિઝ હોકર

ઈન્સાનકે પાસ આ જાતે થે. હઝરત ફારૂકે આ'ઝમ (રદિ.) ને યે અહદ કર લિયા થા કે ઘી દૂધ ઉસ વક્ત તક ન ખાઉંગા જબ તક કહત દૂર ન હો, ઔર આમ મુસલમાન યે ચીઝેં ન ખાને લગેં. સન હિ. ૬૪ મેં બસરાકે અંદર સખ્ત તાઉન આયા કે શહેરકે અમીરકી વાલિદાકા ઈન્તિકાલ હો ગયા તો ઉસકા જનાઝા ઉઠાનેકે લિયે ચાર આદમી ન મિલે. સન હિ. ૯૬ મેં તાઉને જારિફકા વાકિઆ પેશ આયા. જિસમેં તીન દિનકે અંદર સત્તર હઝાર આદમી હલાક હુએ. ઉસી તાઉનમેં હઝરત અનસ (રદિ.) કે અસ્સી લડકે મુબ્તલા હોકર ઈન્તિકાલ કર ગયે. હઝરત અનસ (રદિ.) કી ઔલાદ સો (૧૦૦) સે કુછ ઝાઈદ થી. ઈસ વાકિઆમેં મરનેવાલોંકો કબ્રસ્તાન તક લે જાના ઔર કબરમેં દફન કરના નામુમકિન હો ગયા થા. ઈસ લિયે જબ સારે ઘરવાલે મર જાતે તો સબકો એક મકાનમેં બંદ કરકે ઉનકા દરવાઝા ઈંટ ગારેસે બંદ કર દિયા જાતા થા.

સન હિ. ૧૩૧ મેં તાઉન આયા તો પેહલે દિનમેં સત્તર હઝાર, દૂસરે દિન ઉનસે કુછ ઝાઈદ હલાક હુએ ઔર તીસરે દિંન સબ ઠંડે હો ગયે. સન હિ. ૩૩૪ મેં ઐસા કહત પડા કે લોગ અપને બચ્ચોંકો ઝબહ કરકે ખાને લગે ઔર મુરદાર જાનવર ખાએ જાને લગે ઔર ચંદ રોટિયોંકે બદલે બડી બડી જાયદાદેં ફરોખ્ત કર દી ગઈ. મુઈઝ્ઝુદ દૌલા અમીરે વક્તકે લિયે બીસ હઝાર રૂપિયેમેં એક કુર ગેહૂં ખરીદે ગયે. (એક કુર હમારે વઝનસે તકરીબન અસ્સી મન હોતા હૈ) જિસકે હિસાબસે દોસો રૂપિયાકા એક મન ઔર પાંચ રૂપિયેકા એક સેર હોતા હૈ.

સન હિ. ૪૪૮ મેં કહત ઈસ કદર સખ્ત હુવા કે પાંચ સેર અનાજ સાત ગુનીમેં ઔર એક અનાર એક ગુનીમેં મિલતા થા. એક કકડી એક ગુનીમેં ફરોખ્ત હોતી થી. ઔર મિસરસે ખબર પહોંચી કે તીન ચોરોંને એક ઘરમેં નકબ (સૂરાખ) લગાયા. સુબહકે વક્ત તીનોં મરે હુએ પાએ ગયે. એક દરવાઝા પર, દૂસરા સીડી પર, તીસરા કપડોંકી બંધી હુઈ ઘઠડી પર.

સન હિ. ૪૬૨ મેં ઈસ કદર સખ્ત કહત ઔર વબા પડી કે આદમીકો ખાને લગે ઔર બાદામ ઔર શકર રૂપિયાકી રૂપિયા ભર આને લગી. ઈસ કહતમેં વઝીર એક રોઝ અપને ઘોડેસે એક જગહ ઉતરે તો તીન આદમિયોંને દૌડકર ઘોડેકો ઝબહ કિયા ઔર કચ્ચા ગોશ્ત ખાને લગે. ઉસ પર વઝીરને ઉન તીનોંકો સૂલી પર ચળ્હા દિયા. સુબહકો દેખા ગયા કે ઉન તીનોંકી સિર્ફ હડિયાં બાકી રેહ ગઈ હૈં. ગોશ્તકો દૂસરે ભૂકે ખા ગયે.

નઊઝુબિલ્લાહિ મિનલ્ આફાતિ વલ્ હવાદિષ

ઝલઝલે

હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કે ઝમાનેમેં સન હિ. ૨૦ મેં ઝલઝલા આયા ફિર સન હિ. ૯૪ મેં ચાલીસ રોઝ તક ઝલઝલા જારી રહા. ઔર બડે મકાનાત ગિર ગયે ઔર શહેર ઈન્તાકિયા બિલકુલ ખતમ હો ગયા. ઔર સન હિ. ૨૩૩ મેં શહેર ગોલા ઝલઝલાસે તહસ નહસ હો ગયા ઔર સારે શહેરમેં એક આદમીકે સિવા કોઈ ન બચા. ઉસકે કરીબ કરીબ ઈન્તાકિયામેં ઝલઝલા આયા તો બીસ હઝાર આદમી હલાક હો ગયે. ઔર સન હિ. ૨૩૪ મેં બગદાદ, કૂફા, બસરા, વાસિત વ અબ્દાનમેં એક ઐસી તેઝ હવા ચલી કે જિસને ખેતિયાં જલા દીં. બાઝાર બંદ હો ગયે. બાવન રોઝ તક યેહી હવા ચલતી રહી.

સન હિ. ૨૩૮ મેં તાહિર બિન અબ્દુલ્લાહને ખલીફએ વક્ત અમીરૂલ મુઅમિનીન મુતવક્કિલ બિલ્લાહકે દરબારમેં એક પત્થર ભેજા જો તબ્રસ્તાનકે અતરાફમેં આસમાનસે ગિરા થા. જિસકા વઝન આઠસો ચાલીસ દિરહમકે બરાબર થા. ઉસકે ગિરનેકા ધમાકા બારહ બારહ મીલ તક સુના ગયા ઔર પાંચ હાથ ઝમીનમેં ઘુસતા ચલા ગયા. સન હિ. ૨૪૦ મેં એક હવા તબરકસે નિકલી જો "મરૂ" મેં પહોંચી તો એક બડી આબાદી ઝુકામમેં મુબ્તલા હોકર હલાક હો ગઈ ઔર બિલાદે મગરિબસે ખુતૂત આએ કે કન્બરવાનકી બસ્તિયોંમેંસે તેરહ બસ્તિયાં ઝમીનમેં ધંસ ગઈ હૈં ઔર દો આદમિયોંકે સિવા કોઈ નહીં બચા. ઔર યે બચનેવાલે ભી બિલકુલ સિયાહ રંગકે હો ગયે થે. જબ શહેર કન્બરવાનમેં આએ તો લોગોંને ઉનકો નિકાલા કે તુમ અઝાબે ઈલાહીમેં ગિરિફતાર હો. શહેરકે હાકિમને ઉનકે લિયે શહેરકે બાહિર મકાન બનવા દિયા. સન હિ. ૨૪૧ મેં વાહિફાનમેં ઝલઝલા આયા. ૨૫ હઝાર આદમી હલાક હો ગયે ઔર યમનમેં એક પહાડ દૂસરે પહાડકી જગહ ચલા ગયા. હલબમેં એક જાનવર કવ્વેસે બડા, ગિધસે છોટા એક દરખ્ત પર આકર ઠહેરા ઔર ચાલીસ મરતબા યે આવાઝ દી (ઈત્તકુલ્લાહ, અલ્લાહ અલ્લાહ) યાની અલ્લાહસે ડરો, અલ્લાહ અલ્લાહ, ચાલીસ આવાઝેં દેકર ઉડ ગયા. શહેરકે હાકિમકે પાસ પાંચસો આદમિયોંને ઉસકી આવાઝ સુનનેકી ગવાહી દી.

સન હિ. ૨૪૫ મેં ઈન્તાકિયામેં ઝલઝલા આયા. જિસસે ડેઢ હઝાર મકાનાત ગિર ગયે. ઔર ઈન્તાકિયાવાલે ઘરોં, રોશનદાનોં ઔર દરીચોં (ખિડકીયોં) સે નિહાયત ખૌફનાક આવાઝેં સુનતે થે. ઔર તીનસમેં નિહાયત

ખૌફનાક આવાઝેં સુની ગઈ જો બહોત અરસા તક બાકી રહીં. જિસસે બડી મખ્લૂક હલાક હો ગઈ. સન હિ. ૨૪૫ મેં એક બસ્તી પર સિયાહ વ સફેદ પત્થરોંકી બારિશ હુઈ.

સન હિ. ૮૮ મેં મકામ વનબલમેં ઝલઝલા આયા (વનબલ મૂસલકે કરીબ એક શહેર હૈ) સુબહકો દેખા ગયા તો શહેરકા અંકસર હિસ્સા ખાકકા ઢેર હો ચુકા થા. ગિરી હુઈ ઈમારતોંકે નીચેસે એક લાખ પચાસ આદમી મુરદા નિકાલે ગયે. સન હિ. ૨૧૯ મેં હાજીયોંકા એક કાફલા રાસ્તા ગુમ કરકે કિસી તરફ જા નિકલા, વહાં જંગલમેં બહોતસે આદમી પત્થર બને હુએ દેખે ઔર એક ઔરત પત્થરકે તન્નૂર પર ખડી દેખી ઔર તન્નૂરમેં જો રોટી થી વો ભી પત્થર હો ગઈ થી. અસ્તગ્ફિરૂલ્લાહ.

આજ ભી વોહી અલ્લાહ હૈ ઔર ઈસી તરહ મુકમ્મલ સિફાતકા માલિક હૈ. ઔર વોહી નિઝામ, મગર ઉપર ઝિક કિયે ગયે વાકિઆત ઈબરતકે લાઈક હૈં. બસીરતવાલોંકે લિયે. હર બુરાઈ પૂરે ઉરૂજ પર હૈ. નામા'લૂમ કિસ વજહસે હમેં અલ્લાહ તઆલા ઢીલ દે રહે હૈં. ન હમ ગુઝરી હુઈ કૌમોંસે ઝિયાદા તાકતવર હૈં, ન ઝહીન, ન હસીન વ જમીલ, અફસોસ હૈ કે હમને અપને આપકો ખ્વાહિશાતે નફસાનિયા વ શહવાનિયાકી આગમેં ઝોંક દિયા હૈ.

(બશુક્રિયા મુજલ્લા મુલતાન શુમારા નંબર : ૧૫૨)

કુરઆન મજીદકી હક્કાનિયતકે અજીબ વાકિઆત વ મુશાહિદાત

(૧) શોઅલોંમેં ઘિરે ઘરસે કુરઆન પાક પરવાઝ કર ગયા, ડેરા મુરાદ જમાલીમેં દરજનોં લોગોંને ખુલી આંખોંસે યે મો'જિઝા દેખા.

(૨) ખુદાકી શાન આગસે ઝગિયોંકા સારા સામાન જલ ગયા લેકિન કુરઆન શરીફકા નુસ્ખા મેહફૂઝ રહા.

કુરઆન મજીદકો મિટાનેકે લિયે ઈસાઈ, યહૂદી, કાદિયાની ઔર ઉનકે પાલતૂ ઈદારે પૂરી કુવ્વતસે મેહનત કર રહે હૈં. જબ બર્રે સગીરમેં અંગ્રેજ હુકમરાન થા તો યે કુરઆન મજીદ હી થા જો ઉનકી આંખમેં કાંટા બનકર ખટકતા રેહતા થા. ઈસી વજહસે ઉનહોંને પેહલે તો યે પ્રોગ્રામ બનાયા કે પૂરે બર્રે સગીરસે કુરઆન મજીદ મુસ્લિમ ઘરાનોંસે છીનકર યા ખરીદકર સમંદરમેં ફેંક દિયા જાએ જિસ પર અમલ ભી કિયા. ઈસકે અલાવા ઉલમાએ કિરામકો કતલ કિયા તાકે કુરઆની ઉલૂમકે વારિસોંકા બર્રે સગીરસે ખાતમા હો જાએ.

ખુદા ભલા કરે ઉલમાએ હક કા કે ઉનહોંને અંગ્રેજકી ખાતિરાના ચાલોંકો ભાંપ લિયા ઔર પૂરે બર્રે સગીરમેં દીની મદારિસ ઔર મકાતિબે કુરઆનીકા જાલ બિછા દિયા. જબ અંગ્રેજકો અપની યે ચાલ કામિયાબ હોતી નઝર ન આઈ તો અંગ્રેજને ઐસે એજન્ટ તલાશ કરના શુરૂ કર દિયે જો ઉનકે મકાસિદ પૂરા કર સકતે હોં. ઉનહીંમેં કાદિયાન જિ. ગોરદાસપુર પંજાબકા મુગલ ખાનદાન થા. જો અંગ્રેજકા શુરૂ દિનસે નમકખ્વાર રહા. ઈસ ખાનદાનમેં અંગ્રેજકી નઝર મિરઝા ગુલામ મુરતુઝાકે બેટે મિરઝા ગુલામ અહમદ કાદિયાની પર પડી. અંગ્રેજ જિસ "ગૌહરયાબ" કી તલાશમેં થા વો મિરઝા કાદિયાનીકી ઝાતમેં છુપા હુવા નઝર આયા. વો વૈસે ભી સરકારકા મુલાઝિમ થા. ઉનહોંને ઉસસે સિયાલકોટકી કચેહરીકી મુલાઝિમત છુડવાઈ ઔર પેહલે મુબલ્લિગે ઈસ્લામ, ફિર મુજદ્દિદ, ફિર મેહદી ઔર ફિર મસીહકે મન્સબ પર બિઠાયા, યહાં તકકે ઉસકે લિયે નબુવ્વત વ રિસાલતકા તખ્ત સજાકર ઉસ પર બિઠા દિયા ગયા.

અંગ્રેજ મુસલમાનોંકે ઈમાનકી મઝબૂતી ઔર જઝબએ જિહાદસે ડરતા થા. ઉનકા મકસદ થા કે મુસલમાનોંકો ઈમાનસે મેહરૂમ કર દિયા જાએ ઔર ઉનકે દિલોંસે જઝબએ જિહાદકો ખુરચ દિયા જાએ. જબ યે દો ચીઝેં મુસલમાનોંમેં

નહીં લોગોં તો હમારી હુકૂમતકો બર્રે સગીરસે કોઈ ખતમ નહીં કર સકતા. ચુનાંચે મિરઝાને ધોકા ઔર ફરેબ દેના શુરૂ કર દિયા. મુગલે ઈસ્લામ ઔર મુનાફિરે ઈસ્લામકા રૂપ ધારકર ઉસને કુછ બેવકૂફ લોગોંકો અપના ગિરોહ બનાકર એક નયે મઝહબકી બુન્યાદ ડાલ દી. ઉસને કુરઆન પાકમેં લફઝી વ મા'નવી તહરીફ (રદ્દો બદલ) કી. અંગ્રેજકે ઈશારે પર જિહાદકો હરામ કરાર દિયા. ઔર યૂં જો લોગ ઉસકે સાથ જુડે વો ઈમાન જૈસી અઝીમ દૌલતસે મેહરૂમ હો ગયે ઔર ઉનકે દિલોંસે જઝબએ જિહાદ ભી ખતમ હો ગયા.

અલગર્ઝ કભી કિસી રૂપમેં ઔર કભી કિસી રૂપમેં કુરઆન મજીદકો સફહે હસ્તીસે મિટાનેકી કોશિશેં કી ગઈ. લેકિન અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન પાકકી હિફાઝતકા વા'દા ફરમાયા હૈ ઔર યૂં એ'લાન ફરમાયા હૈ.

ઈન્ના નહનુ નઝઝલનઝ ઝિક્ર વ ઈન્ના લહૂ લહાફિઝૂન.

તર્જુમા :- કે હમ હીને ઉસે નાઝિલ કિયા ઔર હમ હી ઉસકી હિફાઝત કરનેવાલે હૈં.

અંગ્રેજી ઉસે ન મિટા સકે, યહૂદી ઉસકો ખતમ ન કર સકે, મિરઝા કાદિયાની અપને તમામતર વસાઈલ ઔર કોશિશોંકે બાવજૂદ ઉસકા કુછ ન બિગાડ સકા, તો આજ ભી ઉસકા કોઈ કુછ નહીં બિગાડ સકતા ઔર ન કિયામત તક કોઈ બિગાડ સકતા હૈ.

જબ રૂસને અપની નઝદીક તરીન મુસ્લિમ રિયાસતોં પર કબ્ઝા કિયા તો ઉસને અપને પૂરે ઈલાકેસે (જો દીની ઉલૂમકા ગેહવારા થે) કુરઆન મજીદકો મિટાનેકી પૂરી કોશિશ કી. નાદિર વ નાયાબ કુતુબખાને આગમેં જલા દિયે. નમાઝ પઢને પર પાબંદી લગા દી થી, મુસલમાન છુપ છુપકર નમાઝ અદા કરતે થે, હર વક્ત રૂસી ઈન્ટેલીજિન્સ સાયેકી તરહ મુસલ્લત રેહતી થી, ફિર ભી મુસલમાનોંને અપને દીન વ ઈમાનકો સીનેસે લગાએ રખ્ખા. વો કુરઆન પાક ભી પઢતે રહે ઔર નમાઝેં ભી અદા કરતે રહે. કુછ મુદ્દતકે બાદ ઈન મુસ્લિમ રિયાસતોંમેં કુરઆન મજીદકે નુસ્ખે નાયાબ હો ગયે. આલમી મજલિસ તહફ્ફુઝે ખત્મે નબુવ્વતકે લોગ ગયે. યા ઔર કોઈ મુસલમાન વહાં જા નિકલા તો વહાંકે મુસલમાન ઉનસે યેહી સવાલ કરતે થે કે ક્યા આપકે પાસ કુરઆન મજીદ હૈ?

ઈસ સૂરતે હાલકો દેખકર આલમી મજલિસે તહફ્ફુઝે ખત્મે નબુવ્વતકે અકાબિર ખુસૂસન હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ યૂસુફ લુધ્યાનવી મદ્દ ઝિલ્લુહૂને વહાંકે લિયે કુરઆન મજીદ છાપ કરકે તકસીમ કરનેકા પ્રોગ્રામ બનાયા, ન સિર્ફ પ્રોગ્રામ

હી બનાયા બલ્કે ઉસ પર અમલ ભી કિયા. ઉસ વક્ત મતબૂઆ કુરઆન (જો આલમી મજલિસ તહફ્ફુઝે ખત્મે નબુવ્વતકી તરફસે શાએઅ હો રહે હૈં) કે અલાવા પાકિસ્તાનકે મુસલમાનોંકી તરફસે દિયે ગયે લાખોં કુરઆન મજીદ વહાં તકસીમ હો ચુકે હૈં ઔર ઈન્શા અલ્લાહ યે સિલસિલા જારી રહેગા.

યે ચંદ બાતેં તમહીદન અર્ઝ કી ગઈ. અસલ મકસદ રોઝનામા જંગ લાહોરમેં શાએઅ હોનેવાલી દો અહમ ખબરોંકી તરફ આપકો મુતવજ્જેહ કરના થા. અગર હમ ઈન ખબરોંકો કુરઆન મજીદકી સદાકત વ હક્કાનિયતકે દો તાઝા નિશાન કરાર દેં તો બજા હોગા. અલ્લાહ તઆલા બા'ઝ મરતબા ગુમરાહ ઈન્સાનોંકી હિદાયત વ રેહનુમાઈકે લિયે નિશાનાત દિખલાતા રેહતા હૈ તાકે વો અલ્લાહ તઆલાકે સચ્ચે ફરમાંબરદાર બંદે બન જાએં ઔર ગુમરાહી વ ઝલાલતસે નિકલકર આકાએ નામદાર હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે દામને રહમતસે વાબસ્તા હો જાએં, જબકે ઐસે નિશાનાત અહલે ઈમાનકી તકવિયતે ઈમાનકા સબબ બનતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા હમેં કુરઆન મજીદકા સચ્ચા પૈરોકાર બનાએ. (આમીન) વો દો ખબરેં જિનકા ઉપર ઝિક્ર કિયા ગયા નીચે લિખ્ખી જાતી હૈં.

શોઅલોંમેં ઘિરે ઘરસે કુરઆન પાક પરવાઝ કર ગયા. ડેરા મુરાદ જમાલીમેં બહોતસે લોગોંને ખુલી આંખોંસે યે મો'જિઝા દેખા

ડેરા મુરાદ જમાલી (નામા નિગાર) ડેરા મુરાદ જમાલકે એક મોહલ્લેકે ઝોંપડીનુમા ઘરમેં એક ઔરત ખાના પકા રહી થી કે તેઝ આંધીસે ચિંગારિયાં ઉઠીં જિનસે ઘરમેં આગ લગ ગઈ. જો ફૌરન આસપાસકે તીન ઘરોંમેં ફૈલ ગઈ ઔર શોઅલે બુલંદ હોને લગે. ઉસ દૌરાન એક ઘરસે કુરઆન પાક ઉડા ઔર કિબ્લાકી તરફ પરવાઝ કર ગયા. ચમકતી હુઈ ચીઝકી સૂરતમેં ઉડતે કુરઆન પાકકા યે મો'જિઝા વહાં મૌજૂદ બહોતસે લોગોંને દેખા. કુરઆન પાક આસમાન પર જાકર ગાઈબ હો ગયા. આગ લગનેસે તીનોં ઘરોંકા સામાન જલકર રાખ હો ગયા. ફાયર બ્રિગેડને મૌકા પર પહોંચકર આગ પર કાબૂ પા લિયા.

(રોઝનામા જંગ લાહોર (૮) ૩૧ મે, ૧૯૯૩)

"ખુદાકી શાન" આગસે ઝગિયોંકા સારા સામાન જલ ગયા કુરઆન પાકકા નુસ્ખા મેહફૂઝ રહા

લાહોર (ખુસૂસી રિપોર્ટરસે) અઝીઝ રોડ કારવાર પાર્ક પર ગુઝિશ્તા રોઝ ૪ બજેકે કરીબ ૩ ઝગિયોંમેં સખ્ત આગ ભડક ઉઠી, જિસસે લાખોં રૂપિયેકા સામાન જલકર રાખ હો ગયા. આગ ઈતની સખ્ત થી કે ઝગિયોંમેં પડા તમામ સામાન જલકર મુકમ્મલ તૌર પર રાખ હો ગયા, મગર ખુદાકી કુદરત દેખિયે કે કુરઆન પાકકી રહલ, મેઝમેં પડે કરન્સી નોટ, પ્લોટકી રજીસ્ટ્રી, કુરઆનકી જિલ્દ ઔર હાશિયોં તક કાગઝ જલ ગયા લેકિન કુરઆનકા એક લફઝ ભી નહીં જલા. કુરઆન પાકકે ઈસ નુસ્ખેકો હાફિઝ ઈલાહી બખ્શ મસ્જિદમેં રખ્ખા ગયા હૈ. જહાં દેખનેવાલોંકી ભીડ હો ગઈ. ઔર લોગ ખુદાકી ઈસ કુદરતકો દેખકર હૈરાન રેહ ગયે. ઝગિયાં ગુલામ મુહમ્મદ વગૈરહકી મિલ્કિયત થીં. આગ બુઝાનેકે બાદ વક્કાસ ચોધરી વગૈરહ કુરઆન પાકકા નુસ્ખા લેકર દફતરે જંગમેં આએ.

(રોઝનામા જંગ લાહોર (૮) ૩૧ જૂન, ૧૯૯૩) (૧૦ માર્ચ, ૧૯૯૦)

કુરઆને કરીમકા મઝાક ઉડાનેવાલે મસીહી દાઈકી ઈબરતનાક મૌતસે ચાર ગાંવ મુસલમાન હો ગયે

ઈસ સાલ જન્વરીમેં શિમાલી નાઈજીરિયાકે સૂબા (રાજ્ય) ગુન્ગોલીમેં વાકેઅ મોબ નામી ગાંવમેં એક નિહાયત ઈબરતનાક ઔર નસીહત આમોઝ વાકિઆ પેશ આયા જિસકી તફસીલ નાઈજીરિયાકે મુખ્તલિફ અખ્બારાત વ રસાઈલમેં શાએઅ હુઈ ઔર બહોતસે રેડિયો સ્ટેશનોંસે નશ્ર કી ગઈ.

તફસીલ ઈસ તરહ હૈ કે ઉમર ગીમૂ નામી એક શખ્સ જો પૈદાઈશી તૌર પર ઈસાઈ થા લેકિન મુસલમાનોંકે અખ્લાક, સીરત વ કિરદાર ઔર હુસ્ને મઆશરતસે મુતઅસ્સિર હોકર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા. ઉસકી બદકિસ્મતી કે મુસલમાન હોનેકે બાદ ઔર કઈ મુદ્દત તક ઈસ્લામી ઝિંદગી ગુઝારનેકે બાદ ફિર મુરતદ હો ગયા. ઔર મસીહિયત (ઈસાઈ મઝહબ) કા અલમ બરદાર ઔર પુરજોશ દાઈ વ

મુબલ્લિગ બન ગયા, ઈસ્લામ દુશ્મની, મુસલમાનોંકે ખિલાફ મુહિમજોઈ ઔર પરોપેગન્ડે, કુરઆનકો ઝુઠલાના, ઉસકી તૌહીન ઔર તહકીર, ઈન્કાર વ મઝાક, ઝબાન દરાઝી, ઔર તઅન વ તશનીઅ ઉસકા નસબુલ એન (મકસદ) ઔર ઝિંદગીકા અહમ મશ્ગલા બન ગયા, ચુનાંચે એક રોઝ કિસી ગિરજા ઘરમેં ઈસાઈયોંકે એક બડે મજમાકે સામને હસ્બે મા'મૂલ અપને ખિતાબકે દૌરાન કુરઆનકી તકઝીબ ઔર મઝાક કિયા. ઉસ પર નુકતા ચીનિયાં ઔર એ'તિરાઝાત કિયે ઔર ઈસ્લામ દુશ્મનીકે જઝબાસે સરશાર હોકર કહા કે અગર કુરઆન ખુદાકી નાઝિલ કી હુઈ આખરી કિતાબ ઔર ઈસ્લામ એક સચ્ચા મઝહબ હૈ તો વો ઈસ કિતાબકે નાઝિલ કરનેવાલે ખુદાસે ઈલ્તિજા કરતા હૈ કે આજ ઉસે ઝિંદા ઔર સહીહ સલામત ઘર વાપસ ન હોને દે, કુદરતે ઈલાહીકા કરિશ્મા કે કલીસા (ગિરજાઘર) સે નિકલકર ઘર જાતે હુએ રાસ્તેકે એક છોટેસે નાલેકો પાર કરનેકી કોશિશમેં ગિર કર મર ગયા, સફરકે સાથિયોંકો ઉસકી મૌત પર યકીન ન આયા, ઔર ઉસે કઈ હોસ્પિટલોંમેં લે ગયે. લેકિન વો મર ચુકા થા, ઈસ ઈબરતનાક મૌતસે મુતાસ્સિર હોકર સૂબાકે ચાર ગાંવ મુસલમાન હો ગયે, દૂસરે રોઝ વો આદમી ભી હલાક હો ગયા જો ઉસકી જાન બચાનેકી કોશિશ કર રહા થા.

ઈસી કિસમકા એક ઔર વાકિઆ ચંદ સાલ પેહલે ઈસી સૂબાકે એક ગાંવમેં એક સફદ નામ ઈસાઈ મુબલ્લિગકે સાથ પેશ આયા જિસને કુરઆનકા એક નુસ્ખા જલાકર ઉસકે સાથ તૌહીન ઔર ગુસ્તાખાના સુલૂક કિયા થા. જિસકી સઝામેં ઉસકે દોનોં હાથ જલ ગયે થે ઔર ઉસકે બાદ કાફી ઈલાજ હુવા લેકિન વો બચ ન સકા.

ગાડી જલ ગઈ કુરઆન મેહફૂઝ રહા

અબ હમ એક ઐસા વાકિઆ નકલ કરતે હૈં જિસસે કુરઆનકી અઝમત વ શાન ઔર ઉસકા મિન જાનિબિલ્લાહ હોના સાબિત હોતા હૈ. સિતમ્બર ૧૯૬૫ કી પાક ભારત જંગકે દૌરાન બલોચ રજમન્ટકા એક ટ્રક ડ્રાઈવર હથિયાર વ બારૂદસે ભરા હુવા એક ટ્રક ગલતીસે દુશ્મનકે ઈલાકેમેં લે ગયા, જબ ઉસે અપની ગલતીકા એહસાસ હુવા તો ઉસને ટ્રકકો ગોલિયોંકી બૌછાડમેં હી વાપસ મોડ લિયા ઔર ઈસ કોશિશમેં થા કે કિસી ન કિસી તરહ વો ટ્રકકો બહિફાઝત પાક સર ઝમીન પર લે જાએ. ઉસી દરમિયાન દુશ્મનકા એક ગ્રેનેડ ટ્રકકો લગા જિસસે ટ્રકકો આગ લગ

ગઈ. અસ્લહા વ બારૂદને તબાહી ફૈલા દી ઔર ટ્રક ભી જલ ગયા.

બા'દમેં એક શીખ મેજર હમારી ફૌજકે પાસ કુરઆને હકીમકા એક નુસ્આ લેકર આયા. ઉસકે કેહનેકે મુતાબિક ટ્રકકે બોનટમેંસે કુરઆન મજીદકે દો નુસ્ખે સહીહ સલામત નિકલે. યાની પૂરા ટ્રક તો જલ ગયા લેકિન ખુદાકી હિકમતસે કિતાબુલ્લાહકે નુસ્ખે મેહફૂઝ વ મામૂન રહે. ઉનમેંસે એક નુસ્આ તર્જુમાવાલા થા જિસે શીખ મેજરને અપને પાસ રખ લિયા તાકે ઉસકા મુતાલઆ કરે. ઔર દૂસરા નુસ્આ પાક ફૌજકે હવાલે કર દિયા. યે નુસ્આ અબ ભી બાદશાહી મસ્જિદ લાહોરકે અજાઈબખાનામેં મેહફૂઝ હૈ જિસે બલોચ રજમન્ટને પેશ કિયા થા.

(સય્યારા ડાઈજીસ્ટ કુરઆન નંબર જિલ્દ : ૩, સ. ૮૭)

અંગ્રેજ પર કુરઆન સુનનેકા અસર

હઝરત મૌલાના અતાઉલ્લાહ બુખારી (રહ.) હિન્દુસ્તાનમેં રામપુરકી જેલમેં થે. જેલમેં દાને દિયે ગયે કે ઉનકા આટા પીસો, કહા ગયા કે અતાઉલ્લાહ તૂ બાગી હૈ, ઈસ લિયે તેરી યેહી સઝા હૈ કે તૂ આજ ચક્કી પીસ. બુખારી (રહ.) કેહતે હૈં કે મુઝે મઝા આયા. મૈંને રૂમાલ ઉતારકર રખ દિયા, વુઝૂ કરકે બિસ્મિલ્લાહ પઢકર મૈંને ચક્કી ભી પીસની શુરૂ કર દી ઔર સૂરએ યાસીનકી તિલાવત ભી શુરૂ કર દી. બુખારી (રહ.) કેહતે હૈં કે જબ મૈંને કુરઆનકો સોઝસે (દર્દસે) આવાઝસે પઢા તો જેલકા અફસર કરીબ થા, વો અપને ઘરસે નિકલકર આયા ઔર કરીબ આકર રોતા હુવા ખડા હો ગયા ઔર જેલકા દરવાઝા ખુલવા દિયા, કેહને લગા.

"અતાઉલ્લાહ! તુઝે તેરે નબીકી કસમ હૈ બસ કર! અગર તૂને દો આયતેં ઔર પઢીં તો મેરા જિગર ફટ જાએગા."

એક પાયલોટકા ઈમાન

પાકિસ્તાની ફિઝાઈયાકે એક બમ્બાર પાયલોટકો ગુરદેમેં અકસર દર્દ રહા કરતા થા. ડાકટરોંને બારબાર ઓપરેશનકા મશવરા દિયા મગર વો મુલ્ક પર જંગકે બાદલ દેખકર ઓપરેશનસે બચતા રહા કે ૬ સિતમ્બર ૧૯૬૫ કો દુશ્મનને હમ્લા કર દિયા.

ફિઝાઈયાકે અમલેકો મા'લૂમ થા કે ફલાં પાયલોટ ગુરદાકે દર્દસે પરેશાન હો જાતા હૈ ઐસે ગૈર યકીની પાયલોટકે સાથ જંગકે દૌરાન કોઈ ભી શખ્સ

Navigator બનનેકો તૈયાર ન થા. ઉસકે જઝબાકો દેખકર એક નૌજવાન તૈયાર હો ગયા ઔર યે ભારતી ઠિકાનોં પર બમ્બારી કરને જાતા રહા. ગુરદાકે દર્દસે બચનેકે લિયે પરવાઝસે પેહલે ઔર દૌરાન ઔર વાપસી પર વો કુરઆન મજીદકી યે આયત પળ્હતા રહા.

અલ્લાહુ નૂરૂસ્સમાવાતિ વલ્અર્ઝ. (સૂરઅ નૂર : ૩૫)

સતરહ રોઝા જંગકે દૌરાન ઉસે એક મરતબા ભી ગુરદામેં તકલીફ ન હુઈ. ઔર જબ અમન ચૈન હો ગયા તો ઉસકા ઓપરેશન હુવા. દોનોં ગુરદોંમેંસે ૧૯ પથરિયાં નિકાલી ગઈ.

ડાક્ટરોંકા ખયાલ થા કે ૧૯ પથરિયોંવાલે ગુરદે નાકારા હો જાતે હૈં ઔર ઉસકે લિયે કોઈ ભી જિસ્માની મશક્કત કરના નામુમકિન હોતા હૈ. અલ્લાહકે કલામકી શિફાકી બરકતસે યે શખ્સ દૂસરોંસે ઝિયાદા સરગરમ રહા ઔર દુશ્મનકે ઠિકાનોંકો તબાહ કરનેમેં ઉસકી કારગુઝારી તંદુરૂસ્ત સાથિયોંસે કમ ન રહી.

કુરઆની મો'જિઝાત

ગોલિયોંકી બારિશમેં કુરઆન મેરી હિફાઝતકા ઝરીઆ બના

પાકિસ્તાન બનનેસે પેહલે મેરે એક રિશ્તેદાર દેહલીમેં રેહતે થે. આજકલ કરાંચીમેં રેહતે હૈં. જબ ઓક્ટોમ્બર ૧૯૪૫ મેં સારે પંજાબમેં ફસાદાત હો રહે થે ઔર દેહલી શહેર ભી ઉનકી ઝદમેં આ ચુકા થા, વો ભી અપને ઘરસે નિકલકર પેહલે પુરાને કિલ્આ દેહલીમેં રહે ફિર વહાંસે બડી મુશકિલસે રેલ્વે સ્ટેશન પહોંચે ઔર લાહોર જાનેકે લિયે દૂસરે ફસાદઝદા લોગોંકે સાથ ગાડીમેં સવાર હો ગયે. ઉનકે પાસ સિર્ફ એક બેગ થા જિસમેં ચંદ કપડે થે, ઈસકે અલાવા એક છોટે સાઈઝકા કુરઆન મજીદ થા જિસકો ઉનહોંને અપને સીને પર બાંધ રખ્ખા થા.

ગાડી આહિસ્તા આહિસ્તા ચલતી, બલ્કે રેન્ગતી હુઈ તીન દિનમેં અમૃતસર પહોંચી. રાસ્તેમેં કઈ જગહ હિન્દુ ઔર શીખ બલવાઈયોંને હમ્લે કિયે ઔર મુસલમાનોંકે માલો જાનકો નુકસાન પહોંચાયા મગર ગાડી કિસી ન કિસી તરહ આગે બળ્હતી રહી, લેકિન અમૃતસરકે સ્ટેશન પર રાતકે વક્ત પહોંચકર ઐસી

રુકી કે દિનકે નવ બજ ગયે. ડ્રાઈવર ઔર ગાર્ડકા કહીં પતા ન થા. આખિર હિન્દુ ઔર શીખ ફૌજ ઔર મુસલ્લહ બલવાઈયોંકે ગિરોહ સ્ટેશન પર પહોંચ ગયે. જિન્હોંને પેહલે તો તમામ મુસલમાનોંકો ગાડીસે પ્લેટફાર્મ પર ઉતાર લિયા. ફિર રાઈફલોં, મશીનગનોં ઔર બ્રેનગનોંસે મુસલમાનોં પર ફાયર ખોલ દિયા. ક્યા કિયામતકા સમાં થા. ચારોં તરફ હથિયાર લગાએ હિન્દુ ઔર શીખ ઔર દરમિયાનમેં નિહત્તે (ખાલી હાથ) મુસલમાન મર્દ ઔરતેં ઔર બચ્ચે જો અપના કોઈ દિફાઅ (બચાવ) નહીં કર સકતે થે સિવાએ ઉસકે કે જિસસે હો સકા વો ઝમીન પર લેટ ગયા તાકે ગોલિયોંકી સીધી બૌછાડસે બચ સકે. ઉસ વક્ત ઉસકે સિવા બચાવકા કોઈ તરીકા મુમકિન હી નહીં થા, લેકિન મેરે વો રિશ્તેદાર કેહતે હૈં કે ઉસ વક્ત મુઝે ખયાલ આયા કે અગર મૈં ભી લેટ ગયા તો ઉસસે કુરઆન મજીદકી જો મેરે સીનેસે બંધા હુવા હૈ બેહુરમતી હોગી ઔર ફિર મૈં ખુદાકે સામને ક્યા મુંહ લેકર જાઉંગા કે મૈંને જાનકો કુછ અરસા તક બચાનેકે લિયે કુરઆન મજીદકો ઝમીન બોસ કર દિયા ઔર જીતે જી કુરઆનકો સરનિગૂં હોને દિયા. યે ખયાલ આતે હી મૈંને દિલમેં પુખ્તા ઈરાદા કર લિયા કે ચાહે મેરી જાનકો કિતના હી ખતરા ક્યૂં ન હો જબ તક જાનમેં જાન હૈ મૈં કુરઆન મજીદકો ઝમીન પર નહીં લગને દૂંગા. યે ઈરાદા કરકે મૈં ગાડીકે સાથ પુશ્ત (પીઠ) લગાકર ખડા હો ગયા. દો ઘંટે લગાતાર ગોલિયાં ચલતી રહીં ઔર મેરે દાએં બાએં ઔર ઉપરસે ગુઝરતી રહીં. ગાડીકે ઉસ ડિબ્બેકે શીશે ચિકનાચૂર હો ગયે જિસકે સાથ મૈં ખડા થા. લેકિન ન તો મેરા કદમ ડગમગાયા ઔર ન મુઝે કોઈ ખરાશ આઈ. જબ ફાયરીંગ બંદ હુઈ તો મૈંને દેખા કે જિસ જગહ મૈં ટેક લગાકર ખડા થા. ઉસકે અલાવા ઉસ ડિબ્બેકા કોઈ હિસ્સા ઐસા ન થા જો ગોલિયોંસે છલની ન હો ચુકા હો. ઐસા મા'લૂમ હોતા થા કે જૈસે કિસી માહિર નિશાનાબાઝને અપને મા'મૂલકો લકડીકી દીવારકે સાથ ખડા કરકે ઉસકે ચારોં તરફ હિસાર ખીંચ દિયા હો. કુરઆન મજીદકા યે મો'જિઝા મૈં કભી નહીં ભૂલ સકતા. અફસોસ આજ હમ ખુદાકી યાદમેં ગાફિલ હૈં વરના ખુદા તો હર દમ હમારા મુહાફિઝ ઔર મદદગાર હૈ.

(પ્રોફેસર અબ્દુસ્સલામ ફારૂકી, સિયાલકોટ)

એક ગૈર મુસ્લિમ પર સૂરએ ફાતિહાકા અસર

અમેરીકામેં જબ કોઈ આદમી બહોત ઝિયાદા સુકૂન મેહસૂસ કરતા હૈ તો કેહતા હૈ (I am feeling natural high) કે મૈં બહોત ઝિયાદા સુકૂન મેહસૂસ કર

રહા હૂં. અમેરીકાકા એક અમીર આદમી થા જિસકી ઝિંદગીમેં સુકૂન નહીં થા. ઈસ વજહસે ઉસકે સરમેં અકસર દર્દ રેહતા થા.

હમારે એક દોસ્ત મિસ્ટર અહમદ કિસી સરકારી કામકે સિલસિલેમેં વહાં ગયે ઔર એક મકાનમેં રેહને લગે. ઉસ મકાનકે કરીબ હી વહાંકે મકામી લોગોંને એક મસ્જિદ બનાઈ હુઈ થી. મિસ્ટર અહમદને ભી વહાં નમાઝ પળ્હના શુરૂ કર દી. તાહમ ઉસ અમીર આદમીસે ઉસકી દોસ્તી હો ગઈ. ઉસકા મકાન ભી કરીબ હી થા.

એક દફા મિસ્ટર અહમદ નમાઝ પળ્હનેકે લિયે અપને ઘરસે નિકલે તો ઉસ અંગ્રેજને પીછેસે આવાઝ દેકર કહા, મિસ્ટર અહમદ! મિસ્ટર અહમદ! ઈધર આઈયે, મૈં આપકો ગાના સુનાના ચાહતા હૂં. મિસ્ટર અહમદને કહા, મૈં ગાના સુનનેસે નફરત કરતા હૂં ઔર અબ મૈં નમાઝકે લિયે જા રહા હૂં મૈં નહીં આ સકતા. ઉસને ઈસરાર કરતે હુએ ફિર વોહી બાત દોહરાઈ. આખિરકાર વો કેહને લગા, મિસ્ટર અહમદ! મૈં આપકો વો ગાના સુનાના ચાહતા હૂં જો આપ ઈસ મીનારસે રોઝાના પાંચ મરતબા સુનતે હો.

મિસ્ટર અહમદ ફરમાતે હૈં કે મૈં સમઝા કે શાયદ અઝાનકી બાત કર રહા હૈ. ચુનાંચે મૈં ઉસકે પાસ આ ગયા. વો મુઝે અપને ઘરમેં એક તન્હા કમરેમેં લે ગયા. ઉસને ઉસ કમરેમેં ટેબલ પર એક તબલા રખ્ખા હુવા થા. ઉસને કમરા બંદ કર દિયા ઔર તબલા બજાના શુરૂ કર દિયા. મૈં પરેશાન થા કે જમાઅતકા વક્ત નિકલ જાએગા. મગર ઉસને થોડી દેરકે બાદ તબલાકી આવાઝ પર "અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન" પળ્હના શુરૂ કર દી. મૈં તો સમઝ ગયા કે હકીકતમેં વો ક્યા પળ્હ રહા થા. ઉસને ગાનેકી આવાઝ બનાકર પૂરી સૂરએ ફાતિહા પળ્હ દી. મૈંને બાદમેં ઉસસે પૂછા કે તૂને યે ગાના કિસસે હાસિલ કિયા હૈ? ઉસને બતાયા કે મુઝે બહોત ઝિયાદા ઝહની પરેશાની રેહતી થી. મિસરમેં મેરે એક મુસલમાન દોસ્ત રેહતે હૈં. મૈંને ઉનસે અપની ઝહની પરેશાની બયાન કી તો ઉનહોંને મુઝે યે ગાના દિયા ઔર કહા કે જબ તુમહેં બહોત ઝિયાદા પરેશાની હો તો કિસી તન્હા કમરેમેં બૈઠકર પળ્હ લિયા કરો, તુમહેં સુકૂન મિલ જાયા કરેગા. ઉસકે બાદ જબ ભી મુઝે કોઈ પરેશાની હોતી હૈ તો મૈં ઈસી તરહ યહાં બૈઠકર યે ગાના ગા લેતા હૂં તો મુઝે બહોત ઝિયાદા સુકૂન મિલતા હૈ. ઔર ફિર મૈં અપને દોસ્તોંકો બતાતા હૂં કે (I am feeling natural high) કે મૈં કુદરતી તૌર પર બહોત ઝિયાદા સુકૂન મેહસૂસ કર રહા હૂં.

મેરે દોસ્તો! જો લોગ કુરઆન પાકકો જાનતે નહીં ઔર માનતે નહીં, અગર વો ઈસ કિતાબકો પઢતે હૈં તો ઉનકો સુકૂન મિલતા હૈ. અગર હમ અપની ઝિંદગીયોંમેં કુરઆન પાકકે અહકામકો લાગુ કર લેં તો ક્યા હમારી પરેશાનિયાં ખતમ નહીં હોંગી.

કુરઆની મો'જિઝા

મેરે સર સિદ્દીક અકબર મખ્દૂમ સાહબ મરહૂમ (એમ. એસ. ફાઉકસ અલૈગ) પાકિસ્તાનમેં ગુન્ચે બેહરે બચ્ચોંકી તાલીમકે બાની થે. ઉનકો તાલીમ વ તરબિયતકે સિલસિલેમેં કઈ મરતબા બાહિરકે મુલ્કોંમેં જાના પડતા થા. ઉન્હોંને કોઈ ૨૫ સાલ પેહલે મુઝે એક ઈમાન અફરોઝ વાકિઆ સુનાયા. ફરમાને લગે કે બહોત પેહલે મૈં આ'લા તાલીમકે સિલસિલેમેં અમેરીકાકી યુનીવર્સિટી (ગાલિબન કેલીફોર્નિયા) મેં મુકીમ થા. વહાં મૈંને એક મરતબા કઈ અમેરીકિયોંકો પાકિસ્તાની ખાનેકી દઅવત દી. મૈંને કઈ પાકિસ્તાની ડિશ અપને હાથસે તૈયાર કી. યાદ રહે ઉન દિનોં બહોત કમ પાકિસ્તાની અમેરીકામેં રેહતે થે. ઔર પાકિસ્તાની ખાને બહોત નાયાબ થે. અમેરીકી દોસ્તોંને ખૂબ મઝે લે લેકર પાકિસ્તાની ખાને ખાએ ઔર દિલ ખોલકર દાદ દી. અમેરીકિયોંમેં એક હેડ લાઈબ્રેરિયન ભી ખાનેમેં શરીક થી. વો ઈતની ખુશ હુઈ કે ઉસને હમેં નીચેકા વાકિઆ સુનાયા.

ઉસને બતાયા કે આપ લોગ ઈસ યુનીવર્સિટીકી લાઈબ્રેરીકી શાનદાર ઈમારત દેખતે હૈં. કોઈ એક સદી પેહલે ઈસી જગહ લાઈબ્રેરીકી બિલકુલ મુખ્તલિફ બિલ્ડિંગ થી. ઈસ બિલ્ડિંગમેં ખુદા જાને કિસ તરહ આગ લગ ગઈ. આગને પૂરી ઈમારતકો ઘેરેમેં લે લિયા. આપકો ઈલ્મ હૈ અમેરીકિયોંકો લાઈબ્રેરીસે ઈશ્ક હોતા હૈ. ઉન દિનોં જો હેડ લાઈબ્રેરિયન થી. ઉસકા કુછ યેહી હાલ થા. ચુનાંચે ઉસને લાઈબ્રેરીમેંસે ઝિયાદાસે ઝિયાદા કિતાબેં બચાનેકી ભરપૂર કોશિશ કી ઔર જાન પર ખેલકર લાઈબ્રેરીમેં ઘુસ ગઈ. એક શોકેસમેંસે ઉસકે હાથ સિર્ફ એક કિતાબ લગી. અંધેરે ઔર ધુંએકી ઘુટનમેં વો યે કિતાબ કિસી ન કિસી તરહ બાહિર લે આઈ. બાહિર આકર ઉસને ઔર દૂસરે અમેરીકિયોંને દેખા કે વો કિતાબ કુરઆન પાક થી. સુબ્હાનલ્લાહ! જબ નઈ ઈમારત તૈયાર હો ગઈ તો બાકાઈદા એક શોકેસમેં કુરઆન મજીદકે ઈસ મુકદ્દસ નુસ્ખેકો બડે એહતિરામકે સાથ રખ દિયા ગયા. શોકેસ પર અબ ભી યે લિખ્ખા હુવા મૌજૂદ હૈ કે તબાહ શુદા લાઈબ્રેરીકી તમામ કિતાબોંમેંસે બાકી બચી સિર્ફ એક કિતાબ : કુરઆન પાક!

(૧) મેરે લડકેકા ઝખમ ઠીક હો જાના

મેરા એક લડકા સડકકે હાદસેમેં સખ્ત ઝખ્મી હો ગયા, ઉસકા આધા સર કુચલ ગયા ઔર ઉસકો મિરગી દોરે શુરૂ હો ગયે. ડાકટરોંને દિમાગકા બડા ઓપરેશન તજવીઝ કિયા. મૈં થોડી દેરકે લિયે હોસ્પિટલસે નિકલા, સદકા કિયા, દો રકાત નમાઝ પઢી ઔર દુઆ કી.

ઈસ અમલમેં તકરીબન આધા ઘંટા લગ ગયા. જબ મૈં વાપસ હોસ્પિટલ પહોંચા તો મિરગીકે દૌરે ખતમ હો ચુકે થે, ઓપરેશન મુલ્તવી કર દિયા ગયા ઔર અલ્લાહ તઆલાને બગૈર ઓપરેશનકે મેરે લડકેકો તન્દુરૂસ્ત કર દિયા.

(૨) આયતે કરીમાકા અસર

હમારે એક પ્રોફેસરકી બહેનકો છ માહસે બુખાર થા. દુનિયાકે હર કિસમકે ટેસ્ટ ઔર દવાએં પિછલે છ માહસે હો રહી થીં. મગર બુખારસે ફાઈદા નહીં હો રહા થા. બીબી મેરે વાર્ડમેં દાખિલ હુઈ, મૈંને ઉસે આયતે કરીમા પઢનેકો કહા ઔર બીબીકો બતાયા કે દવા જબ તક અસર નહીં કરેગી જબ તક અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ ન હોગા. ઔર અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકો મુતવજ્જેહ કરનેકા યેહી તરીકા હૈ. પેહલે તો બીબીને પઢનેસે પસો પેશ (વિચાર) કિયા, મગર જબ બુખારને તંગ કિયા તો દિન રાત આયતે કરીમા **લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાનક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ્ઝાલિમીન.** કા વિર્દ કિયા.

અલ્લાહ તઆલાને અપને ઈસ કલામકી બરકતસે બીબીકો સાત દિનકે અંદર શિફા દે દી.

યુરોપી તેહઝીબકી તબાહીકે ઈબરતનાક વાકિઆત

બરતાનિયામેં ૫ બરસકે બચ્ચોંકો બેહયા બનાનેકા મન્સૂબા

દારૂલ ઉલૂમકી હેલ્થ સલેક્ટ કમેટીને કહા હૈ કે સ્કૂલોંમેં ૫ બરસકી ઉમરકે બચ્ચોંકો જિન્સી (સેકસી) તાલીમ દેનેકા સિલસિલા શુરૂ કિયા જાએ તાકે ઝિંદગીમેં ઈસકે બાદ લડકિયોંકે હામિલા હોનેકે ખતરાતકો કમ કિયા જા સકે.

બરતાનિયામેં આઠ ૮ નવ ૯ સાલકે બચ્ચોંકો જિન્સી તાલીમ દેને ઔર જિન્સ (SEX) કી તફસીલાતસે વાકિફ કરાને પર હિઝબે ઈકતિદાર ઔર હિઝબે ઈખ્તિલાફ દોનોંકા ભરપૂર ઈત્તિફાક હૈ ઔર બરતાનવી વઝીરે તાલીમ ભી તકરીબન ઉસ [illegible] ામી ભર ચુકે હૈં. ચંદ દિન પેહલે એક મશ્હૂર બરતાનવી ગવૈયાકે એઈડ્ઝમેં મુબ્તલા હોને ઔર મરનેસે દો દિન પેહલે અપને ફહશ અફઆલકા એ'તિરાફ કરનેકી ખબરેં બહોત આમ રહીં. આલમી ખબરોં ઔર બરતાનવી અખબારાતમેં શેહ સુર્ખિયોંકે સાથ શાએઅ હુઈ થીં. જિસસે બરતાનવી મુફક્કિરોંકે દિલો દિમાગમેં યે બાત રાસિખ કર દી કે ફહશ અફઆલ પર પાબંદી લગાનેકે બજાએ એઈડ્ઝસે બચાવકા વાહિદ તરીકા યે હૈ કે છોટે છોટે મા'સૂમ ઝહનોંકો જિન્સસે વાકિફ કરા દિયાં જાએ તાકે વો સબ કુછ કર સકેં મગર એઈડ્ઝસે બચ જાએં. સમંદરોંમેં છલાંગ તો લગાએં મગર કપડે ન ભીગેં. આગમેં કૂદ પડેં મગર બદન ઝખ્મી ઔર જલને ન પાએ.

અભી કલ તક તો ઈસી બાતકા રોના રોયા જા રહા થા કે બારહ તેરહ સાલકે લડકોં ઔર લડકિયોંકો જિન્સિયાતસે વાકિફ કરાયા જાએ તાકે ઈફ્ફત વ ઈસ્મતકી ખરીદો ફરોખ્તકા દરવાઝા ખોલ દિયા જાએ. ઉનકી હિંમત અફઝાઈકે લિયે ગર્લ ફ્રેન્ડ ઔર બોય ફ્રેન્ડકી ઈસ્તિલાહ જારી કી ગઈ. હમલ રોકનેવાલે આલાતકી સપલાઈકે આમ ઔર મુફત દેનેકે મુતાલબે કિયે ગયે. ઈસ્મતકી ખરીદો ફરોખ્તકો કાનૂની કરાર દેનેકે લિયે દારૂલ ઉલૂમમેં બિલ પેશ કરનેકે મન્સૂબે બનાએ ગયે. જબ દોસ્તી ઔર ફહ્હાશીકે સમરાત ઝાહિર હોને લગે તો ઝાનિયાકો કુંવારી

માંકા એ'ઝાઝ બખ્શા ગયા. અલગ મકાન ઔર રકમોંકી સહૂલતેં મોહય્યા કી ગઈ. ઔર આઝાદીકે નામ પર જો ડ્રામા રચાયા ગયા ઉસકી હર તરહ હૌસલા અફઝાઈ હોતી રહી જિસકા નતીજા યે નિકલા કે લડકે ઔર લડકિયાં સ્કૂલ ઔર કોલેજ જાનેકે બજાએ ડાક્ટરોં ઔર હોસ્પિટલોંકે દરવાઝે ખિટખિટાને લગે. ઈસ્કાતે હમલ હોને લગે ઔર નઈ નઈ બીમારિયોંને બરતાનવી મુફક્કિરોંકો એક અજીબ મખ્મસે (બખેડે) મેં મુબ્તલા કર દિયા. ઉસકે બાવજૂદ ભી વાલિદૈનકો અપને નૌનિહાલોંકે ઈન ગંદે કરતૂતોં પર શરમ આનેકે બજાએ ફખર હોને લગા ઔર માં બાપકી મૌજૂદગીમેં ભી દિલ બેહલાનેકા સામાન પૈદા કર લેના કોઈ ઐબકી બાત ન રહી.

લેકિન અબ મઆમલા નૌજવાન લડકે લડકિયોંકા નહીં કે જિનહેં સાઈન્સ યા એઈડ્ઝકી ખતરનાક બીમારીકે ઈલાજ ઔર સદ્દે બાબકે બહાને ઈન ગલત રાહોંકો ઈન્તિખાબ કરને પર મજબૂર કિયા ગયા થા. અબ તો ઉન માસૂમ બચ્ચોંકા મઆમલા હૈ જો અભી પાંચ સાલકે હૈં. મગર મગરિબી મઆશરેકે યે બોઝ બઝકડ (નાદાન) ફૈસલા ફરમા રહે હૈં કે ઉન બચ્ચોંકો ભી જિન્સી તાલીમ દી જાએ ઔર જિન્સિયાતકે મૌઝૂઅ પર કુછ બતલા દિયા જાએ. નતીજા વાઝેહ હૈ કે યેહી માસૂમ બચ્ચે અભીસે શર્મો હયાકા લિબાસ ઉતારકર બેહયાઈ વ બદ તમીઝીકી રાહ અપના લેંગે ઔર કલ યેહી કૌમકે નાસૂર ઔર ગંદે કીડે બન જાએંગે.

અમેરીકી લડકિયાં તબાહીકી તરફ

મરસીકા અલમિયા (દર્દનાક વાકિઆ) તમામ અમેરીકાકી નૌજવાન નસલકા અલમિયા હૈ. અમેરીકાકી યે નૌજવાન નસલ મઆશરેકી આઈદ કરદા પાબંદિયોંકો કબૂલ કરનેકે લિયે તૈયાર નહીં હૈ. ઈસ નસલકા કેહના હૈ કે ઈન્સાન આઝાદ પૈદા હુવા થા ઔર મૌજૂદા તમામ પાબંદિયાં ખૂદ ઈન્સાનને અપને આપ પર લગાઈ હૈં. અગર ઈન "મસ્નૂઈ" પાબંદિયોંસે છુટકારા હાસિલ કર લિયા જાએ તો ઈન્સાન બહોત ખૂશ રેહ સકતા હૈ. દુનિયામેં ખૂશી અમન ઔર સુકૂન હોગા. ઔર ઈન્સાન ઈન્સાનકા ખૂન નહીં બહાએગા..... કુદરતકી બનાઈ હુઈ દુનિયામેં પૈસેકો કોઈ અહમિયત નહીં હૈ.

મરસી ૧૭ સાલકી હસીન વ જમીલ ભોલીભાલી લડકી થી. ઉસકી નીલી ઔર ગુલાબી આંખેં ઔર ભૂરે બાલ દેખનેવાલેકો ભોલેપનકા એક અજીબ એહસાસ

દિલાતી થીં. આજ મરસી ઘરસે ભાગી હુઈ હૈ. ન્યૂયાર્કકે "હેપીલેન્ડ" મેં ઝિંદગી ગુઝાર રહી હૈ. વો અમેરીકાકે શદીદ તરીન નશોંકી આદી હૈ. ઔર ઉસકા કેહના હૈ કે અબ સખ્તસે સખ્ત નશા ભી ઉસ પર અસર નહીં કરતા, તાહમ ઉસકે જિસ્મમેં ઈતની નશાવાલી ચીઝેં જા ચુકી હૈં કે બગૈર નશાકે ભી હર વક્ત નશામેં ચૂર રેહતી હૈ. મરસીકા અલમિયા તમામ અમેરીકાકા અલમિયા હૈ. નશેકે સહારે તમામ દુન્યાવી બંધનોંસે આઝાદ ઝિંદગી ગુઝારનેવાલે ઉન બચ્ચોંકો "હેપી" કે નામસે પુકારા જાતા હૈ ક્યૂંકે ઉનકા કેહના હૈ કે વો દુનિયામેં ખૂશી મોહય્યા કરને આએ હૈં. વો અમેરીકાકી ગોલિયોં ઔર રાકેટોંકો ફૂલોં ઔર નશાઆવર ગોલિયોંસે તબદીલ કરનેકે ખ્વાહિશમંદ હૈં. .

મરસીને જબ અપને ઘરબારકો ખૈરબાદ કહા ઉસ વક્ત વો બહોત શરમીલી ઔર ઘરેલૂ લડકી થી. જિસને એક કછવા પાલ રખ્ખા થા. જિસે ઉસકે બાપને હલાક કર દિયા. ઉસકે કુછ મુદ્દત બાદ ઉસકે બાપને ઉસે સઝા દેનેકે લિયે ઉસકી આલૂઓં ઔર ખરબૂઝોંકી ક્યારિયાં ઉજાડ દીં. મરસીકા બાપ છોટી છોટી બાતોં પર ઉસ પર ચીંખા કરતા થા. મરસીકા એક લડકા દોસ્ત થા. લેકિન ઉસકે બાપકો ઉસકે લંબે બાલ પસંદ નહીં થે. ઈસ લિયે ઉસે ઘરસે નિકાલ દિયા. ચુનાંચે મરસીને અપની ઈસ ઝિંદગીકો ખૈરબાદ કેહનેકા ફૈસલા કર લિયા. સતરહ સાલ ઉમરકી હોનેસે પેહલે હી ઉસને અપને કુછ કપડે અપને સૂટકેસમેં રખ્ખે ઔર અપની બિલ્લીકો લેકર ઘરસે નિકલ ખડી હુઈ. રાસ્તેમેં બિલ્લીને ભી ઉસકા સાથ છોડ દિયા. ક્યૂંકે મરસી ખૂદ હી ભૂકી રેહતી થી, વો બિલ્લીકા પેટ કહાંસે ભરતી. મરસીકા કેહના હૈ કે ઉસે અપની બિલ્લીસે બેપનાહ ઈશ્ક થા. ન્યૂયોર્કકે "હેપી લેન્ડ" મેં મરસી મોટર સાઈકલ પર સવારી કરનેવાલે એક ગિરોહકે હાથ લગ ગઈ. યે ગિરોહ ખૂદકો "ધુત્કારે હુએ" કેહનેમેં ફખર મેહસૂસ કરતા થા. યે લોગ હર વક્ત શરાબકે નશેમેં ચૂર રેહતે હૈં ઈસ લિયે મરસી વહાંસે ખૌફઝદા હોકર ભાગ ગઈ. મરસીકો નશેસે બહોત ખૌફ આતા થા.

યહાંસે ભાગકર મરસી એક ૨૮ સાલા જવાનકે હાથ લગી જો હર કિસમકે નયે નયે નશે મોહય્યા કરનેકા કારોબાર કરતા થા. ઉસને મરસીકો હર કિસમકા નશા મુફ્ત મોહય્યા કરના શુરૂ કર દિયા. ચુનાંચે કુછ હી મુદ્દતમેં મરસી ચરી [illegible], અફયૂન, ગાંજા. એસ.ટી.પી. એલ.એસ.ડી. મારીના ઔર પથિયાડરીનકી આદી હો ગઈ. મરસીકા યે અલમિયા અમેરીકાકી તમામ નૌજવાન નસલકા અલમિયા હૈ. આજ અમેરીકામેં હેપી લડકે ઔર લડકિયાં શહેરોંમેં, જંગલોંમેં, ગારોંમેં ગર્ઝ

હર જગહ હેપીલેન્ડ બનાકર ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં.

ઈન બસ્તિયોંમેં કિસી કિસમકે કાનૂન ઔર કિસી કિસમકી પાબંદીકા ગુઝર નહીં હૈ. જાનવરોંકી તરહ જિન્સી તઅલ્લુકાત આમ હૈં. ઔર ઉનમેં કિસી કિસમકી શરમ નહીં કી જાતી. દુનિયાકી ઈસ સબસે ઝિયાદા તેહઝીબ યાફતા ઔર તરક્કી યાફતા કૌમકે નૌજવાન લડકે ઔર લડકિયાં નશેમેં ચૂર એક દૂસરેકી બાહોંમેં નિઢાલ પડે રહતે હૈં. વો અપને ઈસ નશેસે કભી કભી હોશમેં આતે હૈં. ઔર વો હોશ ભી બેહોશી હીકે બરાબર હોતા હૈ. યે લોગ નહાને ધોને ઔર કપડોંકે ઈસ્તે'માલસે બેનિયાઝ હૈં. હજામકા 'ઉનકી ઝિંદગીમેં કોઈ તસવ્વુર નહીં હૈ. બસ એક ગુના બેખૂદી (મસ્તીકા તરીકા) ઉનહેં દિન રાત ચાહિયે..... કૌન જાને વો ઈન નિત નયે નશોંકે ઈસ્તે'માલસે અપની ઝિંદગીકા કૌનસા પેહલૂ છુપાના ચાહતે હૈં. વો કિસ ચીઝસે ભાગના ચાહતે હૈં યે કિસીકો માલૂમ નહીં, અલબત્તા યે સબ કેહતે હૈં કે હમ દુનિયાકો અમન ઔર ખૂશીકા પૈગામ દેના ચાહતે હૈં.

ઝખ્મોંકે રંગ

મરસી ઈન નશોંકે આદી હોનેકે બાદ "હેપીલેન્ડ" કા એક અહમ જુઝ્વ બન ચુકી હૈ. લેકિન ઉસકી મુશ્કિલાત સિર્ફ નશોં પર હી ખતમ નહીં હો ગઈ. યે તો ઉસકી મુશ્કિલાતકી શુરૂઆત થી. એક બાર સફરકે દૌરાન મરસી ચલતી કારસે ગિર પડી ઔર ઉસકી ટાંગ કોલ્હે પરસે ઉતર ગઈ. ઉસકે ૨૮ સાલા ઉસ્તાદને ઉસકી ટાંગ ચઢાનેકી કોશિશ કરનેસે પેહલે ઉસે મારફીનકા ઈન્જીકશન લગાયા. લેકિન ટાંગકા જોડ ચઢ ન સકા ઔર ટાંગ ગલને લગી. મરસી ઔર ઉસકે ઉસ્તાદ દોનોંકા ખયાલ થા કે ઉસકે ઝખ્મોંકે રંગ બહોત ખૂબસૂરત થે, લેકિન ડાકટરોંને કહા કે યે એક નાસૂર હૈ."

ટાંગમેં કીડે પડ ચુકે હૈં. મરસી દો હફતે તક હોસ્પિટલમેં રહી. વહાંસે છુટ્ટી હોને પર વો ન્યૂઝપોર્ટકે મેલેમેં શિરકતકે લિયે ગઈ. ઉસ વક્ત વો મારફીનકી ભી આદી હો ચુકી થી. જબસે અબ તક મરસી ૨૫ મુખ્તલિફ હાથ બદલ ચુકી હૈ. ઉસે જબ ખાનેકો કુછ મિલતા હૈ તો ખા લેતી હૈ. સડકોં પર ભીખ માંગતી હૈ. અગર કપડોંકી ઝરૂરત મેહસૂસ હો તો "હેપીલેન્ડ" કે સ્ટોરસે મુફત કપડે હાસિલ કરતી હૈ. નશેકે લિયે ઉસકે દોસ્ત ગમખ્વાર બહોત હૈં ઔર ઉસે હર કિસમકા નશા મુફત મિલતા હૈ.

વો કેહતી હૈ અબ નશેકે લિયે મૈં ઝિંદા હું. ૨૪ ઘંટે નશેમેં મદહોશ રેહતી હૈ ઔર ઉનકે મઝીદ તેઝ કરનેકે લિયે કોડીન ઈસ્તે'માલ કરતી હૈ..... મરસીકે મુંહસે નિકલા હુવા હર દૂસરા લફઝ નશા હોતા હૈ.

અમેરીકન કુત્તા

પિછલે બરસ ઈસી મોસમમેં સાનફ્રાન્સિસ્કોમેં એક ઐસા વાકિઆ પેશ આયા જિસને પૂરે અમેરીકી મઆશરેકો હિલાકર રખ દિયા, લોગ ઘરોંસે બાહિર આ ગયે, ઈન્તિઝામિયા ચીંખ ઉઠી ઔર કાનૂન વ ઈન્સાનફકે ઈદારે તલાફીકે લિયે દૌડ પડે. વાકિઆ બહોત હી દિલચસ્પ થા. એક ઘરમેં તીન લોગ રેહતે થે. ૩૨ સાલા બલ, ઉસકા આંઠ બરસકા બેટા જમ ઔર ઉનકા મુશ્તરકા કુત્તા ટમ. એક ઈતવાર (રવિવાર) કો બલ ઔર ટમ (કુત્તા) ક્રિકેટ ખેલ રહે થે. બલ શોર્ટ લગાતા, ટમ ભાગતા હુવા જાતા ઔર બોલ મુંહમેં ઉઠાકર લે આતા. બલ ઉસે ફિર ઠોકર મારતા ઔર ટમ ઉસકે પીછે ભાગ ખડા હોતા. ખેલ હી ખેલમેં કિસી બાત પર ટમ નારાઝ હો ગયા, ઉસકી હયવાની ખસ્લત બેદાર હો ગઈ. ઉસને બોલકે પીછે ભાગનેસે ઈન્કાર કર દિયા ઔર લાનમેં એક તરફ બૈઠકર ગુર્રાને લગા. ઉસી દરમિયાન નન્હા જમ ઘરમેં દાખિલ હુવા ઔર હસ્બે મામૂલ કુત્તેકો "કિસ" કરનેકે લિયે ઉસકી તરફ ભાગા, ટમ બુરી તરહ ચડા બૈઠા થા, જૂં હી જમ ટમકે કરીબ પહોંચા, કુત્તેને છલાંગ લગાઈ ઔર અપને તેઝ નૌકીલે દાંત જમકે ગાલ પર ગાડ દિયે. બચ્ચેને ચીંખ મારી, બલ બલ્લા લેકર ફૌરન ઉસકી તરફ દૌડા લેકિન ઉસકે પહોંચને તક ટમ જમકા એક ગાલ ચબા ચુકા થા. બિલ આખિર બાપ થા, બેટેકા ઝખમ બરદાશ્ત ન કર સકા. એક હી લમ્હેમેં ઉસકી પિદરાના મુહબ્બત કુત્તેસે ઉન્સિયત પર ગાલિબ આ ગઈ. ઉસને ગુસ્સેમેં બલ્લા હવામેં લેહરાયા ઔર ટમકે સર પર દે મારા, કુત્તેકે મુંહસે ઉફ કી આવાઝ નિકલી, વો ફર્શ પર ગિરા, ઉસને ટાંગેં ફૈલાઈ, ચંદ તેઝ તેઝ સાંસ લિયે ઔર જાન દે દી.

બલકા એક હમસાયા (પડોસી) બાડકે પીછેસે યે સારા મંઝર દેખ રહા થા, ઉસને ફૌરન મિજાઝાં થાર્ટીઝકો ફોન કિયા, અભી બલ બેટેકે ઝખ્મ ધો હી રહા થા, પોલીસ મૌકએ વારદાત પર પહોંચ ગઈ, વાકિઆકી જગહકી તસ્વીરેં લીં, કત્લકા હથિયાર બર આમદ કિયા, મુજરિમકે ફિંગર પ્રિન્ટ લિયે, ઝખ્મી બચ્ચેકો હોસ્પિટલ દાખિલ કરાયા, જબકે બલકો ગિરિફતાર કરકે જેલ ભેજવા દિયા, અગલે રોઝ

જબ યે વાકિઆ પેપરોંમેં શાએઅ હુવા તો પૂરા અમેરીકી મઆશરા સરાપા એહતિજાજ બન ગયા, જાનવરોંકે હુકૂકકી તન્ઝીમોંને જુલૂસ નિકાલે, અવામને કાતિલકો ફાંસી ચઢ્હાનેકા મુતાલબા કિયા ઔર પેપરવાલોંને ઈસ ઝુલ્મ પર ઈદારિયે (મઝમૂન) લિખ્ખે, આનેવાલે દિનોંમેં યે એહતિજાજ ઈતની બડી તેહરીક બન ગયા કે અમેરીકી ઈન્તિઝામિયા સારે કામ છોડકર "બલ ટમ કેસ" નિમટાને પર મજબૂર હો ગઈ. અદાલતમેં બલ ઔર ટમકે વકીલોંને દલાઈલકે અંબાર લગા દિયે. બલકા ઝહની મુઆઈના કરાયા ગયા, ઈન્સાની જઝબાત ઔર ઈશ્તિઆલકે માહિરીનસે રાય લી ગઈ, ગવાહોંકે લંબે બયાનાત હુએ જિસકે બાદ જ્યૂરીને બલકો નફસિયાતી મરીઝ કરાર દેકર મઆફ કર દિયા, તાહમ ઉસે બાકી ઝિંદગી કુત્તોંકે હુકૂકકે લિયે વકફ કરનેકી હિદાયત કર દી ગઈ.

ઈસ સારે કેસકા સબસે ખૂબસૂરત પેહલૂ કેલીફોર્નિયાકે એક અખબારકા સર્વે થા જિસમેં સ્ટેટકે ચાર લાખ શહેરિયોંને શિરકત કી, અખબારકે મુતાબિક સર્વેમેં શરીક ૩ લાખ ૧૬ હઝાર લોગોંકા કેહના થા વો ઈસ વાકિઆકે બાદ બેખ્વાબીકા શિકાર હો ચુકે હૈં ક્યૂંકે વો જૂંહી આંખેં બંદ કરતે હૈં ઉનકે ખયાલોંમેં ટમ આ જાતા હૈ ઔર ઉસકી યાસિયત (માયૂસી) સે ભરી આંખેં ઉનસે સવાલ કરતી હૈં, મેરા જુર્મ તો ઈતના ખૌફનાક નહીં થા, મુઝે ક્યૂં મારા ગયા, ક્યા ઈસ મુલ્કમેં જાનવરોંકે લિયે લડનેવાલા કોઈ શખ્સ નહીં બચા?

જબ અમેરીકામેં બલ ટમ કેસ ચલ રહા થા તો મૈંને સાનફ્રાન્સિસ્કોમેં મુકીમ અપને એક દોસ્તસે ઉસકી સારી તફસીલાત મંગવાઈ, ઉસને કમાલે મહેરબાની કરતે હુએ મુઝે ન સિર્ફ મકતૂલ ટમકી તસ્વીરેં ભેજવા દીં બલ્કે ઉન દલાઈલકી કાપિયાં ભી રવાના કર દીં જો ટમકે વકીલને બલકો કાતિલ સાબિત કરનેકે લિયે અદાલતમેં દિયે થે. મૈં યે સારા મવાદ અપની કિતાબોંકી અલ્મારીમેં રખકર ભૂલ ગયા, આજ સુબહ મૈંને સાલ બાદ ઈરાક પર અમેરીકી હમ્લોંકે બારેમેં એક રિપોર્ટકી તલાશમેં અલ્મારી ખોલી તો ટમકી તસ્વીર ફિસલકર મેરે કદમોંમેં આ ગિરી.

મૈંને ટમકી નીમવા આંખોંસે પૂછા "યાર ટમ ૨૮ ઘંટોંમેં ઈરાક પર ૨૦૦ હમ્લે હુએ, બી. વન તૈયારોંસે બગદાદકે ઘરોં ઔર હોસ્પિટલોં પર દો હઝાર બમ ગિરાએ ગયે. બરતાનવી જહાઝોંને મઝલૂમ, કમઝોર ઔર નિહત્તે શહેરિયોં પર પાંચસો (૫૦૦) ક્રુઝ મીઝાઈલ ફેંકે, સેંકડોં લોગ મર ગયે, સેંકડોં ઝખ્મી હુએ, લેકિન સાનફ્રાન્સિસ્કોસે ન્યૂયોર્ક તક ઔર વાશિંગ્ટનસે લાસ એન્જલસ તક ક્યૂં કિસી શખ્સને એહતિજાજ નહીં કિયા, કિસીને શીમ શીમકે નારે ક્યૂં નહીં લગાએ,

ક્યૂં, આખિર ક્યૂં? ટમને પલ્કેં ઉઠાઈ, ઉસકી મુરદા પુતલિયોંમેં રોશની કુન્દી, ઉસકી ઢલકી ગરદનમેં હરકત બેદાર હુઈ, ઉસને અપને પંજે સીધે કિયે ઔર એક કેહકહા લગાકર બોલા, "ઈસ લિયે મેરે દોસ્ત કે ઈરાકમેં ઈન્સાન થે ટમ નહીં, મુસલમાન થે કુત્તે નહીં." (બશુક્રિયા "રોઝનામા જંગ")

નીંદ ક્યૂં ખરાબ કી? બેટેને માં કો માર ડાલા

બેજીંગ (ફારન ડેસ્ક) રાતકો નીંદમેં ખલલ ડાલનેકી વજહસે ગુસ્સે હોનેવાલે ચીની બાશિંદેને અપની માંકો મૌતકે ઘાટ ઉતાર દિયા, સ્ટેટ મીડિયાકી રિપોર્ટકે મુતાબિક ચીનકે રહાઈશી ૨૦ સાલા શખ્સ ઝય કી નીંદ રાતકે એક બજે ઉસ વક્ત ખરાંબ હો ગઈ જબ ઉસકી વાલિદા ઔર એક ટેકનીશન અપને ઘરેલૂ ફેક્સકી મરમ્મત કર રહે થે. મરમ્મતસે પૈદા હોનેવાલી આવાઝોંને ઉસકી નીંદ ઉડા દી. ઔર બેઝારીકે આલમમેં અપને કમરેસે નિકલકર ફેક્સ મશીન તક પહોંચા ઔર ફેક્સ મશીનકો ઉપરકી મંઝિલસે નીચે ફેંક દિયા. મશીનકે ગિરનેકી આવાઝ સુનકર રાતકો ઈલાકેમેં ગશ્ત કરનેવાલે પોલીસકે આદમી ઉનકે મકાન તક પહોંચ ગયે, મઆમલાકી તેહ તક પહોંચકર પોલીસને મઆમલા રફા દફા કર દિયા. પોલીસકે જાનેકે બાદ ઝય કી વાલિદાને ઉસકો કોસના શુરૂ કર દિયા, જિસ પર ગુસ્સે હોકર ઝી બાવરચીખાનેમેં જાકર સબ્ઝી કાટનેકી છુરી લે આયા ઔર માં પર પે દરપે વાર કરકે ઉસકો મૌતકે ઘાટ ઉતાર દિયા.

યુરોપિયન મઆશરે બચ્ચે પૈદા કરનેકે લિયે જાનવરોંકી રાહ પર

જાનવરોંકે દવાખાનામેં ભેંસોં ગાયોં, ઔર ઘોડિયોંકી બાર આવરીકે લિયે ઉંચે નસલકે નર જાનવરોંકે સ્પેર્મ બઝરીઆ ઈન્જીકશન ઈસ્તે'માલ કિયે જાતે થે. યુરોપકા હયવાની મઆશરા જો ઉસસે બચા હુવા થા, અબ ઈસ મૈદાનમેં ભી કૂદ પડા હૈ તાકે હયવાનિયતકી કિસી શકલસે વો મેહરૂમ ન રહે. ઈસ સિલસિલેકી તાઝા ખબર બરતાનિયાસે તઅલ્લુક રખતી હૈ. ધી ટાઈમ્ઝ ઓફ ઈન્ડિયાકે મુતાબિક એક મર્દ જો ૧૯૯૫ મેં ફૌત હુવા. ઉસકી ઈજાઝતકે બગૈર ઉસકે (Sperm) લે લિયે ગયે ઔર ફ્રીઝ કરકે મેહફૂઝ કર લિયે ગયે. બરતાનિયાને ૧૯૯૧ મેં જો

કાનૂન બનાયા, વો યે હૈ કે કિસી મર્દકે સ્પિર્મ ઉસકી ઈજાઝતસે હી લિયે જા સકતે હૈં. અબ યહાં બાત સિર્ફ ઈતની થી કે ઉસસે ઈજાઝત નહીં લી ગઈ, મગર મઝકૂરા મર્દ-જિસકા નામ સ્ટેફન હે ઉસકી બેવા "ડ્યાને બલ્ડ" ને અદાલતમેં મુકદ્દમા દાખિલ કરા દિયા કે વો અપને ખાવિંદકે સ્પિર્મકી વારિસ હૈ. ચુનાંચે લોગોંકી હમદર્દિયાં ઉસે હાસિલ હો ગઈ ઔર અદાલતને ઉસકે હકમેં ફૈસલા કર દિયા ઔર ૩૦ જૂનકે ખલીજ ટાઈમ્ઝકે મુતાબિક ઉસ ઔરતને હામિલા હોનેકા એ'લાન કર દિયા હૈ.

કારિઈને કિરામ! અબ મસ્અલા તો યે હૈ કે સ્પિર્મ કિસીકા ઔર ઔરત કોઈ ઔર..... ફિર મર્દકો ફૌત હુએ કઈ સાલ ગુઝર ગયે ઔર ઉસકી ઔલાદ પૈદા હો રહી હૈ. વિરાસતકે મસાઈલ, હમદર્દિયાં, ખાનદાન, ગર્ઝ યે સારે રહે સહે બંધન ભી ટૂટ રહે હૈં ઔર ફિર ક્યા હોગા. લામહાલા જિસ તરહ જાનવર ઝિંદા રેહ રહે હૈં યેહી હાલ ઈન્સાની મઆશરોંકા યુરોપમેં હો જાએગા કે જો પેહલે હી હો ચુકા હૈ. રહી સહી કસર ભી પુરી હો જાએગી. આહ! ઈન્સાનોંકે મઆશરેકો હયવાની મઆશરેકી તરફ સરપટ દૌડાયા જા રહા હૈ. હૈ કોઈ જો ઈસ રફતારકે આગે બંધ બાંધે? (મુજલ્લા દઅવત ઓગષ્ટ સન ઈ. ૧૯૯૮)

બરતાનિયાકી જિસ્મ ફરોશ મોડલ ગર્લ્ઝ

"બરતાનિયામેં મોડલ ગર્લ્ઝ જિસ્મ ફરોશીકે ઝરીએ સાલાના ૮૦ સે ૯૦ લાખ પાઉન્ડ કમાતી હૈં. બરતાનવી મુસન્નિફ માઈકલ ગર ઉસને અપની તાઝા તરીન કિતાબ "મોડલ" મેં લિખ્ખા હૈ કે બરતાનિયામેં ખૂબસૂરત લડકિયોંને મોડલિંગકો ઈસ્મત ફરોશીકા એક ઝરીઆ બના રખ્ખા હૈ ઔર યે ધંધા એક મુકમ્મલ સનઅત (ધંધા) કી સૂરત ઈખ્તિયાર કર ચુકા હૈ ઔર ઉસસે જુડી હુઈ લડકિયોંકી આમ્દની કિસી ભી બડે બિઝનેસમેનકી સાલાના (વાર્ષિક) આમ્દનીસે કમ નહીં, ઔર બાઝ ઔકાત ઉનકી આમ્દની ઉસસે ભી આગે નિકલ જાતી હૈ. કિતાબમેં લિખ્ખા ગયા હૈ કે યે મોડલ ગર્લ્ઝ અપને ગ્રાહકોંકો મુતવજ્જેહ કરનેકે લિયે પૂરા અમલા (સ્ટાફ) રખતી હૈં, ઔર ખાસ તૌર પર બેરોઝગાર નૌજવાન લડકે ઝિયાદા સૂદમંદ (મુફીદ) સાબિત હોતે હૈં, જો મા'મૂલી તન્ખ્વાહકે બદલે લેન દેન કે મઆમલાત ઈન્તિહાઈ અચ્છી તરહસે સર અંજામ દેતે હૈં."

(બહવાલા "બેદાર ડાઈજીસ્ટ" લાહોર, ઓકટોમ્બર સન ઈ. ૧૯૯૫)

અમેરીકામેં ૪૦ ફીસદ બચ્ચે શાદીસે પેહલે પૈદા હોતે હૈં

મગરિબી મઆશરા ઝિંદગી ભરકે સાથમેં યકીન નહીં રખતા, દૂસરી ઔર તીસરી શાદીકા નતીજા ભી તલાક હૈ.

મિયાં બીવી દોનોં કમાવ હોં તો કિસી એકકી અહમિયત બાકી નહીં રેહતી, ઈકોનોમિસ્ટકી રિપોર્ટ.

લેડી ડયાનાકી માંને ખાવિંદકો છોડા તો કાનૂની તૌર પર દો બચ્ચોંકી તહવીલસે મેહરૂમ હો ગઈ.

તલાક યાફતા જોડોંકે બચ્ચે ઝિંદગીકી દૌડમેં પીછે રેહ જાતે હૈં, અલાહિદગીકા સબસે ઝિયાદા નુકસાન હોતા હૈ.

લાહોર (કૌમી અખ્બાર ન્યૂઝ) શાદી, મિયાં બીવીકે ઈજાબ વ કબૂલકા બંધન હઝારોં સાલ પુરાના હૈ લેકિન અબ મગરિબી મુલ્કોંમેં જિનહેં તેહઝીબકે ફરોગકા દા'વા હૈ યે બંધન ટૂટ ગયા હૈ. બા અસર બરતાનવી અખ્બાર ઈકોનોમિસ્ટને ચાર નઈ કિતાબોંકે હવાલેસે જો રીવેવ (તબસેરહ) શામિલે ઈશાઅત કિયા હૈ ઉસકે મુતાબિક અમેરીકામેં ચાલીસ ફીસદ બચ્ચે, ઔરત ઔર મર્દકે શાદીકે રિશ્તેસે પેહલે પૈદા હોતે હૈં. ઔર પિછલે પચાસ બરસોંસે કઈ મગરિબી મુલ્કોંમેં ઈસ રૂજહાનને તકવિયત હાસિલ કર લી હૈ જિસમેં બાકાઈદા શાદીસે પેહલે મર્દ ઔર ઔરત ઈખટ્ઠે રેહતે હૈં ઈસકે અલાવા યે ખયાલ કે શાદી ઝિંદગી ભરકા સાથ હોતા હૈ મગરિબી મઆશરેમેં ખતમ હો ગયા હૈ. અમેરીકામેં પેહલી શાદી ક્યા, અકસર ઔકાત દૂસરી ઔર તીસરી શાદી ભી તલાક પર મુન્તજ હોતી હૈ. ઈકોનોમિસ્ટને લિખ્ખા હૈ કે ચારોં કિતાબોંમેં યે નહીં બતાયા ગયા કે આખિર શાદીકે રિશ્તેમેં ક્યા બુરાઈ હૈ જો ઈતને અરસા તક જારી રેહનેકે બાદ ખતમ હો ગઈ. એક મુસન્નિફા મેરીલિયન યાલમને અપની કિતાબ એ હિસ્ટ્રી ઑફ ધી વાઈફમેં ઉસકા જવાબ હૈ જો ફરવરીમેં ફરોખ્તકે લિયે પેશ હો ગઈ.

(પબ્લિશર હારપર કોઈન્ઝ સફહાત : ૪૮૦)

મેરીલિયન યાલમકા કેહના હૈ કે શાદીકા સદિયોં પુરાના મકસદ યે થા કે મિયાં અપની બીવીકી મઆશી ઝરૂરત પૂરી કરે જિસકે જવાબમેં બીવી ઉસકા ઔર બચ્ચોંકા ખયાલ રખતી થી, મગર નયા મોડલ યે હૈ કે મિયાં ઔર બીવી દોનોં કામ

કરકે કમાતે હૈં. દૂસરી કિતાબ એ હિસ્ટ્રી ઓફ મેરેજ એન્ડ ધી નેશનકી મુસન્નિફા નેન્સી એફ કોટકા કેહના હૈ કે ઝિયાદા વક્ત નહીં ગુઝરા જબ ઔરત કાનૂનકે તહત મર્દકી ગુલામ થી. જબ લેડી ડયાનાકી માં સાબિક એકાઉન્ટ્સ અલ તિમોરપને અપને ખાવિંદકો છોડા તો વો બચ્ચોંકી તહવીલસે ભી મેહરૂમ હો ગઈ. મિસ કોટ હેલ યુનીવર્સિટીમેં હિસ્ટ્રીકી પ્રોફેસર હૈ. ઉસને ૧૮૫૦ કે એક મકૂલેકા ઝિક્ર કિયા હૈ જિસકે મુતાબિક સિયાસી વ સમાજી નિઝામમેં મર્દ અપની બીવીકી નુમાઈન્દગી કરતા હૈ ઈસ લિયે વો ઉસે મારપીટ કર સકતા હૈ. મુસન્નિફા લેન્ડ એવેટ ઔર લીગી ગલાગરને અપને મુશ્તરકા કિતાબ ધી કેસ ફોર મેરેજમેં બતાયા કે શાદી એક ઐસી ઝરૂરત હૈ જો ઔરત ઔર મર્દકી કિસ્મત બરકરાર રખતી હૈ. ઈસકે અલાવા એક ઘરમેં યે દોનોં ફર્દ મુશ્તરકા ખર્ચમેં બચત ભી કર સકતે હૈં ઔર ઉનકા મેઅયારે ઝિંદગી બેહતર હોતા હૈ. ચોથી કિતાબ ધી ઈન એક્સ પેકટડ લીકીસી ઓફ ડાઈવર્સ જો જોડીથ એસ વાલર્સટીન, જોલિયા એમ લ્યૂસ ઔર સાન્ડર અબલીક્સ લીને ઈસ અલમનાક હકીકતકી નિશાનદહી કી હૈ કે તલાક યાફતા જોડોંકે બચ્ચોંકો બદતરીન હાલાતકા સામના કરના પડતા હૈ ઔર વો ઝિંદગીકી દૌડમેં પીછે રેહ જાતે હૈં.

અમેરીકામેં તાલિબાતકી ઈસ્મતદરી..... હૈરાનકુન અઅદાદ વ શુમાર

વોશિંગ્ટન પોસ્ટકા કોલમ નિગાર થોમ્સ લિખતા હૈ કે નૌજવાન લડકિયોંકી ઈસ્મતદરીકે વાકિઆત અમેરીકામેં ખતરનાક હદ તક પહોંચ ચુકે હૈં. અમેરીકાકી ગ્યારહ રિયાસતોંમેં રીસર્જ સ્ટડી કી ગઈ. ઉસ રીસર્જકે જો અઅદાદ વ શુમાર સામને આએ હૈં, ઉનકે મુતાબિક ઈસ્મતદરીકા શિકાર ૫૦ ફીસદ ઔરતોંકી ઉમર અઠારહ સાલસે કમ હૈં, ઔર ૨૫ ફીસદ તો ૧૨ સાલસે ભી કમ ઉમરકી બચ્ચિયાં હૈં. રીસર્ચ કરનેવાલોંકા કેહના હૈ કે બચ્ચોંકે ખિલાફ જિન્સી જરાઈમકી સહીહ તા'દાદ માલૂમ કરના બહોત મુશ્કિલ હૈ, ક્યૂંકે અકસર ઔકાત રિપોર્ટ નહીં હોતે યા ફિર બેશ્તર વાકિઆતમેં ઘરકે લોગ, રિશ્તેદાર યા દોસ્ત મુલવ્વસ હોતે હૈં.

અમેરીકાકી તીન રિયાસતોંમેં જસ્ટિસ ડીપાર્ટમેન્ટકી તરફસે કિયે ગયે સર્વેમેં જો અઅદાદ વ શુમાર સામને આએ હૈં ઉનકે મુતાબિક બારહ સાલસે કમ ઉમર બચ્ચિયોંમેંસે ૨૦ ફીસદ અપને પડોસીકી હવસકા શિકાર હુઈ. ૪૬ ફીસદકો

રિશ્તેદારોં ઔર ૩૦ ફીસદકો દોસ્તોંને શિકાર કિયા. સિર્ફ ૮ ફીસદકો અજનબિયોંને દિસ્તનદરી કી. (બહવાલા "બેદાર ડાઈજિસ્ટ" સપ્ટેમ્બર" ૧૯૯૪ સ. ૧૪૦)

ગ્યારહ સાલા લડકા દુનિયાકા કમ ઉમર તરીન બાપ બન જાએગા

લંડન (એ. એફ. પી.) બરતાનિયાકી એક ૧૧ સાલા લડકે સ્ટ્વોર્ટને અપની ૧૫ સાલા પડોસીકો હામિલા કર દી. ખબરરસાં એજન્સીકે મુતાબિક બચ્ચેકી પૈદાઈશકે બાદ સ્ટ્વોર્ટ દુનિયાકા કમ ઉમર તરીન બાપ બન જાએગા.

("નવાએ વક્ત" ૨૦/૮/૧૯૯૭)

મૈં તેરે પ્યારમેં પાગલ

બેવફા મેહબૂબાકે ગોશ્તસે તિક્કે બના લિયે

જિસ્મકે ટુકડે ટુકડે કરકે સૂપ બનાયા ઔર ફરોખ્ત કર દિયા. મોનીકા ડેનિયલકે ઘર પર કબ્જા કરના ચાહતી થી.

ડેનિયલકે દોસ્તોંને સર ઉબલતા દેખકર પોલીસકો ખબર કર દી, દિમાગી હાલતકે પેશે નઝર સખ્ત સઝા ન દી.

ન્યૂયોર્ક (કૌમી અખ્બાર ન્યૂઝ) અમેરીકામેં જુનૂની શખ્સ ડેનિયલ રિકવેટ્ઝને અપની મેહબૂબાકી બેરૂખી પર નારાઝ હોકર ઉસકી તિક્કા બોટી બના લી, સર ઉબાલકર સૂપ બનાયા ઔર બેચ દિયા. તફસીલાતકે મુતાબિક સન ઈ. ૧૯૮૯ મેં ઉસકી મુલાકાત ૨૬ સાલા મોનીકા બિયરલીસે હુઈ. દોનોં એક સાથ રેહને લગે. કુછ મુદ્દત બાદ મોનીકાને ઉસકે ઘર પર કબ્જા કરકે ઉસે ઘરસે નિકલ જાનેકે લિયે કહા, જિસ પર જોશમેં આકર રીકવેટ્ઝને ઉસે મુક્કા રસીદ કર દિયા જિસકી વજહસે વો મૌકા' પર હી હલાક હો ગઈ. જિસ પર ઘભરાકર ઉસને ઉસકે જિસ્મકે ટુકડે કરકે તિક્કા બોટી બના લી ઔર સૂપ બનાકર બેચ દિયા.

દૂસરે રોઝ વો મોનીકાકા સર ઉબાલ રહા થા કે ઉસકે દોસ્ત પહોંચ ગયે ઔર સર ઉબલતા દેખકર પોલીસકો ખબર દી. યૂં જુનૂની રીકવેટ્ઝ ગિરિફતાર હો ગયા. અદાલતને ઉસકી દિમાગી હાલતકે પેશે નઝર ઉસે કોઈ સખ્ત સઝા નહીં દી.

બરતાનવી નાનિયોંકી પરેશાની

બરતાનિયામેં "નાની માંઓં" કી પરેશાનીમેં બતદરીજ ઈઝાફા હોતા જા રહા હૈ, ઉસકી વજહ યે હૈ કે અપની બેટીકી તલાક યા શૌહરસે અલાહિદગીકે બાદ ઉસકે બચ્ચોંકો યાની નવાસે ઔર નવાસિયોંકો સંભાલનેકી ઝિમ્મેદારી ઉન પર આ પડતી હૈ. મિડલ સેક્સ યુનીવર્સિટીકે શો'બા કોમ્યુનિટી સ્ટડીઝકે મુહક્કિકીનને એક તફસીલી જાઈઝેકે બાદ કહા કે નાનિયોંકી તરફસે અપને નવાસોં ઔર નવાસિયોંસે ખૂશગવાર તઅલ્લુકાતકી શરહમેં ૬૮ ફીસદ કમી હોકર અબ સિર્ફ ૬૦ ફીસદ રેહ ગઈ હૈ. લંડનકે અખ્બાર ટાઈમ્ઝસે બાતચીત કરતે હુએ ઉસ રીસર્ચકે સરબરાહ જ્યોફ ડેન્ચને કહા કે ઐસે બચ્ચોંકી તા'દાદ ૨૯ ફીસદસે બળ્હકર ૪૨ ફીસદ હો ગઈ હૈ જિનકી માંઓંકો યા તો તલાક હો ચુકી હૈ યા ફિર વો અપને શૌહરોંસે અલાહિદા હો ચુકી હૈં. ઈસ બળ્હતી હુઈ શરહકે બાઈસ ઉન બચ્ચોંકી નાનિયોં પર ઝિમ્મેદારિયાં બળ્હ ગઈ હૈં ઔર વો ઉસસે અબ બેઝાર હોને લગી હૈં. ડેન્ચને ઈસ સ્ટડીકે સિલસિલેમેં જિન ૯૫૦ નાનિયોંસે મુલાકાતેં કીં ઉનમેંસે ૭૩ ફીસદને કહા કે ઉનહેં બચ્ચોંકી નિગરાનીકે લિયે વક્ત દેના પડતા હૈ. ડેન્ચને કહા કે તલાક હોનેકે બાદ ઝિયાદાતર ઔરતેં દોબારા મુલાઝિમત કરને લગતી હૈં, ઈસ લિયે ઉનકે બચ્ચોંકી દેખભાલ ઉનકી માંઓંકે હવાલે હો જાતી હૈ.

યુરોપકી તન્હા ખવાતીન

બરતાનવી હફ્ત રોઝા "ધી લેન્સ્ટ" ને અપની એક રિપોર્ટ જારી કી હૈ જિસમેં બતાયા ગયા હૈ કે ૭૦ ફીસદ ઔરતેં જો અપને શૌહરોંસે અલગ રેહતી હૈં અપને સાથીકે સાથ રેહનેવાલી ઔરતોંકી નિસ્બત જલ્દ વફાત પા જાતી હૈં. ઉનહોંને બતાયા કે તરક્કી પઝીર મમાલિકમેં ઉસકી શરહ અફસોસનાક હદ તક બળ્હ રહી હૈ. સ્વીડનમેં ૨૦ ફીસદ ખાનદાન ઐસે હૈં જિનકી સરપરસ્તી તન્હા ફર્દ કર રહા હૈ. ઉનમેં ઝિયાદા ઔરતેં હૈં. નેશનલ બોર્ડ ઓફ હેલ્થ એન્ડ વેલ્ફર એન્ડ યુમહા યુનીવર્સિટીકે વબાઈ માહિરીનને ૯૦૧૧૧ તન્હા ઔરતેં ઔર ૬૨૨૩૬૮ શાદી શુદા ઔરતોંકે દરમિયાન મૌત આનેકા જાઈઝા લિયા હૈ. ૧૯૯૧ ઔર ૧૯૯૫ કી રાય શુમારીમેં બતાયા ગયા કે તન્હા ઔરતેં એક ખાસ જિસ્માની ઔર માલી દબાવકા શિકાર હો જાતી હૈં. ઈસ દબાવ ઔર ડિપ્રેશનકે

બાઈસ ઉનકી સિહ્હત ખરાબ હો જાતી હૈ. ઉનહોંને બતાયા કે બેવા ઔરતેં ઝિયાદાતર કામમેં મસરૂફ રેહતી હૈં ઔર ઉનકે કામ કરનેકા વક્ત બળ્હ જાતા હૈ. ઐસી ઔરતોંમેં ખૂદકુશીકા ખતરા ચાર ગુનાહ ઝિયાદા ઔર ઘરેલૂ ઝગડે ઔર શરાબનોશીસે મોતકા ખતરા પાંચ ગુનાહ ઝિયાદા હોતા હૈ. તાહમ ઉનહોંને કહા કે બેવા ઔરતોંકી બળ્હતી હુઈ તા'દાદ મઆશરેમેં માલી, મઆશરતી ઔર સિહ્હતકે નુકસાનાત ઝાહિર કરતી હૈ.

બીવી મુહબ્બતકે લિયે વક્ત નહીં દેતી, શૌહરને બીવી પર મુકદ્દમા દાઈર કર દિયા

રૂમ (ઈન્ટર નેશનલ ડેસ્ક) ઈટલીમેં એક અદાલતમેં ગુઝિશ્તા દિનોં એક ઈન્તિહાઈ દિલચસ્પ મુકદ્દમા સુનનેમેં આયા. જિસકે દૌરાન એક શખ્સને બીવીકે ગલત બરતાવકી વજહસે તલાકકા દા'વા કર દિયા હૈ. ઉસ શખ્સકા કેહના થા કે ઉસકી બીવી ઉસસે મુહબ્બત નહીં કરતી હૈ. ઔર જબ ભી વો ઉસસે મુહબ્બત કરના ચાહતા હૈ વો કેહતી હૈ કે પેહલે ટાઈમ લો ફિર મુહબ્બત કરેંગે. ઉસ શખ્સ ફરીદરીકોકા કહેના હૈ કે ઉસકી બીવી ઉમરમેં બહોત છોટી હૈ ઔર બહોત નખરે કરતી હૈ. દૂસરી તરફ બીવીકા કેહના કે વો અપને શૌહરસે ટાઈમ તય કરનેકા તકાઝા ઈસ લિયે કરતી હૈ કે અપને આપકો ઝહની તૌર પર મુહબ્બત કરનેકે લિયે તૈયાર કર સકે. મુકદ્દમાકા દિલચસ્પ પેહલૂ યે હૈ કે જજ ઉસ શખ્સકે મૌકફસે બહોત મુતાસ્સિર હુવા ઔર ઉસને ફૈસલા ફરીદરીકોકે હકમેં કિયા ઔર યૂં દોનોંકે દરમિયાન તલાક હો ગઈ. (રોઝનામા નવાએ વક્ત લાહોર ૨/ જુલાઈ ૨૦૦૦)

અમેરીકી રિયાસત વરમૂમન્ટને હમજિન્સ પરસ્ત જોડોંકો આમ શાદી શુદગાન જૈસે હુકૂક દે દિયે

ન્યૂયોર્ક (એ. એફ. પી.) અમેરીકાકી રિયાસત વરમૂમન્ટકી ઈન્તિઝામિયાને એક કાનૂન નાફિઝ કિયા હૈ જિસકે તહત હમજિન્સ પરસ્ત જોડોંકો વોહી સહૂલતેં દી જાએંગી જો આમ શાદીશુદા જોડોંકો દી ગઈ હૈં. નયે કાનૂનકી રવસે હમજિન્સ પરસ્તકો શાદી શુદગાન જૈસે હુકૂક ઔર ફવાઈદ હાસિલ હોંગે. નયે મુતનાઝઆ બિલકે મુખાલિફીન રિયાસતી એસેમ્બલીમેં બહસકે દૌરાન બિલકી મંઝૂરી રોકનેમેં

નાકામ રહે. હમજિન્સ પરસ્તોંકી યુનિયન બનાનેકી ઈજાઝત ભી દે દી ગઈ.
(રોઝનામા નવાએ વક્ત લાહોર ૨ જુલાઈ સન ઈ. ૨૦૦૦)

અજનબી પડોસી મગરિબી તેહઝીબ

એક હાલિયા સર્વેસે મા'લૂમ હુવા હૈ કે અમેરીકામેં બસનેવાલી આબાદીકા યે હાલ હૈ કે ૭૨ ફીસદ લોગોંકો યે ભી પતા નહીં કે ઉનકે સાથવાલે ઘરમેં કૌન રેહતા હૈ. (હવી ઓઈજ ઓફ મેસિંગ ઈન્ફોર્મેશન)

મગરિબી મઆશરેકી બેહિસ્સી

અખ્બારી ખબરોંકે મુતાબિક હેમબર્ગકા એક જર્મન પાંચ સાલ તક ટી.વી. કે સામને આરામવાલી કુર્સી પર મુરદા પડા રહા, ઉસકા ટી. વી. ચલતા રહા હત્તાકે ક્રિસમિસકી લાઈટેં ભી ઓન રહીં, કિસી પડોસીકો ભી ઉસકી મૌતકા ઈલ્મ નહીં હો સકા. પોલીસ ઔર ફાયર બ્રિગેડકે સ્ટાફને ઉસકે ઘરકા દરવાઝા તોડા તો અંદરસે ઉસકા ઢાંચા મિલા જિસકે કરીબ બીયરકી આધી બોતલ ઔર ૧૯૯૩ કા એક અખ્બાર પડા થા. જિસકે ટી. વી. પ્રોગ્રામવાલે સફહાત ખુલે થે, ઉસકા અપને ખાનદાનસે રાબ્તા કટ ગયા થા, જબકે પડોસિયોંને ભી ઉસકે બારેમેં છાનબીન નહીં કી, ન હી પતા ચલાનેકી કોશિશ કી કે ક્રિસમિસકી લાઈટેં પાંચ સાલ તક ઉસકે ઘરકી ખિડકીમેં ક્યૂં આ રહી હૈં. વો કોન્સલકે મકાનમેં રેહતા થા, મકાનકા કિરાયા ઔર દૂસરે બિલ વગૈરહ બરાહે રાસ્ત બેંકસે અદા હોતે રહે, જબ ઉસકે પૈસે ખતમ હો ગયે તો કોન્સલવાલે મકાનકા કિરાયા લેનેકે લિયે આએ, દરવાઝા ન ખુલને પર ઉનહોંને પોલીસકો ખબરદાર કિયા, યાદ રહે કે જર્મન લોગ તન્હાઈ પસંદ હૈં, વો અપને અલાવા કિસીસે કોઈ દિલચસ્પી નહીં રખતે, હત્તાકે પડોસિયોંકે બારેમેં તક નહીં જાનતે કે યે કૌન હૈં કહાંસે આએ હૈં?

કારિઈને કિરામ! ઈસસે મગરિબી મઆશરેકી બેહિસ્સી મુલાહિઝા ફરમાએં જો ખૂદગર્ઝ અપની ઝાતસે બાહિરકી બિલકુલ નહીં સોચતે, ઉનહેં અગર ફિક્ર હોતી હૈ તો અપની, યે સોચતે હૈં તો અપની કૌમ ઔર મુલ્કકે બારેમેં, યે ઈન્સાની હુકૂકકા વાવેલા કરતે હૈં તો સિર્ફ અપને લોગોંકે લિયે, યે આઝાદીકા મુતાલબા કરતે હૈં તો સિર્ફ અપને લોગોંકે લિયે. દૂસરે ફંસ જાએં, ઈગવા હો જાએં, કત્લ હો જાએં, ભૂખ વ ઈફલાસસે મર જાએં ઉનહેં કોઈ ગર્ઝ નહીં.

હકીકી માં ને ધોકેબાઝીસે બેટેકે સાથ શાદી કર લી

મગરિબી તેહઝીબીકા કારનામા મુલાહિઝા હો. જબ એક શખ્સકો માલૂમ હુવા કે વો છ બરસોંસે અપની માં કા ખાવિંદ હૈ તો વો બેહોશ હોકર ગિર પડા. ડેની સ્લીવીનકો ઈસ હકીકતસે ઉસકે એક રિશ્તેદારને આગાહ કિયા ઔર ઉસને પોલીસમેં રિપોર્ટ દર્જ કરા દી. પોલીસને જબ ઉસકી માં ૪૩ સાલા મેરીબાસકો ગિરિફતાર કિયા તો ઉસને કહા કે ઉસને અપને બેટેસે શાદી કરનેકા જુર્મ ઈસ લિયે કિયા, ક્યૂંકે વો નહીં ચાહતી થી કે ઉસકે બેટે પર કિસી દૂસરી ઔરતકી હુકૂમત હો. અબ ઉસ માં પર ડેનીસીમેં મુકદ્દમા ચલાયા જાએગા જિસકી સઝા ૨૦ સાલ હો સકતી હૈ.

ડેની જબ સાત બરસકા થા તો ઉસે એક ખાનદાનને ગોદ લે લિયા. જબ ડેની જવાન હુવા તો ઉસને અપને રિશ્તેદારોંકી તલાશ શુરૂ કર દી ઔર ઉસને અપને રિશ્તેદારોંકો તલાશ કર લિયા. ઉનહોંને ડેનીસે ઉસકી માં કી પહેચાન એક ઐસી ઔરતકી હાસયતસે કરાઈ જો ઉસકી માં કો અચ્છી તરહ જાનતી હે. ઉસ ઔરતને અપની અસલ પેહચાનકો છુપાયા ઔર ઉસકે સાથ મિલકર ઉસકી માં કી તલાશ શુરૂ કર દી ઔર ઉસકે સાથ મુહબ્બતકી પેન્ગેં (મેલજોલ) બળ્હાની શુરૂ કર દીં. ઉસ વક્ત ડેનીકી ઉમર ૨૦ સાલ ઔર ઉસ ખાતૂનકી ઉમર ૩૪ બરસ થી. ડેનીને શાદીકા પૈગામ દિયા જો ઉસકી માંને કબૂલ કર લિયા, ઔર ઉનકી શાદી હો ગઈ. ૬ બરસોંકે બાદ જબ મકામી પ્રોસીકોટર ડોન કુકને ડેનીકો સૂરતે હાલસે આગાહ કિયા તો વો બેહોશ હોકર ગિર પડા.

નોટ :- અગર આપ હઝરાત યુરોપી મઆશરેકી અસલ હકીકત જાનના ચાહતે હૈં તો બંદાકી કિતાબ "યુરોપી તેહઝીબ તબાહીકે રાસ્તા પર" ઝરૂર પઢિયે.

જિન્નાતકે સચ્ચે વાકિઆત

ખૂબસૂરત જિન્ન બીવીકા વાકિઆ

અલ્લામા શિબ્લી બદરૂદ્દીન લેખક "આકામુલ મરજાન" ફરમાતે હૈં હમેં જનાબ કાઝીયુલ કુઝાત જલાલુદ્દીન અહમદ બિન કાઝીયુલ કુઝાત હિસામુદ્દીન રાઝી હનફીને બયાન કિયા કે મેરે વાલિદ (કાઝી હિસામુદ્દીન રાઝી રહ.) ને અપને બીવી બચ્ચે મશરિકસે લાનેકે લિયે મુઝે સફર પર રવાના કિયા, જબ મૈંને બીરહકો પાર કિયા ઔર બારિશને હમેં એક ગારમેં પનાહ લેને ઔર નીંદ કરને પર મજબૂર કર દિયા, મૈં એક જમાઅતકે સાથ થા, પસ મૈં સોયા હુવા થા કે અચાનક કોઈ ચીઝ મુઝે જગાને લગ ગઈ, જબ મૈં બેદાર હુવા તો મેરે પાસ દરમિયાના કદકી એક ઔરત ખડી થી. ઉસકી એક હી આંખ થી લંબાઈમેં ફટનકી તરહ, જિસે દેખકર મૈં ઘભરા ગયા, તો ઉસને કહા તુમ ન ઘભરાઓ મૈં તુમહારે સાથ અપની ચાંદ જૈસી બેટી બિયાહને આઈ હૂં. તો મૈંને ઘભરાકર કહા કે અલ્લાહ ખૈર કરે, ફિર મૈંને દેખા કે કુછ લોગ મેરી તરફ આ રહે હૈં. ઉનકી શકલ ભી ઈસ ઔરતકી તરહ થી. ઉનકી આંખેં ભી લંબાઈમેં ફટી હુઈ થીં. એક કાઝી ભી થા ઔર ગવાહ ભી, પસ કાઝીને નિકાહકા પૈગામ દિયા ઔર નિકાહ પઢા દિયા, જિસે મૈંને કબૂલ કર લિયા, ઉસકે બાદ વો ચલે ગયે ઔર વો ઔરત દોબારા મેરે પાસ આઈ. અબ ઉસકે સાથ એક હસીન લડકી ભી થી. ઉસકી આંખ ભી ઉસકી માં કી તરહ થી, ઉસને લડકીકો મેરે પાસ છોડ દિયા ઔર ચલી ગઈ, પસ મેરા ખૌફ ઔર વેહશત ઔર બઢ ગઈ ઔર અપને પાસવાલોંકો કંકરિયાં મારને લગ ગયા તાકે વો જાગ જાએં, લેકિન ઉનમેંસે કોઈ ભી ન ઉઠા તો મૈં દુઆ ઔર ઈન્કિસારી કરને લગ ગયા, ફિર સફરકા વક્ત આ ગયા ઔર હમ ચલ પડે લેકિન વો લડકી મુઝે નહીં છોડતી થી, ઈસી હાલતમેં તીન દિન ગુઝર ગયે, જબ ચોથા દિન હુવા તો વો ઔરત આઈ જો સબસે પેહલે આઈ થી ઔર કેહને લગી. યે લડકી શાયદ તુઝે પસંદ નહીં આઈ. શાયદ તૂ ઉસસે ફિરાક (જુદાઈ) ચાહતા હૈ? મૈંને કહા હાં અલ્લાહકી કસમ, ઉસને કહા તો ફિર ઉસકો તલાક દે દો. ઈસ તરહસે મૈંને ઉસકો તલાક દે દી ઔર વો ચલી ગઈ, બાદમેં મૈંને ઉસકો કભી ન દેખા.

ફિર ઉસકે મુતઅલ્લિક કાઝી શિહાબુદ્દીન ફઝલુલ્લાહસે પૂછા કે ઉનહોંને ઉસ જિન્ન ઔરતસે સોહબત કી? ફરમાયા નહીં.

એક લડકીકો ઉઠાનેકા વાકિઆ

ઈમામ શઅબી (રહ.) હઝરત નઝર બિન અમ્ર હારિસીસે રિવાયત કરતે હૈં કે જાહિલિયતકે ઝમાનેમેં હમારી જાનિબ એક કુંવા થા. મૈંને અપની બેટીકો એક પ્યાલા દિયા કે ઉસમેં પાની લે આએ, મગર ઉસને હમારે પાસ આનેમેં દેર લગા દી, હમને ઉસકો તલાશ કિયા લેકિન થક ગયે ઔર ઉસકે મિલનેસે નાઉમ્મીદ હો ગયે, અલ્લાહકી કસમ! મૈં એક રાત સાઈબાન (છપ્પર) કી છત પર બૈઠા થા કે મેરે સામને એક સાયા નઝર આયા, જબ વો કરીબ હુવા તો વો મેરી વોહી બેટી થી. મૈંને આવાઝ દી મેરી બેટી હો? ઉસને કહા જી હાં મૈં આપકી બેટી હૂં. મૈંને પૂછા અય બેટી તુમ કહાં થી? ઉસને કહા આપકો યાદ હૈ કે આપને મુઝે એક રાત કુંવે પર ભેજા થા? મુઝે એક જિન્નાતને ઉઠાયા ઔર ઉડા લે ગયા. પસ મૈં ઉસકે પાસ હી રહી. યહાં તકકે ઉસકે ઔર જિન્નાતકી એક જમાઅતકે દરમિયાન જંગ વાકેઅ હુઈ તો ઉસ જિન્નને મેરે સાથ વાદા કિયા કે અગર વો ઉન પર કામિયાબ હો ગયા તો વો મુઝે વાપસ લૌટા દેગા. ચુનાંચે વો કામિયાબ હુવા ઔર મુઝે આપકે પાસ લૌટા દિયા.

મૈંને ઉસ લકડીકો દેખા તો ઉસકા સફેદ રંગ સિયાહી માઈલ હો ચુકા થા ઔર ઉસકે બાલ ગિર ચુકે થે ઔર ગોશ્ત ખતમ હો ગયા થા.

ફિર વો હમારે પાસ રહી ઔર તંદુરુસ્ત હો ગઈ. ઉસસે ચચાઝાદને નિકાહકા પૈગામ દિયા તો હમને ઉસકા નિકાહ કર દિયા.

ઉસ જિન્નને ઉસ લડકીકે સાથ એક અલામત મુકર્રર કર રખ્ખી થી. જબ વો ઉસકો દેખતી થી તો ઉસકો ઈલ્મ હો જાતા થા કે વો ઉસકો ઈશારા કર રહા હૈ.

ઉસ લડકીકા ખાવિંદ હમેશા ઉસકો ઈતાબમેં રખતા થા. ઉસને (અપની બીવીકો) એક મરતબા કહા.

તૂ જિન્ન હૈ યા શયતાન હૈ, ઈન્સાન નહીં હૈ. તો ઉસકો એક મુનાદીને આવાઝ દી કે ઉસને તુમહારા ક્યા બિગાડા હૈ? અગર તૂ ઉસકી તરફ બઢા તો મૈં તેરી આંખેં ફોડ દૂંગા, મૈંને ઝમાનએ જાહિલિયતમેં અપને મકામ વ મરતબાકી વજહસે ઉસકી હિફાઝત કી હૈ ઔર મુસલમાન હોનેકે બાદ દીનકે એ'તિબારસે ઉસકી હિફાઝત કરૂંગા. તો ઉસ જવાનને કહા, તૂ હમારે સામને ક્યૂં નહીં આતા હમ ભી તો તુમહેં દેખેં, ઉસને કહા હમ ઐસા નહીં કર સકતે. ક્યૂંકે હમારે દાદાને હમારે લિયે તીન ચીઝોંકા સવાલ કિયા થા.

(૧) યે કે હમ ખૂદ તો દેખ સકેં લેકિન કિસીકો દિખાઈ ન દેં.

(૨) યે કે હમ નમનાક (ગીલી) ઝમીનકી સતહમેં રહે.

(૩) યે કે હમારા હર એક બુઢાપેસે ઘુટનોં તક પહોંચકર દોબારા જવાન હો જાએ.

તો ઉસને કહા ક્યા તૂ હમેં ચોથીકે બુખારકા ઈલાજ નહીં બતલાતા? ઉસને કહા ક્યૂં નહીં, ક્યા તુને મકડી જૈસા જાનવર પાની પર દેખા હૈ? ઉસકો પકડ લે ઔર ઉસકી કિસી ટાંગકો રૂઈકે ધાગેસે બાંધ લે, ફિર ઉસકો અપને બાએં કંધે પર બાંધ દે. ઉસને ઐસા હી કિયા ઔર વો ઉસ બુખારસે ઐસા આઝાદ હુવા જૈસે ઉસકી રસ્સી ખોલ દી ગઈ. તો ઉસ જવાનને પૂછા અય જિન્ન! ઉસ આદમીકા ઈલાજ નહીં બતાઓગે જો વોહી ઈરાદા કરતા હૈ જો ઔરત ઈરાદા કરતી હૈ? કહા ક્યા ઉસસે મરદોંકો તકલીફ હોતી હૈ? કહા હાં. કહા અગર ઐસા ન હોતા તો મૈં તુઝે ઉસકા ઈલાજ ભી બતલા દેતા.

ફાઈદા :- અલ્લામા સુયૂતી (રહ.) ને ઈમામ ખરાઈતી (રહ.) કી કિતાબ અલ હવાતિફકે હવાલેસે ઈસ કિસ્સેકો બયાન કરનેકે બાદ ઉસકો મઝીદ તફસીલસે દૂસરી રિવાયતસે ખરાઈતી (રહ.) હીકી અલ હવાતિફકે હવાલેસે ઝિક્ર કિયા હૈ. ઉસકો ઈમામ અબિદુન્યાને ભી અપની અલ હવાતિફમેં ખરાઈતી તક અપની સનદસે સફા ૯૫ પર ઝિક્ર કિયા હૈ. હમને તકરારે મા'નાકી વજહસે ઉસકા તર્જુમા છોડ દિયા હૈ. (ઈમ્દાદુલ્લાહ અનવર)

નાકાબિલે ફરામોશ આસેબઝદા ઘર

હમને પિછલે સાલ કિરાએ પર એક મકાન લિયા થા. ઉન દિનોં મેરે એમ.એસ.સી. કે સેમિસ્ટર્ઝ હો રહે થે. ઐસે દિનોંમેં મકાનકી તબ્દીલી ઝહની તૌર પર ઈન્સાનકો બોઝ લગને લગતી હૈ. બહરહાલ યે મરહલા તય હુવા તો પતા નહીં ક્યૂં મુઝે યે એહસાસ હોતા થા કે ઈસ ઘરકે દરૅબામ (બાલાખાના) સે અજીબસી વેહશત ટપકતી હૈ. મૈં પઢને બૈઠતી થી તો દિલમેં ઘભરાહટસી તારી હોને લગતી થી. કિસી ભી કામમેં જી નહીં લગતા થા. એક રોઝ મૈંને ખાનેકે દૌરાન ઈસ બાતકા ઝિક્ર અબ્બૂસે કિયા તો પતા ચલા સબકા યેહી એહસાસ હૈ. અબ્બૂને કહા કે સુબહ ઉઠકર રોઝાના કુરઆનકી તિલાવત ઝોર ઝોરસે કિયા કરો. સૂરએ નાસ ઔર સૂરએ ફલક પઢકર ચારોં કોનોંમેં ફૂંકનેસે ઈન્સાન બલાઓંસે મેહફૂઝ હો જાતા હૈ.

હમને ઉસ પર અમલ શુરૂ કર દિયા. પંદરહ બીસ દિન તક યે અમલ હમ

સબ બરાબર કરતે રહે. કિસી હદ તક દિલકો સુકૂન ઝરૂર મિલા થા, મગર ઘરકે વેહશતઝદા માહોલમેં કોઈ તબ્દીલી દિખાઈ નહીં દેતી થી. હમસે પેહલે ઈસ ઘરમેં જો સાહબ રેહતે થે ઉનકા ઈસ ઘરમેં ઈન્તિકાલ હો ગયા થા ઔર યે બાત હમ સબકો માલૂમ થી કે તીસ સાલકી ઉમરમેં વો અચાનક દિલકા દૌરા પડનેસે ઈન્તિકાલ કર ગયે થે. હમ સોચ રહે થે કે શાયદ ઈસી બિના પર હમારે દિલોંમેં યે એહસાસ પૈદા હુવા હૈ. ખૈર હમને કુરઆનકી તિલાવત જારી રખ્ખી. યે એક્કીસવીં શામકા ઝિક્ર હૈ. મૈં યુનીવર્સિટીસે પરચા દેકર આઈ ઔર મુંહ હાથ ધોને સીધી બાથરૂમ ગઈ. વહાં મેરી નઝર ફલશકે નીચે પડે ખૂન પર પડી જો એક ઢેરકી સૂરતમેં પડા થા. ગૈર ઈરાદી તૌર પર મેરી ચીંખ નિકલ ગઈ. અમ્મીકો જાકર બતાયા તો વો મેરે સાથ અંદર આઈ. ફલશકી ટન્કીકે નીચે ખૂન દેખકર અમ્મી ઔર મૈં ઘભરા ગયે. યૂં ભી ઘરમેં હમ તીન હી લોગ થે. અબ્બૂ દફ્તરસે લૌટે નહીં થે. હમ લોગ ડર ગયે, ઐસા લગ રહા થા કે કિસીને જાનબૂઝકર યે ખૂન યહાં ડાલા હૈ. હમ દોનોં માં બેટી ઘરકો તાલા લગાકર ખાલાકે ઘર ચલે ગયે ઔર ઉનકો સારા હાલ બતાયા.

એક મૌલાના ખાલાકે ઘરકે કરીબ રેહતે થે વો હમેં ઉનકે પાસ લે ગઈ. હમને ઉનહેં જબ સારા હાલ બતાયા તો કેહને લગે આપકે ઘરમેં છિપકલિયાં ઝિયાદા હૈં ઉનકી વજહસે ઐસા હો રહા હૈ. આપ ઉસ ખૂન પર કાલા કપડા ઔર સરસૂંકા તેલ ડાલકર જલા દેં.

યે બાત હમારી સમઝમેં નહીં આઈ કે બેચારી છિપકલિયાં કહીંસે ખૂન કૈસે લા સકતી હૈં. હમને ખાલાકો સાથ લિયા, ઘર વાપસ આએ. ખાલાને કાલે કપડેકો સરસૂંકે તેલમેં ડુબોયા ઔર ઉસ ખૂન પર ડાલકર આગ લગા દી. ઝરા દેરમેં વહાં સિર્ફ રાખ રેહ ગઈ જો પાનીસે બહા દી ગઈ. અબ્બૂકે આને તક ખાલા હમારે સાથ રહીં. અબ્બૂને અપને તૌર પર હમારા ડર નિકાલનેકી કોશિશ કી મગર મુઝે બાથરૂમ જાતે હુએ બહોત ડર લગને લગા થા, બાથરૂમ કમરેસે જુડા હુવા થા ઈસ લિયે હાથ મુંહ ધોનેકે લિયે ઈસ્તે'માલ હોતા થા. આહિસ્તા આહિસ્તા ડર ખતમ હુવા ઔર મૈં બાથરૂમ જાને લગી.

ઈસ વાકિઆકે ૨૭ દિન બાદ ફિર ઐસા હી વાકિઆ ઝાહિર હુવા. ઐસા લગા જૈસે કિસીને જાનવર ઝબહ કરકે ઉસકે ખૂનકે છીંટે ફલશ પર મારે હોં. ઈસ બાર ખૂન છીંટોંકી શકલમેં થા. અબ્બૂને એક બાલટી પાની ડાલકર ફલશ પર પડે ખૂનકે છીંટે સાફ કર દિયે. યે સિલસિલા તીન ચાર દિનકે વકફેસે મહીને ભર તક જારી રહા. હમ ભી આદીસે હોને લગે થે. એક રોઝ દોપહરકો મૈં હાથ ધોને ગઈ

તો દીવાર પર નઝર પડી. ફલશકે પીછેવાલી દીવાર પર ખૂનકા એક બુલબુલાસા ફૂટ રહા થા ઔર ખૂનકી લકીરસી બનાતા હુવા ફર્શ પર રેંગને લગા થા. મુઝે ફલશ પર દાઈ જાનિબ ખૂનકી પિચકારીસી નઝર આઈ જો ચંદ લમ્હે પેહલે નહીં થી. યે મંઝર ઐસા થા કે મઝબૂત દિલવાલા નોરમલ નહીં રેહ સકતા થા. મૈં ચીખતી ચિલ્લાતી બાહિર ભાગી. અબ્બૂ ઈત્તિફાકસે ઘર પર હી થે ઉનહોંને ખૂદ જાકર યે મંઝર દેખા, કલિમા પળ્હ પળ્હકર ઉનહોંને પાનીકી કઈ બાલટીયાં ઉસ ખૂન પર ડાલીં ઔર ફિર હમેં વહાં જાનેસે મના કર દિયા. અગલે રોઝ અબ્બૂ કિસી આમિલકો લેકર આએ. ઉનહોંને સારે હાલાતકા પૂરા જાઈઝા લેકર હમેં મશ્વરા દિયા કે યે ઘર છોડ દેં તો બેહતર રહેગા. ક્યૂંકે ઈસ પર કિસીને સિફલી અમલ (જાદૂ) કરવાયા હુવા હૈ. યે અમલ એક ખાસ મુદ્દત તક જારી રહેગા ઔર રેહનેવાલોંકે લિયે અઝાબ બન સકતા હૈ.

અબ્બૂને ઈધર ઉધરસે મા'લૂમાત લીં તો પતા ચલા કે હમસે પેહલે જો સાહબ ઈસમેં રેહતે થે ઉનકે અપને દફતરી સાથીસે મુખાસિમત (લડાઈ) ચલ રહી થી. ઉનકે દુશ્મનને ઉન પર કાલા અમલ (જાદૂ) કરવાયા થા. વો જબ બાથરૂમ જાતે થે તો વહાં કલેજી ઔર ઓઝડી પડી મિલતી થી. હફતા ભરમેં ઉનકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. ઈસ વાકિઆકી વજહસે મોહલ્લેમેં કોઈ ઉસ મકાનકા રૂખ નહીં કરતા થા. હમ લોગ આએ તો સબ ડર રહે થે કે ખુદા મા'લૂમ હમ પર ક્યા બીતેગી.

અલ્લાહને કરમ કિયા ઔર હમ કિસી નુકસાનસે મેહફૂઝ રહે યા કલામે ઈલાહીકી બરકત થી જિસને હમેં મેહફૂઝ રખ્ખા થા. હમને ફૌરન ઘર છોડ દિયા. મૈંને ઈસસે પેહલે ઐસે વાકિઆત સિર્ફ સુને યા પળ્હે થે, મગર સાઈન્સકી તાલિબા હોનેકે નાતે ઉન પર યકીન કભી નહીં કિયા થા, મગર આંખોંસે દેખનેકે બાદ ઝુઠલાનેકી ગુંજાઈશ નહીં રહી. મુઝે બાદમેં અફસોસ ભી હોતા રહા કે મા'મૂલી ફાઈદાકે ખાતિર લોગ જાનેં લેનેકે દરપે ક્યૂં હો જાતે હૈં ઔર ઐસે ઉલૂમકી હૌસલા અફઝાઈ ક્યૂં કરતે હૈં જો શયતાની અમલ હૈં ઔર ઈન્સાનકે લિયે સખ્ત ખતરાતકા બાઈસ હૈં.

વો બૂળ્હા કૌન થા?

મેરા એક દોસ્ત અશરફ કનીરાનગરમેં રેહતા હૈ. આજસે સોલા સાલ પેહલે ઉસકે સાથ એક અજીબ વાકિઆ પેશ આયા. વો અપને મામૂંકી શાદીમેં કનીરાનગરસે લાહોર જા રહા થા. જિસ બસમેં વો સવાર થા ઉસે ચલે તકરીબન એક ઘંટા હો ચુકા થા. દોપહરકા વક્ત થા ગરમી કાફી થી ઔર લૂ ભી ચલ રહી

થી. ગાડી ભી અપની પૂરી રફતારસે ચલ રહી થી કે એક સુનસાન જગહ પર એક ઝઈફ આદમી લાઠી ટેકે ખડા થા. ઉસને બસ રોકનેકે લિયે ઈશારા કિયા. ડ્રાઈવરને બસ રોકી ઔર ખૂદ સ્ટેરીંગ પર દોનોં બાઝૂ ટેકકર સરકો ભી ઉંધા કર લિયા કે સવારીકે ચળ્હને તક ઝરા ઉંઘ લે. કંડક્ટરને બસ રુકતી દેખકર દરવાઝા ખોલ દિયા કે સવારી અંદર આ જાએ. બસકો ખડે હુએ ચંદ સેકન્ડ ગુઝર ગયે લેકિન કોઈ મુસાફિર સવાર ન હુવા તો કંડક્ટરને નીચે ઉતરકર ઈધર ઉધર દેખા મગર વહાં કોઈ આદમી નઝર ન આયા. બસકે મુખાલિફ સિમ્ત દેખા તો વહાં ભી કોઈ આદમી ન થા. યે દેખકર ઉસને ડ્રાઈવરંકો આવાઝ દી કે ઉસ્તાદ બસ ચલાઓ..... યહાં તો કોઈ સવારી નહીં હૈ. મગર ડ્રાઈવર ટસસે મસ ન હુવા. ઉસને દૂસરી દફા કહા ચલો ઉસ્તાદ, લેકિન ડ્રાઈવર ફિર ભી ખામોશ રહા. આખિર ઉસને ડ્રાઈવરકે પાસ જાકર ઉસકો ઝિન્ઝોડતે હુએ કહા, ક્યા હો ગયા હૈ ઉસ્તાદ, ચલતે ક્યૂં નહીં? ડ્રાઈવરને ફિર ભી હરકત ન કી તો બસકે દૂસરે મુસાફિર ભી ડ્રાઈવરકે પાસ આ ગયે. ઉનહોંને મિલકર ડ્રાઈવરકો ઉઠાનેકી કોશિશ કી મગર સબ બેફાઈદા, ક્યૂંકે ઉસકી રૂહ તો પરવાઝ કર ચુકી થી. સબ પરેશાન થે કે અચાનક યે સબ ક્યા હો ગયા હૈ. વો બૂળ્હા કૌન થા જો અચાનક ગાઈબ હો ગયા. ક્યા વો ઈઝરાઈલ થે, જિન્હોંને બસ ખડી કરવાકર ડ્રાઈવરકી રૂહ કબ્ઝ કી. અગર વો ચલતી બસસે ડ્રાઈવરકી જાન કબ્ઝ કરતે તો ન જાને કિતને ઔર લોગ બેમૌત મરતે ઔર કિતનોંકો ચોટેં આતીં. ખુદાવંદે કરીમકે બચાને પર સબ સવારિયોંને અલ્લાહ પાકકા શુક્ર અદા કિયા. મૈં જબ ભી યે વાકિઆ યાદ કરતા હૂં તો અજીબસી કૈફિયત હો જાતી હૈ કે મૌતકા વક્ત તય હૈ. આદમી ઈસ સિલસિલેમેં બિલકુલ બેબસ હૈ. કિસીકો નહીં પતા કે કિસ વક્ત કિસકા બુલાવા આ જાએ.

દરગાહકા મોર

યે સાલ ભર પેહલેકા વાકિઆ હૈ, મેરી એક સહેલી સાજિદાને અપને મયકે જાનેકા ઈરાદા ઝાહિર કિયા. ઈત્તિફાકસે ઉસકા ઘર મેરે પડોસમેં થા, ઈસ લિયે બચપનસે હમારા સાથ રહા થા. શાદીકે બાદ વો હમારી હમસાઈ (પડોસી) ભી બન ગઈ. મેરી સહેલીકા મયકા રહીમ યારખાનકે નવાહી ઈલાકેમેં થા. વો જબ વહાં જાતી થી તો કઈ દિન રેહકર આતી થી. ઉસકા બડા બેટા જમશેદ ગ્યારહ બારહ સાલકા થા. વો બહોત કમ બોલનેવાલા શરમીલા લડકા થા. અપને આપમેં ગુમ

રેહતા થા. એક સાલ પેહલે વો જબ અપને મયકે ગઈ તો ઉસકા બેટા જમશેદ અપને સાથ એક મોર લેકર આયા. સાજિદાને બતાયા થા કે યે મોર ઉસકે વાલિદૈનકે ઘરકે સામનેવાલી દરગાહમેં સુબહ હી સુબહ આકર બેઠ જાતા થા. જમશેદ દરગાહ જાતા થા ઉસકે સાથ દેર તક ખેલતા રેહતા થા. ખુદા જાને ઉસકી મોરસે કિસ તરહ દોસ્તી હો ગઈ થી. જબ સાજિદા વહાંસે આને લગી તો વો મોરકો ભી ઉસકે સાથ લે આઈ.

હમને પુછા ક્યા ઉસે તુમ લોગ ઝબરદસ્તી ઉઠાકર લાએ હો? સાજિદાને બતાયા કે જમશેદ ઉસકે બગૈર ઘર આનેકો તૈયાર નહીં થા. હમેં ઉસકે ખાતિર યે કદમ ઉઠાના પડા ઓર મોરકો જાલ ડાલકર પકડ લિયા ઓર સાથ લે આએ.

જમશેદને યહાં મોરકો બડી મુહબ્બતસે એક બડે પિંજરેમેં રખ્ખા હુવા થા. વો ઉસકે ખાને દાનેકા ખ્યાલ રખતા થા. મોર ઉસસે માનુંસ તો પેહલે ભી થા મગર ઉસકે બાવજૂદ વો બેચૈન રેહતા થા. કિસી બુઝુર્ગને સાજિદાકો મશ્વરા દિયા કે યે દરગાહકા મોર થા તુમને ઉસે યહાં લાકર અચ્છા નહીં કિયા. પેહલી ફુરસતમેં ઉસે વહીં છોડ આઓ.

સાજિદાને બેટેકો સમઝા બુઝાકર ઉસકી વાપસીકે લિયે રઝામંદ કર લિયા. વો મયકે જાને લગી તો ઉસને મોરકો સાથ લિયા. ઉસકે બેટે જમશેદને ભી સાથ ચલનેકી ઝિદ કી તો વો ઉસે ભી લે ગઈ. ઉસને ઘર જાનેસે પેહલે દરગાહકા રૂખ કિયા. મોરકો વહાં છોડા ઓર અપને બેટેકે સાથ અપની માંકે ઘર ચલી ગઈ. ઘર પહોંચતે હી ઉસકે બેટેને નાનીકો સલામ કિયા ઓર સીડિયાં ચઢકર છત પર ચલા ગયા. સહનવાલે દરખ્તમેં શહદકી મખ્ખિયોંકા છત્તા લગા હુવા થા. જમશેદને છત્તે પર કંકરિયાં મારની શુરૂ કર દીં. ઉસકી નાનીને ઉસે ડાંટા. ક્યૂંકે છત્તા બહોત બડા થા. અગર મખ્ખિયાં બેકાબૂ હો જાતીં તો ઉનહેં કાબૂમેં લાના મુશ્કિલ હો જાતા. કુછ દેર તક છત પર ખામોશી રહી. ખાનેકા વક્ત હો રહા થા. સાજિદાને ઉસે આવાઝ દી મગર કોઈ જવાબ ન મિલા. વો ઉસે બુલાને ઉપર ગઈ. વહાં ઉસને જો મંઝર દેખા ઉસ મંઝરને ઉસે દહલા દિયા. જમશેદ પેહલી સીડીસે ઝરા દૂર ઉંધા પડા થા ઓર બેહોશ થા. ઉસને અપને મુંહકો ઢાંપા હુવા થા. દોનોં હાથ સખ્તીસે ચેહરે પર રખ્ખે હુએ થે.

સાજિદાને આવાઝેં દેકર ઘરવાલોંકો ઉપર બુલાયા ઓર ઉસકે ચેહરે પરસે હાથ હટાએ. ઉસકે રૂખ્સારોં પર મોરકે પંજોંકે ગેહરે નિશાન નકશ થે. સાજિદાકી ચીખો પુકાર પર સબ લોગ જમા' હો ગયે. ઉસે ઉઠાકર નીચે લાએ. ચારપાઈ પર લિટાયા ઓર જલ્દીસે હકીમકો બુલાયા. ઉસકે પહોંચનેસે પેહલે જમશેદ મછલીકી

તરહ તડપા ઔર ફૌરન ઠંડા હો ગયા. હકીમને આકર ઉસકી મૌતકી તસ્દીક કર દી. હકીમકા ખયાલ થા કે જમશેદ કિસી ઝહરીલી મખ્ખીકે કાટનેસે હલાક હુવા હૈ મગર જબ ઉસકે કપડે ઉતારે તો ઉસકે જિસ્મ પર ભી ઐસે હી મોરકે પંજે બને હુએ થે. મખ્ખીકે પંજે તો નહીં હોતે ફિર યે નિશાનાત કિસ તરહ પડે. યે મુઈમ્મા કોઈ હલ ન કર સકા.

જમશેદકી મોતકે બાદ સાજિદા ઉસકી લાશ લેકર અપને સુસરાલ આ ગઈ. યહીં ઉસકી તદફીન હુઈ. ઉસકે ચેહરે પર નિશાનાત હમને ભી દેખે થે. ઉસકા ચેહરા નીલા પડ ગયા થા ઔર છોટે છોટે નુક્તોંસે મોરકે દો પંજે દાએં ઔર બાએં રૂખ્સાર પર ખુદે હુએ થે. બાદમેં સુનનેમેં આયા કે વો મોર અબ દરગાહ શરીફ પર નહીં રેહતા વો વહાંસે દૂસરી જગહ ચલા ગયા હૈ.

નાકાબિલે ફરામોશ

વો આદમી થા યા બલા થી

મેરા તઅલ્લુક નારદરન એરિયા ઝગલગત ડિસ્ટ્રીક્ટ દયામરવાદી દારેલસે હૈ. યે વાદી દેખનેમેં બહોત છોટી હૈ. યહાં કે ૯૦ ફીસદ લોગ અનપઢ હૈં મગર વાદી બહોત હસીન સરસબ્ઝો શાદાબ હૈ.

યહાં ૧૯૯૦ મેં દારેલમેં જશ્ને બહારાંકે સિલસિલેમેં ટૂર્નામેન્ટ મુન્અકિદ કિયા ગયા થા. જિસમેં હઝારોં શાઈકીન ખેલ દેખને આએ થે. હમેશાકી તરહ ઈસ બાર ભી સુપરસ્ટાર કલબ જીત ચુકી થી. શામકે સાયે છા રહે થે ઔર મગરિબકી અઝાન હોનેવાલી થી. ખેલ ખતમ હુવા તો સબ લોગ અપને અપને ઘરોંકો રવાના હો ગયે. મૈં ભી લોગોંકે સાથ ચલ રહા થા, અચાનક મેરી નઝર એક નૌજવાન પર પડી. ઉસ નૌજવાનને ભી મુઝે દેખ લિયા થા. હમેં એક દૂસરેકો પેહચાનનેમેં દેર ન લગી. ક્યૂંકે હમ કલાસ ફેલુ હોનેકે સાથ સાથ અચ્છે દોસ્ત ભી થે. મૈં આગે બઢકર ઉસસે બગલગીર હો ગયા. મૈંને સલમાનસે પૂછા.

"યાર વો શેહઝાદકે બારેમેં કુછ જાનતે હો. વો આજકલ કહાં હૈ, ક્યા કર રહા હૈ?"

મેરી બાત સુનકર સલમાનકી આંખેં નમ હો ગઈ ઔર સર્દ આહેં ભરકર બોલા.

આજસે દો સાલ પેહલે સિતમ્બરકા મહીના થા. મૈં અપને ઘરમેં બૈઠા હુવા

થા કે અચાનક દરવાઝે પર દસ્તક હુઈ. મૈંને દરવાઝા ખોલા. શેહઝાદકા છોટા ભાઈ ખડા થા ઔર ઉસકે હાથમેં એક કાગઝકા પુરઝા થા. ઉસને ચિઠ્ઠીકો આગે બઢાયા. મૈંને ઉસસે ચિઠ્ઠી લે લી ઔર લિફાફા ખોલકર પઢને લગા. ઉસમેં લિખ્ખા થા.

"ઈતના અરસા હો ગયા તુમસે મુલાકાત નહીં હુઈ. મૈં ઈન્તિઝાર કરતા રહા. આજ તુમસે મિલનેકો બહોત દિલ ચાહ રહા હૈ. આ જાઓ ગપશપ રહેગી. વૈસે મૈં સખ્ત બીમાર હૂં, હો સકતા હૈ કે મેરી તુમહારી આખરી મુલાકાત હો."

જબ મૈં શેહઝાદકે ઘર પહોંચા તો શેહઝાદકી અમ્મીને દરવાઝા ખોલા ઔર ઉનહોંને મુઝે ઈશારેમેં બતાયા કે શેહઝાદ અંદર હૈ. મૈં શેહઝાદકે કમરેમેં પહોંચા તો મેરે દિલકો ધચકાસા લગા. મૈં કુછ દેર બાહિર હી ખડા રહા. સ્માર્ટ શેહઝાદ હડ્ડિયોંકા ઢાંચા નઝર આયા થા. વો આંખેં બંદ કરકે ચારપાઈ પર લેટા હુવા થા. મેરે આનેકી આહટ સુનકર ઉસને આંખેં ખોલીં ઔર મુઝે અપને પાસ બિઠા લિયા. રસ્મી અલૈક સલૈક (સલામ કલામ) કે બાદ મૈંને ઉસસે પૂછા કે આખિર ક્યા બીમારી હૈ ઔર ઈસ હાલ તક કૈસે પહોંચા?

ઉસને બતાયા કે જુલાઈકા મહીના થા ઔર ગરમીકી છુટ્ટિયાં થીં. મુઝે અપને અંકલસે મિલને કંભરી જાના પડા. વહાં એક માહ રેહનેકે બાદ મૈં વાપસ હુવા. સુબહ કંભરીસે રવાના હુવા થા ઔર મગરિબકી અઝાનકે વક્ત યશવટ પહોંચા ઔર વહાંસે અકેલા નિકલ પડા. આખિર રાતકા અંધેરા ફૈલ ગયા. મૈં ડરતે ડરતે તેઝ કદમોંસે ચલ રહા થા. ક્યૂંકે વહાં ચીડ ઔર સનોબરકે દરખ્તોંકા જંગલ થા. મૈં તેઝ કદમોંસે ચલતા હુવા રાતકે તકરીબન ૧૦ બજે નાવકોટ પહોંચા. અબ ઉસસે આગે બિલકુલ તંગ રાસ્તા થા. એક તરફ પહાડી સિલસિલા ઔર દૂસરી તરફ દરિયા થા. મુઝે દૂરસે એક આદમી નઝર આયા. વો કાફી મોટા ઔર સફેદ કપડે પેહને સડક પર ચલ રહા થા. મૈંને દૌડના શુરૂ કર દિયા તાકે ઉસકે પાસ પહોંચ સકૂં. કાફી દૌડનેકે બાદ ભી મૈંને દેખા કે ઉસ શખ્સકે ઔર મેરે દરમિયાન ફાસલા કમ નહીં હો રહા, હાલાંકે દેખનેમેં યૂં લગ રહા થા જૈસે વો બહોત આહિસ્તા ચલ રહા હો. મૈંને ફિર દૌડ શુરૂ કી. આખિર દૌડતે દૌડતે ઉસ તક પહોંચ ગયા. અબ યે મુઝસે તકરીબન ૧૦ ગઝકે ફાસલે પર થા. મૈંને ઉસકી તરફ દેખા, ચાંદકી મધ્ધમસી રોશની મગર ઈતની રોશનીમેં ૧૦ ગઝસે ઈન્સાન પહેચાના જા સકતા હૈ. ઉસ શખ્સકા જિસ્મ સૂખી લકડીકી તરહ થા ઔર અબ વો બિલકુલ ચુપ ખડા થા. ઉસકી શકલ અજીબસી થી. મૈં ઈતના ખૌફઝદા હુવા કે મેરી હિંમત ન હુઈ કે

ઉસસે બાત કરૂં યા ઉસસે આગે બઢૂં. મૈં ઝરા દેર યૂંહી ચુપચાપ બગૈર હિલે ખડા રહા. ફિર અચાનક વો શખ્સ ગાઈબ હો ગયા. યે દેખકર મેરે પાંવ તલે ઝમીન નિકલ ગઈ. થોડી દેર બાદ મેરે હોશ ઠીક હુએ તો મૈં તેઝ તેઝ કદમ ઉઠાકર આગે બઢા. અચાનક મેરે કાનોંમેં કિસીકે ચલનેકી આવાઝ આઈ. મૈંને ફૌરન પીછે મુડકર દેખા તો વો શખ્સ મેરે પીછે આ રહા થા. અબ ખૌફકે મારે મેરા બુરા હાલ થા. મેરે પાંવ ઝમીનસે ઉખડ ચુકે થે. પાંવ ઉઠાયા તો યૂં મેહસૂસ હો રહા થા કે કોઈ મુઝે પીછેકી તરફ ઘસીટ રહા હૈ. મૈંને ઝહન પર ઝોર દિયા કે કોઈ કુરઆની આયાત પઢ સકૂં મગર ઉસ મશ્કિલમેં જો કુછ યાદ થા વો ભી ભૂલ ચુકા થા. કિસી આયતકા શુરૂ યાદ થા તો પીછેકા ભૂલ ગયા. કિસીકા પીછેકા યાદ થા તો શુરૂ ભૂલ ચુકા થા. મૈંને અપને ઝહન પર ઝોર દેકર આખિર આયતુલ કુર્સી પઢના શુરૂ કી. તકરીબન એક કિલોમીટર ઈસી તરહ ગુઝર ગયા. મૈંને દિલમેં કલિમા ઔર કુરઆની આયાતકા વિર્દ કરતે હુએ અપના સફર જારી રખ્ખા. અચાનક વો શખ્સ ફિર મેરે સામને આ ગયા. ઈસ બાર ઉસકી પીઠ મેરી તરફ થી. મૈં થોડા આગે ચલકર રુક ગયા ઔર અપની મૌતકા ઈન્તિઝાર શુરૂ કર દિયા. વો બલા આહિસ્તા આહિસ્તા મુંહ મેરી તરફ કરને લગી. મૈં પેહલી બાર ઉસકા મુંહ દેખ રહા થા. ઉસકા મુંહ બહોત ખૌફનાક થા. ચેહરે પર લંબે લંબે બાલ ઔર ઉપરકે દો દાંત બહોત લંબે તકરીબન ૮-૯ ઈંચકે થે. ઈતનેમેં ઉસને મુંહ ખોલા, ઉસકે મુંહસે શોઅલે નિકલના શુરૂ હુએ. ઉસને મુઝસે કહા કે અબ તુમ મુઝસે નહીં બચ સકતે. મૈંને ભાગના ચાહા મગર ઉસ કોશિશમેં ચકરાકર ઝમીન પર ગિર પડા. વહાં મૈં કિતની દેર પડા રહા મુઝે ઈલ્મ નહીં, મગર જબ મુઝે હોશ આયા તો મૈંને દેખા કે ઉસ વૈરાનેમેં તન્હા પડા હૂં. થોડીસી હિંમત કરકે મૈંને આસપાસ દેખા. વહાં કુછ ન થા. ચાંદકી રોશની ફૈલી હુઈ થી. મૈં આહિસ્તા આહિસ્તા ચલને લગા. અબ મેરા ઘર ઝિયાદા દૂર ન થા, લિહાઝા મૈંને દૌડના શુરૂ કર દિયા ઔર આખિરકાર ઘર તક પહુંચ ગયા. મૈંને ઝોર ઝોરસે દરવાઝા ખિટખિટાયા ઔર બેદમ હોકર દરવાઝે પર ગિર પડા. મુઝે યાદ નહીં કિતની દેર બાદ મુઝે હોશ આયા. હોશમેં આતે હી મેરે ગલેસે એક આવાઝ નિકલી. "વો આ રહા હૈ પકડો વો મુઝે ખા જાએગા." મૈં વક્તી તૌર પર ઠીક તો હો ગયા મગર ઉસકે બાદસે મુસલસલ બીમાર હૂં ઔર અબ જો હાલત હૈ વો તુમહારે સામને હૈ.

મૈંને શેહઝાદકો તસલ્લિયાં દીં ઔર કહા, અબ તુમ બહોત જલ્દ ઠીક હો જાઓગે. ઈન દિલાસોં પર શેહઝાદકી આંખોંસે આંસૂ ઐસે નિકલ રહે થે જૈસે

આબશાર (ઝરના) સે પાની બેહતા હૈ. મૈં શેહઝાદકો તસલ્લી દેકર અપને ઘર આ ગયા. એક દિન મુઝે યે અફસોસનાક ખબર મિલી કે શેહઝાદકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. મેરી આંખોંસે આંસૂ બેહના શુરૂ હો ગયે. (બહવાલા કૌમી અખબાર)

વો ઝુલ્ફેં થીં યા મૌતકા ફંદા

યે વાકિઆ મીરી કઝન મેહતાબકે સાથ પેશ આયા થા. મગર હમ લોગ જબ ભી ઈસ વાકિઆકો યાદ કરતે હૈં હમારે રોંગટે ખડે હો જાતે હૈં. મીરી કઝન મેહતાબ અપને નામકી તરહ બેહદ હસીન ઔર ઝહીન લડકી હૈ. હમ દોનોં એક હી ક્લાસમેં પઢતે થે ઔર હમારા બી.એ. કા આખરી સાલ થા. ઉસકી ખૂબસૂરતીમેં સબસે નુમાયાં ચીઝ ઉસકે બેહદ લંબે ઔર ઘને બાલ થે. ઉસકે બાલ જો ભી દેખતા બસ દેખતા હી રેહ જાતા થા. ઉસ્તાઝ (ટીચર) ભી ઉસકી ઝહાનત ઔર ખૂબસૂરતીકી તારીફ કિયા કરતે થે. વો ક્લાસમેં હમેશા પોઝીશન (ઓહદા) લેતી રેહતી થી.

હમ ટેસ્ટકી તૈયારિયોંમેં મશ્ગૂલ થે. કુછ દિનોંસે મૈંને યે બાત નોટ કી થી કે મેહતાબ કાફી પરેશાન રેહતી હૈ. ઉસને પઢનેમેં દિલચસ્પી કમ કર દી થી ઔર ખોઈ ખોઈસી રેહને લગી થી. મૈંને ઉસસે સબબ પૂછા તો વો ટાલ ગઈ ઔર મૈં અપને ટેસ્ટોંકી તૈયારીમેં લગ ગઈ, મગર મુઝે દોબારા નોટિસ લેના પડા. ક્યૂંકે અબ ઉસકી તબીઅત ભી કુછ ખરાબ રેહને લગી થી. ઉસકા રંગ પીલા હોતા જા રહા થા. મૈંને ઉસસે પૂછા કે તુમહેં કોઈ પ્રોબ્લમ હૈ તો બતાઓ? તો કેહને લગી મૈં તુમહેં કિસ તરહ બતાઉં મુઝે કુછ સમઝ નહીં આ રહા હૈ ઔર ફિર ચુપ હો ગઈ. મૈંને જબ ઉસકી હરકાત વ સકનાત (ઉઠને બૈઠને-ચલને ફિરને) પર ગૌર કરના શુરૂ કિયા તો વો મુઝે કુછ મશ્કૂક લગી, યાની કોલેજ દેરસે પહોંચના ઔર જલ્દ કોલેજસે જાના. મૈંને સોચા કહીં કિસી ચક્કરમેં ન ફંસ ગઈ હો, લિહાઝા મૈંને સોચા યે બાત આન્ટીકે સામને લાઈ જાએ તાકે ઐસી વૈસી કોઈ બાત હો તો આગે બઢનેસે પેહલે હી ખતમ હો જાએ. ફિર મૈં એક શામ ઉસકે ઘર ગઈ જો કરીબ હી થા ઔર આન્ટીસે મૈંને મેહતાબકે બારેમેં પૂછા કે ઉસકી તબીઅત કુછ ખરાબ રેહને લગી હૈ, આન્ટી ક્યા કોઈ બાત હો ગઈ હૈ? યે સુનકર આન્ટી રોને લગીં ઔર કેહને લગીં મૈં ખૂદ પરેશાન હૂં ઉસકા ઈલાજ કાફી ડાક્ટરોંસે કરાયા હૈ મગર કોઈ ફાઈદા નહીં હો રહા હૈ. બસ વો યેહી કેહતી હૈ કે મેરે સરમેં સખ્ત દર્દ હોતા હૈ. જૈસે કોઈ સૂઈયાં ચુભો રહા હૈ. ડાક્ટરોંકી સમઝમેં ભી મર્ઝ નહીં આતા હૈ. મૈંને

પૂછા વો હર વક્ત ક્યા કરતી રેહતી હૈ? કોલેજ ભી દેરસે જાને લગી હૈ. આન્ટીને બડી સોચકે બાદ બતાયા કે મેહતાબ કાફી દિનોંસે છત પર જાનેમેં બડી દિલચસ્પી લે રહી હૈ. ન જાને ઉપર ક્યા કરતી હૈ જવાન લડકી હૈ શુબહ (શક) કરો તો ચિડને લગતી હૈ. મૈંને આન્ટીસે કહા કે એક બાર આપ ઉસકે પીછે જાકર તો દેખેં વો ક્યા કરતી હૈ. આન્ટી કેહને લગીં તૂ મેરે સાથ ચલના તાકે ઉસે શુબહ ન હો કે હમ ઉસકા પીછા કરને આએ હૈં.

દૂસરે દિન મૈં ઉનકે ઘર ગઈ, ઉસ વક્ત મેહતાબ નહા રહી થી. વો નહાકર નિકલી ઔર સીધી ઉપર ગઈ ઔર હમને દેખા મેહતાબ કુરસી પર બાલોંકો બિખરાએ આંખેં બંદ કિયે બૈઠી હૈ ઔર મુંહ હી મુંહમેં બડબડા રહી હૈ જૈસે કિસીસે બાતેં કર રહી હો. ઉસકે બાલોંમેં એક ગુલાબ લગા હુવા હૈ વો ગુલાબ ભી ઐસા જૈસે તાઝા તાઝા ખિલા હુવા હો. ઉસકે બાદ કાફી દેર ગુઝર ગઈ ઔર મેહતાબને એકદમ ચોંકકર આંખેં ખોલીં ફિર હૈરતસે અપને ઈર્દગિર્દ દેખને લગી ઔર ઉતરકર નીચેકી તરફ ભાગી. થોડી દેર બાદ હમ લોગ નીચે આ ગયે. હમને દેખા મેહતાબકે બાલોંસે ગુલાબ ગાઈબ થા.

યે બાત હમ લોગોંકે લિયે કાફી થી કે યે આસેબકા ચક્કર હી થા. મેહતાબકી અમ્મીને યે બાત ફૌરન અંકલકો બતાઈ. કાફી ભાગદૌડકે બાદ કિસી નેક બુઝુર્ગકા પતા ચલા. અંકલને ઉનહેં સારી બાત જાકર બતાઈ. ઉનહોંને લડકીકો બુલાયા. મેહતાબકો લેકર બાબાકે પાસ ગયે, બાબાને દેખતે હી બતા દિયા કે ઈસ પર કોઈ આસેબ (ભૂત) હૈ જો ઈસકે બાલોં પર આશિક હો ગયા હૈ. વક્ત બહોત ગુઝર ચુકા હૈ મગર ફિર ભી મૈં કોશિશ કર લેતા હૂં બાકી અલ્લાહકી મરઝી. ફિર ઉનહોંને તા'વીઝ વગૈરહ દિયે જો પાનીમેં ઘોલકર પિલાને થે ઔર કહા કે ઉસકે બાલોંકો બાંધકર રખ્ખા કરેં. શામકે વક્ત ઈસ પાનીકા છીંટા બાલોં પર દિયા કરેં. એક હફતા બાદ ફિર આનેકો કહા. જબ ભી મેહતાબકે બાલોંકો બાંધા જાતા તો એક કોહરામ મચ જાતા, વો ચીખને ચિલ્લાને લગતી ઔર જો ભી સામને આતા ઉસે મારને લગતી ઔર બડી મુશ્કિલોંસે કાબૂમેં આતી, મગર થોડી દેર બાદ વો નોરમલ હો જાતી. એક હફતા બાદ ફિર બાબાકે યહાં ગયે. ઉનહોંને મેહતાબકો દેખા, દમ કિયા ઔર કહા કે અબ ઉસકો કલ શામ તક લેકર પહોંચ જાના ઔર સાથ પાંચ કિલો ખાલિસ સરસૂંકા તેલ લાએં ઔર મોહતાત (ચોકન્ના) રેહનેકો કહા કે કિસીકે બેહકાનેમેં મત આના, અગર વક્ત નિકલ ગયા તો ફિર પછતાના પડેગા. ચાહે કિતની આફત ક્યૂં ન આએ આપ બચ્ચીકો લેકર વક્ત પર પહોંચેં. દૂસરે રોઝ

અચાનક મેહતાબકી છોટી બહેન સીડિયોંસે ગિર ગઈ ઔર ઉસકા હાથ ટૂટ ગયા. જિસકી વજહસે ઘરમેં અફરા તફરી ફૈલ ગઈ. ઝખ્મી બચ્ચીકો જલ્દીસે હોસ્પિટલ લે ગયે. વહાં કમસે કમ એક ઘંટા લગ ગયા. બાબાકે પાસ જાનેકી તૈયારી કી, ચાર બજે ઘરસે નિકલે, રિક્ષા લિયા ઔર અભી આધે રાસ્તેમેં પહોંચે થે કે ઉસકા એક્સીડન્ટ હો ગયા. ખુદાકા શુક્ર કે કિસીકો ઝિયાદા ચોટ નહીં આઈ. જલ્દીસે દૂસરા રિક્ષા કિયા. બિચારે ડ્રાઈવરને બડી મુશ્કિલોંસે બાબાકે ઠિકાને પર પહોંચાયા. ડ્રાઈવર કેહને લગા. "ન જાને કૌનસી આફત આનેવાલી હૈ. રિક્ષા કભી ઐસા નહીં ચલતા થા. ઐસા મેહસૂસ હો રહા હૈ કે કોઈ ચીઝ આગે જાનેસે રોક રહી હૈ." અંકલ આન્ટી દુરૂદ શરીફ પઢ્હતે રહે. મંઝિલે મક્સૂદ પર પહોંચકર અંકલને રિક્ષાવાલેકા શુક્રિયા અદા કિયા. જલ્દીસે બાબાકે પાસ ગયે વો ઈન્તિઝાર કર રહે થે. ઉનહોંને ફૌરન તેલકો ચૂલ્હે પર ચઢ્હા દિયા ઔર મેહતાબકો સહનમેં અકેલી બિઠાકર અમલ શુરૂ કર દિયા. જૈસે જૈસે તેલ જલતા ગયા મેહતાબકી હાલત બિગડતી ગઈ. જબ તેલ થોડાસા રેહ ગયા મેહતાબ એક ચીંખ મારકર ધડામસે ગિરી ઔર બેહોશ હો ગઈ. તબ બાબાને ફૌરન ઉસકે બાલોં પર દમ કિયા ઔર એક મુઠ્ઠી બાલ પકડકર નીચેસે કાટ ડાલે ઔર ઉનહેં તેલમેં ડાલ દિયા. જૈસે હી બાલોંકો તેલમેં ડાલા એક કોહરામ મચ ગયા. તેલ કડકડાનેકી ઐસી આવાઝેં આને લગીં જૈસે બહોતસે લોગ મિલકર રો રહે હોં. જલે હુએ બદબૂદાર ગોશ્તકી બૂ પૂરે ઘરમેં ફૈલ ગઈ. આહિસ્તા આહિસ્તા તમામ તેલ જલ ગયા. ઉસકે તકરીબન એક ઘંટે બાદ મેહતાબકો હોશ આ ગયા. હોશમેં આતે હી વો રોને લગી, અંકલ આન્ટીને દિલાસા દિયા, બાબાને ઉસ પર દમ કિયા ઔર પાની પર કુછ પઢ્હકર દિયા કે ઉસે પિલાતી રહેં. જબ યે પાની ખતમ હો જાએ તો ઉસકે ગલેમેં યે ધાગા ડાલ દેં.

હમ ઐસી બાતોં પર બિલકુલ યકીન નહીં રખતે થે મગર ચંદ દિનોં બાદ જબ મેહતાબકો પેહલેકી તરહ હંસતે બોલતે ઔર તન્દુરૂસ્ત દેખા તો યકીન આ ગયા કે ઉસકી ઝુલ્ફેં ઉસકે લિયે મૌતકા ફંદા બનતી જા રહી થીં.

(નૂરીન સિદ્દીકી.....સિયાલકોટ)

ખુદા જાને વો ક્યા ભેદ થા

યે તકરીબન પાંચ સાલ પેહલેકા વાકિઆ હૈ. હમ ચંદ દોસ્ત રાતકો બેડમેન્ટન ખેલા કરતે થે. હમ લોગોંને અપની ગલીમેં બેડમેન્ટન નેટ લગાનેકા ઈન્તિઝામ કિયા હુવા થા. રાતકો હમ બાકાઈદા પ્રેકટિસ કરતે થે ઔર મહીનેમેં એક મરતબા

બેડમેન્ટનકા મેચ ભી મુન્અકિદ હોતા થા. હમ ચાર દોસ્ત ઉસ મેચમેં પેશ પેશ (આગે આગે) રેહતે થે.

એક જુમેરાતકા કિસ્સા હૈ. સરદિયોંકે દિન થે, ઈસ લિયે લોગ જલ્દ સો જાતે થે. હમ ચારોં દોસ્ત દેર તક પ્રેકટિસ કિયા કરતે થે. ઉસ રાત હમને ખેલતે ખેલતે બારહ બજા દિયે. અચાનક હમારી શટલ ગલીકે કોનેવાલે મકાનમેં ચલી ગઈ. હમારે પાસ એક ઔર શટલ રેહ ગઈ થી હમને વો આખરી શટલ નિકાલ લી મગર વો પેહલી શોટમેં હી ઉડતી હુઈ કોનેવાલે ઉસી મકાનમેં ચલી ગઈ. અબ હમારે લિયે ખેલના મુમકિન નહીં રહા થા. ક્યૂંકે વો મકાન હમેશા ખાલી રેહતા થા. ઉસકા માલિક લગાતાર નુકસાનાત ઉઠાનેકે બાદ ઉસે છોડકર કિસી ઔર ઈલાકેમેં ચલા ગયા થા. ઉસ મકાનકો કિરાયે પર કઈ બાર ઉઠાયા મગર કોઈ કિરાયાદાર ઉસમેં ઝિયાદા મુદ્દત નહીં ઠહેર સકા. ઈસ બુરી શોહરતકી બિના પર વો ખુલા હી રેહતા થા ઔર ખાસા ખંડર લગને લગા થા.

શટલકો હમને વહાં જાતે દેખા થા મગર હમેં યે હૈરાની થી કે વો દોનોં કુછ ઈસ અંદાઝસે ઉડતી હુઈ ઉસ તરફ ગઈ થીં જૈસે કિસી તેઝ હવાકે ઝોંકેને ઉનહેં જકડ લિયા હો. મેરે એક દોસ્તને કહા કે નઈ શટલ કાર્કકો કોઈ ઝાએઅ ન કરેં. ક્યૂં ન વહાં જાકર ઉન દોનોંકો લે આએં. હમ તીનોં ઉસકી બાતસે મુત્તફિક નહીં થે ક્યૂંકે રાતકો ઉસ ઘરકી દીવાર કૂદકર અંદર જાના ખિલાફે તેહઝીબ બાત થી. મૈંને મશ્વરા દિયા કે સુબહ જાકર લે આએંગે યા કિસી બચ્ચેકો દીવાર પર ચઢાકર અંદર ભેજ દેંગે. હમારા ઈસ વક્ત અંદર જાના મુનાસિબ નહીં હૈ. હમારા વો દોસ્ત ઈસરાર કરતા થા કે અભી કુછ દેર ઔર ખેલ જારી રખ્ખા જા સકતા હૈ ક્યૂંકે અગલે રોઝ જુમ્આકી છુટ્ટી થી ઔર હમ ચારોં ફ્રેશ ભી થે.

ઐન ઉસી દૌરાન બિજલી ચલી ગઈ. ગલીમેં બહોત અંધેરા હો ગયા. હમ ચારોં ઉસ ઘરકે સામને ખડે બાતેં કરને લગે કે બિજલી આ જાએ તો હમ અપના સામાન સમેટકર અપને અપને ઘરોં લૌટ ચલેં, ક્યૂંકે સરદી ભી બઢને લગી થી. અભી હમ યે બાતેં કર હી રહે થે કે એક દમ રોશનીકા તેઝ ઝમાકા હુવા. હમ યે સમઝે કે બિજલી આ ગઈ હૈ મગર ગલીકે બિજલીકે બલ્બ રોશન નહીં થે, બલ્કે યે રોશની ઉસ મકાનકે અંદરસે આ રહી થી. હમારી નઝરેં ગૈર ઈરાદી તૌર પર ઉસ ઘરકે ઉપરવાલે કમરેકી તરફ જહાંસે રોશની આ રહી થી ઉઠ ગઈ, ઔર યે દેખકર હમ હક્કા બક્કા રેહ ગયે કે હમારે શટલકાર્ક હમારે સરોંસે ચંદ ફુટ ઉપર રોશન બલ્બકી તરહ રોશન થે. ઉનમેંસે ઈતની તેઝ રોશની ફૂટ રહી થી જૈસે સર્ચ લાઈટેં

જલ રહી હોં. મેરે એક દોસ્તને ઝોરસે કહા "ભાગો, યે આસેબ હૈ." હમને ભાગનેકી કોશિશ કી મગર હમારે કદમ જૈસે ઝમીનને જકડ લિયે થે. મેરે એક દોસ્તને ઝોર ઝોરસે આયતેં પઢની શુરૂ કર દીં. નીઝ રોશની આહિસ્તા આહિસ્તા મધ્ધમ હોને લગી ઔર કુછ દેર બાદ દોનોં લટકે હુએ શટલકાર્ક હમારે સામને બારી બારી આકર ગિરે. કિસકો હિંમત થી કે ઉનહેં હાથ લગાતા. ઉસ દૌરાન બિજલી ભી આ ગઈ થી. હમ ચારોં વહાંસે જિતની તેઝ રફતારીસે ભાગ સકતે થે ભાગે. હમેં જૈસે સહરસે આઝાદ કર દિયા ગયા થા.

વો દિન ઔર આજકા દિન હમને ફિર ગલીમેં બેડમેન્ટન નહીં ખેલા ઔર ન રાતકો કભી ઉસ ઘરકી તરફસે ગુઝરનેકી હિંમત કી. તેહકીક કરને પર પતા ચલા કે તકરીબન ચાલીસ સાલ પેહલે ઉસ ઘરમેં કિસીને નૌજવાન રિશ્તેદાર લડકીકે સાથ ઝિયાદતી કરકે ઉસે કત્લ કરકે સહનમેં દફન કર દિયા થા ઔર બાદમેં ઉસકે ઘરસે ભાગ જાનેકી અફવા ઉડા દી થી. લડકીકે વાલિદૈનને તેહકીકાત પર ઝોર દિયા તો ઘરવાલે યે મકાન ખામોશીસે બેચકર ફરાર હો ગયે થે. દો સાલ બાદ વો ગિરિફ્તાર હો ગયે ઔર જુર્મ કબૂલ કર લિયા, પોલીસને ઉસકી લાશ સહન ખોદકર નિકાલી ઔર ઉસકે વાલિદૈનને ઉસકી હડ્ડિયોંકો કબ્રસ્તાનમેં દફન કરવા દિયા, મુજરિમ પર મુકદ્દમા ચલા ઔર ઉસે સઝા ભી હો ગઈ, મગર યે મકાન તબસે કિસીકો રાસ નહીં આ સકા ઔર ઉમૂમન ખુલા હી પડા રેહતા થા.

અગર મૈં ઉસ રાત અપની આંખોંસે યે વાકિઆ ન દેખતા તો કિસીકે કેહને પર કભી યકીન ન કરતા. અગલી સુબહ હમેં વો દોનોં શટલકાર્ક વહાં ઢૂંઢને પર ભી નહીં મિલી થીં. ખુદા હી જાને વો ક્યા ભેદ થા. આજ ભી હમ ચારોં ઉસ ભયાનક મંઝરકો નહીં ભુલા સકે હૈં, જબ વો દોનોં શટલકાર્ક હમારે સરોં પર રોશનીકે ગોલોંકી તરહ લટકી હુઈ થીં, ઔર હમ એક કદમ ભી નહીં ઉઠા પા રહે થે. (બહવાલા કૌમી અખ્બાર)

આખિર વો લાશ કહાં ગઈ

યે તકરીબન પાંચ સાલ પેહલેકી બાત હૈ કે હમ લોગ નયે મકાનમેં શિફ્ટ હુએ થે. હમારે ઘરકે બિલકુલ સામનેવાલી ગલીમેં એક ઘર થા, જો ખાલી ઔર વૈરાન થા. મૈં જબ ભી ઉસ ગલીમેં જાતા થા ઔર ઉસ ઘરકે સામનેસે ગુઝરતા તો એક અંજાનાસા ખૌફ મુઝ પર તારી હો જાતા, ઐસા ક્યૂં હોતા થા મૈં ખુદ ભી સમઝ નહીં સકા થા. દિન બ દિન મેરા શૌક બઢતા ચલા જા રહા થા કે આખિર ઉસ મકાનમેં ઐસી ક્યા

બાત હૈ કે મેરી યે હાલત હો જાતી હૈ. કુછ દિન બાદ ઉસ ઘરસે અજીબો ગરીબ આવાઝેં સુનાઈ દેને લગીં, જૈસે યહાં કોઈ રેહતા હો, લેકિન ઉસે મૈં અપના વહમ સમઝકર ગુઝર જાતા થા. એક દિન મૈં ઔર મેરા દોસ્ત નાસિર ફિલ્મ દેખને ગયે, રાતકો શો થા, ઈસ લિયે બારહ બજે તક ફિલ્મ ખતમ હુઈ. નાસિરકા ઘર સીનેમા હોલકે કરીબ થા, ઈસ લિયે વો અપને ઘર ચલા ગયા. મૈં ફિલ્મી સીન નઝરોંમેં બસાએ મઝેમેં અપને ઘરકી તરફ જા રહા થા. ચાંદની રાત થી મોસમ ભી અચ્છા થા ઈસ લિયે મૈં મોસમ ઔર ચાંદનીસે લુત્ફ અંદોઝ હોતા હુવા બિલ આખિર ઉસ ગલી તક આ હી ગયા, જિસ ઘરકે સામનેસે ગુઝરતે હુએ મુઝ પર ખૌફસા તારી હો જાતા થા. મૈં ચલતે ચલતે અચાનક ચૌંક પડા. ક્યૂંકે ઉસ ઘરસે અજીબો ગરીબ આવાઝેં આ રહી થીં. આવાઝેં તો પેહલે ભી મૈંને સુની થીં મગર ઉસ દિન મુઝે ક્યા સૂઝી કે ઝટ મૈંને ઉસ ઘરકી તરફ કદમ બઢા દિયે, એક અંજાનીસી તાકત મુઝે અંદર જાને પર મજબૂર કર રહી થી ઔર મૈં ગૈર ઈરાદી તૌર પર ઉસ ઘરમેં દાખિલ હો ગયા. ઘર કાફી બડા થા ઔર મુદ્દતસે વૈરાન હોનેકી વજહસે ઉસકા ગેટ તક બોસીદા (પુરાના) હોકર ગિર ચુકા થા. ઘરમેં દાખિલ હુવા તો મૈંને દેખા કે કઈ કમરોંમેં તાલા પડા થા, મૈં વાપસ જાનેકા સોચ હી રહા થા કે અચાનક એક કમરા ખુલા નઝર આયા, મૈં સમઝ ગયા કે હો ન હો યહીં પર કોઈ છુપા હુવા હૈ. લિહાઝા મૈંને આહિસ્તાસે દરવાઝા ખોલા ઔર દબે પાંવ અંદર દાખિલ હો ગયા. કમરા કાફી બડા થા ઔર ચાંદકી મધ્ધમ રોશની છન છનકર આ રહી થી. લેકિન ચંદ કદમ ચલનેકે બાદ જો મંઝર મુઝે દેખનેકો મિલા ઉસે દેખતે હી મેરે અવસાન (હોશ) ખતા હો ગયે, ક્યૂંકે સામને ફર્શ પર કફનમેં લિપટી એક લાશ રખ્ખી થી, જિસ પર તાઝા તાઝા ખૂન લગા હુવા થા, જૈસે અભી અભી કિસીને ઉસે કતલ કિયા હો, વો લાશ મુઝે હી ઘૂર રહી થી, ફિર ઉસકે બાદ મુઝસે એક મિનટ ભી ખડા ન રહા ગયા, મૈં વહાંસે બેતહાશા ભાગા, મુઝે નહીં પતા કે ઉસ ઘરસે કબ ઔર કૈસે નિકલા, ક્યૂંકે ચંદ લમ્હોં બાદ હી મૈં બેહોશ હો ચુકા થા. ઔર જબ મુઝે હોશ આયા તો મૈં અપને ઘરમેં અપને બિસ્તર પર થા. ઘરવાલોંકે બયાનકે મુતાબિક મૈં ગલીકે કોને પર બેહોશ પાયા ગયા થા. ઈત્તિફાકસે મોહલ્લેકે ચોકીદારને મુઝે બેહોશ દેખકર પેહચાન લિયા ઔર ઘરવાલોંકો આકર ખબર દી. મૈંને જબ ઉસ મકાનકે બારેમેં ઘરકે લોગોંકો બતાયા તો કિસીકો ભી ઈસ બાતકા યકીન ન આયા. યે બાત મોહલ્લેવાલોંને સુની તો ઉન્હોંને કહા કે યે મકાન તો દસ બારહ સાલસે વૈરાન પડા હૈ, ભલા લાશ યહાં કૈસે આ સકતી હૈ? ખૈર સબને ફૈસલા કિયા કે સબ મિલકર ઉસ મકાનમેં જાએં ઔર અપની આંખોંસે ઉસ મંઝરકો દેખેં, હો સકતા હૈ કે કિસીને

દુશ્મનીકી બિના પર કિસીકો કતલ કરકે વહાં છુપા દિયા હો.

મોહલ્લેકે બહોતસે લોગ મેરે સાથ ઉસ મકાનમેં ગયે. વહાંકા ચપ્પા ચપ્પા છાન મારા મગર લાશ છોડો, વહાં તો બિલ્લીકા બચ્ચા તક નઝર ન આયા. બાદમેં સબ ઈસ બાત પર મુત્તફિક હો ગયે કે મકાન આસેબઝદા (ભૂત પ્રેતવાલા) હૈ ઈસી લિયે આબાદ નહીં હો પાતા. ઈસ વાકિઆકો ગુઝરે છ સાલ હો ચુકે હૈં મગર આજ ભી અકસર કફનમેં લિપટી વો લાશ મેરી નઝરોંકે સામને આ જાતી હૈ જો ઉસ રાત મુઝે ચાંદકી મધ્ધમ રોશનીમેં નઝર આઈ થી.

હમારે વાલિદ સાહબને યે વાકિઆ હમેં સુનાયા કે પચ્ચીસ સાલ પેહલે ઉનકે મોહલ્લેમેં એક સાહબ શાહિદ અહમદ લાહોરસે તબાદલા હોકર આએ. વો ખાતે પીતે ઘરાનેસે તઅલ્લુક રખતે થે. ઉનકી વાઈફ (બીવી) પઢી લિખ્ખી ઔર રોશન ખયાલ ખાતૂન થીં. ઉનકે યહાં દો હી બચ્ચે થે, બડી લડકી સનોબર તકરીબન દસ બરસકી હોગી. ઔર છોટા બેટા કામરાન પાંચ સાડે પાંચ બરસકા થા. ઉનહોંને કરાંચી આકર અપના મકાન ખરીદા. યે મકાન હમારે હી મોહલ્લેમેં થા. ઉસ ઘરમેં પેહલે જો લોગ રેહતે થે વો કિસીસે મિલતે જુલતે નહીં થે. ઘરકે વસીઅ (ચૌડે) સહનકો ઉન લોગોંને બાગ બના ડાલા થા. કોઈ પચાસ કિસમકી બિલ્લિયાં પાલ રખ્ખી થીં. ઘરમેં અજબ કિસમકી બૂ રચી હુઈ થી જો દૂર તક ફૈલી હુઈ થી. મોહલ્લેવાલે ઉનહેં સખ્ત નાપસંદ કરતે થે. કોઈ ઉનકો સમઝાને યા ઉનસે લડનેકી હિંમત નહીં રખતા થા. જબ ઉન લોગોંને શાહિદ અહમદકે હાથોં યે મકાન ફરોખ્ત કિયા, તો કુદરતી તૌર પર મોહલ્લેવાલોંકો ઉન લોગોંકે મકાન છોડનેકી ખૂશી હુઈ થી. શાહિદ અહમદ સુલઝે હુએ બુર્દબાર કિસમકે આદમી થે. ઉનહોંને સબસે પેહલે મકાનમેં રંગ વ રોગન કરવાયા. શાહિદ સાહબને બિલ્લિયોંકો બોરિયોંમેં ભરભરકે દૂર ફેંકવાયા મગર ફિર ભી વો કહીં ન કહીંસે નમૂદાર હોકર રાતભર ઉધ્ધમ મચાએ રખતી થીં.

એક રાતકા કિસ્સા હૈ કે શાહિદ અહમદકી બીવી ખાનેકે બા'દ દેર તક બચ્ચોંકે પાસ રહી. વો અપને બચ્ચોંકો અલગ સુલાતી થી. મગર નયે ઘરમેં વો ઝરા ડરતે થે ઈસ લિયે ઉનકી માં ઉનહેં સુલાનેકે બાદ અપને કમરેમેં ચલી જાતી થી. ઉસ રોઝ વો મામૂલકે મુતાબિક ઉનકે સો જાને પર અપને બેડરૂમમેં ચલી ગઈ. રાતકો ડેઢ દો બજેકે કરીબ ખિડકીકે પાસ બિલ્લિયોંકે રોને ચિલ્લાનેકી આવાઝેં આની શુરૂ હો ગઈ. બચ્ચોંકી આંખ ખુલ ગઈ. કામરાન ભાગકર બહેનકે બેડ પર આ ગયા ઔર ઉસ પર લેટકર રોને લગા. સનોબર સમઝદાર લડકી થી. ઉસને ભાઈકો સમઝાયા કે યે બિલ્લિયાં રો રહી હૈં. ઉનસે ડરનેકી ઝરૂરત નહીં હૈ અભી

ચુપ હો જાએંગી. કામરાનકા ખૌફ કમ ન હુવા, વો ચુપકે ચુપકે રોને લગા. સનોબર ઉઠકર કેહને લગી, ચલો મૈં તુમહેં ખિડકીસે દિખા દૂં યે બિલ્લિયાં હી હૈં દિનમેં તુમ ઉનહેં પ્યાર કરતે હો ઔર અબ રાતકો ડર રહે હો.

કામરાન કેહને લગા યે ક્યૂં રો રહી હૈં?

સનોબરને કહા, "ઉનકો સરદી લગ રહી હોગી, અચ્છા ડરો મત મૈં તુમહેં એક કહાની સુનાતી હૂં.

કામરાન ચુપ હો ગયા. સનોબરને ઉસે બિલ્લિયોંકી ઓટ પટાંગ કહાની સુના દી કે બિલ્લિયાં અચ્છે બચ્ચોંકો કુછ નહીં કેહતીં, અલબત્તા રોનેવાલે બચ્ચોંકો આકર ખા જાતી હૈં.

ઉસ બચ્ચીને અપની અકલકે મુતાબિક ભાઈકો ડરાના ચાહા તાકે વો સહમકર ચુપ રહે. કામરાન ઔર ઝિયાદા ડર ગયા, વો રોને લગા. સનોબર ઝિન્ઝલા ગઈ, ઉસને ઉઠકર ખિડકી ખોલ દી ઔર ઝોરસે બોલી.

"આ બિલ્લી કામરાનકો ખા જા"

કામરાન તબ ઐસા ખૌફઝદા હુવા કે રોના બંદ કરકે ચુપ હો ગયા. વો ખિડકી ભીડકર વાપસ બેડ પર આ ગઈ. કામરાનકો આવાઝ દી વો નહીં બોલા. સનોબર સમઝી કે વો સો ગયા હૈ. વો કરવટ બદલકર સો ગઈ. સુબહ સવેરે ઉસકી આંખ ખુલી, ઉસને આદતકે મુતાબિક સબસે પેહલે કામરાનકો દેખા. વો બેડ પર સો રહા થા. ઉસને કામરાનકો જગાનેકે લિયે આવાઝેં દીં, મગર કામરાન ટસસે મસ ન હુવા, આખિરકાર સનોબરને કામરાનકો બુરી તરહ ઝિન્ઝોડ ડાલા, મગર કામરાન ન ઉઠા, સનોબરને ઘભરાકર અમ્મી અબ્બૂકો જગાયા, વો હવાસ બાખ્તા હોકર (ઘભરાએ હુએ) દૌડે ચલે આએ ઔર કામરાનકી નબ્ઝ દેખી, મગર રૂહ પરવાઝ કર ચુકી થી. શાહિદ અહમદ દૌડકર ગયે ઔર કરીબી હી હોસ્પિટલસે ડાક્ટરકો બુલાકર લે આએ. ડાક્ટરને આનેકે બાદ કામરાનકા મુઆઈના (વીઝીટ) કરને બાદ બતાયા કે કામરાનકે ઈન્તિકાલકો કાફી વક્ત ગુઝર ચુકા હૈ ઔર યે મૌત કિસી ખૌફકે ગાલિબ હોનેકી વજહસે હુઈ હૈ.

શાહિદ અહમદ ઔર ઉનકી બીવી ધાડેં મારમારકર રોને લગે. સનોબર બેહોશ હોકર ગિર પડી, સારા મોહલ્લા જમા' હો ગયા. ઉસ બચ્ચે પર ક્યા ગુઝરી, ઔર કબ ગુઝરી, યે કિસીકો ઈલ્મ નહીં હો સકા. શાહિદ અહમદને બાદમેં સનોબરકી બાત બતાઈ કે ઉસને કામરાનકો ડરાનેકે લિયે આવાઝેં દેકર કહા થા "આ બિલ્લી કામરાનકો ખા જા".

ઉનહોંને કુછ દિનોં બાદ વો મકાન બેચ દિયા ઔર કંહીં ઔર મુન્તકિલ હો ગયે. (બહવાલા કૌમી અખ્બાર)

વો આદમી કૌન થા?

મૈં અનારકલીકે બારોનક બાઝારમેંસે ગુઝર રહા થા. ચલતે ચલતે જબ મૈં હોટલકે નઝદીક પહોંચા તો એક નૌજવાન મેરી તરફ આયા ઔર મુસ્કુરાતે હુએ બેતકલ્લુફાના મેરે સાથ બગલગીર હુવા. મૈં હૈરાન થા કે યે નૌજવાન કૌન હૈ? મૈંને ઉસકો કહા કે જનાબ આપકા નામ ક્યા હૈ? વો કેહને લગા, નહીં પેહલે હોટલમેં ચલતે હૈં, આપકી ખિદમત કરતા હૂં, ક્યૂંકે બહોત દેર બાદ ખિદમતકા મૌકા મિલા હૈ, ઉસકે સાથ હોટલમેં ચલા ગયા, લેકિન મૈં બારબાર ઉસકે ચેહરેકી તરફ દેખ રહા થા કે યે સાહબ કૌન હૈ જો ઈતની શફકત ઔર મુહબ્બતકા ઈઝહાર કર રહા હૈ. બહરહાલ વો આર્ડર દેકર આ ગયા. થોડી દેર બાદ મેઝકો ખૂબસૂરત ઔર નફીસ ખાનોંસે સજા દિયા ગયા. વો કેહને લગા જનાબ પેહલે ખાઓ પીઓ, ફિર મૈં આપકો બતાતા હૂં, ફિર હમ દોનોં ખાના ખાને લગે, ફિર જબ હમ ખાનેસે ફારિગ હુએ તો વો સાહબ ઉઠે ઔર કેહને લગે, મૈં હાથ ધો આઉં ફિર અપની પેહચાન કરવાતા હૂં, ઔર દિલલગીકી બાતેં કરતે હૈં, મૈં કુરસી પર બૈઠા થા વો ઉઠકર ચલા ગયા, મૈંને દસ મિનટ તક ઈન્તિઝાર કિયા ઔર હૈરાનીકે આલમમેં ઉઠા કે અભી તક હાથ ધોકર વાપસ નહીં આયા, જબ મૈં બાહિર નિકલા તો બેરા (નોકર) કેહને લગા જનાબ ખાનેકા બિલ તો અદા કર દો, મૈંને ઉસકો કહા કે વો મેરે સાથી હાથ ધોને ગયે થે વો કહાં હૈં? તો બેરેને કહા, વો હમેં ઈતના કેહકર ચલે ગયે હૈં કે બિલ ઉનસે વસૂલ કર લેના જો મેરે સાથ બૈઠે હુએ થે, બહરહાલ મુઝે કુલ ચારસો રૂપિયે ખાનેકા બિલ અદા કરના પડા, સોચતા હૂં કે આખિર વો સાહબ કૌન થે, જિનહોંને બળે અચ્છે ઔર શાઈસ્તા (અખ્લાકી) તરીકેસે મેરી જેબસે ખાના ખાયા.

વો બચ્ચા કૌન થા?

યે વાકિઆ ૧૦ ઓકટોમ્બર ૨૦૦૦ કા હૈ. મુઝે રિયાઝીકી (જીવમેટ્રી) કિતાબકી ઝરૂરત થી જો કે મેરે પાસ નહીં થી. અગલે દિન મેરા રિયાઝીકા ટેસ્ટ થા. મૈંને અમ્મીસે ઈજાઝત લી ઔર અપને દોસ્તકે ઘર ચલા ગયા તાકે ઉસસે કિતાબ લૂં. ઉસકા ઘર મેરે ઘરસે ૨ કિલોમીટરકે ફાસલા પર થા. તકરીબન મૈં

શામકે ૭ બજે અપને દોસ્તકે ઘર પહોંચ ગયા. જબ મૈં ઉસકે ઘર ગયા તો વો ખુદ ભી તૈયારી કર રહા થા ઈસ લિયે મૈંને ઉસકો સારી બાત બતાઈ તો ઉસને કહા, તૈયારી તો મુઝે ભી કરની હૈ. તુમ ભી યહીં તૈયારી કર લો. લિહાઝા ઉસકે સાથ બૈઠકર તૈયારી કરને લગા. તૈયારી કરતે વક્ત ટાઈમકા પતા હી ન ચલા. જબ મૈંને મુકમ્મલ તૈયારી કર લી તો ટાઈમ દેખા તો તકરીબન રાતકે ૧૨ બજ ચુકે થે. મૈંને અપને દોસ્તસે ઘર જાનેકી ઈજાઝત માંગી તો ઉસને કહા ટાઈમ કાફી હો ગયા હૈ ઈસ લિયે તુમ સુબહ ચલે જાના. મૈંને ઈસરાર કિયા કે મેરી અમ્મી મેરે બગૈર નહીં સોતી. લિહાઝા ઉસને મુઝે ઘર જાનેકી ઈજાઝત દે દી. અભી મૈંને એક કિલોમીટરકા ફાસલા હી તય કિયા થા કે મુઝે કિસીકે રોનેકી આવાઝ આઈ. જબ મૈં ઉસ જગહ ગયા તો વહાં એક ખૂબસૂરત બચ્ચા રો રહા થા. મૈં હૈરાન રેહ ગયા કે યે બચ્ચા ઈસ વક્ત ક્યા કર રહા હૈ. મુઝે બચ્ચે પર તરસ આ ગયા. મૈંને ઉસકો અપની ગોદમેં ઉઠા લિયા. અભી મૈં થોડી દૂર હી ગયા થા કે બચ્ચેકા વઝન બહોત ભારી હો ગયા તો મૈંને ઉસ બચ્ચેકો નીચે ફેંકા. જબ મૈંને ઉસકો નીચે ફેંકા તો ઉસને શક્લેં બદલના શુરૂ કર દીં. મૈંને આયતુલ કુરસી પઢના શુરૂ કરકે ભાગના શુરૂ કર દિયા તો ફિર પીછેસે આવાઝ આઈ કે તુમ પેહલે શખ્સ હો જો મુઝસે બચ નિકલે હો. જબ મૈં ઘર પહોંચા તો બેહોશ હો ગયા, મુઝે તીન દિન તક હોશ ન આયા. જબ મુઝે હોશ આયા તો મૈંને ઘરવાલોંકો બતાયા તો વો બહોત ખૌફઝદા હુએ.

સર કટી નઅશ

પિંડી બોર્ડને મેટ્રિક સ્પલીકા રિઝલ્ટ તકરીબન ૧૧ ઓકટોમ્બરકો શાએઅ કિયા. ઉસ રિઝલ્ટમેં આતિફ મેહમૂદ નામી લડકા જો કે કલરસીદાંકે ઈલાકેકા રેહનેવાલા થા વો ફેલ હો ગયા, ઉસ નાકામી પર વો દિલબરદાશ્તા (ગમગીન) હો ગયા. શાયદ કિસીને ઉસે નાકામી પર તા'ના દિયા, વો ૧૨-૧૦-૨૦૦૦ જુમેરાતવાલે દિન સુબહકો ઘરસે નિકલા, હમારે ઈલાકેમેં રેલ્વે લાઈન હૈ ઔર માન્કસિયાલા સ્ટેશન પર ઉસકા ફાટક હૈ, વો લડકા દિનકે ૧૦ ઔર ૧૧ બજેકે દરમિયાન વહાં ફાટક પર પહોંચ ગયા ઔર કરીબી હોટલમેં બૈઠા રહા, વહાં પર એક શખ્સ જિસકે દોનોં હાથ કટે હુએ હૈં વો ભીખ માંગતા હૈ. ઉસને બતાયા કે ઉસ લડકેને મુઝસે ટ્રેનકે આનેકા વક્ત પૂછા થા, મૈંને ઉસે બતાયા કે સાડે બારહ તક ટ્રેન આએગી. જબ ટ્રેનકે આનેકા વક્ત હુવા તો ઉસને ઉસી હોટલસે આખરી બાર પાની પિયા ઔર ફાટકસે થોડાસા આગે જાકર વો ગાડીકા ઈન્તિઝાર કરને લગા.

જૂંહી ગાડી આઈ તો વો રેલકી પટરી પર ઐસે તરીકેસે લેટ ગયા કે ઉસકા સર પટરીકે અંદર, જબકે બાકી જિસ્મ પટરીસે બાહિરકી તરફ થા. ગાડીને બહોત હારન દિયે મગર એક હી લમ્હેમેં ગાડી ઉસકે ગલેકે ઉપરસે ગુઝર ગઈ, મેં ભી ફાટકકે બંદ હોનેકી વજહસે વહીં ખડા થા કે ફૌરન શોર મચા કે લડકા ગાડીકે નીચે આ ગયા હૈ. સબ લોગ રો પડે, મૈં ભી મોટર સાઈકલકો એક તરફ બંદ કરકે દૌડતા હુવા વહાં તક ગયા તો સામને બડા દર્દનાક મંઝર થા, ઉસ નૌજવાન લડકેકી નઅશ પડી હુઈ થી, ઉસકા સર લાઈનકે અંદર અલગ થા, જબકે બાકી જિસ્મ લાઈનકે બાહિર પડા હુવા થા, ફૌરન હી ઉસમેં હરકત ખતમ હો ગઈ, આજકલ હમારે મુલ્કમેં બહોત ખૂદકુશિયાં હો રહી હૈં, ખૂદકુશીકી નિય્યત કરનેવાલોંકો સોચ લેના ચાહિયે કે આખિરત વ કબ્રકા અઝાબ બડા દર્દનાક હૈ, ઔર ફિર હમારે પ્યારે નબી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ને તો ઐસે શખ્સકા જનાઝા તક ન પઢા. ઐસે શખ્સકો તો મુસલમાનકે કબ્રસ્તાનમેં દફનાનેસે ભી મના કિયા ગયા, અલ્લાહ તઆલા હમેં ઈસસે બચાએ. (બહવાલા કૌમી અખ્બાર)

લડકી દરખ્ત પર જા બૈઠી

મુઝે કિસી દેહાતમેં કામકે સિલસિલેમેં જાના પડા. મૈં મોટર સાઈકલ પર થા, મેરી વાપસી રાતકો દસ બજે હુઈ. મૈં મોટર સાઈકલ પર દેહાતસે વાપસ આ રહા થા કે રાસ્તેમેં પુલકે ઉપરસે આને લગા, વહાં પર એક અજીબો ગરીબ જાનવર થા, મૈંને ઉસે ગૌરસે દેખા તો ઉસકી આંખેં ચમક રહી થીં, ઔર વો રંગ બદલ રહા થા. મૈંને ઝિયાદા ગૌર નહીં કિયા, ફિર મૈંને કુછ ફાસલેકે બાદ પીછે દેખા તો વોહી જાનવર મેરી મોટર સાઈકલકે સાથા સાથ દૌડ રહા થા, મૈંને મોટર સાઈકલકી રફતાર તેઝ કર દી, મુઝે ઐસે મેહસૂસ હુવા કે મેરે પીછે કોઈ બૈઠા હૈ, મૈંને પીછે મુડકર દેખા તો એક ખૂબસૂરત લડકી મેરે પીછે બૈઠી હૈ, મૈંને ઉસકે પાંવકી તરફ દેખા તો ઉસકે પાંવ ઉલ્ટે થે, મૈંને બુઝુર્ગોંસે સુના હૈ કે ચુડેલકે પાંવ ઉલ્ટે હોતે હૈં ઔર અગર ભગાના હો તો સિગરેટકે ધુંવેસે ભગા સકતે હૈં, ફૌરન જેબસે સિગરેટ નિકાલકર કશ લગાકર પીછે ફૂંક માર દી, વો મોટર સાઈકલસે ઉઠકર દરખ્ત પર જા બૈઠી, મૈં થોડી દૂર ગયા તો પીછેસે આવાઝ આઈ, તુમહારી કિસ્મત અચ્છી થી કે તુમ મુઝસે બચ નિકલે, અગર તુમ યહાં આઈન્દા નઝર આએ તો મૈં તુમહેં ઝિંદા નહીં છોડૂંગી. ઘર પહોંચતે હી મૈં બેહોશ હો ગયા, જબ હોશમેં આયા તો સબકો યે વાકિઆ સુનાયા તો સબને દો રકા'ત નમાઝ નફલ અદા કી.

કાલા નાગ

મેરે વાલિદ સાહબકે દફતરકે એક સાથી અપને બીવી બચ્ચોં સમેત દો માહકી છુટ્ટિયાં ગુઝારને પંજાબકે ગરમ ઈલાકેમેં જા રહે થે. જાતે વક્ત અપના સામાન ઠિકાને લગાતે ઔર એહતિયાતસે રખતે હુએ અપની દો ચારપાઈયાં સહનમેં એક બાન ઔર દૂસરી નેવાડકી મસેહરી દીવારકે સાથ ખડી કરકે ચલે ગયે. દો માહ બાદ જબ વાપસી હુઈ તો રાતકા વક્ત થા, સફરકી થકાન ઔર રાત હોનેકી વજહસે જલ્દ હી તાલા ખોલકર દોનોં ચારપાઈયાં બિછાકર બિસ્તર લગા દિયે, મસેહરી (પલંગ) પર ઉનકી બેગમ ઔર દો બચ્ચે જો નીંદસે બેહાલ થે લેટ ગયે ઔર સરબરાહ અફઝલ સાહબ અકેલે અપની ચારપાઈ પર સો ગયે. સુબહ ફજરકે વક્ત અફઝલ સાહબને નમાઝ અદા કી, સાથ હી બેગમકો ભી આવાઝ દી તાકે વો ભી નમાઝ અદા કર લેં. ઔર જબ બેગમ એક આવાઝ પર બેદાર ન હુઈ તો ઉસ ખયાલસે કે સફરસે થકે હુએ હૈં આરામ કરને દિયા જાએ, લેકિન થોડી દેર બાદ જબ દો બારા આવાઝ દી ઔર ઉસકે સાથ બેગમકા કંધા હિલાકર બેદાર કરના ચાહા તો બઢ્હા હુવા હાથ ખૌફસે વાપસ હો ગયા, ક્યૂંકે બેગમકી મસેહરીકે એક કોનેસે એક કાલા લંબા નાગ (સાંપ) નિકલકર દૂસરી તરફ કોનેમેં ઘુસ ગયા, બેગમ વ બચ્ચોં પર નઝર ડાલી તો વો કાલે હો ચુકે થે, અફઝલ સાહબ સખ્ત ખૌફઝદા હોકર બાહિર આએ ઔર ચંદ દોસ્તોંકો સારા વાકિઆ બતાયા ઔર અંદર જાકર બડી એહતિયાતસે બીવી બચ્ચોંકો મસેહરીસે નીચે ઉતારકર મસેહરી દીવારકે સાથ લગાકર ખડી કી ઔર ફિર એક સાબહને અપની દો નાલી બંદૂકસે કઈ ફાયર કિયે. ઔર જબ નીવાડ કાટકર દેખા ગયા તો મસેહરીસે કઈ મુરદા સાંપ નિકલે જો સારી રાત બેગમ ઔર બચ્ચોંકો ડસતે રહે થે જો ઉનકી હલાકતકા સબબ બને.

લડકી ચુડેલ થી

મેરા ભાઈ જો કે આઝાદ કશમીર ૮૧૯ મુજાહિદ બટાલિયનમેં બતૌર સિપાહી હૈ, મેરા ઉનકો મિલનેકે લિયે દિલ ચાહા, મૈં ઘરસે તકરીબન શામકે વક્ત ચલા. સડક હમારે ગાંવસે તીન કિલોમીટરકે ફાસલે પર થી, શામકો ન તો કોઈ તાન્ગા થા, મૈંને સોચા ચલો પૈદલ હી ચલતે હૈં. મૈં પૈદલ તકરીબન આધ ઘંટામેં સડક પર પહોંચ ગયા, રાવલપિંડી જાનેવાલી બસ આ ગઈ, તકરીબન રાત સાઢે

નવ બજે બસને પિંડી પહોંચાયા, ફિર મૈં કોટલીવાલી વેગન (૧૯૬૦) પર બૈઠ ગયા, ઉન્હોંને મુઝે તકરીબન એક બજે કોટલી અડ્ડા પર પહોંચાયા, મુઝે ઉનકે ક્વાર્ટર તક પૈદલ હી ચલકર જાના થા, મૈં આપકો બતાતા ચલૂં કે મૈં વહાં દો તીન દફા જા ચુકા હૂં ઈસ લિયે બેખૌફ વ ખતર ચલ પડા, ક્યૂંકે મુઝે વહાં એક લડકીસે મુહબ્બત ભી હો ગઈ થી, ઉસકે ખયાલોંમેં થા કે જબ મૈંને આધા સફર તય કિયા તો રાસ્તેમેં મુઝે એક લડકી મિલી ઔર કેહને લગી, અહમર તુમને કિતની દેર કર દી હૈ, મૈં તુમહારા કિત્તને વક્તસે ઈન્તિઝાર કર રહી હું, જબ મૈંને ઉસ લડકીકે ચેહરેકી તરફ દેખા તો વો મેરી મેહબૂબા થી, મૈંને ઉસસે પૂછા કે તુમહેં કૈસે પતા ચલા કે મૈં આ રહા હૂં? તો ઉસને કહા, જિસસે સચ્ચી મુહબ્બત હો દિલ અપને આપ હી બતા દેતા હૈ ઔર મૈંને તુમહારે ભાઈકે મુંહસે ભી સુના હૈ કે અહમર આ રહા હૈ. હમ આપસમેં બાતેં કરતે હુએ ચલ રહે થે, મૈં ઉસકે આગે થા વો મેરે પીછે થી, જબ થોડા સફર તય કિયા વો ચુપ હો ગઈ, મૈંને પીછેકી તરફ દેખા તો ઉસકી ઝબાન બાહર રહી થી ઔર ઉસકી શકલ બિગડી હુઈ ઔર ખૌફનાક હો ગઈ, મૈંને આયતુલ કુરસી ઔર જિતની ભી દુઆએં યાદ થીં, પઢની શુરૂ કર દીં ઔર દૌડ લગા દી, જબ મૈં ક્વાર્ટરકે પાસ પહોંચા તો પીછેસે આવાઝ આઈ, તુમ પેહલે શખ્સ હો જો મુઝસે બચકર નિકલ ગયે હો આઈન્દા ઈતની રાત ગયે મત આયા કરો. ઉસકે બાદ મૈંને તૌબા કર લી, અગર કહીં ભી જાના હો તો દિનકો જાઉંગા, મેરી તમામ દોસ્તોંસે ગુઝારિશ હૈ ઐસે ઈલાકોંમેં રાતકો સફર મત કિયા કરેં.

જનાઝા ક્યા થા

યે વાકિઆ જો મૈં બયાન કર રહા હૂં યે મેરી ઝિંદગીકા ન ભૂલનેવાલા વાકિઆ હૈ. આજસે દો સાલ પેહલેકી બાત હૈ કે મુઝે કોલેજકે ઈમ્તિહાન દિયે હુએ દો હફતે હો ગયે થે. મૈંને સોચા ક્યૂં ન ગાંવ હો આઉં, ગાંવમેં મેરા દોસ્ત શકૂર ઔર મૈં રોઝાના દોપહરકો બાહિર ગાંવસે દૂર ખેતોંમેં નિકલ જાતે થે ઔર વહાં કાફી દેર બૈઠે બાતેં કરતે રેહતે થે, ઈસ તરહ એક દિન હમ બૈઠે હુએ થે કે શકૂર કેહને લગા મુઝે ઘરમેં કામ હૈ વાપસ ચલતે હૈં, મૈંને કહા તુમ જાઓ મૈં આ જાઉંગા, શકૂરકો ગયે હુએ અભી થોડી દેર હી હુઈ હોગી કે દૂર ગાંવકી તરફસે એક જનાઝા મેરે કરીબ આકર રુક ગયા, ઉન્હોંને જનાઝાકો નીચે રખ્ખા ઔર મુઝકો પકડકર કેહને લગે ઈસકો તુમને મારા હૈ, ઈસકો તુમને કતલ કિયા હૈ, અબ હમ ઈસકે બદલે તુમહેં કત્તલ કર દેંગે, મુઝે ખૌફ આને લગ ગયા ઔર મૈં બડી મુશકિલસે

ઉનસે અપને આપકો છુડાકર ભાગ નિકલા, વો સારે આદમી મેરે પીછે ભાગે. મૈંને દિલમેં આયતુલ કુરસી પઢની શુરૂ કર દી, ફિર જબ મૈંને પીછે મુડકર દેખા તો કોઈ ભી નહીં થા, જનાઝા ગાઈબ થા. રાતકો ખૌફકી વજહસે મુઝે બુખાર આ ગયા લેકિન સુબહમેં બિલકુલ ઠીક હો ચુકા થા, બુખાર ભી ઉતર ચુકા થા, યે વાકિઆ આજ ભી યાદ કરતા હૂં તો ખૌફ આને લગતા હૈ. (બહવાલા કૌમી અખ્બાર)

ઉલ્ટે પાંવવાલી કૌન થી?

આજસે તકરીબન બારહ સાલ પેહલે મૈં અપને દોસ્તકો મિલને ઉસકે ગાંવ ગયા થા, સારા દિન ઉસકે પાસ રહા. જબ રાત હુઈ તો મેરા દોસ્ત કેહને લગા આજ મેરે પાસ હી રહો, મૈંને કહા રાત મુઝે અપને ખેતોંકો પાની લગાના હૈ ઈસ લિયે મુઝે ઝરૂર અપને ગાંવ જાના હૈ, ગરમિયોંકા મોસમ થા, રાતકે તકરીબન ૮ બજ ચુકે થે, મૈં અપને ગાંવકો ચલ પડા. રાત ઝિયાદા હોનેકી વજહસે રાસ્તા બહોત સુનસાન થા; ઉસ રાસ્તેમેં એક કબ્રસ્તાન થા, જબ મૈં કબ્રસ્તાનકે કરીબ પહોંચા તો પીછેસે મુઝે આવાઝ સુનાઈ દી, જબ મૈંને પીછે મુડકર દેખા તો પીછે કોઈ ચીઝ ન થી, જબ મૈં ચંદ કદમ આગે બઢા તો ફિર મુઝે આવાઝ સુનાઈ દી. મૈંને ફિર મુડકર પીછે દેખા તો એક ખૌફનાક શકલવાલી ઔરત થી, ઉસકે બદન પર કોઈ લિબાસ ન થા, મૈંને ઉસકો દેખા તો મેરે હોશ ઉડ ગયે, મૈંને ફૌરન અપની જેબસે ખંજર નિકાલા ઔર વો ગાઈબ હો ગઈ, અભી મૈં થોડી દૂર હી ગયા થા કે વો ફિર મેરે સામને આ ગઈ, મૈંને ગૌરસે ઉસકો દેખા તો ઉસકે પાંવ ઉલ્ટે થે ઔર ઉસને અપને બાલ જિસ્મ પર લિપટે હુએ થે, ઈતની દેરમેં હમારે ખેત આ ગયે, મેરે બડે ભાઈને ખેતકો પાની લગાયા હુવા થા, મૈંને અપને ભાઈકો આવાઝ દી, વો ફૌરન મેરે પાસ આ ગયા, મૈંને યે વાકિઆ અપને ભાઈકો સુનાયા ઔર બેહોશ હો ગયા, ઉસને મુઝે ઉઠાયા ઔર ઘર લે ગયા, મુઝે યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો મેરે રોંગટે ખડે હો જાતે હૈં.

સફેદ પોશ કૌન થે

મેરે ચચાકા બેટા જિસકા નામ આરિફ હૈ, જિલ્લા કર્કમેં પિકઅપમેં સવારિયાં લાને ઔર લે જાનેકા કામ કરતા હૈ, એક મરતબા વો કુછ સવારિયાં કોહાટ છોડકર વાપસ આ રહા થા, રાત એક બજેકા વક્ત થા, રાસ્તેમેં એક સ્પીડબ્રેકર આને પર

ઉસને ગાડીકી સ્પીડ ઝરા આહિસ્તા કી તો પીછે પાએદાન પર દો સફેદ કપડોંવાલે આદમી ચઢ્હ ગયે, ઉસને જબ સામનેવાલે શીશેમેં ઉનકો દેખા તો ગાડીકો તેઝ કર દિયા, લેકિન ગાડી સ્પીડ મારતી હી નહીં થી, એૈસે ચલ રહી થી જૈસે ચ્યૂંટી, યે દેખકર ઉસકે હોશ ઉડ ગયે, ઉસને ગાડીકે શીશે બંદ કર દિયે ઔર ટેપ રિકાર્ડ ઉંચી આવાઝમેં લગા દિયા, તકરીબન પંદરહ બીસ મિનટ તક વો પીછે ખડે રહે, ફિર એક ચોક પર ઉતર ગયે, જૈસે હી વો ઉતરે ગાડીને ઈતની રફતાર પકડી કે વો એક્સીડન્ટસે બાલબાલ બચી, ફિર ઉસને ગાડીકો ઈતની તેઝ ચલાયા જિતની ચલા સકતા થા, ઘર આયા તો આતે હી બેહોશ હો ગયા, જબ હોશ આયા તો ઉસને હમેં સારા વાકિઆ સુનાયા, ઉસ દિનકે બાદ વો ન તો રાતકો કોઈ સવારિયાં લાતા હૈ ઔર ન લે જાતા હૈ બલ્કે ઉસ રાસ્તે પર ભી નહીં જાતા.

વૈરાન જગહ પર ઈન્સાનનુમા બલા નાચ રહી થી

યે વાકિઆ જો મૈં આપકો સુનાને જા રહી હૂં યે ૧૯૯૯ મેં મેરી છોટી બહેનોંકે સાથ પેશ આયા, ઉનહીકી ઝબાની સુનિયે, હુવા યૂં કે હમ રાતકે વક્ત છત પર એન્ટીના દુરૂસ્ત કરને ગઈ, હમારે ઘરકે સાથવાલા પ્લાટ કાફી મુદ્દતસે વૈરાન પડા હૈ. અચાનક હમારી નઝર પ્લાટ પર ગઈ, હમને દેખા કે કોઈ ચીઝ નાચ રહી હૈ ઔર હમેં અપની તરફ બુલા રહી હૈ. ઉસ ઈન્સાનનુમા બલાકે બાલ ઝમીનકો છૂ રહે થે ઔર આંખોંસે શોઅલે નિકલ રહે થે, હમ ઉસ પુકાર પર બહોત ખોફઝદા હો ગઈ ઔર ચીખને ચિલ્લાને લગીં, હમારી તરફ કોઈ ચીઝ બઢ્હ રહી થી, હમ ખૌફસે નીચે ગિરને લગીં, બડી મુશ્કિલસે ખુદ પર કાબૂ પાયા ઔર ડરતે ડરતે નીચે ઉતરીં, નીચે ઉતરકર હમ બેહોશ હો ગઈ, બહોત દેરકે બાદ હોશ આયા, હમેં તકરીબન એક હફતા બુખાર રહા, જબ હમને યે વાકિઆ અપને ઘરવાલોંકો સુનાયા તો ઉનહોંને ખૂબ ડાંટા ઔર આઈન્દાસે છત પર જાનેસે મના કર દિયા, આજ ભી હમેં જબ યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો ખૌફકી લહેર પૂરે જિસ્મમેં દૌડ જાતી હૈ.

ઉસકે પાંવ ગધેકે પૈરોં જૈસે થે

એક દિન મૈં સવાતસે મરદાન આ રહા થા. જિસ રાસ્તેસે મૈં આ રહા થા વો બહોત સુનસાન થા, ઈસ લિયે મુઝે ઝરાસા ખૌફ મેહસૂસ હો રહા થા. રાસ્તેમેં

એક આદમીને હાથ હિલાકર મેરે સાથ બૈઠનેકે લિયે ઈશારા કિયા, મૈં ખૂશ હો ગયા કે ચલો કોઈ તો સાથી મિલા, મૈંને જબ ઉસકે પાંવકો દેખા તો વો ગધેકે જૈસે પાંવ થે, મૈંને ઉસસે કહા કે ઝરા ઉતર જાઓ ગાડી ખરાબ હો ગઈ હૈ. ઔર જબ વો ઉતરા તો દરવાઝા બંદ કરકે જલ્દીસે ભાગ નિકલા, રાસ્તેમેં દૂસરા આદમી મિલા ઉસકો અપને સાથ બિઠાકર બડી તસલ્લી હુઈ, મૈંને ઉસકો સારા વાકિઆ ગધેકે પાંવવાલે ઈન્સાનકા સુનાયા તો વો હંસ દિયા. મૈંને કહા હંસ ક્યૂં રહે હો? તો ઉસને કહા ક્યા તુમ મેરે પાંવ નહીં દેખ રહે હો? જબ મૈંને ઉસકે પાંવકો દેખા તો ઉસકે પાંવ ભી ગધેકે થે, મૈંને ગાડી રોકી ઔર ઉસકો ખૂબ ઝોરસે દોનોં પાંવસે લાત મારકર બાહિર ફૈંક દિયા ઔર મુઝે પતા નહીં કે મૈં ઘર કિસ તરહ પહોંચા, મુઝે ઉસકે બાદ એક મહીના તક બુખાર રહા, અબ ભી જબ કિસીકો યે વાકિઆ સુનાતા હૂં યા યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો રોંગટે ખડે હો જાતે હૈં.

રોશની પડતે હી બચ્ચા ગાઈબ હો ગયા

યે વાકિઆ મેરે દોસ્ત ઝીશાનકે સાથ પેશ આયા. ઉસે રાતકો સફર કરનેકી બહોત બુરી આદત થી ઔર વો અકસર રાતકો હી સફર કિયા કરતા થા. એક દફા જબ વો હમારે ઘર ગાંવમેં ઠહેરા હુવા થા તો ઉસે ઉસકે વાલિદને ઉસકે દોસ્ત શકીલકી [illegible]કી ખબર સુનાઈ. ઉસ વક્ત રાતકે બારહ બજ રહે થે. સબકે રોકને પર ભી વો ન રુકા ઔર સફર પર રવાના હો ગયા. ઉસને સ્ટેશન તક પૈદલ જાનેકા ઈરાદા કિયા. ક્યા દેખતા હૈ કે રાસ્તેમેં એક બચ્ચા ખડા હૈ જિસકે જિસ્મ પર કપડે નહીં થે ઔર વો સરદીકી વજહસે ઠિઠર રહા થા ઔર લગાતાર રો રહા થા. મેરે દોસ્ત ઝીશાનકો બહોત તરસ આયા કે ઈસ બચ્ચેકો ઈતની સરદીમેં કૌન છોડકર ગયા હૈ. અભી વો યે સોચ હી રહા થા કે દૂરસે ઉસે ગાડીકી હેડ લાઈટકી રોશની દિખાઈ દેને લગી. ગાડી કુછ હી દેર બાદ ઉસકે કરીબ ખડી થી. મેરે દોસ્તને હેડ લાઈટકી રોશનીમેં અપને ઈર્દગિર્દ દેખા તો બચ્ચા ગાઈબ થા. ઉસને બહોત તલાશ કિયા, વો ગાડીમેં સવાર હો ગયા. જબ બચ્ચેકે બારેમેં ઉસને ગાડીકે ડ્રાઈવરકો બતાયા તો ઉસને કહા કે યે તો તુમ્હારી કિસ્મત અચ્છી હૈ કે તુમ બચ નિકલે. યે ઈલાકા તો "જિન્નોંકી બસ્તી" કે નામસે મશ્હૂર હૈ. યહાં તો દિનકે વક્ત કોઈ નહીં આતા, તુમ રાતકો યહાં સફર કર રહે હો ઔર વો ભી તન્હા.

ચૂડિયાં

મેરી યે આદત થી કે મૈં રાતકો કાફી દેર તક અપની ઝમીનોં પર રેહતા થા ઔર તકરીબન રાતકે એક યા દો બજે હી વાપસ ઘરકી તરફ આતા થા. મેરે ઘર ઔર ઝમીનોંકે દરમિયાન ફાસલા તકરીબન તીન મીલ થા ઔર કાફી સુનસાન થા. રાસ્તેમેં એક કબ્રસ્તાનમેંસે ગુઝરના પડતા થા. એક દિન જબ રાતકે તકરીબન દો બજે મૈં કબ્રસ્તાનસે ગુઝર રહા થા, ઉસ વક્ત મૈં અપને ઘોડેકે સાથ થા ઔર મેરે પાસ કુલ્હાડી ભી મૌજૂદ થી. મૈંને દેખા કે એક ઔરત આગે જા રહી હૈ. જબ મૈં ઉસકે કરીબસે ગુઝરા તો ઉસને કહા કે મિયાં સાહબ યે ચૂડિયાં તો મુઝે પેહનાતે જાએં. મૈંને જબ ઉસ ઔરતકી તરફ દેખા તો મેરે હોશ ઉડ ગયે કે ઈતની ખૂબસૂરત લડકી હૈ ઔર મુઝે ચૂડિયાં પેહનાનેકો કેહ રહી હૈ. ઉસ વક્ત મેરે ઝહનમેં યે બાત હરગિઝ નહીં આઈ કે ઈતની રાત ગયે ઈસ વૈરાનેમેં ઈસ ખૂબસૂરત લડકીકા ક્યા કામ હો સકતા હૈ, લેકિન ફિર ભી મૈંને ચૂડિયાં પેહનાનેકી હામી ભર લી ઔર અપને ઘોડેકો કરીબી ટ્યૂબવેલકે સાથ બાંધકર જૂંહી પીછે મુડા તો ક્યા દેખતા હૂં કે વો લડકી બિલકુલ બરહના (નંગી) ખડી હૈ ઔર ઉસકે પાંવ પીછેકી તરફ મુડે હુએ હૈં. મૈંને અપને હોશ ઠીક કરતે હુએ અપની કુલ્હાડીસે ઉસ પર ઝોરદાર વાર કિયા, ક્યૂંકે મૈં જાન ચુકા થા કે યે ચુડેલ હૈ. મૈંને જૂંહી ઉસ પર વાર કિયા વો ગાઈબ હો ગઈ ઔર મૈં ઘુટનોંકે બલ ઝમીન પર જા ગિરા, મૈં વહીં બેહોશ હો ગયા.

અજીબો ગરીબ મખ્લૂક

મૈં રાતકો ઈશાકી નમાઝ પઢકર મસ્જિદસે ઘર વાપસ આ રહા થા કે મેરી નઝર અચાનક ઠંડી ગલીકે બરાબરવાલી વૈરાન બિલ્ડીંગ પર પડી..... મેરી આંખેં હૈરતસે ફટી રેહ ગઈ. ક્યા દેખતા હૂં કે એક અજીબો ગરીબ કિસમકી મખ્લૂક, જિસકા કદ તકરીબન બારહ ફુટકે કરીબ થા, કાન હમ ઈન્સાનોંકે કાનોંસે કઈ ગુનાહ ઝિયાદા લંબે થે. દાંત તો બહોત હી ઝિયાદા લંબે થે ઔર મુંહસે બાહિર નિકલે હુએ થે. ઉસને એક મુરદા શખ્સકો પકડા હુવા થા. ઉસ વેહશતનાક બલાને જબ મુરદા શખ્સકો દીવારમેં બંદ કરના ચાહા તો અચાનક ઉસકા બાયાં હાથ ઉસકે ચેહરે પર લગા જિસસે ઉસકા માસ્ક ઉતર ગયા. મૈંને સોચા કે ઝરૂર યે કોઈ મુજરિમ યા ભાગા હુવા કાતિલ હૈ. મૈંને એક મિનટ ભી ઝાએઅ કિયે બગૈર ઘરકી તરફ

દૌડ લગા દી ઔર ઘર પહોંચતે હી પોલીસકો ફોન કર દિયા ઔર ફોન કરનેકે બાદ જબ મૈં ઉસ જગહ પર પહોંચા તો લોગોંને ઉસકો પકડા હુવા થા ઔર વો નઅશ તીન દિન પૈહલેકી થી. તકરીબન પંદરહ મિનટકે બાદ પોલીસ આ ગઈ ઔર ઉસકો ગિરિફતાર કર લિયા ઔર કહા કે પોલીસકો ખબર કિસને દી થી? મૈં આગે આયા ઔર મૈંને કહા અંકલ યે વાકિઆ મેરે સામને હુવા હૈ. તો પોલીસવાલેને મુઝે ૨૦૦ રૂપિયે ઈન્આમમેં દિયે. (એક અખ્બારકી કટીંગ)

જિન્નાતકા સાયા

હમારી એક હમસાઈ (પડોસી) લડકી બહોત ખૂબસૂરત થી. ઉસકે નેન નુકૂશ (આંખેં-ચહેરા) ગઝબકે થે, લેકિન બદકિસ્મતીસે જબ ઉસે ગુસ્સા આતા, કોઈ ઉસે મારતા યા કોઈ ઉસે ગુસ્સા દિલાતા તો વો બેહોશ હો જાતી થી. ઉસકી અમ્મી ઉસકે કાનોંમેં કુછ પઢતી તબ વો બેહોશીકી હાલતમેં દેસી ઘી વાલી ચૂરી માંગતી. દેસી ઘી વાલી ચૂરી ખિલાઈ જાતી તબ વો લડકી હોશમેં આતી. વૈસે ભી આમ હાલાતમેં વો દેસી ઘી વાલી ચૂરી ખાનેકી આદી થી. ઉસકે વાલિદૈન અનપઢ થે. વાલિદૈન સમઝતે થે કે વો દિલકી કમઝોર હૈ. જિસકી વજહસે બેહોશ હો જાતી હૈ. એક દિન વો લડકી પૂરા દિન બેહોશ રહી ઔર ઉસને ચૂરી ભી નહીં માંગી, ઝબરદસ્તી ચૂરી ખિલાઈ ગઈ મગર હોશમેં ન આઈ. પીરજીકો બુલાયા ગયા. પીરજીને બતાયા કે લડકી પર જિન્નકા સાયા હૈ, એક જિન્ન ઉસ પર દીવાના હો ગયા હૈ. અગર તીન દિન મુસલસલ બકરા ઝબહ ન કિયા ગયા તો જિન્ન ઈસ લડકીસે શાદી કર લેગા. તબ યે લડકી સારી ઝિંદગી કિસી ઈન્સાનસે શાદી નહીં કર પાએગી. તીન દિન મુસલસલ બકરા ઝબહ કિયા ગયા. કુછ ગોશ્ત લડકીકો ખિલાયા બાકી પડોસિયોંકે ઘર તકસીમ કિયા ગયા. હમારે ઘરમેં ભી તકસીમ હુવા થા. તીન દિન મુસલસલ બકરા ઝબહ કરનેસે લડકી પરસે જિન્નકા સાયા હમેશાકે લિયે ખતમ હો ગયા.

મલેકુલ મૌત

મૈં અપની ફૂફૂકે ઘર ચુનિયાં ગઈ વહાં મેરી છોટી બહેન ભી બિયાહી હુઈ હૈ. મેરી ફૂફૂ સખ્ત બીમાર થીં. ડાક્ટરોંને ઉનકો કેન્સર બતાયા થા. વો એક સર્દ રાત થી, ડિસેમ્બરકી ૨૨ તારીખ થી. રાતમેં ઉનકી હાલત બહોત ખરાબ હો ગઈ

કે ઉનકી સાંસ અટકને લગી. મેરી અમ્મી ભી હમારે સાથ થીં. ઔર ઈત્તિફાક ઐસા કે ઘરમેં કોઈ મર્દ ભી નહીં થા (ક્યૂંકે ફૂફૂકા ઘર ચુનિયાંસે આગે એક ગાંવમેં હૈ. મેરે બહેનોઈ ઔર મેરે અબ્બૂ ડાકટરકો લેને ગયે હુએ થે) મેરી અમ્મી મુઝે કેહને લગીં કે બાહિર સહનસે કોયલે જલાકર લે આઓ. મુઝે ડર તો લગા લેકિન મૈં હિંમત કરકે બાહિર ચલી આઈ. મૈંને સ્ટોરસે કોયલે નિકાલે ઔર કમરેસે ઝરા હટકર કોયલે જલાને શુરૂ કિયે, ક્યા દેખતી હૂં બાહિર બાથરૂમકી તરફ એક ઔરત જા રહી હૈ, જિસને કાલે રંગકા લિબાસ પેહના હુવા થા, ઔર વો ઈતની લંબી થી કે બાથરૂમસે બાહિર ઉસકા આધા ધડ નઝર આ રહા થા. મુઝે સખ્ત સરદીકે બાવજૂદ પસીને આને શુરૂ હો ગયે. મૈં ભાગકર કમરેકી તરફ આઈ તો મેરી અમ્મી મેરી ફૂફૂકી આંખેં બદ કરકે ઉનકા સર સીધા કર રહી થીં. મૈંને રોતે હુએ ઉનકો તમામ બાત બતાઈ ઔર બેહોશ હો ગઈ. સુબહ જબ મુઝે હોશ આયા તો બહોતસે લોગ ફૂફૂકે ઘર જમા થે ઔર રો રહે થે. મુઝે મેરી અમ્મીને બતાયા કે જો ઔરત તુમને દેખી થી વો મલેકુલ મૌત થા. ઔર તુમહારી ફૂફૂકી રૂહ કબ્ઝ કરને આયા થા. આજ જબ ભી મુઝે યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ મૈં ખૌફઝદા હો જાતી હૂં કે આખિર વો મુઝે હી ક્યૂં નઝર આયા.

ખૂબસૂરત ઔરત

યે વાકિઆ ૧૯૯૨ કા હૈ જબ મૈં પાંચવીંમેં પઢતા થા, તહસીલ (તાલુકા) દીનાપુરકે એક ગાંવ જમાલામેં રેહતા થા. મેરે તીન બેહતરીન દોસ્ત ભી થે જિનકે નામ મેહફૂઝ, અકબર ઔર નદીમ થે, મેરા સારા બચપન જમાલાકી ગલિયોંમેં ઈન તીનોંકે સાથ ગુઝરા હૈ, હમ ચારોં રાતકે ગ્યારહ સાડે ગ્યારહ બજે તક બાહિર રેહતે થે. હર રોઝ મામૂંકી ડાંટ ભી પડતી થી ઔર કભી કભી માર ભી, લેકિન મૈં એક કાનસે સુનતા ઔર દૂસરેસે નિકાલ દેતા ઔર રોઝાના આધી રાતકો હી ઘર આતા, વહાં પર એક કિસાન અલ્લાહ વસાયા જો હમારા હમસાયા (પડોસી) થા ઉસને ગાંવસે બાહિર ખરબૂઝે ઔર તરબૂઝ લગા રખ્ખે થે, ઉસ દિન હમ ફિલ્મ દેખને ગયે, ફિલ્મ ખતમ હુઈ તો તકરીબન ૧૦ બજ ચુકે થે, હમ ખેતમેં પહોંચે ઔર જાતે હી તલાશ શુરૂ કર દી કે અચાનક મેહફૂઝકી નઝર એક ઔરત પર પડી જો હમસે ચંદ કદમ દૂર થી. મેહફૂઝને જલ્દીસે હમારી તવજ્જોહ ઉસ ઔરતકી તરફ કરાઈ, હમ દેખકર હૈરાન રેહ ગયે. એક બહોત ખૂબસૂરત ઔરત જિસને

મેકઅપ કિયા હુવા થા ઔર બેહદ ઝેવર ઉસને પહેન રખ્ખા થા ઔર ઉસકે પાસ ઘાસકી બડી ગઠડી પડી થી, ઉસને હમસે કહા કે મુઝે ઘાસ ઉઠવા દો, અકબર જો કે બહોત હી દિલેર ઔર નિડર લડકા હૈ આગે બઢને લગા. મૈંને ઉસે રોકા, ક્યૂંકે મૈં સમઝ ગયા થા કે રાતકે દસ બજે કૌન ઘાસ કાટતા હૈ, જૈસે હી મૈંને ઉસે રોકા તો વો ઔરત ગુસ્સેસે મેરી તરફ દેખને લગી ઔર કહા કે ક્યા હુવા? સિર્ફ ઘાસ ઉઠવાનેકો હી તો કેહ રહી હૂં, ઈતનેમેં નદીમને મેરા હાથ પકડા ઔર કહા ભાગો યે તો જિન્ન હૈ, શાયદ નદીમકી અક્લમેં ભી મેરી તરહ બાત આ ગઈ થી, હમ દૌડતે હુએ ઘરકી તરફ ભાગે. હમ જબ ઘર પહોંચે તો પસીનેમેં શરાબોર થે. મૈં સારી રાત જાગતા રહા ઔર વોહી ઔરત બારબાર મેરી નઝરકે સામને આતી રહી. અબ ભી કભી યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો મેરે રોંગટે ખડે હો જાતે હૈં.

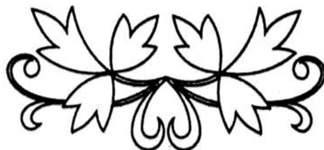
વો બૂઢી ઔરત કૌન થી?

યે વાકિઆ મેરે સાથ ઉસ વક્ત પેશ આયા થા જબ હમને અલ જબ્બાર વેલ્ફર ટ્રસ્ટકા કિયામ કિયા થા. ટ્રસ્ટકા મક્સદ દુખી ઈન્સાનિયતકી ખિદમત કરના થા. ઉસમેં બ્લડ ડોનર્ઝકા શોઅબા ભી કાઈમ કિયા ગયા થા જિસસે મરીઝોંકો વક્ત પર ઔર બિલકુલ ફ્રી ખૂન મોહય્યા કિયા જાતા થા. એક દિન નેગેટિવ ગ્રુપકે સિલસિલેમેં હમેં શહેરસે બાહિર એક ગાંવ જાના પડા, ક્યૂંકે મરીઝકો ખૂનકી સખ્ત ઝરૂરત થી ઈસ લિયે હમેં જલ્દી કરનેકે લિયે મોટર સાઈકલ કાફી તેઝ ચલાના પડી. જબ હમ ડહરાનવાલા ગાંવ પહોંચે તો અચાનક હમારી મોટર સાઈકલકે નીચે એક બચ્ચા આ ગયા, મોટર સાઈકલ ઔર હમ બચ્ચેકે ઉપરસે ગુઝરતે હુએ આગે પાનીકે જોહડ (તાલાબ) મેં જાકર ગિરે, મોટર સાઈકલ ઈતની સ્પીડસે બચ્ચેકે ઉપરસે ગુઝરી થી કે કોઈ ઉમ્મીદ નહીં કી જા સકતી થી કે બચ્ચા ઝિંદા હોગા. ઔર એક ખાસ બાત જો મૈં આપકો બતાના ચાહતા હૂં વો યે થી કે હમ જબ વહાં ગયે તો ગાંવમેં પેહલે હી કિસીકી લડાઈ હો રહી થી, જહાં પર તકરીબન સો દોસો આદમી ઈખટ્ઠે હુએ થે, જબ ઉનહોંને બચ્ચેકો મોટર સાઈકલકે નીચે આતે દેખા તો લડાઈ છોડકર સારે હમારી તરફ દૌડે ઔર સબકી ઝબાન પર એક હી આવાઝ થી કે બચ્ચા માર ડાલા, ઈનકો પકડ લો જાને ન દેના, ઈસસે પેહલે કે વો લોગ હમારે નઝદીક આતે ઔર હમેં પકડતે, એક દમસે એક ફરિશ્તાનુમા બૂઢી ઔરત હમારે ઔર ઉન લોગોંકે દરમિયાનમેં આઈ ઔર ઉસને ઉન લોગોંકો રોકા,

ફિર ઉસને બચ્ચેકો ઉઠાયા તો બચ્ચા બિલકુલ ઠીકઠાક રોતા હુવા ખડા હો ગયા, યહાં તકકે બચ્ચેકો એક ખરાશ તક ન આઈ થી, યે દેખકર હમારી જાનમેં જાન આઈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકા શુક્ર અદા કિયા, જિસને હમેં ઈસ મુશ્કિલસે બચાયા, ફિર બૂઢી ઔરતને ઉન લોગોંકી તરફ મુતવજ્જેહ હોકર ઉનકો બતાયા કે ઈન લડકોંકા કોઈ કુસૂર નહીં બલ્કે યે બચ્ચા ખૂદ દૌડતા હુવા મોટર સાઈકલકે આગે આયા થા, ઉસ બૂઢી ઔરતકી બાત સુનકર ઉન લોગોંને હમેં પાનીકે જોહડ (તાલાબ) સે બાહિર નિકાલકર હમારે કપડે સાફ કરવાએ ઔર ફિર હમેં વહાંસે જાને દિયા, જબ મુઝે યાદ આતા હૈ તો મેરે રોંગટે ખડે હો જાતે હૈં કે આખિર વો બૂઢી ઔરત કૌન થી?

ખૌફનાક મુરઘા

યે વાકિઆ કુછ યૂં હૈ કે હમ સબ ગાંવ ગયે હુએ થે. હમારે સાથ ખાલાકી છોટી બેટી નાઝિશ ભી થી. હમ જબ ગાંવ પહોંચે તો મેરી છોટી બહેન જિસકો હમ પ્યારસે "બડોલી" કેહતે હૈં ફૌરન ગાડીસે નિકલી ઔર સાથ હી ખાલાકી બેટી નાઝિશ ભી નિકલ પડી ઔર એક તરફકો ભાગી ઔર દૂસરે બચ્ચોંકે સાથ ખેલને લગી. દિન તો યૂં શરારતોંમેં ગુઝાર દિયા, લેકિન જબ રાત હુઈ તો દોનોં ઘરસે બાહિર નિકલીં. થોડી દેર બાદ અંદર આઈં તો બડોલીકે હાથમેં એક ખૂબસૂરત મુરઘા થા. મૈંને ઉસકો દેખા તો મૈં સમઝા કે ગાંવમેં તો મુરઘે ઔર મુરઘિયાં હોતી હૈં કહીંસે પકડ લિયા હોગા, લેકિન અચાનક મૈં હૈરાન હો ગયા કે ઉસ મુરઘેકી રંગત સિયાહ (કાલી) હોતી જા રહી હૈ ઔર ઉસકી ટાંગેં લંબી હોતી જા રહી હૈં. મૈંને બડોલીસે મુરઘા છીનકર એક તરફકો ફેંક દિયા તો આવાઝ આઈ, અગર મેરી ટાંગેં ઝમીન તક પહોંચ જાતી તો તુમ સબકી ખૈર નહીં થી. હમને ખુદાકા શુક્ર અદા કિયા. સબ ઘરવાલે કરીબ આએ તો મૈંને ઉનકો સારા માજરા સુનાયા. આજ ભી જબ મુઝે યે વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો મેરે અંદર એક અજીબસા ખૌફ પૈદા હો જાતા હૈ.

સુન્નતે નબવી (સ.અ.વ.) ઔર જદીદ સાઈન્સકે મુશાહિદાત વ વાકિઆત

રોઝા ઔર જદીદ સાઈન્સ

ઈસ્લામને રોઝાકો મોમિનકે લિયે શિફા કરાર દિયા હૈ ઈસ બારેમેં સાઈન્સ ક્યા કેહતી હૈ? કુછ વાકિઆત પેશે ખિદમત હૈં.

ફ્રાન્સમેં યહૂદિયોંકે રોઝે રખનેકા વાકિઆ

મૈં ફ્રાન્સ ગયા. વહાં મેરે એક દોસ્ત કેહને લગે કે રમઝાનુલ મુબારક આયા. મુઝે રોઝે રખને થે, તરાવીહ પઢની થી, મૈંને અપને પ્રોફેસરસે કહા કે મુઝે છુટ્ટી દે દો, ઉસને કહા ક્યૂં? મૈંને કહા કે મુઝે રોઝે રખને હૈં, તરાવીહ પઢની હૈ. ઉસને કહા કે તુમહેં છુટ્ટીકી ક્યૂં ઝરૂરત હૈ? મૈંને કહા કે મુઝે ફલાં જગહ દૂર જાના હૈ ઔર રોઝાના આ જા નહીં સકતા. ઉસને કહા મૈં તુમહેં બતાતા હૂં જહાં તુમહારે મુસલમાન રેહતે હૈં ઔર યહીં કરીબ રેહતે હૈં. મૈં ઉસકે સાથ ચલા ગયા ઔર વહાં પર મૈંને લોગોંકો દેખા જો દાઢીયાં રખ્ખે હુએ, અમામે બાંધે હુએ, જુબ્બે પેહને હુએ, મિસ્વાકસે વુઝૂ કર રહે હૈં, અઝાનેં દે રહે હૈં ઔર નમાઝેં પઢ રહે હૈં, એક આગે કુરઆન પાક પઢ રહા હૈ દૂસરે પીછે સુન રહે હૈં. ફિર મઝેકી બાત યે કે રોઝે ભી રખ રહે હૈં યાની પૂરા મહીના!!!

ફિર એ'તિકાફમેં ભી બૈઠે, સુબહ વ શામ રોઝેકી સેહરી ઔર ઈફતારી મામૂલકે મુતાબિક હોતી રહી. કેહને લગે કે ફિર મૈં ઈદ પઢકર વાપસ આ ગયા. મૈંને પ્રોફેસરસે કહા આપકી બડી મહેરબાની કે આપને મુઝે ઐસે લોગોંસે મિલા દિયા. મેરા રમઝાનુલ મુબારક તો બહોત અચ્છા ગુઝરા, તો વો દોસ્ત કેહને લગા કે વો પ્રોફેસર મુસ્કુરાયા. મૈંને પૂછા ક્યા બાત હૈ? કેહને લગા આપકો માલૂમ ભી હૈ કે યે સબ યહૂદી થે. મૈંને કહા કે મુઝે તો નહીં માલૂમ! કેહને લગા ઉનહોંને એક પ્રોજેક્ટ (Project) કે તહત કામ કિયા કે ઈસ્લામમેં મુસલમાન મુસલસલ એક મહીના રોઝે રખતે હૈં હમ ભી વૈસે રોઝે રખકર દેખતે હૈં કે ઈસ્લામકે અંદર ક્યા

અચ્છાઈયાં હૈં, ઔર અચ્છાઈયાં હોંગી તો હમ બગૈર કહે ઈસ્લામ કબૂલ કર લેંગે.
(ઉલમાએ કિરામ ઔર ઉનકી ઝિમ્મેદારિયાં)

રેશમકા લિબાસ ઔર જદીદ સાઈન્સ

રેશમ મરદોંકે લિયે હરામ હૈ. (રેહબરે ઝિંદગી)

તબઈ નુકતએ નઝરસે દેખા જાએ તો ઉસકા મિઝાજ ગરમ ઔર ખુશ્ક હૈ. રેશમકા કપડા શહતૂતકે દરખ્ત પર ઝિયાદા હોતા હૈ ઔર ઉસકે તારોંકા મજમૂઆ અબરેશમ કેહલાતા હૈ ઔર ઉસ અબરેશમકે ખોલકે અંદર કીડા હોતા હૈ જો બુનતે બુનતે આખિરકાર ખુદ મર જાતા હૈ.

રેશમ ઔર જદીદ સાઈન્સ

કંગઈડોર્ડ શશુમકા તઝકિરા ડાક્ટર બ્રાઉનને કિયા હૈ કે વો રેશમકા લિબાસ પહેનતા થા. દર અસલ એક દફા ઉસે જિસ્મમેં સખ્ત તપિશ ઔર બેચૈની મેહસૂસ હુઈ ઔર ઉસકી તબીઅત ગુસ્સેકી તરફ ઝિયાદા માઈલ હુઈ, હાલાંકે ઉસસે પેહલે ઉસકી યે કૈફિયત નહીં થી.

ઉસને ઈલાજ કરનેવાલોંસે મશ્વરા કિયા. ઈલાજ કરનેવાલોંને દવાએં દીં કુછ બાહિર લગાનેકી દવાએં ભી દીં લેકિન ફાઈદા ન હુવા.

વો હમેશા રેશમકા લિબાસ પહેનતા થા. એક દફા ઉસને રેશમકા લિબાસ ઉતારા તો ઉસે કુછ રાહત મેહસૂસ હુઈ. ઉસને દૂસરા લિબાસ દો દિન પહેના તો બીમારીમેં કાફી ફાઈદા મેહસૂસ હુવા. અબ ઉસને કુછ મુદ્દતકે લિયે રેશમી લિબાસ છોડા તો મર્ઝ દૂર હો ગયા. વો સમઝ ગયા કે મર્ઝ દર અસલ ઈસી લિબાસકી વજહસે હૈ. (બહવાલા : સુન્નતે નબવી સ.અ.વ. ઔર જદીદ સાઈન્સ)

ટખ્નોંકે ઉપર લિબાસ

હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે લુંગી આધી પિન્ડલી તક હોની ચાહિયે ઔર ઉસકે નીચે ટખ્નોં તક ભી કોઈ મુઝાઈકા નહીં. ટખ્નોંસે નીચે જિતને હિસ્સે પર લુંગી લટકેગી વો હિસ્સા આગમેં જલેગા. ઔર જો શખ્સ તકબ્બુરકે તૌર પર કપડેકો લટકાએગા કિયામતમેં અલ્લાહ તઆલા ઉસકી તરફ નઝર નહીં કરેંગે.
(અબૂ દાઉદ, ઈબ્ને માજા, ઉસ્વએ રસૂલ સ.અ.વ.)

તાહિર મુનીર સાહબ ફોમકા કારોબાર કરતે હૈં અચ્છે પઢે લિખ્ખે સાહબ હૈં ફરમાને લગે.

મૈં અમેરીકા (મશીગન સ્ટેટ) કે સફર પર થા. વહાં એક હેલ્થ સેન્ટર (Health Centre) દેખા. મેરે દોસ્તને કહા કે યહાં ચલો આપકો મઝેદાર ચીઝેં દિખાતા હૂં. હમ ઈખટ્ઠે ઉસ સેન્ટરમેં પહોંચે. બહોત બડા સેન્ટર થા. ઉસકે મુખ્તલિફ શોઅબે (વિભાગ) થે. હમ ફિરતે ફિરાતે લિબાસકે શોઅબેમેં પહોંચે તો એક જગહ લિખ્ખા હુવા થાં, શલવારકો ટખ્નોંસે ઉપર લટકાઓ (શલવાર મૈં કેહ રહા હૂં, વહાં લફઝ સિર્ફ લિબાસ થા) ઉસસે ટખ્નોંકી વરમ, જિગરકી અંદરૂની વરમ ઔર પાગલપનસે બચ જાઓગે.

મૈં ચોંક પડા. મૈંને પૂછા કે યે સેન્ટર મુસલમાનોંકા હૈ? કહા કે નહીં યે ઈસાઈયોંકા તેહકીકી ઈદારા હૈ ઔર યહાં યે સિહહતકે મુખ્તલિફ ઉનવાનાત પર તેહકીક કરતે હૈં જિનમેં બાઝ ઈસ્લામી અહકામાત ભી ઝેરે બહસ આતે હૈં.

અગર શલવાર ટખ્નોંકે નીચે હોગી તો બાઝ અહમ તરીન શિરયાનેં (Arteries) ઔર વરીદેં (રગેં) ઐસી હોતી હૈં જિનકો હવા ઔર પાનીકી સખ્ત ઝરૂરત હોતી હૈ, ઔર અગર વો ઢકી રહેં તો જિસ્મકે અંદર ઉપરવાલી તબ્દીલિયાં આતી હૈં. (બહવાલા સુન્નતે નબવી સ.અ.વ. ઔર જદીદ સાઈન્સ)

મિસ્વાક ઔર એક વાકિઆ

ઈસ વક્ત તમામ ટૂથપેસ્ટમેં ખાસ ચીઝ ફલોરાઈડ નુમાયાં તૌર પર પેશ કી જાતી હૈ હાલાંકે સાઈન્સ કેહતી હૈ કે મિસ્વાકમેં નેચર ફલોરાઈડ હોતી હૈ જો કે દાંતોંકે લિયે અકસીર લાજવાબ હૈ.

મુઝે એક સાહબ મિલે જો કે નવમુસ્લિમ થે. મૈંને ઉનસે કબૂલે ઈસ્લામકા વાકિઆ પૂછા, કેહને લગે મૈં દાંતોં ઔર મસોડોંકે લાઈલાજ ઔર ખતરનાક મર્ઝમેં મુબ્તલા થા. તમામ ડાકટરોંસે ઈલાજ કરવાયા લેકિન ફાઈદા ન હુવા, આખિરકાર અમેરીકાકે બડે બડે ડાકટરોંકા બોર્ડ બૈઠા ઔર અમેરીકી શહેરીકી હૈસિયતસે મુઝે બહોત હમદર્દીસે ચેક કિયા ઔર એક નુસ્ખા તજવીઝ કિયા, કુછ દવાએં દીં. મૈં વો દવાએં લેકર જા રહા થા, રાસ્તેમેં મેરા એક મુસલમાન દોસ્ત અપની ગાડી પર મિલા. મૈંને ગાડી સાઈડ પર રોકી તો ઉસને ભી રોક લી. મુસલમાન દોસ્તને મેરા હાલ પૂછા. ફિર વો મુઝે કુછ મુસલમાનોંકે પાસ લે ગયા જો અમેરીકામેં દીન

ફૈલાનેકી ગર્ઝસે આએ હુએ થે. કુછ દેરકે બાદ તમામને લકડિયાં (યાની મિસ્વાક) નિકાલકર દાંતોંમેં મલના શુરૂ કર દીં. મૈં હૈરાન હુવા કે યે ક્યા હૈ? કેહને લગે યે મિસ્વાક હૈ ઔર ઉસકે ફવાઈદ બતાએ ઔર એક મુઝે ભી દિયા ઔર ઈસ્તેમાલ કરનેકા તરીકા ભી બતાયા. મેરા ઉનકે સાથ દિલ લગ ગયા. મૈં કુછ દિન ઉનકે સાથ રહા ઔર મિસ્વાક કરતા રહા. આઠ દિન મિસ્વાક કરનેકે બાદ મેરી બીમારીમેં બહોત ફાઈદા હુવા. મૈં અપને ડાક્ટરોંકે બોર્ડકે પાસ ગયા. જબ ઉન્હોંને મેરી બીમારીમેં ફાઈદા મેહસૂસ કિયા તો બહોત ખૂશ હુએ કે હમારી દવાઓંકી વજહસે આપકો શિફાયાબી હુઈ, લેકિન મૈંને તમામ દવાએં જૂં કી તૂં નિકાલકર ટેબલ પર રખ દીં, વો હૈરાન હુએ કે આખિર શિફા કૈસે મિલી? તો મૈંને મિસ્વાક દિખાઈ, વો ઔર હૈરાન હુએ ઔર મિસ્વાકકે ફોટો લિયે ઔર ઉસ તેહકીકકે લિયે મઝીદ સોચને લગે.

સફરકા દૂસરા સાથી બનાના સુન્નતે નબવી (સ.અ.વ.) ઔર જદીદ સાઈન્સ

આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. અગર લોગોંકો તન્હા સફર કરનેકી વો ખરાબિયાં મા'લૂમ હો જાએં જો મૈં જાનતા હૂં તો કભી કોઈ સવાર રાતમેં તન્હા સફર ન કરે. (બુખારી)

એક મરતબા એક શખ્સ દૂર દરાઝકા સફર કરકે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતેં અકદસમેં હાઝિર હુવા. આપ (સ.અ.વ.) ને મુસાફિરસે દરયાફ્ત ફરમાયા. તુમહારે સાથ કૌન હૈ? મુસાફિર બોલા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મેરે સાથ તો કોઈ ભી નહીં, મૈં અકેલા આયા હૂં. આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. અકેલા સવાર શયતાન હૈ ઔર દો સવાર શયતાન હૈં. અલબત્તા તીન સવાર સવાર હૈં. (તિરમિઝી)

હમસફરકી યાદદાશ્તેં

મેરી ઝિંદગીકા તજુર્બા હૈ કે આદમી સફરમેં અકેલા ન હો. ઈસ તજુર્બેકો તકવિયત ઈસ તરહ મિલી કે એક દફા લારનિયાકે જંગલાતમેં સફર કર રહા થા. સફરકે દૌરાન મેરી મુલાકાત એક સાહબસે હુઈ. શકલો સૂરતસે દેહાતી બલ્કે

હેરશી મા'લુમ હોતે થે. ઉનહોંને અપની બાતોંમેં એસા ઘેરા કે મુઝે અપને ઝોપડનુમા ઘર લે ગયે ઔર અપને તિન્કોંસે ભરે હુએ બિસ્તર પર સુલા દિયા. ચૂંકે થકનસે ચૂર થા, સોતે હી નીંદ આ ગઈ. જબ ઉઠા તો એહસાસ હુવા કે દો દિન બાદ ઉઠા હું. ઔર ઈસ બાતકા પતા એસે હુવા કે તિન્કોંકે સાથ કુછ એસી જંગલી જડી બુટિયાં રખ્ખી થીં જિનકે અંદર નશા લાનેકી ખુશ્બુ ઔર સિફત થી. લેકિન મેં જબ ઉઠા તો મેરે સફરકા સામાન ઔર માલ કુછ ભી ન થા. ઉસી દિનસે મૈંને ઈસ બાતકો બિલકુલ આઝમા લિયા હૈ કે સફર રેહબર ઔર સાથીકે સાથ હો. મેહફૂઝ ભી હૈ ઔર બેહતર ભી.

(બહવાલા હમ સફરકી યાદ દાશ્તેં)

(બહવાલા સુન્નતે નબવી સ.અ.વ. ઔર જદીદ સાઈન્સ)

હાથોંસે ખાના ખાને પંર અમેરીકન રીસર્ચ

એન્જીનિયર સાહબ ફરમાતે હૈં :

"એક દફા વાશિંગટનમેં મીટિંગ થી ઔર ઉસમેં અમેરીકાકે તીન બડે ક્વાલીફાઈડ કંપનીકે ડાયરેક્ટર્ઝ ઔર જનરલ મેનેજર મૌજૂદ થે. હમને એક હી મેઝ પર ખાના ખાયા. મૈંને દેખા હમ મહેમાન તો હાથોંસે શુરૂ હો હી ગયે થે લેકિન ઉનહોંને ભી હાથોંસે ખાના શુરૂ કર દિયા. છુરી કાંટે (Cutlery) એક તરફ પડી રહી, મુઝે બડી હૈરત હુઈ.

મતલબ યે કે બડે અહમ લોગોં (VIP s) કી મીટિંગ હૈ વો ભી કુરસી પર બૈઠકર હાથોંસે ખાના ખા રહે હૈં, બોટી તોડ રહે હૈં ઔર બોટી નોચ રહે હૈં. મૈં બહોત હૈરાન હુવા ઔર પૂછા કે આપને યે છુરી કાંટે ઈસ્તેમાલ નહીં કિયે? તો ઉનહોંને કહા,

હમેં હાથોંસે ખાના ખાના પસંદ હૈ. દૂસરેકો દેખા વો ભી ઐસે ખા રહા હૈ, તીસરેકો દેખા વો ભી ઈસી તરહ ખા રહા હૈ. મૈં હૈરાન હુવા. મેરા તો અપના ખાના બડા મુશ્કિલ હો ગયા. યે આજ પેહલી દફા ગોરોંકો દેખા કે યે છુરી કાંટે છોડકર ઈસ તરહ ઉન્ગલિયોંસે ખા રહે હૈં. જબ હમ ખાના ખા ચુકે તો હમારે પાસ પેપર પડા હુવા થા. મૈંને ઉનહેં હાથ સાફ કરનેકે લિયે પેપર દિયા, લેકિન ઉનહોંને ઈસસે હાથ સાફ નહીં કિયે બલ્કે બાકાઈદા ઉન્ગલિયોંકો ચાટા.

મૈંને સવાલ કિયા Where you Learnt it?

તો કેહને લગે કે યે અમેરીકન રીસર્ચ હૈ કે જબ ખાના ઉન્ગલિયોંસે ખાયા

જાતા હૈ તો ઉન્ગલિયોંમેં જો મસામ (સૂરાખ) હૈં ઉનમેં પિલાઝમા ખાસ તૌર પર નિકલતા હૈ જિસકો અગર માઈક્રોસ્કોપ (Microscope) કે ઝરીએ દેખા જાએ તો સાફ નઝર આતા હૈ. કેહને લગે અબ હમ છુરી કાંટોંકે બજાએ ઉન્ગલિયોંસે ખાના પસંદ કરતે હૈં. યે મેરા ઝાતી વાકિઆ ઔર તજુર્બા હૈ.

ખાનેસે પેહલે હાથ ધોના

ઈન્સાની ઝિંદગીકે મામૂલાતમેં હૈ. યે કભી કહાં ઔર કભી કહાં હાથ લગાતા હૈ, તો ચૂંકે હાથોં પર જરાસીમ ચિપકે હુએ હોતે હૈં ઈસ લિયે શરીઅતકા હુકમ હૈ કે હાથોંકો પાનીસે ધોલો.

ફિર દૂસરા હુકમ યે હૈ કે ઉસકો કપડે વગૈહસે સાફ ન કરો ઈસ લિયે કે ઉસ કપડે પર લગે હુએ જરાસીમ ફિર કહીં હાથોંકો ન લગ જાએં.

એક ટ્રક ડ્રાઈવરને ખાનેકે લિયે એક હોટલકે કરીબ અપના ટ્રક ખડા કિયા. નીચે ઉતરકર ઉસને ટ્રકકે ટાયર ચેક કિયે ઔર ફિર ખાના ખાયા. વાકિઆ યે હુવા કે ડ્રાઈવર ખાના ખાતે હી મર ગયા. હાલાંકે ઉસી હોટલસે દૂસરે લોગોંને ભી ખાના ખાયા લેકિન ઉનહેં કુછ ન હુવા. બહોત સોચ વ બિચાર ઔર ખોજકે બાદ માલૂમ હુવા કે ડ્રાઈવરને ટાયરોંકો ચેક કરનેકે લિયે ઉન પર હાથ લગાયા થા. વહાં એક ઝેહરીલા સાંપ કુચલા હુવા થા ઔર ઉસકા તાઝા ઝહર ટાયર પર લગા હુવા થા ઔર વોહી ઝહર હાથોં પર લગ ગયા. ઔર હાથ ન ધોનેકી વજહસે ઝહર ખાનેમેં શામિલ હોકર ઉસકી મૌતકા સબબ બન ગયા.

મસ્જિદમેં આને ઔર જાનેકે આદાબકી બરકાત

મસ્જિદ ચૂંકે અલ્લાહકા ઘર હૈ ઈસ લિયે આદાબકે સાથ મસ્જિદમેં દાખિલ હોના ચાહિયે. ઔર જબ તક મસ્જિદમેં રહે આદાબકા ખ્યાલ રખ્ખે. ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત ભી સુન્નત તરીકેકે મુતાબિક નિકલે.

ગરમીકે મોસમમેં મૈં એક દફા મસ્જિદસે નિકલ રહા થા તો બાયાં પાંવ જૂતે પર રખ્ખા. જૂંહી જૂતે પર ઝોર પડા તો માલૂમ હુવા કે કોઈ ચીઝ અંદર થી જો મર ગઈ હૈ. જબ જૂતા દેખા તો ઉસમેં એક બડા બિચ્છૂ મરા પડા થા. અગર મૈં પેહલે બાયાં પાંવ ખિલાફે સુન્નત જૂતેમેં ડાલતા તો બિચ્છૂ મુઝે કાટ ડાલતા. સુન્નતકી બરકતસે અલ્લાહ તઆલાને એક હાદસેસે બચા લિયા.

સુન્નત તરીકાસે કપડે પહેનનેકા ફાઈદા

બુઝુર્ગોંસે સુના થા કે જબ કપડે પહેનને લગેં તો ઉનકો ઝાડ લેં. ઈસી તરહ સોનેસે પેહલે બિસ્તરકો ઝાડ લેં.

એક દિન ગરમીકે મોસમમેં કપડે બદલનેમેં મશ્ગૂલ થા, ખયાલ આયા કે કપડોંકો પેહલે ઝાડ દૂં. જૂંહી મૈંને શલવારકો ઝાડા ઉસમેંસે એક બિચ્છૂ નીચે ગિરા ઔર ઉસકે ગિરનેકી આવાઝને મુઝે મુતવજ્જેહ કિયા તો મૈંને ફૌરન બિચ્છૂકો માર દિયા. અલ્લાહ તઆલાને મુસીબતસે બચા લિયા.

એક ઔર સુન્નતકી બરકાત

પેહલે ઝમાનેમેં દાઢી રખના એક બહોત બડા મુજાહિદા થા, ખાસકર સરકારી મુલાઝિમતમેં. ૧૯૫૭ મેં મૈં કમીશનકે સામને ગઝટેડ પોસ્ટ મેડીકલ ઓફીસરકે લિયે પેશ હુવા. એમ.બી.બી.એસ. રીકાર્ડકે મુતાબિક તો મૈં પેહલે નંબર પર થા. ક્યૂંકે મેરે પાસ બહોતસે તમગે (ડિપ્લોમા) થે, ઈમ્તિયાઝી પોઝીશન ભી થી, મગર દાઢી સુન્નતકે મુતાબિક હોનેકી વજહસે મુઝે બતાયા ગયા કે હમેં ઓફીસર ચાહિયે ઈમામે મસ્જિદ નહીં, ઈસ તરહ મેરા ચુનાવ ન હો સકા. મૈંને ઉસ પર સબર કિયા. દૂસરા ચુનાવ હો ગયા મગર ૧૫૦ ઓફીસરોંસે જુનિયર હો ગયા.

બાદમેં અલ્લાહ તઆલાને અપને હબીબ (સ.અ.વ.) કી સુન્નત પર અમલ કરનેકી વજહસે નવાઝા. મૈંને દો ડિગ્રિયાં મઝીદ હાસિલ કીં ઔર જલ્દ પ્રોફેસર બન જાનેકી વજહસે ૧૫૦ ઓફીસરોંસે કાફી સીનિયર હો ગયા.

સુન્નતે રસૂલ (સ.અ.વ.) પર અમલ કરનેસે બાઝ ઔકાત આઝમાઈશેં આતી હૈં. ઉન પર સબર કરકે બરદાશ્ત કિયા જાએ તો અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર ઉસકા બદલા ઈનાયત ફરમાતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઈમાને કામિલ ઔર ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તૌફીક અતા ફરમાએ, આમીન.

મસહ કરના ફ્રાન્સીસી સર્જન ઔર પાગલખાને

એન્જીનિયર નક્શબંદી મદ ઝિલ્લુહુલ આલીકે મવાઈઝસે એક વાકિઆ દરપેશે ખિદમત હૈ.

"હમારે એક દોસ્ત ફ્રાન્સ ગયે. વો ફરમાતે હૈં કે મૈં વહાં વુઝૂ કર રહા થા કે

એક આદમી ગૌરસે ખડા દેખ રહા થા. મૈંને મેહસૂસ તો કર લિયા લેકિન મૈં વુઝૂ કરતા રહા. જબ મૈંને વુઝૂ મુકમ્મલ કર લિયા તો ઉસને મુઝે બુલાકર પૂછા આપ કૌન હૈં? મૈંને કહા કે મૈં મુસલમાન હૂં. ઉસને કહા! કહાંસે આએ હો? મૈંને કહા પાકિસ્તાનસે. કેહને લગા કે પાકિસ્તાનમેં કિતને પાગલખાને હૈં? બડા અજીબસા સવાલ થા. મૈંને કહા કે દો યા ચાર હૈં બહરહાલ મુઝે તો પતા હી નહીં. વો કેહને લગા તુમ નહીં જાનતે. કેહને લગા કે યે અભી તુમને ક્યા કિયા હૈ? મૈંને કહા વુઝૂ કિયા. કેહને લગા કે રોઝાના કરતે હો? મૈંને કહા રોઝાના બલ્કે દિનમેં પાંચ બાર કરતા હૂં. વો હૈરાન હુવા ઔર કેહને લગા.

યહાં મેન્ટલ યાની દિમાગી બીમારીકે લિયે હોસ્પિટલ હૈ મૈં ઉસમેં સર્જન હૂં. સોચતા રેહતા હૂં તેહકીક કરતા રેહતા હૂં કે લોગ પાગલ ક્યૂં હોતે હૈં. ફિર કેહને લગા મેરી તેહકીક યે હૈ કે ઈન્સાનકે દિમાગસે સિગ્નલ પૂરે જિસ્મમેં જાતે હૈં ઔર હમારે જિસ્મકે આ'ઝા કામ કરતે હૈં. ઔર હમારા દિમાંગ હર વક્ત (FLUID) કે અંદર FLOAT કર રહા હૈ ઈસ લિયે હમ ભાગતે હૈં કૂદતે હૈં દૌડતે હૈં ઔર દિમાગકો કુછ નહીં હોતા. અગર વો કોઈ RIGID ચીઝ હોતી તો અબ તક ટૂટ ચુકી હોતી, અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો (FLUID) કે અંદર રખ્ખા હૈ. ઈસ દિમાગસે ચંદ બારીક બારીક રગેં (CONDUCTOR) બનકર આ રહી હૈં ઔર રગેં હમારી ગરદનકી પુશ્તસે પૂરે જિસ્મકો જાતી હૈં.

સર્જન મઝીદ કેહને લગા :

મૈંને જો રીસર્ચ કી હૈ અગર બાલ બહોત બઢ્હા દિયે જાએ ઔર ગરદનકી પુશ્તકો ખુશ્ક રખ્ખા જાએ તો ઉન રગોંકે અંદર કઈ દફા ખુશ્કી પૈદા હો જાતી હૈ ઔર ઈન્સાનકે જિસ્મ પર ફિર ઉસકા અસર હોતા હૈ.

કઈ દફા ઐસા ભી હોતા હૈ કે ઈન્સાનકા દિમાગ કામ કરના છોડ દેતા હૈ ઈસ લિયે ડાકટરને સોચા ઈસ જગહ (યાની મસહવાલી જગહકો) દિનમેં દો ચાર બાર ઝરૂર તર રખ્ખા જાએ. કેહને લગા અભી મૈંને આપકો દેખા કે આપને હાથ મુંહ તો ધોયા હી હૈ લેકિન યહાં ગરદનકી પિછલી તરફ ભી આપને કુછ કિયા હૈ ઈસ લિયે વો ડાકટર કેહને લગા આપ લોગ ફિર કૈસે પાગલ હો સકતે હૈં, મઝીદ યે કે મસહસે લૂ લગના ઔર ગરદનતોડ બુખારકા ખાતમા હોતા હૈ.

સોચનેકી બાત :

એક ડાકટરકી સારી ઉમર એક મુસ્તહબ અમલ પર ખતમ હો ગઈ તો ફિર સુન્નત વાજિબ ઔર ફર્ઝકી ક્યા હૈસિયત હોગી.

નમાઝ પર એક ગૈર મુસ્લિમ માહિરકી હૈરાનગી

એક સાહબ (એ. અરકમર) અપને યુરોપકે સફરનામામેં લિખતે હૈં કે મૈં નમાઝ પઢ રહા થા ઔર એક અંગ્રેજ મુઝે કુછ દેર ખડા દેખતા રહા. જબ મૈં નમાઝસે ફારિગ હુવા તો મુઝે કેહને લગા કે યે વરઝિશ કરનેકા તરીકા તુમને મેરી કિતાબસે સીખા હૈ. ક્યૂંકે મૈંને ભી ઈસી તરીકેસે વરઝિશ કરનેકા તરીકા બતાયા હૈ. જો શખ્સ ઈસી તરીકાસે વરઝિશ કરેગા વો કભી ભી લંબી પેચીદા ઔર સનસની ખેઝ બીમારિયોંમેં મુબ્તલા ન હોગા. ફિર ઉસ માહિરને વઝાહત કી કે અગર ખડા આદમી ફૌરન સિજદેકી વરઝિશમેં ચલા જાએ તો ઉસસે આ'સાબ (પઠે) ઔર દિલ પર બુરા અસર હોતા હૈ ઈસ લિયે મૈંને અપની કિતાબમેં યે બાત ખાસ તૌર પર લિખ્ખી હૈ કે પેહલે ખડે હોકર વરઝિશ કી જાએ જિસમેં હાથ બાંધે હુએ હોં (યાની કિયામ) ફિર ઝુકકર હાથોં ઔર કમરકી વરઝિશેં કી જાએ યાની (રૂકૂઅ) ઔર ફિર સરકો ઝમીનસે લગાકર વરઝિશ કી જાએ (યાની સિજદા) યે વરઝિશ સિર્ફ માહિરીન હી કરા સકતે હૈં.

જબ ઉસને યે બાત કહી તો નમાઝી સાહબ ફરમાને લગે કે મૈં મુસલમાન હૂં ઔર મેરે ઈસ્લામને મુઝે ઐસા કરનેકા હુકમ દિયા હૈ. મૈંને આપકી કિતાબ હરગિઝ નહીં પઢી ઔર ઐસા અમલ દિનમેં કમ અઝ કમ પાંચ બાર કરતા હૂં.

ઈસ બાતકે સુનતે હી વો અંગ્રેજ માહિર હૈરાન રેહ ગયા ઔર ઉન સાહબસે મઝીદ ઈસ્લામી મા'લૂમાત લેને લગા.

સચ બોલના, જિસ્માની વ દિમાગી સિહ્હત

સચ બોલનેસે ઈન્સાનકી જિસ્માની ઔર દિમાગી સિહ્હત બેહતર હોતી હૈ ઔર ઈસ બાતકા ઈન્કિશાફ બરતાનિયામેં "ટુથથ્રાપી" કે ઉનવાનસે શાએઅ હોનેવાલી એક ખુસૂસી રિપોર્ટમેં કિયા ગયા. રિપોર્ટમેં યે ભી કહા ગયા હૈ કે ઝૂઠ બોલનેસે ઈન્સાનકી સિહ્હત મુતાસ્સિર હોતી હૈ. ખાસ તૌર પર ઝૂઠ બોલનેવાલી ઔરતેં બેખ્વાબીકા શિકાર હો જાતી હૈં ઔર યેહી કૈફિયત અગર બઢ જાએ તો અલ્સરકા સબબ ભી બન જાતી હૈ "ટુથથ્રાપી" કે એક માહિર બ્રેડલેન્ડકે મુતાબિક હકાઈકકો ખોલનેવાલે કડવે સચ બોલનેસે જિસ્માની ઔર દિમાગી સિહ્હત બેહતર હોતી હૈ. ઔર ઝૂઠ બોલનેવાલી ઔરતેં હકાઈક છુપા છુપાકર મુખ્તલિફ નફસિયા

દબાવકા શિકાર હો જાતી હૈં. ઝૂઠ બોલનેવાલી ઔરતોંકો અકસર અપના ઝૂઠ સાબિત કરનેકે લિયે નઝરેં ગાડકર બાત કરનેકી આદત હો જાતી હૈ. માહિરીનકે નઝદીક ઝૂઠ બોલનેસે ઔરતકી જિસ્માની સાખ્તકે અલાવહ ખૂબસૂરતી પર ભી બુરે અસરાત મુરત્તબ હોતે હૈં. રિપોર્ટકે મુતાબિક દુનિયામેં ફ્રાન્સ, બરતાનિયા ઔર જર્મનીકી ઔરતેં સબસે ઝૂઠી જબકે અમેરીકાકી ઔરતેં ઝૂઠ ઔર સચ મિક્સ કરકે બોલતી હૈં. (પેરા સાઈકલોજીકે કરિશ્માત)

"સચ નજાત દિલાતા હૈ ઔર ઝૂઠ હલાકતમેં ડાલતા હૈ." (હદીસ)

મગરિબી જર્મનીકા સેમીનાર ઔર વુઝૂ

ડાકટર નૂર અહમદ નૂર સાહબ ફરમાતે હૈં : (નશ્તર મેડીકલ કોલેજ, મુલતાન)

મગરિબી મમાલિકમેં માયૂસી યા ડિપ્રેશનકા મર્ઝ જિસ તેઝીસે આમ હો રહા હૈ હર મોહલ્લેમેં પાગલખાને મૌજૂદ હૈં ઔર નફસિયાતી બીમારિયોંકે માહિર સબસે ઝિયાદા મસરૂફ રેહતે હૈં.

ઉસકે બરઅક્સ મુસલમાનોંમેં યે મર્ઝ બહોત કમ પાયા જાતા હૈ ખાસ તૌર પર જિનકા તઅલ્લુક દીનસે ઝિયાદા હૈ.

ચુનાંચે સાલ પેહલે ફૈસલઆબાદ ગયા તો વહાંકે પંજાબ મેડીકલ કોલેજકે સામને એક ફિઝયૂથ્રાપ્સ્ટને દુકાન ખોલી ઉનસે મુલાકાત હુઈ. ઉસને ડિપ્લોમા મગરિબી જર્મનીસે કિયા થા. મુઝે બતાયા કે ઉસકો દૌરાને તા'લીમ જર્મનીકે ડાકટરોંને બતાયા કે માયૂસીકા ઈલાજ ઉન્હોંને દવાઓંકે અલાવા ઔર તરીકોંમેં દરયાફ્ત કિયા હૈ.

ચુનાંચે મગરિબી જર્મનીમેં એક સેમીનાર હુવા જિસકા મૌઝૂઅ થા કે માયૂસી યા ડિપ્રેશન (DEPRESSION) કા ઈલાજ દવાઓંકે અલાવા ઔર કિન કિન તરીકોંસે કિયા જા સકતા હૈ. એક ડાક્ટરને બતાયા કે ઉસને ડિપ્રેશનકે ચંદ મરીઝોંકે રોઝાના પાંચ બાર મુંહ ધુલાએ ઔર કુછ માહકે બાદ ઉનકી બીમારી કમ હો ગઈ.

ઉસ ડાક્ટરને માયૂસીકે મરીઝોંકા દૂસરા ગ્રુપ લિયા જિસકે હાથ મુંહ ઔર પાંવ રોઝાના પાંચ મરતબા ધુલવાએ તો ઉસ ગ્રુપમેં માયૂસીકે મરીઝોંકો બહોત ફાઈદા હુવા. અપને મકાલેકે આખિરમેં ઉસને યે નતીજા નિકાલા કે યે મર્ઝ મુસલમાનોંમેં કમ ઈસ લિયે હૈ કે વો દિનમેં કઈ મરતબા મુંહ હાથ ઔર પાંવ ધોતે હૈં યાની વુઝૂ કરતે હૈં.

દિલકી ઝિલ્લિયોંમેં પીપ ઔર મિસ્વાક

હકીમ એસ.એમ. ઈકબાલ અખ્બાર જહાંમેં લિખતે હૈં કે મેરે પાસ એક મરીઝ આયા જિસકે દિલકી ઝિલ્લિયોંમેં પીપ ભરી હુઈ થી ઔર દિલકા ઈલાજ કરતે રહે ફાઈદા ન હુવા, આખિર દિલકા ઓપ્રેશન કરકે પીપ નિકાલ લી ગઈ કુછ મુદ્દતકે બાદ ફિર પીપ ભર ગઈ, થક હારકર મેરે પાસ આએ તો મૈંને તશખીસ કી તો પતા ચલા કે ઉસકે મસોડે ખરાબ હૈં ઔર ઉનમેં પીપ પડી હુઈ હૈ. ઔર વો પીપ દિલકો નુકસાન પહોંચા રહી હૈ ઈસ તશખીસકો ડાક્ટરોંને ભી તસ્લીમ કિયા હૈ.

અબ ઉસકા પેહલા ઈલાજ દાંતોં ઔર મસોડોંકા કિયા ગયા. ખાનેકે લિયે કુછ દવાઈયાં ઔર પીલૂકા મિસ્વાક ઈસ્તે'માલ કરનેકે લિયે દિયા ગયા, બહોત જલ્દ મરીઝને ફાઈદા મેહસૂસ કિયા.

દાંતોંકી બીમારિયાં ઔર દસ હઝાર દિરહમ

અરબ મુલ્કસે એક મરીઝને લિખ્ખા કે દાંતોંકે એક પુરાને મર્ઝમેં મુબ્તલા હૂં ઔર ઈસ ઈલાજ પર અબ તક ૧૦ હઝાર દિરહમ લગા ચુકા હૂં લેકિન ફાઈદા ન હુવા. ખતમેં જવાબ દિયા કે આપ મિસ્વાક સિર્ફ પીલૂકા ઈસ્તે'માલ કરેં ઔર દો માહ મુસ્તકિલ દિનમેં ૫ દફા નમાઝોંમેં એક દફા લેકિન મિસ્વાક તાઝા હો, તહજ્જુદમેં કિસી કિસમકી દવાઈ ઈસ્તે'માલ ન કરેં, અલ્હમ્દુલિલ્લાહ મરીઝ હૈરત અંગેઝ તરીકેસે તંદુરૂસ્ત હો ગયા.

દાઈ કરવટ લેટના ઔર સાઈન્સ

હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) દાઈ જાનિબ કિબ્લા રૂખ હોકર આરામ ફરમાતે થે. (બહવાલા ઉસ્વએ રસૂલ સ.અ.વ.)

દિલ બાઈ તરફ હૈ, અગર બાઈ તરફ લેટેં તો નીચેકે અવારિઝાતકા કવી ખતરા હોતા હૈ. દિલકે અમરાઝ પૈદા હો જાતે હૈં. ક્યૂંકે બાઈ કરવટ લેટનેસે મે'દા ઔર આંતોંકા બોઝ દિલ પર પડતા હૈ જિસકી વજહસે દૌરાને ખૂન (Blood Circulation) ઔર દિલકી હરકાતમેં કમી પૈદા હો જાતી હૈ.

નીંદકે બારેમેં બોમ્બે હોસ્પિટલકે તજુર્બાત (બોમ્બે આડીટોરિયમ) ડાક્ટર કિશનલાલ શર્માને કિયે હૈં.

ડાક્ટર મૌસૂફકા કેહના હૈ કે જિન મરીઝોંકો મુસલસલ દાંઈ કરવટ સુલાયા ગયા હૈ વો મરીઝ બહોત જલ્દ તન્દુરૂસ્ત હો ગયે, ઔર જિન મરીઝોંકો બાંઈ કરવટ સોને દિયા ગયા વો મરીઝ બેચૈન હી રહે.

જદીદ તેહકીકસે યે બાત ઝાહિર હો ગઈ હૈ કે દાંઈ તરફ સોના દિલ (Heart) ઔર મે'દે (Stomach) કી બીમારિયોંસે બચાતા હૈ. હત્તાકે બેહોશી (Coma) સે ભી મેહફૂઝ રખતા હૈ.

સાહિબે મદારિજુન્નુબુવ્વતને ઉસકી હિકમત યે નકલ કી હૈ કે ચૂંકે બાંઈ તરફ દિલ હોતા હૈ અગર ઉસ કરવટકે બલ સોયા જાએ તો નીંદ બહોત ગેહરી આતી હૈ (હત્તાકે આદમી અપને આપસે બિલકુલ બે ખબર હો જાતા હૈ, હલકી આહટ પર ભી આંખ નહીં ખુલતી, ઝાહિર હૈ કે ઐસી નીંદ અચ્છી નહીં) ઔર અગર દાંઈ કરવટ સોયા જાએ તો દિલ મુઅલ્લક રેહતા હૈ ઔર ઝિયાદા ગેહરી નીંદ નહીં આતી (યાની ઝરાસી આહટ પર આંખ ખુલ જાતી હૈ ઈસ તરહ ખુદા ન ખ્વાસ્તા કિસી ભી નાગહાની સૂરતમેં ઈન્સાન અપની ઔર અપને બાલ બચ્ચોંકી હિફાઝત કર સકતા હૈ) ઔર સુબહકી નમાઝકે લિયે આસાનીસે આંખ ખુલ જાતી હૈ. ઈસ લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.) સફરમેં અગર સુબહકે વક્ત કભી આરામ ફરમાતે તો દાયાં બાઝૂ ખડા કરકે હથેલી પર હાથ રખકર આરામ ફરમાતે તાકે નીંદ ઝિયાદા ગેહરી ન આએ ઔર નમાઝે ફજર કઝા ન હો જાએ. ઈસ તરહ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઝિંદગી ગુઝારી.

પઘડી ઔર માહિરીને નફસિયાત

ઈરશાદે નબવી (સ.અ.વ.) હૈ કે અમામા બાંધા કરો ઉસસે ઈલ્મમેં બઢ્હ જાઓગે. (ફત્હુલ બારી)

ડાક્ટર અઝીઝ અહમદ માહિરે નફસિયાત હૈં ફરમાને લગે કે મૈં જબ આ'લા ડિગ્રીકે લિયે બેરૂને મુલ્ક (વિદેશ) ગયા તો વહાં નફસિયાતી બીમારિયોંસે બચનેકે લિયે પઘડીનુમા એક કપડાસા સર પર બાંધા જાતા થા. મૈંને જબ દેખા તો ફૌરન બોલા યે તો પઘડી હૈ ઔર જિસ અંદાઝસે આપ બાંધ રહે હૈં હમારે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને બિલકુલ ઈસી તરહ બાંધી થી. માહિરીન વો પઘડીનુમા કપડા ઈસ લિયે બાંધતે થે કે ઉસસે આદમીકે અંદર મસાઈલ વ મસાઈબકી બરદાશ્ત ઔર કુવ્વત પૈદા હોતી હૈ ઔર આદમી બેશુમાર નફસિયાતી બીમારિયોંસે બચ જાતા હૈ. (ઈલ્મ નામ હૈ કુવ્વતે બરદાશ્ત ઔર તદબ્બુરકા)

સદિયોં પેહલે આકાએ દો જહાં (સ.અ.વ.) ને ફરમા દિયા ઔર મૌજૂદા સાઈન્સ અબ તેહકીક કર રહી હૈ.

છીંક પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના ઔર જદીદ સાઈન્સ

મુસલમાનોંકા યે અકીદા હૈ કે ઈસ્લામ સરાસર હિકમત વ દાનાઈ હૈ. કુરઆન ઔર સુન્નતકી તમામ શહાદતેં હિકમતસે ખાલી નહીં. ક્યૂંકે યે દીન એક ફિતરતી દીન હૈ જિસકી તરફ કુદરતી તૌર પર લોગોંકા રૂજહાન હોતા હૈ. જિસ વક્ત ભી કુછ તકલીફ આ પડતી હૈ ખૂદ બખૂદ લોગ ઈસ્લામી કવાનીનકો અપનાતે હૈં. વૈસે તો અલ્લાહ તઆલા જબ છોટી છોટી ચીઝોંકી મિસાલેં બયાન ફરમાતે હૈં તો કમ સમઝ લોગ કેહતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા ઉન છોટી ચીઝોંકી મિસાલેં બયાન કરકે ક્યા સમઝાએંગે? મગર યે શેવા દાના લોગોંકા નહીં વો તો ફૌરન ઉસ મિસાલસે હિકમત ઔર તામીરે અખ્લાકકી ચીઝેં નિકાલ લેતે હૈં.

તમામ સુન્નતે રસૂલ ભી કુરઆનકી તફસીર હૈં જો હિકમત પર હી મબની હૈં. નીચે ઐસી હી મિસાલ સામને લાઈ જા રહી હૈ કે દેખનેમેં ઈન્સાનકો બડા અજીબસા લગતા હૈ મગર બસીરતકી આંખેં રખનેવાલા ઉસસે ભી નતાઈજ ઔર વુજૂહાત નિકાલ કરકે મગફિરતે ઈલાહી હાસિલ કર લેતા હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જબ કિસીકો છીંક આએ તો વો અલહમ્દુલિલ્લાહ કહે ઔર સુનનેવાલા યરહમુકલ્લાહ કહે.

છીંક આને પર ઈન દો જુમ્લોંકે કેહનેમેં બઝાહિર કોઈ ફાઈદા નઝર નહીં આતા, મગર ડાક્ટર હઝરાતકા કેહના હૈ જબ ઈન્સાનકો છીંક આતી હૈ તો ઉસ વક્ત ઈન્સાનકા દિલ ઔર દિમાગ દોનોં એક દમ કામ કરના છોડ દેતે હૈં ઔર યે દોનોં ઈન્સાનકે બદનકે હિસ્સે જિસ્મમેં અન્જીનકી હૈસિયત રખતે હૈં. અગર યે દોનોં ફેલ હો જાએં તો પૂરા જિસ્મ મુરદા હો જાતા હૈ. કિસી બાતકે બયાન કરનેકે દૌરાન અગર છીંક આ જાએ તો છીંકકે બાદ આદમી મુખાતબસે ઈશારોંમેં પૂછતા હૈ કે મૈં ક્યા બાત કર રહા થા. મા'લૂમ હુવા ઈન્સાન મુરદા જૈસી હૈસિયત હાસિલ કર લેનેકે બાદ દો બારા ઝિંદા હો જાતા હૈ.

યાની જબ છીંક આએ તો દિલ ઔર દિમાગ ફૌરન રૂક ગયે. ઉનકા રાબતા હર ચીઝસે ખતમ હો ગયા, લેકિન છીંક ખતમ હોતે હી દોબારા વોહી સિલસિલા

શુરૂ હુવા. ઈસ તરહ આદમી છીંક આને પર "અલ્હમ્દુલિલ્લાહ" કે જુમ્લે કેહકર ખુદાકા શુક્રિયા અદા કરતા હૈ કે ખુદાયા તેરા લાખ લાખ શુક્ર હૈ કે તૂને મુઝે દો બારા ઝિંદા કિયા. ઉસકે યે કલિમાત સુનનેવાલા, "યરહમુકલ્લાહ" કેહકર ઉસકો દુઆ દેતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા તેરે હાલ પર રહમ ફરમાએ ઔર તુઝે ઉમ્રમેં પુખ્તગી ઔર લંબી ઉમર અતા ફરમાએ.

ઈસ બઝાહિર છોટી હદીસકો "ન્યૂ સાઈન્સ" ને પરખા ઔર ઉસકા રિઝલ્ટ લોગોંકે સામને પેશ કિયા ગયા. આજકી જદીદ સાઈન્સકા ભી મહવર કુરઆન ઔર સુન્નત હી હૈ. ઔર સુન્નતસે મુખાલિફત કરનેવાલે યુરોપિયન સાઈન્સદાનોંને ઉસકી વઝાહત બયાન કી.

હાસિલે કલામ યે હૈ કે મુસલમાનકા અકીદા હૈ ઔર વો હર કિસમકી છોટી બડી સુન્નતકો બિલા ચૂં ચિરાંકે માન લેતે હૈં. વો જાનતે હૈં કે ઉસમેં ઝરૂર હિકમત હૈ. મગર જદીદ સાઈન્સ ઔર મુન્કિરીને સુન્નત વ હદીસકા ઈકરાર કર લેના કે ઈસ્લામકી છોટીસે છોટી બાતેં ઔર અહાદીસ અપને અંદર બહોત બડા મકામ, વુસ્અત ઔર અહમિયત રખતી હૈં. હમારી યેહી કામિયાબી હૈ કે હમારા દુશ્મન હમારી તા'લીમાતકા ઈકરાર કર લે. ઝરૂરત ઈસ બાતકી હૈ કે ઈસ્લામી તા'લીમાતકો હી અપની ઝિંદગીકા મદાર બનાયા જાએ, ક્યૂંકે દુનિયાકી પેશ કદમીને ભી કેહના શુરૂ કર દિયા હૈ કે ઈસ્લામ દીને ફિતરત હૈ.

સુન્નતે નબવી (સ.અ.વ.) ઔર જદીદ સાઈન્સ (ગુસ્સાંકે બારેમેં)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે એક આદમીને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે દરખ્વાસ્ત કી કે આપ ઉસે નસીહત ફરમાએં. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, "ગુસ્સા ન કિયા કરો" ઉસને કઈ બાર નસીહતકી દરખ્વાસ્ત કી લેકિન આપ (સ.અ.વ.) ને હર બાર જવાબમેં યેહી ફરમાયા, "ગુસ્સા ન કિયા કરો." યે હદીસે મુબારકા સિર્ફ ઉસ એક સહાબીકે લિયે હી ખાસ નહીં થી. બલ્કે ઉસકા દાઈરએ અમલ પૂરી ઈન્સાનિયત તક ફૈલા હુવા હૈ. ઔર ખુસૂસન ઐસે અસ્હાબકે લિયે ઉસ પર અમલ કરના બહોત ઝરૂરી હૈ જિનમેં ગુસ્સાકી સિફાત ઝિયાદા હૈં.

ગુસ્સાકે જિસ્માની નુકસાનાત, દિલ ઔર દિમાગ

તંદુરૂસ્તીકા તઅલ્લુક દિલસે હૈ ઔર યે ઈન્સાની જિસ્મકા એક નિહાયત અહમ હિસ્સા હૈ. ગુસ્સેકી હાલતમેં જો આ'ઝાએ ઈન્સાની સબસે પેહલે મુતાસ્સિર હોતે હૈં, વો હૈં દિલ ઔર દિમાગ. દિલમેં મૌજૂદ ગુસ્સા દિલ પર ક્યા અસર દિખાતા હૈ ઉસકી અગર ફેહરિસ્ત બનાઈ જાએ તો શાયદ પૂરી એક કિતાબ લિખના પડ જાએ. સખ્ત ગુસ્સાકી હાલતમેં હમારી આવાઝ કાંપને લગતી હૈ. ચેહરા લાલ હો જાતા હૈ, આંખેં ફૈલ જાતી હૈં, મુઠ્ઠિયાં બંદ હો જાતી હૈં, બાંહેં લરઝને લગતી હૈં. જબડે કસ જાતે હૈં. યહાં તકકે અકસર ઔકાત દૌરાને ખૂનકા દબાવ ઈતના બઢ જાતા હૈ કે ઈન્સાનકી મૌત તક વાકેઅ હો જાતી હૈ યા દિમાગકી કોઈ રગ ફટ જાતી હૈ.

પેટકા દર્દ

સખ્ત ગુસ્સાકે દૌરાન યા ઉસકે બાદ કઈ લોગોંકે પેટમેં સખ્ત દર્દ હોતા હૈ. ઉસકી વજહ ભી યેહી હોતી હૈ કે ગુસ્સાકે જઝબાત પેટ પર સીધા ઔર ફૌરન અસર ડાલતે હૈં. પેટકા નિચલા હિસ્સા ગુસ્સાસે કસકર બંધ જાતા હૈ ઔર ઉન લમ્હોંમેં પેટસે કોઈ ચીઝ બાહિર નહીં જા સકતી. પેટકે સાથ સાથ પૂરે નિઝામે હઝમમેં ભી એન્ઠન (મરોડ) હોને લગતી હૈ. ઈસી તરહ દિલમેં પૈદા હોનેવાલે દૂસરે જઝબાત પૂરે જિસ્મ પર અસર અંદાઝ હોતે હૈં. ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે જઝબાત સિર્ફ દિમાગી હી નહીં બલ્કે જિસ્માની રદ્દે અમલ ભી હૈ.

નવસો નિન્નાનવે (૯૯૯) બીમારિયાં

હમારી ઝિંદગીકા કોઈ લમ્હા ઐસા નહીં ગુઝરતા, જિસમેં હમ કિસી ન કિસી જઝબેકા એહસાસ ન કર રહે હોં. ઔર યે સોચના ગલત હૈ કે જો જઝબાત લમ્હા લમ્હા હમારે જિસ્મમેં મૌજૂદ બીમારિયાં યા ઐસી બીમારિયાં જો લાહિક હો સકતી હૈં. વો અગર એક હઝાર (૧૦૦૦) કી તા'દાદમેં હૈં તો નવસો નિન્નાનવે (૯૯૯) બીમારિયોંસે ઈન્સાન અઝ ખૂદ મેહફૂઝ હો જાતા હૈ. લેકિન દવાઓંકી આદી ઔર દીવાની આજકી દુનિયામેં કૌન યકીન કરેગા ઔર યે કૌન સોચેગા કે દવાઈયાં ઈલાજ નહીં કરતીં બલ્કે જિસ્મકા ઈલાજ તો જિસ્મ હી કરતા હૈ. દવાઈયાં તો જિસ્મકો સિર્ફ મદદ ફરાહમ કરતી હૈં.

રૂહકા ઈલાજ રૂહાની તદબીરસે હોગા

બાત દર અસલ યે હૈ કે બુરે જઝબાત હમારે નિઝામે જિસ્માની પર ફૌરન છા જાતે હૈં. ઉનકા સીધા અસર ઉન ગુદ્દુદ પર પડતા હૈ જો કઈ કિસમકે હારમૂન પૈદા કરતે હૈં. જબ મન ઔર તન દોનોં ખરાબ હો જાએ, તબ દુનિયા તો બિગડી બિગડી હી લગેગી. મગર ખરાબ ઔર ગુસ્સાવાલે જઝબાતકા અસર અગર ખરાબ હોતા હૈ તો અચ્છે જઝબાતકા અસર ભી અચ્છા હોતા હૈ. ઔર ઈન્સાનકો યે કોશિશ ઔર પ્રેકટિસ કરતે રેહના ચાહિયે કે વો અપને ગુસ્સાવાલે જઝબાત પર કાબૂ પાએ. ઔર અપને અંદર અચ્છે જઝબાતકો ઉભારનેકી કોશિશ કરતા રહે. પ્રેકટિસ હો જાને પર એક કમ અકલ આદમી ભી બુરે જઝબાતકો અપને દિલો દિમાગસે દૂર રખ સકતા હૈ. જબકે ઉસકે બરઅકસ પ્રેકટિસ ન હોનેકી સૂરતમેં એક અકલમંદ આદમી અકલમંદ હોનેકી વજહસે ભી બુરે જઝબાતકે ઝેરે અસર આ સકતા હૈ. અકલમંદ આદમી અપની ખામિયોં, કમિયોં, બેવકૂફિયોં ઔર નાકામિયોં પર બહોત તેઝીસે સોચ સકતા હૈ. ઝિયાદા દેર તક ભી સોચ સકતા હૈ. ઔર જબ તક વો સોચેગા તબ તક ઉસકે જિસ્મમેં વો હારમૂન ઔર અફરાઝ મુસલસલ પૈદા હોતે રહેંગે, જો ઈન્સાનકો બીમાર બનાતે હૈં. જૈસાકે આંપને દેખા હોગા, સો (૧૦૦) મેંસે સાઠ (૬૦) સે ઝિયાદા અલ્સરકે મરીઝ બડે બડે લીડર, વુકલા, તાજિર (વેપારી) યા કારોબારી હઝરાત હોતે હૈં. ઔર યે ભી કહા જાતા હૈ કે અલ્સર ઝિયાદા તર અકલમંદકી બીમારી હૈ.

આબે ઝમઝમકે અજાઈબાત

યુરોપી લેબોરેટરિયોંકી તેહકીક પર મબની રિપોર્ટ

હજકે દિનોંમેં આબે ઝમઝમકે અજાઈબાત મેરે ઝહનમેં તાઝા હો જાતે હૈં. આઈયે આપ ભી મેરી ઉન યાદોંમેં શરીક હો જાએં. યે ૧૯૭૧ કી બાત હૈ કે એક મિસરી ડાકટરને યુરોપી પ્રેસકો એક ખત લિખ્ખા કે આબે ઝમઝમ પીનેકે કાબિલ નહીં હૈ. મેરે ઝહનમેં જો ફૌરન ખયાલ આયા વો યે થા કે યે મુસલમાનોંસે તઅસ્સુબકા મઆમલા હૈ. મિસરી ડાકટરકા બયાન ઉસ મફરૂઝે (દલીલ) પર મબની થા કે ખાનએ કાબા એક નશેબી જગહ (સતહે સમંદરસે નીચે) હૈ ઔર મક્કા શહેરકે મરકઝમેં વાકેઅ હોનેકી વજહસે શહેરકા સારા ગંદા પાની ઝમીનમેં

સરાયત કરનેકે બાદ આબે ઝમઝમમેં ગિરતા હૈ.

ખૂશ કિસ્મતીસે યે ખબર શાહ ફૈસલ તક ભી પહોંચ ગઈ. ઉનહોંને ફૌરન એગ્રીકલ્ચર ઔર વોટર રીસોરિસઝ યાની ઝરાઅત ઔર ઝરાએએ આબકી વઝરાતકો હુકમ દિયા કે આબે ઝમઝમકે નમૂને યુરોપિયન લેબોરેટરીઝકો યે માલૂમ કરનેકે લિયે ભેજે જાએં કે ક્યા આબે ઝમઝમ પીનેકે કાબિલ હૈ યા નહીં. વઝારતને જિદ્દામેં કાઈમ પ્લાન્ટ POWER AND DESALINATION કો યે કામ સોંપા. મૈં ઉસ પ્લાન્ટમેં બતૌરે કેમીકલ એન્જીનિયરકા કામ કર રહા થા જિસકા કામ સમંદરી પાનીકો પીનેકે કાબિલ બનાના થા. પ્લાન્ટકી ઈન્તિઝામિયાને આબે ઝમઝમકે મઆમલેસે નિમટનેકે લિયે મુઝે મુન્તખબ કિયા. મુઝે અચ્છી તરહ યાદ હૈ કે ઉસ વક્ત મુઝે યે ભી માલૂમ ન થા કે આબે ઝમઝમ બઝાહિર કૈસા હૈ.

મૈં મક્કા ગયા ઔર ખાનએ કાબાકે હુક્કામકી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર ઉનહેં અપને આનેકે મકાસિદસે આગાહ કિયા. ઉનહોંને એક આદમી મેરે સાથ કર દિયા તાકે તેહકીકકે દૌરાનમેં મુઝે જિસ ચીઝકી ભી ઝરૂરત હો વો પૂરી કરે. જબ હમ આબે ઝમઝમ પર પહોંચે તો મૈંને દેખા કે વો પાનીકા એક ગળ્હા હૈ જિસે હમ (તકરીબન ૧૪ X ૧૮ ફુટ) છોટાસા તાલાબ કેહ સકતે હૈં. મુઝે યકીન નહીં આ રહા થા કે યે કુંવાં હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કે વક્તસે લેકર અબ તક યાની હઝારહા સાલસે હર સાલ હાજિયોંકો કરોડોં ગેલન પાની ફરાહમ કર રહા હૈ.

મૈંને અપના કામ કુંવેંકી પૈમાઈશસે શુરૂ કિયા. મૈંને અપને મદદગાર આદમીસે કહા કે વો મુઝે કુંવેકી ગેહરાઈ બતાએ. ઉસને પેહલે ગુસલ કિયા ઔર ફિર વો કુંવેંમેં ઉતર ગયા. વો સીધા ખડા હો ગયા. મૈંને દેખા કે પાનીકી સતહ ઉસકે કંધોંસે ઝરા ઉપર થી. ઉસકા કદ પાંચ ફુટ આઠ ઈંચ થા. ઉસકે બાદ ઉસને કુંવેંકે એક કિનારેસે દૂસરે કિનારેકી તરફ ચલના શુરૂ કર દિયા. ઉસે હિદાયત થી કે ઉસ દૌરાનમેં વો સીધા ખડા હોકર ચલે ઔર પાનીમેં ડુબકી ન લગાએ. કુંવેંમેં ઈસ તરહ ચલનેકા મકસદ યે માલૂમ કરના થા કે કુંવેંમેં પાનીકી કોઈ ગુઝરગાહ યા પાઈપ લાઈન તો નહીં હૈ જિસસે કુંવેંમેં પાની આતા હૈ. આદમીને બતાયા કે કુંવેંકે અંદર ઉસે કોઈ ગુઝરગાહ યા પાઈપ લાઈન નહીં મિલી.

મેરે ઝહનમેં એક ખયાલ આયા કે આબે ઝમઝમકા ઝખીરા કરનેકા આબે ઝમઝમ પર જો ટ્રાન્સફર પમ્પ લગા હુવા હૈ ઉસકે ઝરીએ તેઝીકે સાથ કુંવેંસે પાની નિકાલા જાએ. ઈસ તરીકે પર અમલ કરનેસે પાનીકી સતહ ગિરેગી ઔર કુંવેંમેં જિન રાસ્તોંસે પાની દાખિલ હોતા હૈ વો આસાનીસે માલૂમ હો જાએગા. ઉસ પર

અમલ કિયા ગયા મગર હૈરતનાક તૌર પર વહાં કુછ ભી ન દેખા જા સકા, મગર મૈં જાનતા થા કે સિર્ફ યેહી એક તરીકા હૈ જિસકે ઝરીએ હમ કુંવેંમેં આનેવાલે પાનીકે રાસ્તે માલૂમ કર સકતે હૈં ઈસ લિયે મૈંને પમ્પકો દો બારા ચલાનેકા ફૈસલા કિયા. ઈસ દફા મૈંને આદમીકો કુંવેંમેં ખડા કર દિયા ઔર ઉસે કહા કે વો એક હી જગહ પર ચોકસ (હોશિયારીસે) ખડા રહે ઔર ઉસ દૌરાનમેં હોશિયારીસે કુંવેંમેં વુકૂઅ પઝીર હોનેવાલી કિસી ભી ગૈર મામૂલી બાતકો નોટ કરે. કુછ હી દેર બાદ અચાનક ઉસને હાથ ખડે કર દિયે ઔર ચિલ્લાયા "અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મૈંને ઉસે પા લિયા હૈ. જૂંહી કુંવેંકે પેંદેસે (નીચેકે હિસ્સેસે) પાની બાહિર નિકલતા હૈ ઐસે મેહસૂસ હોતા હૈ કે જૈસે રેત મેરે પાંવકે નીચે નાચ રહી હો."

પમ્પિંગકે દૌરાનમેં ઉસને કુંવેંકા ચક્કર લગાયા ઔર હર જગહ યેહી સૂરતે હાલ મેહસૂસ કી. દર હકીકત કુંવેંકે પેંદેસે (નીચેકે હિસ્સેસે) કુંવેંમેં હર જગહ બરાબર પાની દાખિલ હો રહા થા જો પાનીકી સતહકો બરાબર રખતા થા.

અપને મુશાહિદાત ખતમ કરનેકે બાદ મૈંને યુરોપિયન લેબોરેટરિયોંમેં ટેસ્ટ કરાનેકે લિયે પાનીકે નમૂને લિયે. મક્કા છોડનેસે પેહલે મૈંને મક્કાકે હુક્કામસે મક્કામેં વાકેઅ દૂસરે કુંવોંકે બારેમેં ભી પૂછા. મુઝે બતાયા કે મક્કામેં દૂસરે કુંવેં તકરીબન ખુશ્ક હૈં. જિદ્દા પહોંચકર મૈંને અપને બોસકો અપની તેહકીકસે આગાહ કિયા. ઉસને બડી દિલચસ્પીસે મેરી બાતોંકો સુના, મગર ન સમઝમેં આનેવાલી રાય દેતે હુએ કહા કે આબે ઝમઝમકા અંદરૂની તૌર પર બહરે અહમર (સમંદર) સે કનેક્શન હોગા.

મગર યે કિસ તરહ મુમકિન હૈ ક્યૂંકે મક્કાસે બહરે અહમર ૭૫ કિલોમીટર દૂર હૈ ઔર ફિર મક્કાકી હુદૂદમેં આબે ઝમઝમસે પેહલે જો કુંવેં આતે હૈં વો ઉમૂમન ખુશ્ક રેહતે હૈં.

યુરપિયન લેબોરેટરિયોંને આબે ઝમઝમકે ટેસ્ટકે બાદ જો તજુર્બાકી રિપોર્ટેં દીં વો તકરીબન વૈસી હી થીં જો હમારી લેબોરટરિયોંને દી થીં. આબે ઝમઝમ ઔર દૂસરે પાનીમેં ફર્ક સિર્ફ યે થા કે આબે ઝમઝમમેં કેલશિયમ મેગ્નેશિયમ નમકિયાતકી મિકદાર કુછ ઝિયાદા થી. ઈનહીં નમકિયાતકી મિકદાર ઝિયાદા હોનેકી વજહસે ઉસ પાનીસે થકે હુએ હાજી ભી તરોતાઝા રેહતે હૈં. ઈસકે અલાવા આબે ઝમઝમમેં ફલોરાઈડ્ઝ ભી પાએ જાતે હૈં ઈસ લિયે આબે ઝમઝમ જરાસીમ કશ અસરાત ભી રખતા હૈ. યુરપિયન લેબોરેટરિયોંને વાઝેહ તૌર પર લિખ્ખા કે પાની મુકમ્મલ તૌર પર પીનેકે કાબિલ હૈ. ઈસ તરહ મિસરી ડાક્ટરકા બયાન ગલત સાબિત હો

ગયા. જબ શાહ ફૈસલકો યે બતાયા ગયા તો વો બહોત ખૂશ હુએ ઔર રિપોર્ટ યુરોપિયન પ્રેસકો ફરાહમ કરનેકા હુકમ દિયા.

યે અલ્લાહકા ખાસ ફઝલો કરમ થા જિસને હમેં ઈસ તરહ આબે ઝમઝમકી કીમિયાઈ સાખ્ત જાનનેકા મૌકા ફરાહમ કિયા. હકીકત યે હૈ કે જૂં જૂં આપ મઝીદ તેહકીક કરેંગે, આબે ઝમઝમકે ઝિયાદાસે ઝિયાદા અજાઈબાત આપકે સામને આએંગે. ઔર ઉસ પાનીકે મો'જિઝાત પર આપકા યકીન બળ્હતા જાએગા. ઉસ સહરાઈ ઝમીનમેં દૂર ઔર નઝદીકસે હજકે લિયે આનેવાલે લોગોંકે લિયે યે પાની અલ્લાહ તઆલાકી ખાસ નેઅમત હૈ.

(૧) આબે ઝમઝમ કભી ખુશ્ક નહીં હુવા. ઉસકે બરઅક્સ ઉસને પાનીકી ઝરૂરિયાત હમેશા પૂરી કી હૈં. જબસે યે વુજૂદમેં આયા હૈ ઉસકે ઝાઈકે ઔર નમકિયાતકી કમ્પોઝીશનમેં કોઈ તબ્દીલી નહીં આઈ.

(૨) "પીનેકે લિયે મુનાસિબ" આબે ઝમઝમકી યે ખાસિયત હમેશાસે આલમી તૌર પર તસ્લીમ શુદા (માની હુઈ) હૈ. દુનિયાકે હર કોનેસે હાજી હર સાલ મક્કા આતે હૈં ઔર ગુઝિશ્તા ચૌદહ સદિયોંમેં આબે ઝમઝમકે ખિલાફ કોઈ શિકાયત સુનનેમેં નહીં આઈ. હાજી હમેશા ઉસસે લુત્ફ અંદોઝ હુએ હૈં જો ઉનહેં તરોતાઝા રખતા હૈ.

(૩) શહેરોંમેં સપલાઈ કિયે જાનેવાલે પાનિયોંમેં ક્લોરીન યા દૂસરે કેમીકલ મિલાએં જાતે હૈં મગર આબે ઝમઝમમેં આજ તક કભી ભી કલોરીન યા કોઈ દૂસરા કેમીકલ નહીં મિલાયા ગયા.

(૪) દુનિયા ભરમેં બેશ્તર (તકરીબન તમામ હી) કુંવોંમેં નબાતાતી નશ્વોનુમા હો જાતી હૈ જિસસે પાની પીનેકે કાબિલ નહીં રેહતા. ક્યૂંકે નબાતાતી નશ્વોનુમાસે ઝાઈકા ઔર બૂ તકમેં ફર્ક આ જાતા હૈ. મગર આબે ઝમઝમમેં નબાતાતી નશ્વોનુમાકે દૂર દૂર તક નિશાન દિખાઈ નહીં દેતે.

(૫) સદિયોં પેહલે યે કુંવાં ઉસ વક્ત વુજૂદમેં આયા જબ હઝરત હાજરા અપને બેટે હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.) કે લિયે પાનીકી તલાશમેં સફા વ મરવહમેં દૌડ રહી થીં ઔર હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.) કી એડિયાં ઝમીન પર મારનેસે પાનીકા ચશ્મા ફૂટા ઔર ફિર અલ્લાહકે ફઝલો કરમસે વો કુંવાં બન ગયા, પાનીને આબે ઝમઝમ ઔર કુંવેંને ચાહે ઝમઝમકા નામ પાયા.

ટી.વી. કી તબાહ કારિયાંકે વાકિઆત

મય્યિત કન્ખજૂરોંકે મુહાસરેમેં

એક તબ્લીગી દોસ્તને હિન્દુસ્તાનકા એક કિસ્સા સુનાયા કે એક ઈલાકેમેં હમારી જમાઅત ગઈ, ઔર વહાં હમ એક મસ્જિદમેં ઠેહરે હુએ થે, ઔર અપના કામ કર રહે થે કે યકાયક મોહલ્લેકે કુછ લોગ હમારે પાસ આએ, ઔર આકર કહા કે ઝરા હમારે ઘર ચલિયે. હમ લોગ બહોત પરેશાન હૈં. હમારે ઘર એક મય્યિત હો ગઈ હૈ ઔર મય્યિતકે સાથ અજીબ મઆમલા હો રહા હૈ. ચુનાંચે હમ સબ લોગ ઉનકે સાથ ચલે ગયે. જબ ઉ.કે ઘર પહોંચે તો હમને અપની આંખોંસે યે દેખા કે એક ઔરતકી લાશ કમરેમેં રખ્ખી હૈ ઔર બહોત બડે બડે કન્ખજૂરે ઉસ લાશકે ચારોં તરફ સરસે લેકર પાંવ તક દાએં બાએં મુંહ ખોલે ખડે હૈં, ઔર વો ઈતની ખૌફનાક શક્લકે થે કે ઉનકો દેખકર ઈન્સાનકે રોંગટે ખડે હો જાએં, કરીબ જાનેકી કિસીકો હિંમત ન હો, ઔર સારે ઘરવાલે ખૌફકે મારે દૂસરે કમરેમેં જમા થે, દેહશતકી વજહસે કોઈ શખ્સ ઉસ કમરેમેં નહીં જા રહા થા, ઘરવાલોંને હમસે કહા કે આપ નેક લોગ હૈં, હમ આપકો ઈસ લિયે બુલાકર લાએ હૈં કે હમારા તો ખૌફસે બુરા હાલ હો રહા હૈ. આખિર ઈસ મય્યિતકો ભી ઉસકી જગહ પર પહોંચાના હૈ, કૈસે ઉસકો ગુસલ દેં? કિસ તરહ ઉસકો યહાંસે ઉઠાએં? યે કન્ખજૂરે ચારોં તરફસે ઉસકો ઘેરે હુએ હૈં, હમારે તો કરીબ જાતે હુએ પિત્તા પાની હો રહા હૈ, આપ હઝરાત કુછ પઢકર ઈસાલે સવાબ કરેં ઔર દુઆ કરેં, તાકે કમ અઝ કમ ઈતના મૌકા મિલ જાએ કે હમ ઉસકો ઉસકી કબરમેં ઉતાર દેં, ઔર ઈસ ફરીઝાકો અદા કર લેં.

યે કેહતે હૈં કે હમેં ભી ખૌફ મેહસૂસ હુવા, લેકિન હમ દેખતે હી સમઝ ગયે કે યે ઉસકે કિસી ગુનાહકા અઝાબ હૈ, જિસકો અલ્લાહ તઆલાને હમારી ઈબરતકે લિયે ઝાહિર કિયા હૈ, ચુનાંચે હમ સબ એક કોનેમેં બૈઠકર ઉસકે લિયે ઈસ્તિગ્ફાર કરને લગે, ઔર અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કરને લગે કે યા અલ્લાહ! મહેરબાની ફરમા, ઔર ઈતની દેરકે લિયે ઈસ અઝાબકો હટા દીજિયે કે હમ ઉસકો ગુસલ ઔર કફન દેકર ઉસકો ઉસકી કબર તક પહોંચા દેં, ઔર યે ફરીઝા અદા કર લેં. ઉસકે બાદ કાફી દેર તક હમ પઢતે રહે, ઈસ્તિગ્ફાર કરતે રહે, રોતે રહે ઔર આંસૂ બહાતે રહે. કાફી દેર બાદ દેખા કે વો સબ કન્ખજૂરે અચાનક મય્યિતકા

મુહાસરા (ઘેરા) છોડકર એક કોનેમેં જમા હો ગયે, બસ હમને કહા કે અબ અલ્લાહ તઆલાકી રહમત આ ગઈ હૈ, ઉસને અપના ફઝલ ફરમાયા, અબ તુમ લોગ ઉસકો ગુસલ ઔર કફન દે દો. ચુનાંચે ગુસલ ઔર કફનકે બાદ ઉસકી નમાઝે જનાઝા હુઈ ઔર ઉસે કબ્રસ્તાન લે ગયે, ઔર જાકર ઉસકો કબરમેં ઉતાર દિયા. જિસ વક્ત કબરમેં ઉતારા તો દેખા કે વો સબ કન્ખજૂરે એક કોનેમેં જમા હૈં. અઝાબકી વજહ ટી.વી. કા દેખના. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકી હિફાઝત ફરમાએ આમીન.

અઝાનકી બેહુરમતીકા વબાલ

ઉસકો દફનાનેકે બાદ દો બારા ઉસકે ઘર યે પૂછનેકે લિયે ગયે કે આખિર ઉસકા ઐસા કૌનસા અમલ થા, જિસકી વજહસે ઉસકો યે ઈબરતનાક અઝાબ હુવા, ઔર ખુદા જાને અબ ઉસકે સાથ ક્યા હો રહા હૈ, ઉસકી માં ને બતાયા કે વો નેક સાલેહ તો નહીં થી, બેનમાઝી થી. લેકિન એક બાત જો મુઝે યાદ હૈ શાયદ ઉસકી વજહસે ઉસ પર અઝાબ હુવા હો. વો યે કે વો ટી.વી. દેખનેકી બડી શૌકીન થી. એક દિન વો ટી.વી. દેખ રહી થી, ઔર વો ગાના ઉસ લડકીકો બહોત પસંદ થા. ઉસી દૌરાન અઝાન શુરૂ હો ગઈ, મૈંને ઉસસે કહા કે બેટી! અઝાન હો રહી હૈ અલ્લાહકા નામ બુલંદ હો રહા હૈ, ઈસ ગાનેકી આવાઝ બંદ કર દો, ઔર ટી.વી. બંદ કર દો, ઉસને કહા અમ્માં! અઝાન તો રોઝાના હોતી રેહતી હૈ, લેકિન યે પ્રોગ્રામ ઔર યે ગાના ફિર કહાં આએગા. હમને સુનકર કહા, બઝાહિર યે માલૂમ હોતા હૈ કે મરતે હી ફૌરન યે અઝાબ જો શુરૂ હુવા હૈ, યે ઉસી ગુનાહકા વબાલ ઔર અઝાબ હૈ. ઈસ લિયે કે ઉસને અલ્લાહકી અઝાનકે મુકાબલેમેં ગાનેકો તરજીહ દી જિસકી વજહસે યે અઝાબ હુવા. અસ્તગફિરૂલ્લાહ,

ટી.વી. ઔર રમઝાનકી બેહુરમતી

હકીકત યે હૈ કે જબ આદમી ટી.વી કા શૌકીન હો જાતા હૈ ઔર ઉસકા આદી હો જાતા હૈ તો ફિર ઉસકો દીનકી પરવાહ નહીં રેહતી. ચુનાંચે દેખ લીજિયે હમારે યહાં રમઝાન શરીફમેં કિસ ઢટાઈ (બેહુરમતી) કે સાથ ટી.વી. દેખા જાતા હૈ. એક તરફ તરાવીહ હો રહી હૈ દૂસરી તરફ ટી.વી. ચલ રહા હૈ, ફિલ્મેં આ રહી હૈં,.ઔર હમારે દુશ્મન ટી.વી. કે ઉન પ્રોગ્રામોં ઔર ફિલ્મોંકો ઐસે ઔકાતમેં રખતે હૈં, તાકે મુસલમાન ઈફતાર તવજ્જોહસે ન કર સકેં. તરાવીહ ન પઢ સકેં,

ચુનાંચે મસ્જિદોંમેં તરાવીહ હોતી રેહતી હૈ. ઔર લોગ ઉસ વક્ત ટી.વી. દેખનેમેં મશ્ગૂલ હોતે હૈં, ઔર ટી.વી. કી વજહસે નમાઝમેં નહીં આતે.

યે ગુનાહ હર હર ઘરમેં બહોત ઝિયાદહ હો રહા હૈ, ઔર તેઝીસે ફૈલતા ચલા જા રહા હૈ, લેકિન ઉસકા અંજામ બડા ખરાબ હૈ, આખિરતકા અઝાબ બડા સખ્ત હૈ, ઔર ઉસમેં એક ગુનાહ નહીં હૈ, બલ્કે યે બહોતસે ગુનાહોંકા મજમૂઆ હૈ, ઐસી સૂરતમેં હમેં ઈસ ગુનાહસે અપને આપકો બચાના ચાહિયે, અપને ઘરવાલોંકો બચાના ચાહિયે, ઈસ મજલિસમેં જિતને હઝરાત યહાં જમા હૈં, અગર હમ સબ અપને આપકો ઈસ ગુનાહસે બચા લેંગે તો એક માહોલ બન જાએગા ઔર ઈસી તરહ આહિસ્તા આહિસ્તા માહોલ બનતા ચલા જાએગા.

ટી.વી. લાને પર અઝાબે કબર

સઉદી અરબમેં દો દોસ્ત રેહતે થે. એક રિયાઝમેં, દૂસરા જિદ્દામેં. દોનોં નેક સાલેહ આદમી થે, દોનોંકે દરમિયાન આપસમેં ગેહરી દોસ્તી ઔર મુહબ્બત થી. રિયાઝવાલે દોસ્તને અપને બચ્ચોંકે બેહદ ઈસરાર પર ઉનકો ટી.વી. ખરીદકર લા દિયા. અબ ઘરવાલે ટી.વી. દેખને લગે, કુછ દિનોંકે બાદ ઉસકા ઈન્તિકાલ હો ગયા, ઉસકે ઈન્તિકાલકે બાદ જિદ્દાવાલે દોસ્તને ખ્વાબમેં રિયાઝવાલે દોસ્તકી ઝિયારત કી તો દેખા વો તકલીફમેં હૈ, ઉસને પૂછા કે ભાઈ તુમ્હારા ક્યા હાલ હૈ? ઉસ દોસ્તને જવાબ દિયા કે ક્યા બતાઉં, જબસે મેરા ઈન્તિકાલ હુવા હૈ, અપને ઘરવાલોંકો ટી.વી. લાકર દેનેકી વજહસે અઝાબમેં મુબ્તલા હૂં, અબ વો તો ટી.વી. દેખકર મઝે ઉડા રહે હૈં ઔર મૈં અઝાબકે અંદર મુબ્તલા હૂં, ઔર મૈં હી જાનતા હૂં કે મેરા વક્ત કિસ તરહ મુસીબતકે સાથ ગુઝર રહા હૈ. મૈં બહોત સખ્ત તકલીફમેં હૂં, તુમ મેરે ઘર જાકર ઉનકો સમઝાઓ કે કિસી તરહ ઘરસે ટી.વી. નિકાલ દેં તાકે મેરા અઝાબ દૂર હો જાએ, ઉસ દોસ્તને કહા કે અચ્છા મૈં તુમ્હારે ઘર જાકર ઉનકો સમઝાઉંગા.

જબ સુબહ હુઈ તો ઉસકો રાતવાલા ખ્વાબ યાદ નહીં રહા. ઔર સારા દિન અપને કામકાજમેં મશ્ગૂલ રહા, જબ રાતકો સોયા તો ખ્વાબમેં ફિર રિયાઝવાલે દોસ્તકી ઝિયારત હુઈ, ઉસને શિકાયત કી કે મૈંને તુમસે કહા થા કે મેરે ઘર જલ્દી જાઓ, મૈં બહોત તકલીફમેં હૂં, તુમ અભી તક મેરે ઘર નહીં ગયે. ઉસ દોસ્તને ફિર વા'દા કર લિયા કે મૈં કલ સુબહ ઝરૂર જાઉંગા. યે જિદ્દાવાલે દોસ્ત કેહતે હૈં કે દૂસરે દિન મેરા રિયાઝ જાનેકા પુખ્તા ઈરાદા થા, લેકિન ફિર કોઈ ઐસા કામ પેશ

આ ગયા જિસકી વજહસે મૈં ન જા સકા. જબ રાતકો સોયા તો ખ્વાબમેં ફિર ઉસ દોસ્તકી ઝિયારત હુઈ. ફિર ઉસને શિકાયત કી કે તુમ મુઝસે કેહતે હો કે મૈં જાઉંગા. લેકિન તુમ જાતે નહીં હો, ઔર મૈં યહાં બહોત સખ્ત તકલીફ ઔર અઝાબમેં હૂં. ઉસ દોસ્તને વા'દા કર લિયા કે કલ સુબહ ઝરૂર જાઉંગા.

ચુનાંચે જિદ્દાવાલા દોસ્ત સુબહ હોતે હી જહાઝકે ઝરીઆ રિયાઝ અપને દોસ્તકે ઘર પર ગયા, ઔર સબ ઘરવાલોંકો જમા કિયા, ઔર ફિર ઉનકો અપના ખ્વાબ બતાયા કે તુમ્હારે વાલિદ સાહબ ઈસ તરહ સખ્ત અઝાબમેં મુબ્તલા હૈં, ઔર ઉન્હોંને અઝાબકી વજહ યે બતાઈ કે ચૂંકે મૈંને ટી.વી. લાકર દિયા હૈ ઈસ લિયે મરનેકે બાદસે અઝાબ હો રેહા હૈ. મેરે ઘરવાલે તો ઐશ કર રહે હૈં ઔર મૈં અઝાબમેં મુબ્તલા હૂં. જબ ઉન્હોંને અપને બાપકે અઝાબમેં મુબ્તલા હોનેકે બારેમેં સુના તો વો લોગ ઝારો કતાર રોને લગે કે હાય હમારી વજહસે હમારે વાલિદ સાહબકો અઝાબ હો રહા હૈ. ઉસકે બાદ બડા બેટા અપની જગહસે ઉઠા ઔર ઉસને ટી.વી.કો ઉઠાકર ઝમીન પર પટખ દિયા. જિસસે ટી.વી.કે ટુકડે ટુકડે હો ગયે, વો ટુકડે ઉઠાકર ઉસને કોડેકે ડિબ્બેમેં ડાલ દિયે, ઔર ઉસને કહા, આજકે બાદ હમારે ઘરમેં યે લા'નત નહીં હોગી, જિસકી વજહસે હમારે બાપકો અઝાબ હુવા.

જિદ્દાવાલે દોસ્ત કેહતે હૈં કે મૈં બહોત ખુશ હુવા કે ઔલાદ માશા અલ્લાહ સઆદતમંદ હૈ, ઉન્હોંને બહોત જલ્દ અપને બાપકી તકલીફકા ખયાલ કર લિયા, ઔર અપના ભી ખયાલ કર લિયા. અપને બાપકો ભી કબરકે અઝાબસે બચા લિયા, ઔર અપને આપકો ભી જહન્નમકે અઝાબસે બચા લિયા. ફિર મૈં વાપસ જિદ્દા અપને ઘરમેં આ ગયા, રાતકો સોયા તો ફિર ખ્વાબમેં રિયાઝવાલે દોસ્તકી ઝિયારત હુઈ. અબ જો દેખા તો માશાઅલ્લાહ મુસ્કુરા રહા હૈ, ઔર હશ્શાશ બશ્શાશ હૈ, મૈંને ઉસસે પૂછા કે કહો ક્યા હાલ હૈ? ઉસને કહા કે ભાઈ! અલ્લાહ તઆલા તુમકો જઝાએ ખૈર દે, જિસ તરહ તુમને મેરી મુસીબત દૂર કર દી, અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારી મુસીબતેં ભી દૂર કરે, જિસ વક્ત મેરે બડે બેટેને ટી.વી. ઝમીન પર પટખા હૈ ઉસ વક્તસે મેરા અઝાબ ભી ખતમ હો ગયા, ઔર અલ્લાહ તઆલાને મુઝે ઈસ અઝાબસે નજાત દે દી હૈ.

ટી.વી. કે સાથ દફન હોનેકા ઈબરતનાક વાકિઆ

જબસે ટી.વી. દેખનેકા રિવાજ બઢા હૈ ટી.વી. દેખનેવાલોંકે મરનેકે બાદ કબરમેં અઝાબ હોનેકે બડે હી ઈબરતનાક વાકિઆત ભી સામને આ રહે હૈં,

જિસસે હમેં ફૌરન સબક લેના ચાહિયે. ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલા યે વાકિઆત ઈસી લિયે દિખાતે હૈં તાકે હમ લોગ ઇંબરત હાસિલ કરેં.

ચુનાંચે રિસાલા "ટી.વી. કી તબાહ કારિયાં" મેં એક ઔરતકા બડા ઈબ્રતનાક વાકિઆ લિખ્ખા હૈ કે રમઝાન શરીફકે મહીનેમેં ઈફતારકે વક્ત ઘરમેં એક માં ઔર બેટી થી, માં ને બેટીસે કહા કે આજ ઘર પર મહેમાન આનેવાલે હૈં. ઈફતારી તૈયાર કરની હૈ, ઈસ લિયે તુમ ભી મેરે સાથ મદદ કરો ઔર કામમેં લગો ઔર ઈફતારી તૈયાર કરાઓ! બેટીને સાફ જવાબ દિયા કે અમ્માં ઈસ વક્ત ટી.વી. પર એક ખાસ પ્રોગ્રામ આ રહા હૈ, મૈં ઉસકો દેખના ચાહતી હૂં. ઉસસે ફારિગ હોકર કુછ કરૂંગી, ચૂંકે વક્ત કમ થા ઈસ લિયે માં ને કહા કે તુમ ઉસકો છોડો, પેહલે કામ કરાઓ, મગર બેટીને માં કી બાત સુની અન સુની કર દી. ઔર ફિર ઈસ ખયાલસે ઉપરકી મંઝિલમેં ટી.વી. લેકર ચલી ગઈ કે અગર મૈં યહાં નીચે બૈઠી રહી તો માં બારબાર મુઝે મના કરેગી ઔર કામકે લિયે બુલાએગી. ચુનાંચે ઉપર કમરેમેં અંદર જાકર અંદરસે કુંડી લગાઈ ઔર પ્રોગ્રામ દેખનેમેં મશ્ગૂલ હો ગઈ. નીચે માં બેચારી આવાઝ દેતી રેહ ગઈ, લેકિન ઉસને કુછ પરવાહ ન કી. ફિર માંસે ઈફતારીકે લિયે જો તૈયારી હો સકી ઉસને કર લી. ઈતનેમેં મહેમાન ભી આ ગયે. ઔર સબ લોગ ઈફતારીકે લિયે બૈઠ ગયે. માં ને ફિર લડકીકો આવાઝ દી તાકે વો ભી આકર રોઝા ઈફતાર કર લે. લેકિન બેટીને કોઈ જવાબ નહીં દિયા તો માં કો તશવીશ (બેચૈની) હુઈ. ચુનાંચે વો ઉપર ગઈ ઔર દરવાઝે પર જાકર દરવાઝા ખિટખિટાયા ઔર ઉસકો આવાઝ દી, લેકિન અંદરસે કોઈ જવાબ ન આયા તો અબ માં ઔર ઘભરા ગઈ કે અંદરસે જવાબ ક્યૂં નહીં આ રહા હૈ, ચુનાંચે માંને ઉસકે ભાઈયોં ઔર ઉસકે બાપકો ઉપર બુલાયા, ઉન્હોંને આવાઝ દી ઔર દરવાઝા ખિટખિટાયા, મગર જબ અંદરસે કોઈ જવાબ ન આયા તો બિલ આખિર દરવાઝા તોડા ગયા. જબ દરવાઝા તોડકર અંદર ગયે તો દેખા કે ટી.વી. કે સામને મરી હુઈ ઉંધે મુંહ ઝમીન પર પડી હૈ ઔર ઈન્તિકાલ હો ચુકા હૈ, અબ સબ ઘરવાલે પરેશાન હો ગયે. ઉસકે બાદ જબ ઉસકી લાશ ઉઠાનેકી કોશિશ કી તો ઉસકી લાશ ન ઉઠી. ઐસા મેહસૂસ હોને લગા કે વો કઈ ટન વઝની હો ગઈ હૈ. અબ સબ લોગ પરેશાન હો ગયે કે ઉસકી લાશ ક્યૂં નહીં ઉઠ રહી, ઉસી પરેશાનીકે આલમમેં એક સાહબને જો ટી.વી. ઉઠાયા તો ઉસકી લાશ ભી ઉઠ ગઈ ઔર હલકી હો ગઈ, અબ સૂરતે હાલ યે હો ગઈ કે અગર ટી.વી. ઉઠાએં તો ઉસકી લાશ હલકી હો જાએ, ઔર અગર ટી.વી. રખ દેં તો ઉસકી લાશ ભારી હો જાએ. ઈસ તરહ ટી.વી. ઉઠાકર ઉસકી લાશ નીચે લાએ. ઔર ઉસકો ગુસલ દિયા, કફન

દિયા. જબ ઉસકા જનાઝા ઉઠાને લગે તો ફિર ઉસકી ચારપાઈ ઐસી હો ગઈ જૈસે કિસીને ઉસકે ઉપર પહાડ રખ દિયા હો, લેકિન જબ ટી.વી. કો ઉઠાયા તો આસાનીસે મસેહરી (ચારપાઈ) ભી ઉઠ ગઈ, તમામ ઘરવાલે શરમિંદગી ઔર મુસીબતમેં પડ ગયે, આખિર જબ ટી.વી. જનાઝાકે આગે આગે ચલા તબ ઉસકા જનાઝા ઘરસે નિકલા. અબ ઉસી હાલતમેં ટી.વી. કે સાથ ઉસ પર નમાઝે જનાઝા પઢી ગઈ ઔર કબ્રસ્તાન લે જાને લગે. આગે ટી.વી. પીછે જનાઝા ચલા, ફિર કબ્રસ્તાનમેં લે જાનેકે બાદ જબ મય્યિતકો કબરમેં ઉતારા, ઔર કબરકો બંદ કરકે ઔર ઉસકો ઠીક કરકે જબ લોગ વાપસ જાને લગે તો લોગોંને કહા કે અબ ટી.વી. વાપસ લે ચલો, લેકિન જબ ટી.વી. ઉઠાકર લે જાને લગે તો ઉસ લડકીકી લાશ કબરસે બાહિર આ ગઈ. કિતની ઈબરતકી બાત હૈ.

અય અકલમંદો ઈબરત હાસિલ કરો.

લોગોંને જલ્દીસે ટી.વી.કો વહીં રખ્ખા. ઔર દો બારા ઉસકી લાશકો કબરકે અંદર કરકે કબર બંદ કર દી, ઔર દો બારા ટી.વી. ઉઠાકર ચલે તો દોબારા ઉસ લડકીકી લાશ કબરસે બાહિર આ ગઈ, અબ લોગોંને કહા કે યે તો ટી.વી. કે સાથ હી દફન હોગી, ઈસકે અલાવા કોઈ ઔર સૂરત નઝર નહીં આતી. આખિરકાર ઉસકી લાશ કબરમેં તીસરી બાર રખ્ખી, ઔર ટી.વી. ભી ઉસકે સરહાને રખ દિયા ગયા, ઔર ઉસકે સાથ હી ઉસકો દફન કરના પડા.

અલ્લાહ પનાહ! અબ આપ સોચિયે કે ઉસ લડકીકા ક્યા હશ્ર હુવા હોગા ઔર ક્યા અંજામ હુવા હોગા, હમારી ઈબરતકે લિયે અલ્લાહ તઆલાને હમેં દિખા દિયા, અબ ભી અગર હમ ઈબરત ન પકડેં તો યે હમારી હી નાલાઈકી હૈ, વરના અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે તો ઈતમામે હુજ્જત હૈ.

ટી.વી. કે ખાતિર કુરઆન પાકકી બેહુરમતી કરનેવાલી લડકીકા ઈબરતનાક વાકિઆ

અગલે વાકિઆ હીકી તરહકા એક સનસની ખેઝ વાકિઆ ઔર સુનિયે ઔર પઢિયે? એક ઘરમેં ટી.વી. પર સબ ઘરવાલે ફિલ્મ દેખ રહે થે. એક લડકી કુરઆન પાકકી તિલાવત કર રહી થી. છોટી બહેનને આકર બતાયા કે બાજી યે અચ્છી ફિલ્મ આ રહી હૈ તુમ ભી આ જાઓ. ચુનાંચે બાજી ફિલ્મકી ખાતિર કુરઆન પાકકો છોડતે હુએ કુરઆને કરીમમેં નિશાની લગાકર ઉઠી ઔર ફિલ્મ

દેખને લગી. જબ ફિલ્મ ખતમ હો ગઈ તો ફિર વો ઉસી હાલતમેં બગૈર વુઝૂ કિયે તિલાવતકે લિયે આઈ? તો દેખા કે?

ટી. વી. દેખનેવાલીકે જિસ્મ પર ખૂંખ્વાર છિપકલિયાં ચિપક ગઈ.....

છ ઈંચ લંબી ઝર્દ રંગકી ખૂંખ્વાર છિપકલી કહીંસે આકર બિલકુલ કુરઆન પાકકે કરીબ બૈઠી હૈ ઔર ખૂંખ્વાર નઝરોંસે ઉસ લડકીકો દેખને લગી ઔર ફિર ઉસને યકાયક છલાંગ લગાઈ ઔર ઉસ લડકીકે માથે પર ચિપક ગઈ. મારે દહશતકે લડકી ચીંખ મારકર ગિર ગઈ. ચીંખ સુનકર ઘરકે તમામ લોગ ઘભરાકર ઉસકી તરફ દૌડે ઔર જલ્દીસે કિસી લકડીકે ઝરીએસે ઉસ છિપકલીકો હટાનેકી કોશિશ કરને લગે કે ઈતનેમેં દૂસરી છિપકલી આ ગઈ, ફિર તો દેખતે હી આનન ફાનન ચારોં તરફસે બહોત સારી છિપકલિયાં નિકલીં ઔર સબકી સબ લડકીસે જા ચિમટીં. લડકી ખૌફસે ચિલ્લાતી રહી, ઘરકે તમામ લોગ હૈરાન ઔર પરેશાન ખડે દેખ રહે થે કે ઉસ લડકીને ચિલ્લા ચિલ્લાકર સબકી આંખોંકે સામને તડપતે હુએ જાન દે દી.

ટી. વી. કે ખાતિર કુરઆન પાકકો છોડનેકી ઈસ ઝાલિમકો યે સઝા મિલી હૈ

પૂરે ઘરમેં કોહરામ મચ ગયા, ખૂંખ્વાર છિપકલિયાં બુરી તરહ લડકીકે જિસ્મ પર ચિપકી હુઈ થીં. ગુસલ ઔર કફન દેનેકા મસ્અલા ભી બડા દુશ્વાર હો ગયા. આખિરકાર એક બુઝુર્ગકો બુલાયા ઉનહોંને દેખકર કહા, ઈસકો યે સઝા કુરઆનકી બેહુરમતી કરનેકી વજહસે મિલી હૈ કે ઈસ ઝાલિમને ટી.વી. ઔર ફિલ્મકે ખાતિર કુરઆન પાકકો ઠુકરાકર ઔર છોડકર ટી.વી. ઔર ફિલ્મ દેખનેકો તરજીહ દી.

ટી.વી.સે હર એક ચીઝ પનાહ માંગતી હૈ..... લેકિન!

બુઝુર્ગોંને મશ્વરા દિયા કે ઉસકી લાશકે કરીબ ટી.વી.કો રખ દો. ક્યૂંકે ટી.વી. સે હર એક ચીઝ પનાહ માંગતી હૈ. ઔર યકીનન ટી.વી. કો દેખકર યે

છિપકલિયાં ભી ભાગ જાએંગી. ચુનાંચે ઐસા હી કિયા ગયા. જૂંહી ટી.વી. રખ્ખા ગયા દેખતે હી દેખતે સબ છિપકલિયાં ગાઈબ હો ગઈ. સુબ્હાનલ્લાહ! અય અલ્લાહ તેરી શાન કે છિપકલિયાં ભી ઈસ ટી.વી. કી લા'નતસે ભાગતી હૈં. આજ એક ઈન્સાન હૈ જો ઈસ કદર બેહિસ હો ચુકા હૈ કે યે ટી.વી. સે નહીં ભાગતા. ગુસલ ઔર કફનકે બાદ છિપકલિયાં ફિર આકર ઉસ ટી.વી. દેખનેવાલીસે ચિપક ગઈ. ઉસી બુઝુર્ગકિ મશ્વરેસે ફિર ટી.વી. કો મય્યિતકે પાસ રખ્ખા ગયા તો છિપકલિયાં ફિર ભાગ ગઈ. ઈસી તરહ જનાઝેકે સાથ સાથ ટી.વી. કો ભી કબ્રસ્તાન લે ગયે.

ટી.વી. દેખનેવાલી લડકીકી કબર ફટ ગઈ, લાશકે ટુકડે ટુકડે હો ગયે

જબ મય્યિતકો કબરમેં ઉતાર ચુકે તો ફિર છિપકલિયાં આકર ઉસકે જિસ્મસે ચિપક ગઈ. ઉસ બુઝુર્ગકિ મશ્વરેસે ટી.વી.કો ભી ઉસ લડકીકે સાથ દફન કર દિયા ગયા. જબ લોગ ફાતિહા પઢકર વાપસ લૌટને લગે, અભી ચંદ કદમ હી ચલે થે કે એક ઝોરદાર ઔર ખૌફનાક ધમાકા હુવા, બેઈખ્તિયાર લોગોંને જો પીછે મુડકર દેખા તો એક દિલ હિલા દેનેવાલા મંઝર થા, આહ! કબર ફટ ચુકી થી ઔર ઉસ લડકીકી લાશકે ટુકડે ટુકડે કબરસે ઉછલકર ફિઝામેં બુલંદ હોતે હુએ બાહિર આ ગિરે થે. તમામ લોગ ખૌફ ઔર ડરકે મારે ભાગ ગયે હાય લોગો!

અબ અગર ઐસે ઈબરતનાક વાકિઆતકે નમૂદાર હોનેકે બાદ હમારી આંખોંસે પરદે નહીં ઉઠતે ઔર હમ ઈસી તરહ અપની સરકશી પર અડે રહે ઔર સિર્ફ નઝરસે કામ લેતે રહે તો આખિર ક્યા હમકો ઉસ વક્તકા ઈન્તિઝાર હૈ જબ તૌબાકી મોહલત ખતમ કર લી જાએગી ઔર ઝમીન હમ પર તંગ હો જાએગી? અસ્તગફિરૂલ્લાહ અસ્તગફિરૂલ્લાહ. યા ઈલાહી તૂ અપની પનાહ નસીબ ફરમા.

રિશ્વતખોરોંકા ઈબરતનાક અંજામ

મુરદા તીન મરતબા ઉઠકર બૈઠ ગયા

૨૭ જમાદીલ અવ્વલ સન હિ. ૧૪૧૧ કો એક પોલીસ ઓફિસરકા જનાઝા કબ્રસ્તાન લાયા ગયા. જબ ઉસે કબરમેં ઉતારા જાને લગા તો ઉસકી કબર યકાયક ટેઢી હો ગઈ. પેહલે પહલ તો લોગોંને ઉસે કબર ખોદનેવાલેકા કુસૂર કરાર દિયા. ઈસ લિયે દૂસરી જગહ કબર ખોદી ગઈ. જબ જનાઝાકો દૂસરી કબરમેં ઉતારને લગે તો કબર એક બાર ફિર ટેઢી હો ગઈ. અબ લોગોંમેં ખૌફ વ હિરાસ ફૈલને લગા. તીસરી બાર ભી ઐસા હી હુવા. કબર હૈરત અંગેઝ હદ તક ઈસ કદર ટેઢી હો જાતી કે તદફીન મુમકિન ન રેહતી. બિલ આખિર લોગોંને મિલજુલકર મય્યિતકે લિયે દુઆએ મગફિરત કી ઔર પાંચવીં કબરમેં હર હાલમેં તદફીનકા ફૈસલા કિયા ગયા. ચુનાંચે પાંચવી બાર કબર ટેઢી હોનેકે બાવજૂદ ઝબરદસ્તી ફંસાકર મય્યિતકો ઉતાર દિયા ગયા. ઉસકે બાદ લોગોંને ઉસકે રિશ્તેદારોંસે ઉસકે મુતઅલ્લિક પૂછગછ કી તો માલૂમ હુવા કે યે ઓફિસર રિશ્વત લેતા થા જિસકા ઉસકો મરતે વક્ત અંજામ મિલા. ઔર અબ આગે અલ્લાહ તઆલા બેહતર જાનતા હૈ કે ઉસને ઉસ ઓફિસરકે સાથ ક્યા મઆમલા કિયા હોગા.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ફરમાન હૈ. જો શખ્સ કિસી કૌમકા વાલી ઔર કાઝી મુકર્રર હુવા વો કિયામતકે દિન ઉસ હાલતમેં પેશ હોગા કે ઉસકા હાથ ગરદનસે બંધા હુવા હોગા. ફિર અગર વો રિશ્વત લેનેવાલા ન થા. ઔર ઉસકે ફૈસલે ભી હક પર મબની થે તો વો આઝાદ કર દિયા જાએગા. અગર વો રિશ્વતખોર થા ઔર લોગોંસે માલ લેકર હકકે ખિલાફ ફૈસલે કરતા થા તો ઉસકો જહન્નમમેં ફેંક દિયા જાએગા, ઔર વો પાંચસો બરસકી રાહકે મિસ્લ ગેહરાઈમેં જા પડેગા. ઈસ સઝાસે રિશ્વતખોરકે અંજામકે મુતઅલ્લિક ખૂબ ઈબરત હાસિલ હોતી હૈ.

ઈસી તરહકા એક ઔર વાકિઆ જોહર આબાદ "ટન્ડુ આદમ" કે એક કપડેકે તાજિરકે સાથ હુવા ઉસસે ઈબરત હાસિલ હોતી હૈ.

અખ્બારી ખબરકે મુતાબિક કબ્રસ્તાનમેં એક જનાઝા લાયા ગયા. ઈમામ સાહબને જૂંહી નમાઝે જનાઝાકી નિય્યત બાંધી મુરદા ઉઠકર બૈઠ ગયા. લોગોંમેં

ઝગડા મચ ગઈ. ઈમામ સાહબને ભી નિય્યત તોડ દી ઔર કુછ લોગોંકી મદદસે ઉસકો ફિર લિટા દિયા. તીન મરતબા મુરદા ઉઠકર બૈઠા. ઈમામ સાહબને મર્હૂમકે રિશ્તેદારોંસે પૂછા, ક્યા મરનેવાલા સૂદખોર થા? ઉનહોંને ઈસબાત (યાની હાં) મેં જવાબ દિયા. ઉસ પર ઈમામ સાહબને નમાઝે જનાઝા પઢ્હાનેસે ઈન્કાર કર દિયા. લોગોંને જબ લાશ કબરમેં રખ્ખી તો કબર ઝમીનકે અંદર ધંસ ગઈ. ઉસ પર લોગોંને લાશકો મિટ્ટી વગૈરહસે દબાકર બગૈર ફાતિહા હી ઘરકી રાહ લી.

રિશ્વત પર અઝાબકા એક વાકિઆ

વો પાંચોં વક્ત પાબંદીસે નમાઝ પઢ્હતે થે. માલદાર હોનેકે સાથ સાથ બડે સખી દિલ ભી થે. દિલ ખોલકર ગરીબોં ઔર બેવાઓંકી ઈમદાદ કિયા કરતે થે. કઈ યતીમ બચ્ચિયોંકી શાદિયાં ભી કરા દીં. હજ ભી કિયા હુવા થા. ૧૯૭૩ કી સુબહ ઉનકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. બેહદ મિલનસાર ઔર બાઅખ્લાક થે. મોહલ્લાવાલે ઉનસે બહોત મુતાસ્સિર થે. લિહાઝા માતમ કરનેવાલોંકા તાન્તા બંધ ગયા. ઉનકે જનાઝેમેં લોગોંકા કાફી હુજૂમ થા. સબ લોગ કબ્રસ્તાન આએ. કબર ખોદકર તૈયાર કર લી ગઈ. જૂંહી મય્યિત કબરમેં ઉતારનેકે લિયે લાએ કે ગઝબ હો ગયા. યકાયક કબર ખૂદ બખૂદ બંદ હો ગઈ. સારે લોગ હૈરાન રેહ ગયે, દો બારા ઝમીન ખોદી ગઈ. જબ મય્યિત ઉતારને લગે તો ફિર કબર ખૂદ બખૂદ બંદ હો ગઈ. સારે લોગ પરેશાન થે. એક આધ બાર મઝીદ ઐસા હી હુવા. આખિરકાર ચોથી બાર તદફીનમેં કામિયાબ હો હી ગયે. ફાતિહા પઢ્હકર સબ લૌટે ઔર અભી ચંદ હી કદમ ચલે થે કે ઐસા મેહસૂસ હુવા જૈસે ઝમીન ઝોર ઝોરસે હિલ રહી હૈ. લોગોંને બેસાખ્તા પીછે મુડકર દેખા તો એક હોશ ઉડા દેનેવાલા મંઝર થા. આહ! કબરમેં દરાડેં પડ ચુકી થીં. ઉસમેંસે આગકે શોઅલે ઔર ધુવાં ઉઠ રહા થા. કબરકે અંદરસે ચીંખો પુકારકી આવાઝ બિલકુલ સાફ સુનાઈ દે રહી થી. યે લરઝાખેઝ મંઝર દેખકર સબકે હોશ ઉડ ગયે ઔર સબ લોગ જિસસે જિસ તરફ બન પડા ભાગ ખડે હુએ.

સબ લોગ બેહદ પરેશાન થે કે બઝાહિર નેક, સખી ઔર બાઅખ્લાક ઈન્સાનકી આખિર ઐસી કૌનસી ખતા થી જિસકે સબબ યે ઈસ કદર હોલનાક અઝાબે કબરમેં મુબ્તલા હો ગયા? તેહકીક કરને પર ઉસકે હાલાત કુછ યૂં સામને આએ.

મર્હૂમ બચપન હીસે બહોત ઝહીન થા. લિહાઝા માં બાપને આ'લા તા'લીમ દિલવાઈ. જબ ખૂબ પળ્હ લિખ લિયા તો કિસી તરહ સિફારિશ ઔર રિશ્વતકે ઝોર પર એક સરકારી મોહકમામેં મુલાઝિમત ઈખ્તિયાર કર લી. રિશ્વતકી લત પડ ગઈ. રિશ્વતકી દૌલતસે પ્લોટ ભી ખરીદા ઔર અચ્છા ખાસા બેન્ક બેલેન્સ ભી બનાયા. ઉસીસે હજ ભી અદા કિયા ઔર સારી સખાવત ભી ઉસી માલે હરામસે કિયા કરતા થા.

હુસ્ને ઝાહિર પર અગર તૂ જાએગા
આલમે ફાનીસે ધોકા ખાએગા
યે મુનક્કશ સાંપ હૈ ડસ જાએગા
કર ન ગફલત, યાદ રખ પછતાએગા
એક દિન મરના હૈ, આખિર મૌત હૈ
કર લે જો કરના હૈ, આખિર મૌત હૈ

(૧) મેરે અઝીઝોંમેં દો ભાઈ કહીં પરદેસ ગયે ઔર ચોરી યા સીના ઝોરીસે કહીંસે બહોતસા માલ કમાકર લાએ. મગર અબ ઉનહેં યે ફિકર દામનગીર હુઈ કે કહીં ચોર ઈસ માલકો ચુરાકર ન લે જાએં. પુરાને ઝમાનેકે લોગ સીધે સાદે હોતે હી થે. વો બેન્ક વગૈરહકો ક્યા જાનેં. દોનોં ભાઈયોંને માલકી હિફાઝતકી યે તદબીર સોચી કે ભાઈ રાતભર જાગેં ઔર દિનભર સોએં. ઔર વો જતાનેકે લિયે કે હમ જાગ રહે હૈં કોઈ અલામત રખ્ખી તાકે ચોર સમઝેં કે યે લોગ તો જાગ રહે હૈં. ચુનાંચે દોનોં રાતભર તાશલા બજાયા કરતે ઔર ખોયા ખાયા કરતે. બાત છુપનેવાલી ન થી. રફતા રફતા બસ્તીમેં યે બાત ફૈલ ગઈ કે દો ભાઈ માલ બહોતસા કમાકર લાએ હૈં ઔર હિફાઝતકે લિયે રાત ભી જાગતે હૈં. એક રાત ચોર આએ ઔર નકબ (સૂરાખ) લગાકર સારા માલ લે ગયે ઔર વો દોનોં ભાઈ તાશલા બજાતે ઔર ખોયા ખાતે હી રહે, ઉનહેં પતા ભી ન ચલા. સુબ્હ હોતે હી જો કોઠડી ખોલકર દેખી તો માલ ગાઈબ થા. માલે હરામ બૂદ બજાએ હરામ રફત.

(૨) મેરા એક અઝીઝ તરક્કી કરતે કરતે સિવીલ સર્જન હો ગયા. ઉસ ખુદાકે બંદેને કભી કિસી પર રહમ નહીં ખાયા, બગૈર રિશ્વત લિયે કિસીકા કામ હી નહીં કરકે દિયા. નતીજા યે કે બહોતસા રૂપિયા કમાયા. ઉસકે કભી કોઈ ઔલાદ ઝિંદા નહીં રહી. ઔર આખિરકાર એક ઐસા મર્ઝ લગ ગયા જિસકે ઈલાજકે લિયે વો સારે યુરોપમેં ભાગા ભાગા ફિરા ઔર ઈસ તરહ વો બેન્ક બેલેન્સ જો રફતા રફતા ખૂશી ખૂશી જમા કિયા થા, થોડેસે દિનોંમેં સબ ખતમ હો ગયા.

ચોરીકા માલ મોરીકો.

(૩) મેરા એક દોસ્ત ક્લાર્ક થા. બેહદ રિશ્વત લેતા થા. ઔર કામ ભી કરકે ન દેતા થા. ઉસકી લડકીકો દિક (એક કિસમકી બીમારી) હો ગઈ. હઝારોં રૂપિયા પર પાની ફિર ગયા ઔર આખિરકાર લડકી ભી રૂખ્સત હો ગઈ ઔર મિયાં ખાન બિલકુલ નંગે હો (ખાલી હાથ) ગયે.

(૪) જબ મૈં શુરૂ શુરૂમેં લાહોર આયા તો મેરે મકાનકે બરાબર ઉસી બિલ્ડીંગમેં એક દારોગા રેહતે થે. ઉનહેં મૈંને અપની આખોંસે ખૂદ દેખા હૈ કે વો તરકારી, ગોશ્ત ઔર ફલ રોઝાના દુકાનદારોંસે બિલકુલ મુફત લાતે થે. બિજલી હમ સબકી ચોરીસે જલાતે થે. ઉનકે મકાનકે નીચે દરજી રેહતા થા. ઉસસે કપડે મુફત સિલવાતે થે. મેરે આનેસે પેહલે નલકેકા (પાનીકા) બિલ ભી જો બિલ્ડીંગકા મુશતરક થા. દૂસરોંસે દિલવાતે થે. ખૂદ કભી એક પૈસા નહીં દિયા. બાવજૂદ ઈન તમામ બાતોંકે મૈંને કભી ઉનકે બચ્ચોંકે બદન પર ઢંગકા કપડા નહીં દેખા. મોહલ્લેવાલે ઉનકી હરકતોંસે બહોત તંગ થે, ન માલૂમ કિસકા સબર પડા કે ઉનહોંને કતલકે સિલસિલેમેં રિશ્વત લી ઔર પકડે ગયે ઔર બરખાસ્ત હુએ (યાની નોકરીસે નિકાલે ગયે) ઔર લાહોરસે ભાગ ગયે. અબ મિલતે હૈં તો બડી ખસ્તા (બદહાલ) હાલતમેં હોતે હૈં, મુઝે દેખકર નઝરેં નીચી કર લેતે હૈં ઔર આંખ બચાકર નિકલના ચાહતે હૈં. સચ હૈ.

ઝુલ્મકી ટેહની કભી ફલતી નહીં
નાવ કાગઝકી કભી ચલતી નહીં

(૫) એક દારોગાજી (થાનેદાર) હમારે દોસ્ત થે. યે આલમ થા કે હર ગરમીકે મોસમમેં કિસી પહાડ પર જાતે ઔર ખૂબ ખાતે ઉડાતે, અચાનક હાર્ટ ફેલ હો ગયા. તિજારત કરતે થે. યે તિજારત કિસીકી શિરકતમેં થી, પતા ન ચલા રૂપિયા કહાં ગયા. કુછ રૂપિયા ઔર ઝેવર લડકા રંડિયોંકો દે આયા ઔર વો ભી મર ગયા. ઉસ ઘરકા દિયા (ચિરાગ) ગુલ હો ગયા અબ કોઈ નરીના (નર) ઔલિદ નહીં, બીવી દસ્તનિગર (મોહતાજ) હૈ.

(૬) એક દારોગાજી દર્દમેં બુરી તરહ તડપતે થે ઔર જબ યે દર્દ ઉઠતા, કેહતે હસીના મુઝે મઆફ કર દે. લોગોંને પૂછા ક્યા કિસ્સા હૈ? કેહને લગે દુનિયા ભરકે ઈલાજ કર ચુકા હૂં ઈસ દર્દસે નજાત નહીં મિલતી. મૈં એક જગહ થાનેદાર થા. વહાં એક બેવા ઔરતકા ઈકલોતા બેટા કતલ હો ગયા. મૈંને અસલ કાતિલકો બચાનેકે લિયે યે સાબિત કિયા કે ઉસકી માં ને હી લડકેકો અપની આવારગીકી

બિના પર કતલ કિયા હૈ. ક્યૂંકે યે રૂકાવટ હોતા થા. ઉસ દિનસે મેરી યે હાલત હો ગઈ કે મૈં અપના દિલો દિમાગ ખો બૈઠા હૂં ઔર બીમારીકી બિના પર ઈસ્તેઅફા (રાજીનામા) દેને પર મજબૂર હો ગયા હૂં ઔર યે દર્દ મુઝે લાહિક હો ગયા હૈ. મૈં અક્સર ઉસ મઝલૂમાકો ખ્વાબમેં દેખતા હૂં.

(૭) એક દોસ્તને ચારસો બીસ કરકે બડા રૂપિયા પૈદા કિયા. લડકેકો ઉંચી તા'લીમ દિલાઈ. બાવજૂદ મા'મૂલી ઈન્સાન હોનેકે તા'લીમકે લિયે લડકેકો વિલાયત ભેજા. ઉસ લડકેને ઈતની મેહનત કી કે પાગલ હો ગયા. ઔર કિસી તરહ આરામ ન હુવા.

(૮) એક સાહબને લાખોં રૂપિયા નાજાઈઝ તિજારતસે કમાયા. કાર, કોઠી, બેન્ક બેલેન્સ સબ કુછ ખતમ હો ગયા. ઉનકે કભી કોઈ લડકા ઝિંદા ન રહા થા, સિર્ફ એક બચ્ચા થા ઉસે પળ્હાયા લિખાયા શાદી કી ઔર ઉસકે બાદ વો ભી મર ગયા. જિસકે લિયે સબ કુછ કિયા થા વો ચલતા બના મગર અબ પછતાવે ક્યા હોતા હૈ જબ ચિડિયાં ચુગ ગઈ ખેત.

(૯) એક સાહબને તમામ નાજાઈઝ કમાઈ કી, એક લાખ રૂપિયે છોડ કર મરે. દો બેટે છોડે, ઉન દોનોં હકીકી ભાઈયોંકો મૈંને અપની આંખોંસે દેખા હૈ કે વો હર હફતા લાહોર આતે, એક દોસ્તકો સાથ લેતે, શરાબ પીતે, કબાબ ઉડાતે ઔર તીનોં હીરા મંડી જાતે. દોસ્તકા સારા ખર્ચ ભી યેહી બરદાશ્ત કરતે, હત્તાકે સબ રૂપિયા ખતમ હો ગયા ઔર બિલ આખિર વો ગદ્દી નશીનસે ખાક નશીન હો ગયે.

(૧૦) મેરે અઝીઝોંમેં એક સાહબ થાનેદારીસે પેન્શન લેકર આએ. સુના થા, સોને ચાંદીકી ઈંટેં તક લાએ હૈં, ઉનહોંને એક બડા ભારી કારખાના ખોલા. એક દુકાન પર બડે લડકેકો બિઠાયા. યે દુકાન કપડેકી થી. ગર્ઝ ખૂબ ખાયા ઔર ખિલાયા. ઉનકે એક લડકી થી જો ઝચ્ચાગિરીમેં (બચ્ચેકી પૈદાઈશમેં) અપાહજ હો ગઈ. બહોત રૂપિયા ખર્ચ કિયા આરામ ન હુવા, ફિર દારોગાજીકો ઈસ્તિસ્કા (એક કિસમકા મર્ઝ) હો ગયા. બડે ઈલાજ કિયે, આખિર ચલ બસે. દો બેટે છોડ ગયે થે. બડે બેટેને અપને હિસ્સામેં દુકાન લે લી ઔર છોટેને કારખાના. દોનોં આવારા થે. દોનોંને દુકાન ઔર કારખાના ખા ચાટકર બરાબર કર દિયા. માં કો મારમારકર રૂપિયા બેચ બેચકર ખૂબ ખાયા ઉડાયા. જબ વો ખતમ હો ગયા તો એક કમ્પાઉન્ડર હો ગયા ઔર દૂસરા લેપ્ટન કમ્પનીમેં મુલાઝિમ હો ગયા.

(૧૧) હમારે અઝીઝોંમેં દો ભાઈ થાનેદારીસે પેન્શન લેકર આએ. તેહરીકે ખિલાફતકા દૌર થા. વો દોનોં અમન સભાકે મેમ્બર થે. કસ્બેમેં ઉનકા તોતી

બોલતા થા. ન મા'લૂમ કિસ બલાકા રૂપિયા કમા લાએ થે કે ઉનકે યહાં મર્દ ઔર ઔરતેં કોઈ ચોબીસ મુલાઝિમ થે. કુત્તે, મુરધે, બિલ્લિયાં, કબૂતર અલાહિદા પલે હુએ થે, ગર્ઝ એક નવાબી ઠાઠ થા. મોહલ્લેવાલેકો ઉનહોંને તંગ કર રખ્ખા થા, જિસકો ચાહતે પિટવા દેતે. ગર્ઝ ઈસ તરહ ઝુલ્મ કરતે. એક દફા એક ફેરીવાલા બનારસી કપડા લાયા. ઉનહોંને અપની લડકીકી શાદીકે લિયે સારા કપડા ખરીદ લિયા ઔર એક હફતાકે બાદ પૈસા દેનેકા વાદા કિયા. ઉસ બેચારેકો ક્યા પતા? દેખા શરીફ લોગ હૈં એ'તિબાર કિયા ઔર ચલા ગયા, હફતાકે બાદ પૈસા માંગને આયા તો ઉનહોંને ઉસે ખૂબ પિટવાયા, આખિર રોતા પીટતા ગયા. ઉનકા ઘર જો એક અચ્છા ખાસા મહેલ થા, વહાં અબ ઉલ્લૂ બોલતે હૈં. દોનોં ભાઈયોંમેંસે કિસીકે બેટા ન થા. બેટિયાં હી બેટિયાં થીં. દોનોં ભાઈ મકરૂઝ હોકર મરે. ઉનકે મરતે હી મકાન બનિયેંને નીલામ પર ચઢ્હા દિયા ઔર સબ કુછ ફના હો ગયા.

ફેશન પરસ્તી ઔર બેપરદગીકે ઈબરતનાક વાકિઆત

ઈસ વાકિઆસે ઈબરત હાસિલ કરે

યે વાકિઆ હઝરત મૌલાના મુફતી અબ્દુર્રઉફ સાહબ સિખરવી મદ્દ ઝિલ્લુહુમ આલીને જામેઅ મસ્જિદ બૈતુલ કરમ ગુલશન ઈકબાલ કરાંચીમેં ખિતાબ કરતે હુએ સુનાયા ઔર ઉનકા યે પૂરા ખિતાબ કિતાબી શકલમેં મૌઝૂઅ છ ગુનેહગાર ઔરતેં છપ ચુકા હૈ. ઈસ કિતાબકે સફા નંબર ૧૪ પર યે વાકિઆ કુછ ઈસ તરહસે લિખ્ખા હુવા હૈ કે મુફતી સાહબને ફરમાયા કે :

યે વાકિઆ ગિલગિતમેં પેશ આયા થા કે એક શખ્સ કબ્રસ્તાનકે પાસસે ગુઝર રહા થા. ઉસને એક કબરસે યે આવાઝ સુની કે મુઝે નિકાલો મુઝે નિકાલો મૈં ઝિંદા હૂં. જબ એક દો મરતબા ઉસને યે આવાઝ સુની તો ઉસને સમઝા કે યે મેરા વહમ ઔર ખયાલ હૈ કોઈ આવાઝ નહીં આ રહી, લેકિન જબ મુસલસલ ઉસને યે આવાઝ સુની તો ઉસકો યકીન હોને લગા. ચુનાંચે કરીબ હી એક બસ્તી થી. વો શખ્સ ઉસ બસ્તીમેં આયા ઔર લોગોંકો ઉસ આવાઝકે બારેમેં બતાકર કહા કે તુમ ભી ચલો ઔર ઉસ આવાઝકો સુનો. ચુનાંચે કુછ લોગ ઉસ આદમીકે સાથ આએ ઔર ઉન્હોંને ભી યે આવાઝ સુની, ઔર સબને યકીન કર લિયા કે વાકઈ યે આવાઝ કબરસે આ રહી હૈ, અબ યકીન હોનેકે બાદ ઉન લોગોંકો મસ્અલા પૂછનેકી ફિકર હુઈ કે પેહલે ઉલમાએ કિરામસે યે મસ્અલા પૂછ લિયા જાએ કે કબરકો ખોલની જાઈઝ હૈ ભી યા નહીં. ચુનાંચે વો લોગ મોહલ્લેકે ઈમામે મસ્જિદ સાહબકે પાસ ગયે, ઔર ઉનસે કહા કે ઈસ તરહ કબરમેંસે આવાઝ આ રહી હૈ ઔર મય્યિત યે કેહ રહી હૈ કે મુઝે કબરસે નિકાલો મૈં ઝિંદા હૂં. ઈમામ સાહબને ફરમાયા કે અગર તુમ્હેં ઉસકે ઝિંદા હોનેકા યકીન હો ગયા હૈ તો કબર ખોલો ઔર ઉસકો બાહિર નિકાલ લો.

ચુનાંચે યે લોગ હિંમત કરકે કબ્રસ્તાન ગયે ઔર જાકર કબર ખોલી. અબ જૂંહી તખ્તા હટાયા તો દેખા કે અંદર એક ઔરત નંગી બૈઠી હુઈ હૈ ઔર ઉસકા કફન ગલ ચુકા હૈ ઔર વો ઔરત કેહ રહી હૈ કે જલ્દી કરો મેરે ઘરસે મેરે કપડે

લાઓ. ચુનાંચે લોગ ફૌરન દૌડકર ઉસકે કપડે ઔર ચાદર વગૈરહ લેકર આયે ઔર લાકર કબરકે અંદર ફેંક દિયે. ઉસ ઔરતને ઉન કપડોંકો પહેના ઔર ચાદર અપને ઉપર ડાલી ઔર ફિર તેઝીસે બિજલીકી તરહ અપની કબરસે નિકલી ઔર દૌડતી હુઈ અપને ઘરકી તરફ ભાગી ઔર ઘર જાકર એક કમરેમેં છુપકર અંદરસે કુન્ડી લગા લી.

અબ જો લોગ કબ્રસ્તાન આએ થે વો સભી ઉસકે ઘર પહોંચે ઔર અબ ઉનકો વહાં જાકર મા'લૂમ હુવા, ઉસને કમરેકે અંદરસે કુન્ડી લગા લી હૈ, ઉન લોગોંને દસ્તક દી કે કુન્ડી ખોલો. અંદરસે ઔરતને જવાબ દિયા કે મૈં કુન્ડી તો ખોલ દૂંગી, લેકિન કમરેકે અંદર વોહી શખ્સ દાખિલ હો જિસકે અંદર મુઝે દેખનેકી તાકત હો. ઈસ લિયે કે ઈસ વક્ત મેરી હાલત ઐસી હૈ કે હર આદમી મુઝે દેખકર બરદાશ્ત નહીં કર સકેગા. લિહાઝા કોઈ દિલ ગુરદેવાલા શખ્સ અંદર આએ ઔર આકર મેરી હાલત દેખે. અબ સબ લોગ અંદર જાનેસે ડર રહે થે, મગર દો ચાર આદમી જો મઝબૂત દિલવાલે થે, ઉનહોંને કહા કે તુમ કુન્ડી તો ખોલો, હમ અંદર આએંગે. ચુનાંચે ઉસને કુન્ડી ખોલ દી ઔર યે લોગ અંદર ચલે ગયે.

ટી.વી., ફિલ્મોં ઔર આમ ઝિંદગીમેં નંગે સર ઘૂમનેવાલી ખવાતીન, નંગે સર ઘૂમને ફિરનેવાલીકા હશ્ર

અંદર વો ઔરત અપને આપકો ચાદરમેં છુપાએ બૈઠી થી. જબ યે લોગ અંદર પહોંચે તો ઉસ ઔરતને સબસે પેહલે અપના સર ખોલા, તો ઉન લોગોંને દેખા કે ઉસ ઔરતકે સર પર એક ભી બાલ નહીં વો બિલકુલ ખાલી ખોપડી હૈ, ન ઉસ પર બાલ ન ઉસ પર ખાલ સિર્ફ ખાલી હડ્ડી હૈ. ઉન લોગોંને ઉસસે પૂછા કે તેરે બાલ કહાં ગયે? ઉસ ઔરતને જવાબ દિયા કે જબ મૈં ઝિંદા થી તો નંગે સર ઘરસે બાહિર નિકલા કરતી થી. ફિર મરનેકે બાદ જબ મૈં કબરમેં લાઈ ગઈ તો ફરિશ્તોંને મેરા એક એક બાલ નોચા ઔર ખીંચા ઔર ઉસ ખીંચનેકે નતીજેમેં બાલોંકે સાથ ખાલ ભી નિકલ ગઈ. ઈસ વજહસે અબ મેરે સર પર ન બાલ હૈં ઔર ન ખાલ હૈ. અબ ઝરા ફિલ્મી ટી.વી. અદાકારા, ગ્લોકારા, ફનકારા કે જો નંગે સર પૂરી દુનિયાકે સામને આ જાતી હૈં ઔર ઉનકે અલાવા વો આમ ઔરતેં ભી જો ઘરોં, ગલીકૂચોં, બાઝારોં, પાર્કો, ફાઈવ સ્ટાર હોટલોં, સાલગિરહ ઔર શાદી બિયાહ ફન્કશનકી રંગીન મેહફિલોંમેં

નંગે સર ઘૂમતી ફિરતી હૈં વો અપના અંજામ સોચતે હુએ ઈસ વાકિઆસે ઈબરત હાસિલ કરેં ઔર આઈન્દાકે લિયે નંગે સર રેહનેસે તૌબા કરેં ક્યૂંકે,

હૈ યહાંસે તુઝકો જાના એક દિન
મુંહ ખુદાકો હૈ દિખાના એક દિન

ટી.વી., ફિલ્મોં વ મેહફિલોંમેં સુર્ખી લગાકર આનેવાલી ખવાતીન, સુર્ખીવાલીકા હશ્ર

ઉસકે બાદ ઉસ ઔરતને અપના મુંહ ખોલા. જબ લોગોંને ઉસકા મુંહ દેખા તો વો ઈતના ખૌફનાક હો ચુકા થા કે સિવાએ દાંતોંકે કુછ નઝર ન આયા, ન ઉપરકા હોંઠ મૌજૂદ થા ઔર ન નીચેકા હોંઠ મૌજૂદ થા, બલ્કે બત્તીસકે બત્તીસ દાંત સામને જડે હુએ નઝર આ રહે થે. ઝરા સોચિયે! કે અગર કિસી ઈન્સાનકે સિર્ફ દાંત હી દાંત નઝર આએં તો દેખકર કિતના ડર લગતા હૈ. અબ ઉન લોગોંને ઉસ ઔરતસે પૂછા કે તેરે હોંઠ કહા ગયે? ઉસ ઔરતને જવાબ દિયા કે મૈં અપને હોંઠોંકો રંગીન કરનેકે લિયે સુર્ખી યાની લિપસ્ટીક લગાકર ગૈર મહરમ મરદોંકે સામને જાયા કરતી થી ઉસકી સઝામેં મેરે હોંઠ કાટ લિયે ગયે, ઈસ વાસ્તે અબ મેરે ચેહરે પર હોંઠ નહીં હૈં. અબ ઝરા ઔરતેં ગૌર કરેં કે જો સુર્ખી લગાકર ટી.વી. પર ખબરેં યા ખબરોંકા ખુલાસા યા પ્રોગ્રામોંકી તફસીલ બયાન કરતે હુએ યા ગ્લોકારી, ફનકારી ઔર અદાકારી કરતે હુએ પૂરી દુનિયાકે સામને આતી હૈં, ઔર વો ઔરતેં ભી અપના અંજામ સોચેં કે જો સુર્ખી લગાકર ગલીકૂચોં, શાદી બિયાહકી રંગીન મેહફિલોં, મીના બાઝારોં, પાર્કો, સૈરગાહોં, ફાઈવ સ્ટાર હોટલોં ઔર શોપિંગ કરતે હુએ બાઝારોંમેં ઘૂમતી ફિરતી હૈં.

ટી.વી. ડ્રામોં, ફિલ્મોં, શાદિયોં વગૈરહમેં નાખુન પાલિશ લગાનેવાલિયાં, નાખુન પાલિશવાલીકા અંજામ

ઉસકે બાદ ઉસ ઔરતને અપને હાથ ઔર પાંવકી ઉન્ગલિયાં ખોલીં. લોગોંને દેખા કે ઉસકે હાથ પાંવકી ઉન્ગલિયોંમેં એક ભી નાખુન નહીં થા. તમામ ઉન્ગલિયોંકે

નાખુન ગાઈબ થે. ઉસ ઔરતસે પૂછા કે તેરી ઉન્ગલિયોંકે નાખુન કહાં ગયે? ઉસ ઔરતને જવાબ દિયા કે નાખુન પાલિશ લગાનેકી વજહસે મેરા એક એક નાખુન ખીંચ લિયા ગયા. ચૂંકે મૈં યે સારે કામ કરકે ઘરસે બાહિર નિકલા કરતી થી ઔર ગૈર મરદોંકો દિખાતી ફિરતી થી. ઉનસે છુપાતી નહીં થી. ઈસ લિયે જૈસે હી મૈં મરનેકે બાદ કબરમેં પહોંચી તો મેરે સાથ યે મઆમલા કિયા ગયા ઔર મુઝે યે સઝા મિલી કે મેરે સરકે બાલ ભી નોચ ઔર ખીંચ લિયે ગયે ઔર મેરે હોંઠ ભી કાટ લિયે ગયે ઔર મેરે નાખુન ભી ખીંચ લિયે ગયે. ઈતની બાતેં કરનેકે બાદ વો બેહોશ હો ગઈ ઔર મુરદા બેજાન હો ગઈ જૈસે લાશ હોતી હૈ. ચુનાંચે ઉન લોગોંને દોબારા ઉસકો કબ્રસ્તાનમેં પહોંચા દિયા. બહરહાલ અલ્લાહ તઆલાકો યે ઈબરત દિખાના મકસૂદ થી કે દેખો! ઉસ ઔરતકા ક્યા અંજામ હુવા ઔર ઉસકો કિતના હોલનાક અઝાબ દિયા ગયા તાકે દુનિયાકે લોગ ઈબરત પકડેં.

એમ.એ. કી દો તાલિબાત

દેહલીકે એક મકામી કોલેજકી એમ.એ. કી દો તાલિબાત (લડકિયાં) એક ગૈર મુલ્કી નૌજવાનકો લડકિયોંકા લિબાસ પહેનાકર અપને સાથ હોસ્ટેલકે કમરેમેં લે ગઈ. ચોકીદારકો ઉનહોંને યે ચકમા દિયા (ધોકા દિયા) કે યે તીસરી લડકી ઉનકી મહેમાન હૈ ઔર ચોકીદારકો શામકે અંધેરેમેં યે શુબા ભી નહીં હુવા કે ઉનકે સાથ ઝનાના (ઔરતકે) લિબાસમેં લડકી નહીં લડકા હૈ.

બેનમાઝી ઔર ફેશન પરસ્તી પર અઝાબ

મુઝસે મેરે એક દોસ્તને યે અજીબ હૈરત અંગેઝ વ ઈબરતનાક વાકિઆ સુનાયા કે કુવેત વ ઈરાકકી જંગસે પેહલે મૈં કુવેતમેં મુકીમ થા, વહાં મૈં મરદોંકી તજહીઝો તકફીન ઔર દફન વગૈરહકે ઉમૂરસે વાબસ્તા થા. ઔર લોગોંમેં ઈસી હૈસિયતસે મશ્હૂર થા. જંગકે દૌરાન મિસર આ ગયા. ઉસી દૌરાન મુઝસે એક દિન એક ખાનદાનકે લોગોંને રાબતા કાઈમ કિયા, ઔર ખાનદાનકી એક ઔરતકી તકફીનકે સિલસિલેમેં બાત કી. ચુનાંચે મૈં કબ્રસ્તાન ગયા ઔર મુરદોંકે ગુસલ દેનેકી જગહ જાકર બૈઠ ગયા, ઈન્તિઝારમેં થા કે જનાઝા તૈયાર હોકર નિકલે કે ઈતનેમેં ચાર બાપરદા ઔરતોંકો ગુસલ દેનેકી જગહસે તેઝીસે નિકલતે હુએ દેખા, ઉન પર ઘબરાહટ તારી થી, મગર મૈંને ઉનસે કુછ પૂછા નહીં કે હોગી કોઈ વજહ.

થોડે વકફાકે બાદ વો ઔરત નિકલી જો મુરદા ઔરતોંકો ગુસલ દેતી હૈ. ઉસને મુઝસે મય્યિતકો ગુસલ દેનેમેં મદદ તલબ કી, મૈંને ઉસસે કહા કે કિસી મર્દકે લિયે યે જાઈઝ નહીં કે વો કિસી ઔરતકો ગુસલ દે, ઉસને મુઝસે કહા કે મય્યિતકા જિસ્મ બહોત વઝની હૈ જો આમ તૌર પર નહીં હોતા. મેરા જવાબ સુનકર ફિર વો અંદર ચલી ગઈ. કિસી તરહ ગુસલ દિયા ઔર કફન પેહનાયા, ફિર હમ જનાઝા ઉઠાનેકે લિયે અંદર ગયે, હમ ગ્યારહ આદમી થે, જનાઝા ઈતના વઝની થા કે હમ સબને મિલકર જનાઝા ઉઠાયા, જબ હમ કબ્રસ્તાન પહોંચે ઔર જૈસાકે મિસરમેં રિવાજ હૈ કે ઉનકી કબરેં કમરોંકી તરહ હોતી હૈં, વો બુલંદીસે સીડીકે ઝરીઆ કમરેમેં ઉતરતે હૈં, જહાં મુરદોંકો બગૈર મિટ્ટી ડાલે રખતે હૈં.

જબ હમને લાશકો અપને કંધોંસે ઉતારા તો લાશ કમરેકે અંદર ફૈલને ઔર ગિરને લગી, ઈસ મંઝરકો દેખકર હમ સબ ઘભરા ગયે. ઔર વો હમારે કાબૂસે બાહિર હો ગઈ, ઈતનેમેં હમને ઉસકી હડ્ડિયોંકી ચરચરાહટ સુની જૈસે હડ્ડિયાં ટૂટ રહી હોં, હમને દેખા કે કફનકા કુછ હિસ્સા હટ ગયા હૈ, મૈં તેઝીસે લાશકી તરફ બઢા ઔર ઉસકો ઢક દિયા, ફિર બડી મુશ્કિલસે ઉસકો કિબ્લા રૂખ કર સકા, દોબારા કફન ચેહરેકી તરફસે ખુલ ગયા, ઉસ વક્ત મૈંને અજીબ મંઝર દેખા, હમને દેખા કે આંખેં જૈસે બાહિરકી તરફ નિકલ રહી હોં ઔર ચેહરા કાલા હો ચુકા થા, હમ મંઝરકી હોલનાકીસે ડર ગયે ઔર તેઝીસે બાહિર આ ગયે ઔર કમરાકા દરવાઝા બંદ કર દિયા. જબ મૈં અપની કિયામગાહ પહોંચ ગયા તો મુઝસે મરનેવાલી ઔરતકી ઔલાદમેંસે એક લડકી મિલી ઔર ઉસને મુઝકો કસમ દિલાકર પૂછા કે ઉસકી વાલિદાકે સાથ કબરમેં દાખિલ કરનેકે દૌરાન ક્યા પેશ આયા? મૈંને જવાબ ન દેનેકી બહોત કોશિશ કી, લેકિન વો ઈસ બાત પર ઈસરાર કરતી રહી કે મૈં ઉસકો મય્યિતકી હાલતસે બાખબર કર દૂં, હત્તાકે મૈંને ઉસે સબ કુછ બતા દિયા.

ઉસ વક્ત ઉસને મુઝસે કહા કે અય શેખ! જિસ વક્ત આપને હમકો ગુસલકી જગહસે તેઝીસે નિકલતે હુએ દેખા થા, ઉસકા સબબ યે થા કે હમને અપની વાલિદાકે ચેહરેકો કાલા હોતે દેખા થા, ઉસકી વજહ યે હૈ કે હમારી વાલિદાને કભી નમાઝ નહીં પઢી. ઔર ઉનકી મૌત ઈસ હાલમેં હુઈ કે વો બહોત ફેશનેબલ રેહતી થીં, શર્મો હયા નામકી કોઈ ચીઝ ઉનમેં થી હી નહીં.

કભી કભી અલ્લાહ તઆલા ઐસે મનાઝિર દિખા દેતા હૈ કે લોગ ઉસસે સબક હાસિલ કરેં, હર મૌતકે હાલાતકો ઈસ દુનિયામેં દિખાના હિકમતે ખુદાવંદીકે ખિલાફ હૈ કે ફિર ઈમાન બિલ ગૈબકી મસ્લિહત ખતમ હો જાએગી.

પચાસ સાઠ સાંપ

૧૯૮૯ કે અખ્બાર જંગમેં કિસી દુખિયારી માંને યે બયાન દિયા થા, "મેરી સબસે બડી લડકીકા હાલ હીમેં ઈન્તિકાલ હુવા હૈ. ઉસે દફન કરનેકે લિયે જબ કબર ખોદી ગઈ તો દેખતે હી દેખતે ઉસ પર પચાસ સાઠ સાંપ જમા હો ગયે. દૂસરી કબર ખુદવાઈ ગઈ ઉસમેં ભી વોહી સાંપ આકર કુંડલી મારકર એક દૂસરેં પર બૈઠ ગયે. ફિર તીસરી કબર તૈયાર કી ઉસમેં ઉન દોનોં કબરોંસે ઝિયાદા સાંપ થે. સબ લોગોં પર દેહશત સવાર થી, વક્ત ભી કાફી ગુઝર ચુકા થા. નાચાર આપસમેં મશ્વરા કરકે મેરી પ્યારી બેટીકો સાંપોં ભરી કબરમેં દફન કરકે લોગ દૂર હીસે મિટ્ટી ફેંકકર ચલે આએ. મેરી મર્હૂમા બેટીકે અબ્બાજાનકી કબ્રસ્તાનસે ઘર આનેકે બાદ હાલત બહોત ખરાબ હો ગઈ ઔર વો ખૌફકે મારે બારબાર અપની ગરદન ઝટકતે થે. દુખિયારી માં કા મઝીદ બયાન હૈ કે મેરી બેટી યૂં તો નમાઝ રોઝાકી પાબંદ થી મગર વો ફેશન કિયા કરતી થી. મૈં ઉસે પ્યાર વ મુહબ્બતસે સમઝાનેકી કોશિશ કરતી થી મગર વો અપની આખિરતકી ભલાઈકી બાતોં પર કાન ધરનેકે બજાએ ઉલ્ટા મુઝ પર બિગડ જાતી ઔર મુઝે ઝલીલ કર દેતી થી. અફસોસ! મેરી કોઈ બાત મેરી નાદાન મોર્ડન બેટીકી સમઝમેં ન આઈ.

ખૌફનાક જાનવર

ગાલિબન શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ સન હિજરી ૧૪૧૪ કા આખરી જુમ્આ થા. રાતકો કોરંગી (કરાંચી) મેં એક નૌજવાનસે (મેરી) મુલાકાત હુઈ. ઉસ પર ખૌફ તારી થા. ઉસને કસમ ખાકર બયાન દિયા કે મેરે એક અઝીઝકી જવાન બેટી અચાનક ફૌત હો ગઈ. જબ હમ દફનસે ફારિગ હોકર પલ્ટે તો મર્હૂમાકે વાલિદકો યાદ આયા કે ઉસકા એક હેન્ડબેગ જિસમેં અહમ કાગઝાત થે વો ગલતીસે મય્યિતકે સાથ કબર હીમેં દફન હો ગયા. ચુનાંચે મજબૂરીકી વજહસે હમને જાકર દોબારા કબર ખોદની શુરૂ કી. જૂંહી હમને કબરસે સિલ (પત્થર) હટાયા તો ખૌફકે મારે હમારી ચીખેં નિકલ ગઈ. ક્યૂંકે જિસ જવાન લડકીકો અભી અભી હમને કફનમેં લપેટકર સુલાયા થા, વો કફન ફાડકર ઉઠ બૈઠી થી ઔર વો ભી કમાનકી તરહ ટેઢી! આહ! ઉસકે સરકે બાલોંસે ઉસકી ટાંગેં બંધી હુઈ થીં. ઔર કઈ છોટે છોટે નામા'લૂમ ખૌફનાક જાનવર ઉસસે ચિમટે હુએ થે.

યે દેહશતનાક મંઝર દેખકર ખૌફકે મારે હમારી ઘગ્ગી બંધ ગઈ (ડરકે મારે બોલ ન સકે). ઔર હેન્ડબેગ નિકાલે બગૈર જૂં તૂં મિટ્ટી ફેંકકર હમ ભાગ ખડે હુએ. ઘર આકર મૈંને અઝીઝોંસે ઉસ લડકીકા જુર્મ દરયાફ્ત કિયા તો બતાયા ગયા કે ઉસમેં કોઈ ફી ઝમાના મઅયૂબ સમઝા જાનેવાલા જુર્મ તો નહીં થા. અલબત્તા યે ભી આમ લડકિયોંકી તરહ ફેશનેબલ થી ઔર પરદા નહીં કરતી થી. અભી ઈન્તિકાલસે ચંદ રોઝ પેહલે રિશ્તેદારોંમેં શાદી થી તો ઉસને ફેશનકે બાલ કટવાકર બન સંવરકર આમ ઔરતોંકી તરહ બેપરદા શાદીકી તકરીબમેં શિરકત કી થી.

ઈબરતનાક વાકિઆ

અહમદાબાદકે મોહલ્લા જમાલપુરકે માલદાર મુસલમાન ઘરાનામેં **અજીબ વાકિઆસે અહમદાબાદ લરઝ ગયા. ઉસકે બાલ પર દો કાલે નાગ, ચેહરે પર છિપકલી, નાખુનોં પર બિચ્છૂ બૈઠે હુએ થે.**

અહમદાબાદ જૈસે સનઅતી શહેરમેં જિસે "હિન્દુસ્તાનકા માન્ચેસ્ટર" કહા જાતા હૈ, જહાં કપડોંકી મીલોં ઔર મુસ્લિમ હુનરમંદ કારીગરોંકી બહોત બડી આબાદી હૈ. જહાં તારીખને કઈ અનમિટ ઔર નાકાબિલે ફરામોશ નુકૂશ છોડે હૈં. ઈસી અહમદાબાદ શહેરકે મોહલ્લા જમાલપુરકે એક મુસ્લિમ ખાનદાનમેં એક અજીબો ગરીબ ઔર ઈબરતનાક વાકિઆ ઝાહિર હુવા.

બતાયા જાતા હૈ કે મુસ્લિમ ખાનદાનકી એક કુંવારી ઔર ગૈર શાદીશુદા નૌજવાન લડકી જિસકે ફેશનકા બડા ચરચા થા. માલદાર ઘરાનેકી યે લડકી સુબહ ઉઠકર બનાવ સિંઘાર કરતી, નઈ નઈ કટીંગ, ફેશન ઔર ડીઝાઈનકે લિબાસ પહેનતી થી. એક રોઝ અચાનક મુખ્તસરસી બીમારીકે બાદ ચલ બસી ઔર શહેરકે કબ્રસ્તાનમેં ઉસે દફન કર દિયા ગયા. મુબય્યના તૌર પર ઉસકે બાદ એક હૈરત અંગેઝ બાત હુઈ. ઉસકી માં કો મુસલસલ તીન રાત તક યે આવાઝ સુનાઈ દેતી રહી ઔર ખ્વાબમેં લગાતાર તીન રાતસે અપની જવાન લડકીકી લાશ દિખાઈ દેતી રેહતી જો કેહ રહી થી. "અમ્મી મુઝે કબરસે નિકાલો મૈં ઝિંદા હૂં."

ઉસકી માંકા બયાન હૈ કે મૈં ઈસ વાકિઆસે ઘભરાહટ મેહસૂસ કર રહી થી. મુઝે ખૌફ ઔર રંજ લાહિક હો ગયા થા. મમતાકે આંસૂઓંને લડકીકે બાપ ઔર ભાઈ ઔર મોહલ્લાદારોંકો આગાહ કિયા ઔર ચોથે રોઝ દો પોલીસવાલોંકી મૌજૂદગીમેં કબર ખોદી ગઈ. લડકી ઝિંદા થી લેકિન ઉસ ઈબરતનાક હાલતમેં કે

ઉસકે બાલ પર દો કાલે નાગ, ચેહરે પર છિપકલી ઔર નાખુન પર જહાં જહાં લાલી લગાઈ થી વહાં બિચ્છૂ ચિપકે હુએ થે. અસરકે બાદ તમામ મૂઝી જાનવર મય્યિતકી લાશસે હટ ગયે. પોલીસને બેહોશ લડકીકો કબરસે નિકાલકર વાડી ચેરીટેબલ હોસ્પિટલ અહમદાબાદકે I.C. વોર્ડમેં લે ગઈ જહાં ઉસકા ઈલાજ હુવા. લડકીકા હોંઠ ગાઈબ હો ગયા હૈ. હોશમેં આનેકે બાદ કહા જાતા હૈ કે ઉસને બતાયા કે મૈં સિર્ફ ૧૫ દિનકે લિયે દો બારા આઈ હૂં. તુમ લોગ નમાઝ પઢ્હો, રોઝા રખ્ખો. લોગોંકો સિર્ફ ઈતના સુનાઈ દિયા ઔર ઈતના હી સમઝમેં આયા, ઈસસે ઝિયાદા કુછ ભી સુનાઈ નહીં દિયા.

બતાયા જાતા હૈ કે તકરીબન ૧૨ દિનોંસે ઈસ અજીબો ગરીબ દો બારા ઝિંદા હોનેવાલી ફેશનકી દિલદાદહ લડકીકો જો સહાઈલરકી નામી કનીઝ ફાતિમાને અપની આંખોંસે હોસ્પિટલ જાકર દેખા હૈ. લોગોંમેં ચરચા હૈ કે ખુદા તઆલાકી તરફસે યે એક તંબીહ હૈ કે ગફલત ઔર ગૈરોંકી નક્કાલીસે બચકર સાદા ઔર મઝહબકે ઉસૂલકે મુતાબિક લોગ ચલેં. ખાસ તૌર પર ઔરતોંકો ઈસ સિલસિલેમેં ઈબ્રત હાસિલ હો.

પરદાકે બારેમેં એક ઈમાન અફરોઝ વાકિઆ

લબનાનકી મશ્હૂર વ મા'રૂફ ગ્લોકારા નિહાદ ફુતૂહ ગાના ગાનેસે તૌબા કરકે બાપરદા રેહને લગી ઔર બકિય્યા ઝિંદગી શરીઅતે મુતહ્હરહકે મુતાબિક ગુઝારનેકા અહદ કિયા. યે વાકિઆ ઉસ વક્ત પેશ આયા જબ નિહાદ ફુતૂહકી સતરહ સાલા બેટી હબ્તાકો સ્કૂલસે સિર્ફ ઈસ વજહસે નિકાલ દિયા ગયા કે વો હિજાબ (પરદા) ઓઢ્હકર સ્કૂલ આતી થી, ઉસકો તા'લીમી સાલકે ખતમ હોનેસે તીન માહ પેહલે સ્કૂલસે નિકાલ દિયા ગયા, હબ્તાકી વાલિદાને સ્કૂલકે પ્રિન્સિપાલકી મન્નત સમાજત કી કે મેરી બેટીકો મઝીદ તીન મહીને પઢ્હનેકી ઈજાઝત દી જાએ તાકે ઉસકા તા'લીમી સાલ મુકમ્મલ હો જાએ વરના સાલ ઝાએઅ હો જાએગા. લેકિન સ્કૂલ પ્રિન્સિપાલને માનનેસે ઈન્કાર કર દિયા, જબ નિહાદ ફુતૂહ પ્રિન્સિપાલકો કાઈલ (હાં) કરનેમેં નાકામ હુઈ તો ઉસને અપની બેટીસે યે બાત મનવાનેકી કોશિશ કી કે તીન મહીને બાદ પરદા કરના શુરૂ કર દેના તાકે તુમહારા તા'લીમી સાલ ઝાએઅ ન હો જાએ, લેકિન હબ્તાને અપની માંકો યે કેહકર પરદા છોડનેસે ઈન્કાર કર દિયા :

અમ્મી જાન આપ હીને તો મેરે અંદર દીની શુઉર પૈદા કિયા ઔર નમાઝ પઢને પર ઉભારા, યે તા'લીમ આપ મુઝે ઉસ વક્ત દેતી થી જબ આપ સિનેમા ઔર ટેલીવીઝનમેં ગાના ભી ગાતી થીં ઔર આજ આપ મુઝકો પરદાસે રોક રહી હૈં?

જબ નિહાદ ફુતૂહને અપની બેટીકી યે બાતેં સુનીં તો ગાના ગાનેસે તૌબા કર લી ઔર ખૂદ ભી બાપરદા રેહને લગી ઔર બકિય્યા ઝિંદગી શરીઅતકે મુતાબિક ગુઝારનેકા અહદ કર લિયા. નિહાદ ફુતૂહ લબનાનકી મશ્હૂર વ મા'રૂફ ગ્લોકારા થી, ઉનહોંને કહા કે મુઝે અલ્લાહ તઆલાને દીનકા યે શુઉર શેખ ઉમર અલ કાફી અલ મિસરીકે મવાઈઝસે અતા ફરમાયા થા ઔર ઉનકે મવાઈઝકે અસરાત હી હૈં કે આજ હમેં શરીઅતે મુતહ્હરાકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારનેકી તૌફીક હો ગઈ. ઉનહોંને મઝીદ કહા કે ઉનકે મવાઈઝમેં દુનિયાસે બેરગબતીકી તરગીબ ભી મૌજૂદ હૈ.

ઈધર નિહાદ ફુતૂહકી વાલિદા સઆદ મુહમ્મદને યે ખબર સુની કે નિહાદ ફુતૂહને ગાના ગાના છોડ દિયા, તો ઉનકો બહોત દુઃખ હુવા. જિસ પર સઆદ મુહમ્મદને કહા કે મેરી બેટીકી ખૂબસૂરત આવાઝસે શાયદ અબ લોગ મેહઝૂઝ ન હો સકેં. વો નિહાદ ફુતૂહકો દોબારા આમાદા કરને આઈ લેકિન નિહાદ ફુતૂહને અપની બેટી હબ્તાકે નક્શે કદમ પર ચલતે હુએ ઈન્કાર કર દિયા ઔર અપની વાલિદાકો દીનકી બાત સમઝાનેકી કોશિશ કી જિસ પર સઆદ મુહમ્મદને અલ્લાહસે મઆફી માંગ લી ઔર નિહાદ ફુતૂહસે દુઆકે લિયે કહા ઔર ખૂદ ભી હિજાબ (પરદા) કરનેકા અહદ કર લિયા. નિહાદ ફુતૂહને કહા કે યે મુશ્કિલ હાલત હમારે લિયે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે એક ઈમ્તિહાન થા, જિસમેં અલ્લાહ તઆલાને હમેં કામિયાબ ફરમાકર શરીઅતે મુતહ્હરહ પર અમલ કરનેકી અઝમતસે નવાઝા.

એક અપટૂડેટ ઔરતકા હશ્ર

ગુઝિશ્તા દિનોં લાહોરકી સબસે બડી બારોનક ઔર ખૂબસૂરત તરીન સડક માલરોડ પર એક ઐસા રૂહ ફરસા (ખૌફનાક) મંઝર દેખનેમેં આયા જિસે યાદ કરકે સર નદામતસે ઝુક જાતા હૈ. યે એક હસીન શામકા વાકિઆ હૈ. માલરોડકે ઉસ હિસ્સા પર જો બીડન રોડ, માલકે ચોકસે ચેરિંગ ક્રોસકો જાતા હૈ. લોગોંકા એક બહોત બડા ગિરોહ તાલિયાં બજાતા હુવા જા રહા થા, જૈસે કિસી મેલે પર જા રહા હો. ઔર હુજૂમકે આગે એક અપટૂડેટ ખાતૂન દોપટ્ટામેં અપના મુંહ છુપાએ

ઔર નઝરેં નીચી કિયે જા રહી થી. ઉસકે સાથ દો મર્દ થે જિનહોંને એક સિયાહ ફામ (કાલે કલોટે) નૌજવાનકો જો મેલે કુચેલે કપડોંમેં મલ્બૂસ થા, પકડા હુવા થા. સીવિલ લાઈન્ઝકે થાને તક હુજૂમકી તા'દાદમેં ઈઝાફા હોતા ગયા. તાલિયોંકા શોર ભી બઢ્હતા ગયા ઔર ઉસ ખાતૂનકી નઝરેં ઔર ઝમીનમેં ગિરતી ગઈ. ઈસ હુજૂમમેં વો એક ઐસી મુજરિમા મા'લૂમ હો રહી થી જિસને ગોયા એક બડે ગુનાહકા ઈરતિકાબ કિયા હો. લોગ ભી ઉસ પર તરહ તરહકે બોલ બોલ રહે થે.

થાનેમેં ઉસ ખાતૂનને બડી શુસ્તા અંગેઝીમેં પોલિસકો બતાયા કે વો શાદી શુદા હૈ ઔર વો લાહોરકે એક મુઅઝ્ઝઝ ઘરાનેસે તઅલ્લુક રખતી હૈ. ઈસ સિયાહ ફામ નૌજવાનને મઝાક કિયા થા જિસ પર પોલિસકો ઈત્તિલાઅ દે દી ગઈ. વો ઉનહેં ઔર ઈસ નૌજવાનકો લેકર થાનેકી તરફ ચલ પડે. રાસ્તેમેં લોગ તમાશા દેખનેકે લિયે સાથ હો લિયે ઔર શામકા પૂરી તરહ લુત્ફ ઉઠાનેકે લિયે ઉનહોંને વાકિઆકે બારેમેં મા'લૂમાત હાસિલ કિયે બગૈર મઝકૂરા ખાતૂનકે સાથ યે શાઈસ્તા મઝાક કિયા ઔર ખુદા જાને કિસ ખૂશીમેં તાલિયાં બજાઈ. ખાતૂનકે બકૌલ એક સૂટેડ બૂટેડ (સૂટ બૂટ પેહને હુએ) સાહબ બોલે "યાર યે ઈસ નૌજવાનસે ફંસી ક્યૂં નહીં." દૂસરે સાહબને જવાબ દિયા. "કોઈ આપ જૈસા અપટૂડેટ પઢ્હા લિખ્ખા જવાન હોતા તો ફંસ જાતી. ઈસ ગરીબસે ક્યા ફંસતી.

ઉસ ઔરતને પોલિસકો બતાયા.

"મુઝે ઈસ નૌજવાનસે કોઈ શિકાયત નહીં. ઐસે લોગોંકી કમી નહીં. મૈં તો સિપાહિયોંકો ઈસ વાકિઆકી ઈત્તિલાઅ દેકર ઉસે તંબીહ કરના ચાહતી થી. મુઝે અફસોસ તો અપને ભાઈયોં પર હૈ જિનહોંને બગૈર કિસી વજહકે અપની બહેનકા મઝાક ઉડાયા. ઔર ઉસકા તમાશા બનાયા."

(નવાએ વક્ત ૪ જૂલાઈ ૧૯૫૬)

ઔરતેં યા જાનવર

એક સાહબને બસમેં ચંદ ઔરતોંકો દેખા જિનકે બઢ્હે હુએ નાખુનોંસે ઉતરી હુઈ સુર્ખીને ઉનકી નિગાહોંકો પુકારા ઔર ઉનકી તબીઅતમેં મતલી પૈદા હો ગઈ. ઉન સાહબને ઉન ઔરતોંસે પૂછા કે નાખુન બઢ્હાનેકી વજહ ક્યા હૈ? એક સાહિબા બોલીં કે,

બઢ્હે હુએ નાખુન ઈસ બાતકી નિશાનદહી કરતે હૈં કે હમ અમીર તબ્કેસે

તઅલ્લુક રખતી હૈં ઔર હમને કભી અપને હાથોંસે કામ નહીં કિયા.

દૂસરી બોલી કે,

ઈસસે ખૂબસૂરતી બઢ જાતી હૈ.

તીસરી બોલી કે,

ઈસસે ચુસ્તાઈ આર્ટકો તકવિયત પહોંચતી હૈ.

(નવાએ વક્ત ૫ જનવરી ૧૯૯૧, માહે તય્યિબા માર્ચ ૧૯૯૧)

ફિલ્મ દેખનેવાલી ઔર સિગરેટ પીનેવાલી ઔરતેં

અખ્બાર જંગ રાવલપિંડીમેં એક સાહબ લિખતે હૈં કે "મુઝે અપને દોસ્ત એક્સાઈઝ ઈન્સ્પેક્ટરકે સાથ એક મકામી સીનેમા જાનેકા ઈત્તિફાક હુવા. આપકે લિયે યે ઈન્કિશાફ દિલચસ્પીસે ખાલી ન હોગા કે ઔરતોંકે શોમેં તકરીબન સભી ઔરતેં પૂરી આઝાદીસે સિગરેટ પી રહી થીં. મૈં અપને દોસ્તકે સાથ ઓફિસસે બુકિંગકી તરફ જા રહા થા કે બર આમદામેં ખડી એક ઔરત ઔર ઉસકે પાંચ સાલા બચ્ચેકે મુકાલમોંને ચોંકા દિયા. બચ્ચા મુંહ બસોરે (રોનેકી સૂરત બનાએ) ઈસ તરહ બડબડાયા.

મમ્મી! મૈં પકોડિયાં ખાઉંગા.

માં ને બચ્ચેસે કહા કેપ્ટનકે દો સિગરેટ લે આ. પકોડિયોંકા નામ લિયા તો કચાલૂ બના દૂંગી. માં કે ઈસ લબો લેહજેકો બચ્ચા તાડ ગયા. વો અપની ખ્વાહિશકો દબાતા હુવા સિગરેટ ખરીદ લાયા ઔર માં સિગરેટ જલા જલાકર લંબે લંબે કશ ભર રહી થી. બચ્ચા લગાતાર પકોડી બેચનેવાલેકો ઘૂર રહા થા.

ઔરતકી ઉન્ગલી

એક બસકો હાદસા પેશ આ ગયા. બહોતસે લોગ ઝખ્મી હો ગયે. એક ઔરતકી ઉન્ગલી કટ ગઈ. ઉસને ઈતના શોર મચાયા કે આસમાન સર પર ઉઠા લિયા. કિસીને પૂછા કે દૂસરે તુઝસે ઝિયાદા ઝખ્મી હુએ હૈં લેકિન તૂ સબસે ઝિયાદા ક્યૂં શોર મચા રહી હૈ? તો ઉસને નિહાયત સંજીદગીસે જવાબ દિયા કે મુઝે જિતના ગમ હૈ કિસીકો ન હોગા. ક્યૂંકે મૈં ઈસી ઉન્ગલીસે અપને ખાવિંદકો નચાયા કરતી થી.

(માહે તય્યિબા : જનવરી ૧૯૯૧)

હૈદરાબાદકી વીમન્સ કોલેજકા વાકિઆ

ઈસ પર એક વાકિઆ યાદ આયા. કોઠીકે કરીબ હૈદરાબાકી મશ્હૂર વીમન્સ કોલેજકે પાસ કુછ મુદ્દત પેહલે એક એમ્બેસેડર કાર આકર રુકી. ઉસમેંસે બુશર્ટ પતલૂન પહેની હુઈ એક ઔરત લંબે બાલોંકે સાથ નીચે ઉતરી. દોનોં જવાન લડકે ઉસ લંબે બાલોંવાલી લડકીકો દેખકર મા'ના ખેઝ અંદાઝમેં મુસ્કુરાએ ઔર એક મખ્સૂસ અંદાઝમેં સીટી બજાઈ ઔર મુન્તઝિર રહે કે વો લડકી ઉનકી તરફ પલ્ટે. લેકિન જૈસે હી વો લડકી પલ્ટી તો હીરો સાહેબીન શરમસે પાની પાની હો ગયે ક્યૂંકે વો લડકી નહીં બલ્કે લડકા થા.

એક ઔર વાકિઆ

કુછ અરસા પેહલેકી બાત હૈ કે ઈસી વીમન્સ કોલેજકે પાસસે એક બસ નિકલી જિસમેં પેસેન્જરકી કાફી ભીડ થી. કઈ લોગ તો ખડે હુએ થે. ગર્ઝ યે બસ લોગોંસે ખચાખચ ભરી હુઈ થી. બસ કંડક્ટર હર એકકે પાસ આતા ઔર ટિકટ કેહકર ઉસે મુખાતબ કરતા. પૈસે લેતા ઔર ટિકટ દે દેતા. એક મરતબા ફુલોંવાલે બુશર્ટમેં મલ્બૂસ ઔર લંબે લંબે બાલોંકે સાથ જો ઉનકે શાનોં પર ઝોલ રહે થે, ઈસી હુજૂમમેં ખડી થીં. કંડક્ટરને મેડમ ટિકટ કેહકર ઉનકો પીછેસે આવાઝ દી, લેકિન જબ "મેડમ" પલ્ટીં, તો વો મેડમ બાકી નહીં રહીં, ક્યૂંકે ચેહરે પર કાફી ઘની મૂંછેં નઝર આ રહી થીં, ગર્ઝ મોહતરમાનુમા મોહતરમ બહોત શરમિંદા હુએ ઔર ખૂદ કંડક્ટર ભી શરમા ગયા ઔર ફૌરન "સોરી" કેહકર ઉસને માફી ભી ચાહી.

પેટ્રોલ ઔર આગ

એક ફેશનેબલ અપટૂડેટ લડકી મુંહ પર પાવડર મલે, હોંઠ પર સુર્ખી લગાએ, સાડી પેહને ઔર પૂરી હશર સામાનિયોંકે સાથ કલકત્તાકી એક બારોનક સડક પર કુછ ઈસ અંદાઝસે જા રહી થી કે અકબર ઈલાહાબાદીને કહા હૈ.

દિલકશી નાઝમેં ઐસી કે સિતારે રૂક જાએં
સરકશી ચાલમેં ઐસી કે ગવરનર ઝુક જાએં

યે લડકી જા રહી થી કે સામનેસે એક નૌજવાન દિખાઈ દિયા. જબ યે લડકી

ઉસ નૌજવાનકે કરીબ પહોંચી તો ઉસ નૌજવાનને ઉસ લડકીકો પકડ લિયા ઔર તેહઝીબે નવકા મુઝાહિરા શુરૂ કર દિયા. નૌજવાનકી ઈસ જુરઅત વ બેબાકી પર ફેશનકી પુતલી ઘભરાઈ ઔર નૌજવાનકો ઝિડકને લગી ઔર ઉસકે બાદ ઉસસે પીછા છુડાકર ઘર પહોંચી. વો એક અમીર બાપકી બેટી થી. ઉસને અદાલતમેં ઉસ નૌજવાનકે ખિલાફ દા'વા (કેસ) દાઈર કર દિયા, જજ જો ઈસાઈ થા. ઉસને નૌજવાનકો અદાલતમેં બુલાકર ઉસસે પૂછા કે તુમને યે હરકત ક્યૂં કી? નૌજવાનને જવાબ દિયા કે જનાબ! આપ મુઝસે ક્યા પૂછ રહે હૈં, મૈંને ઐસા ક્યૂં કિયા? મૈં બડા હૈરાન હૂં કે આપ મુઝસે પૂછ રહે હૈં કે મૈંને ઐસા ક્યૂં કિયા? દેખિયે જનાબ! પેટ્રોલકે નઝદીક અગર આગ જાએ તો પેટ્રોલકી ફિતરત હૈ કે વો ભડક ઉઠે ઔર જલ ઉઠે. આગ જબ ભી પેટ્રોલકે નઝદીક આએગી પેટ્રોલ ઝરૂર જલેગા. યેહી વજહ હૈ કે પેટ્રોલ ટેન્કોં પર લિખ્ખા હોતા હૈ કે યહાં સિગરેટ પીના મના હૈ ઔર આગ ઈસ જગહસે દૂર રહે. અબ અગર આગ ચૂલ્હેસે નિકલકર ખૂદ બખૂદ ચલકર પેટ્રોલ પમ્પકે નઝીદક આ જાએ ઔર પેટ્રોલ ભડક ઔર જલ ઉઠે તો ક્યા આપ પેટ્રોલસે પૂછેંગે કે અય પેટ્રોલ બતાઓ તુમ ક્યૂં ભડક ઉઠે? પેટ્રોલસે ઐસા સવાલ બેકાર હોગા. સવાલ તો આગસે હોગા કે તુમ ચૂલ્હેસે નિકલકર પેટ્રોલકે પાસ ક્યૂં આઈ ઔર ક્યૂં પેટ્રોલકો ભડક ઉઠનેકા મૌકા દિયા? જનાબે આલી! ઈસી તરહ મર્દકી યે ફિતરત હૈ કે ઔરત અગર બન ઠનકર મર્દકે કરીબ આએગી તો મર્દકા ખ્વાહ મ ખ્વાહ ઉસકી તરફ મૈલાન હોગા ઔર ઉસકે જઝબાત ભડક ઉઠેંગે. આપ મુઝસે ન પૂછિયે. ઈસ લડકીસે પૂછિયે કે યે બન સંવરકર ઘરસે ક્યૂં નિકલી ઔર ક્યૂં એક ઐસે આમ સડકસે ગુઝરી જહાં સેંકડોં પેટ્રોલ સિફત મરદોંકે ભડક ઉઠનેકા ખતરા થા. યે આગકા શોઅલા જબ મેરે નઝદીક આયા તો ફિતરતન મેરે જઝબાતમેં જોશ પૈદા હુવા ઔર મૈં ભડક ઉઠા. ઔર નતીજા વોહી નિકલા જો નિકલ સકતા થા. અબ ઈસ હાલમેં

કોઈ પૂછે તો મૈંને ક્યા ખતા કી!

આપ ખૂદ હી ઈન્સાફ ફરમાએં કે મુજરિમ કૌન હૈ? જજકી સમઝમેં યે બાત આ ગઈ ઔર ઉસને યે ફૈસલા લિખ્ખા જો અખબારાતમેં ઈસ તરહ આયા કે નૌજવાનકો બાઈઝ્ઝત બરી કિયા જાતા હૈ ઔર લડકીકો એક સાલકે લિયે ઉસે પરદેમેં રેહનેકી સઝા દેતા હૂં જિસકા હુકમ હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ને દિયા હૈ.

(માહે તય્યિબા : જુલાઈ ૧૯૫૨)

બેપરદા ઘૂમનેકી સઝા

જયપુર (ઈન્ડિયા) પોલ બાઝારમેં એક ઔરત જિસને દો ચોટિયાં બના રખ્ખી થીં. હાથમેં મૂલિયાં લિયે જા રહી થી. પીછેસે એક આવારા ગાયને મૂલિયોં પર અ'ના મુંહ મારા જિસસે ઔરતકી દો ચોટિયાં ભી મૂલિયોંકે સાથ હી મુંહમેં આ ગઈ. ગાય ભાગ ખડી હુઈ. નતીજાકે તૌર પર ઔરત ભી ગાયકે સાથ ઘિસટતે ચલી ગઈ. રાહ ચલતે લોગોંકી મદદસે ઉન ચોટિયોંકો ગાયકે મુંહસે આઝાદ કરાયા ગયા. (જંગ રાવલપિંડી માહે તય્યિબા નવેમ્બર ૧૯૯૦)

ઔરત એક ઔર ચોટિયાં દો. ચોટી કહીંકી. ગાય અગર બાઝારમેં ફિરતી હુઈ આવારા કેહલાઈ તો દો ચોટિયોંકી બાઝારમેં નુમાઈશ કરનેવાલી ક્યા હુઈ? યે તો આવારા પર આવારાકા હમ્લા હૈ. ગાયકો અગર આવારગીસે બચનેકે લિયે અપની ખૂંટી પર ટિકના ઝરૂરી હૈ તો ઔરતકો ભી અપને ઘર કરાર પકડના ઝરૂરી હૈ. મૂલિયોંકો દેખિયે. ખેતસે નિકલકર બાઝારમેં આઈ તો બિકને લગીં. ઐસે હી જો ચોટિયાં બાઝારમેં આઈ વો ભી મૂલિયાં હી હૈં. ઔર ગાયકી યે ગલત ફેહમી નહીં બલ્કે ઉસકી નઝરમેં યે ભી મૂલિયા હી થીં. ઉસ ઔરતકો ઈસ વાકિઆસે ઈબરત હાસિલ કરના ચાહિયે કે ચોટિયાં મૂલિયોંકી તરહ બાઝારમેં આઈ તો ગાયકે મુંહમેં ગઈ. ઈસી તરહ જો ઔરત આવારા ઔરતોંકી તરહ બાઝારમેં નિકલેગી વો ભી કિસી વક્ત કિસી તેહઝીબે નવકે ભેડિયેકે મુંહકા લુકમા બન સકતી હૈ.

લાહોરકે ચિડિયા ઘરકા એક વાકિઆ અખબારમેં પઢા થા. વો ભી પઢ લીજિયે.

એક મોર્ડન લડકી અપને સરકે બાલ સરકે ઉપર ઊંટકે કોહાનકી તરહ બનાએ હુએ નંગે સર ચિડિયા ઘરકી સૈરકો આઈ. એક પિંજરેકે પાસ ખડી હુઈ તો અચાનક દો બગલે ઉડતે હુએ આએ ઔર ઉનહોંને ઉસકે સરકે ઈર્દગિર્દ ચક્કર લગાના ઔર ચીંખના શુરૂ કર દિયા. લડકી ઘભરાઈ, વહાંસે ભાગી તો બગલોંને ભી પીછા શુરૂ કર દિયા ઔર ઉસકે સર પર ઝપટને લગે.

દર અસલ બગલોંને ઉસકે સર પર અપના ઘોંસલા સમઝ લિયા. વો ભાગી તો ઉનહોંને સમઝા કે હમારા ઘોંસલા લે જા રહી હૈ. આખિર લડકીને એક કમરેમેં ઘુસકર અપના સર બચાયા.

બદ નઝરીકે ઈબરતનાક વાકિઆત

એક ઈબરતનાક વાકિઆ

એક બુઝુર્ગ તવાફ કર રહે થે. ઉનકી એક હી આંખ થી, દૂસરી ન થી. વો તવાફ કરતે હુએ યે કેહતે જાતે થે.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિન્ ગઝબિક.

તર્જુમા :- અય અલ્લાહ મૈં તેરે ગુસ્સેસે પનાહ ચાહતા હૂં.

કિસીને પૂછા ઈસ કદર ક્યૂં ડરતે હો ક્યા બાત હૈ? કહા કે મૈંને એક લડકેકો બુરી નઝરસે દેખ લિયા થા ગૈબસે ચપત લગી ઔર આંખ ફૂટ ગઈ, ઈસ લિયે ડરતા હૂંકે ફિર દો બારા ચપત ન લગે.

બદ નઝરીકી વજહસે કુરઆન ભૂલ ગયા

હઝરત જુનેદ બગદાદી (રહ.) જા રહે થે, એક નસરાનીકા હસીન લડકા સામનેસે આ રહા થા. એક મુરીદને પૂછા ક્યા અલ્લાહ તઆલા ઐસી સૂરતકો ભી દોઝખમેં ડાલેંગે, હઝરત જુનેદ (રહ.) ને ફરમાયા કે તૂને ઉસકો પસંદગીકી નઝરસે દેખા હૈ અન્કરીબ તુમકો મા'લૂમ હોગા, ચુનાંચે નતીજા ઉસકા યે હુવા કે વો શખ્સ કુરઆન ભૂલ ગયા, નઊઝુબિલ્લાહિ મિન ઝાલિક,

શાદી કર લી

ઈમામ ગઝાલી (રહ.) કીમિયાએ સઆદતમેં ફરમાતે હૈં કે મુરીદોંમેંસે એક શખ્સ કેહતા હૈ કે મુઝ પર ઈસ કદર શહવત ગાલિબ હુઈ કે મૈં બરદાશ્ત ન કર સકા. મૈંને બહોત દુઆ ઔર આહો ઝારી કી. એક રાત એક બુઝુર્ગકો ખ્વાબમેં દેખા કે મુઝસે કેહતે હૈં કે તુઝે ક્યા હુવા? ઉનસે મૈંને હાલ અર્ઝ કિયા, ઉન્હોંને મેરે સીને પર હાથ ફેર દિયા, જબ મૈં જાગા તો સુકૂન હો ગયા. જબ એક સાલ ગુઝર ગયા તો ફિર શહવત પૈદા હુઈ, મૈંને બહોત ઝારી કી, ઉન્હીં બુઝુર્ગકો ફિર ખ્વાબમેં દેખા, ફરમાયા કે તૂ ચાહતા હૈ કે તુઝસે શહવત દફા હો જાએ? મૈંને અર્ઝ કિયા કે હાં, ફરમાયાં ગરદન ઝુકા, મૈંને ઝુકા દી. બસ એક તલવાર નિકાલી ઔર મેરી

ગરદન પર મારી. મૈં જબ જાગા તો સુકૂન હો ગયા. જબ એક સાલ ગુઝરા તો ફિર શહવત પૈદા હુઈ ફિર મૈંને ઝારી કી, ઔર ઉન બુઝુર્ગકો ભી ખ્વાબમેં દેખા, વો મુઝસે ફરમાતે હૈં કે ઉસ ચીઝકા દફા કહાં તક ખુદાસે ચાહેગા. ફિર મૈં જાગા ઔર શાદી કર લી હત્તાકે શહવતસે નજાત પાઈ. (કીમિયાએ સઆદત સ. :૨૯૯)

આંખેં નિકાલકર દે દીં

શઅવાનાને કહા કે હમારે પડોસમેં એક સાલિહા (નેક) ઔરત રેહતી થી. એક રોઝ બાઝાર ગઈ. કિસી આદમીને ઉસકો દેખા ઔર ફરેફ્તા (આશિક) હો ગયા ઔર ઉસકે મકાન પર ઉસકે પીછે પીછે આયા, ઉસ ઔરતને ઉસસે કહા કે અય શખ્સ તૂ મુઝસે ક્યા ચાહતા હૈ? વો બોલા મૈં તુઝ પર આશિક હો ગયા હૂં, પૂછને લગી કે તુઝકો મેરી કૌનસી ચીઝ પસંદ આઈ? ઉસને કહા તેરી આંખેં અચ્છી હૈં. વો ઔરત ઘરમેં ગઈ ઔર અપની આંખેં નિકાલ ડાલીં ઔર દરવાઝેકે પાસ આકર ઉસ શખ્સકી તરફ ફેંકીં ઔર કહા યે આંખેં લે જા, ખુદા તુઝકો બરકત ન દે. (બદ નઝરીકા ઈલાજ)

નઝરબાઝી ઔર ઈશ્કબાઝીકી તબાહકારિયાં

એક સાહબ દુકાનદાર થે, બાલ બચ્ચેદાર થે. ઉસ દુકાનસે ફુરસત પાકર એક અમીર ખાનદાનમેં ટ્યૂશન કરતે થે. કુછ લડકે ઔર કુછ લડકિયાં ભી પઢને લગીં. યે શાઈર ઔર ખૂશ આવાઝ ભી થે, બદ નિગાહી કરતે કરતે ઈશ્કે મજાઝીમેં મુબ્તલા હો ગયે ઔર ફિર ઉન પર અઝાબે ઈલાહી શુરૂ હો ગયા. રાતોંકી નીંદ હરામ હો ગઈ, દુકાન બરબાદ હોને લગી, ઘરમેં ફાકે હોને લગે, સિહ્હત ખરાબ હો ગઈ, આંખેં અંદરકો ધંસ ગઈ.

એક દિન મૈં ઉનકી દુકાનસે ગુઝરા. દેખા કે બાલ બિખરે હુએ ગર્દ આલૂદ હૈં ઔર યે શઅર પઢ રહે હૈં.

મિલ હી જાએગા કોઈ કિનારા મુઝે
મૌજે ગમ દે રહી હૈ સહારા મુઝે

લેકિન શાઈરીસે કિનારા નહીં મિલતા. ગમસે નજાત દેના તો હક તઆલાકે કબ્ઝેમેં હૈ. એક દિન દેખા કે સખ્ત પરેશાન બૈઠે હૈં. ખૈરીયત મા'લૂમ કી, કહા દુકાનકા સત્યાનાસ હો ચુકા, બચ્ચે ભૂકે મર રહે હૈં, દિલમેં આગ લગી હૈ, તીન માહસે નીંદ ઉડી હુઈ હૈ. કિસી બુઝુર્ગકા નામ બતાઓ જહાં જાકર સુકૂન હાસિલ કરૂં. (રૂહકી બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ)

ચેહરા સિયાહ પડ ગયા

અબૂ ઉમર બિન અલવાન કેહતે હૈં કે મૈં કિસી કામસે રહબા બાઝારમેં ગયા તો મુઝે એક જનાઝા નઝર આયા. મૈં શિરકતકી નિય્યતસે ઉસકે પીછે પીછે ચલ દિયા, નમાઝ વ દફનકે બાદ મેરી નિગાહ બિલા ઈરાદા એક હસીન ઔરતકે ચેહરે પર પડ ગઈ, મૈંને આંખેં બંદ કર લીં ઔર "ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન" કહા, ઈસ્તિગફાર પઢા ઔર અપને ઘર લૌટ આયા. એક બુઢિયાને મુઝસે કહા કે : "અય આકા! મુઝે ક્યા હો ગયા હૈ કે મૈં આપકા મુંહ કાલા દેખ રહી હૂં." મૈંને આઈના ઉઠાકર દેખા તો વાકઈ મેરા મુંહ કાલા હો ચુકા થા, મૈંને ગૌરો ફિક્ર શુરૂ કિયા કે યે કલક મુઝે કહાંસે લગી હૈ, અચાનક મુઝે અપની બગૈર ઈરાદેકે કી ગઈ બદનિગાહી યાદ આ ગઈ, તો મૈંને તન્હાઈમેં જાકર અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી માંગી ઔર ચાલીસ દિન તકકી મોહલત તલબ કી, ફિર મુઝે ખયાલ આયા કે અપને શેખ હઝરત જુનેદ (રહ.) કી ઝિયારત કરૂં, ચુનાંચે મૈં બગદાદકો રવાના હો ગયા. જબ મૈંને આપકે હુજરએ મુબારકકા દરવાઝા ખિટખિટાયા, તો આપને (બઝરીઆ કશ્ફ) ફરમાયા : "અય ઉમર! આ જાઓ, તુમ ગુનાહ તો રહબા બાઝારમેં કરતે હો ઔર અપને પરવરદિગારસે મઆફી માંગનેકે લિયે વસીલે ઢૂંઢને બગદાદમેં આતે હો." (ઝમ્મુલ હવા લિઈબ્ને જૌઝી)

બુરી નઝરસે દેખનેવાલેકો ક્યા સઝા મિલી?

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે :

એક આદમી જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે પાસ ખૂન બહાતે હુએ હાઝિર હુવા. જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉસસે પૂછા યે તેરી ક્યા હાલત હૈ?

કહા : મેરે પાસસે એક ઔરત ગુઝરી થી, મૈંને ઉસકી તરફ દેખ લિયા, ઉસકે બા'દ મેરી આંખ ઉસકી તાકમેં રહી ઔર મેરે સામને એક દીવાર આ ગઈ જિસને મુઝે ઝર્બ લગાઈ આર યે કર દિયા જો આપ દેખ રહે હૈં.

જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા :

અલ્લાહ તઆલા જબ કિસી બંદેસે ખૈરકા ઈરાદા ફરમાતે હૈં તો દુનિયામેં ઉસકો સઝા દેનેકી જલ્દી ફરમા દેતે હૈં.

મુઅઝ્ઝિનકી બદ નઝરીકે ગુનાહકા અસર, કાફિર હોકર મરા

ઈમામ ઈબ્ને જૌઝી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે,

મુઝે એક શખ્સકી હિકાયત મા'લૂમ હુઈ જો બગદાદમેં રેહતા થા, ઉસકા નામ સાલેહ થા, ઉસને ચાલીસ સાલ તક અઝાન દી થી ઔર નેકનામીમેં બહોત મશ્હૂર થા. એક દિન અઝાન દેનેકે લિયે મિનારે પર ચળ્હા તો મસ્જિદકે સાથ વાકેઅ ઈસાઈયોંકે ઘરમેં ઉસકી નિગાહ એક લડકી પર પડ ગઈ, ઉસકે હુસ્નો જમાલકી વજહસે યે ઉસકે ફિતનેમેં મુબ્તલા હો ગયા. અઝાન દેકર ઉસકે દરવાઝે પર પહોંચ ગયા. દરવાઝા બજાયા,

લડકીને અંદરસે પૂછા : "કૌન?"

ઉસને કહા : "સાલેહ મુઅઝ્ઝિન."

નામ સુનકર લડકીને દરવાઝા ખોલ દિયા. મુઅઝ્ઝિનને ફૌરન ઉસકી તરફ અપના હાથ બળ્હાયા.

લડકીને હૈરાનગીસે પૂછા કે : "તુમ મુસલમાન તો બડે દયાનતદાર હોતે હો ફિર યે ખયાનત કૈસી?"

મુઅઝ્ઝિનને અપના તમામ હાલ ઉસકે સામને બયાન કર દિયા.

લડકીને કહા કે : "ઐસા હરગિઝ નહીં હો સકતા, હાં અગર તુમ અપના દીન છોડ દો તો શાયદ યે મુમકિન હો જાએ."

મુઅઝ્ઝિન બદબખ્તીકા મુઝાહિરા કરતે હુએ ફૌરન બોલા (મઆઝલ્લાહ) "મૈં ઈસ્લામસે બેઝાર હૂં ઔર ઉસસે ભી જો મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) લેકર મબઉસ હુએ." યે કેહકર વો લડકીકે કરીબ હુવા.

લડકીને કહા : યે જો કુછ તુમને કહા સિર્ફ ઈસ લિયે થા કે અપના મકસદ હાસિલ કર લો, હો સકતા હૈ કે અપના મતલબ પૂરા કરકે તુમ દોબારા અપને દીનકી તરફ લૌટ જાઓ, લિહાઝા અબ મેરી ભી કુછ શરાઈત હૈં, ઉનમેંસે એક યે કે પેહલે તુમ ખિન્ઝીરકા ગોશ્ત ખાઓ." મુઅઝ્ઝિનને ઈશ્કકે હાથોં મજબૂર હોકર ઉસે ખા લિયા.

લડકીને કહા કે : "અબ શરાબ ભી પિયો." ઉસને પી લી.

જબ શરાબને અપના અસર કિયા તો આગે બળ્હા, લડકી જલ્દીસે એક કમરેમેં દાખિલ હોકર અંદરસે કુંડી લગા લી, ઔર અંદરસે બોલી : "અબ તુમ હમારી છત પર ચળ્હ જાઓ, યહાં તકકે મેરા બાપ આ જાએ ઔર મેરા ઔર તેરા નિકાહ કર દે."

કેહનેકે મુતાબિક વો નશેકી હાલતમેં છત પર ચળ્હ ગયા, જહાંસે ઉસકા પાંવ ફિસલા ઔર વો નીચે ગિરકર મર ગયા. લડકીને ઉસે એક કપડેમેં લપેટકર રખ દિયા, જબ ઉસકા બાપ આયા તો ઉસને સારા કિસ્સા સુનાયા. દોનોંને રાતકે વક્ત ઉસે ઉઠાકર એક ગલીમેં ડાલ દિયા, ફિર ઉસકા કિસ્સા મશ્હૂર હો ગયા ઔર લોગોંને ઉસે ઉઠાકર એક ગંદગીકે ઢેર પર ફેંક દિયા. (ઝમ્મુલ હવા)

બદ નઝરીકી લાલચ

એક કિસ્સા મસ્નવીકે અખીરમેં હૈ કે એક ઔરત જા રહી થી. એક શખ્સ ઉસકે પીછે હો લિયા, ઉસને મુડકર દેખા, પૂછા કે મેરે પીછે ક્યૂં આતા હૈ?

ઉસને કહા : " મૈં તેરે ઉપર આશિક હો ગયા હૂં."

ઉસને કહા : "બેવકૂફ મેરે ઉપર ક્યા આશિક હોતા હૈ, પીછે મેરી બહેન આ રહી હૈ વો મુઝસે કહીં ઝિયાદા ખૂબસૂરત હૈ આશિક હોના હૈ તો ઉસ પર આશિક હો."

ઉસ શખ્સને પીછેકી તરફ દેખા કે વો ઉસકી બહેન કહાં આ રહી હૈં? આજકલ આશિકી ઐસી હી હૈ યે આશિક નહીં ફાસિક હૈં.

વફાદારી મદાર અઝ બુલબુલાં ચશ્મ
કે હર દમ બર ગુલે દીગર સરાયન્દ

બુલબુલોંકી આંખસે વફાદારીકી ઉમ્મીદ મત રખ, કે હર ઘડી એક ફૂલકો છોડકર દૂસરે ફૂલકો ચાહને લગતી હૈં.

જૂં હી ઉસને મુડકર દેખા કે ઔરતને ઉસકે સર પર એક ધોલ રસીદ કિયા ઔર કહા,

ગુફત અય અબલા અગર તૂ આશિક
દર બયાને દા'વા ખૂદ સાદિકી
પસ ચરાબર ગૈર અફગંદી નઝર
ઈં બૂદ દા'વએ ઈશ્ક અય બે હુનર

ઉસને કહા : અય બેવકૂફ અગર તૂ આશિક થા ઔર અપને ઈસ દા'વએ ઈશ્કમેં સચ્ચા થા તો ફિર ગૈર પર કિસ લિયે નઝર ડાલી. અય બેખબર ક્યા તેરા દા'વએ ઈશ્ક યેહી થા?

જબ એક ઔરતકો ગૈરકી તરફ તવજ્જોહ કરનેસે ઈતની ગૈરત આતી હૈં તો ખુદાએ તઆલાકો કિતની ગૈરત આએગી? દિલ તો હક તઆલાકા મહલ હૈ ઉસમેં વો યે નહીં પસંદ કરતા કે ગૈરોંકો બસા હુવા દેખે.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મો'જિઝાતકે વાકિઆત

નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ઔર અબૂ જહલકે દરમિયાન આગકી ખંદક હાઈલ હો ગઈ

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં કે :

એક મરતબા અબૂ જહલને ઈરાદા કિયા કે અગર વો આપ (સ.અ.વ.) કો સિજદહ કરતે દેખેગા તો આપ (સ.અ.વ.) કી પેશાનીકો રગડ દેગા (યા દૂસરી રિવાયતકે મુતાબિક સર કુચલ દેગા) એક દિન નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) નમાઝ પઢ રહે થે કે અબૂ જહલ આપ (સ.અ.વ.) પર હમ્લા કરનેકી નિય્યતસે આયા. લેકિન ઝિઝકકર પીછે હટ ગયા. લોગોંને ઉસસે પૂછા કે તુઝે ક્યા હો ગયા? તો ઉસને કહા કે,

"મૈંને દેખા કે મેરે ઔર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે દરમિયાન આગકી ખંદક હાઈલ હૈ." નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે અગર વો મેરે કરીબ આતા તો ફરિશ્તે ઉસકી તિક્કા બોટી કર ડાલતે. (સહીહ મુસ્લિમ)

ભુને હુએ ગોશ્તને અપને ઝહર આલૂદ હોનેકી ઈત્તિલાઅ દી

ખૈબરમેં સલામ બિન મશકમ (યહૂદી) કી બીવી ઝૈનબ બિન્તે હારિસને બકરીકી ભુની હુઈ રાનમેં ઝહર મિલાકર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પેશ કિયા. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને પેહલા હી લુકમા ઉઠાયા થા કે હાથ રોક લિયા ઔર સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે ફરમાયા કે ગોશ્ત મત ખાઓ. ક્યૂંકે ઉસને મુઝસે કહા કે ઉસમેં ઝહર મિલાયા ગયા હૈ.

ઝૈનબ યહૂદિયાકો બુલાકર પૂછા ગયા તો ઉસને અપને બુરે ફેલકા ઈકરાર કર લિયા. (સહીહ મુસ્લિમ)

ખૌફનાક આવાઝસે દુશ્મન બેહોશ હો ગયે

એક મરતબા ચંદ મુશરિકોંને રાતકો બયક વક્ત હમ્લા કરકે નબીએ કરીમ

(સ.અ.વ.) કો (નઊઝુબિલ્લાહ) કતલ કરનેકા મન્સૂબા બનાયા. જબ વો તય શુદા જગહ ઔર વક્ત પર આંહુઝૂર (સ.અ.વ.) કી તરફ બઢે તો ઉનકે કાનોંમેં એક હોલનાક આવાઝ આઈ જિસકી દેહશતસે સબ દુશ્મન બેહોશ હો ગયે.

(તબરાની અબૂ નઈમ)

દુશ્મનોંકી આંખોંકી રોશની ખતમ હો ગઈ

હિજરતે મદીનાકે મૌકા પર જિસ રાતકો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને હિજરતકા ઈરાદા કિયા, કુફફારે મક્કાને ચારોં તરફસે આપ (સ.અ.વ.) કે ઘરકા મુહાસરા (ઘેરા) કર રખ્ખા થા કે જબ નબીએ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ઘરસે નિકલેં ઉન પર બયક વક્ત હમ્લા કરકે નઊઝુબિલ્લાહ ઉનહેં ખતમ કર દિયા જાએ. ચુનાંચે સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) ઐન ઉન લોગોંકી આંખોંકે સામને યે આયત મુબારક પઢતે હુએ નિકલે.

વજઅલ્ના મિમ બૈનિ ઐદીહિમ સદ્દંવ્વ મિન્ ખલ્ફિહિમ સદ્દન્ ફઅગ્શૈનાહુમ ફહુમ લા યુબ્સિરૂન.

તર્જુમા :- ઔર હમને એક આડ ઉનકે સામને કર દી ઔર એક આડ પીછે કર દી જિસસે હમને (હર તરફસે) ઉનકો (પરદોંસે) ઘેર દિયા, સો વો નહીં દેખ સકતે. (સૂરએ યાસીન રૂ. ૧)

દુશ્મનોંકી આંખોંકી રોશની ખુદાવંદ તઆલાને ઐસી ખતમ કી કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ઉનકે દરમિયાનસે નિકલકર હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) કે ઘર જા પહોંચે. (સહીહ બુખારી)

ખુદા તઆલાને દુશ્મનકો બેબસ કર દિયા

એક મરતબા એક મુશરિક ઘાત લગાકર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો (નઊઝુબિલ્લાહ) કતલ કરનેકી નિય્યતસે બૈઠા થા કે મુસલમાનોંને ઉસે દેખ લિયા ઔર ઉસે પકડકર આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં લાએ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે ઉસે આઝાદ કર દો. અગર યે મુઝકો કતલ કરના ચાહતા ભી તો નહીં કર સકતા થા. ક્યૂંકે કુદરતને ઉસકો આજિઝ કર દિયા થા. (સહીહ મુસ્લિમ)

અબૂ જહલકા હાથ નાકારા હો ગયા

"હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસસે રિવાયત હૈ કે :

એક મરતબા હુઝૂર (સ.અ.વ.) નમાઝ અદા કર રહે થે કે અબૂ જહલ મલઉનને આપ (સ.અ.વ.) કો પત્થર મારનેકા ઈરાદા કિયા. જૂંહી ઉસને હાથમેં પત્થર ઉઠાયા ઉસકા હાથ મફલૂજ (નાકારા) હોકર રેહ ગયા ઔર વો દેહશતઝદા હોકર ભાગા. લોગોંને ઉસસે સબબ પૂછા તો ઉસને કહા કે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે ઉસ તરફ એક ગૈર મા'મૂલી ગરદન ઔર સરવાલા ઊંટ મુઝે કાટનેકે લિયે લપકા.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે વો જિબ્રઈલ (અલૈ.) થે. અગર અબૂ જહલ મેરે કરીબ આતા તો વો ઉસે દબોચ લેતે. (ઈબ્ને ઈસ્હાક)

અબૂ લહબકી બીવીકી આંખોંકે સામને પરદા

જબ સૂરએ "તબ્બત યદા અબી લહબ" નાઝિલ હુઈ તો હમ્મા લતલ હતબ અબૂ લહબકી બીવી એક પત્થર લેકર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો મારને આઈ. આપ (સ.અ.વ.) ઉસ વક્ત હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કે સામને બૈઠે થે. ઉમ્મે જમીલ (અબૂ લહબકી બીવી) કી આંખોં પર અલ્લાહ તઆલાને પરદા ડાલ દિયા ઔર ઉસે આં હુઝૂર (સ.અ.વ.) નઝર હી ન આએ. ઉમ્મે જમીલ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીકસે મુખાતબ હોકર કેહને લગી.

તુમહારે સાહબ કહાં હૈં? મૈંને સુના હૈ કે ઉનહોંને હમારી બુરાઈ કી હૈ. અગર ઈસ વક્ત વો મુઝે મિલ જાતે તો મૈં યે પત્થર ઉનકે મુંહ પર મારતી, યે કેહકર વો વહાંસે ચલી ગઈ. (બયહકી)

ફરિશ્તોંને નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી હિફાઝત કી

ગઝવએ ઉહદકે મૌકા પર જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર હર તરફસે તીરોં ઔર તલવારોંકા મેંહ બરસ રહા થા. દો સફેદ પોશ ફરિશ્તે આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ ખડે હોકર દુશ્મનોંકી યલ્ગાર (હમ્લા) કો રોક રહે થે. (સહીહ બુખારી)

અબૂ લહબકા બેટા શેરકે મુંહમેં

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી બેટી ઉમ્મે કુલસૂમ (રદિ.) ઉત્બા બિન અબૂ લહબકે નિકાહમેં થીં. જબ સૂરએ તબ્બત યદા અબી લહબ નાઝિલ હુઈ તો ઉત્બાને અપને

વાલિદૈનકે હુકમસે હઝરત ઉમ્મે કુલસૂમ (રદિ.) કો તલાક દે દી. ઉત્બાને ઈસી પર ઈકતિફા નહીં કિયા બલ્કે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) કે ખિલાફ નાશાઈસ્તા કલિમાત કહે ઔર ધમકિયાં દીં. ચુનાંચે રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉસકે લિયે બદ દુઆ કી.

ઈલાહી ઉસ પર અપને કુત્તોંમેંસે કોઈ કુત્તા મુસલ્લત કર.

અભી ચંદ દિન હી ગુઝરે થે કે ઉત્બા શામ ગયા તો રાસ્તેમેં રઝકાકે મકામ પર વો અપને સાથિયોંકે સાથ સોયા હુવા થા કે શેર આયા ઔર ઉસકા મુંહ સૂંઘકર ઉસે ફાડ ડાલા. (હાકિમ, બયહકી, ઈબ્ને ઈસ્હાક)

અલ્લાહ તઆલાને રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) કી હિફાઝતકા ખૂદ ઝિમ્મા લિયા

હુઝૂર (સ.અ.વ.) મક્કાસે હિજરત કરકે મદીના મુનવ્વરહ તશરીફ લે આએ થે લેકિન ઉસકે બાવજૂદ સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો કુફ્ફારકી તરફસે શરારતકા ખદશા (અંદેશા) થા. ચુનાંચે સહાબએ કિરામ (રદિ.) બારી બારી આપ (સ.અ.વ.) કી કિયામગાહકે ગિર્દ પેહરા દિયા કરતે થે કે એક રાત યે આયત નાઝિલ હુઈ.

વલ્લાહુ યઅ્સિમુક મિનન્નાસ.

ઔર અલ્લાહ તઆલા આપકો લોગોંસે મેહફૂઝ રખ્ખેગા.

(સૂરએ માઈદહ પારા ૬, રૂ. ૧૪)

ચુનાંચે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઉસી વક્ત અપને ખૈમેસે બાહિર ઝાંકા ઔર બુલંદ આવાઝસે ફરમાયા અય દોસ્તો! વાપસ જાઓ, અલ્લાહ તઆલાને ખૂદ મેરી હિફાઝતકા ઝિમ્મા લે લિયા. (તિરમિઝી)

એક દરખ્તકી આવાઝ

હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) સે બાઝ લોગોંને દરયાફ્ત કિયા કે ક્યા ઈસ્લામ લાનેસે પેહલે આપને આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી નબુવ્વત વ રિસાલતકા મુશાહિદા કિયા થા? ફરમાયા હાં! મૈં એક રોઝ એક દરખ્તકે સાયેમેં બૈઠા હુવા થા કે અચાનક ઉસકી એક શાખ નીચે ઝુકી ઔર મેરે સરસે મિલ ગઈ. મૈં તઅજ્જુબસે ઉસકો દેખને લગા તો ઉસમેંસે એક આવાઝ આઈ.

યે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ફલાં વક્ત ઝાહિર હોંગે. આપ સબસે પેહલે ઉનકી તસ્દીકકી સઆદત હાસિલ કરેં.

દરખ્તોંકે પત્તોં ઔર ફૂલોં પર કલિમએ શહાદત

બા'ઝ હઝરાત ફરમાતે હૈં કે જબ હમ જિહાદકે લિયે હિન્દુસ્તાન ગયે તો ઈત્તિફાકન એક જંગલમેં ગુઝર હુવા. વહાં અજાઈબે કુદરતકા એક નયા તમાશા દેખા કે એક દરખ્તકે સબ પત્તે નિહાયત સુર્ખ રંગકે થે ઔર હર પત્તે પર લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ સફેદ હરફોંમેં લિખ્ખા હુવા થા.

ઈસી તરહ બા'ઝ દૂસરે હઝરાતકા બયાન હૈ કે હમ એક જઝીરામેં પહોંચે વહાં એક બહોત બડા દરખ્ત થા જિસકે હર પત્તા પર કલમે કુદરતને નિહાયત વાઝેહ વ ખૂશખત (સાફ તૌર પર) યે કલિમા તીન સતરોંમેં લિખ્ખા હુવા થા. પેહલી સતરમેં લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ ઔર દૂસરી સતરમેં મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ ઔર તીસરી સતરમેં ઈન્નદ્દીન ઈન્દલ્લાહિલ ઈસ્લામ.

ઔર બા'ઝ હઝરાતને બયાન કિયા કે હમ હિન્દુસ્તાનમેં દાખિલ હુએ તો એક ગાંવમેં એક ગુલાબકા દરખ્ત દેખા જિસકે ફૂલ સિયાહ રંગ મગર નિહાયત ખૂશ્બૂદાર થે, ઉસકે ફૂલકી હર પંખડી પર સફેદ હરફોંમેં લિખ્ખા હુવા થા. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ અબૂબક્ર સિદ્દીક.

(હલબિયા સ. ૨૧૨ જિ.૧)

યે સાહબ ફરમાતે હૈં કે મુઝે શુબા હુવા કે યે કલિમા કિસીને ઈન ફૂલોંમેં લિખ દિયા હૈ. મૈંને તેહકીકકે લિયે એક કલીકો તોડા, દેખા તો ઉસકે અંદરસે ભી ફૂલકી હર પત્તી પર યેહી કલિમા સાફ લિખ્ખા હુવા નિકલા. ફિર મૈંને તેહકીક કી તો મા'લૂમ હુવા કે ઈસ કિસમકે ફૂલ બહોત ઝિયાદહ હૈં. ઔર ઈબરતકી યે ચીઝ હૈ કે સારી બસ્તી પત્થરોંકી પૂજામેં મુબ્તલા થી.

ઔર ઈબ્ને મરઝૂક (રહ.) ને શરહે બરદહમેં ઈસી કિસમકા વાકિઆ એક દરખ્તકે ફૂલકા નકલ કિયા હૈ. જિસમેં યે અલ્ફાઝ લિખ્ખે હુએ થે, બરાઅતુમ મિનર્રહમા નિર્રહીમ ઈલા જનાબિન્નઈમ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ.

ઈસી તરહ બાઝ મુઅર્રિખીનને નકલ કિયા હૈ કે હમને હિન્દુસ્તાનકે શહેરમેં એક દરખ્ત દેખા જિસકા ફલ બાદામકે બરાબર થા ઔર ઉસ પર દો છિલકે થે.

ઉપરકા છિલકા ઉતારનેકે બાદ અંદરસે એક સબ્ઝ પત્તા લિપટા હુવા નિકલતા થા જિસ પર સુર્ખ રંગમેં નિહાયત ખૂશખત ઔર સાફ તૌર પર કલિમા લિખ્ખા હુવા થા, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ રંસૂલુલ્લાહ. ઔર ઉસ બસ્તીકે લોગ ઉસ દરખ્તકો મુતબર્રક સમઝતે થે. અગર કહત પડ જાતા થા તો ઉસકે તુફેલસે બારિશ તલબ કિયા કરતે થે.

ઔર ૧૭૦૯ મેં એક અંગૂરકા દાના પાયા ગયા જિસકો બેશુમાર લોગોંને દેખા કે ઉસ પર કલમે કુદરતકે વાઝેહ લફઝોંમેં 'મુહમ્મદ' લિખ્ખા હુવા થા.

ઈસી તરહ એક શખ્સને એક મછલી પકડી જિસકે બાઝૂ પર લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ ઔર.દૂસરે પર મુહમ્મદુ રંસૂલુલ્લાહ લિખ્ખા હુવા થા. વો કેહતે હૈં કે મૈંને ઈઝઝતકે ખાતિર ઉસકો કૈદ કરના પસંદ ન કિયા ઔર ફિર દરિયામેં છોડ દી.

ઈસી તરહ બહરે મગરિબસે બા'ઝ લોગોંને ઐસી મછલી શિકાર કી ઔર ફિર ઈઝઝતકે ખાતિર દરિયામેં છોડ દી. ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે હમ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર થે કે અચાનક એક પરિંદા જાનવર આયા. જિસકી ચોંચમેં એક બાદામ થા. વો ઉસને મજલિસમેં ડાલ દિયા. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉસકો ઉઠા લિયા. ઉસમેં એક સબ્ઝ રંગકા કપડા નિકલા જિસ પર ઝર્દ રંગસે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ રંસૂલુલ્લાહ લિખ્ખા હુવા થા. (સીરતે હલબિયા જિ. ૧)

તબ્રસ્તાનકે એક બાદલ પર કલિમએ શહાદત

બા'ઝ મુઅર્રિખીનને નકલ કિયા હૈ કે તબસ્તાનકે બા'ઝ ગાંવમેં એક કૌમ આબાદ થી જો લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ વહ્દહુ લાશરીક લહૂ કી કાઈલ થી, મગર આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે નબુવ્વતકી કાઈલ ન થી. ઈત્તિફાકન એક સખ્ત ગરમીકે દિનમેં યે અજીબ વાકિઆ પેશ આયા કે દફઅતન એક ગેહરા બાદલ ઉઠા ઔર તમામ બસ્તી ઔર ઉસકે અતરાફમેં છા ગયા. બાદલ નિહાયત સફેદ થા. યે બાદલ સુબહસે છાયાં હુવા થા. જબ ઝોહરકા વક્ત હુવા તો ઉસમેં અચાનક નિહાયત મોટે ઔર સાફ હરફોંમેં યે કલિમા લિખ્ખા હુવા હર ખાસ વ આમને દેખા. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ રંસૂલુલ્લાહ. ઔર યે કલમે કુદરતકા લિખ્ખા હુવા ઈસી તરહ બરાબર અસરકે વક્ત તક બાકી રહા. યે ગૈબી હિદાયતનામા પઢકર વો લોગ સબ મુસલમાન હો ગયે. ઔર અકસર ઉસ બસ્તીકે રેહનેવાલે યહૂદ વ નસારા થે.

એક બચ્ચાકે મોંઢો પર કલિમએ શહાદત

બા'ઝ મુઅર્રિખીન બયાન કરતે હૈં કે હમને ખુરાસાન શહરમેં એક બચ્ચા દેખા જિસકી એક કરવટમેં કુદરતી તૌર પર ખિતાઈશક્લ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ ઔર દૂસરી પર મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ લિખ્ખા હુવા દેખા.

એક બુઝુર્ગ બયાન કરતે હૈં કે ૬૩૮ હિજરીમેં મેરે ઘરમેં એક બકરીકા બચ્ચા પૈદા હુવા જિસકી પેશાની પર સફેદીકા એક દાઈરા થા ઔર ઉસકે અંદર નિહાયત ખુશખત ઔર સાફ (મુહમ્મદ) લિખ્ખા હુવા થા.

ઈસી તરહ બા'ઝ હઝરાતને બયાન કિયા હૈ કે હમને આફ્રિકામેં એક શખ્સ દેખા જિસકી આંખકી સફેદીકે નીચે સુર્ખ હર્ફોમેં નિહાયત ખુશખત યે કલિમા લિખ્ખા હુવા થા. (મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ)

શેખ અબ્દુલ વહ્હાબ શઅરાની (રહ.) અપની કિતાબ "લવાકેહુલ અનવાર" બાબ ક્વાઈદુસ સાદહ અસ સૂફિયામેં લિખ્ખા હૈ કે જિસ રોઝ મૈં ઈસ બાબકી તેહરીર પર પહોંચા હૂં તો અલામાતે નબુવ્વતમેંસે એક અજીબ ચીઝકા મુશાહિદા કિયા કે એક શખ્સ મેરે પાસ એક બકરીકે બચ્ચેકા સર લેકર આયા, જિસકા ગોશ્ત ભૂનકર ખા ચુકા થા ઔર ઉસકી પેશાની પર કલમે કુદરતકા યે લિખ્ખા હુવા મૌજૂદ થા.

લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ. અર્સલહુ બિલ્હુદા વ દીનિન લાહિકિન યહ્દી બિહી મંય્યશાઉ યહ્દી બિહી મંય્યશાઉ.

શેખ અબ્દુલ વહ્હાબ શઅરાની (રહ.) ઈસ કિસ્સાકો નકલ કરનેકે બા'દ તેહરીર ફરમાતે હૈં કે ઈસ નવિશ્તએ કુદરતમેં જો 'યહ્દી બિહી યહ્દી બિહી' દો મરતબા લિખ્ખા હૈ તો યે કિસી ખાસ હિકમત પર મબની હૈ. ક્યૂંકે યહાં સહવકા તો એહતિમાલ નહીં ઔર મુમકિન હૈ કે હિકમત ઈસકી ગાયતે તાકીદ હો.

ઈમામુલ મુહદ્દિસીન ઝોહરી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે મૈં હિશામ બિન અબ્દુલ મલિકકે પાસ જાનેકે લિયે ઘરસે નિકલા. જબ બલકામેં પહોંચા તો એક પત્થર દેખા જિસ પર ઈબરાની ઝબાનમેં કુછ ઈબારત લિખ્ખી હુઈ થી.

મૈંને ઉસકો ઉઠા લિયા ઔર એક ઈબરાની જાનનેવાલે બુઝુર્ગસે ઉસકે પઢનેકે લિયે અર્ઝ કિયા. જબ ઉસને પઢા તો હંસને લગા ઔર કહા કે અજીબ બાત હૈ ઈસ પર લિખ્ખા હુવા હૈ :-

બિસ્મિકલ્લાહુમ્મ જાઅલ્હક્કુ મિર્રબ્બિક બિલિસાનિન અરબિય્યિમ મુબીન લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ.

તર્જુમા :- યા અલ્લાહ! તેરે નામસે શુરૂ કરતા હૂં, હક આપકે રબકી તરફસે અરબી ફસીહ ઝબાનમેં આ ગયા. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહ.

(લિખ્ખા હૈ ઈસકો મૂસા બિન ઈમરાનને)

ફાઈદા :- યે કાઈનાતે આલમકી હર ચીઝ જાનવર, દરખ્ત ઔર પત્થર હૈં કે અપની ઝબાન બેઝબાનીકે સાથ હક્કાનિયતે ઈસ્લામ ઔર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી નબુવ્વત વ રિસાલતકી શહાદત દે રહી હૈં. અફસોસ કે બહોતસે બદબખ્ત ઔર ગાફિલ ઈન્સાન ઉનકો દેખકર ઔર સુનકર ભી મુતનબ્બેહ નહીં હોતે.

ગુફતમ ઈ શર્ત આદમિય્યત નેસ્ત
મુર્ઘ તસ્બીહ ખ્વાદ તાખામોશ

બંદા મુહમ્મદ શફીઅ અફલ્લાહુ અન્હુ
મદ્રસા દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ
૫, રબીઉલ અવ્વલ સન હિ. ૫૬

વાકિઆતે અહદે નબવી જિનકી આપ (સ.અ.વ.) ને ખબર દી

મો'જિઝા :- બુખારીમેં અનસ બિન માલિક (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે :

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને હઝરત ઝૈદ, જઅફર ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા (રદિ.) કી શહાદતકા હાલ ખબર આનેસે પેહલે હી લોગોંકો સુના દિયા. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે ઝૈદ (રદિ.) ને ઝંડા લિયા ઔર શહીદ હો ગયે. ફિર જઅફર (રદિ.) ને ઝંડા લિયા વો ભી શહીદ હો ગયે. ફિર ઈબ્ને રહાવા (રદિ.) ને ઝંડા લિયા વો ભી શહીદ હો ગયે. યે બયાન કરતે હુએ આપ (સ.અ.વ.) કી આંખોંસે આંસૂ જારી થે. આપ (સ.અ.વ.) ને આખિરમેં ફરમાયા કે ખુદાકી તલવારને ઝંડા લિયા ઔર મુસલમાનોંકો ફતહ હાસિલ હુઈ.

યે વાકિઆ જંગે મૂતાકા હૈ. મૂતા શામમેં એક મકામ હૈ. યે મદીનાસે એક મહીનેકી દૂરી પર હૈ. વહાંકે હાકિમને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે એલચીકો કતલ કર દિયા થા ઈસ લિયે ઉસસે લડનેકે લિયે આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને લશ્કરકા અમીર ઝૈદ બિન હારિસા (રદિ.) કો મુકર્રર કરતે હુએ ફરમાયા : અગર ઝૈદ (રદિ.) શહીદ હો જાએ તો અમીરે લશ્કર જઅફર (રદિ.) હોંગે. ઔર અગર વો ભી શહીદ હો જાએ તો અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા (રદિ.) અમીરે લશ્કર હોંગે.

ઔર અગર યે ભી શહીદ હો જાએં તો મુસલમાન અપના અમીરે લશ્કર કિસી ઔરકો અપનેમેંસે મુકર્રર કર લેંગે.

ચુનાંચે ઈસ લડાઈમેં બિલકુલ ઐસા હી હુવા કે યકે બા'દ દીગરે તીનોં શહીદ હો ગયે તો લોગોંને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કો અપના અમીર બનાયા ઔર અલ્લાહને ઉનકે હાથ પર ફતહ દી. આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ઈસ વાકિઆકી ખબર એક માહકી મસાફત (દૂરી) પર બૈઠે બૈઠે દે દી થી.

બુતોંને આપ (સ.અ.વ.) કી ગવાહી દી

મો'જિઝા :- અબૂ નઈમ ઔર ઈબ્ને અસાકિરને કબીલએ બની ખશ્અમકે એક શખ્સસે રિવાયત કી હૈ. અરબ હરામ વ હલાલકી પેહચાન નહીં રખતે થે. બુતોંકો પૂજતે થે. ઔર જબ આપસમેં કોઈ ઈખ્તિલાફ હોતા તો બુતોંસે જાકર હાલ બયાન કરતે ઔર બુતોંકે પેટસે જો આવાઝ આતી ઉસ પર અમલ કરતે. બની ખશ્અમકે ઉસ આદમીને એક વાકિઆ બયાન કિયા કે હમ આપસમેં એક મરતબા ઝગડા કરકે ફૈસલાકે લિયે બુતોંકે પાસ ગયે ઔર જાકર ચઢાવા ચઢાયા ઔર ઉસ બુતકે પાસ બૈઠે રહે, અચાનક ઉસ બુતકે પેટસે આવાઝ આઈ ઔર ઈસ મઝમૂનકે અશઆર સુનનેમેં આએ.

અય ગોશ્ત વ પોસ્તવાલે ઈન્સાનો! તુમ પત્થરોંસે ફૈસલા ચાહતે હો, યે કિતની બેવકૂફીકી બાત હૈ. યે પૈગમ્બર તમામ ઈન્સાનોંકે સરદાર હૈં, ઔર તમામ હાકિમોંમેં યે સબસે ઝિયાદા મુન્સિફ ઔર ઈન્સાફવાલે હૈં, યે નૂરે ઈસ્લામકો નુમાયાં કરકે લોગોંકો ગુનાહોંસે બચાતે હૈં.

બની ખશ્અમકા વો શખ્સ કેહતા હૈ કે યે સુનકર હમ ડરસે ભાગે ઔર હર મજલિસમેં ઈસી કિસ્સાકા ચરચા થા, કુછ દિનોંકે બાદ હમકો ખબર મિલી કે આં હઝરત (સ.અ.વ.) મક્કામેં પૈદા હુએ ઔર આપ (સ.અ.વ.) ને મદીના મુનવ્વરાકે લિયે હિજરત ફરમાઈ. યે ખબર પાતે હી હમ સબ મુસલમાન હો ગયે.

દરિયાઈ મૌજોંકી તરહ ઉઠનેવાલી આગ મદીના પહોંચકર બુઝ ગઈ

મો'જિઝા :- કુતબુદ્દીન કસ્તલાનીને અપની કિતાબ "અજમલુલ ઈમાઝ ફીલ અઅ્જાઝે નિબારૂલ હિજાઝ" મેં લિખ્ખા હૈ કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી પેશગોઈકે

મુતાબિક જો આગ હિજાઝમેંસે ઝાહિર હુઈ થી વો પત્થરોં તકકો ગલા દેતી થી. વો આગ હરમકે એક પત્થર તક પહોંચી જિસકા આધા હિસ્સા હરમસે બાહિર થા ઔર આધા હિસ્સા હરમમેં દાખિલ થા, બાહિરવાલે હિસ્સેકો ઉસને જલાકર ખાક કર દિયા. ઔર જબ આગ દૂસરે હિસ્સે પર જો હરમમેં થા પહોંચી તો ખૂદ બખૂદ બુઝ ગઈ.

કરતબી (રહ.) ને લિખ્ખા હૈ કે વો આગ મદીનાસે એક મંઝિલકી દૂરી પર ઝાહિર હુઈ થી. દરિયાકી તરહ ઉસકી મૌજેં ઉઠતી થીં ઔર ઉસકા અસર ઈતની દૂર તક પહોંચા કે યમનકે ગાંવ તકકો ભી જલા ડાલા, લેકિન બાવજૂદ ઉસકે મદીનાકી તરફ ઉસ આગસે ઠંડી હવા નિકલકર જાતી થી.

આપ (સ.અ.વ.) કે બાલ મુબારક આગમેં ડાલ દિયે

નસીમુર્રિયાઝમેં લિખ્ખા હૈ કે અદીમ ઈબ્ને ઝાહિર અલવીકે પાસ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે બાલ મુબારક થે જિનકી તા'દાદ ચૌદહ થી. ઉન્હોંને હલબકે એક અમીરકે પાસ જો અલવીયોંસે મુહબ્બત રખતા થા, ઉન બાલોંકો બતૌરે હદિયા પેશ કિયા. અમીરે હલબને ઉન બાલોંકો બડી ઈઝ્ઝત વ તકરીમસે કબૂલ કિયા ઔર અલવીકી ભી મા'કૂલ ખિદમત કી. એક મુદ્દતકે બાદ વો અલવી જબ ઉસ અમીરકે પાસ ગયા તો અમીરે હલબને ઉસ અલવીસે રૂખ દેકર બાત ન કી ઔર નારાઝ હુવા. અલવીને ગુસ્સાકા સબબ પૂછા તો અમીરને બતાયા કે મૈંને સુના હૈ જો બાલ તુમ લાએ હો વો આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી જાનિબ ગલત તૌર પર મન્સૂબ કિયે ગયે હૈં. અલવીને કહા કે ઉનકો મંગવાઈયે. ચુનાંચે વો બાલ લાએ ગયે ઔર આગ જલાઈ ગઈ. આગમેં બાલ ડાલ દિયે ગયે લેકિન વો બજાએ જલનેકે ઔર ભી અચ્છે હો ગયે. યે દેખકર અમીરને અપની રાય બદલી ઔર અલવીકી પેહલેસે ઝિયાદા તા'ઝીમ કી ઔર તોહફા દિયા. યે આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા મો'જિઝા થા કે આગને બાલ પર અસર ન કિયા.

આપ (સ.અ.વ.) કે દસ્તરખ્વાનને આગમેં જલનેસે ઈન્કાર કર દિયા

મો'જિઝા :- આગકે બારેમેં મસ્નવી મૌલાના રૂમમેં મઝકૂર હૈ જિસકા

તર્જુમા યે હૈ કે :

અનસ બિન માલિક (રદિ.) કે યહાં એક શખ્સ મહેમાન હુવા. ઉસ મહેમાનને યે વાકિઆ બયાન કિયા કે ખાનેકે બાદ અનસ (રદિ.) ને દેખા કે દસ્તરખ્વાન પર શોરબે ઔર ચિકનાઈ વગૈરહકે દાગ ધબ્બે લગે હુએ હૈં. હઝરત અનસ (રદિ.) ને ખાદિમાકો બુલાકર કહા કે ઈસ દસ્તરખ્વાનકો થોડી દેરકે લિયે દહકતે હુએ તન્નૂરમેં ડાલ દો. ખાદિમાને ઐસા હી કિયા. ઉસ વક્ત તમામ મહેમાન ઉસ દસ્તરખ્વાનકે જલને ઔર ચિકનાઈકી ચરાંદ (જલનેકી બદબૂ) કા ઈન્તિઝાર કરને લગે, લેકિન યે દેખકર હૈરાન હો ગયે કે યે કપડા જલનેકે બજાએ બિલકુલ બેદાગ હો ગયા ઔર ખાદિમાને સાફ સુથરા ઉજલા દસ્તરખ્વાન તન્નૂરમેંસે નિકાલ લિયા, જૈસે કોઈ નયા દસ્તરખ્વાન હો. લોગોંને હૈરાન હોકર અનસ (રદિ.) સે દરયાફ્ત કિયા કે યે માજરા ક્યા હૈ કે કપડા આગમેં ન જલ સકા. અનસ (રદિ.) ને હકીકતે હાલ બતાઈ ઔર લોગોંકો બતાયા કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ખાના તનાવુલ ફરમાકર ઈસી દસ્તરખ્વાનસે અપના ચહેરા મુબારક પૂંછા કરતે થે. જિસકા અસર યે હુવા કે યે કપડા આગમેં જલનેસે મેહફૂઝ રહા હૈ.

હલાલ જાનવરોંસે મુતઅલ્લિક મો'જિઝાતકા બયાન

મો'જિઝા :- સહીહૈનમેં હઝરત જાબિર (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે :

મૈં એક જિહાદકે સફરમેં આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે હમરાહ થા. મેરા ઊંટ થકકર ચલનેસે હાર ગયા. આં હઝરત (સ.અ.વ.) સે મુલાકાત હુઈ તો આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે તુમહારે ઊંટકો ક્યા હો ગયા હૈ? મૈંને કહા કે થક ગયા હૈ. આપને પલટકર ઉસ ઊંટકો હાંકા ઔર દુઆ ફરમાઈ. ઉસકા અસર યે હુવા કે મેરા ઊંટ સબસે આગે રહા કરતા થા. ઉસકે બાદ આપને ઊંટકા હાલ પૂછા તો મૈંને અર્ઝ કિયા કે આપકી બરકતસે અચ્છા હૈ. ઉસકે બાદ આપને ચાલીસ દિરહમકે બદલે વો ઊંટ મુઝસે ખરીદ લિયા.

મો'જિઝા :- શર્હુસ્સુન્નહમેં યઅલા બિન મુર્રહ સકફીસે રિવાયત હૈ વો ફરમાતે હૈં કે :

મૈંને એક સફરમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી તીન ચીઝેં દેખીં ઔર આપકે તીન મો'જિઝે દેખનેકા ઈત્તિફાક હુવા. વાકિઆ યે હૈ કે હમ આપ

(સ.અ.વ.) કે સાથ સફર કર રહે થે. આપ (સ.અ.વ.) કા ગુઝર એક પાની ખીંચનેવાલે ઊંટ પર હુવા. ઊંટ આપ (સ.અ.વ.) કો દુઃખ બોલા. ફિર ગરદન ઝમીન પર રખ દી. આપ (સ.અ.વ.) વહીં ઠહેર ગયે ઔર ઊંટકે માલિકકો બુલાયા. આપ (સ.અ.વ.) ને માલિકસે ફરમાયા કે ઈસ ઊંટકો હમારે હાથ બેચ દો. ઉસને કહા કે હમ બગૈર કીમત આપ (સ.અ.વ.) કી નઝર (હદિયા) કરતે હૈં મગર આપકો યે મા'લૂમ હોના ચાહિયે કે ઊંટ જિન લોગોંકા હૈ ઉનકે ઘરકી પૂરી રોઝી ઈસીસે હાસિલ કી જાતી હૈ ઔર ઈસકી કમાઈ પર ઉનકા દારોમદાર હૈ. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. અગર યે બાત હૈ તો મૈં ઈસકો નહીં ખરીદૂંગા. હાં યે બાત યાદ રખ્ખો કે ઈસ ઊંટને મુઝસે શિકાયત કી હૈ કે ઈસસે ઝિયાદા કામ લિયા જાતા હૈ ઔર ખાનેકો કમ દિયા જાતા હૈ. તુમ ઈસકો અચ્છી તરહ રખ્ખો. યે મો'જિઝા આપ (સ.અ.વ.) કા જાનવરસે મુતઅલ્લિક હુવા.

યઅલા કેહતે હૈં કે હમ આગે બઢ્ઢે. એક જગહ ઉતરકર આરામ કરને લગે. આં હઝરત (સ.અ.વ.) સો ગયે તો મૈંને દેખા કે એક દરખ્ત ઝમીન ચીરતા હુવા આપકે પાસ આયા ઔર આપકો ઢાંક લિયા ફિર અપની જગહ વાપસ ચલા ગયા. આં હઝરત બેદાર હુએ ઔર મૈંને ઉસ દરખ્તકા હાલ બયાન કિયા તો આપને ફરમાયા કે દરખ્ત અલ્લાહસે ઈજાઝત લેકર મુઝકો સલામ કરને આયા થા.

વો મો'જિઝાત જો ગુસ્તાખોંકે સઝા પાને ઔર દુશ્મનોંકે શરસે મેહફૂઝ રેહનેકે હૈં

મુસ્લિમને સલમા ઈબ્ને અકવઅ (રદિ.) સે રિવાયત કી હૈ કે :

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી જનાબમેં એક શખ્સ બાએં હાથસે ખાના ખા રહા થા. આપ (સ.અ.વ.) ને નસીહત ફરમાઈ કે દાએં હાથસે ખાઓ. ઉસને યે કેહકર ટાલ દિયા કે મૈં સીધે હાથસે નહીં ખા સકતા. હાલાંકે ઉસકે સીધે હાથમેં કોઈ ખરાબી નહીં થી. યે બાત ઉસને બેહૂદગીસે કહી થી. ઉસ પર આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સીધે હાથસે ન ખા સકેગા. આપ (સ.અ.વ.) કી બાતકે અસરસે યે હાલ હુવા કે ઉસકા સીધા હાથ બેકાર હો ગયા, મુંહ તક ઉઠાનેસે નહીં ઉઠ સકતા થા.

બરકતોં ઔર હિદાયતોંસે મુતઅલ્લિક મો'જિઝાત

મુસ્લિમકી રિવાયત હૈ કે હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે મેરી માં મુશરિકા થી. દીને ઈસ્લામકી તરફ ઉસે બુલાતા રેહતા થા. એક દિન મૈંને ઉસકો ઈસ્લામકી તરફ બુલાયા તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી શાનમેં ગુસ્તાખી કી. મુઝે ઈતની તકલીફ પહોંચી કે રોતા હુવા આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા ઔર અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.) મેરી માં કે લિયે હિદાયતકી દુઆ ફરમાએ. આપ (સ.અ.વ.) ને દુઆ ફરમાઈ કે અય અલ્લાહ! અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કી માં કો હિદાયત દે. આપ (સ.અ.વ.) કી દુઆ સુનકર મૈં ખૂશી ખૂશી અપને ઘર લૌટા. દેખા કે મેરે ઘરકા દરવાઝા બંદ હૈ. મેરી માંને મેરે પાંવકી આહટસે અંદાઝા લગા લિયા કે અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) આ રહા હૈ, અંદરસે આવાઝ દી કે અભી ઝરા બાહિર હી ઠહેરો. ઉસ દૌરાન મૈંને પાની ગિરનેકી આવાઝ સુની. ચુનાંચે માં ને નહાકર દરવાઝા ખોલા ઔર કલિમએ શહાદત પઢકર મુસલમાન હો ગઈ. મુઝે ઈતની ખૂશી હુઈ કે આંસૂ નિકલ પડે. મૈં રોતા હુવા આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પહોંચા ઔર ખબર સુનાઈ તો આં હઝરત (સ.અ.વ.) અલ્લાહકી તા'રીફમેં લગ ગયે ઔર અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ કરને લગે. યે મો'જિઝા હૈ કે એક તરફ ઈતની નફરત થી કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો બુરા ભલા કેહતી થીં, ઔર અબ આપ (સ.અ.વ.) કી દુઆકા યે અસર કે ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

મો'જિઝા :- સહીહૈનમેં રિવાયત હૈ અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સહાબાસે ફરમાતે હૈં કે :

તુમ લોગ યે શિકાયત કરતે હો કે અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે બહોત હદીસેં બયાન કરતા હૈ ઔર મુઝ પર ઝૂઠી હદીસેં બયાન કરનેકા શુબા કરતે હો. હાલાંકે અલ્લાહકી મુલાકાતકે વક્ત યે બાત ઝાહિર હોગી ઔર કિયામતમેં ઉસકે ઈસ વાદેકા ઝુહૂર હોગા જો ઝૂઠી હદીસ બયાન કરનેવાલોંકો પેશ આએગા. વાકિઆ યે હૈ હમારે મુહાજિર ભાઈ તિજારત ઔર અન્સારી ભાઈ ખેતીબાડીમેં મશ્ગૂલ રહા કરતે થે. ઔર મેરી હાલત યે થી કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમત હીમેં તિજારત ઔર ખેતીસે અલગ હોકર હમેશા રહા

કરતા થા, જો કુછ મિલતા ખાકર વહીં પડા રેહતા. એક દિનકા વાકિઆ હૈ કે આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, ઈસ મજલિસમેં જબ તક મૈં કલામ કરતા રહૂં ઉસ વક્ત તક જો શખ્સ અપના કપડા ફૈલાએ રહે ઔર ફિર મેરે કલામ ખતમ કરને પર કપડા સમેટકર અપને સીનેસે લગા લે વો કભી મેરી હદીસ ન ભૂલેગા. અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે મૈંને અપની કમલી ફૈલા દી ઔર જબ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કલામ પૂરા ફરમા ચુકે તો મૈંને કમલી સમેટકર સીનેસે લગા લી. કસમ હૈ ઉસ ઝાતકી જિસને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો સચ્ચા દીન દેકર ભેજા હૈ મૈં કભી આપ (સ.અ.વ.) કી કિસી હદીસકો ન ભૂલા.

શેખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસે દહેલ્વી (રહ.) ને અપની શરહ મિશ્કાતમેં લિખ્ખા હૈ કે ઉસ વક્ત આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને અપની ઉમ્મતકે લિયે અહાદીસ યાદ રખનેકી દુઆ ફરમાઈ જો કબૂલ હુઈ.

આપ (સ.અ.વ.) કે લુઆબે દહનકા મો'જિઝા

બયહકી ઔર તબરાની ઔર ઈબ્ને અબી શૈબાકી રિવાયત હૈ કે હબીબ બિન હુઝૈફાકે બાપકી આંખોંમેં ફુલી પડ ગઈ જિસસે વો બિલકુલ અંધે હો ગયે. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉનકી આંખોં પર દમ કિયા ઉસી વક્ત આંખેં રોશન હો ગઈ.

રાવીકા બયાન હૈ કે ઉનકી બીનાઈ (રોશની) ઈતની તેઝ ઔર પાએદાર (દિર પા) હો ગઈ કે અસ્સી બરસકી ઉમરમેં સૂઈમેં ધાગા પિરો લિયા કરતે થે.

ઝખમ અચ્છા હો ગયા, આપ (સ.અ.વ.) કે દમકી તાસીર

બુખારીમેં યઝીદ બિન અબી ઉબૈદાસે રિવાયત હૈ કે મૈંને સલમા બિન અકવઅ (રદિ.) કી પિંડલીમેં એક ઝખમકા નિશાન દેખા ઔર પૂછા કે યે કૈસા નિશાન હૈ? તો ઉનહોંને જવાબ દિયા કે યે ઝખમ ખૈબરકી લડાઈમેં આયા થા ઔર ઈતના સખ્ત ઝખમ થા કે લોગોંને મશહૂર કર દિયા થા કે સલમા (રદિ.) શહીદ હો ગયા. ક્યૂંકે ઈસ ગેહરે ઝખમસે બચનેકી ઉમ્મીદ હી ન થી. સલમા (રદિ.) નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ, આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસ ઝખમ પર તીન બાર દમ કિયા ઔર ઉસકા અસર યે હુવા કે ઝખમ બિલકુલ અચ્છા હો ગયા.

જિન્નાતકા કબૂલે ઈસ્લામ

મો'જિઝા :- બયહકીને દલાઈલુન્નુબુવ્વતમેં ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) સે રિવાયત કી હૈ કે :

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને એક મરતબા અપને અસ્હાબસે મક્કામેં ફરમાયા કે તુમમેંસે જો ભી જિન્નોંકો દેખના ચાહે વો આજ રાતકો આ જાએ. ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) કેહતે હૈં કે સિવાએ મેરે ઔર કોઈ ન આં સકા. આં હઝરત (સ.અ.વ.) મુઝે અપને સાથ લેકર મક્કાકી ઉંચી પહાડી પર પહોંચે. આપ (સ.અ.વ.) ને અપને પૈર મુબારકસે મેરે લિયે એક દાઈરા ખીંચકર ફરમાયા કે તુમ ઈસીકે અંદર બૈઠે રેહના. ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) કો ઉસ દાઈરેમેં બિઠાકર આગે તશરીફ લે ગયે ઔર એક જગહ ખડે હોકર કુરઆને પાક તિલાવત શુરૂ ફરમા દી. અચાનક એક બડી જમાઅતને આપ (સ.અ.વ.) કો ઘેર લિયા ઔર મેરે ઔર આપ (સ.અ.વ.) કે દરમિયાન વો જમાઅત હાઈલ હો ગઈ. મૈંને જિન્નોંકો યે કેહતે હુએ સુના કે : "તુમહારે પૈગમ્બર હોનેકી કૌન ગવાહી દેતા હૈ." કરીબ હી એક દરખ્ત થા. આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે અગર યે દરખ્ત ગવાહી દે તો તુમ માન લોગે? જિન્નોંને કહા હાં માન લેંગે. ઉસ પર આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસ દરખ્તકો બુલાયા, દરખ્તને આકર ગવાહી દી ઔર વો સારે જિન્ન આપ (સ.અ.વ.) કી નબુવ્વત પર ઈમાન લે આએ.

પાનીસે મુતઅલ્લિક મો'જિઝાત

મો'જિઝા :- સહીહૈનમેં જાબિર (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે :

મકામે હુદૈબિયામેં સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો પ્યાસકી શિદ્દત મેહસૂસ હુઈ. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે પાસ એક લોટા થા, જિસસે આપ (સ.અ.વ.) ને વુઝૂ ફરમાયા થા. લોગોંને અર્ઝ કિયા કે હમારે લશ્કરમેં પીને ઔર વુઝૂકે લિયે પાની બિલકુલ નહીં હૈ બસ યેહી થોડાસા પાની હૈ જો આપ (સ.અ.વ.) કે લોટેમેં વુઝૂકે બા'દ બચ ગયા હૈ. આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને અપના મુબારક હાથ લોટેમેં ડાલ દિયા તો આપ (સ.અ.વ.) કી ઉન્ગલિયોંસે ચશ્મેકી તરહ પાની ઉબલને લગા. તમામ સહાબા (રદિ.) ને વુઝૂ કિયા ઔર ખૂબ પાની પિયા. જાબિર (રદિ.) સે પૂછા ગયા કે ઉસ લશ્કરમેં કિતને આદમી થે? ઉનહોંને કહા કે હમ લોગ પંદરહસો

થે. લેકિન એક લાખ હોતે તબ ભી યે પાની કાફી હો જાતા.

ઈસી તરહકા મો'જિઝા હઝરત મૂસા (અલૈ.) સે ભી ઝાહિર હુવા થા કે છડી મારતે હી પત્થરસે પાનીકે ચશ્મે નિકલ પડે થે, લેકિન આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા યે મો'જિઝા મૂસા (અલૈ.) કે મો'જિઝેસે અફઝલ હૈ, ક્યૂંકે આમ તૌર પર આદતન પત્થરોંસે પાની નિક્લા હી કરતા હૈ જૈસાકે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા,

ઈન્ન મિનલ હિજારતિ લમા યતફજજરુ મિન્હુલ અન્હાર, વ ઈન્ન મિન્હા લમા યશ્શક્કકુ ફયખ્રુજુ મિન્હુલ માઉ.

બેશક બા'ઝ પત્થર ઐસે હૈં કે ઉનમેંસે પાનીકે ચશ્મે નિકલતે હૈં. બા'ઝ પત્થર ફટ જાતે હૈં ઔર ઉનમેંસે પાની બેહ નિક્લતા હૈ.

લેકિન ગોશ્ત પોશ્તસે પાની નિકલના કભી નહીં હોતા. ઈસ લિયે આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા યે મો'જિઝા બહોત અજીબ હૈ, ફિર વહાં અસા (લાઠી) પત્થર પર મારનેસે પાની નિકલતા થા ઔર યહાં હાથ મુબારકકી ઉન્ગલિયાં ચશ્મોંકા કામ દે રહી થીં. યે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મો'જિઝેકી ઈમ્તિયાઝી શાન હૈ.

મો'જિઝા :- બુખારી શરીફમેં બરાઅ બિન આઝિબ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ, કેહતે હૈં કે :

હમ ચૌદહસો લોગ હુદૈબિયામેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે સાથ થે. હુદૈબિયામેં એક કુંવા થા ઉસકા પાની હમને સબ ખીંચકર ઈસ્તે'માલ કર લિયા એક કતરા ભી ઉસમેં પાની ન બચા. આપ (સ.અ.વ.) કો ખબર હુઈ તો ઉસ કુંવેં પર તશરીફ લે ગયે ઔર ઉસકે કિનારે બૈઠ ગયે ઔર એક બરતનમેં પાની મંગવાકર વુઝૂ કરકે ફિર કુલ્લી કી ઔર દુઆ કી ઔર બચે હુએ પાનીકો કુંવેંમેં ડાલકર ફરમાયા કે થોડી દેર કુંવેંકો છોડ દો. ચુનાંચે થોડી દેરકે બા'દ ઈતના પાની હો ગયા કે હમારે લશ્કર ઔર લશ્કરવાલોંકે મવેશી (જાનવર) ખૂબ સૈર હો ગયે. બીસ દિન તક યહાં પડાવ રહા બરાબર ઉસ કુંવેંસે પાની લેતે રહે.

હઝરત જાબિર (રદિ.) કી રિવાયતમેં તા'દાદ પંદરહસો થી ઔર બરાઅ બિન આઝિબકી રિવાયતમેં ચૌદહસો આદમી બયાન કિયે ગયે હૈં. વાકિઆ યે હૈ કે ચૌદહસોસે ઝિયાદા પંદરહસોસે કમ થે. જિસ રાવીને કસરકો શુમાર કરકે બયાન કિયા ઉસને પંદરહસો બતાએ, ઔર જિસને કસરકો છોડકર બતાયા ઉસને હુદૈબિયામેં મુસલમાનોંકી તા'દાદ ચૌદહસો બતાઈ, દોનોં બયાન તખ્મીની (અંદાઝેકે) હૈં. હુદૈબિયામેં આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા કયામ બીસ દિન રહા.

જિન્નાતકા આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ કાલે સાંપકી શકલમેં હાઝિર હોના

મો'જિઝા :- ખતીબને જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) સે રિવાયત કી હૈ કે, એક મરતબા હમ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે સાથ સફર કર રહે થે. આરામકી ગર્ઝસે આં હઝરત (સ.અ.વ.) એક ખજૂરકે દરખ્તકે સાયેમેં બૈઠે થે કે અચાનક એક કાલા સાંપ આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ પહોંચકર અપના મુંહ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે કાનકે સૂરાખમેં લે ગયા, ફિર થોડી દેરકે બા'દ આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ઉસકે કાનકે પાસ અપના મુંહ લે જાકર કુછ ફરમાયા. ઉસકે બા'દ વો સાંપ ઐસા ગાઈબ હો ગયા કે ગોયા ઉસે ઝમીન નિગલ ગઈ. હમને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર આપને સાંપકા મુંહ અપને કાનોં તક પહોંચને દિયા તો હમેં બળા ડર મા'લૂમ હુવા. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે વો જાનવર ન થા, જિન્ન થા, ફલાં સૂરતકી ચંદ આયતેં ભૂલ ગયા થા ઉન આયતોંકી તેહકીકકે લિયે જિન્નોંને ઉસે ભેજા થા. તુમ લોગ મૌજૂદ થે ઈસ લિયે વો સાંપકી સૂરત બદલકર આયા ઔર આયતેં પૂછ ગયા.

જાબિર (રદિ.) કેહતે હૈં ઉસકે બા'દ આં હઝરત (સ.અ.વ.) રવાના હુએ ઔર એક ગાંવમેં પહોંચે. વહાંકે આદમી આપ (સ.અ.વ.) કે તશ્રીફ લાનેકી ખબર પાકર આપ (સ.અ.વ.) કે મુન્તઝિર થે. આપ (સ.અ.વ.) પહોંચે તો ઉનહોંને અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! ઈસ ગાંવકી એક નૌજવાન ઔરત પર એક જિન્ન આશિક હો ગયા હૈ. ઉસે ઈતના પરેશાન કર રખ્ખા હૈ કે ન ખાતી હૈ ન પીતી હૈ, મરનેકે કરીબ હૈ. જાબિર (રદિ.) કેહતે હૈં કે ઉસ ઔરતકો મૈંને દેખા ઐસી ખૂબસૂરત થી જૈસે ચાંદકા ટુકડા, આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ઉસે બુલાકર ફરમાયા અય જિન્ન! તુઝે મા'લૂમ હૈ કે મૈં મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકા રસૂલ હૂં, ઈસ ઔરતકો તૂ છોડ દે ઔર યહાંસે તૂ ચલા જા. આપ (સ.અ.વ.) કા યે ફરમાના થા કે વો ઔરત અચ્છી હોશિયાર હો ગઈ, ફૌરન હોશ આયા, ઉસને મુહં છુપાયા ઔર મરદોંસે હિજાબ (પરદા) કરને લગી.

અલ્લાહકે આશિકોંકે વાકિઆત

હઝરત સઅદકા અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં બેઈન્તિહા ખૂબસૂરત લડકીસે નિકાહ ન કરનેકા વાકિઆ

એક સહાબી હઝરત સઅદ સલમાં (રદિ.) આપ (સ.અ.વ.) કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ! મેરા કાલા રંગ મુઝે જન્નતમેં જાનેસે રોક સકતા હૈ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા ક્યૂં ક્યા બાત હૈ? અગર તૂ ઈમાનવાલા હૈ તો તુઝે જન્નતમેં જાનેસે કૌન રોક સકતા હૈ? અર્ઝ કિયા બાત યે હૈ કે મૈં ગરીબ આદમી હૂં મેરા રંગ કાલા હૈ. મૈં બદસૂરત હૂં ઔર બનૂ સલીમકે અશરાફમેંસે હૂં. અબ બાત યે હૈ કે મુઝે કોઈ લડકી નહીં દેતા. મેરી ઈઝઝત ઔર કાલે રંગકી વજહસે કોઈ મેરે સાથ રિશ્તા નહીં કરતા.

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા આજ અમ્ર બિન વહબ સકફી આએ હૈં (યે મદીના મુનવ્વરહકે એક ચૌધરી થે. બળે માલદાર થે. ઉનકી બેટી બળી ખૂબસૂરત થી) સહાબા (રદિ.) ને કહા કે વો મજલિસમેં તો મૌજૂદ નહીં હૈં. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા જાઓ અમ્ર બિન વહબ (રદિ.) સે કહો કે અપની લડકી તેરે નિકાહમેં દે દેં. હઝરત સઅદ (રદિ.) જાકર દરવાઝે પર પહોંચે. દરવાઝે પર દસ્તક દી. હઝરત અમ્ર બિન વહબ (રદિ.) બાહિર નિકલે, પૂછા ભાઈ ક્યા બાત હૈ? કહા મૈં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ભેજા હુવા હૂં ઔર આપ (સ.અ.વ.) કા કાસિદ હૂં, આપકે પાસ આપકી બેટીકી શાદીકા અપને લિયે પૈગામ લાયા હૂં. બઝાહિર ઉનહેં યકીન નહીં આયા ઈસ લિયે કહા કે ભાગ જા કહાંકી બાત કરતા હૈ. વો તો બેચારા ગરીબ થા પેહલેકા ગમ ખાયા હુવા, વો તો ડરકે વહાંસે પીછે હટા.

ઈધર અમ્ર (રદિ.) કી બેટી હુસ્નો જમાલમેં મશ્હૂર, બેટીકે કાનમેં આવાઝ પડી, બેટીને પીછેસે આવાઝ દી અય અબ્બા જાન સોચ તો લિયા કરો ક્યા કેહ રહે હો? તુમ નબી (સ.અ.વ.) કી બાતકો ઠુકરા રહે હો હલાક હો જાઓગે, મૈં નબીકે હુકમકે સામને તૈયાર હૂં, મૈં કાલે ગોરેકો નહીં દેખ રહી મૈં નબી (સ.અ.વ.) કે હુકમકો દેખ રહી હૂં, જાઓ મૈં તૈયાર હૂં ઔર કેહ દો કે મૈં શાદી કરૂંગી.

હઝરત અમ્ર બિન વહબ સકફી ભાગે ભાગે પીછે ગયે. આપ મજલિસમેં તશરીફ ફરમા હૈં. જબ દેખા કે અમ્ર આએ હૈં, ફરમાયા તૂને હી અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી બાતકો ઠુકરાયા? અમ્ર (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા : મેરે માં બાપ આપ પર કુરબાન યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! ખતા હુઈ મઆફ ફરમાએ, હુકમ કીજિયે ક્યા હુકમ હૈ? ફરમાયા ઈસસે અપની બેટીકી શાદી કરા દો. અમ્ર (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા આપ નિકાહ પઢાએ. આપને નિકાહ પઢાયા. ચારસો દિરહમ મહર મુકર્રર કિયા.

આપને ફરમાયા કે જાઓ સઅદ (રદિ.) લડકીકો લેકર આઓ. કોઈ બારાત વગૈરહ તો હોતી નહીં થી, ફરમાયા સઅદ (રદિ.) જાઓ બીવીકો લે આઓ, અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) મેરે પાસ તો એક દિરહમ ભી નહીં હૈ મૈં ચારસો કહાંસે પૈદા કરૂં ઔર ઉસકો લેકર આઉં. આપને ફરમાયા! ચલો ઘભરાનેકી બાત નહીં જાઓ અલી (રદિ.) કે પાસ, જાઓ ઉસમાન ઔર અબ્દુર્રહમાનકે પાસ, ઉનસે કહો કે તુમહેં દો દો સો દિરહમ દે દેં, તેરે પાસ છસો દિરહમ હો જાએંગે. ચારસો મહર અદા હો જાએગા ઔર દોસોસે અપના કોઈ કામ કર લેના, ન ઘર ન દર ન કોઈ ઔર ચીઝ, કોઈ કપડા હી લે લેના. અર્ઝ કિયા બહોત અચ્છા, હઝરત ઉસમાન, હઝરત અલી, હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) કે પાસ ગયે, ઉનહોંને ખૂશ હોકર દો દોસોસે ઝાઈદ દિયા. કિતના ઝિયાદા દિયા, સિર્ફ ઈતના લફ્ઝ આતા હૈ કે દો દોસો ઔર કુછ ઝિયાદા દોસો ઔર કુછ દો, નવસો યા હઝાર હોંગે. અબ હઝરત સઅદ (રદિ.) બળે ખૂશ. ક્યૂં ભાઈ એક નૌજવાન જો બડી ખૂબસૂરત લડકીસે શાદી કરનેવાલા હો ઉસકે જઝબાતકો કોઈ સમઝ સકતા હૈ સિવાએ ઉસકે જિસ પર ખૂદ ગુઝર રહી હો.

ક્યા જઝબા હોગા હઝરત સઅદ (રદિ.) કા, કેહને લગે લડકીકો લેને બાદમેં જાઉંગા પેહલે તો કુછ સોદા બાઝારસે ખરીદ લૂં. ચારસો તો મહરમેં દિયા. બાકીકા ક્યા કરૂં. કુછકા કપડા ઔર કુછકા ખાને પીનેકા સામાન ખરીદ લૂંગા તાકે મેરા કુછ કામ ચલ સકે, ઘરકી મુશ્કિલ બન સકે.

જબ બાઝારમેં દાખિલ હુએ તો એક આવાઝ કાનમેં પડી :

અય અલ્લાહકે સવાર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલો.

બસ યે સુનના થા હઝરત સઅદ (રદિ.) કે કદમ ઝમીન પર જમ ગયે. સારે જઝબાત સારે એહસાસાતકો એક બોલને નિકાલકર અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતકો દિલમેં ડાલ દિયા. કોઈ હૈ ઐસા ઈમાનવાલા કે જો ઈતને બળે જઝબાતકો અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી

બાત પર કુરબાન કરે, આસમાન પર એક ભરપૂર નિગાહ ડાલી ઔર યૂં કહા કે અય ઝમીન વ આસમાનકે રબ અલ્લાહ! ઔર અય મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે રબ અલ્લાહ! અબ મેરા યે માલ શાદી પર નહીં લગેગા. મેરા યે માલ વહાં લગેગા જહાં તૂ ભી રાઝી તેરા રસૂલ ભી રાઝી ઔર મુસલમાન ભી ખૂશ હો જાએંગે, ન શાદી યાદ રહી, ન રાતકા વિસાલ યાદ રહા, ન સુહાગ રાત યાદ રહી, ન બીવીકે પેહલૂમેં રાતકા લેટના યાદ રહા, યાદ રહા અલ્લાહ ઔર રસૂલકા કામ યાદ રહા.

ઘોડા ખરીદા, ઢાલ ખરીદી, તલવાર ખરીદી, ચેહરેકો છુપા લિયા ઔર સવાર હુએ. ચેહરેકો છુપાકર સિર્ફ આંખેં નંગી બાકી ચેહરા છુપા હુવા. સહાબા (રદિ.) લંબે ચૌડે સર પર ખોદ (લોહેકી ટોપી) નહીં પહેનતે થે જૈસે રૂમિયોંકી આદત થી, મા'મૂલી મા'મૂલી સામાન હોતા થા. સહાબા (રદિ.) કેહને લગે અરે યે કૌન હૈ ચેહરા છુપા હુવા ઔર આપકો ખબર હૈ કે ચેહરા ક્યૂં છુપાયા, ચેહરા ઈસ લિયે છુપાયા હૈ કે અગર મુઝે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને દેખ લિયા તો કહીં વાપસ ન ભેજ દેં કે અરે તૂ કહાં જા રહા હૈ મૈંને તુમહેં કહાં ભેજા થા? યે ખયાલ હૈ કે કહીં હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને દેખ લિયા તો વાપસ ન હો જાઉં. કિસીને પૂછા કે કૌન હૈ? હઝરત અલી (રદિ.) ને કહા કે અરે અલ્લાહકા બંદા કોઈ પરદેસી હોગા તુમહારે દીનકી મદદકે લિયે તુમહારે સાથ આ ગયા અરે છોડો ઉસે.

અબ જો હો ગઈ ટક્કર ઔર ઉસ મૈદાનમેં ઉતરે ઔર લડતે લડતે હઝરત સઅદ (રદિ.) કે ઘોડેકો જો તીર લગા ઔર ઘોડા ઉલટકર ગિરા ઔર ગિરકર મરા હઝરત સઅદ (રદિ.) ભી સાથ ગિરે ઔર જલ્દીસે ઉઠે ઔર જલ્દી જલ્દી અપને બાઝૂ ઉપર ચળ્હાએ. હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને બાઝૂઓંકો દેખા, ઉસકે કાલે કાલે બાઝૂ જબ બાહિર નિકલે આપ (સ.અ.વ.) ને દેખા. ફરમાયા કે તૂ તો મુઝે સઅદ (રદિ.) નઝર આતા હૈ? અર્ઝ કિયા મેરે માં બાપ આપ પર કુરબાન હો જાએં અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.) મૈં સઅદ હૂં. આપને ફરમાયા ખૂશખબરી લે લે કે તૂ જન્નતી હો ગયા, તૂ ખૂશબખ્ત હો ગયા, બસ ઉનકો ઈસકા સુનના થા કે છલાંગ લગાઈ. મજમા'મેં યહાં તક આવાઝ આઈ યા રસૂલલ્લાહ સઅદ (રદિ.) શહીદ હો ગયે.

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) દૌડકર ગયે ઔર હઝરત સઅદ (રદિ.) કે સરકો અપની ગોદમેં રખ્ખા ઔર આંસૂઓંકી લડિયાં સઅદ (રદિ.) કે ખૂનકો પૂંછ રહી હૈં. હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે આંસૂ સઅદ (રદિ.) કે ચેહરે પર ગિર રહે હૈં. આપ ફરમા રહે હૈં કે અય સઅદ! તેરી ખૂશ્બૂ અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલકો બહોત પ્યારી હો ચુકી હૈ. અય સઅદ (રદિ.) તૂ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ

(સ.અ.વ.) કો બેઈન્તિહા પ્યારા હો ચુકા હૈ. રો રહે હૈં, રોતે રોતે આપ (સ.અ.વ.) ને મુંહ ફેરા ઔર ફરમાયા રબ્બે કા'બાકી કસમ! સઅદ હૌઝ પર પહોંચ ગયા.

હઝરત અબૂ લુબાબા બિન મુન્ઝિર (રદિ.) ને ફરમાયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) યે હૌઝ ક્યા હૈ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા યે વો હૌઝ હૈ જો મેરે રબને મુઝે દિયા હૈ. દૂધસે ઝિયાદા સફેદ, શહદસે ઝિયાદા મીઠા, જબ એક દફા' ઉસકો પી લેગા ફિર દોબારા પ્યાસ નહીં લગેગી. હદીસમેં આયા હૈ ઉસ હૌઝકે ચાર કિનારે હૈં. પેહલે કિનારે પર હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.), દૂસરે કિનારે પર હઝરત ઉમર (રદિ.), તીસરે કિનારે પર હઝરત ઉસમાન (રદિ.), ઔર ચોથે કિનારે પર હઝરત અલી (રદિ.) હોંગે. યે ચારોં સહાબા (રદિ.) કિનારોં પર ખડે હૈં ઉમ્મત આ રહી હૈ યે પિલા રહે હૈં, હઝરત અબૂ લુબાબા (રદિ.) ને કહા કે હૌઝકા મતલબ સમઝમેં આયા કે ઉસ હૌઝ પર સઅદ (રદિ.) પહોંચ ગયા.

ફિર અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈંને મુખ્તલિફ બાતેં આપમેં મુલાહિઝા કીં. એક તો આપ રોએ ફિર આપ હંસે ફિર આપને મુંહ ફેર લિયા યે ક્યા ચક્કર હૈ? હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે મૈં જો રોયા હૂં તો અપને ઈસ સહાબી (રદિ.) કી કુરબાની ઔર શૌક પર રોયા હૂં, ઉસકી જુદાઈ પર રોયા હૂં કિસ હાલમેં થા કિસ તરફકો જા રહા થા, કિન જઝબોંમેં જા રહા થા ઔર કૈસે અલ્લા પર કુરબાન હુવા હૈ ઈસ બાત પર રો રહા હૂં.

ઔર મૈં હંસા ઈસ બાત પર જબ મૈંને જન્નતમેં ઉસકો દેખા ઔર અલ્લાહકી બારગાહમેં ઉસ દરજેકો દેખા તો મૈં હંસ પડા. ઔર જો મૈંને મુહંકો ફેર લિયા ઈસ લિયે મુંહકો ફેર લિયા કે મૈંને દેખા કે જન્નતકી હૂરેં ઉસકી બીવી દૌડતી હુઈ આ રહી હૈં ઔર તેઝ દૌડકર આ રહી હૈં કે ઉનકી પિન્ડલિયોંસે કપડા હટ ગયા ઔર ઉનકે પાંવમેં પાઝેબ છન છન કરતી મુઝે નઝર આ રહ થી તો મૈંને શરમસે મુંહ ફેરા ઔર ફરમાયા કે જાઓ ઉનકી બીવીસે કેહ દો કે અલ્લાહને સઅદ (રદિ.) કો તેરેસે ઝિયાદા ખૂબસૂરત બીવિયાં અતા ફરમા દી હૈં. (તંબીહુલ ગાફિલીન)

પ્યારે દોસ્તો! બંદેકી અલ્લાહસે મુહબ્બતકે મંઝર પર આપ હઝરાત હઝરત સઅદ (રદિ.) કા વાકિઆ તો પઢ્હ હી ચુકે હોંગે. હકીકતમેં યે વાકિઆ હઝરત સઅદ (રદિ.) કી અલ્લાહસે શિદ્દતે મુહબ્બત પર દલાલત કરતા હૈ કે આપ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતમેં હુસ્નમેં બેમિસાલ ઔર માલદારીમેં લાજવાબ બીવીકો ભી અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં તરજીહ દી, હત્તાકે નૌજવાનીકી ઉઠતી હુઈ ખ્વાહિશકો ભી સીનેમેં દફન કરકે હુકમે ઈલાહીકો મુકદ્દમ રખ્ખા. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઐસે જઝબાવાલા દિલ અતા ફરમાએ. (આમીન)

એક આબિદકા મુહબ્બતે ઈલાહીમેં ઉન્ગલિયાં જલાનેકા વાકિઆ

બની ઈસરાઈલમેં એક આબિદ ઈબાદતખાનેમેં ઈબાદત કરતા થા. કુછ લોગ ઉસસે હસદકી બિના પર એક ફાહિશાકે પાસ આએ. ઉસસે કહા કે તુમ કિસી તરીકેસે ઉસ આબિદકો ભટકા દો. ચુનાંચે વો ફાહિશા ઔરત આબિદકે પાસ બારિશ હોનેવાલી અંધેરી રાતમેં આઈ. ઔર ઉસકો હુજરેકે બાહિરસે પુકારા. ઉસ આબિદને ઉસકો ઝાંકકર દેખા તો ઔરતને કહા અય ખુદાકે બંદે! મુઝે અપને પાસ પનાહ દે. ઉસ આબિદને ઉસકી પરવાહ ન કી ઔર નમાઝમેં મશ્ગૂલ હો ગયા ઔર વો ઔરત બારબાર પુકારકર પનાહકી દરખ્વાસ્ત કર રહી થી. આખિરકાર આબિદને મજબૂર હોકર ઉસકો પનાહ દે દી.

વો આબિદકે સામને લેટ ગઈ ઔર અપને બદનકી ખૂબસૂરતિયાં દિખાને લગી, યહાં તકકે આબિદકા નફસ ઉસકી તરફ માઈલ હો ગયા. ફિર આબિદ પર ઉસકી મુહબ્બતકા ગલ્બા હુવા ઔર ઉસને અપને નફસસે કહા, અલ્લાહકી કસમ ઐસા હરગિઝ નહીં હો સકતા. ચુનાંચે ઉસને અપને નફસકો સઝા દેનેકે લિયે કે ઉસે આગ પર કિતના સબર હૈ અપની ઉન્ગલી ચિરાગ પર રખ દી, હત્તાકે વો જલ ગઈ, ફિર વો દોબારા અપની નમાઝકી તરફ લૌટ આયા લેકિન ઉસકે નફસને ફિર પુકારા.

યે ફિર ચિરાગકી તરફ ગયા ઔર એક ઔર ઉન્ગલી રખકર જલા ડાલી. ફિર ઈસી તરહસે ઉસકા નફસ ઉસકી ખ્વાહિશ કરતા રહા ઔર વો ચિરાગકી તરફ લૌટતા રહા, હત્તાકે ઉસને અપની સારી ઉન્ગલિયાં જલા ડાલીં, મગર ઉસ ફાહિશાકી તરફ માઈલ ન હુવા. ઉસ ઔરતને જબ ઉસ નૌજવાનકી નફસકશી ઔર ખુદાકા ખૌફ દેખા તો ઉસ ઔરતને એક ચીખ મારી ઔર મર ગઈ.

(નુઝહતુલ બસાતીન વ કરામાતે ઔલિયા)

ફિરઔનકી બાંદીકા મુહબ્બતે ઈલાહીમેં તકાલીફ બરદાશ્ત કરના

ફિરઔનકી એક બાંદી થી વો મૂસાકે રબ પર ઈમાન લે આઈ. ફિરઔનકો જબ પતા ચલા તો ઉસે દરબારમેં બુલાયા, વો ખૂશી ખૂશી દરબારમેં આઈ, ઔર

ક્યૂં ન આતી આજ તો ઉસકી મુહબ્બતકા ઈમ્તિહાનકે બાદ વિસાલે મેહબુબકા દિન થા, તો કહા :

જાન જાએ બલાસે જાએ મગર મેહબૂબ મિલ જાએ

ફિરઔનને કહા કે ક્યા તૂ કિસી ઔર ખુદાકી ઈબાદત કરને લગી? ફરમાયા કે હાં ઝરૂર યેહી બાત હૈ. અચ્છા ઉસ ખુદાકો છોડ દે ઔર મેરી ખુદાઈકા ઈકરાર મેરે સામને કર લે. ફરમાયા યે તો ક્યિામત તક ન હોગા. હુકમ દિયા કે અચ્છા ઈસ ઔરતકો ચોમેખા કરો. ફૌરન ચારોં હાથ પૈરોંકો મેખોંસે જકડકર ઔર બિલકુલ બગૈર હરકતકે લિટા દિયા. ફિર બહોતસે સાંપ ઔર બિચ્છૂ જો અહલુલ્લાહકે કટવાનેકે લિયે મૌજૂદ રેહતે થે મંગવાએ ઔર ઉસ ઔરતકે ઉપર ડાલે ઔર કહા કે લે અબ ભી ઉસ ખુદાકો છોડ દે, નહીં તો પૂરે દો માહ તક ઈસી અઝાબમેં ડાલે રહૂંગા. બીબી માશિતાને જવાબ દિયા કે તૂ દો મહીને કેહતા હૈ બેશક તૂ હર મહીને અઝાબ દેકર દેખ લે, રોઝ બરોઝ ઉસ ખુદાકી મુહબ્બત ઝિયાદા હોગી એક ઝર્રા કમ ન હોગી.

બુખારીકી રિવાયત હિરક્લ શાહે રૂમકે અલ્ફાઝ :

ઈમાનકી શાન યે હૈ કે જબ ઈમાની લઝ્ઝત દિલમેં ભર જાતી હૈ ફિર કિસી તરહ નિકલનેકા નામ નહીં લેતી.

અય ફિરઔન! દો મહીને ક્યા અગર તૂ બરસોં તક ભી અઝાબ કરેગા તો ભી બંદી અપને મૌલા રબ્બુલ આ'લાકો ન છોડેગી.

ઉસ નેક બીબીકી દો લડકિયાં એક ચાર પાંચ સાલકી ઔર એક અભી દૂધ પીતી થી, ફિરઔનને દોનોંકો બુલાકર પેહલે બડી લડકીકો માં કી છાતી પર લિટાકર ઝબહ કિયા ઔર ફિર કહા, લે અબ ભી સમઝ જા, નહીં તો ઈસ દૂધ પીતીકો ભી ઈસી તરહ ઝબહ કરેંગે.

ફરમાયા કે અગર સારે જહાંકો લાકર મેરી છાતી પર ઝબહ કર ડાલેગા તો ભી મૈં ઉસ મેહબૂબકો ન છોડૂંગી.

યે સુનકર ફિરઔનને હુકમ દિયા કે ઈસ છોટી લડકીકો ભી ઝબહ કિયા જાએ.

જિસ વક્ત ઉસ મા'સૂમ નન્હીસી જાનકો છુરીકે નીચે માં કી છાતી પર જહાં વો પેહલે દૂધ પિયા કરતી થી આજ અપની છોટીસી જાન, ઉસ નેઅમતકે શુક્રિયામેં રાહે મૌલામેં કુરબાન કરનેકે લિયે લિટાઈ ગઈ, માંકી આંખોંમેં આંસૂ ભર આએ. છ મહીનેકી જાનને બુલંદ આવાઝસે કહા :

હાય અમ્માં રોતી ક્યૂં હો વો જન્નત તુમહારે લિયે તૈયાર હો રહી હૈ.

અય માં જન્નતમેં પહોંચકર દીદારે ઈલાહી નસીબ હોગા.

માં બચ્ચીસે યે તઅજ્જુબકી બાત સુનકર પૂરી મઝબૂત હો ગઈ. ઈધર ઝાલિમોંને ઉસે ઝબહ કિયા. નન્હી બચ્ચીકા ફિરાક ઝિયાદા માંને પસંદ ન કિયા ખુદ ભી સાથ સાથ રાહે જન્નત હુઈ ઔર નિહાયત આરામસે જન્નતમેં પહોંચ ગઈ. યે તીનોં માં બેટિયાં ઈધર રાહે ખુદામેં કામ આઈ. (મવાઈઝે ઈબ્રાહીમી)

જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) મેઅરાજ પર તશરીફ લે ગયે ઔર બુરાક મૈદાને મિસરકે કરીબ પહોંચા, યકાયક જન્નતકી ખૂશ્બૂ આપ (સ.અ.વ.) કે દિમાગમેં આઈ. ફરમાયા કે જિબ્રઈલ યે ખુશ્બૂ કૈસી હૈ? કે યે ખૂશ્બૂ જન્નતકી ખૂશ્બૂ હૈ. હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ફરમાયા કે અય હઝરત જન્નત તો યહાંસે બહોત ફાસલે પર હૈ લેકિન યે ફિરઔનકી દુખ્તરકી કંઘી કરનેવાલી ઔરતકી કબરકી ખૂશ્બૂ હૈ.

વાહ સુબ્હનલ્લાહિ વબિહમ્દિહી સુબ્હાનલ્લાહિલ અઝીમ. વલ્લાહ ઈમાનમેં કૈસી તેઝ ખૂશ્બૂ હૈ કે જિસ ખાકમેં ઈમાનવાલા મિલ જાએગાં ઉસ ખાકકો નમૂનએ જન્નત બના દે. (તફસીર દુર્રે મન્સૂર)

હાં સોચનેવાલી બાત યે હૈ કે જબ કબરકે બાહિરસે ખૂશ્બૂકા યે આલમ હૈ તો અંદર ક્યા ઈન્આમાત બરસ રહે હોંગે.

ફિરઔનકી બીવીકા મુહબ્બતે ઈલાહીમેં ઐશો ઈશરતકો ઠુકરા દેનેકા વાકિઆ

ઈસ તમામ મંઝરકો જબ ફિરઔનકી બીવી આસિયાને દેખા તો ઉસને દિલમેં કહા, કોઈ માં અપને દોનોં બચ્ચોંકો ઐસે કુરબાન નહીં કર સકતી સિવાએ દીને હકકે.

રૂબરૂ શહાદતકે વક્ત ઈસ બીબીકો ફરિશ્તોંકા આસમાનસે નાઝિલ હોના, ઔર રૂહે મુબારકકો જન્નતકે કફનોંમેં લપેટકર લે જાના સબ નઝર આ રહા થા. અબ ક્યા થા મેહબૂબકે ઘરકે મુલાઝિમીન નઝર આ ગયે, જોશે ઈલાહી પૈદા હો ગયા ઔર હિજાબ દરમિયાનસે ઉઠ ગયા. ઈશ્ક ઔર મુશ્ક છુપાએ નહીં છુપતા.

બીબી આસિયા દીવાનોંકી તરહ બિખર બૈઠી. ઈતનેમેં ફિરઔન ઘરમેં બીબી આસિયાકે પાસ આ બૈઠા કે બેસાખ્તા આસિયાને બુલંદ આવાઝસે ફરમાયા,

અય મખ્લૂકમેં સબસે બુરે ઔર ખબીસ આદમી તૂને ઐસી નેક ઔરતકો કત્લ કર દિયા.

ફિરઔનને કહા શાયદ તુઝે ભી વૈસા હી જુનૂન હુવા હૈ. હઝરત આસિયાને ફરમાયા :

અય ફિરઔન! મુઝે જુનૂન નહીં હૈ મૈં ઉસ ખુદાકો માનનેવાલી હૂં જિસે માશિતા માનતી થી. ઔર વો કોઈ ઐસા વૈસા ખુદા નહીં હૈ બલ્કે ઝમીન ઔર આસમાન ઔર તેરા ભી અય ફિરઔન વોહી ખુદા હૈ.

જબ ફિરઔનને યે સુના તો આપકે કપડે ફાડ ડાલે ઔર બહોત ઝિયાદા મારા ઔર બીબી આસિયા (રદિ.) કે મુતઅલ્લિકીન રિશ્તેદારોંકો બુલાયા ઔર યે કહા કે ઉસે સમઝાઓ કે યે ભી ક્યૂં અપની જાનકી દુશ્મન હુઈ હૈ. મુતઅલ્લિકીનને બીબી આસિયા (રદિ.) કો સમઝાયા કે ઐસા ન કરો. ફિરઔન ખુદા હૈ ઉસકી નાફરમાની કરની ઠીક નહીં. આસિયા (રદિ.) ને ફરમાયા કે અગર ફિરઔન મુઝે એક તાજ ઐસા બના દે કે સૂરજ ઉસકે આગે હો ઔર ચાંદ પીછે ઔર સિતારે બીચમેં હોં મૈં ફિર ભી ઉસ ખુદાએ હકીકીકો નહીં છોડૂંગી.

ફિરઔનને હુકમ દિયા કે જાઓ આસિયાકો ચોમેખા કરો. બીબીકો ઝમીન પર લિટા દિયા, ચારોં હાથોં પૈરોંમેં મેખેં જડ દીં ઔર છાતી પર આગકા તબક ભરકર રખ દિયા ઔર યે કહા કે ઔર ભી ઝિયાદા અઝાબ કરૂંગા વરના ઉસ ખુદાકો છોડ દે.

આસિયાને કહા : અય ફિરઔન! અગર તૂ અઝાબ કરેગા તો મેરે જિસ્મકો, લેકિન ખુદાકી મુહબ્બત મેરે દિલસે કમ ન હોગી. અય ફિરઔન અગર તૂ મેરે જિસ્મકે ટુકડે ટુકડે કર ડાલેગા તો હર ખૂનકે કતરેકે બદલેમેં ઈશ્કે ઈલાહી ઔર ઝિયાદા હોગા. હર પારા જિગરકે બદલેમેં મુહબ્બતે ઈલાહી બઢતી રહેગી.

બુરા કેહના મલામત કરના લોગોંકા દિલકે ઉપર ઉપર હૈ ઔર મેહબૂબકી મુહબ્બત દિલકી તેહમેં હૈ.

અબ હાલત યે હૈ કે ખૂનમેં નહાએ હુએ હૈં. આગકા તબક સીના પર રખ્ખા હૈ મગર ઈશ્કે મૌલાકી આગ ઝિયાદા ભડકતી જાતી હૈ. ઈતનેમેં હઝરત મૂસા (અલૈ.) કો ખબર લગી કે આજ આસિયાકે ઈશ્કકા ઈમ્તિહાન હૈ, ઘભરાએ હુએ આએ. આસિયાને પુકારા કે અય મૂસા મૈંને ઉસકે ઈશ્કમેં યે અરગવાની (સુર્ખ રંગકા) જોડા પેહના હૈ યે હાલત બના લી યે તો બતાઓ :

વો મેહબૂબ અબ ભી મુઝસે રાઝી હુવા યા નહીં?

હઝરત મૂસાને ફરમાયા કે આસિયા!

સાતોં આસમાનકે ફરિશ્તે તેરે ઈન્તિઝારમેં હૈં ઔર રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ફરિશ્તોંસે

ફરમા રહા હૈ કે દેખો હમારે આશિક બંદે ઐસે હોતે હૈં. ક્યા ક્યા સખ્ત તકલીફેં ઉઠા રહે હૈં મગર મુહબ્બત હમારી ઝિયાદહ હોતી જાતી હૈ.

અય આસિયા માંગ લે જો તેરા જી ચાહે. (આસિયાને દુઆ કી)

અય મેરે રબ મેરે લિયે જન્નતમેં અપને યહાં એક ઘર બના દે ઔર મુઝે ફિરઔન ઔર ઉસકે અમલેસે નજાત દે ઔર મુઝે ઝાલિમોંકી કૌમસે નજાત દે.

અબ અલ્લાહકી રહમતકો જોશ આયા ઔર આસમાનકે પરદે ખુલ ગયે. અલ્લાહ તઆલાને જન્નતકે દારોગા રિઝ્વાનસે કહા, મેરી બંદીકો ઉસકા જન્નતકા ઘર દિખા દો. આસિયાને અપના ઘર દેખા ઔર લબોં પર મુસ્કુરાહટ આ ગઈ ઔર જાન અલ્લાહકે સુપુર્દ કર દી. (મવાઈઝે ઈબ્રાહીમી)

મુહબ્બતે ઈલાહીમેં શેહઝાદીકો ઠુકરા દેનેવાલે આશિકે ખુદાકા વાકિઆ

એક ફકીરકી નિગાહ એક શેહઝાદી પર પડી. દોનોં ઈશ્કકા શિકાર હો ગયે. લેકિન ઝમીન વ આસમાન કિસ તરહ મિલેં? શેહઝાદીને દુરવેશકો કેહલા ભેજા કે તૂ મર્દ ફકીર બે-સરો સામાન હૈ ઔર મૈં ઈસ મુલ્કકી શેહઝાદી, મુલાકાત નામુમકિન હૈ મગર મૈં તુઝકો એક તરકીબ બતાતી હૂં. વો યે કે તૂ પહાડ પર જાકર યાદે ઈલાહીમેં મશ્ગૂલ હો જા ઔર રિયાઝત વ મુજાહિદા ઈખ્તિયાર કર તાકે તેરી શોહરત હો ઔર લોગ તેરી તરફ રૂજૂઅ હોને લગેં. ફિર મૈં ભી અપને બાપસે ઈજાઝત લેકર તેરી ઝિયારતકો આયા કરૂંગી ઔર ઈસ તરહ કમ અઝ કમ હમારી હસરતે દીદ (આરઝૂ) પૂરી હો જાએગી. દુરવેશને યે પૈગામ સુનતે હી પહાડકી રાહ લી, ઔર યાદે ઈલાહીમેં મશ્ગૂલ હો ગયા.

રહમતે હક મુતવજ્જેહ હુઈ ઔર ઉસકો અપની તરફ ખીંચ લિયા. કુછ હી અરસાકે બા'દ ઉસકી ઈબાદત ઔર મશ્ગૂલિયત ઔર બુઝુર્ગીકા ચરચા હોને લગા ઔર લોગ ઉસકી ઝિયારતકો આને લગે.

શેહઝાદીને જૂબ ઉસકી શોહરત સુની તો અપને બાપસે ઈજાઝત લેકર આઈ. ઉસકે હુજરેમેં આરાસ્તા વ પૈરાસ્તા હોકર દાખિલ હુઈ, લેકિન દુરવેશને ઉસે આંખ ઉઠાકર ભી નહીં દેખા, તાઅતે ઈલાહીકા ઝૌક ઉસકો હાસિલ હો ચુકા થા ઔર મુહબ્બતે ઈલાહી ઉસકે દિલ પર છા ચુકી થી. હર ચંદ શેહઝાદી ઉસકો યાદ દિલાતી રહી ઔર બારબાર કેહતી રહી કે મૈં ઈસ મુલ્કકી શેહઝાદી હૂં ફલાં વક્ત હમ દોનોં

ઈશ્કકા શિકાર હુએ થે ઔર યે હીલા મૈંને હી તુઝકો બતલાયા થા. મગર ઉસ દુરવેશને એક ન સુની.

(તંબીહુલ ગાફિલીન ઔર કરામાતે ઔલિયા વ નુઝહતુલ બસાતીન)

અગર મેરા માલિક મેરા જોડ જોડ ભી અલગ કર દે

બશર (રહ.) કેહતે હૈં કે મૈંને શુરૂઅ સુલૂકમેં જઝીરએ ઉબાદાનકા ઈરાદા કિયા. વહાં એક શખ્સકો દેખા કે અંધા ઔર કોડી ઔર મજનૂન ઔર મિરગીઝદા હૈ ઔર ચ્યૂંટિયાં ઉસકા ગોશ્ત ખા રહી હૈં. મૈંને ઉસકા સર ઉઠાકર અપની ગોદમેં રખ લિયા ઔર કુછ કેહતા રહા. જબ ઉસકો હોશ આયા તો કહા, યે કૌન અજનબી આદમી હૈ જો મેરે ઔર મેરે પરવરદિગારકે મઆમલેમેં દખલ દેતા હૈ? અગર વો મેરા એક એક જોડ કાટ લેગા તબ ભી મૈં ઉસકી મુહબ્બત ઝિયાદા હી કરૂંગા.

બશર (રહ.) કેહતે હૈં કે ઈસ મઆમલાકે બાદ જબ કભી મુઝકો ઈસ તરહકા મઆમલા બંદેમેં ઔર પરવરદિગારમેં મા'લૂમ હુવા મૈંને કભી ઉસકો બુરા નહીં જાના. (અહયાઉલ ઉલૂમ)

એક બાદશાહકે બેટેકા અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં ઐશો ઈશરતકો કુરબાન કર દેનેકા વાકિઆ

ખલીફા હારૂન રશીદકા એક લડકા સોલા બરસકી ઉમરકા થા. વો ઝાહિદોં ઔર દુરવેશોંકી સોહબતમેં બહોત રેહતા થા. ઔર ઉસકી યે હાલત થી કે કબ્રસ્તાનમેં નિકલ જાતા ઔર વહાં જાકર મુરદોંસે ખિતાબ કરકે કેહતા, તુમ હમસે પેહલે મૌજૂદ થે ઔર દુનિયાકે માલિક થે. ઔર અબ તુમ કબરોંમેં હો. અય કાશ મુઝે ખબર મિલ જાએ તુમ ક્યા બોલતે થે ઔર લોગ તુમસે ક્યા કહા કરતે થે. ગર્ઝ યે કે ઈસ કિસમકે કલિમાત હસરત આમેઝ કેહતા ઔર ફિર ફૂટ ફૂટકર રોતા. એક દિનકા કિસ્સા હૈ કે યે લડકા અપને બાપ હારૂન રશીદકે પાસ આયા ઔર ઉસ વક્ત ઉમરાઅ ઔર વુઝરા ઔર અરકાને દૌલત સબ અપને અપને કરીનેસે બૈઠે

હુએ થે. ઔર આયા ભી ઈસ હાલતમેં કે એક કમ્બલ ઓઢે ઔર એક કમ્બલીકા તેહબંદ કિયે હુએ. જબ ઉસ બેટેકો અઅયાને સુલતાન ઔર અરકાને દૌલતને (યાની વઝીરોં ઔર અમીરોંને) દેખા તો આપસમેં બા'ઝ આદમી કેહને લગે કે અમીરૂલ મુઅમિનીન ઔર ખલીફતુલ મુસ્લિમીનકો બાદશાહોંમેં ઐસી હી ઔલાદને બદનામ કિયા હૈ. અગર અમીરૂલ મુઅમિનીન ઈસકો તેહદીદ (ધમકી-મારપીટ) વ તંબીહ કરેં તો કુછ બઈદ નહીં કે અપની ઈસ હાલતકો છોડ દે.

યે બાત ખલીફા હારૂન રશીદકે કાનોં તક પહોંચી. ઉસકો ભી યે મશ્વરા પસંદ આયા ઔર બેટેસે કહા કે :

બેટા તુમહારી ઈસ ચાલ ચલનને મુઝે રૂસ્વા (ઝલીલ) કર દિયા. ઉસને યે સુનકર હારૂન રશીદકી તરફ દેખા ઔર કુછ જવાબ ન દિયા. ઈત્તિફાકન એક પરિંદા મહેલકે બુર્જ પર બૈઠા થા, લડકેને ઉસકી તરફ દેખકર કહા અય પરિંદે તુઝકો તેરે પૈદા કરનેવાલેકી કસમ તૂ મેરે હાથ પર આ બૈઠ. વો પરિંદા યે સુનકર ફૌરન લડકેકે હાથ પર આ બૈઠા. કુછ દેર બાદ ઉસસે કહા : અપની જગહ પર ચલા જા. વો ચલા ગયા ઔર કહા, તુઝે તેરે ખાલિકકી કસમ અમીરૂલ મુઅમિનીનકે હાથ પર ન આના, વો ન ઉતરા. કુદરતકી યે નિશાની વ કરિશ્મા વ કરામત હાઝિરીનકો દિખલાકર બાપસે કહા અબ્બાજાન મૈં આપસે અલાહિદા રહૂંગા ઔર યે કેહકર બગૈર સામાનકે ચલ ખડા હુવા. સિર્ફ એક કુરઆન શરીફ ઔર એક અંગૂઠી સાથમેં લી.

ચલતે ચલતે બસરામેં આકર ઠહેરા ઔર મઝદૂરોંકે સાથ મિટ્ટી ગારેકા કામ ઈખ્તિયાર કિયા. ઔર હફતામેં સિર્ફ એક દિન એક દિરહમ ઔર એક દાનિગ (છ રત્તીકા વજન) કી મઝદૂરી કર લેતા ઔર એક હફતા એક દાનિગ રોઝકે હિસાબસે ઉસે ખાતા.

અબૂ આમિર બસરી કેહતે હૈં કે મેરે ઘરકી એક દીવાર ગિર ગઈ થી મૈં ઉસે બનવાનેકે ઈરાદાસે મઝદૂરોંકી તલાશમેં નિકલા, દેખા કે મઝદૂરકી હાલતમેં એક નિહાયત ખૂબસૂરત લડકા હૈ કે મૈંને ઐસા હસીન લડકા પેહલે ન દેખા થા. ઉસકે સામને એક ઝંબીલ હૈ ઔર કુરઆન શરીફકી તિલાવત કર રહા હૈ. મૈંને ઉસસે કહા : લડકે કુછ કામ કરોગે?

ઉસને કહા : ક્યૂં નહીં કામકે લિયે તો પૈદા હી હુએ હૈં લેકિન યે બાત બતાઓ કે કિસ કિસમકા કામ લોગે?

મૈંને કહા કે ગારે મિટ્ટીકા કામ કરના હોગા.

કહા બેહતર હૈ. "લેકિન એક દિરહમ ઔર દાનિગ લૂંગા ઔર નમાઝકે વક્ત અપની નમાઝ પઢૂંગા."

મૈંને કહા : "મંઝૂર હૈ ચલિયે." મૈં લેકર આયા ઔર કામમેં લગાકર ચલા ગયા, જબ મગરિબકા વક્ત આયા તો આકર ક્યા દેખતા હૂં કે ઉસને દસ આદમિયોંકે બરાબરકા કામ કિયા હૈ. મૈં ઉસે બજાએ એક દિરહમ ઔર એક દાનિગકે દો દિરહમ પૂરે દેને લગા.

કહા : "અબૂ આમિર મૈં ઉસે લેકર ક્યા કરૂંગા ઔર લેનેસે સાફ ઈન્કાર કર દિયા. ફિર મૈંને એક દિરહમ ઔર એક દાનિગ દેકર ઉસે રૂખ્સત કર દિયા.

દૂસરે દિન ફિર મૈં ઉસકી તલાશમેં બાઝાર ગયા. હર તરફ તલાશ કિયા લેકિન વો કહીં નહીં મિલા. મૈંને લોગોંસે પૂછા કે ઐસી સૂરત વ શાનકા લડકા જો મઝદૂરી કરતા હૈ કહાં હૈ?

લોગોંને કહા વો સિર્ફ હફતાકે દિન મઝદૂરી કિયા કરતા હૈ અબ તુમ ઉસકો સિર્ફ હફતાકે દિન દેખોગે. મૈંને સોચા કે કામકો બંદ રખ્ખૂં જબ વો આવે યે કામ ઉસીસે લેંગે. જબ હફતાકા દિન આયા તો મૈં ઉસકી તલાશમેં બાઝાર આયા, દેખા તો ઉસી હાલતમેં મૌજૂદ હૈ. મૈંને ઉસે સલામ કિયા ઔર કામકે લિયે ઉસસે કહા, ઉસને ઉસી તરહકી શરતેં કીં, મૈંને સબ કબૂલ કરકે ઉસે લે આયા ઔર ઉસે કામ પર લગા દિયા ઔર દૂર બૈઠકર દેખા કે યે કિસ તરહ ઈસ કદર જલ્દી ઈતના કામ કર લેતા હૈ. ઔર મૈં ઐસી જગહ પર બૈઠા કે મૈં ઉસકો દેખૂં ઔર વો મુઝે ન દેખે, દેખતા ક્યા હૂં કે ઉસને હાથમેં ગારા લિયા ઔર ઉસે દીવાર પર થોપા ઔર ઉસકે પત્થર ખૂદ બખૂદ આપસમેં એક દૂસરેસે મિલતે જાતે હૈં. મૈંને અંપને જીમેં કહા કે યે ખુદા રસીદા (અલ્લાહવાલા) શખ્સ હૈ ઔર ઐસે લોગોંકી ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઈઆનત ઔર મદદ હુવા કરતી હૈ.

જબ ઉસને શામકો વાપસીકા ઈરાદા કિયા તો મૈં ઉસે તીન દિરહમ દેને લગા, ઉસને ઈન્કાર કિયા સિર્ફ એક દિરહમ ઔર એક દાનિગ લેકર ચલા ગયા.

તીસરે શમ્બા (સનીચર) કો ફિર મૈં બાઝાર આયા તો ઉસ જવાનકો ન દેખા, લોગોંસે ઉસકા હાલ પૂછા તો મા'લૂમ હુવા કે વો તીન દિનસે એક જંગલમેં બીમાર પડા હુવા હૈ ઔર મૌતકે કરીબ હૈ. મૈંને એક શખ્સકો કુછ દિયા ઔર કહા કે ભાઈ મુઝે વહાં લે ચલ જિસ જગહ વો બીમાર મૌજૂદ હૈ. વો મુઝે એક જંગલમેં લે ગયા, દેખા કે ન વહાં દર હૈ ન દરવાઝા ન મસેહરી ન કોઈ સામાને રાહત. ઉસી ચટયલ મૈદાનમેં બેકસ વ બેબસ વો જવાન બેહોશ પડા હૈ.

મૈંને જાકર સલામ કિયા ઔર દેખા તો સરકે નીચે એક ઈંટકા ટુકડા રખ્ખા હુવા હૈ ઔર મરનેકે કરીબ હો રહા હૈ ઔર મૌતકા ઈન્તિઝાર કર રહા હૈ. મૈંને

જાકર ઉસે દો બારા સલામ કિયા તો ઉસને આંખ ખોલી ઔર મુઝે પેહચાના ઔર કહા કે આપ મુઝે દફન કર દીજિયેગા ઔર યે કુરઆન શરીફ ઔર અંગૂઠી અમીરૂલ મુઅમિનીન હારૂન રશીદકે પાસ પહોંચા દેના. દેખો યે ખયાલ રખના કે તુમ અપને હાથસે અમીરૂલ મુઅમિનીનકે હાથમેં દેના ઔર યે કેહના કે યે મેરે પાસ તુમહારી એક અમાનત હૈ. એક મુસાફિર મિસ્કીન લડકેને સુપુર્દ કી હૈ. ઔર અમીરૂલ મુઅમિનીનસે યે ભી કેહના કે દેખો બેદાર રહો ઈસ ગફલત ઔર ધોકેમેં તુમહારી મૌત ન આ જાએ. યેહી બાતેં હો રહી થીં કે ઈન્તેકાલ કર ગયા ઔર ઉસ વક્ત મૈંને જાના કે યે ખલીફાકા બેટા હૈ.

મૈંને ઉસકી સબ વસિય્યતોંકો પૂરા કિયા ઔર કુરઆન શરીફ ઔર અંગૂઠી લેકર બગદાદ આયા ઔર ખલીફા હારૂન રશીદકે મહલકે ઈરાદેસે નિકલા ઔર એક બુલંદ મકામ પર મૈં જાકર ખડા હુવા, દેખા એક અઝીમુશશાન લશ્કર આ રહા હૈ કે ઉસમેં લગભગ એક હઝાર સવાર હોંગે. ફિર ઉસકે બાદ લગાતાર દસ રિસાલે આએ ઔર હર રિસાલેમેં હઝાર હઝાર સવાર થે. દસવેં રિસાલેમેં અમીરૂલ મુઅમિનીન હારૂન રશીદ થે. મૈંને પુકારા કે તુમકો કરાબતે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી કસમ હૈ ઝરા ઠહેરો. જબ અમીરૂલ મુઅમિનીનને મુઝકો દેખા ઔર આવાઝ સુની તો ઠહેર ગયે. મૈંને કરીબ જાકર વો કુરઆન શરીફ ઔર અંગૂઠી સુપુર્દ કી ઔર જો કુછ ઉસ લડકેને પૈગામ કહા થા સબ પહોંચા દિયા. અમીરૂલ મુઅમિનીનને યે સુનકર કુછ દેર સર ઝુકાયા ઔર આંસૂ બહાએ.

અબૂ આમિર કેહતે હૈં કે ઉસ રાત જબ મૈં અપને વઝાઈફસેં ફારિગ હોકર સોયા, દેખતા ક્યા હૂં કે એક નૂરકા કુબ્બા હૈ ઔર ઉસ પર એક નૂરકા અબર હૈ, વો નૂર ફટા ઔર ઉસમેંસે વો લડકા યે કેહતા હુવા નિકલા અય અબૂ આમિર! હક તઆલા તુમકો જઝાએ ખૈર દે તુમને ખૂબ મેરી વસિય્યતોંકો પૂરા કિયા. મૈંને પૂછા તુમ પર ક્યા ગુઝરી ઔર તુમહારા ઠિકાના કહાં હુવા? કહા : અપને પરવરદિગાર રહીમ વ કરીમકે પાસ હૂં ઔર વો મુઝસે રાઝી હૈ કુછ નારાઝ નહીં. ઔર મુઝે ઐસી નેઅમતેં અતા ફરમાઈ કે ન કિસી આંખને દેખીં ઔર ન કિસી કાનને સુની ઔર ન કિસીકે દિલ પર ઉનકા ખયાલ તક ગુઝરા. ઔર હક તઆલાને કસમ ખાકર ફરમાયા હૈ કે જો બંદા દુનિયાકી નજાસતોંસે ઐસા નિકલકર આએગા જૈસાકે તૂ નિકલકર આયા હૈ તો ઉસકો ઐસી હી નેઅમતેં દૂંગા જૈસી તુઝે દી હૈં. ઉસકે બાદ મેરી આંખ ખુલી તો દિલમેં ઉસકી બાતોંસે ઔર બશારતસે એક ખૂશી ઔર સુરૂર પાયા. (નુઝહતુલ બસાતીન, તંબીહુલ ગાફિલીન વ ફઝાઈલે સદકાત)

હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) કા મુહબ્બતે ઈલાહીસે લબરેઝ વાકિઆ

રવઝુર્રિયાહીનમેં લિખ્ખા હૈ :

હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) પર મર્ઝ (આઝમાઈશ) નાઝિલ હોને લગી તો હઝ્રરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) આએ ઔર યે ખબર લાએ કે અય ઐયૂબ ખુદાકી તરફસે તુમ પર સખ્ત ઈમ્તિહાન આનેવાલા હૈ જિસકી બરદાશ્ત પહાડોંમેં ન હોગી. હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) ને સુનકર ફરમાયા :

અગર મુઝે મેહબૂબકા દીદાર ઔર વિસાલ નસીબ હોતા હૈ તો સબર કરૂંગા કે દુનિયાવાલોંકો તઅજ્જુબ હો જાએગા કે કિસ તરહ ઐયૂબ (અલૈ.) ને ઐસી મુસીબત પર સબર કિયા.

વહી આઈ ઐયૂબ (અલૈ.) સબરકે લિયે તૈયાર હો જા.

ઈબ્લીસને જનાબે બારીમેં અર્ઝ કિયા ઈલાહી તૂને ઐયૂબ (અલૈ.) કો કિસમ કિસમકી નેઅમતેં અતા કર રખ્ખી હૈં ઈસ લિયે વો શુક્ર ગુઝારી કરતા હૈ. માલકી જગહ માલ, ઔલાદકી જગહ ઔલાદ, ભલા અબ શુક્ર ક્યૂં ન કરે, હમ તો જબ જાનેં કે સબ કુછ છીન લિયા જાએ ઔર ફિર વૈસા હી શુક્ર ગુઝાર બના રહે. હુકમ હુવા કે ઈબ્લીસ! ઐયૂબ (અલૈ.) હમારા બંદા હૈ માલકા બંદા નહીં હૈ. વો હર હાલમેં ઐસા હી રહેગા, અચ્છા જાઓ હમને તુમ્હેં ઉસકે માલકા ઔર ઔલાદકા ઈખ્તિયાર દિયા સબકો ફના કર દો ઔર ફિર દેખ લો.

ઈબ્લીસ આયા ઔર આપકે સારે ખેતોં ઔર બાગોંમેં આગ લગાકર ફના કર દિયે ઔર રોતા હુવા બાગબાનકી સૂરત બનાકર આયા ઔર યે કહા કે અય ઐયૂબ (અલૈ.)! ક્યૂં તૂ ઐસે ખુદાકી ઈબાદત કરતા હૈ જિસને તેરે સારે બાગ ઔર ખેત જલા ડાલે. આપને સુનકર તબસ્સુમ ફરમાયા ઔર યે કહા કે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ અબ મૈં ઔર ઝિયાદા બેફિક્રીસે ઉસકી ઈબાદત કરૂંગા, ફિર સિજદેમેં ઐસે ગયે કે સારી રાત સર ન ઉઠાયા.

દૂસરે દિન શયતાનને આપકે તમામ બાલ બચ્ચોંકે ઉપર જબકે વો એક મકાનમેં જમા થે છત ગિરા દી, તમામ બાલ બચ્ચે દબ ગયે તો રોતા હુવા બચ્ચોંકે મુઅલ્લિમકી સૂરતમેં હાઝિર હુવા ઔર યે કહા કે અય ઐયૂબ (અલૈ.) આજ ઔર નયા ઝુલ્મ હુવા કે આપકે નન્હે નન્હે બચ્ચે મકાનકે નીચે દબકર મર ગયે. અય

ઐયૂબ (અલૈ.)! જિસ વક્ત ઈન બચ્ચોંકે સર પર છત ગિરી તો ઉનકે નાકકે રાસ્તે ઉનકે સરકા ભેજા બાહિર નિકલતા થા, અંતડિયાં ઉનકી બાહિર આઈ. હાય પત્થર ભી દેખકર પાની હોતા થા. યે સુનકર આપ (અલૈ.) ને ફરમાયા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ અબ તો મૈં હર તરહસે ફારિગ હોકર અલ્લાહકી ઈબાદતકે લિયે રેહ ગયા ઔર યે કેહકર સર સિજદેમેં રખ્ખા ઔર એક રાત એક દિન ઉસ નેઅમતકે જાને પર શુક્રિયા અદા કિયા.

તીસરે દિન શયતાન આયા જબકે આપ સિજદેમેં થે. આપકી નાકકે કરીબ વો આગ ભરા સાંસ ફૂંકા કે આપ (અલૈ.) કે સારે જિસ્મમેં આગ લગ ગઈ, ફૌરન સારે બદન પર ફોડે પૈદા હુએ. થોડી દેરકે બાદ બદબૂ પૈદા હોકર શામ તક સારે બદનમેં કીડે પડ ગયે. જિસ કદર મર્ઝ ઔર મુસીબત ઝિયાદા હોતી થી ઉસી કદર મૌલાકી ઈબાદત ઔર શુક્ર ઝિયાદા કરતે થે. આપ (અલૈ.) કાં જિસ્મ જગહ જગહસે ફટ ગયા, સારા ખૂન પીપ ઔર કચ્ચા લહૂ બન ગયા. હઝારોં કીડે પૈદા હો ગયે.

જો કીડા આપકે જિસ્મસે અલગ હોકર ગિરતા ઉસસે ફરમાતે અય કીડે મેરે મૌલાને તેરી રોઝી મુઝે બનાયા હૈ મૈં તો રાઝી હૂં તૂ નારાઝ હોકર કહાં ચલા.

(રવઝુર્રિયાહીન બહવાલા મવાઈઝે ઈબ્રાહીમી)

કીડોંકી મહેમાન નવાઝી ઔર રઝા બ લિકાકો મૌલાના રૂમી (રહ.) યૂં બયાન ફરમાતે હૈં કે :

હફત સાલ ઐયૂબ બા સબ્ર વ રઝા
દરબલા ખૂશ બૂદ બાઝૈફે ખુદા

હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) સાત સાલ તક બલાઐં ખુદાકે મહેમાનોંકે સાથ (યાની કીડોંકે સાથ જો બદનમેં પૈદા કર દિયે ગયે થે) ખૂશ ઔર રાઝી બરઝા રહે.

(મઆરિફે મસ્નવી)

આપકે મકામે રઝાકા યે હાલ થા કે અગર હો સકત્તા તો ઉસે ફિર વાપસ ઝખમકે અંદર રખ લેતે. રાત દિન યે કામ થા મગર દિલ મૌલાકી યાદમેં મસરૂફ થા. કિસી દિન ઝિક્રે ઈલાહીકે બગૈર ચૈન ન થા. ઈસી હાલતમેં એક દિન જિબ્રઈલ (અલૈ.) આપ (અલૈ.) કે પાસ આએ ઔર સલામ કિયા, હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) ને જવાબ ન દિયા. ફિર દૂસરી દફા હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને સલામ કિયા ફિર દૂસરી દફા આપ (અલૈ.) ને જવાબ દિયા. પૂછા કે મેરે પેહલે સલામકા જવાબ ક્યૂં ન દિયા? હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) ને ફરમાયા :

અય જિબ્રઈલ (અલૈ.) મેરે મેહબૂબને અપને મહેમાન કુછ કીડે મેરે પાસ

ભેજે હૈં તાકે મૈં અપના ગોશ્ત ખૂન અપને જિસ્મકી હડ્ડિયોંકે દસ્તરખ્વાન પર બિઠાકર ઉનહેં ખિલાઉં. આજ ઉન મુબારક મહેમાનોંમેંસે કુછ મહેમાન મેરી ઝબાનકો ખા રહે થે, ઈતનેમેં આપને સલામ કિયા, મુઝે ડર હુવા, કહા અગર મૈં આપકો જવાબ દૂંગા તો વો મૌલાકા મહેમાન ગિર જાએગા ઔર મેરે બોલનેકે સબબ ઉનકી રોઝી જાતી રહેગી, મબાદા વો અપને ખુદાસે મેરી શિકાયત કરેં ઔર મૈં નાફરમાને ઈલાહી બન જાઉં ફિર મેરા મેહબૂબ મુઝસે નારાઝ હો જાએ. ઈતની દેરમેં વો મહેમાન દૂસરી જગહ સરક ગયે ઝબાનકો છોડ દિયા તો મૈંને આપકે સલામકા જવાબ દિયા. (મઆલિમે તન્ઝીલ વ રવઝુર્રયાહીન, બહવાલા : મવાઈઝે ઈબ્રાહીમી વ જવામિઉલ કલિમ)

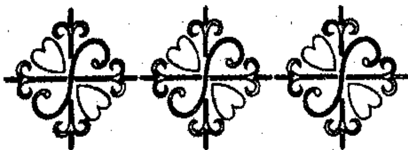
ઔર યે વાકિઆ મા'રિફતે ઈલાહિયા, જિલ્દ નંબ ૨, સફા નંબર ૩૧૦ પર મઝકૂર હૈ. બકૌલ મુફતી તકી ઉસમાની સાહબકે બાઈબલકે સહીફએ ઐયૂબિયામેં ભી યે વાકિઆ લિખ્ખા હુવા હૈ.

હઝરત જિબ્રઈલને હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) સે તંદુરૂસ્ત હોનેકે બાદ પૂછા કે બીમારીમેં આપકા ક્યા હાલ થા ઔર અબ ક્યા હાલ હૈ? ફરમાયા જો મઝા બીમારીમેં થા વો તંદુરૂસ્તીમેં નહીં હૈ, બીમારીકે ઝમાનેમેં હર રોઝ સુબહ હક તઆલાકી તરફસે યે આવાઝ આતી થી. "અય ઐયૂબ કૈસે હો" ઈસ ખિતાબસે ઐસી લઝ્ઝત મિલતી થી કે મૈં અપની બીમારીકો ભૂલ જાતા થા ઔર શામ તક ઉસકી લઝ્ઝતમેં રેહતા થા. ફિર શામકો ભી ઈસી તરહ આવાઝ આતી થી તો ઉસકી લઝ્ઝત સુબહ તક રેહતી થી. બીમારીસે સિહ્હત મિલનેકે બાદ યે આવાઝ કભી ન આઈ. (શમાઈલે ઈમ્દાદિયા બહવાલા : આઈનએ સુલૂક)

ખુલાસા યે કે જબ આપ ઈમ્તિહાનમેં પૂરે ઉતર આએ તો અલ્લાહ તઆલાને આપકો દો બારા સિહ્હત ઔર દૂસરી નેઅમતેં અતા ફરમા દીં. ઈસી વાકિઆ પર એક અલ્લાહવાલેકા કૌલ યાદ આયા કે આપને ફરમાયા કે :

મુહબ્બતમેં સાદિક વોહી હૈ કે અગર ઉસે ટુકડે ટુકડે કર દિયા જાએ યા ઝિંદા જલા દિયા જાએ તો ઉફ ન કરે.

ચુનાંચે હઝરત ઐયૂબ (અલૈ.) કા વાકિઆ ઉસકી મિસાલ હૈ.

કુદરતકા હૈરત અંગેઝ કરિશ્મા

૧૩૦૦ સાલ બાદ ભી સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી મુકદ્દસ નઅશેં તરોતાઝા રહીં

તારીખે ઈસ્લામકે ઈસ હૈરત અંગેઝ વાકિઆકી ફિલ્મ હુકૂમતે ઈરાકકે પાસ મેહફૂઝ હૈ.

મૌજૂદા સદીકી ઈસ્લામકી કરિશ્માતી એક ફિલ્મ હુકૂમતે ઈરાકકે પાસ મેહફૂઝ હૈ, હુકૂમતે પાકિસ્તાનસે ગુઝારિશ હૈ કે વો યે ફિલ્મ ડિશ એન્ટીનાકે ઝરીએ દુનિયા ભરમેં દિખાનેકા એહતિમામ કરેં તાકે રૂસ ઔર ગૈર મુસ્લિમ આલમી બિરાદરીકો મઝહબે ઈસ્લામકી તરફ રાગિબ કિયા જા સકે. યાદ રહે કે ઉસ ફિલ્મકો દેખકર લાખોંકી તા'દાદમેં ગૈર મુસ્લિમોંને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા થા.

યે વાકિઆ મૌજૂદા સદીકા હી હૈ. જબ ઈરાકમેં શાહ ફૈસલ અવ્વલ હુકમરાં થે. એક રોઝ સહાબીએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન (રદિ.) અપની વફાતકે તકરીબન ૧૩૦૦ સાલ બાદ શાહ ફૈસલ અવ્વલકે ખ્વાબમેં તશરીફ લાએ, કહા કે મેરી કબરમેં પાની ઉતર આયા હૈ ઔર હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) કે મઝારમેં નમી આ રહી હૈ, લિહાઝા આપ હમેં મેહફૂઝ મકામાત પર મુન્તકિલ કરવા દીજિયે.

યાદ રહે કે હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મહરમ રાઝ (રાઝદાર) થે, આપ (રદિ.) બહોતસે ગઝવાતમેં ભી શરીક રહે હૈં. ઔર જબ કભી રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો કર્ઝકી ઝરૂરત હોતી તો અકસર આપ હીસે કર્ઝ લિયા કરતે થે.

હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) કે ખ્વાબમેં તશરીફ લાનેકો ઈરાકકે શાહ ફૈસલ ભુલા બૈઠે ઔર મુલ્કકે કામકાજ નિમટાનેમેં મસરૂફ હો ગયે. દૂસરી રાત ફિર હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) શાહે ઈરાકકે ખ્વાબમેં આએ ઔર વોહી બાત દોહરાઈ. ઈત્તિફાકન શાહે ઈરાકકો ફિર યાદ ન રહા.

તીસરી રાત હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) ઈરાકકે મુફતીએ આ'ઝમકે ખ્વાબમેં તશરીફ લાએ ઔર ઉનહેં બતાયા કે મેરી ઔર હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ

(રદિ.) કી કબરોંમેં પાની ઉતર આયા હૈ, લિહાઝા આપ હમારે મઝારાત મેહફૂઝ મકામાત પર મુન્તકિલ કરવા દીજિયે, હમ દો બાર શાહે ઈરાકકો બશારત દે ચુકે હૈં મગર વો મશ્ગૂલીકી વજહસે ભૂલ ગયે હૈં.

મુફ્તીએ આ'ઝમ ફૌરન ખ્વાબસે બેદાર હુએ ઔર ૧૩૦૦ સાલ બાદ ખ્વાબમેં તશરીફ લાનેવાલે સહાબીકી બાતસે પરેશાન હો ગયે. ફૌરન વઝીરે આ'ઝમ નૂરી સઈદ પાશાસે ફોન પર બાત કી.

નૂરી સઈદ પાશા મુફ્તીએ આ'ઝમકે સાથ શાહે ઈરાકકી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ ઔર ઉનહેં ખ્વાબકે બારેમેં બતાયા. શાહ ફૈસલ અવ્વલને ખ્વાબ સુનકર કહા કે મૈંને વાકઈ યે ખ્વાબ દેખા થા મગર હુકૂમતકે કામકાજકી વજહસે ભૂલ ગયા, લેકિન વો કબરોંકો મુન્તકિલ કરનેસે પેહલે એહતિયાતન ઈસ બાતકા સુબૂત ચાહતે થે કે વાકઈ પાની મઝારાતમેં દાખિલ હો ચુકા હૈ કે મહઝ ખ્વાબ હૈ.

ચુનાંચે ઉનહોંને મોહકમએ તા'મીરાતકે એન્જીનિયરકો હિદાયત કી કે વો પેહલે મઝારાતકે કરીબકી ઝમીંનકી મિટ્ટીકા ટેસ્ટ કરવાએ. ક્યૂંકે શાહે ઈરાકકો ડર થા કે મહઝ ખ્વાબકી બિના પર સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે મઝારાતકી બેહુરમતી ન હો. મોહકમએ તા'મીરાતકે એન્જીનિયરને મુફ્તીએ આ'ઝમકે સામને મઝારાતસે દરિયાકે રૂખ પર ૨૦ ફુટકે ફાસલે પર બોરિંગ કરવાકર દેખા, બોરિંગસે નિકલનેવાલી મિટ્ટીકો લેબોરેટરી ટેસ્ટકે લિયે ભેજા, ટેસ્ટ રિપોર્ટમેં મિટ્ટી બિલકુલ ખુશ્ક થી ઔર ઉસમેં નમીકા કોઈ શાઈબા તક ભી મૌજૂદ નહીં થા.

રિપોર્ટ મિલનેકે બાદ શાહે ઈરાક મુફ્તીએ આ'ઝમ, નૂરી સઈદ પાશા ઔર દૂસરે અહલકાર (સ્ટાફ) બેફિક્ર હો ગયે ઔર આરામકી નીંદ સોએ. હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) ફિર શાહે ઈરાકકે ખ્વાબમેં તશરીફ લાએ ઔર ફરમાયા કે મેરે મઝારમેં પાની ઔર હઝરત જાબિરકે મઝારમેં નમી આની શુરૂ હો ગઈ હૈ, લિહાઝા હમ દોનોંકો યહાંસે મુન્તકિલ કરકે દરિયાએ દજલાસે ઝરા ફાસલે પર મુન્તકિલ કર દીજિયે.

બાદશાહને ઉનકી બાતકો સિર્ફ ખ્વાબ સમઝકર નઝર અંદાઝ કર દિયા. ક્યૂંકે માહિરે તા'મીરાતને ટેસ્ટ રિપોર્ટ પર મઝારાતમેં નમીકી ગૈર મૌજૂદગીકે દસ્તખત (સહી સિક્કે) કર દિયે થે. અગલી રાત હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) મુફ્તીએ આ'ઝમકે ખ્વાબમેં તશરીફ લાએ ઔર નારાઝ હોકર કહા કે બાદશાહ હમારી બાત પર તવજ્જોહ નહીં દે રહે.

મુફ્તીએ આ'ઝમને શાહસે રાબતા કિયા તો શાહે ઈરાક મુફ્તીએ આ'ઝમ

પર સખ્ત નારાઝ હુએ ઔર ઉનહોંને કહા કે આપ ખ્વાબ પર યકીન કર રહે હૈં, જબકે આપ ઝમીનકે માહિરોંકે સાથ બોરિંગ ઔર મિટ્ટીકી ટેસ્ટ રિપોર્ટ દેખ ચુકે હૈં.

સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે બારબાર ખ્વાબમેં આનેકી વજહસે ઉનકી કદરો મંઝિલતકે પેશે નઝર મુફતીએ આ'ઝમ બાદશાહસે ઈસ બાત પર ડટ ગયે કે મઝારાતકો દૂસરી જગહ મુન્તકિલ કરના ઝરૂરી હૈ.

ચુનાંચે શાહે ઈરાકને મુફતીએ આ'ઝમસે ફતવા લેનેકે બાદ ઈદુલ અઝહાકો ઝોહરકી નમાઝકે બાદ મઝારાતકો ખુલવાનેકા એ'લાન રેડિયો, ટી.વી. ઔર અખ્બારાતસે કરવા દિયા. ૧૩૦૦ સાલ બાદ કબરોંકી તબ્દીલી ઔર ઉસસે મુતઅલ્લિક ખબરને દુનિયા ભરમેં ધૂમ મચા દી.

યે મંઝર દેખનેકે લિયે મુસ્લિમ ઔર ગૈર મુસ્લિમ દુનિયાસે તાર, ટેલીફોન, ખુતૂત શાહે ઈરાકકે પાસ આને શુરૂ હો ગયે, ઉન ખુતૂતમેં દિલચસ્પી રખનેવાલે લોગોંને મઝારાતકી મુન્તકિલીમેં શિરકતકી દરખ્વાસ્ત કી થી, ચૂંકે હજકા ઝમાના થા. ઈસ્લામકે ફરઝંદ હજકે અરકાન અદા કર રહે થે, ઉન સબ લોગોંને ઈસરાર કિયા કે મઝારાતકી તબ્દીલીકી તારીખમેં તૌસીઅ કર દી જાએ તાકે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો અપની આંખોંસે દેખ સકેં ઔર ઉનકે જનાઝેમેં શિરકત કર સકેં.

ઈધર ઈસાઈ કોમ્યુનિસ્ટ મમાલિકકે અવામ ઔર ખબરરસાં એજન્સિયોંને ભી સફરમેં કટનેવાલે દિન માંગે.

શાહે ઈરાકકે લિયે યે લમ્હાત ઈન્તિહાઈ પરેશાનકુન થે, એક તરફ સહાબએ કિરામ (રદિ.) કા ખ્વાબમેં બારબાર આના, દૂસરી તરફ આલમી દુનિયાકા ચંદ દિન રૂકનેકા દબાવ. તીસરે, મઝારાતમેં પાની રિસનેસે મઝારાતકો મઝીદ નુકસાન પહોંચનેકા ડર.

ઉસ વક્ત હુકૂમતે ઈરાક એક અજબ પરેશાનીકા શિકાર થી કે બિલ આખિર ઉનકે સાથિયોંકે ઝહનમેં એક તરકીબ આઈ કે મઝારાતસે કોસોં દૂર બેહનેવાલે દરિયાકે રૂખ પર ૧૦ ફુટકે ફાસલે પર એક લંબી ઔર ગેહરી ખંદક ખુદવાકર ઉસમેં કંકરેટસે ભરાઈ કરવા દી ગઈ તાકે મઝીદ નમી આગે ન પહોંચે ઔર એ'લાન કર દિયા ગયા કે હજકે ૧૦ રોઝ બાદ મઝારાતકી મુન્તકિલી અમલમેં આએગી.

ઉન દસ દિનોંમેં દુનિયાકે મુસ્લિમ ગૈર મુસ્લિમ મુલ્કોંકે દિલચસ્પી રખનેવાલે લોગ બગદાદસે ૪૦ મીલ દૂર સલમાન પાર્ક પહોંચના શુરૂ હો ગયે. યાદ રહે ઉસ દૌરાન સહાબએ કિરામ (રદિ.) ખ્વાબમેં તશરીફ નહીં લાએ. ઉસ મૌકા પર ઈરાકને અપને મુલ્ક આનેવાલે હર મઝહબ વ અકીદાકે લોગોં પરસે કસ્ટમ, પાસ્પોર્ટ

ઔર કરન્સીકી પાબંદી ખતમ કર દી થી. બિલ આખિર હજકે ૧૦ દિન બાદ પીરકે રોઝ જબ ૫ લાખ લોગોંકી મૌજૂદગીમેં મઝારાતકો ખોલા ગયા તો વાકઈ દોનોં સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી કબરોંમેં પાની ઉતર ચુકા થા.

ચુનાંચે પેહલેસે તૈયાર એક ક્રેન જિસ પર એક સ્ટ્રેચર કસા હુવા થા, મઝારાતમેં દાખિલ કરકે નઅશ મુબારકકો યકે બાદ દીગરે બાહિર નિકાલા. ઉસ મૌકા પર મૌજૂદ ઈસ્લામી સરબરાહાને મિસરકે શાહ ફારૂક જો ઉસ વક્ત મિસરકે વલી અહદ (નાયબ) થે, કમાલ અતાતુર્કકે વઝીરે મુખ્તાર ઔર દીગર ઉલમા વ વુઝરાને સ્ટ્રેચરસે નઅશ મુબારકકો અકીદત વ એહતિરામસે વહાં મૌજૂદ શીશેકે બકસમેં લિટાયા.

ઈસ વાકિઆકી કારવાઈકો એક જર્મન ફિલ્મસાઝ કંપનીને વહાં મૌજૂદ લોગોંકે લિયે ૩૦ ફુટ લંબી ઔર ૨૦ ફુટ ચૌડી સ્ક્રીન પર ટેલીવીઝન કેમેરેકી મદદસે દિખાયા. મઝીદ ૪ બડે બડે સ્ક્રીન ઈસ લિયે લગાએ ગયે કે ૫ લાખ લોગ જો નઅશોંકે કરીબ નહીં પહોંચ સકતે વો ભી આરામસે અપની જગહ ખડે હોકર યે કારવાઈ દેખતે રહેં.

લોગોંકા ઠાઠેં મારતા સમંદર યે દેખકર હૈરાન રેહ ગયા કે ૧૩૦૦ સાલ ગુઝરનેકે બાદ ભી સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે કફન ઔર દાઢી બિલકુલ સફેદ થે ઔર ઉનહેં દેખકર યે અંદાઝા હોતા થા કે અભી કુછ ઘંટા પેહલે ઈન સહાબા (રદિ.) કી વફાત હુઈ હૈ. અગરચે હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન (રદિ.) કા વિસાલ સન હિ. ૩૬ મેં ઔર હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ કા વિસાલ સન હિ. ૭૪ મેં હુવા થા.

દોનોં સહાબા (રદિ.) કે ચેહરે નૂરસે ચમક રહે થે ઔર આંખોંમેં બેઈન્તિહા ચમક થી. વહાં મૌજૂદ લોગોંને સહાબા (રદિ.) કી આંખોંમેં આંખેં ડાલના ચાહીં તો ઉન પર ખૌફ તારી હો ગયા, કોઈ આંખોંસે આંખ નહીં મિલા સકતા થા, ઈત્તિફાકસે એક જર્મન આંખોંકા માહિર ડાક્ટર વહાં મૌજૂદ થા, ઉસને જો ઈતની પુર અસરાર ચમકીલી આંખેં દેખીં તો વો ફૌરન મુફતીએ આ'ઝમકી તરફ બઢા ઔર ઉનસે કહા કે આપ મુઝે મઝહબે ઈસ્લામકા દર્સ દીજિયે ઔર ઉસી મૌકા પર મુફતીએ આ'ઝમકે હાથોં વો ઈસ્લામ લે આયા.

આલમે પબ્લિકકે દીદારકે લિયે જબ ચેહરએ મુબારક પરસે કફન હટાયા જા રહા થા તો ઉસ વક્ત ઈરાકકી ફૌજને સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો તોપોંકી સલામી પેશ કી, જિસ વક્ત જનાઝેકો કાંધા દેકર નયે મઝારાતકી તરફ લે જાયા જા

રહા થા ઉસ વક્ત ઈરાકી ફિઝાઈયા (પ્લેન-હેલીકોપ્ટર) ફિઝામેં ગોતે લગા લગાકર સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો સલામી પેશ કર રહી થી ઔર મજમા' પર મનોં ટનોંકે હિસાબસે ગુલાબકે ફૂલ બરસા રહી થી, મઝારાતકી મુન્તકિલીકા સફર મજમાકી વજહસે ૪ ઘંટામેં તય હુવા. જબ યે જનાઝે નયે મઝારાતકે કરીબ હઝરત સલમાન ફારસીકે મઝારકે પાસ પહોંચે તો ઈરાકી બહરિયા, ફિઝાઈયા ઔર બરી અફવાજને ગાર્ડ ઓફ આનર પેશ કિયા ઔર કાંધા દેનેવાલે સરબરાહાને મમલિકત, વુઝરા ઉલમા પર ફૂલ બરસાએ.

જિસ વક્ત સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો નયે મઝારાતમેં મુન્તકિલ કિયા જા રહા થા, ફિઝા અલ્લાહુ અકબરકે વાશિગાફ નારોં, ફૌજી બેન્ડોં ઔર તોપોંકી ઘન ગરજસે ગૂંજ રહી થી.

૧૩૦૦ સાલકે બાદ કબરોંકે મુન્તકિલીકે ઈસ વાકિઆકો દેખકર વહાં મૌજૂદ હઝારોંકી તા'દાદમેં લોગોંને મઝહબે ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

હઝરત હમઝા (રદિ.) કી કબર કુશાઈ

યે ૧૯૯૮ કા વાકિઆ હૈ. મૈં સઉદી અરબમેં બુરૈદાકે મકામ પર બતૌરે ફિઝીશન કામ કર રહા થા, જુમ્આકે રોઝ ઝિયારતકે લિયે મદીના મુનવ્વરહ હાઝિર હુવા, વહાં અપને એક ડાક્ટર દોસ્તકે પાસ કિયામ કિયા, ડાક્ટર સાહબ બીમાર થે ઔર કાફી મરીઝ ઉનકા ઈન્તિઝાર કર રહે થે, ડાક્ટર સાહબને મુઝે મરીઝ દેખનેકે લિયે કહા.

ચુનાંચે મૈંને મરીઝોંકો દેખકર ફારિગ કર દિયા, ઉનમેંસે એક બુઢા બદ્દૂ મુઝે ઉહદ પહાડકે પાસ મરીઝ દિખાનેકે લિયે લે ગયા, શુહદાએ ઉહદકે કબ્રસ્તાનકે કરીબ હી ખેમામેં મરીઝ પડા હુવા થા, મૈંને ઉસે દેખકર નુસ્ખા લિખ દિયા, ઉસકે બાદ વો શખ્સ મુઝે હઝરત હમઝાકી કબર મુબારક પર લે ગયા ઔર બતાયા કે આજસે પચાસ સાલ પેહલે હઝરત હમઝાકી કબર નીચે વાદીમેં થી. એક દફા ઝબરદસ્ત બારિશ હુઈ તો હઝરત હમઝા (રદિ.) કી કબર પાનીમેં આ ગઈ, શરીફે મક્કા જો ઉન દિનોં હિજાઝકે હુકમરાન થે. ખ્વાબમેં હઝરત હમઝા (રદિ.) કી ઝિયારત હુઈ. હઝરત હમઝા (રદિ.) ને શરીફે મક્કાકો કહા કે મુઝે બારિશકા પાની તંગ કર રહા હૈ ઉસકા બંદોબસ્ત કરો, શરીફે મક્કાને ઉલમાકો બુલાકર ઉનસે મશ્વરા કિયા. જબ કબરકો ખોદા ગયા તો વાકઈ ઉસમેં

પાની ટપક રહા થા. ચુનાંચે હઝરત હમઝાકી નઅશકો ઉંચી જગહ મુન્તકિલ કરનેકા પ્રોગ્રામ બનાયા ગયા.

બુઝુર્ગે બદ્દૂને બતાયા કે કબર ખોદનેવાલોંમેં વો ભી શામિલ થા. ખુદાઈકે દૌરાન કુદાલકી મા'મૂલીસી ઝર્બ ગલતીસે નઅશકે ટખ્ને પર જા લગી, યે દેખકર સબ લોગ હૈરાન રેહ ગયે કે વહાં તાઝા ખૂન જારી હો ગયા. ચુનાંચે ઉસ જગહ પર પટ્ટી બાંધી ગઈ. હઝરત હમઝા (રદિ.) કે જિસ્મકો ખોલા ગયા તો દેખા કે જિસ્મકે નીચે હિસ્સે પર કફન મૌજૂદ હૈ, ઝખ્મોંસે તાઝા ખૂન ટપક રહા હૈ, આંખ નિકલી હુઈ હૈ ઔર કાન કટે હુએ હૈં ઔર પેટ ચાક હૈ. વહાં મૌજૂદ સબ લોગોંને હઝરત હમઝા (રદિ.) કી ઝિયારત કી ઔર ઉસી હાલતમેં ઉનકો પુરાની કબરસે નિકાલકર ઉંચી જગહ પર દો બારા દફન કિયા ગયા.

યે સારા માજરા બદ્દૂને મુઝે ઈસ લિયે સુનાયા કે તાકે હમેં મરનેકે બાદકી ઝિંદગી પર યકીન આ જાએ. અગર મરનેકે બાદ કોઈ ઝિંદગી ન હોતી તો હઝરત હમઝા (રદિ.) જિનકો શહીદ હુએ ચૌદહસો સાલકા અરસા ગુઝર ચુકા હૈ ઈસ તરહ ઝમીનમેં મેહફૂઝ ન હોતે.

શુહદાએ ઉહદકી અજીબો ગરીબ કૈફિયત

હઝરત અમીરે મુઆવિયા (રદિ.) કે ઝમાનેમેં જબ મૈદાને ઉહદમેં ઝમીનકે નીચે નહેર ખોદા ગઈ તો.

(૧) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ઔર અમ્ર બિન જમૂહકી નઅશ બિલકુલ સલામત ઈસી તરહ નિકલી કે ઝખમ પર હાથ રખ્ખા હુવા થા. જબ હાથ હટાયા ગયા તો ખૂન બેહ નિકલા ઔર થોડી દેર બાદ હાથ વહાં જાકર ચિપક ગયા.

(૨) જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) ને ફરમાયા કે જબ હઝરત અમીરે મુઆવિયા (રદિ.) ને વો નહેર ખોદનેકા ઈરાદા ફરમાયા તો ફરમાયા કે અપને અપને શુહદાકો યહાંસે હટા લિયા જાએ. તો જિન લોગોંને અપને રિશ્તેદારોંકી કબરોંકો ખોદકર વહાંસે નિકાલા વો સારેકે સારે ઐસે થે જૈસાકે અભી અભી ગુસલ દિયા ગયા હો, ઉનકે બદનોંસે પાની નિચડ રહા થા. એક શહીદકે પાંવ પર ગલતીસે કુદાલ લગ ગઈ તો ઉસસે તાઝા ખૂન બેહ નિકલા.

(વફાઉલ વફા સ. ૧૧૭)

ઈન વાકિઆતકે બાદ અબૂ સઈદને ફરમાયા કે અબ કોઈ મુન્કિર હયાતે શુહદાસે ઈન્કાર ન કર સકેગા.

(૩) મશ્હૂર મુહદ્દિસ, મુફસ્સિર, મુઅર્રિખે ઈસ્લામ અલ્લામા ઈબ્ને જૌઝીને અપની મકબૂલ ઔર મશ્હૂર તરીન કિતાબ અલ મુન્તઝિમમેં કઈ નાદિર વાકિઆતકા ઝિક્ર ફરમાયા હૈ જિનમેંસે નીચે લિખ્ખા જાતા હૈ.

સહાબા (રદિ.) કે જિસ્મ તરોતાઝા થે

ચંદ સાલ પેહલે મસ્જિદે નબવીકી જન્નતુલ બકીઅકી તરફ જબ તૌસીઅ કી ગઈ તો રાસ્તેમેં ચંદ સહાબાકી કબરેં મૌજૂદ થીં. ૧૯૬૮ મેં જબ મૈં મદીના મુનવ્વરહ ગયા તો ઉન હઝરાતકી કબરોંકો દેખા ઔર સદિયોં પુરાની કચ્ચી દીવારોંકે નિશાનાત ભી મૌજૂદ થે. મસ્જિદે નબવીકે તૌસીઅકે મરાહિલમેં ઉન કબરોંકો ખોલા ગયા. ઔર ઉન સહાબએ કિરામકો જન્નતુલ બકીઅમેં મુન્તકિલ કિયા ગયા જિસકી તફસીલ ઉસ સાલ નવાએ વક્તને ભી દી.

હજકા ઝમાના થા જબ ઉન અસ્હાબકી કબરોંકો ખોલા ગયા ઔર યે અમલ રાતકે વક્ત કિયા ગયા તાકે લોગોંકો કમસે કમ પતા ચલ સકે. મેરે ચંદ રિશ્તેદાર ઉન દિનોંમેં હજ પર ગયે હુએ થે ઉન્હોંને ઉન અસ્હાબે રસૂલકી ઝિયારત કી.

જબ ઉનકે જિસ્મોંકો નિકાલા ગયા તો વૈસે હી તરોતાઝા થે. કીડે મકોડેકા નામ તક ન થા. કાફી લોગોંને ઉન પાક જસદોંકી ઝિયારત કી ઔર તાબિઈનમેં અપને આપકો શુમાર કરા લિયા.

કાદિયાનિયોંકે ઈબરતનાક અંજામકે વાકિઆત

મિરઝા કાદિયાનીકા અંજામ

કાનૂને કુદરત હૈ કે જબ કોઈ શખ્સ ગુનાહકે રાસ્તે પર ચલતા હૈ તો કુદરત ઉસકે રાસ્તેમેં એક છોટીસી રૂકાવટ રખ દેતી હૈ. અગર વો ઉસે ફલાંગકર નિકલ જાએ તો ફિર ઉસસે બડી રૂકાવટ રખ દી જાતી હૈ. અગર વો ઉસે ભી રોંદતા હુવા નિકલ જાએ તો રૂકાવટ ઔર બડી કર દી જાતી હૈ. અગર શાહરાહે મઅસિયતકા મુસાફિર કુદરતકી રખ્ખી હુઈ છોટી બડી રૂકાવટોંકો તોડતા ઔર રોંદતા નિકલ જાએ તો ફિર ઉસે ખુલા છોડ દિયા જાતા હૈ. મિરઝા કાદિયાની જબ ઝૂઠી નબુવ્વતકે લિયે દા'વે બાઝી શુરૂ કરતા હૈ તો કુદરત ઉસકે રાસ્તેમેં સેંકડોં રૂકાવટેં ખડી કરતી હૈ લેકિન વો કલ્લા તોડકર ભાગનેવાલી ભેંસકી તરહ શાહરાહે કુફ્ર વ ઈરતિદાદ પર સરપટ ભાગતા હી ગયા ઔર ઉન સારી રૂકાવટોંકો તોડતા હુવા જહન્નમમેં જા ગિરા.

મિરઝા કાદિયાનીકો ઈન્તિહાઈ ખૌફનાક હૈઝા હુવા. મુંહ ઔર મકઅદ (પાખાનાકી જગહ) દોનોં રાસ્તોંસે નાપાકી બેહને લગી. ઈતની હિંમત ભી ન થી કે સંડાસ પેશાબકે લિયે લેટરીન (સંડાસ) તક જા સકે, ઈસ લિયે ચારપાઈકે પાસ હી નાપાકીકે ઢેર લગ ગયે. મુસલસલ પાખાનોં ઔર લેટરીનને ઈસ કદર નિચોડકર રખ દિયા કે અપની હી નાપાકી પર મુંહકે બલ ગિરા ઔર ઝિંદગીકી બાઝી હાર ગયા. કાઈનાતમેં શાયદ હી કિસીકો ઐસી હોલનાક ઔર ઈબરતનાક મૌત આઈ હો. દફન કરને તક મુંહસે ગિલાઝત (નાપાકી) બેહતી રહી જિસે બડી કોશિશકે બાવજૂદ બંદ ન કિયા જા સકા. જિસ તાબૂતમેં મિરઝાકા જનાઝા લાહોરસે કાદિયાન ગયા, ઉસ તાબૂત ઔર તાબૂતમેં પડે ભૂસે (તોડી) કો હુકૂમતને આગ લગવાકર ખાકસ્તર કરા દિયા તાકે ઉસ તાબૂતસે ઈલાકામેં કોઈ બીમારી ન ફૈલ જાએ.

હકીમ નૂરૂદ્દીનકા અંજામ

સબસે પેહલે જિસ ખબીસ ઈન્સાનને મિરઝા કાદિયાનીકી નબુવ્વતકો

તસ્લીમ કિયા ઔર ઉસકે હાથ પર બયઅત કી, વો હકીમ નૂરૂદ્દીન થા. કાદિયાની જમાઅતમેં મિરઝા કાદિયાનીકે બાદ ઉસકા મકામ હૈ. મિરઝા કાદિયાનીકી મૌતકે બાદ વો મિરઝા કાદિયાનીકી ઝૂઠી નબુવ્વતકા પેહલા ખલીફા કેહલાયા. કાદિયાની ઉસે સૈયદના હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કે બરાબર કરાર દેતે હૈં (નઉઝુબિલ્લાહ) સારી ઝિંદગી સાયેકી તરહ મિરઝા કાદિયાનીકે સાથ રહા ઔર બનાસપતી નબુવ્વતકી મન્સૂબાસાઝીમેં પેશ પેશ રહા. એક દિન ઘોડે પર સવાર હોકર કહીં જા રહા થા કે ઘોડેકી પીઠસે ઝમીન પર પટખા, જિસસે ટાંગ ટૂટ ગઈ. ઝખમ ઠીક ન હુવા ઔર બિગડકર ગેન્ગરીન હો ગઈ. ઈસી હાલતમેં ઉસકી બીવી કિસીકે સાથ ફરાર હો ગઈ. જવાન બેટેકો બશીરૂદ્દીનને કતલ કરા દિયા ઔર ઈસી કાતિલને ખિલાફત હાસિલ કરનેકે લિયે ઉસકી બેટીસે શાદી રચાઈ. મિરઝા બશીરૂદ્દીનને બાકી બેટોંકો ધક્કે દેકર જમાઅતસે નિકાલ દિયા. આખિર વક્તમેં ઝબાન બંદ હો ગઈ ઔર ચેહરા મસ્ખ હો ગયા. ઈસી હાલતમેં ખતમે નબુવ્વતકા ગદ્દાર ઈસ જહાંએ ફાનીસે અપની બકાયા સઝા પાનેકે લિયે ઉસ દારે બાકીમેં પહોંચ ગયા.

મૌલાના લાલ હુસૈન અખ્તર (રહ.) કી કાદિયાનિયતસે તૌબા

મૌલાના લાલ હુસૈન અખ્તર (રહ.) કોલેજમેં પઢ્હતે થે કે તેહરીકે ખિલાફત ચલી. કોલેજકો ખૈરબાદ કેહકર તેહરીકે ખિલાફતમેં શામિલ હો ગયે. ખિલાફત કમેટી બટાલાકે ઝેરે હિદાયત ગોરદાસપુર જિલ્લા ભરમેં ખૂબ તેહરીકકા કામ કિયા. બિલ આખિર ગોરદાસપુરકી અદાલતમેં તકરીરેં કરને પર મુકદ્દમા ચલા. એક સાલકી સઝા મિલી, જો ગોરદાસપુરકી જેલમેં કાટી. રિહા હુએ તો આર્યા સમાજ ઔર શુધીકી તેહરીકકે મુકાબલે પર કામ કરનેકા અઝમ કિયા. મિરઝાઈયોંકે હથ્થે ચઢ્હ ગયે. મિરઝાઈયોંકે નામ નિહાદ (મુકર્રર) તબ્લીગી ઈસ્લામકે જાલમેં ફંસ ગયે. ઉનકી બયઅત કી, અંજુમનકે કોલેજમેં દાખિલ હો ગયે. સંસ્કૃત, વેદ વગૈરહ ભી ઈસી દૌરાન પઢ્હે. સેક્રેટરી અહમદ યે એસોસિયેશન એટેડ "પૈગામે સુલહ" લાહોર વગૈરહકે અહમ ઓહદોં પર ફાઈઝ હુએ ઔર આઠ સાલ તક લાહોરમેં મિરઝાઈયોંકે મુબલ્લિગકી હૈસિયતસે મિરઝા અકાઈદકી તબ્લીગ કરતે રહે. બિલ આખિર મિરઝાઈયત છોડને પર ખૂદ લિખતે હૈં.

"અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફઝલ ફરમાયા. ૧૯૩૧ કે બીચમેં ચંદ ખ્વાબ દેખે, જિનમેં મિરઝા કાદિયાનીકી નિહાયત ઘનાવની શકલ દિખાઈ દી ઔર ઉસે બુરી હાલતમેં દેખા. આખિરકાર ઉન ખ્વાબોંસે મુતાસ્સિર હોકર ફૈસલા કિયા કે ખુદાવંદે કરીમકો હાઝિર વ નાઝિર સમઝકર, મુહબ્બત વ અદાવતકો છોડકર મિરઝા કાદિયાનીકી મશ્હૂર તસ્નીફાત (કિતાબોં) કા મુતાલઆ કિયા. ખાલીઉઝ ઝહન હોકર જૂં જૂં મુતાલઆ કરતા, મિરઝાકી સદાકત મુશ્તબેહ હોતી ગઈ. યહાં તકકે મુઝે યકીને કામિલ હો ગયા કે મિરઝા કાદિયાની ઝૂઠા થા."

ઉન ખ્વાબોંકી તફસીલ મૌલાના અબ્દુર્રહીમ અશઅરકી ઝબાની સુનિયે જો હઝરત મૌસૂફકે નામવર શાગિર્દ ઔર રફીકે સફર ઔર મજાલિસકે મુનાઝિરે ઈસ્લામ હૈં. હઝરત મૌલાના લાલ હુસૈન અખ્તર ઉસ્તાઝી મર્હૂમ ફરમાયા કરતે થે કે એક દફા' ખ્વાબમેં મૈંને દેખા કે એક રસ્સી હૈ, જિસકા એક સિરા મેરે હાથમેં ઔર દૂસરા મિરઝા કાદિયાનીકે હાથમેં હૈ. વો મુઝે અપની તરફ ખીંચ રહા હૈ. ખ્વાબમેં દેખા કે એક બુઝુર્ગ આએ ઔર ઉનહોંને કોઈ ચીઝ મારકર દરમિયાનસે રસ્સી કાટ ડાલી. યકદમ ધડામ હુવા. મૈં ઘભરાયા તો બુઝુર્ગને કહા કે વો દેખો મિરઝા કાદિયાની જહન્નમમેં જલ રહા હૈ. મૈંને દેખા તો આગકે અલાવમેં મિરઝા કાદિયાની જલ રહા થા. ઔર ઉસકી શકલ ખિન્ઝીરકી સી થી.

દૂસરી દફા ખ્વાબમેં દેખા કે જહન્નમમેં મિરઝા કાદિયાની ખિન્ઝીરકી શકલમેં રસ્સિયોંસે જકડા હુવા જલ રહા હૈ. મૈં ડર ગયા. ગૈબસે આવાઝ આઈ કે યે શખ્સ મિરઝા કાદિયાની ઔર ઉસકે માનનેવાલે સબ ઈસી તરહ જલેંગે. તુમ બચ જાઓ. ચુનાંચે યકુમ જન્વરી ૧૯૩૨ કો મિરઝાઈયતસે તૌબા કરકે ઈસ્લામ કબૂલ કરનેકા એ'લાન કર દિયા.

હઝરત મિયાં શેર મુહમ્મદ શર્કપુરી (રહ.) કા કશ્ફ

હઝરત મિયાં શેર મુહમ્મદ શર્કપુરી (રહ.) ને એક દફા મુરાકબા કિયા ઔર મિરઝા કાદિયાનીકો કબરમેં બાવલે કુત્તેકી શકલમેં દેખા કે ઉસકે મુંહસે આગ નિકલ રહી હૈ ઔર વો ઈન્તિહાઈ ખૌફનાક આવાઝેં નિકાલ રહા હૈ. બડી ફુરતીસે ઘૂમ ઘૂમકર મુંહસે દુમ (પૂંછડી) પકડનેકી કોશિશ કર રહા હૈ. ગુસ્સામેં આકર

કભી અપની ટાંગોંકો કાટતા હૈ ઔર કભી સર ઝમીન પર પટખતા હૈ. (અલ્લાહ તઆલા ઈસ લઈનકે અઝાબમેં મઝીદ ઈઝાફા ફરમાએ. આમીન.)

અબ્દુલ કરીમ કાદિયાનીકા અંજામ

જિસ્મકા મોટા, કદકા છોટા, નિય્યતકા ખોટા, મિરઝા કાદિયાનીકે ઈસ્તિન્જેકા લોટા. એક આંખ નહીં થી, એક કાન નહીં થા, એક બાઝૂ ભી નહીં થા, બે ઢબે ચેહરે પર ચીચકકે દાગ થે, સરકે એક તરફકે બાલ કુછ યૂં ઉડે હુએ જૈસે જલ ગયે હોં, એક પાંવકી હડ્ડી થોડીસી ટેઢી, નીમવા આંખેં જિનહેં દેખકર પતા ભી નહીં ચલતા થા કે સો રહા હૈ યા જાગ રહા હૈ, પેટ ઈસ અંદાઝસે ફૂલા હુવા જૈસે બકરેકો ઉભારા હો જાએ. અગર યે નુકૂશ ઔર ખદ્દો ખાલ કિસી તસ્વીર બનાનેવાલેકો દે દિયે જાએં તો જો લાજવાબ તસ્વીર બનેગી વો અબ્દુલ કરીમ કાદિયાની હોગા. મિરઝા કાદિયાનીકે ઈબાદતખાનેકા ઈમામ થા. ઉસકી શકલ ઔર વુજૂદકો દેખકર મેહસૂસ હોતા થા કે મિરઝા કાદિયાનીકે જિસ્મસે નિકલનેવાલી લા'નતી શુઆઓંકો સબસે ઝિયાદા ઉસને અપને વુજૂદમેં જઝ્બ કિયા હૈ. સિયાલકોટકા રેહનેવાલા થા. હકીમ નૂરૂદ્દીન મુરતદકી ઈરતિદાદી તબ્લીગસે મુરતદ હુવા ઔર હકીમ નૂરૂદ્દીન મુરતદ ઉસકે ઈમાનકા કાતિલ ઠહેરા. બડા જોશીલા તકરીર કરનેવાલા થા. જબ ઝિયાદા જોશમેં આતા તો મુંહસે ઝાગ ઔર થૂકકા સિલસિલા શુરૂ હો જાતા. જિસસે કરીબી સુનનેવાલે ખૂબ ફાઈદા ઉઠાતે. જબ ઝિયાદા જોશમેં આતા તો અપને બાકી માંદા આ'ઝાકો યૂં હરકત દેતા કે અભી ઉડકર સામનેવાલી દીવાર પર જા બૈઠેગા. મિરઝા કાદિયાની પર યૂં ફિદા થા જૈસે શયતાન મિરઝા પર ફિદા થા. અપને નામ નિહાદ જુમ્આકે ખુત્બામેં મિરઝા કાદિયાનીકો અલ્લાહકા નબી ઔર રસૂલ કેહતા (મઆઝલ્લાહ) ઔર દજલો ફરેબકી કાલી ઔર ઝહરીલી ઝબાનસે કુરઆન વ હદીસસે ઉસકી નબુવ્વત સાબિત કરનેકી નાપાક જસારત (કોશિશ) કરતા. એક દિન અબ્દુલ કરીમ કાદિયાનીકે જિસ્મ પર એક ફોડા નમૂદાર હુવા. બડા ઈલાજ મુઆલિજા કરાયા ગયા લેકિન ફોડા મિરઝા કાદિયાનીકી ઝબાનકી તરફ બઢતા હી ગયા ઔર આખિર ઉસકા પૂરા વુજૂદ ફોડા બન ગયા. ડાક્ટરોંને ચીરફાડ કરકે બદન કાટ કાટકર રખ દિયા. મુરતદ અબ્દુલ કરીમ ઔર મિરઝા કાદિયાની એક હી મકાનમેં રેહતે થે. ઉપરકી મંઝિલ પર મુરતદ અબ્દુલ કરીમ ઔર નીચેકી મંઝિલમેં મિરઝા કાદિયાની. દર્દકી

શિદ્દતસે મુરતદ અબ્દુલ કરીમ ઝબહ હોતે બકરેકી તરહ ચીંખેં મારતા જિસસે સારા મકાન હિલ જાતા. ઉસકા કટા ફટા ઔર ચીરા ફાડા વુજૂદ તડપ તડપકર ચારપાઈસે નીચે ગિરતા જિસસે ફિર ચારપાઈ પર રખ દિયા જાતા. વો ચીંખ ચીંખકર મિરઝા કાદિયાનીકો મિલનેકે લિયે આવાઝેં દેતા. લોગ મિરઝા કાદિયાનીસે કેહતે કે તુમ ઉસસે મિલ લો, વો તુમહારી યાદમેં રોતા હૈ. મક્કાર મિરઝા જવાબ દેતા કે મુઝે ઉસકી તકલીફકા ઈન્તિહાઈ દુઃખ હૈ ઔર મેરા દિલ ઉસે મિલનેકે લિયે તડપતા હૈ લેકિન મૈં ઉસે નહીં મિલ સકતા. ક્યૂંકે મૈં એક કમઝોર દિલકા આદમી હૂં ઔર મુઝસે ઉસકી હાલત દેખી નહીં જાએગી. દર હકીકત મિરઝા ઉસસે મિલને સિર્ફ ઈસ લિયે નહીં જાતા થા કે કહીં ઉસકે કરીબ જાનેસે યે ખતરનાક બીમારી ઉસે ભી ન લગ જાએ. જબ મુરતદ અબ્દુલ કરીમકી ચીંખોંકી આવાઝેં ઝિયાદા હોલનાક હુઈ તો મિરઝા કાદિયાનીને અપના રહાઈશી કમરા બદલકર ઉસ કમરેમેં રહાઈશ ઈખ્તિયાર કર લી જહાં ચીંખોંકી આવાઝ કમ આતી થી. મુરતદ અબ્દુલ કરીમ મિરઝા કાદિયાનીકો મુલાકાતકે લિયે પુકારતા રહા લેકિન મિરઝા કાદિયાની ઉસે મિલને ન આયા. આખિર યેહી હસરત દિલમેં લિયે વો તડપતા તડપતા જહન્નમ વાસિલ હો ગયા. મિરઝા કાદિયાની મરે હુએ અબ્દુલ કરીમકા ચેહરા ભી ડરકે મારે દેખને ન ગયા. મુરતદ અબ્દુલ કરીમકા જનાઝા મૈદાનમેં પડા હૈ. મિરઝા કાદિયાની વહાં આતા હૈ. મિરઝાકા એક મુરીદ કફનસે અબ્દુલ કરીમકા મુંહ નિકાલકર મિરઝાકો કેહતા હૈ કે હઝરત સાહબ ચેહરા દેખ લેં. મિરઝા કાદિયાની રોતી સૂરત બનાકર કેહતા હૈ કે મુઝસે દેખા નહીં જાતા. આખિર ઝૂઠે નબીકા ઝૂઠા સહાબી, ઝૂઠી મસ્જિદકા ઝૂઠા ઈમામ, ઝૂઠે બેહિશ્તી મકબરામેં દફન કર દિયા જાતા હૈ. મુરતદ અબ્દુલ કરીમ વો પેહલા મુરદા થા જો સબસે પેહલે કાદિયાની બેહિશ્તી મકબરામેં દફન હુવા. યાની કાદિયાની બેહિશ્તી મકબરાકા "બેહતરીન ઈફતિતાહ, "બેહતરીન મુરદા" સે કિયા ગયા.

ફગલામેં મુબાહિલા ઔર મિરઝાઈયોંકા અંજામ

આપ માન્સહરાસે અગર બાલાકોટકી તરફ જાએંગે તો "ઈત્ર શીશા" કે કરીબ એક ગાંવ ફગલા નામી હૈ જિસમેં અકસર આબાદી સાદાતકી હૈ. ઈસ કસ્બામેં સબસે પેહલે અબ્દુર્રહીમ શાહ નામી એક શખ્સને મિરઝાઈયત કબૂલ કી ઔર મિરઝાઈયતકા મુબલ્લિગ બનકર મિરઝાઈયતકી તશહીર શુરૂ કર દી,

લેકિન ઉલમાએ કિરામને હર દૌરમેં બાતિલકે ખિલાફ ઝબાન વ સનાનસે જિહાદ કિયા. ખુદાકી શાન હૈ ઉસ ઈલાકેમેં ઉલમાએ હક ઔર ઉલમાએ દેવબંદ બહોત તા'દાદમેં થે. ખાસકર ફગલામેં ભી મૌલાના કાઝી અબ્દુલ લતીફ ફાઝિલે દેવબંદસે અકસરો બેશ્તર મિરઝાઈયોંકા મુબાહિસા ચલતા રેહતા થા. શુદા શુદા મઆમલા મુબાહિલે તક પહોંચા. તય યે પાયા કે તીન તીન આદમી દોનોં તરફસે લે લિયે જાએં. મુસલમાનોંકી તરફસે તીન ઉલમાએ કિરામ થે, જો નીચે લિખ્ખે ગયે હૈં.

(૧) હઝરત મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબ, ફાઝિલે દેવબંદ, ઈમામ મસ્જિદે સિંધપાર,

(૨) હઝરત મૌલાના અબ્દુલ જલીલ સાહબ, ફાઝિલે દેવબંદ, ઈમામ મસ્જિદે ઈત્ર શીશા.

(૩) હઝરત મૌલાના કાઝી અબ્દુલ લતીફ સાહબ, ફાઝિલે દેવબંદ, ઈમામ મસ્જિદે ફગલા.

મિરઝાઈયોંકી જાનિબસે (૧) અબ્દુર્રહીમ શાહ (૨) ગુલામ હૈદર (૩) અબ્દુર્રહીમ ઉર્ફ ખીમ ચુને ગયે.

યે તારીખી મુબાહિલા ૨૬ ફરવરી ૧૯૭૩ જુમ્આકે દિન તય પાયા ઔર આસપાસકે દેહાતોંમેં ભી ઈત્તિલાઆત ભેજ દી ગઈ. અવામકા અઝીમ ઈજતિમાઅ હક વ બાતિલકે ઈસ મઅરકેકો દેખનેકે લિયે ઉમંડ આયા. ઔર જગહ ભી ઐસી મુન્તખબ કી ગઈ જો કે ઈલાકાકા મશ્હૂર તરીન મઝાર થા, જો "ગાઝી બાબા" કે નામસે મશ્હૂર હૈ. મુબાહિલા શુરૂ હોનેસે પેહલે હઝરત મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબને મુબાહિલાકી હકીકત બયાન કી ઔર ગર્ઝ વ ગાયતસે અવામકો રૂશનાસ કરાયા. નીઝ કાદિયાનિયતકે બારેમેં તફસીલસે રોશની ડાલી કે હમ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો ખાતિમુન્નબિય્યીન માનતે હૈં, જબકે મિરઝાઈ મિરઝા કાદિયાનીકો નબી માનતે હૈં. હમારા અકીદા હૈ કે હઝરત ઈસા (અલૈ.) આસમાન પર ઝિંદા હૈં જબકે મિરઝાઈયોંકા અકીદા હૈ કે વો ઈન્તિકાલ કર ચુકે હૈં. ઔર મિરઝા કાદિયાની હઝરત ઈસા (અલૈ.) કી જગહ "મસીહ" બનકર આયા હૈ. હમ ઈસ લિયે યહાં જમા હુએ હૈં કે સબ મિલકર આજિઝી, ઝારી ઔર ખુલૂસસે દુઆ કરેં કે જિસકા અકીદા ગલત હૈ ઔર જો બાતિલ પર હૈ, ખુદાવંદે કુદ્દૂસ ઉસ પર હલાકતકી સૂરતમેં (એક સાલકે અંદર અંદર) અઝાબ નાઝિલ કરે ઔર સખ્ત સઝા દે.

ચુનાંચે તમામ હાઝિરીનને અપને સરોંકો નંગા કરકે દુઆ શુરૂ કર દી. બીસ મિનિટ લગાતાર દુઆ હોતી રહી ઔર મજમાસે આમીન આમીનકી આવાઝ આતી રહી. દુઆકે દરમિયાન ગુલામ હૈદર નામી કાદિયાની પર ગશીકા દૌરા પડા ઔર બેહોશ હોકર ગિર પડા. અબ્દુર્રહીમ શાહ કાદિયાનીને ઉસકો હોશમેં લાનેકે બાદ ખડા કિયા ઔર હૌસલા દિયા. એક દૂસરા કાદિયાની અબ્દુર્રહીમ જો દુકાનદાર થા, ઔર મુબાહિલામેં શરીક થા, ઈસી દુઆકે દૌરાન કેહને લગા કે મૈં તો દુઆ કરતા હૂં કે ખુદાવંદે કુદ્દૂસ, જો હમમેં ઝૂઠા હૈ ઉસકો પાગલ કર દે તાકે દેખે સચ્ચા કૌન હૈ ઔર ઝૂઠા કૌન હૈ? ઔર દૂસરોંકો ભી ઈબરત હો.

રાકિમુલ હુરૂફસે હઝરત મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબ મદ્દ ઝિલ્લુહૂને બયાન ફરમાયા કે મુબાહિલાસે પેહલે મૈંને અબ્દુર્રહીમ શાહ કાદિયાનીસે, જો વહાં મિરઝાઈયોંકા સરગના (સરદાર) થા, કહા કે આઓ તુમ ઔર મૈં એક આસાન તરીકા ઈખ્તિયાર કરતે હૈં. યે જો ચીડકે બુલંદ ઔર ઉંચે દરખ્ત હૈં, ઉન દરખ્તોં પર ચઢકર એક દૂસરેકા હાથ પકડકર ઉપરસે છલાંગ લગાતે હૈં, જો સચ્ચા હોગા વો બચ જાએગા ઔર જો ઝૂઠા હોગા વો નીચે ગિરતે હી મર જાએગા. લેકિન અબ્દુર્રહીમ શાહ કાદિયાનીને ઈસ બાતસે બિલકુલ ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહા કે નહીં, હમ મુબાહિલા હી કરેંગે.

અબ સુનિયે! મુબાહિલા કરનેવાલે કાદિયાની લોગોંકે સાથ ક્યા બીતી ઔર ઉનકા અંજામ ક્યા હુવા, અબ્દુર્રહીમ કાદિયાનીને મુબાહિલાકે વક્ત ખૂદ કહા થા કે ખુદા ઝૂઠેકો પાગલ કર દે. એક માહકે બાદ વો પાગલ હો ગયા ઔર ઔલ ફૌલ બકને લગા. કરીબ "જાબા" નામી બસ્તીમેં ફૌજકા કેમ્પ થા. વો વહાં બગૈર ઈજાઝત દાખિલ હુવા ઔર શોર શરાબા શુરૂ કર દિયા. અંગ્રેઝ કમાન્ડર થા. ઉસને અબ્દુર્રહીમ કાદિયાનીકો પકડકર પોલીસકે હવાલે કર દિયા ઔર કાફી દિનોં તક જેલમેં રહા. જબ જેલસે રિહા હુવા તો ખૂદ કેહને લગા કે મૈંને મિરઝા કાદિયાનીકો સુવ્વરકી શકલમેં દેખા હૈ ઔર કાદિયાની અકીદેકો છોડકર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. ગુલામ હૈદર નામી કાદિયાનીકો ઉસકે ભતીજોંને ઠીક એક મહીનાકે બાદ જુમ્આકે દિન ૨૬ માર્ચ ૧૯૭૩ કો બિલકુલ મા'મૂલીસી બાત પર જહન્નમ વાસિલ કર દિયા. ગુલામ હૈદરકી કોઈ ઔલાદ ન થી. ભતીજોંકો શેસન કોર્ટકે સુપુર્દ કર દિયા ગયા. ચુનાંચે ચંદ મહીને હી ગુઝરે થે કે પોલીસને બગૈર કિસી સઝા ઔર જુરમાનાકે બરી કર દિયા ઔર ઉસકે વો ભતીજે અભી તક ઝિંદા હૈં. રાકિમુલ હુરૂફને બિલમુશાફા ઉનસે બાત ભી કી હૈ. ઉનહોંને યેહી કુછ બતાયા હૈ.

રહિમસે હઝરત મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબ મદ્દ ઝિલ્લુહૂને ફરમાયા કે ઉસ સાલસે હમ તીનોં ઉલમાકે સરમેં ભી કભી દર્દ નહીં હુવા, બલ્કે પેહલે અગર કોઈ તકલીફ થી તો વો ભી અલ્લાહ તઆલાને દૂર ફરમા દી.

તીસરે કાદિયાની અબ્દુર્રહીમ શાહ કો ૧૯૭૪ મેં અલ્લાહ તઆલાને ઐસી મોહલિક બીમારીમેં મુબ્તલા કિયા કે ઉસકે જિસ્મમેં કીડે પડ ગયે ઔર આમ લોગ ઉસકે કમરેમેં ન જા સકતે થે. કમરેમેં દાખિલ હોનેસે હી બદબૂ આતી થી. બિલ આખિર કાફી મુદ્દત ઐસી હાલતમેં રેહનેકે બાદ અબ્દુર્રહીમ શાહ અપને અંજામકો પહોંચ ગયા.

મુબાહિલીન ઉલમામેંસે સિર્ફ મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબ મદ્દ ઝિલ્લુહૂ હયાત હૈં. બકિય્યા દો હઝરાત કુછ અરસા પેહલે ઈસ દુનિયાસે તશરીફ લે જા ચુકે હૈં. મૈંને યે રૂદાદ મૌલાના કરીમ અબ્દુલ્લાહ સાહબસે સુનકર લિખ્ખી હૈ.

(મૌલાના મંઝૂર અહમદ શાહ આસમી, તઝકિરા મુજાહિદીને ખત્મે નબુવ્વત સ. ૩૦૭ સે ૩૧૦)

જનાઝા ઔર મખ્ખિયાં

મેરે એક દોસ્ત મુહમ્મદ સફદર ભટ્ટીકે તાયા એક કાદિયાની મુરબ્બીકી સોહબતમેં બૈઠનેકી વજહસે કાદિયાનિયતકી તરફ માઈલ હોના શુરૂ હો ગયે. કાદિયાની કિતાબોંકા મુતાલઆ કરના શુરૂ કર દિયા. એક રાત વો મિરઝા કાદિયાનીકી એક કિતાબ પઢતે પઢતે સો ગયે. ઉસી રાત ઉનહેં ખ્વાબ આયા કે રાતકા ઘટાટોપ અંધેરા હૈ ઔર વો એક સુનસાન જંગલમેં ખડે હૈં કે અચાનક ઉનહોંને દેખા કે ઉનકે બિલકુલ કરીબસે એક જનાઝા ગુઝર રહા હૈ. જનાઝેકે સાથ સિર્ફ ચાર આદમી હૈં જિનહોંને ચારપાઈકે એક એક પાયેકો ઉઠા રખ્ખા હૈ. ચારોં આદમી ચેહરોં પર સિયાહ નકાબ ઓઢે હુએ હૈં. મય્યિત પર કોઈ ચાદર નહીં. લાખોં મખ્ખિયાં મય્યિત પર ભિનભિનાહટ રહી હૈં. મય્યિતસે ઈન્તિહાઈ ગલીઝ (નાપાક) માદ્દા ટપક રહા હૈ જિસસે નાકાબિલે બરદાશ્ત બદબૂ ઉઠ રહી હૈ. ઉનહોંને બડી હિંમતસે જનાઝા ઉઠાએ હુએ એક શખ્સે પૂછા કે યે કિસકા જનાઝા જા રહા હૈ? ઉસ શખ્સને બડે સખ્ત લેહજેમેં જવાબ દિયા કે યે મિરઝા કાદિયાનીકા જનાઝા હૈ. સફદર ભટ્ટી સાહબ કેહતે હૈં કે સુબહ ઉઠતે હી તાયાજી ઝારો કતાર રોને લગે. સારે ઘરવાલે યકદમ ઈખટ્ઠે હો ગયે. તાયાજીકો સંભાલા

ઔર માજરા પૂછા. ઉનહોંને કાંપતે કાંપતે સારા ખ્વાબ સુનાયા. ફિર તાયાજીને સારે ઘરવાલોંકો મુખાતબ કરકે કહા કે તુમ સબ ગવાહ રેહના કે મૈંને તૌબા કર લી ઔર મિરઝા કાદિયાની દજ્જાલ પર કરોડોં લા'નતેં ભેજતા હૂં.

કુત્તે

મૌલાના અતીકુર્રહમાન ચુનેવટી મરહૂમ પેહલે કાદિયાની થે, બાદમેં અલ્લાહકે ફઝલસે મુસલમાન હો ગયે. મૌલાના મરહૂમ અપને મુસલમાન હોનેકા વાકિઆ સુનાયા કરતે થે.

"એક રાત મૈંને ખ્વાબમેં દેખા કે મૈં કાદિયાનમેં મિરઝા કાદિયાનીકે ઘરસે ચોકકી તરફ આ રહા હૂં. ચોકમેં મૈંને દેખા કે બહોતસે લોગ એક દાઈરેકી સૂરતમેં ઈસ તરહ ખડે હૈં કે ગોયા કિસી મદારીકા તમાશા દેખ રહે હોં. ઉન લોગોંકે દરમિયાનમેં કુછ લોગ ખડે હૈં, જિનકે ધડ તો ઈન્સાનોં જૈસે હૈં લેકિન મુંહ કુત્તોં જૈસે હૈં ઔર વો આસમાનકી તરફ મુંહ ઉઠાકર ચીંખ ચીંખકર રો રહે હૈં. મજમા'કે તમામ લોગ ઉનહેં બળી હૈરાનીસે દેખ રહે હૈં. મૈંને એક શખ્સકા કાંધા હિલાકર ઉસસે પૂછા કે યે લોગ કૌન હૈં? ઉસને જવાબ દિયા કે યે મિરઝા કાદિયાનીકે મુરીદ હૈં. ફિર મૈં ખ્વાબસે બેદાર હો ગયા. ખૌફકે મારે મેરા જિસ્મ પસીનેસે શરાબોર થા. મૈંને ફૌરન તૌબા કી ઔર મુસલમાન હો ગયા."

કબર ફટ ગઈ

ડેરા ગાઝીખાનકે કસ્બા ઈલાહાબાદમેં એક મુંહફટ ઔર ઈન્તિહાઈ બદ ઝબાન કાદિયાની માસ્ટર રેહતા થા. ઉસ શાતિર (મક્કાર) કો જહાં મૌકા મિલતા, વો કાદિયાનિયતકી તબ્લીગ કરતા ઔર ખત્મે નબુવ્વતકે બારેમેં બકબક કરતા. એક દિન વો ઈસી તરહ બકબક કરતા મર ગયા. કાદિયાનિયોંને ઉસે મુસલમાનોંકે મકામી કબ્રસ્તાનમેં દફન કરનેકા ખુફિયા પ્રોગ્રામ બનાયા. લેકિન કિસી ઝરીઆસે યે ખબર મુસલમાનોં તક પહોંચ ગઈ ઔર મુસલમાનોંને અપને કબ્રસ્તાનમેં ઈસ મલઉનકી તદફીન ન હોનેકા બંદોબસ્ત કર લિયા ઔર ઈલાકા પોલીસકો ભી ઈત્તિલાઅ કર દી. કાદિયાની ખૌફઝદા હો ગયે ઔર ઉનહોંને મજબૂરન ઉસકો ઉસકી અપની ઝમીનમેં દફન કર દિયા. તદફીનકે બાદ કબરમેં ઝબરદસ્ત આગ લગ ગઈ ઔર યે કૈફિયત તીન દિન તક મકામી લોગ દેખતે રહે. આખિર કબર

ફટ ગઈ ઔર વહાં એક બહોત બડા ગળ્હા બન ગયા. લોગ દૂર દૂરસે ઉસ ઈબરત ગાહકો દેખને આતે. કાદિયાનિયોંને અપની બેઈઝઝતી હોતે દેખકર પત્થરોંસે ઉસ ગળ્હેકો ભરવા દિયા ઔર ઉસકે ઉપર કબરકા પુખ્તા ચબૂતરા કાઈમ કર દિયા લેકિન બદબખ્તોંને ઈસ હોલનાક વાકિઆસે કોઈ ઈબરત હાસિલ ન કી.

દેખોગે બુરા હાલ મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે અદુવ્વકા
મુંહ પર હી ગિરા જિસને ચાંદ પે થૂકા

જર્મનીમેં પાકિસ્તાનસે ગઈ હુઈ એક તબ્લીગી જમાઅત અપને તબ્લીગી ગશ્તમેં મસરૂફ થી. શામ હોનેકો થી. જમાઅતને મગરિબકી નમાઝ રાસ્તેમેં આનેવાલી એક મસ્જિદમેં પઢી ઔર રાત વહીં બસર કરનેકા ઈરાદા કિયા. ઈશાકી નમાઝ અદા કરનેકે બાદ મસ્જિદકે ઈમામસે જમાઅતકી બાતચીત હુઈ ઔર ઈમામે મસ્જિદસે વક્તકા મુતાલબા કિયા. ઈમામે મસ્જિદને જમાઅતકે સાથ તીન દિન ચલનેકા વાદા કિયા. સુબહ હુઈ તો પતા ચલા કે મઝકૂરા મસ્જિદ તો કાદિયાની ઈબાદતગાહ હૈ ઔર ઈમામે મસ્જિદ ઈસ ઈલાકેકી કાદિયાની જમાઅતકા સરબરાહ (મુન્તઝિમ) હૈ. જબ ઈમામે મસ્જિદકો ઈસ બાતકા પતા ચલા તો ઉસને જમાઅતકે અમીરસે કહા કે અગરચે મૈં કાદિયાની હૂં લેકિન મૈં દીનકી બાતેં સીખનેકે લિયે આપકે સાથ ચલૂંગા. ચુનાંચે વો જમાઅતકે સાથ તીન દિનકે લિયે ઉસી વક્ત રવાના હો ગયા. ઉસે ઘરસે નિકલે યે પેહલી રાત થી કે ઉસે ખ્વાબ આયા. ખ્વાબમેં ઉસને દેખા કે સરવરે દો આલમ (સ.અ.વ.) તશરીફ ફરમા હૈં ઔર સાથ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) ઔર હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) બૈઠે હુએ હૈં ઔર કુછ ફાસલે પર એક ખિન્ઝીર ઝન્જીરસે બંધા હુવા હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ઈસ કાદિયાનીસે મુખાતબ હોકર કેહતે હૈં.

"તુમ ઈસ ખિન્ઝીરકે પાસ તો જાતે હો, હમારે પાસ ક્યૂં નહીં આતે?

ખ્વાબને ઉસે હિલાકર રખ દિયા લેકિન ઉસને કિસીસે ઝિક્ર ન કિયા. અગલી રાત સોયા તો ફિર યેહી ખ્વાબ દેખા, લેકિન ઉસને ખ્વાબકે બારેમેં કિસીસે કોઈ બાત ન કી. તીસરી રાત ઉસને ફિર ખ્વાબ દેખા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ઉસે ગુસ્સા ઔર નારાઝગીસે કેહ રહે હૈં.

"તુમ ખિન્ઝીરકે પાસ તો જાતે હો લેકિન હમારે પાસ ક્યૂં નહીં આતે?"

રાતભર વો ચૈનસે સો ન સકા. સુબહ હુઈ તો વો સર ઝુકાએ જમાઅતકે અમીરકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા. માથે પર નદામતકા પસીના થા ઔર આંખોંસે આંસૂઓંકી ઝડી લગી હુઈ થી. વો અમીર સાહબસે કેહને લગા.

"અમીર સાહબ! મુઝે કલિમા પઢાઈયે ઔર મુસલમાન કીજિયે."

અમીર સાહબ ખૂશીસે ઉછલ પડે ઔર ઉससे પૂછા કે ક્યા હુવા? જવાબમેં ઉસને અપના ખ્વાબ સુનાયા. સબ પર કૈફ વ મસ્તીકી કૈફિયત તારી હો ગઈ ઔર મુબારક મુબારકકી સદાએં બુલંદ હોને લગીં. વો નવમુસ્લિમ હાથ બાંધકર જમાઅતકે અમીરસે દરખ્વાસ્ત કરને લગા કે મૈં અપને ઘરમેં આપકી દા'વત કરના ચાહતા હૂં. અમીર સાહબને સાથિયોંસે મશ્વરાકે બાદ ઉસકી દિલજોઈકે લિયે દા'વત કબૂલ કર લી. જબ જમાઅત ઉસકે ઘર પહોંચી તો ઉનહેં સખ્ત હૈરાની હુઈ કે ઉસકા બહોત બડા ડ્રોઈન્ગ રૂમ કાદિયાનિયોંસે ભરા હુવા થા. નવમુસ્લિમ જમાઅતકે અમીરસે કેહને લગા.

"મૈંને અપના મુબારક ખ્વાબ ઈન સબકો સુનાયા થા ઔર અબ યે સબ કલિમા પઢકર મુસલમાન હોના ચાહતે હૈં."

તબ્લીગી જમાઅત અલ્લાહકા શુક્ર અદા કર રહી થી ઔર હર સાબિક કાદિયાની ભી ઈસ્લામ કબૂલ કરકે અલ્લાહકા શુક્ર અદા કર રહા થા.

નોટ :- રાકિમકો યે વાકિઆ આલમી મજલિસ તહફ્ફુઝે ખત્મે નબુવ્વતકે મુબલ્લિગ મૌલાના અબ્દુલ લતીફ ઈસાર સાહબને સુનાયા ઔર ઉનહેં યે વાકિઆ મુસ્લિમ કોલોની રબવાકી મસ્જિદમેં ઠેહરી હુઈ તબ્લીગી જમાઅતકે એક શખ્સને સુનાયા, જો જર્મની ગઈ હુઈ જમાઅતમેં શામિલ થા.

મુરદેકા મુંહ કિબ્લાસે ફિર ગયા

આધીકોટ ઝિલઅ ખૂશાબકે નઝદીક ઈમામુદ્દીન નામકા એક કાદિયાની રેહતા થા. જબ ૧૯૭૪ કી તૂફાની તેહરીક ખત્મે નબુવ્વત ઉઠી તો મુસલમાનોંકે ગૈઝો ગઝબકો દેખતે હુએ ઈમામુદ્દીન કાદિયાનીને કાદિયાનિયતસે તૌબા કરકે ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. મુસલમાનોંને ઉસકે ઈસ્લામ કબૂલ કરને પર બળી ખૂશીકા ઈઝહાર કિયા. ઈમામુદ્દીન મસાજિદમેં નમાઝ પઢને લગા. મુસલમાનોંકી શાદી ગમીમેં શિરકત કરને લગા. લેકિન વો મુનાફિક અંદર હી અંદર કાદિયાનિયોંસે રાબતે (તઅલ્લુક) રખતા ઔર ઉનહેં મુસલમાનોંકી સારી ખબરોંસે આગાહ કરતા. લેકિન મુસલમાનોંકો ઈસ જાસૂસકા પતા ન ચલતા. એક દિન ઈમામુદ્દીન કાદિયાની બીમાર હુવા ઔર ચલ બસા. મુસલમાનોંને ઉસે ગુસલ દિયા, કફન પહેનાયા, નમાઝે જનાઝા પઢાઈ, લહદ તક સાથ

ગયે. જબ ઉસે કબરમેં લિટાયા ગયા તો એક મૌલવી સાહબ કબરમેં ઉતરે ઔર ઉનહોંને ઉસકા ચેહરા મુખાલિફ સિમ્તસે કિબ્લા રૂખ કર દિયા. એક ઝોરદાર ઝટકા લગા ઔર મુરદેકા મુંહ દૂસરી તરફ હો ગયા. મૌલવી સાહબને સમઝા કે શાયદ મેરા પાંવ લગ ગયા હૈ. ઉનહોંને દો બારા ઉસકા મુંહ કિબ્લા રૂખ કિયા લેકિન ફિર એક ઝટકા લગા ઔર મુંહ દૂસરી તરફ હો ગયા. મૌલવી સાહબ કેહતે હૈં જબ તીસરી દફા' ભી ઉસકા ચેહરા કિબ્લાકી તરફસે હટ ગયા તો મેરે દિલમેં યે ઈલકા હો ગયા કે યે શખ્સ કાદિયાની હૈ ઔર ઉસને સિર્ફ મુસલમાનોંકો ધોકા દેતે હુએ ઈસ્લામ કબૂલ કરનેકા ડ્રામા રચાયા થા.

મરકદકી વેહશત બતા રહી હૈ
મદ્દે ફિક્ર હૈ યે કિસી ગુસ્તાખે રસૂલ (સ.અ.વ.) કા

કાલા નાગ

દેહલીવાલા ભકરકે ઉમરુદ્દીન સાકી કેહતે હૈં કે મેરે પાસ એક કાદિયાની આયા ઔર મુઝે કાદિયાનિયતકી તબ્લીગ કરને લગા. મિરઝા કાદિયાનીકો નબી ઔર કાદિયાનિયતકો મઝહબે હક સાબિત કરને લગા. મૈં અપની ઈલ્મી બિસાતકે મુતાબિક ઉસે જવાબ દેતા રહા. ડેઢ દો ઘંટે બહસ કરનેકે બાદ વો ચલા ગયા. મૈંને ઈસ વાકિઆકા ઝિક્ર મૌલાના મુહમ્મદ નવાઝ સાહબસે કિયા. ઉનહોંને બડી તફસીલકે સાથ મુઝે કાદિયાનિયોંકે કુફ્રિયા અકાઈદકે મુતઅલ્લિક બતાયા ઔર મિરઝા કાદિયાની વ મઝહબે કાદિયાનિયતકી સિયાહ તારીખસે આગાહ કિયા. ઈસ વાકિઆકો તકરીબન એક હફતા ગુઝરા થા કે એક દિન મેરે ઘરકે દરવાઝે પર દસ્તક હુઈ. મૈંને દરવાઝા ખોલા તો દેખા કે વોહી મલઉન કાદિયાની ખડા હૈ, ઉસકે હાથોંમેં કાદિયાની કિતાબોંકા એક બંડલ થા. ઉસને કિતાબેં મેરી તરફ બઢાતે હુએ કહા કે ઈન કિતાબોંકા મુતાલઆ કરો, તુમહેં બહોત ફાઈદા હોગા. મૈંને ઉસસે કહા કે મૈં ઈન કિતાબોંકો અપને ઘર નહીં રખ સકતા. અગર મેરી બીવી યા મેરે વાલિદૈનકો ઈનકી બાબત પતા ચલ ગયા તો વો મુઝે ઘરસે નિકાલ દેંગે ઔર પૂરા ખાનદાન મેરા બાઈકાટ કર દેગા. ઈસ પર વો મુઝે કેહને લગા કે તુમ ફિક્ર ન કરો. મેરી જવાન ભતીજી હૈ મૈં ઉસકે સાથ તુમહારી શાદી કર દૂંગા ઔર મૈં અપની ઝમીન ભી તેરે નામ કર દૂંગા. મૈંને ઉસે ડાંટતે હુએ કહા કે બે ગૈરત તૂ ઔરત ઔર માલકે બદલે મેરા ઈમાન ખરીદના

ચાહતા હૈ. મેરી નઝરોંસે દૂર હો જા. મેરા ગરજતા જવાબ સુનકર વો મુંહમેં બડબડાતા હુવા દફા હો ગયા. ઉસી રાત મુઝે ખ્વાબ આયા કે એક બહોત બડા કાલા નાગ મેરે પીછે ભાગ રહા હૈ. મૈં જિસ તરફ ભાગતા હૂં વો બડી તેઝીકે સાથ મેરે પીછે ભાગતા હૈ. ભાગ ભાગકર મેરા સાંસ ફૂલ જાતા હૈ ઔર મૈં પસીનેમેં શરાબોર હો જાતા હૂં. અચાનક મેરી નઝર મૌલાના મુહમ્મદ નવાઝ પર પડતી હૈ. મૈં લપકકર ઉન તક પહોંચ જાતા હૂં ઔર ઉનસે લિપટકર ઉનસે દીસ્સિદઆ (દરખ્વાસ્ત) કરતા હૂં કે મુઝે ઉસ નાગસે બચાએં. ઈસ અફરા તફરીમેં મેરી આંખ ખુલ જાતી હૈ. દેખા તો પસીનેમેં નહાયા હુવા થા. દિલ ઈતની તેઝીસે ધક ધક કર રહા થા ગોયા સીનેસે અભી બાહિર નિકલા. હોશ ઠીક હોને પર મૈંને અપને એક દોસ્તકે ઝરીએ કાદિયાનીકો પૈગામ ભેજવાયા કે અગર આઈન્દા મુઝસે મુલાકાતકી કોશિશ કી તો મુઝસે બુરા કોઈ ન હોગા. યૂં એક ખ્વાબકે ઝરીએ અલ્લાહ પાકને મેરી રેહનુમાઈ ફરમાઈ.

તવક્કુલ શાહસે દુઆકી દરખ્વાસ્ત

મૌલવી મેહબૂબ આલમ સહીફા મેહબૂબમેં લિખતે હૈં કે એક મરતબા મૈંને ખ્વાજા તવક્કુલ શાહ અંબાલવીસે અર્ઝ કિયા કે મૈં તો મિરઝા કાદિયાનીકો બુરા જાનતા હૂં. આપકે નઝદીક વો શખ્સ કૈસા હૈ? ઉન દિનોં મિરઝાકા દા'વા મુજદ્દિદિયત ઔર મેહદવિયતસે આગે ન બઢા થા. ખ્વાજા સાહબને ફરમાયા કે એક દફા મૈંને દેખા કે ગોયા કોતવાલકી હૈસિયતસે શહેર લાહોરકા ગશ્ત કર રહા હૂં. એક મકામ પર મિરઝા ગુલામ અહમદકો દેખા કે કાંટોં ઔર ગંદગીમેં પડા હૈ. મૈંને ઉસકે હાથકો હરકત દી ઔર ડાંટકર કહા, તેરે પાસ મુજદ્દિદિયત ઔર મેહદવિયતકા ક્યા સુબૂત હૈ? વો સખ્ત ઉદાસ ઔર ગમઝદા દિખાઈ દેતા થા. મેરે સવાલકા કુછ જવાબ ન દે સકા. મા'લૂમ હોતા હૈ કે ઉસને કોઈ અમલ કિયા થા. મગર ફિર કિસી બદ પરહેઝીકી વજહસે ઉસ અમલસે ગિર ગયા. મૌલવી મેહબૂબ આલમ લિખતે હૈં કે યે તો મેરા અપના મુશાહિદા હૈ કે ઉસકે અકસર ખત ખ્વાજા તવક્કુલ શાહકી ખિદમતમેં આયા કરતે થે, જિનકા યે મઝમૂન હોતા થા કે, "હુઝૂર મેરે હકમેં દુઆ ફરમાએં." ખતકે સુનતે હી ખ્વાજા સાહબકે ચેહરે પર ગુસ્સાકે મારે શિકન પડ જાતે થે, મગર સબર કરકે ખામોશ હો જાતે થે.

("રઈસે કાદિયાન" જિલ્દ દોમ સ. ૮)

શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ સહારનપુરી (રહ.)

શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ સહારનપુરી (રહ.) સે ઉલમાએ લુધયાનાકી મુલાકાત હુઈ. શાહ સાહબને ફરમાયા કે મૈંને કાદિયાનીકે મુતઅલ્લિક ઈસ્તિખારા કિયા થા. મૈંને દેખા કે યે શખ્સ ભેંરો પર ઈસ તરહ સવાર હૈ કે મુંહ દુમકી તરફ હૈ. જબ ગૌરસે દેખા તો ઉસકે ગલેમેં ઝન્નાર (જનોઈ) નઝર આયા, જિસસે ઉસ શખ્સકા બેદીન હોના ઝાહિર હૈ. (ફતાવા કાદરિયા)

જબ એક કાદિયાનીકી કબર ખોલી ગઈ

કોટ કેસરાની, તહસીલ તોનસા, ઝિલઅ ડેરા ગાઝીખાનમેં અમીરમંદ નામી કાદિયાની મર ગયા. ઉસ મરદૂદકો કાદિયાનિયોંને મુસલમાનોંકી મસ્જિદકે સહનમેં દફન કર દિયા. મકામી મુસલમાન ઈસ હાદસાસે ચીખ ઉઠે. ઉન ગરીબોંકી એહતિજાજી આવાઝકો બાઅસર કાદિયાનિયોંને દબાનેકી કોશિશ કી. મુસલમાનોંકી પુકાર પર આલમી મજલિસે તહફ્ફુઝે ખત્મે નબુવ્વત ઉનકી મદદકે લિયે બિજલીકી તરહ પહોંચી.

ખાનકાહ તોનસાકે ચશ્મો ચિરાગ ખ્વાજા મુનાફ સાહબ ભી ઈશ્કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે હથિયારસે મુસલ્લહ હોકર ખમ ઠોંકકર (લડનેકે લિયે) મૈદાનમેં આ ગયે. જુલૂસ નિકાલે ગયે, કાન્ફ્રન્સેં હુઈ ઔર હુકૂમતી હુક્કામસે મુતાલબા કિયા કે કાદિયાની મુરદેકો મસ્જિદમેંસે નિકાલા જાએ. હુકૂમતને ટાલ મટોલસે કામ લિયા. લેકિન અવામકે તૂફાની એહતિજાજકે સામને હુકૂમત બેબસ હો ગઈ ઔર ઉસે મુસલમાનોંકા મુતાલબા તસ્લીમ કરના હી પડા.

ચૌહડોં (ભંગી–ચમાર) કે ઝરીએ મરદૂદકી કબર ખોલી ગઈ. જૂંહી કબર ખુલી તો બદબૂકે તૂફાન ઉઠ ખડે હુએ. ઐસી સખ્ત બદબૂ થી કે લોગોંકે સર ચકરા ગયે ઔર આંખોંસે પાની નિકલ ગયા. લોગોંમેં ભગદડ મચ ગઈ. ગલીઝ ઔર કટા ફટા લાશા બાહિર નિકલા તો મારે ખૌફકે ચૌહડે (ભંગી) ભી કાંપ ગયે. લાશ કાદિયાનિયોંકે હવાલે કર દી ગઈ, જિનહોંને ચૌહડોંકે ઝરીએ હી ઉસે અપને ઘરકે સહનમેં દફન કર દિયા. લેકિન ચંદ દિનોંમેં ઘરમેં ઐસી બદબૂ ફૈલી કે ઘરમેં રેહના મુશ્કિલ હો ગયા. આખિર કાદિયાનિયોંને તંગ આકર ઉસે વહાંસે ઉખેડકર અપને ખેતોંમેં દફન કર દિયા.

આંખોં દેખે ગવાહ કેહતે હૈં કે જબ દૂસરી મરતબા કાદિયાનીકી લાશકો નિકાલા ગયા તો ઉસકી બદબૂ કઈ મીલ દૂર તક ગઈ ઔર લોગ કઈ દિનોં તક ઉસ બદબૂકો મેહસૂસ કરતે રહે. ઈસ ઈબરતનાક વાકિઆકો દેખકર કઈ કાદિયાની મુસલમાન હો ગયે, જિનમેંસે કુછ મુરદેકે ખાનદાનમેંસે ભી થે.

ઝાહિરકી આંખસે ન તમાશા કરે કોઈ
હો દેખના તો દીદહ દિલ વા કરે કોઈ

મિરઝા કાદિયાનીકો ચૌહડે (ભંગી) કી શકલમેં દેખા

મજુકા ઝિલઅ ખૂશાબકે જનાબ ઝફર ઈકબાલ સાહબ કેહતે હૈં કે મૈં આઠવીં જમાઅતમેં પઢતા થા. હમારે ઘરકે કરીબ હી એક કાદિયાની મુબલ્લિગ ગુલામ રસૂલ રેહતા થા. એક દિન ઉસને મુઝે કાદિયાનિયતકી દઅવત દી ઔર પઢનેકે લિયે કાદિયાની લિટ્રેચર ભી દિયા. મેરી ઉમર ભી પુખ્તા ન થી ઔર મઝહબી તા'લીમ ભી વાજબીસી (થોડીસી) થી. ઉસકી બાત સુનને ઔર ગુમરાહકુન લિટ્રેચર પઢનેકે બાદ શયતાનને મેરે દિલમેં વસ્વસા પૈદા કર દિયા કે કહીં કાદિયાની જમાઅત સચ્ચી હી ન હો. ઈશાકી નમાઝ પઢકર બિસ્તર પર લેટે યેહી સોચતે સોચતે સો ગયા. રાતમેં મૈંને ખ્વાબમેં મિરઝા કાદિયાનીકો ઈન્તિહાઈ ગલીઝ ઔર બદસૂરત ભંગીકી શકલમેં દેખા. સુબહ બેદાર હુવા તો ઝબાન પર ઈસ્તિગફારકે જુમ્લે જારી થે. અલ્લાહકા લાખ લાખ શુક્ર અદા કિયા ઔર કાદિયાની મુબલ્લિગકે ઘર જાકર ઉસકા લિટ્રેચર ઉસકે મુંહ પર દે મારા.

ઝફરૂલ્લાહકા હોલનાક અંજામ

ફિત્નએ કાદિયાનિયતકા પોપ ઝફરૂલ્લાહ મૌતકે બિસ્તર પર બેહોશ પડા હૈ. કભી કભી મા'મૂલીસી આંખેં ખોલકર અપને ઈર્દગિર્દ ખડે લોગોંકો હલકીસી નઝર દેખ લેતા હૈ. ખાને પીનેસે આજિઝ હૈ. ગિઝાઈ ઝરૂરિયાત પૂરી કરનેકે લિયે ગ્લૂકોઝકી બોતલેં ચઢા રખ્ખી હૈં. લેકિન ગ્લૂકોઝકા પાની પીલે રંગકા મહલૂલ બનકર મુંહકે રાસ્તે બાહિર નિકલ જાતા હૈ ઔર ઈસ પીલે રંગકે મહલૂલસે પાખાને જૈસી બદબૂ ઉઠ રહી હૈ. ડાક્ટર ટિશુ પેપરસે બારબાર ઉસ નાપાકીકો સાફ કર રહે

હૈં, લેકિન નાપાકી રુકનેકા નામ નહીં લેતી. ઝફરૂલ્લાહ ખાન બિસ્તર પર પેશાબ કર રહા હૈ, કમરેમેં ઈતની ઝિયાદહ બદબૂ હૈ કે ઠહેરના મુશ્કિલ હૈ. બદબૂ ઔર દીગર હિફાઝતી તદાબીરકો મદ્દે નઝર રખતે હુએ કાદિયાની ડાક્ટરોંને અપને મુંહ પર માસ્ક ચઢા રખ્ખે હૈં. આમ મુલાકાત પર સખ્ત પાબંદી હૈ. ક્યૂંકે ઝફરૂલ્લાહકા યે હોલનાક અંજામ દેખકર કોઈ ભી કાદિયાની, કાદિયાનિયતસે તૌબા કર સકતા હૈ. ઈસી હાલતમેં ઝફરૂલ્લાહ એડિયાં રગડ રગડકર મર જાતા હૈ, લેકિન મરનેકે બાદ ભી ઉસકે મુંહસે ગલાઝત (નાપાકી) જારી રેહતી હૈ.... જિસસે બચનેકે લિયે કાદિયાની ડાક્ટર ઉસકા મુંહ ખોલકર ગલેમેં રૂઈકા ગોલા ઠોંસ દેતે હૈં. લેકિન ખુદાઈ અઝાબ ઉસ ગોલેસે કહાં રુકતા હૈ!

રોશની મિલ ગઈ

સરહદકે નામવર આલિમે દીન દારૂલ ઉલૂમ પેશાવર સદરકે શેખુલ હદીસ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ હસન જાન સાહબ ફરમાતે હૈં.

“એક મરતબા તબ્લીગી જમાઅતકા એક વફદ ગલતીસે કાદિયાનિયોંકે મઝરાડેમેં ચલા ગયા. કાદિયાનિયોંને જબ તબ્લીગી જમાઅતકો દેખા તો ઉનહેં વહાંસે નિકાલ દિયા. જિસ પર જમાઅતકે અમીરને કાદિયાનિયોંસે કહા કે હમ આપકો બિલકુલ દઅવત નહીં દેતે, મગર આપ લોગ હમેં યહાં સિર્ફ તીન દિન ઠહેરનેકી ઈજાઝત દે દેં. હમ અપની નમાઝેં પઢેંગે ઔર તુમહારે કિસી કામમેં દખલ નહીં દેંગે. જિસ પર કાદિયાનિયોંને ઈજાઝત દે દી.

જબ તીન દિન હો ગયે તો જમાઅતકે અમીરને અલ્લાહ તઆલાકે હુઝૂરમેં ગિડગિડાના શુરૂ કિયા કે અય અલ્લાહ! હમસે વો કૌનસા ગુનાહ હો ગયા કે હમેં યહાં બૈઠે તીન દિન હો ચુકે હૈં. એક આદમી ભી હમારે સાથ જમાઅતમેં જાનેકે લિયે તૈયાર ન હુવા. અભી વો દુઆમેં મસરૂફ થે કે એક શખ્સ આયા જો કાદિયાની જમાઅતકા અમીર થા. ઉસને જબ અમીર સાહબકો રોતે દેખા તો પૂછા કે આપ રો ક્યૂં રહે હૈં? જનાબ અમીર સાહબને ફરમાયા કે હમ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ઉસકે સચ્ચે દીનકી તબ્લીગકે લિયે તીન દિનસે યહાં ઠહેરે હૈં લેકિન કોઈ એક શખ્સ ભી હમારે સાથ ચલનેકે લિયે તૈયાર ન હુવા. જિસ પર ઉસ કાદિયાનીને કહા કે યે તો મા'મૂલી બાત હૈ. મૈં તીન દિનકે લિયે આપકે સાથ આતા હૂં લેકિન મેરી એક શર્ત હૈ કે આપ મુઝે કિસી કિસમકી દઅવત ન દેંગે.

ચુનાંચે મુઆહિદા (કરાર) હો ગયા ઔર વો કાદિયાની ઉનકે સાથ રવાના હો ગયા. તીસરી રાત ઉસને એક ખ્વાબ દેખા. જબ સુબહ હુઈ તો ઉસ કાદિયાનીને જમાઅતકે અમીર સાહબસે કહા કે આપ મુઝે કલિમા પઢાએં ઔર મુસલમાન બનાએં. જિસ પર અમીરે જમાઅતને કહા કે હમ મુઆહિદેકે પાબંદ હૈં, આપકો કલિમા પઢને પર મજબૂર નહીં કર સકતે, મગર આપ યે બતાએં કે યે તબ્દીલી ક્યૂં આઈ? ઉસને કહા કે મૈંને ખ્વાબમેં સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) કો દેખા. આપ (સ.અ.વ.) ને એક કુત્તેકી તરફ ઈશારા કરતે હુએ કહા કે તુમ મેરે આશિકોંકે સાથ ફિરતે હો ઔર ઈસ કુત્તેકો ભી માનતે હો. વો કુત્તા મિરઝા કાદિયાની થા.

જિસ પર અમીરે જમાઅતને ઉસે કલિમા પઢાયા ઔર સીનેસે લગાયા. જબ ઉસ શખ્સને અપને ગાંવ વાપસ જાકર યે વાકિઆ કુછ કાદિયાનિયોંકો સુનાયા તો વો ભી મુસલમાન હુએ. યે વાકિઆ મૌલાના હસન જાનને હઝરત મૌલાના કારી મુહમ્મદ તૈયબસે સુના.

કબરમેં ઝલઝલા

ભારતકે સૂબા (રાજ્ય) બિહારકે હકીમ મુહમ્મદ હુસૈનને ખ્વાબમેં દેખા કે મિરઝા કાદિયાનીકી કબરમેં તદફીન હો ગઈ હૈ. લોગ મિટ્ટી ડાલકર ઘરોંકો ચલ રહે હૈં. કબરમેં સખ્ત અંધેરા ઔર ખૌફ હૈ. અલ્લાહકે ફરિશ્તે સવાલ વ જવાબકે લિયે આ પહોંચે હૈં. મિરઝા કાદિયાની સખ્ત ઘભરાયા હુવા હૈ ઔર થરથર કાંપ રહા હૈ. અલ્લાહકે ફરિશ્તે ઉસસે સવાલ કર રહે હૈં ઔર જવાબમેં વો ઓલ ફોલ બક રહા હૈ. કબરમેં કરીબ હી શયતાન ખડા હૈ. વો મિરઝા કાદિયાનીકો કેહ રહા હૈ કે અય મિરઝા કાદિયાની! તૂ મેરા બેહતરીન સાથી થા. તૂને મેરે મિશનકે લિયે બહોત કામ કિયા. રાત દિન મેહનત કરકે લોગોંકો ગુમરાહ કિયા. મુઝે તેરી મૌતકા બહોત દુઃખ હુવા લેકિન આજ ઈસ મુશ્કિલમેં મૈં તેરે કિસી કામ નહીં આ સકતા. યે અઝાબ તો અબ તુઝે સેહના હી પડેગા. યે કહા ઔર શયતાન ગાઈબ હો ગયા ઔર ઉસકે સાથ હી મિરઝા કાદિયાની સખ્ત તરીન અઝાબમેં મુબ્તલા હો ગયા ઔર ઉસકી ચીખોંસે કબરમેં એક ઝલઝલા બપા હો ગયા.

આતિશ ફશાં હૈ ઝમીન ઐસી જગહોંસે કે
જહાં લુકમએ ખાક હુએ ઝહર ઉગલનેવાલે!

મિરઝા કાદિયાનીકો આતિશે જહન્નમમેં દેખા

જનાબ જાવેદ અખ્તર રઝવી સાહબ કેહતે હૈં કે હમારે ગાંવ ભૂતા ઝિલઅ ગુજરાતમેં એક કાદિયાની ખાનદાન રેહતા હૈ. ઉસ ખાનદાનકા એક નૌજવાન જો આંખોંસે નાબીના હૈ ઔર ગાંવવાલે નાબીના હોનેકી વજહસે ઉસે હાફિઝકે નામસે પુકારતે હૈં, એક રાત ઉસ નાબીના નૌજવાનકો ખ્વાબ આયા. ઉસને દેખા કે ઉસકા દાદા આતિશે જહન્નમમેં બુરી તરહ જલ ભુન રહા હૈ ઔર બુરી તરહ ચિલ્લા રહા હૈ ઔર અપને નાબીના પોતેકો કેહ રહા હૈ કે મેરે બેટે યાની અપને બાપસે કહો કે કાદિયાનિયતસે તૌબા કરકે ઈસ્લામ કબૂલ કર લો વરના તુમહારા અંજામ ભી મુઝ જૈસા હોગા. ઉસને યે ખ્વાબ અપને વાલિદ સાહબકો સુનાયા. ઉસે યે ખ્વાબ મુસલસલ તીન દિન તક આતા રહા ઔર વો અપને બાપકો સુનાતા રહા. લેકિન બાપ કિસી તાબીર બતાનેવાલેસે તા'બીરેં પૂછનેકી બાતેં કરતા રહા. આખિર વો નાબીના નૌજવાન કાદિયાનિયત પર લા'નત ભેજકર મુસલમાન હો ગયા હૈ ઔર અબ અલ્લાહકે ફઝલસે ઉસને કુરઆને પાક ભી હિફઝ કર લિયા હૈ. પેહલે જિસ નૌજવાનકો લોગ નાબીના હોનેકી વજહસે હાફિઝ કેહતે થે, અબ ઉસે કુરઆન પાકકા હાફિઝ હોનેકી વજહસે હાફિઝ કેહતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ઈસ્તિકામત ઈનાયત ફરમાએ. (આમીન)

સચ્ચી તૌબા કરનેવાલોંકે વાકિઆત

બારબાર તૌબાકા એક વાકિઆ

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે ઝમાનેમેં એક આદમી થા જો તૌબા કરકે તોડ દેતા થા! અલ્લાહ તઆલાને મૂસા (અલૈ.) કી તરફ વહી ફરમાઈ કે ઉસ શખ્સસે કેહ દો કે વો આઈન્દા તૌબા કરકે ન તોડે વરના મૈં ઉસસે નારાઝ હો જાઉંગા ઔર ઉસે સખ્ત અઝાબ દૂંગા. યે પૈગામ સુનકર વો શખ્સ ચંદ રોઝ તો અપની આદતકે ખિલાફ સબરસે રહા લેકિન ફિર તૌબાસે હટ ગયા ઔર નાફરમાની પર ઉતર આયા. ઉસ પર અલ્લાહ તઆલાને હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે ઝરીઆ ફિર વહી ભેજી કે અલ્લાહ તઆલા અપને ઉસ નાફરમાન બંદેસે નારાઝ હૈ.

મૂસા (અલૈ.) સે યે પૈગામ સુનકર વો અલ્લાહકા નાફરમાન બંદા જંગલકી તરફ નિકલ ગયા. ઔર તન્હાઈમેં યૂં અલ્લાહ તઆલાસે મુખાતબ હુવા. "અય પરવરદિગાર! તૂને મૂસા (અલૈ.) કે ઝરીઆ યે પૈગામ ભેજા હૈ. ક્યા તેરે બખ્શિશકે ખઝાને ખતમ હો ગયે યા મેરી નાફરમાનીસે તુઝે કોઈ નુકસાન પહોંચા હૈ. ક્યા તૂ અપને બંદોં પર બુખ્લસે કામ લેતા હૈ. ક્યા કોઈ ગુનાહ તેરે અફવો કરમસે બડા હૈ. જબ અફવો કરમ તેરી સિફત હૈ ફિર તૂ મુઝે નહીં બખ્શેગા. અગર તૂ અપને બંદેકો નાઉમ્મીદ કર દેગા તો વો કિસ દરવાઝે પર જાએંગે. તેરે દરસે ઠુકરાએ હુએ કિસકી પનાહ તલાશ કરેંગે. અય ઈલાહી! અગર તેરી રહમત ખતમ હો ચુકી હૈ ઔર તેરા અઝાબ મુઝ પર લાઝિમ હો ગયા હૈ તો અપને તમામ બંદોંકે ગુનાહ મુઝ પર ડાલ દે. મૈં ઉન સબકે લિયે અપની જાન કુરબાન કરતા હૂં."

ઈસ પર અલ્લાહ તઆલાકી રહમત જોશમેં આઈ ઔર મૂસા (અલૈ.) કે ઝરીઆ ઉસ આદમીકો પૈગામ ભેજા કે "અય મેરે ગુનેહગાર બંદે! તૂ મેરી રહમતસે નાઉમ્મીદ નહીં હૈ. અગર તેરી ખતાઓંસે ઝમીન ઔર આસમાનકે દરમિયાનકી ફિઝા ભી ભર જાએ તો ભી મૈં તુઝે બખ્શ દૂંગા કે તૂ મેરી રહમતે કામિલા ઔર અફવો કરમકા એ'તિરાફ કરતા હૈ."

બની ઈસરાઈલકે એક શખ્સકી તૌબાકા વાકિઆ

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદે ગિરામી હૈ કે બની ઈસરાઈલમેં એક

શખ્સને નિન્નાનવે કતલ કિયે. વો તૌબાકી ગર્ઝસે નિકલા ઔર એક આબિદકે પાસ હાઝિર હુવા. અપના હાલ બતાકર તૌબાકી કબૂલિયતકા રાસ્તા પૂછા તો ઉસને કહા કે તેરી તૌબા કબૂલ નહીં હો સકતી. ઉસને ઉસ આબિદકો ભી કત્લ કર દિયા ઔર ફિર કિસી અલ્લાહવાલેકી તલાશ શુરૂ કર દી. ચુનાંચે એક શખ્સને ઉસસે કહા કે તૂ ફલાં ગાંવ ચલા જા. વહાં એક બુઝુર્ગ આલિમ હૈ જો તુઝે તૌબાકા તરીકા બતલાએગા. ઉસ પર વો ઉસ ગાંવકી તરફ રવાના હુવા. જબ આધા સફર તય કર લિયા તો ઉસકી મૌત આ ગઈ ઔર ઈસને અપના સીના ઉસ ગાંવકી તરફ ઝુકા દિયા.

ઉસ વક્ત રહમત ઔર મૌતકે ફરિશ્તે ઉસકે પાસ જમા' હો ગયે ઔર અઝાબકે ફરિશ્તોંને ઉસે કાતિલ ઔર મુજરિમ ઠહેરાયા, લેકિન રહમતકે ફરિશ્તોંને ઉસે તૌબા કરનેવાલા બતાયા, ક્યૂંકે વો તૌબાકે લિયે ઉસ ગાંવકી તરફ જા રહા થા. ચુનાંચે ઉસકી બસ્તી ઔર જિસ બસ્તીકો જા રહા થા દોનોંકા ફાસલા ઉસસે નાપનેકા હુકમ હુવા ઔર સાથ હી અલ્લાહને ઉસ આલિમકી બસ્તીકો કરીબ હોનેકા હુકમ દિયા. ચુનાંચે વો ઉસ બસ્તીકે બાલિશ્ત ભર કરીબ નિકલા. ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલાને ઉસકી બખ્શિશકે સામાન પૈદા કર દિયે ઔર ઉસકી રૂહ રહમતકે ફરિશ્તે લે ગયે. (મિશ્કાત સ. ૨૦૩)

દોસ્તો! બેશક અલ્લાહસે બખ્શિશ તલબ કી જાએ તો વો અપને ગુનેહગાર બંદોંકો મઆફ ફરમા દેતા હૈ. ચાહે ઉસકે ગુનાહસે ઝમીન ઔર આસમાનકે દરમિયાનકી ફિઝા ક્યૂં ન ભરી હુઈ હો. અલ્લાહ તઆલાકો અપને બંદેકો બખ્શનેમેં કોઈ આર નહીં, ઔર વો બખ્શને પર આએ તો ખતાઓંકે સમંદર ભી ભરે હોં તો બખ્શ દેતા હૈ ઔર તૌબા કરનેવાલેકો પાક કર દેતા હૈ. બશર્તેકે તૌબા સચ્ચે દિલસે કી જાએ ઔર અલ્લાહકી મુહબ્બત દિલમેં ભરી હુઈ હો. અલ્લાહ તઆલાકી બડાઈ ઔર અઝમતકા દિલમેં ખયાલ રહે.

તૌબાકા ઈબરતનાક વાકિઆ

નકલ હૈ કે એક મરતબા હઝરત ઝુન્નૂન મિસરી મુતફક્કિર હોકર દરિયાકે કિનારે પર ખડે થે. દેખા કે એક બડા બિચ્છૂ દૌડતા હુવા દરિયાકે કિનારે પર આયા ઔર એક મેંડક ફૌરન દરિયાસે નિકલકર ઉસકો સવાર કરકે પરલે કિનારે લે ચલા. યે અજીબ મઆમલા દેખકર હઝરત મિસરી ભી

ઉસ કિનારે પર ગયે. ફિર વો જલ્દીસે ઉતરકર એક દરખ્તકે નીચે ગયા. વહાં એક સાંપ સોએ હુએ મુસાફિરકી છાતી પર બૈઠા થા. કરીબ થા કે ઉસે કાટે. ઉસને જાતે હી સાંપકો ડંખ મારા. વો મર ગયા. મુસાફિર બચ ગયા. ફિર જલ્દીસે બિચ્છૂ ઈસી તરહ અપને મકાનકો ચલા ગયા. મૈંને જાના યે આદમી કોઈ કામિલ હૈ કે ઈનાયતે ઈલાહીને ઈસ કદર ઉસકી હિફાઝત ફરમાઈ કે એક મૂઝીકો દૂસરે મૂઝીસે ખતમ કરવાયા ઔર ઉસે બચાયા. ઉસકી મુલાઝિમત હાસિલ કરના ચહિયે.

જબ ઉસકે નઝદીક ગયા, ચાહા કે કદમ આગે બઢ્હાઉં ઉસને આંખ ખોલ દી. દેખા તો કોઈ શરાબીસા હૈ. મુઝકો કમાલે તઅજ્જુબ હુવા કે અલ્લાહ અલ્લાહ ઈસકા યે હાલ હૈ. અલ્લાહકી તરફસે ગૈબી આવાઝ આઈ કે અય ઝુન્નૂન હૈરાન ક્યૂં હો કે યે ભી હમારા બંદા હૈ અગરચે ગંદા હૈ. અગર હમ સિર્ફ નેકોં હીકી હિફાઝત કરેં તો બુરોંકી હિફાઝત કરનેવાલા કૌન હૈ. પસ જો જનાબે બારીમેં ઝારી કરતા હૈ ફઝલે બારી ઉસકી દસ્તગીરી કરતા હૈ.

જૈસાકે જનાબે રિસાલત મઆબ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદે ગિરામી હૈ કે :

યાની જો ગિરયા ઝારીકે ઝરીએ ગુનાહસે બેઝારી ચાહતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસકો કબૂલ ફરમાતા હૈ.

યે સુનતે હી હઝરત ઝુન્નૂન પર હાલતે જઝ્બ વ જુનૂન તારી થી, ઔર ઘૂમતે થે ઔર કેહતે થે. અફસોસ ઈસ ગાફિલકે હાલ પર કે રહમતે ઈલાહી ઉસ જોશ વ ખરોશસે ઉસકે સાથ હો ઔર વો બેહોશ ખ્વાબે ખરગોશમેં મદહોશ. જબ શામ હુઈ ઔર હવા સર્દ ચલી ઉસ ગફલતઝદાકે હકમેં સુબહ હુઈ. નીંદસે ચોંકા ઔર ઝુન્નૂનકો બૈઠા દેખા. મુતહય્યર વ નાદિમ હોકર કહા, અય મુકત્તદાએ વક્ત તુમ યહાં કહા? ફરમાયા તૂ અપના હાલ બયાન કર. કહા મેરા હાલ આપ પર બખૂબી રોશન હૈ. ફિર મૈંને ઉસકો વો સાંપ દિખાયા. દેખતે હી થર્રા ગયા. જબ સબ કિસ્સા બતાયા તો રો ચિલ્લાકર સરમેં ખાક ડાલને લગા, ચીંખેં મારતા, કપડે ફાડતા જંગલકો ચલા ગયા ઔર નફસકો બહોત લા'નત કરતા થા કે જબ બુરોંકે હાલ પર ઈસ કદર કરમ હૈ તો નેક લોગોં પર કિસ કદર ઈનાયત હોગી. ફિર અલ્લાહકે હુઝૂર સચ્ચી તૌબા કી ઔર તાઈબ હોકર ઈબાદતમેં મસરૂફ હો ગયા. ઔર કુછ અરસાકે બાદ અલ્લાહને ઔર કરમ કિયા તો વો મુસ્તજાબુ દઅવાત હો ગયા. જિસ બીમારકો દમ કરતા તંદુરૂસ્ત હો જાતા ઔર આખિર દમ તક અલ્લાહકા એહસાનમંદ રહા.

ગુનાહ કરકે નાદિમ હોનેવાલે શખ્સકા વાકિઆ

મઆઝ બિન માલિક અસલમી (રદિ.) રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા :

યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈંને અપની જાન પર ઝુલ્મ કિયા હૈ ઔર ઝિના કર બૈઠા હૂં, મેરી ખ્વાહિશ હૈ કે આપ મુઝે પાક કર દેં.

આપ (સ.અ.વ.) ને ઉનહેં વાપસ ભેજ દિયા. અગલે દિન વો ફિર આ ગયે ઔર કહા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈંને ઝિના કિયા હૈ. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉનહેં દો બારા વાપસ લૌટા દિયા.

ફિર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઉનકી કૌમકો પૈગામ ભેજકર દરયાફત કિયા કે તુમહારે ઈલ્મકે મુતાબિક મઆઝકી અકલમેં કોઈ ફુતૂર (ખરાબી) તો નહીં? યા તુમ ઉસે બદલા બદલાસા તો નહીં પાતે હો? કૌમવાલોંને જવાબ દિયા. હમારી મા'લૂમાતકે મુતાબિક વો કામિલ અકલકા માલિક હૈ ઔર હમારે ખયાલકે મુતાબિક વો નેક આદમી હૈ.

મઆઝ (રદિ.) તીસરે દિન ફિર આ ગયે. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉનકે બારેમેં દો બારા દરયાફત ફરમાયા. કૌમવાલોંને કહા :

ન તો ઉસકા કિરદાર બદલા હૈ ઔર ન હી ઉસકી અકલમેં કોઈ કોતાહી વાકેઅ હુઈ હૈ.

ચુનાંચે ચોથે રોઝ ઉનકે લિયે એક ગળ્હા (ખડ્ડા) ખોદા ગયા, ફિર આપ (સ.અ.વ.) કે હુકમસે ઉનહેં સંગસાર કર દિયા ગયા.

ફિર ગામદિયા ખાતૂન ભી આ ગઈ. ઉસને દરખ્વાસ્ત કી : યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈં ઝિના કર બૈઠી હૂં, મુઝે પાક કર દેં, આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસે ભી વાપસ લૌટા દિયા. અગલે દિન ફિર આકર ઉસને અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! આપ મુઝે ક્યૂં વાપસ લૌટાતે હૈં? શાયદ આપ મુઝે ભી ઈસ તરહ વાપસ લૌટાના ચાહતે હૈં જિસ તરહ મઆઝકો વાપસ લૌટાયા થા, અલ્લાહકી કસમ! મૈં તો હામિલા હો ચુકી હૂં. આપ (સ.અ.વ.) ને યે બયાન સુનનેકે બાદ ફરમાયા : તબ તો સઝા નાફિઝ નહીં હો સકતી, બચ્ચેકી પૈદાઈશકે બાદ આના.

જબ ગામદિયાને બચ્ચેકો જનમ દે લિયા તો ઉસે એક કપડેમેં લેકર આઈ

ઔર કહા મૈં બચ્ચેકો જનમ દે ચુકી હૂં. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : ઉસે લે જાઓ ઔર દૂધ પિલાઓ યહાં તકકે તુમ ઉસકા દૂધ છુડા દો. જબ ઉસને દૂધ છુડા દિયા તો બચ્ચેકો લેકર આઈ ઔર ઉસકે હાથમેં રોટીકા ટુકડા થા.

કેહને લગી યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! ઈસકા દૂધ મૈંને છુડવા દિયા હૈ ઔર અબ યે ખાતા પીતા હૈ.

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને બચ્ચા એક મુસલમાનકે હવાલે કર દિયા. ફિર આપ (સ.અ.વ.) કે હુકમસે ઉસકે લિયે સીને તક ગળ્હા (ખડ્ડા) ખોદા ગયા ઔર આપ (સ.અ.વ.) કે હુકમસે લોગોંને ઉસે સંગસાર કર દિયા.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને એક પત્થર ગામદિયાકે સર પર મારા તો ખૂનકે છીંટે હઝરત ખાલિદ (રદિ.) કે ચેહરે પર આ પડે. ઉસ પર હઝરત ખાલિદ (રદિ.) ને ઉસ ખાતૂનકો સખ્ત અલ્ફાઝ કહે. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને યે અલ્ફાઝ સુને તો ફરમાયા :

ખાલિદ ઝરા રૂકકર! ઉસ ઝાતકી કસમ જિસકે કબ્ઝેમેં મેરી જાન હૈ, ઈસ ઔરતને ઐસી અઝીમ તૌબા કી હૈ કે અગર લોગોંસે નાજાઈઝ મેહસૂલ યા ટેક્સ લેનેવાલા ભી ઐસી તૌબા કરતા તો ઉસકી બખ્શિશ હો જાતી.

ફિર આપ (સ.અ.વ.) કે હુકમસે ઉસકી નમાઝે જનાઝા અદા કી ગઈ ઔર ઉસે દફન કર દિયા ગયા. એક દૂસરી રિવાયતમેં હૈ કે હઝરત ઉમર (રદિ.) ને દરયાફત કિયા : યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) આપને ઉસે રજમ (સંગસાર) કિયા હૈ ઔર ઉસકી નમાઝે જનાઝા ભી અદા કરતે હૈં? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા,

યકીનન ઉસને ઐસી તૌબા કી હૈ કે અગર અહલે મદીનાકે સત્તર (૭૦) આદમિયોં પર તકસીમ કર દી જાએ તો સબકી બખ્શિશ હો જાએ. ક્યા તુમને ઉસસે ભી અફઝલ કોઈ કામ દેખા હૈ કે ઉસને અપની જાન અલ્લાહકો રાઝી કરનેકે ખાતિર કુરબાન કર દી.

મેરે દોસ્તો! ગુનાહ પર નાદિમ હોના યે બંદેકી અલ્લાહસે મુહબ્બતકી અલામત હૈ ઔર સચ્ચે તાઈબકી નિશાની ભી નદામત હી હૈ. ચુનાંચે હદીસમેં આતા હૈ કે તૌબા નદામતકા નામ હૈ. અલ્લાહકે મેહબૂબ બંદે અવ્વલ તો ગુનાહ કરતે હી નહીં, લેકિન અગર કભી નફસકે દબાવમેં આકર ગુનાહ કર બૈઠતે હૈં તો નદામતકે સાથ ખૂબ રો ધોકર અલ્લાહકો મના લેતે હૈં.

એક આબિદ શખ્સ ઔર એક બદકાર ઔરતકી તૌબા

હસન બસરીસે મન્કૂલ હૈ કે એક બદકાર ઔરત થી જો ગોયા એક તિહાઈ હુસ્નકી માલિક થી. વો અપને આપ પર કાબૂ નહીં દેતી થી મગર સો (૧૦૦) દીનારકે બદલે. એક આબિદ શખ્સને ઉસકો દેખા તો ઉસકો બહોત પસંદ આઈ. ઉસને જાકર મેહનત વ મશક્કત કરકે સો દીનાર જમા કિયે ઔર ઉસ ઔરતકે પાસ જાકર કહા કે તૂ મુઝે બહોત પસંદ આઈ ઈસ લિયે મૈંને જાકર મેહનત મઝદૂરી કરકે યે સો દીનાર તુમહારે લિયે જમા' કિયે હૈં. ઉસ ઔરતને કહા અંદર ચલો, વો દોનોં અંદર ચલે ગયે, ઉસ ઔરતકી સોનેકી ચારપાઈ થી વો અપની ચારપાઈ પર બૈઠ ગઈ ઔર કહા આ જાઓ. જબ આબિદ ઉસ ઔરતકે પાસ બૈઠ ગયા જૈસાકે શૌહર બીવીકે પાસ (મખ્સૂસ કામકે લિયે બૈઠ જાતા હૈ) તો ઉસને અલ્લાહકે સામને અપની હાઝરીકો યાદ કિયા ઔર ઉસ પર ઘભરાહટ તારી હો ગઈ ઔર ઉસને ઔરતસે કહા કે મુઝે છોડ દો મૈં જાઉંગા ઔર સો દીનાર તુમહારે હો ગયે. ઔરતને કહા તુઝે ક્યા હુવા? તૂ તો કેહ રહા થા કે મૈંને તુઝે દેખકર બહોત પસંદ કિયા હૈ ઈસ લિયે તૂને અપને આપકો મશક્કતમેં ડાલકર સો દીનાર ઈખઠે કિયે હૈં. અબ જબકે તુઝે મુઝ પર કુદરત મિલ ગઈ તો તેરી યે હાલત હૈ? ઉસને કહા અલ્લાહ તઆલાકે ખૌફસે ઔર ઉસકે સામને હાઝરીસે. અબ તો મુઝે મેરા નફસ ભી બુરા લગને લગા હૈ ઔર તૂ ભી મેરે નઝદીક સબસે બદતરીન હો ગઈ હૈ. ઔરતને કહા કે અગર તુમ અપને ઈસ કૌલમેં સચ્ચે હો તો મેરા શૌહર તેરે અલાવા કોઈ નહીં હોગા. ઉસને કહા મુઝે છોડ દો મૈં જાતા હૂં. ઔરતને કહા કે નહીં, મગર યે કે મેરે સાથ ઈકરાર કર લો કે તુમ મુઝસે નિકાહ કરોગે. ઉસને કહા કે મૈં કોઈ ઈકરાર નહીં કરતા ઔર મૈં યહાંસે જાઉંગા. ઉસ ઔરતને કહા કે અગર મૈં તેરે પાસ આ જાઉં તો મુઝસે નિકાહ કરોગે? ઉસને કહા હો સકતા હૈ.

આબિદ વહાંસે ચેહરે પર નકાબ ડાલકર નિકલ ગયા ઔર અપને શાહેરમેં ચલા ગયા. ઔરત ભી પશેમાન હોકર અપને ગુઝિશ્તા આ'માલસે તૌબા કરકે વહાંસે ચલી, યહાં તકકે ઉસ આબિદકે શહેરમેં પહોંચી ઔર ઉસકે નામ ઔર મકામકો પૂછા. લોગોંને ઉસકી રેહનુમાઈ કી ઔર જાકર ઉસ આબિદસે કેહ દિયા

કે ફલાં મલેકા તેરે પાસ આના ચાહતી હૈ. ઉસને જબ ઔરતકો આતે હુએ દેખા તો એક ઝોરદાર ચીંખ મારી ઔર મર ગયા. ઔરત પરેશાન હો ગઈ ઔર કેહને લગી યે તો મુઝસે ચલા ગયા ક્યા ઉસકા કોઈ રિશ્તેદાર હૈ? લોગોંને કહા કે ઉસકા ભાઈ હૈ વો એક ફકીર આદમી હૈ. ઔરતને કહા કે મૈં ઉસસે નિકાહ કરૂંગી ઉસકે ભાઈકી મુહબ્બતકી વજહસે. ચુનાંચે ઉસને ઉસસે નિકાહ કર લિયા.

એક ગુનેહગાર બંદેકી તૌબા

મૂસા (અલૈ.) કે ઝમાનેમેં બની ઈસરાઈલ કહતમેં મુબ્તલા હો ગયે. લોગ મૂસા (અલૈ.) કે પાસ જમા હો ગયે ઔર કહા કે અય કલીમુલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કીજિયે કે હમેં બારિશસે સૈરાબ કરે. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ઉનકો સાથ લેકર જંગલમેં નિકલે ઔર વો સત્તર હઝારસે ઝાઈદ થે. મૂસા (અલૈ.) ને કહા : અય અલ્લાહ અપની બારિશસે હમેં સૈરાબ ફરમા, ઔર હમારે ઉપર અપની મરઝીકો ફૈલા દે. ઔર હમારે હાલ પર, દૂધ પીતે બચ્ચોં, ઘાસ ચરતે જાનવરોં ઔર રૂકૂઅ વ સુજૂદ કરનેવાલે મશાઈખકી વજહસે રહમ ફરમા.

લેકિન ઉસકે બાવજૂદ આસમાનકે બાદલસે સફાઈ ઔર બઢ ગઈ ઔર ધૂપકી તમાઝત (તેઝી) મેં ઈઝાફા હુવા.

મૂસા (અલૈ.) ને કહા અય અલ્લાહ! અગર મેરા મરતબા તેરે નઝદીક ઘટ ગયા હૈ તો ઉસ નબીએ ઉમ્મી (સ.અ.વ.) કી શાનકે તુફેલ જિસે આખિર ઝમાનેમેં તૂ મબઉસ ફરમાએગા હમેં બારિશસે સૈરાબ ફરમા. અલ્લાહ તઆલાને વહી ભેજી કે તેરા મરતબા મેરે યહાં કમ નહીં હુવા. તુમ બદસ્તૂર મેરે નઝદીક હો. લેકિન તુમમેં એક બંદા હૈ જો ચાલીસ સાલસે મેરી નાફરમાની કરકે મેરા મુકાબલા કરના ચાહતા હૈ. લોગોંમેં એ'લાન કર દો ઔર ઉસકો અપને દરમિયાનસે નિકાલ દો, ઉસીકી વજહસે તુમસે બારિશ રોક દી ગઈ હૈ. મૂસા (અલૈ.) ને કહા અય મૌલા! મૈં કમઝોર બંદા હૂં ઔર મેરી આવાઝ પસ્ત હૈ, સત્તર હઝારમેં મેરી આવાઝ કૈસે પહોંચ સકતી હૈ. અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે તુમ આવાઝ લગાઓ પહોંચાના મેરા કામ હૈ.

મૂસા (અલૈ.) ખડે હો ગયે ઔર એ'લાન કિયા : અય ગુનેહગાર બંદે ચાલીસ સાલસે અલ્લાહકી નાફરમાની કર રહા હૈ, હમારે દરમિયાનસે નિકલ જાઓ, તુમહારી વજહસે બારિશ રોક દી ગઈ. ઉસ ગુનેહગારને દાએં બાએં નઝર દૌડાઈ

તો કિસીકો નિકલતે હુએ નહીં દેખા, ઉસે યકીન હો ગયા કે વોહી મતલૂબ હૈ. ઉસને અપને દિલમેં કહા, અગર સબ લોગોંકે સામને નિકલ જાઉં તો બની ઈસરાઈલકે સામને રૂસવા (ઝલીલ) હો જાઉંગા, ઔર અગર બૈઠા રહૂં તો મેરી વજહસે ઉન પર બારિશ બંદ રેહતી હૈ. ઉસને અપના સર ગિરેબાનમેં ડાલા ઔર અપને સાબિકા ગુનાહોં પર પછતાયા ઔર ઈલ્તિજા કી અય મૌલા અય આકા! મૈંને ચાલીસ સાલ તેરી નાફરમાની કી લેકિન તૂને મુઝે ઢીલ દી અબ મૈં ફરમાંબરદાર હોકર આયા હૂં લિહાઝા મુઝે મઆફ ફરમા. ઉસને અપની બાત પૂરી નહીં કી થી કે એક સફેદ બદલી ઉઠી ઔર ઝોરસે મૂસલાધાર બારિશ બરસી જૈસે મશ્કીઝેકે મુંહસે પાની બેહ રહા હો.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને અર્ઝ કિયા : અય મેરે આકા કૈસે બારિશ બરસાઈ હાલાંકે હમમેંસે કોઈ નહીં નિકલા, અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે મૈંને તુમ્હેં ઉસીકી વજહ સૈરાબ કિયા જિસકી વજહસે તુમસે બારિશ રોક દી થી. મૂસા (અલૈ.) ને કહા અય મેરે રબ! મુઝે વો ફરમાંબરદાર બંદા દિખા. અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા અય મૂસા જબ વો મેરી નાફરમાની કરતા થા ઉસ વક્ત મૈંને ઉસકો રૂસ્વા નહીં કિયા. અબ જબ કે વો મેરા ફરમાંબરદાર હૈ કૈસે ઉસકા રાઝ ફાશ કરૂંગા જબકે મૈં ચુગલખોરસે બુગ્ઝ રખતા હૂં તો મૈં ખૂદ કૈસે કિસી બંદેકા રાઝ બતા દૂં.

બસરી બાદશાહ ઔર ઉસકી લોન્ડીકા કિસ્સા

માલિક બિન દીનાર (રહ.) એક દિન બસરાકી કિસી ગલીમેં જા રહે થે. અચાનક ઉનહોંને દેખા કે શાહી લોન્ડીયોંમેંસે એક લોન્ડી સવારી પર સવાર હૈ ઔર ઉસકે સાથ ખુદ્દામ ભી હૈં. જબ માલિક બિન દીનાર (રહ.) ને દેખા તો ઉસસે પૂછા અય લોન્ડી! ક્યા તેરા આકા તુઝે ફરોખ્ત કરેગા? લોન્ડીને કહા ક્યા કેહતે હો? ઉનહોંને કહા ક્યા તુમહારા આકા તુઝે બેચેગા? લોન્ડીને કહા કે અગર મેરા આકા મુઝે બેચ દે તો ક્યા તુઝ જૈસા મુઝે ખરીદ સકતા હૈ? માલિક બિન દીનાર (રહ.) ને કહા કે હાં ઔર તુઝસે બેહતરકો ખરીદ સકતા હૂં. વો લોન્ડી હંસને લગી ઔર કહા કે ઈસ બુઢ્ઢેકો ઘર પહોંચાઓ. ઉનકો લે ગયે, લોન્ડી અપને આકાકે પાસ ગઈ ઔર ઉસકો કિસ્સા સુનાયા તો ઉસકા આકા હંસને લગા ઔર માલિક બિન દીનારકો અંદર લાનેકો કહા, જબ વો દાખિલ હો ગયે તો લોન્ડીકે આકાકે

દિલમેં ઈસ બુળ્હેકી દેહશત બૈઠ ગઈ. ઉસને પૂછા તેરી ક્યા હાજત હૈ? ઉન્હોંને કહા અપની લોન્ડી મુઝે બેચ દો, ઉસને કહા ક્યા તુમ ઉસકી કીમત અદા કર સકોગે? માલિક બિન દીનારને કહા, ઉસકી કીમત મેરે નઝદીક દો ગુઠલિયાં હૈં જિનકો કીડા લગા હુવા હો. સબ હંસે ઔર પૂછા કે ઉસકી કીમત દો ગુઠલિયાં ક્યૂં હો ગઈ? ઉનહોંને કહા ઉસમેં ઐબ ઝિયાદા હૈં. કહા કે ક્યા ઐબ હૈં? ઉનહોંને કહા કે અગર યે ઈત્ર ન લગાએ તો ઉસસે બદબૂ આએ, મિસ્વાક ન કરે તો મુંહસે બદબૂ ઉઠતી હૈ, તેલ ન લગાએ કંઘી ન કરે તો ઉસકે બદનમેં જૂએં પૈદા હો જાતી હૈં ઔર પરાગંદા હો જાતી હૈ. ઔર અગર થોડી દેર ઝિંદા રહે તો બુળ્હી હો જાતી હૈ, હૈઝવાલી હૈ, પેશાબ ઔર કઈ ગંદગિયોંકા મજમૂઆ હૈ.

ઔર યે તુઝસે મુહબ્બત સિર્ફ ઔર સિર્ફ અપને નફસકે ખાતિર કરતી હૈ ઔર અપની તબઈ મજબૂરીકી બિના પર વો તુઝકો ચાહતી હૈ. વો તેરે વા'દોંકો પૂરા નહીં કર સકતી ઔર ન હી અપની મુહબ્બતમેં સચ્ચી હો સકતી હૈ. ઔર તેરે બા'દ જિસકે હાથમેં આએગી ઉસકો તુમહારી તરહ સમઝેગી.

ઔર મૈં ઈસકી કીમતસે કમ પર જો તુમને અપની બાંદીકે બારેમેં પૂછા ઐસી બાંદી ખરીદ સકતા હૂં જો ઉમદા કાફૂરસે બની હુઈ, ઔર જિસકે થૂકકો અગર નમકમેં મિલાયા જાએ તો વો મીઠા બન જાએ. ઔર જિસકી આવાઝસે અગર મુરદાકો આવાઝ દી જાએ તો વો ઝિંદા હો જાએ. ઉસકી હથેલી અગર સૂરજકે સામને ઝાહિર હો જાએ તો સૂરજકી રોશની માંદ પડ જાએ. રાતકો ઝાહિર હો તો ઉસકી રોશની ફૈલતી હી જાએ. અપને પોશાક ઝેવરસે અગર આફાકકા સામના કરે તો વો ઉસકી વજહસે આરાસ્તા નઝર આએં. જિસને મુશ્ક વ ઝાફરાનકે બાગીચોંમેં જનમ લિયા, જો નેઅમતોંકે પૌદોંમેં પલી બળ્હી, ઔર જિસને તસ્નીમ (જન્નત) કા પાની પિયા હૈ. જો વા'દા ખિલાફી નહીં કરતી. ઉસકી મુહબ્બત બદલતી નહીં. તૂ બતા ઈન દોનોંમેંસે કૌનસી મહેંગી કીમતકી હકદાર હૈ? ઉસને કહા બડી કીમતકી હકદાર તો વોહી હૈ જિસકી હાલત તુમને બયાન કી.

માલિક બિન દીનાર (રહ.) ને કહા : ઐસી સિફાતવાલી લોન્ડીકી કીમત ભી મૌજૂદ હૈ ઉસકો માંગના ભી આસાન હૈ, ઉસને પૂછા : અલ્લાહ આપ પર રહમ કરે ઉસકી ક્યા કીમત હૈ? ઉનહોંને કહા બહોત આસાન ઔર ગુંજાઈશમેં હૈ. વો યે કે તુમ રાતકો એક વક્ત અપને રબકી ઈબાદતકે લિયે ફારિગ કરો જિસમેં અપને રબકે લિયે ઈખ્લાસકે સાથ દો રકા'તેં પળ્હો. ઔર જબ તુમ

અપના ખાના હાઝિર કરો તો ઉસ વક્ત ભૂખે ગરીબોંકો ભી યાદ કરો. અપની ઝરૂરત ઔર ખ્વાહિશ પર અલ્લાહકી મરઝીકો મુકદ્દમ રખ્ખો. ઔર રાસ્તેસે પત્થર રોડે ઔર ગંદગી સાફ કરો ઔર દુનિયાસે સારે ઈરાદે ઔર ઉમ્મીદેં તોડ દો. પસ દુનિયામેં કિફાયત શિઆરીકી ઈઝઝતકે સાથ રહોગે. ઔર ફિર કિયામતકો ઈઝ્ઝતકે મૈદાનમેં અમનકે સાથ આઓગે ઔર જન્નતમેં દાઈમી તૌર પર રેહનેકે લિયે દાખિલ હો જાઓગે.

ઉસ શખ્સને અપની લોન્ડીસે કહા : તુમને સુના જો શેખને કહા? ઉસને કહા હાં, ઉસને કહા સચ કહા યા ઝૂઠ બોલા? લોન્ડીને કહા બિલકુલ સચ કહા, ખૈરખ્વાહી કી ઔર નેકી કી, ઉસકે મૌલાને કહા, જા પસ તૂ આઝાદ હૈ સિર્ફ અલ્લાહકે વાસ્તે, ઔર ફલાં ફલાં જાયદાદ તેરે નામ હૈ. ઔર અય ખુદ્દામ તુમ સબ આઝાદ હો ઔર ફલાં ફલાં જાયદાદ તુમહારી હૈ. ઔર યે ઘર માલ સામાનકે સાથ ઔર મેરા સારા માલ અલ્લાહકી રાહમેં સદકા હૈ. ફિર ઉસને એક મોટે ખદ્દરકે પરદેકી તરફ હાથ બઢાયા જો દરવાઝે પર લટક રહા થા ઉસકો ઉખાડા ઔર અપને સારે કપડે ઉતારકર વો મોટા કપડા પહેન લિયા.

બાંદીને કહા અય મેરે આકા તેરે બા'દ મેરી ઝિંદગી નહીં. ઉસને ભી સારે લિબાસ ઉતાર દિયે ઔર મોટે કપડે પહેન લિયે ઔર ઉસકે સાથ નિકલ ગઈ. માલિક બિન દીનારને ઉનકો અલ વિદાઅ કહા ઔર ઉનકી રાહેં અલગ હો ગઈ વો દોનોં અલ્લાહકી ઈબાદતમેં લગે રહે યહાં તક કે ઉનકી મૌત આઈ.

આશિક કાફિર ઔર મેહબૂબ મુસલમાન હો ગયા

અબુલ હસન બિન અલી બિન ઉબૈદુલ્લાહ ઝાગવાની હિકાયત બયાન કરતે હૈં કે "એક મુસલમાન એક ઈસાઈ ઔરતકે દરવાઝેકે સામને ગુઝરા તો અચાનક ઔરત પર નિગાહ પડ ગઈ ઔર વો ઉસકી મુહબ્બતમેં ગિરિફતાર હો ગયા ઔર ઉસકા યે ઈશ્ક ઈતના બઢા કે ઉસકી અકલ પર ગાલિબ આ ગયા, ચુનાંચે ઉસે એક દૂસરે શહેરમેં મુન્તકિલ કર દિયા ગયા. દૂસરી તરફ વો ઔરત ભી શિદ્દતસે ઉસકે ઈશ્કમેં બેકરાર રેહને લગી.

ઉસ આશિકકા એક દોસ્ત થા જો ઉસકે ઔર ઉસ ઔરતકે દરમિયાન ખત વ કિતાબતકા તબાદલા કિયા કરતા થા. ફિર ઉસ આશિકકી હાલત મઝીદ ગિર ગઈ, જબ ઉસકા મઆમલા નાઝુક હો ગયા ઔર મૌતકા વક્ત કરીબ આ ગયા તો

ઉસને અપને દોસ્તસે કહા : "મૌત કરીબ આ ગઈ હૈ, મૈં અપને દોસ્ત (યા'ની ઉસ ઔરત) સે દુનિયામેં તો નહીં મિલ સકા લેકિન મેરા ઈરાદા હૈ કે ઉસસે આખિરતમેં મિલૂં." ઉસકે દોસ્તને પૂછા વો કૈસે? ઉસને કહા, "મૈં મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે દીનસે ફિરકર ઈસા બિન મરયમ ઔર "સલીબે આ'ઝમ" કા કાઈલ હોતા હૂં." યે કેહકર ઉસકા દમ નિકલ ગયા.

ઉસકા યે દોસ્ત ઉસસે ફારિગ હોકર ઉસ ઔરતકે પાસ પહોંચા તો ઉસે ભી બીમાર પાયા. ઔરતને ઉસે કહા. "મૈં અપને મેહબૂબકો દુનિયામેં તો નહીં મિલ સકી લેકિન ચાહતી હૂં કે અબ ઉસે આખિરતમેં મિલૂં, ચુનાંચે મૈં ગવાહી દેતી હૂં કે "અલ્લાહ તઆલાકે સિવા કોઈ મા'બૂદ નહીં ઔર મૈં ગવાહી દેતી હૂં કે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ઉસકે બંદે ઔર રસૂલ હૈં ઔર મૈં ઈસાઈ મઝહબસે બેઝાર હૂં." યે સુનકર ઉસ લડકીકે બાપને ઉસ શખ્સસે કહા કે "અબ તુમ ઉસે અપને સાથ હી લે જાઓ, ક્યૂંકે યે મુસલમાનોંમેંસે હો ગઈ હૈ." વો શખ્સ જાનેકે લિયે ઉઠ ખડા હુવા તો ઉસ ઔરતને કહા કે "તુમ કુછ દેર ઠહેર જાઓ." વો ઠહેર ગયા, થોડી દેર બા'દ ઉસ ઔરતકા ભી ઈન્તિકાલ હો ગયા.

(ઝમ્મુલ હવા ઈબ્ને જૌઝી)

ઈબરતનાક મનાઝિર

બારહ હઝાર યહૂદી બંદર હો ગયે

રિવાયત હૈ કે હઝરત દાઉદ (અલૈ.) કી કૌમકે સત્તર હઝાર આદમી "ઉકબા" કે પાસ સમંદરકે કિનારે "ઈલા" નામી ગાંવમેં રેહતે થે. ઔર યે લોગ બડી ફરાખી ઔર ખૂશહાલીકી ઝિંદગી બસર કરતે થે. અલ્લાહ તઆલાને ઉન લોગોંકા ઈસ તરહ ઈમ્તિહાન લિયા કે સનીચરકે દિન મછલીકા શિકાર ઉન લોગોં પર હરામ ફરમા દિયા ઔર સનીચરકે બાકી દિનોંમેં શિકાર હલાલ ફરમા દિયા. મગર ઈસ તરહ ઉન લોગોંકો આઝમાઈશમેં મુબ્તલા ફરમા દિયા કે સનીચરકે દિન બેશુમાર મછલિયાં આતી થીં ઔર દૂસરે દિનોંમેં નહીં આતી થીં. તો શયતાનને ઉન લોગોંકો યે હીલા બતા દિયા કે સમંદરસે કુછ નાલિયાં નિકાલકર ખુશ્કીમેં ચંદ હૌઝ બના લો ઔર જબ સનીચરકે દિન ઉન નાલિયોંકે ઝરીઆ મછલિયાં હૌઝમેં આ જાએં તો નાલિયોંકા મુંહ બંદ કર દો ઔર ઉસ દિન શિકાર ન કરો બલ્કે દૂસરે દિન આસાનીકે સાથ ઉન મછલિયોંકો પકડ લો. ઉન લોગોંકો યે શયતાની હીલાબાઝી પસંદ આ ગઈ ઔર ઉન લોગોંને યે નહીં સોચા કે જબ મછલિયાં નાલિયોં ઔર હૌઝમેં કૈદ હો ગઈ તો યેહી ઉનકા શિકાર હો ગયા. તો સનીચર હીકે દિન શિકાર કરના પાયા ગયા જો ઉનકે લિયે હરામ થા.

ઉસ મૌકા પર ઉન હયૂદિયોંકે તીન ગિરોહ હો ગયે.

(૧) કુછ લોગ ઐસે થે જો શિકારકે ઈસ શયતાની હીલેસે મના કરતે રહે ઔર નારાઝ વ બેઝાર હોકર શિકારસે બાઝ રહે.

(૨) ઔર કુછ લોગ ઈસ કામકો દિલસે બુરા જાનકર ખામોશ રહે. દૂસરેકો મના ન કરતે થે, બલ્કે મના કરનેવાલોંસે યે કેહતે થે કે તુમ લોગ ઐસી કૌમકો ક્યૂં નસીહત કરતે હો જિનહેં અલ્લાહ તઆલા હલાક કરનેવાલા યા સખ્ત સઝા દેનેવાલા હૈ.

(૩) ઔર કુછ વો સરકશ વ નાફરમાન જિનહોંને હુકમે ખુદાવંદીકી ખુલેઆમ મુખાલિફત કી ઔર શયતાનકી હીલાબાઝીકો માનકર સનીચરકે દિન શિકાર કર લિયા ઔર ઉન મછલિયોંકો ખાયા ઔર બચા ભી લિયા.

જબ નાફરમાનોંને મના કરનેકે બાવજૂદ શિકાર કર લિયા તો મના

કરનેવાલી જમાઅતને કહા કે અબ હમ ઈન નાફરમાનોંસે કોઈ મેલ મિલાપ ન રખ્ખેંગે. ચુનાંચે ઉન લોગોંને ગાંવકો તકસીમ કરકે દરમિયાનમેં એક દીવાર બના લી ઔર આને જાનેકા એક અલગ દરવાઝા ભી બના લિયા. હઝરત દાઉદ (અલૈ.) ને ગઝબનાક હોકર શિકાર કરનેવાલોં પર લા'નત ફરમા દી. ઉસકા અસર યે હુવા કે એક દિન ખતાકારોંમેંસે કોઈ બાહિર નહીં નિકલા તો ઉનકો દેખનેકે લિયે કુછ લોગ દીવાર પર ચઢ ગયે તો ક્યા દેખા કે વો સબ બંદરોંકી સૂરતમેં મસ્ખ હો ગયે હૈં. અબ લોગ ઉન મુજરિમોંકા દરવાઝા ખોલકર અંદર દાખિલ હુએ તો વો બંદર અપને રિશ્તેદારોંકો પેહચાનતે થે ઔર ઉનકે પાસ આકર ઉનકે કપડોંકો સુંઘતે થે ઔર ઝાર ઝાર રોતે થે. મગર લોગ ઉન બંદર બન જાનેવાલોંકો નહીં પેહચાનતે થે. ઉન બંદર બન જાનેવાલોંકી તા'દાદ બારહ હઝાર થી. યે સબ તીન દિન તક ઝિંદા રહે ઔર ઉસ દરમિયાનમેં કુછ ભી ખા પી ન સકે, બલ્કે યૂં હી ભૂકે પ્યાસે સબકે સબ હલાક હો ગયે. શિકારસે મના કરનેવાલા ગિરોહ હલાકતસે સલામત રહા. ઔર સહીહ કૌલ યે હૈ કે દિલસે બુરા જાનકર ખામોશ રેહનેવાલોંકો ભી અલ્લાહ તઆલાને હલાકતસે બચા લિયા. (સાવી જિ. ૧ : સ. ૩૫)

ઈસ વાકિઆકા ઈજમાલી બયાન તો સૂરએ બકરહકી ઉસ આયતમેં હૈ, જિસકા તર્જુમા યે હૈ.

તર્જુમા :- ઔર બેશક તુમ ઉન લોગોંકો જાનતે હો જો તુમમેંસે સનીચરકે બારેમેં હદસે બઢ ગયે થે. તો હમને કેહ દિયા કે તુમ લોગ ધુત્કારે હુએ બંદર હો જાઓ!. (સૂરએ બકરહ રૂ. ૮)

અસ્હાબે કહફ (ગારવાલે)

હઝરત ઈસા (અલૈ.) કે આસમાન પર ઉઠા લિયે જાનેકે બાદ ઈસાઈયોંકા હાલ બેહદ ખરાબ ઔર નિહાયત અબતર હો ગયા. યે લોગ બુત પરસ્તી કરને લગે ઔર દૂસરોંકો ભી બુત પરસ્તી પર મજબૂર કરને લગે. ખુસૂસન ઉનકા એક બાદશાહ "દકયાનૂસ" તો ઈસ કદર ઝાલિમ થા કે જો શખ્સ બુત પરસ્તીસે ઈન્કાર કરતા થા ઉસકો કતલ કર ડાલતા થા.

અસ્હાબે કહફ કૌન થે?

અસ્હાબે કહફ શહેર "અફસૂસ" કે શુરફા થે જો બાદશાહકે મુઅઝ્ઝઝ

દરબારી ભી થે. મગર યે લોગ સાહિબે ઈમાન ઔર બુત પરસ્તીસે બહોત બેઝાર થે. દકયાનૂસકે ઝુલ્મો જબરસે પરેશાન હોકર યે લોગ અપના ઈમાન બચાનેકે લિયે ઉસકે દરબારસે ભાગ નિકલે ઔર કરીબકે પહાડમેં એક ગારકે અંદર પનાહગુઝીં હુએ. સો ગયે તો તીનસો બરસસે ઝિયાદા અરસે તક ઉસી હાલતમેં સોતે રેહ ગયે. દકયાનૂસને જબ ઉન લોગોંકો તલાશ કરાયા ઔર ઉસકો મા'લૂમ હુવા કે યે લોગ ગારકે અંદર હૈં તો વો બેહદ નારાઝ હુવા. ઔર ગુસ્સેમેં યે હુકમ દે દિયા કે એક સંગીન દીવાર ઉઠાકર બંદ કર દિયા જાએ તાકે યે લોગ ઉસીમેં રેહકર મર જાએં ઔર વોહી ગાર ઉન લોગોંકી કબર બન જાએ. મગર દકયાનૂસને જિસ શખ્સકે સુપુર્દ યે કામ કિયા થા વો બહોત હી નેકદિલ ઔર સાહિબે ઈમાન આદમી થા. ઉસને અસ્હાબે કહફકે નામ ઉનકી તા'દાદ ઔર ઉનકા પૂરા વાકિઆ રાંગકી તખ્તી પર કંદા કરાકર તાંબેકે સન્દૂકકે અંદર રખકર દીવારકી બુન્યાદમેં રખ દિયા, ઔર ઈસી તરહકી એક તખ્તી શાહી ખઝાનેમેં ભી મેહફૂઝ કરા દી. કુછ દિનોંકે બાદ દકયાનૂસ બાદશાહ મર ગયા, ઔર સલ્તનતેં બદલતી રહી. યહાં તકકે એક નેકદિલ ઔર ઈન્સાફ પરવર બાદશાહ જિસકા નામ "બેદરૂસ" થા તખ્ત નશીન હુવા. અડસઠ સાલ તક બહોત શાનો શૌકતકે સાથ હુકૂમત કી. ઉસકે દૌરમેં મઝહબી ફિરકાબંદી શુરૂ હો ગઈ. ઔર બા'ઝ લોગ મરનેકે બાદ ઉઠને ઔર કિયામતકા ઈન્કાર કરને લગે. કૌમકા યે હાલ દેખકર બાદશાહ રંજો ગમમેં ડૂબ ગયા. ઔર વો તન્હાઈમેં એક મકાનકે અંદર બંદ હોકર ખુદાવંદે કુદ્દૂસકે દરબારમેં નિહાયત બેકરારીકે સાથ ગિરયાઝારી કરકે દુઆએં માંગને લગા કે યા અલ્લાહ! કોઈ ઐસી નિશાની ઝાહિર ફરમા દે તાકે લોગોંકો મરનેકે બાદ ઝિંદા હોકર ઉઠને ઔર કિયામતકા યકીન હો જાએ. બાદશાહકી યે દુઆ મકબૂલ હો ગઈ ઔર અચાનક બકરિયોંકે એક ચરવાહેને અપની બકરિયોંકો ઠહેરાનેકે લિયે ઉસી ગારકો મુન્તખબ કિયા, ઔર દીવારકો ગિરા દિયા. દીવાર ગિરતે હી લોગોં પર ઐસી હયબત વ દેહશત સવાર હો ગઈ કે દીવાર ગિરાનેવાલે લરઝા બરઅંદામ હોકર (ખૌફ ખાકર) વહાંસે ભાગ ગયે ઔર અસ્હાબે કહફ બહુકમે ઈલાહી અપની નીંદસે બેદાર હોકર ઉઠ બૈઠે. ઔર એક દૂસરેસે સલામ વ કલામમેં મશ્ગૂલ હો ગયે. ઔર નમાઝ ભી અદા કર લી. જબ ઉન લોગોંકો ભૂખ લગી તો ઉન લોગોંને અપને એક સાથી "યમલીખા" સે કહા કે તુમ બાઝાર જાકર કુછ ખાના લાઓ. ઔર નિહાયત ખામોશીસે યે ભી મા'લૂમ કરો કે દકયાનૂસ હમ લોગોંકે બારેમેં ક્યા ઈરાદા રખતા હૈ? યમલીખા ગારસે નિકલકર બાઝાર ગયા. ઔર યે દેખકર હેરાન રેહ ગયા કે

શહેરમેં હર તરફ ઈસ્લામકા ચરચા હે. ઔર લોગ ખુલેઆમ હઝરત ઈસા (અલૈ.) કા કલિમા પઢ રહે હૈં. યમલીખા યે મંઝર દેખકર બહોત હી પરેશાન હુવા.

અસ્હાબે કહફકી તા'દાદ

અસ્હાબે કહફકી તા'દાદમેં જબ લોગોંકા ઈખ્તિલાફ હુવા, તો યે આયત નાઝિલ હુઈ : કુલ રબ્બી અઅ્લમુ બિઈદ્દતિહિમ વમા યઅ્લમુહુમ ઈલ્લા કલીલ.

તર્જુમા :- યા'ની અય મેહબૂબ! ફરમા દીજિયે કે અલ્લાહ અસ્હાબે કહફકી ગિન્તીકો ઝિયાદા જાનતા હે. ઔર તુમમેંસે બહોત હી કમ લોગ ઉનકો જાનતે હૈં.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ને ફરમાયા કે મૈં ઉનહીં કમ લોગોંમેંસે હૂં જો અસ્હાબે કહફકી તા'દાદકો જાનતે હૈં. ફિર આપને ફરમાયા કે અસ્હાબે કહફકી તા'દાદ સાત હે ઔર આઠવાં ઉનકા કુત્તા હે.

(તફસીરે સાવી, જિ. ૩, સ. ૩)

કુરઆન મજીદમેં અલ્લાહ તઆલાને અસ્હાબે કહફકા હાલ બયાન ફરમાતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા કે :

તર્જુમા :- ક્યા તુમ્હેં મા'લૂમ હુવા કે પહાડકે ગાર ઔર જંગલકે કિનારેવાલે હમારી એક અજીબ નિશાની થે. જબ ઉન નૌજવાનોંને ગારમેં પનાહ લી. ફિર બોલે અય હમારે રબ હમેં અપને પાસસે રહમત દે ઔર હમારે કામમેં હમારે લિયે રાહયાબીકા સામાન કર. તો હમને ઉસ ગારમેં ઉનકે કાનોં પર ગિન્તીકે કઈ બરસ થપકા (સુલા) દિયા, ફિર હમને ઉન્હેં જગાયા કે દેખેં દો ગિરોહોંમેંસે કૌન ઉનકે ઠહેરનેકી મુદ્દત ઝિયાદા ઠીક બતાતા હે. હમ ઉનકા ઠીક ઠીક હાલ સુનાતે હૈં. વો ચંદ જવાન થે કે અપને રબ પર ઈમાન લાએ. ઔર હમને ઉનહેં ઝિયાદા હિદાયત અતા ફરમાઈ.

ઉસકે આગે અગલી આયતોંમેં અલ્લાહ તઆલાને અસ્હાબે કહફકા પૂરા પૂરા હાલ બયાન ફરમાયા હે.

અસ્હાબે કહફકે નામ

ઉનકે નામોંમેં ભી બહોત ઈખ્તિલાફ હે. હઝરત અલી (રદિ.) સે રિવાયત હે કે ઉનકે નામ યે હૈં. મક્સલમીના, તમલીખા, મરતૂનસ, નયનૂનસ, સારયૂનસ, ઝૂનવાસ, ફલસ્તત્યૂનસ. ઔર સાતવાં ચરવાહા થા જો ઉન લોગોંકે સાથ હો ગયા

થા. હઝરત અલી (રદિ.) ને ઉસકા નામ ઝિક્ર નહીં ફરમાયા. ઔર ઉન લોગોંકે કુત્તેકા નામ "કિતમીર" થા. ઔર ઉન લોગોંકે શહેરકા નામ "અફસુસ" થા. ઔર ઝાલિમ બાદશાહકા નામ દકયાનૂસ થા.(મદારિકુત્તન્ઝીલ, જિ. ૩, સ. ૮)

૨ તફસીરે સાવીમેં લિખ્ખા હૈ કે અસ્હાબે કહફકે નામ યે હૈં, મકસલ્મીના, તમલીખા, મરતૂનસ, નયનૂનસ, સારયૂનસ, ઝૂનવાનસ, ફલસ્તત્યૂનસ, યે આખરી ચરવાહે થે જો રાસ્તેમેં સાથ હો લિયે થે. ઔર ઉન લોગોંકે કુત્તેકા નામ "કિતમીર" થા. (સાવી. જિ. ૩)

અસ્હાબે કહફકે નામકે ખવાસ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે અસ્હાબે કહફકે નામકા તા'વીઝ નવ કામોંકે લિયે ફાઈદામંદ હૈ.

(૧) ભાગે હુએકો બુલાનેકે લિયે ઔર દુશ્મનોંસે બચકર ભાગનેકે લિયે.
(૨) આગ બુઝાનેકે લિયે કપડે પર લિખકર આગમેં ડાલ દેં.
(૩) બચ્ચોંકે રોને ઔર તીસરે દિન આનેવાલે બુખારકે લિયે.
(૪) દર્દે સરકે લિયે દાહને બાઝૂ પર બાંધેં.
(૫) ઉમ્મુસ સિબ્યાન (બચ્ચોંકી મસાનકી બીમારી) કે લિયે ગલેમેં પેહનાએ.
(૬) ખુશ્કી ઔર સમંદરમેં સફરકે લિયે.
(૭) માલકી હિફાઝતકે લિયે.
(૮) અકલ બઢાનેકે લિયે.
(૯) ગુનેહગારોંકી નજાતકે લિયે.

તઅજ્જુબમેં પડ ગયે કે ઈલાહી! યે માજરા ક્યા હૈ? કે ઈસ શહેરમેં તો ઈમાન વ ઈસ્લામકા નામ લેના ભી જુર્મ થા. આજ યે ઈન્કેલાબ કહાંસે ઔર ક્યૂંકર આ ગયા? ફિર એક નાનબાઈ (રોટીવાલે) કી દુકાન પર ખાના લેને ગયે. ઔર દકયાનૂસી ઝમાનેકા રૂપિયા દુકાનદારકો દિયા જિસકા ચલન બંદ હો ચુકા થા, બલ્કે કોઈ ઉસ સિક્કાકા દેખનેવાલા ભી બાકી નહીં રેહ ગયા થા. દુકાનદારકો શુબહ હુવા કે શાયદ ઈસ શખ્સકો કોઈ પુરાના ખઝાના મિલ ગયા હૈ. ચુનાંચે દુકાનદારને ઉનકો હુક્કામકે સુપુર્દ કર દિયા ઔર હુક્કામને ઉનસે ખઝાનેકે બારેમેં પૂછગૂછ શુરૂ કર દી. ઔર કહા કે બતાઓ ખઝાના કહાં હૈ? યમલીખાને કહા કે કોઈ ખઝાના નહીં હૈ યે હમારા હી રૂપિયા હૈ. હુક્કામને કહા કે હમ કિસ તરહ માન લેં કે રૂપિયા તુમહારા હી હૈ. યે

સિક્કા તીનસો બરસ પુરાના હૈ. ઔર બરસોં ગુઝર ગયે કે ઈસ સિક્કાકા ચલન બંદ હો ગયા. ઔર તુમ અભી જવાન હો. લિહાઝા સાફ સાફ બતાઓ કે યે ભેદ હલ હો જાએ. યે સુનકર યમલીખાને કહા કે તુમ લોગ યે બતાઓ કે દકયાનૂસ બાદશાહકા ક્યા હાલ હૈ? હુક્કામને કહા કે આજ રૂએ ઝમીન પર ઉસકા કોઈ બાદશાહ નહીં હૈ. હાં સેંકડોં બરસ ગુઝરે કે ઈસ નામકા એક બેઈમાન બાદશાહ ગુઝરા હૈ જો બુત પરસ્ત થા. યમલીખાને કહા કે અભી કલ હી તો હમ લોગ ઉસકે ખૌફસે અપને ઈમાન ઔર જાનકો બચાકર ભાગે હૈં. મેરે સાથી કરીબ હીકે એક ગારમેં મૌજૂદ હૈં. તુમ લોગ મેરે સાથ ચલો મૈં તુમ લોગોંકો ઉનસે મિલા દૂં. ચુનાંચે હુક્કામ ઔર સરદાર બહોત તા'દાદમેં ઉસ ગારકે પાસ પહોંચે. અસ્હાબે કહફ યમલીખાકે ઈન્તિઝારમેં થે. જબ ઉનકી વાપસીમેં દેર હુઈ તો ઉન લોગોંને યે ખયાલ કર લિયા કે શાયદ યમલીખા ગિરિફ્તાર હો ગયે. ઔર જબ ગારકે મુંહ પર બહોતસે આદમિયોંકા શોરો ગોગા ઉન લોગોંને સુના તો સમઝ બૈઠે કે ગાલિબન દકયાનૂસકી ફૌજ હમારી ગિરિફ્તારીકે લિયે આં પહોંચી હૈ. તો યે લોગ નિહાયત ઈખ્લાસકે સાથ ઝિક્રે ઈલાહી ઔર તૌબા વ ઈસ્તિગફારમેં મશ્ગૂલ હો ગયે. હુક્કામને ગાર પર પહોંચકર તાંબેકા સંદૂક બર આમદ કિયા. ઔર ઉસકે અંદરસે તખ્તી નિકાલકર પઢ્હા તો ઉસ તખ્તી પર અસ્હાબે કહફકા નામ લિખ્ખા થા. ઔર યે ભી લિખ્ખા થા કે યે મોમિનોંકી જમાઅત અપને દીનકી હિફાઝતકે લિયે દકયાનૂસ બાદશાહકે ખૌફસે ઈસ ગારમેં પનાહગુઝી હુઈ હૈ. તો દકયાનૂસને ખબર પાકર એક દીવારસે ઉન લોગોંકો ગારમેં બંદ કર દિયા હૈ. હમ યે હાલ ઈસ લિયે લિખતે હૈં કે જબ કભી ભી યે ગાર ખુલે તો લોગ અસ્હાબે કહફકે હાલ પર મુત્તલેઅ હો જાએં. હુક્કામ તખ્તીકી ઈબારત પઢ્હકર હૈરાન રેહ ગયે. ઔર ઉન લોગોંને અપને બાદશાહ "બેદરૂસ" કો ઈસ વાકિઆકી ઈત્તિલાઅ દી. ફૌરન હી બેદરૂસ બાદશાહ અપને સરદારોંકો સાથ લેકર ગારકે પાસ પહોંચા. તો અસ્હાબે કહફને ગારસે નિકલકર બાદશાહસે મુઆનિકા કિયા ઔર અપની સરગુઝિશ્ત બયાન કી. બેદરૂસ બાદશાહ સિજદામેં ગિરકર ખુદાવંદે કુદ્દૂસકા શુક્ર અદા કરને લગા કે મેરી દુઆ મકબૂલ હો ગઈ ઔર અલ્લાહ તઆલાને ઐસી નિશાની ઝાહિર કર દી જિસસે મૌતકે બા'દ ઝિંદા હોકર ઉઠનેકા હર શખ્સકો યકીન હો ગયા. અસ્હાબે કહફ બાદશાહકો દુઆએં દેને લગે કે અલ્લાહ તઆલા તેરી બાદશાહીકી હિફાઝત ફરમાએ. અબ હમ તુમહેં અલ્લાહકે સુપુર્દ કરતે હૈં. ફિર અસ્હાબે કહફને અસ્સલામુ અલૈકુમ કહા ઔર ગારકે અંદર ચલે ગયે ઔર સો ગયે. ઔર ઈસી હાલતમેં અલ્લાહ તઆલાને ઉન લોગોંકો વફાત દે દી. બાદશાહ બેદરૂસને સાગકી

લકડીકા સંદૂક બનવાકર અસ્હાબે કહફકી મુકદ્દસ લાશોંકો ઉસમેં રખવાયા ઔર અલ્લાહ તઆલાને અસ્હાબે કહફકા ઐસા રો'બ લોગોંકે દિલોંમેં પૈદા કર દિયા કે કિસીકી યે મજાલ નહીં કે ગારકે મુંહ તક જા સકે. ઈસ તરહ અસ્હાબે કહફકી લાશોંકી હિફાઝતકા અલ્લાહ તઆલાને સામાન કર દિયા. ફિર બેદરૂસ બાદશાહને ગારકે મુંહ પર એક મસ્જિદ બનવા દી ઔર સાલાના એક દિન મુકર્રર કર દિયા કે તમામ શહેરવાલે ઉસ દિન ઈદકી તરહ ઝિયારતકે લિયે આયા કરેં. (તફસીરે ખાઝિન)

અસ્હાબે કહફ કિતને દિનોં તક સોતે રહે?

જબ કુરઆનકી આયત વ લબિષૂ ફી કહફિહિમ ષલાષ મિઅતિન સિનીન વઝદાદૂ તિસ્આ. જિસકા તર્જુમા યે હૈ.

તર્જુમા :- યા'ની વો લોગ ગારમેં તીનસો બરસ તક રહે ઔર નવ બરસ ઔર ઝિયાદા રહે. નાઝિલ હુઈ તો કુફ્ફાર કહેને લગે કે હમ તીનસો બરસકે મુતઅલ્લિક તો જાનતે હૈં કે અસ્હાબે કહફ ઈતની મુદ્દત ગારમેં રહે. મગર હમ નવ બરસકો નહીં જાનતે. તો હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે તુમ લોગ શમસી (સૂરજકે) સાલ જોડ રહે હો ઔર કુરઆન મજીદને કમરી (ચાંદકે) સાલકે હિસાબસે મુદ્દત બયાન કી હૈ. ઔર શમસી સાલકે હર સો (૧૦૦) બરસમેં તીન સાલ કમરી બઢ જાતે હૈં. (સાવી, જિ. ૩, સ. ૧૦)

દર્સે હિદાયત

(૧) મરનેકે બા'દ ઝિંદા હોકર ઉઠના હક હૈ ઔર અસ્હાબે કહફકા વાકિઆ ઉસકી નિશાની ઔર દલીલ હૈ. જો કુરઆન મજીદમેં મૌજૂદ હૈ!

(૨) જો અપને દીન ઔર ઈમાનકી હિફાઝતકે લિયે અપના વતન છોડકર હિજરત કરતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ગૈબસે ઉસકી હિફાઝતકા ઐસા સામાન ફરમા દેતા હૈ કે કોઈ ઉસકો સોચ ભી નહીં સકતા!

(૩) અલ્લાહવાલોંકે નામોંમેં બરકત ઔર નફા બખ્શ તાસીરાત હોતી હૈં!

(૪) બુઝુર્ગોંકે મઝારોંકે પાસ મસ્જિદ તા'મીર કરના ઔર વહાં ઈબાદત કરના ભી બહોત પુરાના મુબારક તરીકા હૈ. ક્યૂંકે બેદરૂસ બાદશાહને અસ્હાબે કહફકે ગારકે પાસ એક મસ્જિદ બના દી થી જિસકા ઝિક્ર કુરઆન મજીદકી સૂરએ કહફમેં હૈ.

સફરે મજમઉલ બહરૈનકી ઝલકિયાં

એક રિવાયત હૈ કે જબ ફિરઔન મઅ અપને લશ્કરકે દરિયાએ નીલમેં ગર્ક હો ગયા. ઔર જબ મૂસા (અલૈ.) કો બની ઈસરાઈલકે સાથ મિસરમેં કરાર નસીબ હુવા. તો એક દિન મૂસા (અલૈ.) કા અલ્લાહ તઆલાસે ઈસ તરહ મુકાલમા શુરૂ હુવા!

હઝરત મૂસા (અલૈ.) : ખુદાવંદા! તેરે બંદોંમેં સબસે ઝિયાદા તુઝકો મેહબૂબ કૌનસા બંદા હૈ?

અલ્લાહ તઆલા : જો મેરા ઝિક્ર કરતા હૈ ઔર મુઝે કભી ફરામોશ ન કરે!

હઝરત મૂસા (અલૈ.) : સબસે બેહતર કૌન હૈ?

અલ્લાહ તઆલા : જો હકકે સાથ ફૈસલા કરે ઔર કભી ભી ખ્વાહિશે નફસાનીકી પૈરવી ન કરે!

હઝરત મૂસા (અલૈ.) : તેરે બંદોંમેં સબસે ઝિયાદા ઈલ્મવાલા કૌન હૈ?

અલ્લાહ તઆલા : જો હમેશા અપને ઈલ્મકે સાથ દૂસરોંસે ઈલ્મ સીખતા રહે તાકે ઈસ તરહ ઉસે કોઈ એક ઐસી બાત મિલ જાએ જો ઉસે હિદાયતકી તરફ રેહનુમાઈ કરે યા ઉસકો હલાકતસે બચા લે.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) અગર તેરે બંદોંમેં કોઈ મુઝસે ઝિયાદા ઈલ્મવાલા હો તો મુઝે ઉસકા પતા બતા દે.

અલ્લાહ તઆલા : ખિઝર તુમસે ઝિયાદા ઈલ્મવાલે હૈં.

સત્તર હઝાર મુરદે ઝિંદા હો ગયે

યે હઝરત હિઝકીલ (અલૈ.) કી કૌમકા એક બળા હી ઈબરતખેઝ ઔર ઈન્તિહાઈ નસીહત આમેઝ વાકિઆ હૈ જિસકો ખુદાવંદે કુદ્દૂસને કુરઆન મજીદકી સૂરએ બકરહમેં બયાન ફરમાયા!

હઝરત હિઝકીલ કૌન થે?

યે હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે તીસરે ખલીફા હૈં જો મન્સબે નબુવ્વત પર સરફરાઝ કિયે ગયે. હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી વફાતકે બાદ આપકે ખલીફા અવ્વલ

હઝરત યૂશઅ બિન નૂન (અલૈ.) હુએ જિનકો અલ્લાહ તઆલાને નબુવ્વત અતા ફરમાઈ. ઉનકે બાદ હઝરત કાલિબ બિન યૂહના (અલૈ.) હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી ખિલાફતસે સરફરાઝ હોકર મરતબએ નબુવ્વત પર ફાઈઝ હુએ. ફિર ઉનકે બાદ હઝરત હિઝકીલ (અલૈ.) હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે જાનશીન ઔર નબી હુએ. હઝરત હિઝકિલ (અલૈ.) કા લકબ ઈબ્નુલ અજૂઝ (બુઢિયાકે બેટે) હૈ. ઔર આપ ઝુલ કિફલ ભી કેહલાતે હૈં. "ઈબ્નુલ અજૂઝ કેહલાનેકી વજહ યે હૈ કે યે ઉસ વક્ત પૈદા હુએ થે જબકે ઉનકી વાલિદા માજિદા બહોત બુઢ્ઢી હો ચુકી થીં. ઔર આપકા લકબ ઝુલ કિફ્લ ઈસ લિયે હુવા કે આપને અપની કફાલતમેં લેકર સત્તર અંબિયાએ કિરામકો કતલસે બચા લિયા થા. જિનકે કતલ પર યહૂદીકી તલવારસે બચ ગયે ઔર બરસોં ઝિંદા રેહકર અપની કૌમકો હિદાયત ફરમાતે રહે!

મુરદોંકે ઝિંદા હોનેકા વાકિઆ

ઉસકા વાકિઆ યે હૈ કે બની ઈસરાઈલકી એક જમાઅત જો હઝરત હિઝકીલ (અલૈ.) કે શહેરમેં રેહતી થી શહેરમેં તાઉનકી વબા ફૈલ જાનેસે ઉન લોગોં પર મૌતકા ખૌફ સવાર હો ગયા ઔર યે લોગ મૌતકે ડરસે સબકે સબ શહેર છોડકર એક જંગલમેં ભાગ ગયે ઔર વહીં રેહને લગે તો અલ્લાહ તઆલાકો ઉન લોગોંકી યે હરકત બહોત ઝિયાદા નાપસંદ હુઈ. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને એક અઝાબકે ફરિશ્તેકો ઉસ જંગલમેં ભેજ દિયા જિસને એક પહાડકી આડમેં છુપકર ઔર ચીંખ મારકર બુલંદ આવાઝસે યે કેહ દિયા કે "મૂતૂ" યાની તુમ સબ મર જાઓ. ઔર ઈસ મુહીબ ઔર ભયાનક ચીંખકો સુનકર બગૈર કિસી બીમારીકે અચાનક યે સબકે સબ મર ગયે જિનકી તા'દાદ સત્તર હઝાર થી. ઉન મુરદોંકી તા'દાદ ઈસ કદર ઝિયાદા થી કે લોગ ઉનકે કફન વ દફનકા કોઈ ઈન્તિઝામ નહીં કર સકે ઔર ઉન મુરદોંકી લાશેં ખુલે મૈદાનમેં બગૈર કફનકે આઠ દિન તક પડી પડી સડને લગીં ઔર બેઈન્તિહા બદબૂસે પૂરે જંગલ બલ્કે ઉસકે અતરાફમેં બદબૂ પૈદા હો ગઈ. કુછ લોગોંને ઉનકી લાશોં પર રહમ ખાકર ચારોં તરફસે દીવાર ઉઠા દી તાકે યે લાશેં દરિંદોંસે મેહફૂઝ રહેં. કુછ દિનોં બાદ હઝરત હિઝકીલ (અલૈ.) કા ઉસ જંગલમેં ઉન લાશોંકે પાસસે ગુઝર હુવા. તો અપની કૌમકે સત્તર હઝાર ઈન્સાનોંકો ઉસ નાગહાની મૌત ઔર બગૈર કફનકી લાશોંકી ફરાવાની દેખકર રંજો ગમસે ઉનકા દિલ ભર આયા. આંખોંમેં આંસૂ આ ગયે. ઔર બારી તઆલાકે દરબારમેં

દુ:ખ ભરે દિલસે ગિડગિડાકર દુઆ માંગને લગે કે યા અલ્લાહ! યે મેરી કૌમકે લોગ થે જો અપની નાદાનીસે યે ગલતી કર બૈઠે કે મૌતકે ડરસે શહેર છોડકર જંગલમેં આ ગયે. યે સબ મેરે શહેરકે બાશિંદે હૈં. ઈસ લોગોંસે મુઝે ઉન્સ હાસિલ થા ઔર યે લોગ મેરે દુ:ખ સુખમેં શરીક રેહતે થે. અફસોસ કે મેરી કૌમ હલાક હો ગઈ ઔર મૈં બિલ્કુલ અકેલા રેહ ગયા.

અય મેરે રબ! યે વો કૌમ થી જો તેરી હમ્દ કરતી થી ઔર તેરી તૌહીદકા એ'લાન કરતી થી ઔર તેરી બળાઈકા ખુત્બા પળ્હતી થી. આપ બળે દર્દે દિલકે સાથ દુઆમેં મશ્ગૂલ થે કે અચાનક આપ પર વહી ઉતર પડી કે અય હિઝકીલ! આપ ઈન બિખરી હુઈ હડ્ડિયોંસે ફરમા દીજિયે કે અય હડ્ડિયો! બેશક અલ્લાહ તઆલા તુમકો હુકમ ફરમાતા હૈ કે તુમ ઈખઠ્ઠા હો જાઓ. યે સુનકર બિખરી હુઈ હડ્ડિયોંમેં હરકત પૈદા હુઈ ઔર હર આદમીકી હડ્ડિયાં જમા હોકર હડ્ડિયોંકે ઢાંચે બન ગયે. ફિર યે વહી આઈ કે અય હિઝકીલ! આપ યે ફરમા દીજિયે કે અય હડ્ડિયો! તુમકો અલ્લાહકા યે હુકમ હૈ કે તુમ ગોશ્ત પહેન લો. યે ક્લામ સુનતે હી ફૌરન હડ્ડિયોંકે ઢાંચોં પર ગોશ્ત પોસ્ત ચળ્હ ગયે. ફિર તીસરી બાર યે વહી નાઝિલ હુઈ અય હિઝકીલ! અબ યે કેહ દો કે અય મુરદો! ખુદાકે હુકમસે તુમ સબ ઉઠ ખડે હો જાઓ. ચુનાંચે યે ફરમા દિયા તો આપકી ઝબાનસે યે જુમ્લા નિકલતે હી સત્તર હઝાર લાશેં ફૌરન યે પળ્હતે હુએ ખડી હો ગઈ કે સુબ્હાનકલ્લાહુમ્મ વ બિહમ્દિક વલા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત. ફિર યે સબ લોગ જંગલસે રવાના હોકર અપને શહેરમેં આકર દોબારા આબાદ હો ગયે ઔર અપની ઉમરોંકી મુદ્દતભર ઝિંદા રહે. લેકિન ઉન લોગોં પર ઉસ મૌતકા ઈતના નિશાન બાકી રેહ ગયા કે ઉનકે ઔર ઉનકી ઔલાદકે જિસ્મોંસે સડી હુઈ લાશકી બદબૂ બરાબર આતી રહી. ઔર યે લોગ જો કપડા ભી પહેનતે થે વો કફનકી સૂરતમેં હો જાતા થા, ઔર કબરમેં જિસ તરહ કફન મૈલા હો જાતા હૈ ઐસા હી મૈલાપન ઉનકે કપડોં પર નમૂદાર હો જાતા થા. ચુનાંચે યે અસરાત આજ તક ઉન યહૂદિયોંમેં પાએ જાતે હૈં જો ઉન લોગોંકી નસલસે બચ ગયે હૈં.

(તફ્સીરે સાવી, જિ. ૧, સ. ૧૦૧, રૂહુલ બયાન, જિ. ૨, સ. ૩૭૭)

એક ઈબરતનાક વાકિઆ

એક આરિફકી બયાન કી હુઈ યે હિકાયત હૈ વો ફરમાતે હૈં મૈંને એક શખ્સકો દેખા જિસકા દાયાં હાથ કંધેસે કટા હુવા થા ઔર વો લોગોંકો પુકાર રહા થા,

લોગો ઝુલ્મ ન કરના મુઝે દેખો મૈં તુમહારે લિયે ઈબરત હૂં. મૈં ઉસકે કરીબ ગયા, ઉસસે પૂછા ક્યા વાકિઆ હૈ? ઉસને કહા મૈંને એક દિન એક શિકારીકે પાસ મછલી દેખી તો મૈંને કહા મુઝે દે દો. ઉસને કહા નહીં મૈં તો બેચૂંગા, ગરીબ આદમી હૂં તુઝે ક્યૂં દે દૂં. મૈંને ઉસકો મારકર ઝબરદસ્તી મછલી છીન લી. અભી મૈં લેકર જા રહા થા કે રાસ્તેમેં હી મુઝે ઉસકા કાંટા અંગૂઠેમેં લગ ગયા. ઘર આકર મૈંને મછલી ફેંક દી ઉસકા મુઝે ઈતના દર્દ ઉઠા કે રાત ભર મૈં સો નહીં સકા. શિદ્દતે દર્દકી વજહસે હાથ સૂજ ગયા. સુબહકો મૈં હકીમ સાહબકે પાસ ગયા, ઉસને કહા ઈસ અંગૂઠેકો કાટના પડેગા. ચુનાંચે કટ ગયા ફિર દર્દ બસ ન હુવા, રાતકો નીંદ ઉડ જાતી હૈ ફિર તબીબસે મશ્વરા કિયા તો ઉસને કલાઈ તક હાથ કાટ દિયા. ક્યૂંકે ઉસકે સિવા કોઈ ચારા હી ન થા, ફિર ભી દર્દ બસ ન હુવા તો તીસરી મરતબા કોહનીસે હાથ કાટ દિયા ગયા તો દર્દ કંધે તક ફૈલ ચુકા થા. ફિર ઉસ હકીમને કહા, અગર યે હાથ સાલિમ ન કાટા ગયા તો ઝહર સારે જિસ્મમેં ફૈલ જાએગા. ચુનાંચે હાથ કંધે તક કાટ દિયા ગયા. કુછ લોગોંને મુઝસે પૂછા કે યે દર્દ ક્યૂં હૈ? તો મૈંને મછલીવાલા વાકિઆ બયાન કિયા તો ઉનહોંને કહા, જબ પેહલી મરતબા તુઝે દર્દ હુવા થા તો ઉસસે જાકર મઆફી ક્યૂં ન માંગ લી અબ ભી વક્ત હૈ જાકર મઆફી માંગ લે વરના પૂરા જિસ્મ ગલકર ખતમ હો જાએગા. ચુનાંચે મૈંને પૂરે શહેરમેં ઉસ મછલીવાલેકો તલાશ કિયા, જાકર ઉસકે કદમોંમેં ગિર ગયા. રોકર કહા ખુદાકે લિયે મુઝે મઆફ કર દે, ઉસને કહા તૂ કૌન હૈ? કેહને લગા મૈંને તુઝસે મછલી છીની થી આજ તેરી બદ દુઆકા અસર હૈ મેરા યે હાલ હો ગયા. મૈંને હાથ દિખાયા તો ઉસને કહા મૈંને તુઝે મઆફ કર દિયા. તબ કહીં જાકર ઠીક હુવા. ઉસને કહા ક્યા તૂને મેરે હકમેં બદ દુઆ કી થી? મછલીવાલેને કહા હાં મૈંને સિર્ફ ઈતના કહા થા યા અલ્લાહ મૈં કમઝોર હૂં યે તાકતવર હૈ તૂ અપની કુદરત દિખલા, તો અર્શવાલેને અપની કુદરત દિખલા દી. યે હૈ હાલ ઝુલ્મ કરનેકા.

ન જા ઉસકે તહમ્મુલ પર કે બે ઢબ ગિરિફત ઉસકી
બચ ઉસકે ગઝબસે કે સખ્ત હૈ ઈન્તિકામ ઉસકા

રેશમી દોપટ્ટા દો ટુકડે હો ગયા

ઈસાઈ દુનિયા જિસે રિચર્ડ શેર દિલ કેહકર પુકારતી થી ઔર ફખર કરતી થી. ઔર જિસ્સે વો યુરોપી મુલ્કોંને અપની અફવાજકી સરબરાહી સોંપકર

ફલસ્તીનકી જંગમેં સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે મુકાબલેમેં લા ખડા કિયા થા ઉસી બાદશાહ રિચર્ડકા કાસિદ સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે સામને સર ઝુકાએ ખડા થા. ઉસકે ચેહરે પર તઝબઝુબ થા. વો અપને બાદશાહ રિચર્ડકી તરફસે એક ઐસા પૈગામ લેકર આયા થા જિસકે બારેમેં ઉસકા દિલ કેહ રહા થા કે મુસલમાનોંકા બાદશાહ ઉસકા મુસ્બત (હાં મેં) જવાબ નહીં દેગા.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને બાદશાહ રિચર્ડકા પૈગામ પઢ્હા ઔર કાસિદ પર એક નિગાહ ડાલી જિસકી ઘભરાહટમેં મઝીદ ઈઝાફા હો ગયા થા. ઉનહોંને કાસિદકી ઝહની હાલત ભાંપ લી થી ઔર મુસ્કુરાતે હુએ નર ખલીક (અચ્છે અખ્લાકકે) લેહજેમેં જવાબ દિયા.

"બાદશાહ રિચર્ડસે કેહ દીજિયે કે હમેં ઉનકી દરખ્વાસ્ત મંઝૂર હૈ. હમ અપને ફૌજી કમાન્ડરકો અભી હુકમ ભેજવા દેતે હૈં. હમેં યકીન હૈ કે સાત રોઝ તક મુકમ્મલ જંગ બંદીકે આરઝી મુઆહિદે પર ખૂદ શાહ રિચર્ડ ઔર ઉનકી અફવાજ ભી પૂરી તરહ અમલ કરેંગે. સલીબી અફવાજકી તરફસે કોઈ છેડખાની હુઈ તો ફિર હમ યે દરખ્વાસ્ત રદ કર દેંગે."

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને કાસિદકે સરસે પૈર તકકા ભરપૂર જાઈઝા લેતે હુએ કહા :

"હમારી તરફસે શાહ રિચર્ડકો મુબારક ભી પેશ કર દેં કે વો એક અહમ ફરીઝેસે સુબુકદોશ હો રહે હૈં."

કાસિદકે ચેહરેકી પરેશાની દૂર હો ચુકી થી. વો સોચ ભી નહીં સકતા થા કે મુસલમાનોંકા સુલતાન ઈતના ફૈયાઝ ભી હોગા. દિલ હી દિલમેં વો યે ભી સમઝતા થા કે અગર ઐસી દરખ્વાસ્ત સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકી તરફસે બાદશાહ રિચર્ડકી ખિદમતમેં પેશ કી જાતી તો વો ઉસે હકારતસે ઠુકરા દેતા, બલ્કે ઉસે સારે દરબારમેં સુનાકર ઉસકા મઝાક ઉડાતા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને રિચર્ડકી દરખ્વાસ્ત કબૂલ કરકે ફૈયાઝીકા ઐસા સુબૂત પેશ કિયા થા જિસકા તસવ્વુર ભી ઉસ ઈસાઈ કાસિદકે લિયે મહાલ થા.

શાહ રિચર્ડ અપની બેટી મારિયાકી શાદી કરના ચાહતા થા. શાદીકે જશ્નકે લિયે ઉસને ઐન ઐસે ઝમાનેમેં સાત રોઝકે લિયે જંગબંદીકી દરખ્વાસ્ત કી થી જબ યે સલીબી જંગ અપને ઝોરોં પર લડી જા રહી થી.

શાહ રિચર્ડકે ઈલાકે ઔર હલ્કેમેં શાદીકી તૈયારિયાં ઝોર શોરસે હોને લગીં. થકે માંદે સિપાહિયોંકો ભી સસ્તાનેકા (થકાન ઉતારનેકા) મૌકા મિલ ગયા. ઈસાઈ

કેમ્પમેં ફૌજી રાત દિન શરાબ પીતે ઔર નાચ ગાનેકી મેહફિલેં બરપા કરને લગે. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે કેમ્પમેં સિપાહી આરામ કરતે ઔર અપને ખુદાકી ઈબાદતમેં મસરૂફ દિખાઈ દેતે.

શાદીકે જશ્નકી તૈયારિયોંમેં મસરૂફ શાહ રિચર્ડકો એક નઈ બાત સૂઝી ઔર વો ઉસ પર અમલ કરનેકે લિયે તૈયાર હો ગયા.

કાસિદ ફિર સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે દરબારમેં હાઝિર હુવા. ઈસ બાર ઉસે યકીન થા કે સુલતાન સલાહુદ્દીન શાહ રિચર્ડકા દઅવતનામા કભી કબૂલ નહીં કરેગા. ઝહીન ઔર આકિલ કાસિદ બડે ગૌરસે સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે ચેહરેકે તઅસ્સુરાત સમઝનેકી કોશિશ કર રહા થા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને દઅવતનામા પઢતે વક્ત કિસી તઅસ્સુર યા રદ્દે અમલકા ઈઝહાર નહીં કિયા. સુલતાનને એક નિગાહ અપને દરબારિયોં પર ડાલી ઔર ફિર કાસિદકી તરફ દેખા ઔર કેહને લગે.

"મૈં શાહ રિચર્ડકા શુક્ર ગુઝાર હૂં કે ઉનહોંને મુઝે અપની ખૂશીયોંમેં શિરકતકે લિયે યાદ રખ્ખા. શાહ રિચર્ડકો મેરા પૈગામ દેના કે મૈં શાદીકી તકરીબમેં ઝરૂર શિરકત કરૂંગા.

કાસિદ યે જવાબ લેકર સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે ખૈમેસે બાહિર નિકલા તો વો મુસ્કુરા રહા થા. ઉસકા દિલ કેહ રહા થા કે સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને અગરચે શાદીકે જશ્નમેં શિરકતકે લિયે હામી ભર લી હૈ લેકિન વો અપના વા'દા પૂરા નહીં કરેગા. ભલા કૌન ઐસા શખ્સ હો સકતા હૈ જો દુશ્મનોંકી કછારમેં જાને પર તૈયાર હો. વો ઝરૂર બા'દમેં કિસી મસરૂફિયતકા ઉઝર પેશ કર દેગા.

શાહ રિચર્ડકી બેટી શેહઝાદી મારિયાકી શાદીકા દિન આ ગયા. પૂરી શાનો શૌકતસે ઈસાઈ તરીકેકે મુતાબિક શેહઝાદીકી શાદી હુઈ. રાતકો શાદીકી ખૂશીમેં જશ્નકી તકરીબ મુન્અકિદ હોનેવાલી થી ઔર ઉસમેં સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકો શિરકતકે લિયે દઅવત ભેજી ગઈ થી.

શામસે પેહલે હી સલીબી કેમ્પકા ગોશા ગોશા કંદીલોં (ચિરાગોં) ઔર રોશનિયોંસે જગમગાને લગા. સિપાહી શરાબ પી રહે થે. નાચ ઔર ગા રહે થે. શાહ રિચર્ડકે ખૈમેમેં ઉસકે દરબારી જરનલ ઔર રિશ્તેદાર જમા હો ચુકે થે. શેહઝાદી મારિયા અપની સહેલિયોંકે ઝુરમુટમેં નઈ નવેલી દુલ્હન બની બૈઠી થી. શાહ રિચર્ડ બડ હાંકને લગા થા. વો અપની બહાદુરીકે કસીદે ખૂદ હી પઢ રહા થા. બારબાર અપને સુનનેવાલોંકો કેહ રહા થા કે સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી નહીં

આએગા. ઉસમેં હમારે કેમ્પકા રૂખ કરનેકી જુરઅત કહાં?

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને અપને કેમ્પમેં બડે ઈત્મીનાન ઔર ખુઝૂઅ વ ખુશૂઅસે ઈશાકી નમાઝ અદા કી. નમાઝસે ફારિગ હોકર વો ખૈમેસે બાહિર નિકલે જહાં એક ખાદિમ ઉનકા ખાસ ઘોડા લિયે મૌજૂદ થા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી ઘોડે પર સવાર હુએ ઔર ઘોડા ચલને લગા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે પીછે દો ઘોડે સવાર ભી ચલે આ રહે થે જો શાદીકે તહાઈફ ઉઠાએ હુએ થે.

"અબ રાત બહોત હો ગઈ શાહ મુઅઝ્ઝમ! એક દરબારીને શાહ રિચર્ડકો મુખાતબ કરકે કહા! મુસલમાનોંકા સુલતાન નહીં આએગા. અબ ખાને....."

શાહ રિચર્ડને ઉસકી બાત કાટતે હુએ કહા : "મુઝે મા'લૂમ થા વો નહીં આએગા. મૈંને ઉસે મરઉબ કરનેકે લિયે જો ઈન્તિઝામ કિયે થે વો બેકાર ગયે."

ઐન ઉસ વક્ત હાજિબ (દરબાન) ને એલાન કિયા :

"મુસલમાનોંકે સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી તશરીફ લા રહે હૈં." હૈરતસે શાહ રિચર્ડ ઔર ઉસકે દરબારિયોંકે મુંહ ખુલેકે ખુલે રેહ ગયે. શાહ રિચર્ડ અપની હૈરત ઔર બોખલાહટ પર કાબૂ પાનેકી કોશિશ કરતે હુએ બાહિરકી તરફ લપકા.

થોડી દેર બાદ સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી અપને દો ખિદમત ગુઝારોંકે સાથ ખૈમેમેં દાખિલ હુએ. ખાદિમોંને તહાઈફ ઉઠા રખ્ખે થે. યે તહાઈફ સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને નઈ દુલ્હન શેહઝાદી મારિયાકો પેશ કિયે. ઉસકે ફૌરન બાદ દોનોં ખાદિમ ખૈમેસે બાહિર ચલે ગયે.

શાહ રિચર્ડકા ખૈમા જો ઉસ તકરીબકે લિયે બહોત સજાયા સંવારા ગયા થા. જિસસે શાહ રિચર્ડકી શાનો શૌકતકા ઈઝહાર હોતા થા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને ઉસે એક નઝર દેખા ઔર ફિર ઉસમેં કોઈ દિલચસ્પી બાકી ન રહી. ઈસાઈ સરદાર, જરનલ ઔર અકાબિરીન હૈરતસે ઉસ શખ્સકો દેખ રહે થે જિસકે ખિલાફ વો લડ રહે થે ઔર વો કમાલે બેનિયાઝીસે અકેલા ઉનકે દરમિયાન બૈઠા થા. ઉસે કિસી કિસમકે ખૌફ ઔર ખતરેકા એહસાસ તક ન થા. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકી યે બેનિયાઝી, મરદાના વકાર શાહ રિચર્ડકો ખટકને લગા. ઉસને સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીસે કહા :

"આપકે જંગસે દસ્તબરદાર હોનેકા વક્ત આ ગયા હૈ."

"વો ઈસ લિયે કે યરૂશલમ પર ઈસાઈયોંકા હક હૈ. યે હમારા મુકદ્દસ મકામ હૈ. ફિર સારી દુનિયાકે ઈસાઈ યરૂશલમકે લિયે સર ધડકી બાઝી લગાએ

હુએ હૈં. આપ જીત નહીં સકેંગે ઔર બિલા વજહ મુસલમાન સિપાહિયોંકી મૌતકા સબબ બનેંગે.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકા ચેહરા બે તઅસ્સુર થા. વો કિસી બાતસે અસર નહીં લે રહે થે. ઉનહોંને બડે વકારસે જવાબ દિયા.

"શાહ રિચર્ડ યે બહસ બેકાર હૈ. યે ખૂશીકા મૌકા હૈ. ફલસ્તીનકા ફૈસલા મૈદાને જંગમેં હોગા ઉસકે સિવા ઈસ મસ્અલેકા કોઈ ઔર હલ નહીં. ચંદ રોઝમેં ફૈસલા હો જાએગા કૌન જીતતા હૈ ઔર કૌન હારતા હૈ.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકે ઈસ જવાબને શાહ રિચર્ડકો યે મૌઝૂઅ બદલ દેને પર મજબૂર કર દિયા. વો દેખ રહા થા કે ઉસકે દરબારી ઔર ઉસકે જરનલ સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીકી બેખૌફીસે મઝીદ મુતાસ્સિર હોતે ચલે જા રહે હૈં.

અબ શાહ રિચર્ડને અપના ખુફિયા હથિયાર ઈસ્તે'માલ કરનેકા ફૈસલા કિયા. ઉસને બા'ઝ માહિર સિપાહિયોંકો ખાસ જંગી કરતબ દિખાનેકે લિયે તૈયાર કિયા થા. ઉસકે ઈશારે પર વો સિપાહી આ ગયે. વાકઈ ઉનકે કરતબ મુતાસ્સિર કરનેવાલે થે. ઉનહોંને અપની બહાદુરી ઔર શુજાઅતકે ઐસે નમૂને પેશ કિયે કે તમામ દરબારી અશ અશ (વાહ વાહ) કર ઉઠે. સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી તલવારોંકા માહિરાના ખેલ ગૌરસે યૂં દેખ રહે થે જૈસે ઉસે ઉન મુઝાહિરોંમેં દિલચસ્પી તો હૈ મગર વો ઉનસે ઝિયાદા અસર નહીં લે સકે.

મુઝાહિરે ખતમ હુએ તો શાહ રિચર્ડને બડે ફખ્રસે કહા :

"સુલતાન આપને દેખા મેરે પાસ કૈસે કૈસે સિપાહી હૈં? ક્યા આપકે સિપાહી ઈનકા મુકાબલા કર સકેંગે? ઈસી લિયે મૈં કેહતા હૂં આપ જંગ ખતમ કરકે ચલે જાએં.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી અપની બૈઠકસે ઉઠે. ઉનહોંને અપની હિલાલી તલવાર નયામસે નિકાલી તો ઉસકી આબ વ તાબસે દેખનેવાલોંકી આંખેં ચકાચોંદ હોને લગીં.

સુલતાનકે ચેહરે પર બલાકા (બેહદ) વકાર થા. ઉનહોંને આહિસ્તાસે કહા.

"મૈં સિર્ફ એક ચીઝ દિખાતા હૂં. ફિર આપ જવાબ દીજિયેગા કે આપકા એક ભી સિપાહી તલવારકે ઐસે માહિરાના ઈસ્તે'માલકી સલાહિયત રખતા હૈ."

યે કેહકર સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી બડે વકારસે ચલતે હુએ દુલ્હન શેહઝાદી મારિયાકે પાસ પહોંચે. ઉસકે સામને સરકો કદરે ઝુકાકર ઉનહોંને બડે નરમ લેહજેમેં કહા :

"શેહઝાદી ક્યા આપકા યે ઈન્તિહાઈ બારીક રેશમી દોપટ્ટા લે સકતા હૂં?"

સબકી નિગાહેં સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી ઔર ઉસકી તલવાર પર જમી હુઈ થીં. શેહઝાદી મારિયા ભી બોખલા ગઈ.

"હાં સુલતાને મુઅઝ્ઝમ આપ લે સકતે હૈં.

ઉસને કાંપતે હાથોંસે અપના કીમતી સફેદ રંગકા બહોત મુલાયમ બહોત બારીક રેશમી દોપટ્ટા ઉતારકર સુલતાનકે સામને પેશ કર દિયા.

સુલતાનને શુક્રિયા અદા કરકે વો દોપટ્ટા લિયા. શાહ રિચર્ડ પર એક નિગાહ ડાલી, ફિર વહાં મૌજૂદ તમામ જરનલોં, દરબારિયોંકો વકાર ભરે અંદાઝમેં દેખા ઔર વો નાઝુક દોપટ્ટા હવામેં ઉછાલ દિયા. ઉસસે પેહલે કે વો દોપટ્ટા ઝમીન પર આતા સુલતાનને લપકકર ઉસ પર અપની તલવારસે વાર કિયા ઔર વો દો ટુકડે હો ગયા.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબીને અપની તલવાર નયામમેં ડાલતે હુએ કહા.

"ક્યા શાહ રિચર્ડ આપ ખૂદ યા આપકી ફૌજમેં કોઈ ઐસા સિપાહી હૈ જિસકી તલવાર ઐસે નરમ ઔર બારીક દોપટ્ટેકો કાટ સકે? કોઈ હૈ તો ઉસે કહેં કે આએ ઔર ઉસકા સુબૂત પેશ કરે.

પૂરે દરબાર પર સન્નાટા છા ગયા. કોઈ ઐસા ન થા જિસકી તલવારકી ધાર ઈતની તેઝ હો, ઔર કોઈ ઐસા ન થા જો સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી જૈસી મહારત રખતા હો.

સુલતાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી મતાનત (સંજીદગી) સે ખડે રહે. ફિર જબ કોઈ ન આયા તો ઉનહોંને જાનેકી ઈજાઝત લી ઔર એ'તિમાદકે સાથ કદમ ઉઠાતે હુએ અકેલે હી ખૈમેસે બાહિર નિકલ ગયે.

એક ઔરતકી આયતે કુરઆનીમેં ગુફ્તગૂ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક (રદિ.) ને સફરે હિજાઝમેં એક બુઢ્ઢી અરબ ઔરતકો જંગલમેં કમ્બલ ઓઢે બૈઠી દેખા. ઉસે તન્હા દેખકર હૈરાન રેહ ગયે. કેહતે હૈં કે મૈં ઉસ ઝઈફાકે પાસ ગયા ઔર કહા અસ્સલામુ અલૈકુમ વરહ્મતુલ્લાહિ વબરકાતુહ. ખાતૂનને જવાબ દિયા.

સલામુન કૌલમ્ મિર્રબ્બિર્રહીમ. (સૂરએ યાસીન)

ફિર દોનોંમેં જો ગુફ્તગૂ હુઈ નીચે હૈ :-

અબ્દુલ્લાહ સવાલ કર રહે હૈં, ખાતૂન જવાબ દે રહી હૈ.

સવાલ : અલ્લાહ તઆલા આપ પર રહમ ફરમાએ આપ યહાં કિસ તરહ હૈં?

જવાબ : મંય્યુઝ્‌લિલ્ ફલા હાદિય લહૂ. યા'ની રાહ ભૂલ ગઈ હૂં.

સવાલ : આપકો કહાં જાના હૈ?

જવાબ : સુબ્હાનલ્લઝી

યા'ની હજસે ફારિગ હોકર બૈતુલ મુકદ્દસકા ઈરાદા હૈ.

સવાલ : આપ યહાં કબસે હૈં?

જવાબ : ષલાષ લયાલિન સવિય્યા યા'ની તીન રાતેં :

સવાલ : આપકે પાસ કુછ ખોરાક હૈ?

જવાબ : હુવ યુત્ઈમુની વહુવ યસ્કીન.

યાની અલ્લાહ તઆલા મુઝે ખિલાતે પિલાતે હૈં.

સવાલ : આપ વુઝૂ કિસ ચીઝસે કરતી હૈં?

જવાબ : ફઈલ્લમ તજિદૂ માઅન્ ફતયમ્મમૂ સઈદન્ તય્યિબા યાની અગર પાની નહીં મિલતા પાક મિટ્ટીસે તયમ્મુમ કર લેતી હૂં.

સવાલ : ક્યા આપ ખાના ખાએંગી? મેરે પાસ ખાના મૌજૂદ હૈ,

જવાબ : ષુમ્મ અતિમ્મુસ્સિયામ ઈલલ્લૈલ યાની શામ તક મેરા રોઝા હૈ.

સવાલ : યે રમઝાનકા મહીના તો નહીં હૈ.

જવાબ : વમન્ તતવ્વઅ ખૈરન્ ફઈન્નલ્લાહ શાકિરુન અલીમ યાની નફલી રોઝા ભી સવાબકા કામ હૈ.

સવાલ : સફરમેં તો ઈફતાર જાઈઝ હૈ?

જવાબ : વ અન્ તસૂમૂ ખૈરુલ્લકુમ્ ઈન કુન્તુમ તઅ્લમૂન યાની અગર રોઝા રખ લો તો બેહતર હૈ.

સવાલ : આપ મેરી તરહ અપની બોલીમેં કલામ ક્યૂં નહીં કરતી?

જવાબ : મા યલ્ફિઝુ મિન્ કૌલિલ્લદૈહિ રકીબુન્ અતીદ, યાની હર બાત ફરિશ્તે લિખ લેતે હૈં, ઈસ લિયે કુરઆનમેં ગુફતગૂ ક્યૂં ન કી જાએ તાકે નામએ આમાલ કુરઆન પાક હીસે ભરપૂર હો.

સવાલ : આપ કિન લોગોંમેંસે હૈં.....?

જવાબ : વલા તકફુ મા લૈસ લક બિહી ઈલ્મુન ઈન્નસ્સમ્અ વલ્બસર વલ્ફુઆદ કુલ્લુ ઉલાઈક કાન અન્હુ મસ્ઊલા યાની બે ઝરૂરત ન બોલો, રોઝે કિયામત કાન આંખ ઔર દિલકે મુતઅલ્લિક પૂછા જાએગા.

સવાલ : ક્યા આપ મેરી યે ખતા મઆફ ન કરેંગી?

જવાબ : લા તષ્રીબ અલૈકુમુલ્યૌમ યગ્ફિરૂ લકુમ યાની મૈંને મઆફ કિયા અલ્લાહ તઆલા તુમહેં બખ્શે.

સવાલ : અગર આપ કાફલેમેં શામિલ હોના ચાહેં તો મૈં ઊંટની પર સવાર કરકે લે ચલૂં?

જવાબ : વમા તફ્અલૂ મિન્ ખૈરિંય યઅ્લમ્હુલ્લાહ યાની લે ચલો નેકીકા બદલા ખુદાએ અલીમસે મિલેગા.

સવાલ : મૈંને ઊંટની બિઠા દી હૈ આપ ઉસ પર સવાર હો જાએં?

જવાબ : કુલ લિલ મુઅ્મિનીન યગુઝ્ઝૂ મિન્ અબ્સારિહિમ યાની મૈં સવાર હોને લગી હૂં અપની આંખેં બંદ કર લો. અબ્દુલ્લાહ કેહતે હૈં કે મૈં ઊંટનીકે ઝાનૂ બાંધને ભૂલ ગયા થા ઈસ લિયે વો બિદક ગઈ. ખાતૂનકા કપડા ઉલઝકર ફટ ગયા ઉસ પર ઉસને કહા વમા અસાબકુમ્ મિમ્મુસીબતિન્ ફબિમા કસબત ઐદીકુમ યાની મુસીબત અપને હાથોં લાઈ ગઈ હૈ.

સવાલ : બીબી ઠેહરેં મૈં ઊંટનીકે ઝાનૂ બાંધ દેતા હૂં.

જવાબ : ફફહ્હમ્નાહા સુલૈમાન, યાની જિસ તરહ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કો અલ્લાહ તઆલાને તદબીર સુઝાઈ થી ઈસ તરહ તુમહેં ભી સુઝા દી.

સવાલ : બીબી મૈંને ઊંટનીકો સવારીકે લિયે દુરૂસ્ત કર દિયા હૈ અબ આપ સવાર હો જાએં.

જવાબ : સુબ્હાનલ્લઝી સખ્ખર લના હાઝા વમા કુન્ના લહૂ મુકરિનીન વઈન્ના ઈલા રબ્બિના લમુન્કલિબૂન,

યાની પાક હૈ વો ઝાત જિસને ઈસ જાનવરકો હમારે તાબે બનાયા વરના હમમેં કહાં તાકત થી કે ઉસકો મુતીઅ કરતે. ઔર હમ અપને રબકી તરફ લૌટનેવાલે હૈં.

ઈબ્લીસકા પરપોતા મુસલમાન હોકર સહાબી બન ગયા

દર્સે કુરઆનમેં એક અજીબ ઈબરતનાક હિકાયત નઝરસે ગુઝરી, જો નસીહતકે લિયે પઢનેવાલોંકી ખિદમતમેં પેશ કી જાતી હૈ.

હઝરત શાહ અબ્દુલ અઝીઝ સાહબ મુહદ્દિસ વ મુફસ્સિર દહેલ્વી (રહ.)

ને અપની તફસીર ફત્હુલ અઝીઝમેં બહોતસે વાકિઆત સહાબએ કિરામ (રદિ.) ઔર મુહદ્દિસીનસે જિન્નાતકે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર ઈમાન લાનેકે નકલ ફરમાએ હૈં. ઉન રિવાયાતમેં એક અજીબો ગરીબ રિવાયત જો ઈબ્લીસકે પરપોતેકી હૈ વો યહાં નકલ કી જાતી હૈ :-

હઝરત શાહ સાહબ (રહ.) લિખતે હૈં, અકીલી ઔર બયહકી ઔર અબૂ નઈમને હઝરત અમીરૂલ મુઅમિનીન ઉમર ફારૂક (રદિ.) સે રિવાયત્ત કી હૈ કે હઝરત ઉમર (રદિ.) કેહતે થે કે એક રોઝ હમ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે સાથ થામાકે એક પહાડ પર બૈઠે થે કે યકાયક એક પીર મર્દ હાથમેં અસા લિયે હુએ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે સામને આકર હાઝિર હુવા ઔર આપ (સ.અ.વ.) કો સલામ કિયા. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસકે સલામકા જવાબ દિયા ઔર ફરમાયા, કે ઉસકી આવાઝ જિન્નકીસી હૈ, ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસસે પૂછા કે તૂ કૌન હૈ? ઉસને અર્ઝ કિયા કે મેરા નામ હાકા હૈ, મૈં હીમકા બેટા હૂં ઔર હીમ લાકીસકા બેટા હૈ, ઔર લાકીસ ઈબ્લીસકા બેટા હૈ. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે ઈબ્લીસ ઔર તેરે દરમિયાનમેં દો હી પુશ્તેં હૈં, બતલા કે તેરી ઉમર ક્યા હોગી? ઉસને અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! જિતની દુનિયાકી ઉમર હૈ ઉસસે કુછ થોડીસી મેરી ઉમર કમ હૈ, ઈસ લિયે કે જિન દિનોંમેં કાબીલને હાબીલકો મારા થા, ઉસ વક્ત મૈં બચ્ચા થા કઈ બરસકા, લેકિન બાત સમઝતા થા ઔર પહાડોં પર દૌડતા ફિરતા થા, ઔર લોગોંકા ગલ્લા ઔર ખાના ચુરા લાતા થા ઔર લોગોંકે દિલોંમેં અપને રિશ્તેદારોંસે બદ સુલૂકી કરનેકે વસ્વસે ડાલા કરતા થા.

આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ઉસસે ફરમાયા કે તેરે બુઢાપેકે અમલ તો ઐસે હૈં, ઔર જવાની ઔર બચપનકે કામ વૈસે. તૂ બહોત બુરા શખ્સ હૈ.

ઉસને અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! આપ મુઝકો મલામત ન કીજિયે, ઈસ વાસ્તે કે મૈં અબ તૌબા કરને આયા હૂં ઔર મૈંને હઝરત નૂહ (અલૈ.) સે મુલાકાત કી હૈ ઔર ઉનકી મસ્જિદમેં ઉનકી સોહબતમેં રહા હૂં, પેહલે મૈંને ઉનકે હાથ પર તૌબા કી થી, ઔર એક સાલ ઉનકી મસ્જિદમેં રહા હૂં. ઔર હઝરત હૂદ ઔર હઝરત યાકૂબ ઔર હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કી સોહબતોંમેં રહા હૂં ઔર હઝરત મૂસા (અલૈ.) સે મૈંને મુલાકાત કી હૈ ઔર ઉનસે તૌરેત સીખી થી ઔર ઉનકા સલામ હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો પહોંચાયા થા. ઔર હઝરત ઈસા (અલૈ.) સે ભી મુલાકાત કી થી, હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા થા કે અગર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) સે મુલાકાત કરના હુવા, તો મેરા સલામ ઉનકો પહોંચાના, સો અબ

ઈસ અમાનતકે બારકે અદા કરનેકે વાસ્તે આપકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા હૂં ઔર યે ભી મેરી આરઝૂ હે કે આપ અપની ઝબાને ફૈઝ તર્જુમાનસે મુઝકો કુછ કુરઆન શરીફ તા'લીમ ફરમાઈયે, ચુનાંચે આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને કઈ સૂરતેં જૈસે સૂરએ વાકિઆ ઔર સૂરએ મુરસલાત ઔર અમ્મ યતસાઅલૂન ઔર ઈઝશશમ્સુ કુવ્વિરત ઔર કુલ્હુવલ્લાહુ અહદ ઔર કુલ અઊઝુ બિરબ્બિલ ફલક ઔર કુલ અઊઝુ બિરબ્બિન્નાસ ઉસકો તા'લીમ ફરમાઈ ઔર યે ભી આપને ઉસસે ઈરશાદ ફરમાયા કે અય હાકા! જિસ વક્ત તુઝકો કિસી ચીઝકી ઝરૂરત હો તો મેરે પાસ આના ઔર હમસે મુલાકાત ન છોડના. હઝરત ઉમર (રદિ.) કેહતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને તો વફાત પાઈ ઔર ઉસકી મૌતકી ખબર હમકો નહીં કે વો ઝિંદા હૈ યા મર ગયા.

કિતની અજીબો ગરીબ ઔર ઈબરતનાક હિકાયત હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકી કૈસી કુદરત વ શાન ઝાહિર કરતી હૈ. શયતાનકા પરપોતા તો ઈમાન વ ઈસ્લામ લાકર જન્નતી બન ગયા ઔર આજ કિતને અંબિયાકી નસલ ઔર ઔલાદોંમેંસે ઈમાન વ ઈસ્લામસે બેબેહરા હોકર અપનેકો જહન્નમકા ઈંધન બના રહે હૈં. અલ્લાહ તઆલા હમેં મરતે દમ તક ઈમાન વ ઈસ્લામ પર ઈસ્તિકામત નસીબ ફરમાએં. (દર્સે કુરઆન. જિલ્દ : ૧૧, સ. ૨૮૨ સે ૨૮૪)

સુન્નતે નબવી (સ.અ.વ.) કી બરકાતકે ચંદ વાકિઆત

સુન્નત તરીકા

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને હમ મુસલમાનોંકે લિયે દીન પર ચલના આસાન ફરમા દિયા હૈ. આપકા એક એક તરીકા યાની સુન્નત ઈસ સારી કાઈનાતસે ઝિયાદા કીમતી હૈ. સફર તો તકરીબન હર શખ્સ કરતા હૈ અગર હમ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે તરીકે પર સફર કરેં તો હર કિસમકે હાદિસાતસે બચ જાએં.

ચંદ સાલ પેહલે PIA કે કાફી હાદિસાત હુએ તો PIA કી ઈન્તિઝામિયાકો સુન્નતકે મુતાબિક સફર કરનેકી હિદાયાત દી ગઈ. ઔર જબસે સફરકી દુઆ પઢી જાને લગી હૈ અલ્લાહ તઆલાને PIA કો બડે હાદિસાતસે મેહફૂઝ ફરમા લિયા. ચંદ મુશાહિદાત પેશે ખિદમત હૈં.

મેરે દોસ્તકા હાદિસેમેં મેહફૂઝ રેહના

એક દફા મેરે એક દોસ્ત રાજનપુરસે ડેરા ગાઝીખાન બસમેં સફર કર રહે થે. સફર શુરૂ કરતે વક્ત દુઆઓંકા એહતિમામ કિયા.

દૌરાને સફર બૈઠે બૈઠે નીંદ આ ગઈ. રાસ્તેમેં બસકો હાદિસા પેશ આ ગયા, બસ ઉલટ ગઈ. હર મુસાફિર ઝખ્મી હો ગયા ઔર દર્દકી વજહસે ચીંખો પુકાર સુનકર જાગ ઉઠે તો સિવાએ મેરે દોસ્તકે તમામ મુસાફિર ઝખ્મી થે. ઉનહોંને ઉલ્ટી હુઈ બસસે નિકલકર દૂસરે લોગોંકી મદદસે મુસાફિરોંકી મદદ કી ઔર હોસ્પિટલ તક ઝખ્મિયોંકો પહોંચાયા.

અગર હમ સબ ડ્રાઈવર ઔર કંડક્ટર સાહિબાનકો સુન્નત તરીકે પર ચલનેકી તાકીદ કરેં ઔર યે તરીકા ટ્રેનિંગ કોર્સમેં શામિલ કર લેં તો રોઝાનાકે હાદિસાતસે નજાત મિલ સકતી હૈ. અસલમેં હમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે બતાએ હુએ તરીકેકી કદર નહીં, વરના હમ લોગ અપની જાનો માલ ઔર ઈઝ્ઝત બચાનેકે લિયે ઉન તરીકોં પર મર મિટતે.

ફૈસલઆબાદકા સફર

એક દફા મુલતાનસે ફૈસલઆબાદ બઝરીઆ કાર એક મરીઝકો દેખનેકે લિયે જાના પડા. સફર શુરૂ કરનેકે વક્ત સુન્નતકે મુતાબિક તમામ દુઆએં પઢ્હી ગઈ. મુઝે અગલી સીટ પર ડ્રાઈવરકે સાથ બિઠા દિયા ગયા ઔર હમ સબ રવાના હો ગયે. ઝંગકે કરીબ બહોત બારિશ થી. કીચડકી વજહસે કઈ હાદિસાત હો ચુકે થે. વહાં પર એક પુલ થા ઉસકે ઈર્દગિર્દ પાની બહોત જમા થા. ઔર એક બસ પુલસે ફિસલકર પાનીમેં ગિરી હુઈ થી, જ્યૂંહી હમારી કાર પુલકે કરીબ પહોંચી તો ફિસલના શુરૂ કર દિયા. ડ્રાઈવરસે મૈંને પૂછા યે ક્યા હો રહા હૈ? ઉસને કહા ગાડી ફિસલ રહી હૈ મૈં કુછ નહીં કર સકતા.

સામનેવાલે દુકાનદાર શોર મચા રહે થે કે "મર ગયે મર ગયે" ગાડી એક ગઢ્હેકી તરફ જો પાનીસે ભરા હુવા થા જા રહી થી, જબ ગાડી ગઢ્હેકે કરીબ પહોંચી તો યકદમ વાપસ હોકર પુલ પર ચઢ્હ ગઈ ઔર વહાં બંદ હો ગઈ.

હમ સબ અલ્લાહકે ફઝલસે ગાડીકે સાથ મેહફૂઝ થે. બહોત સારે લોગ ઈખટ્ઠે હો ગયે ઔર સમઝમેં ન આતા થા કે ગાડીકો કિસને વાપસ કિયા હૈ ઔર ઉપર પુલ પર કૌન લે ગયા. હમ સબકો ઈસ બાતકા યકીન થા કે સુન્નત તરીકે પર સફર કરનેકી વજહસે હમ લોગ ઈસ બડે હાદિસેસે બચ ગયે. અલ્લાહ તઆલા હમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી સુન્નત પર ચલકર દોનોં જહાનોંકી કામિયાબીકા યકીન અતા ફરમાએ. આમીન.

રાતકા સફર

૧૯૮૦ મેં મૈં બહાવલપુરમેં સર્વિસ કર રહા થા. એક રાત ખબર મિલી કે મેરે વાલિદ સાહબ રાજનપુરમેં સખ્ત બીમાર હો ગયે હૈં ફૌરન પહોંચેં. ચુનાંચે મૈં રાતકે વક્ત હી બાલ બચ્ચોંકે સાથ રવાના હો ગયા. સફરકે વક્ત તમામ દુઆએં પઢ્હીં. જબ ખાનપુરકે કરીબ પહોંચે તો સડક ટૂટી હુઈ થી ઔર તંગ થી, ગાડિયાં મુશ્કિલસે ગુઝર રહીં થીં.

એક જગહ ઐસી આઈ કે મેરી કાર ટ્રક ઔર બસકે દરમિયાન ફંસ ગઈ. મૈંને ડ્રાઈવરોંકી બહોત મન્નત સમાજત કી, મગર કૌન સુનતા હૈ. ટ્રકવાલેને આકર મેરી ગાડી પર એક તરફસે દબાવ ડાલા તો એક ઝબરદસ્ત ધમાકા હુવા, બચ્ચોંને ઝોર ઝોરસે રોના શુરૂ કર દિયા. યે હાલત દેખકર બસવાલા ઔર ટ્રકવાલા ભાગ ગયા.

જબ મૈં ગાડીસે નીચે ઉતરા ઔર હાલાતકા જાઈઝા લિયા તો સિવાએ થોડીસી

ખરાશકે ઔર ગાડીકો કુછ નહીં હુવા થા. મૈંને ગાડીકો ચલાયા તો ચલ પડી ઔર હમ સબ બખૈરિયત મંઝિલે મકસૂદ પર પહોંચ ગયે.

ઈતને બડે હાદિસેસે અલ્લાહ તઆલાને હમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી સુન્નત પર અમલ કરનેકી વજહસે બચા લિયા.

પહાડીકા સફર

ચંદ સાલ પેહલે જમાઅતકે સાથ એક પહાડી પર ચઢ રહે થે ઔર હર કદમ પર (હુઝૂરે અકદસ સ.અ.વ. કે બતાએ હુએ તરીકેકે મુતાબિક) અલ્લાહુ અકબર કેહતે જા રહે થે. યે ખતરનાક સફર થા, ક્યૂંકે પહાડીકે નીચે દરિયાએ સિંધ ગુઝર રહા થા. રાસ્તેમેં બારિશકી વજહસે ફિસલન થી. હમારે સાથ એક બુઢ્ઢા પઠાન થા. જો સબસે આગે થા ઔર ઉંચી આવાઝસે અલ્લાહુ અકબર કેહતા જા રહા થા.

યકદમ બુઢ્ઢે પઠાનકા પાંવ ફિસલા ઔર ઉસને પહાડીકે સાથ નીચે લુડકના શુરૂ કર દિયા, ઉસકે ગિરનેકો હમ સબ દેખ રહે થે ઔર દરિયાએ સિંધમેં ગિરનેસે સિવાએ બારી તઆલાકે ઔર કોઈ નહીં બચા સકતા થા. યકદમ હમને દેખા કે વો એક પત્થર પર ખડા હો ગયા હૈ ઔર ઝાડીકો પકડ રખ્ખા હૈ. હમને રસ્સિયાં નીચે ફેંકીં ઔર ઉસકો આરામસે ઉપર ખીંચ લિયા. નીચે દરિયાએ સિંધ સાફ નઝર આ રહા થા.

જબ યે બુઢ્ઢા પઠાન વાપસ આ ગયા તો મૈંને ઉસકે સારે જિસ્મકા મુઆઈના કિયા તો સિવાએ દો જગહ મા'મૂલી ખરાશકે બાકી ઉસકા જિસ્મ સહીહ સલામત થા ઔર હમારી તરહ ચલ ફિર રહા થા. મૈંને ઉસસે બચ જાનેકી વજહ પૂછી તો ફૌરન બોલા, મૈં સુન્નતકે મુતાબિક બુલંદી પર ચઢ રહા થા ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને મુઝે બચા લિયા.

સુન્નતેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી બરકાત

સુન્નત તરીકા પર ખાનેકો દેખકર મુસલમાન હો ગયા

વાકિઆત જો મૈંને ખૂદ સુને હાઝિરે ખિદમત હૈં :

મુલતાનકી એક જમાઅત કાફી અરસા પેહલે અમેરીકા ગઈ. કામસે ફારિગ

હોકર ખાના ખાનેકે લિયે દસ્તરખ્વાન લગા. ઉસી દરમિયાન એક હબ્શી અમેરીકન આયા. ઉસને અંગ્રેજીમેં કહા કે મૈં આપસે ચંદ સવાલાત કરને આયા હૂં. જમાઅતકે સાથિયોંને ઉસે ખાનેમેં શરીક કિયા ઔર કાફી ઈકરામ કિયા ઔર મીઠા ખિલાયા. જબ વો ખાનેસે ફારિગ હુવા તો કહા કે મુઝે મુસલમાન બના દેં. જમાઅતકે સાથિયોંને કહા કે આપ સવાલાત પૂછને આએ હૈં. ઉસને જવાબ દિયા કે જિસ સાદગીસે આપને ખાના ખિલાયા હૈ આજ તક તો મેરી માં ને ભી કભી નહીં ખિલાયા. ઘરમેં હર એકકી અલાહિદા પ્લેટ, અલાહિદા ચમચા, કાંટા ઔર ગ્લાસ હૈં, જિસકો મૈં હી હાથ લગાતા હૂં ઔર ઉસમેં સિર્ફ મૈં હી ખાતા હૂં. ઘરકે તમામ અફરાદ હત્તાકે વાલિદૈન ભી મેરી ચીઝોંસે દૂર રેહતે હૈં. યહાં તો હમ સબને એક હી પ્લેટમેં ખાયા ઔર એક હી ગ્લાસસે પાની પિયા. અગર ઈસ્લામ યેહી હૈ તો મુઝે કબૂલ હૈ. ચુનાંચે ઉસને મુસલમાન હોકર જમાઅતકે સાથ કુછ વક્ત લગાયા ઔર બહોત ખૂશ થા કે અલ્લાહકી ઝાતને નબી (સ.અ.વ.) કી સુન્નતકી બરકતસે ઈમાનકી દૌલતસે નવાઝા.

ગૈર મુસ્લિમ નિકાહકે અમલકો દેખકર મુસલમાન હો ગયા

મુલતાનમેં અબદાલી મસ્જિદમેં લંબી લંબી ઝુલ્ફોંવાલા એક નૌમુસ્લિમ જમાઅતકે સાથ આયા હુવા થા. સાથી ઉસસે મિલતે, વો બહોત મુહબ્બતસે પેશ આતા, ઔર જબ લોગ ઉસસે યે સવાલ કરતે કે આપ ઈસ્લામમેં કૈસે દાખિલ હુએ તો નારાઝ હો જાતા. મૈં ઉસકો બારબાર મિલતા મગર મુસલમાન હોનેકી વજહ ન પૂછી, બલ્કે અપને ઝાતી તજુર્બાત સુનાએ. વો એક દિન અસલ બાત બતાનેકે લિયે ખૂદ બખૂદ તૈયાર હો ગયા. લંડનમેં એક ગિરજામેં ઉસકા વાલિદ પાદરી થા ઔર ઉસકા બાપ ઉસકો ગિરજાકી સર્વિસ કરનેકી તા'લીમ દેતા રેહતા ઔર ઉસકો અપને બાદ પાદરી બનનેકી તરગીબ દેતા, જિસ પર યે ભી રઝામંદ થા. એક રોઝ ઈતવારકે દિન ગિરજામેં દો મરદોંકી આપસમેં શાદીકા એ'લાન હુવા. ઉસને અપને બાપસે પૂછા કે મર્દ ઔરતકા નિકાહ તો હોતા હૈ મગર આજ દો મરદોંકા નિકાહ કૈસે હુવા? ક્યા આપને ઈસાઈ મઝહબમેં તબ્દીલી કર દી હૈ? મેરે બાપને બતાયા કે જબ દોનોં ફરીક રાઝી હોં તો બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટને ઉસકી ઈજાઝત દે દી હૈ. યે જવાબ સુનકર નૌમુસ્લિમ પરેશાન હો ગયા ઔર ગિરજામેં જાના બંદ કર દિયા.

ઉસકે બાપ પાદરીને બહોત દબાવ ડાલા મગર ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે લિયે હિદાયતકા ફૈસલા કર દિયા થા ઈસ લિયે વો ઈસાઈયતસે બેઝાર હો ગયા ઔર નયે મઝહબકી તલાશમેં નિકલા. વો કેહને લગા કે મેરે ઘરકે કરીબ એક મસ્જિદ થી જિસમેં મૈનેં જાના શુરૂ કર દિયા. વહાંકે લોગોંને બહોત ઈઝઝત કી ઔર ચંદ દિનોંમેં એક નિકાહ હુવા જિસકો મૈંને બહોત ગૌરસે દેખા કે સિર્ફ મર્દ આએ હુએ થે. મૈંને પૂછા ક્યા દો મર્દકા આપસમેં કભી નિકાહ હુવા? તો લોગોંને બતાયા કે ઈસ્લામમેં યે હરામ હૈ. ચુનાંચે ઉસ અમલને મુઝે હિદાયત દી ઔર મૈં મુસલમાન હો ગયા. ઔર જબસે કલિમાકી મેહનતમેં લગા હૂં બહોત સુકૂનસે હૂં.

ગૈર મુસ્લિમ ઈસ્તિન્જાકે અમલકો દેખકર મુસલમાન હો ગયા

લંડનકે ઈલાકાકા ધોબી જો પેહલે ઈસાઈ થા મુસલમાન હોકર જમાઅતકે સાથ મુલતાન આયા. મૈં ઉસકે કાફી કરીબ હુવા તો બાતોં બાતોંમેં ઉસને ઈસ્લામ લાનેકી વજહ ખૂદ બતા દી. ક્યૂંકે વો ધોબી થા ઈસ લિયે ઉસકે પાસ મુસલમાનોં ઔર ગૈર મુસ્લિમોંકી પેન્ટેં આયા કરતી થીં. દોનોં પેન્ટોંમેં ઉસને નુમાયાં ફર્ક પાયા. મુસલમાનોંકી પેન્ટ સાફ હોતી ઔર ગૈર મુસ્લિમોંકી નાપાકીસે ભરી હોતી થીં. ઔર યે ગંદી પેન્ટેં વાપસ કર દેતા ઔર ઉનકો બતાતા કે મુસલમાનોંકી પેન્ટેં કિતની સાફ હૈં. ચુનાંચે મુસલમાનોંસે ઉસકી વજહ દરયાફ્ત કી તો મુસલમાન બતાતે કે હમેં હમારે નબી (સ.અ.વ.) ને ઈસ્તિન્જાકા અમલ બતાયા હૈ જિસસે હમ પાક હો જાતે હૈં. ધોબી કેહને લગા કે હમારે મઝહબમેં કોઈ ઐસી બાત ન થી ઔર પાદરી ભી નહીં જાનતે થે. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બત મેરે દિલમેં ડાલ દી કે મુસલમાનોંકે નબીને કિતના મુકમ્મલ ઝાબ્તએ હયાત હત્તાકે પાક હોનેકા તરીકા ભી બતલાયા હૈ જિસકી વજહસે મુસલમાન હો ગયા.

મુલતાનકી એક જમાઅત ઈંગ્લિસ્તાન ૭ માહકે લિયે ગઈ. વહાં મુસલમાનોંસે મુલાકાતેં કીં. ઉસી દૌરાન એક પાદરીને ઉનકો કાફી પરેશાન કિયા કે મુસલમાન પાક હોનેકે લિયે પાની ઈસ્તે'માલ કરતે હૈં જો હમારે ઈલાકેમેં બહોત કીમતી હૈ ઔર યે કામ તો ટિશૂ પેપરસે ભી હો જાતા હૈ. જમાઅતવાલોંને ઉસ પાદરીકો સમઝાનેકી બહોત કોશિશ કી કે ટિશૂ પેપરસે ઈન્સાન પાક નહીં હોતા.

ઔર પાની ખૂદ પાક હૈ ઔર પાક કરનેવાલા હે. ઈસ ચીઝકો પાદરી નહીં માન રહા થા ઔર જમાઅતવાલોંકો તંગ કર રહા થા. ચુનાંચે જમાઅતકે એક સાથીને હિંમત કી ઔર ઉસ ચીઝકા મુશાહિદા કરાનેકી ઠાન લી. ઉસ સાથીને ગંદગી મંગવાઈ. ઉસમેં અપની ઉન્ગલી ડાલકર નિકાલ લી ઔર ઉસકો કાફી દફા ટિશૂ પેપરસે સાફ કિયા ઔર પાદરીકી નાકકે કરીબ લે ગયા, તો પાદરીને તસ્લીમ કિયા કે ઉસસે બૂ અબ ભી આતી હૈ. ફિર ઉસને દો બારા અપની ઉન્ગલી ગંદગીમેં ડાલકર નિકાલી ઔર ઉસકો પાનીસે ખૂબ ધોયા ઔર પાદરીકી નાકકે કરીબ લે ગયા તો પાદરીને ખૂદ બતાયા કે અબ ઉસસે બૂ નહીં આતી. ઉસ પર વો પાદરી ઉઠકર યે કેહકર ચલા ગયા કે જો તુમ કેહતે હો વો હક હૈ.

શૌહરકે અખ્લાક દેખકર અમેરીકી લડકી મુસલમાન હો ગઈ

અમેરીકામેં એક જમાઅત જિસમેં મુલતાનકે કુછ સાથી થે. ઉનહોંને વાપસ આકર એક અજીબ કારગુઝારી સુનાઈ. અમેરીકામેં કિયામકે દૌરાન એક પાકિસ્તાનીને જો વહાં નોકરી કર રહા થા જમાઅતકી ઘર બુલાકર દઅવત કી. ઔર ગુઝારિશ કી કે ઉસકી બીવી ગૈર મુસ્લિમ હે. કઈ દફા ઉસકે કેહનેકે બાવજૂદ મુસલમાન નહીં હુઈ. ચુનાંચે ઉન સાથિયોંને ઉસકી બીવીસે પરદેકે પીછે ઈસ્લામકી ખૂબિયાં બયાન કીં, મગર ઉસ મોહતરમાને મુસલમાન હોનેસે ઈન્કાર કિયા ઔર ઉસકી વજહ યે બતાઈ કે મૈં અપને શૌહર ઔર ગૈર મુસ્લિમ મરદોંમેં કોઈ ફર્ક નહીં પાતી. યે ગૈર ઔરતોંસે તઅલ્લુક રખતે હૈં, શરાબ ઔર ખિન્ઝીર (સુવ્વર) ખાતે હૈં ઔર મૈંને અપને શૌહરમેં કોઈ ઈસ્લામકી ખૂબી નહીં દેખી.

ચુનાંચે જમાઅતકે સાથી માયૂસ હોકર વાપસ ચલે ગયે. મગર ઉસ પાકિસ્તાનીકે દિલમેં બીવીકો મુસલમાન કરનેકી બળી તડપ દેખકર જમાઅતકે સાથિયોંને ઉસકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલકર દીન સીખનેકી તરગીબ દી. ચુનાંચે ઉસકી બીવીને ભી ઉસકો જમાઅતકે સાથ જાનેકી ઈજાઝત દે દી. કુછ દિન જમાઅતકે સાથ લગાકર જબ યે સાહબ ઘર વાપસ આએ તો ઉસકી બીવીને ઉસકી મૌજૂદા ઔર પિછલી ઝિંદગીમેં નુમાયાં ફર્ક દેખા. તો ઉસ બીબીને અપને ખાવિંદકો ભેજકર જમાઅતકે સાથિયોંકો અપને ઘર અઝ ખૂદ બુલાયા ઔર કહા કે મૈં મુસલમાન હોના ચાહતી હૂં. જમાઅતકે સાથિયોંને વજહ પૂછી તો બીબીને બતાયા કે ચંદ દિન

જમાઅતમેં ગુઝારનેસે મેરા ખાવિંદ તો બિલકુલ બદલ ગયા હે. ગેર ઔરતોંકે સાથ મેલજોલ તો ક્યા ઉનકો દેખતા હી નહીં. શરાબ ઔર ખિન્ઝીરસે બિલકુલ નફરત કરતા હૈ. નમાઝ જો ઉસને કભી નહીં પઢી થી પાબંદીસે પઢ રહા હૈ. મેરે સાથ બતૌરે ખાવિંદ ઉસકા બરતાવ અબ બહોત હમદર્દાના હૈ. અગર યેહી ઈસ્લામ હૈ તો મુઝે ભી ઉસકી ઝરૂરત હૈ. જમાઅતકે સાથિયોંને બતાયા કે હમ કોશિશ કરતે હૈં કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે અખ્લાક અપને અંદર લે આએં, ક્યૂંકે આપ (સ.અ.વ.) કે એક એક અમલમેં અલ્લાહ તઆલાને નૂરાનિયત રખ્ખી હૈ, યે નુમાયાં તબ્દીલી જો આપ અપને શૌહરમેં દેખ રહી હૈં ઈસી માહોલકા નતીજા હૈ.

ઈત્તિબાએ સુન્નતકી અહમિયત પર એક પાદરીકા વાકિઆ

સવાનેહે યૂસુફીમેં લિખ્ખા હૈ કે એક જમાઅત જાપાનમેં ગઈ. વહાંકા જો સબસે બડા પાદરી થા ઉસકે ગિરજામેં ઠેહરી. ક્યૂંકે વહાં ગિરજા તો ઈતવારવાલે (રવિવારકે) દિન હી ખુલતે હૈં બાકી દિન બંદ રેહતે હૈં. તો તીસરે દિન વો પાદરી આયા ઔર કેહને લગા મૈં મુસલમાન હોના ચાહતા હૂં. સાથી બળે હૈરાન હુએ, ઉસસે વજહ પૂછી તો કેહને લગા મેરે અંદર ઈતની રૂહાનિયત હૈ કે ઉસકી અદના તાકત મૈં આપ લોગોંકો બતલાતા હૂં. ફિર ઉસને ગાલિબન ૨૦ (બીસ) ફુટકે ફાસલે પર એક સાથીકો ખડે હોનેકો કહા ઔર દૂરસે અપને હાથોંકો ઝટકા દેકર નીચે કિયા તો વો સાથી ગિર ગયા. વો પાદરી કેહને લગા યે તો મેરી અદના તાકતકા નમૂના હૈ. ઔર કહા કે મૈંને આપ લોગોંકો સુન્નતકે મુતાબિક વુઝૂ કરતે દેખા તો મુઝે ઉસ જગહ નૂર હી નૂર નઝર આયા, ઔર ફિર કહા કે જહાં મેરી આ'લા તાકતકા નૂર ખતમ હોતા હૈ વહાંસે સુન્નતકા નૂર શુરૂ હોતા હૈ. ફિર વો મુસલમાન હો ગયા. (સવાનેહે યૂસુફી)

ઈત્તિબાએ સુન્નત પર અમેરીકી નૌજવાનકા વાકિઆ

અમેરીકાકા એક નૌજવાન ઉસકા લિબાસ ભી સુન્નતકે મુતાબિક ઔર સર પર ભી સુન્નતકે મુતાબિક અમામા થા. તો એક લડકી આઈ. વો કેહને લગી તુમ

કૌન હો? ઉસને કહા કે મૈં મુસલમાન હૂં. વો કેહને લગી કે મુસલમાન તો ઐસે નહીં હોતે. નૌજવાનને જવાબ દિયા કે યે તો હમારે નબી (સ.અ.વ.) કી સુન્નત હૈ. તો વો લડકી કેહને લગી કે ઈસ લિબાસમેં બડી વજાહત હૈ ફિર વો વહીં મુસલમાન હો ગઈ.

એક મરીઝકા વાકિઆ

ગ્લાસ્કોમેં જમાઅત ગઈ તો વહાં એક સાથી બીમાર હો ગયા. વો તીન દિન હોસ્પિટલમેં રહા. તીન દિન મુસલસલ એક નર્સ દેખભાલકે લિયે આતી રહી. તીસરે દિન વો કેહને લગી મૈં તુમસે શાદી કરના ચાહતી હૂં. વો સાથી બડા હૈરાન હુવા. ઉસસે પૂછા ઉસકી વજહ ક્યા હૈ? તો નર્સ કેહને લગી અલ્લાહને મુઝે ઈતના હુસ્ન દિયા હૈ જો મેરી તરફ દેખતા હૈ ઉસકી નિગાહેં હટતી નહીં હૈં, લેકિન તુમહારે અંદર વો કૌનસી કુવ્વત હૈ કે જબ ભી મૈં તુમહારે સામને આતી હૂં તો તુમ અપની નઝરોંકો ઝુકા લેતે હો. ઈસી કશિશ ઔર બાતકી વજહસે મૈં તુમહારી તરફ રાગિબ હુઈ હૂં. તો વો સાથી કેહને લગા મેરે ઔર તેરે રાસ્તે તો જુદા જુદા હૈં. તૂ ઈસાઈ, મૈં મુસલમાન. તો વો કેહને લગી તુમ મુઝે જો કહોગે મૈં વો કરુંગી. અગર તુમ કહોગે તો મૈં મુસલમાન ભી હો જાઉંગી. નોકરી છોડ દૂંગી. ઈસ તરહ વો એક સુન્નતકી એહતિમામકી બરકતસે મુસલમાન હો ગઈ.

(યે વાકિઆ હઝરત મૌલાના તારિક જમીલ સાહબ દામત બરકાતુહુમસે સુના હૈ).

મુઝે એક સાહબ મિલે. કેહને લગે મૈં રોઝે રખતા હૂં! અમેરીકન થા. મૈંને કહા વો ક્યૂં તુમ તો ગૈર મુસ્લિમ હો? કેહને લગા વો ઐસે કે સાલમેં કુછ વક્ત ઈન્સાનકો ઐસા ગુઝારના ચાહિયે કે વો ડાઈટિંગ કરકે અપને નિઝામે હઝમ (Disestive System) કો કુછ અરસા ફારિગ રખ્ખે. ઈસ તરહ ઉસકે અંદર મૌજૂદ રતૂબતેં જો વક્તકે સાથ ઝહર (Poison) મેં તબ્દીલ હો જાતી હૈં, રોઝેસે ખતમ હો જાતી હૈં. ઈન ખતરનાક રતૂબતોંકે ખતમ હોનેસે બહોતસી પેચીદા બીમારીયોંકા ખાતમા હો જાતા હૈ ઔર ઈસ તરહ નિઝામે હઝમ પેહલેસે મઝબૂત હો જાતા હૈ.

ઈસ લિયે મૈંને ઔર મેરી બાવીને યે ફૈસલા કિયા કે હમ મહીનેમેં ઈસ તરહ રોઝા રખકર ડાઈટિંગ (dieting) કરેંગે. મૈંને કહા હમેં યે સુન્નત દીનમેં બતાઈ

ગઈ હૈ કે હર મહીને અય્યામે બીઝકે તીન રોઝે રખ્ખેં, બિલખુસૂસ વો લોગ જો ગૈર શાદીશુદા હોં ઉનકે અંદર એક ડિસિપ્લીન (Discipline) સબર ઔર ઝબ્તે નફસ પૈદા હોતા હૈ. (મવાઈઝે નકશબંદી)

એક ખાતૂનકા ઈમાન અફરોઝ વાકિઆ જિસે ડાક્ટરોંને લાઈલાજ કરાર દે દિયા

લૈલા બિરાદર ઈસ્લામી મુલ્ક મરાકશકી એક નૌજવાન ખાતૂન હૈ, જિસે અલ્લાહને હુસ્નો જમાલ, રઅનાઈ વ ઝેબાઈ, માલો દૌલત, ખાવિંદ ઔર ઔલાદ ગર્ઝ હર નેઅમતસે નવાઝ રખ્ખા હૈ. ખૂદ ઉસ્તાની હૈ ઔર ખાવિંદકા પેશા તિજારત હૈ, નાદિયા ઔર કરીમ ઉનકે દો લડકે ભી ખૂબસૂરત ઔર પ્યારે બચ્ચે હૈં. લૈલાકી ઝિંદગી બડે ઐશો નિશાતસે ગુઝર રહી થી, ગાને બજાને, મોસીકીસે શુગલ કરને ઔર આરાઈશ વ ઝેબાઈશ કરતે રેહનેકે સિવા ઉસે ગોયા ઔર કોઈ કામ હી નહીં થા. દુન્યવી મશાગિલ ઔર ઐશો ઈશરતમેં ઈસ કદર મશ્ગૂલ થી કે અલ્લાહકા નામ ભી કભી ઉસકી ઝબાન પર ન આયા થા, પિછલે ગરમીકે મોસમમેં જબ યે અપને ખાનદાન ઔર બચ્ચોંકે હમરાહ સાહિલે સમંદર પર સૈર વ તફરીહકે લિયે ગઈ તો વાપસી પર ઉસને અપને બાએં પિસ્તાન પર સુર્ખ સુર્ખ રંગકે ડોરે દેખે જો આહિસ્તા આહિસ્તા બઢતે ગયે ઔર પિસ્તાન સુર્ખ અનારકી સૂરત ઈખ્તિયાર કર ગયા. ઉસમેંસે સિયાહ રંગકા ગરમ ગરમસા મવાદ ભી નિકલને લગા ઔર ફિર ઉસમેં નિહાયત હી શદીદ દર્દકી ટેસેં પડને લગીં, ડાક્ટરકી તરફ રૂજૂઅ કિયા ગયા તો ઉસને કહા કે યે સરતાનકા શદીદ હમ્લા હૈ ઉસકા ઈલાજ યહાં મુમકિન નહીં હોગા, લિહાઝા ફૌરન બેલ્જિયમ યા ફ્રાન્સ ચલે જાઓ વહાંકે કેન્સરકે સ્પેશિયલ્સ ડાક્ટરોંસે ઈસકા ઈલાજ કરવાઓ!.

લૈલા અપને ખાવિંદકે હમરાહ ફૌરન બઝરીઆ હવાઈ જહાઝ ફ્રાન્સ ગઈ, વહાં કેન્સરકે છ માહિર ડાક્ટરોંકે એક બોર્ડને ઉસકા તિબ્બી મુઆઈના કિયા ઔર રિપોર્ટમેં ઉન સબ ડાક્ટરોંને બિલ ઈત્તિફાક યે લિખ્ખા કે યે મરીઝા ચંદ હફતોંસે ઝિયાદાકી મહેમાન નહીં હૈ, ક્યૂંકે કેન્સર ઉસકે સારે જિસ્મમેં ફૈલતા જા રહા હૈ. લૈલાને ઉનકી ઝબાનસે માયૂસી ઔર મૌતકી યે બાત સુની તો ઉસકે પાંવ તલેસે ઝમીન નિકલ ગઈ. હસરત વ યાસકે સાયે ઉસ પર તારી હો ગયેં, આંખોંસે આંસૂઓંકી આબશારેં બેહને લગીં, દર્દમેં મઝીદ ઈઝાફા હો ગયા ઔર ઉસે પૂરી

કાઈનાત ગરદિશ કરતી દિખાઈ દેને લગી. ડાક્ટરકી રાય યે ભી થી કે સરતાન વાલા પિસ્તાન કાટ દિયા જાએ, વરના સરતાનમેં સારાં બદન મુબ્તલા હો જાએગા, જિસકે નતીજેમેં જિસ્મ ફૂલ જાએગા. બાલ ભી બાકી ન રહેંગે, હત્તાકે પલ્કોં ઔર અબરોંકે બાલ ભી બાકી ન રહેંગે. ચુનાંચે વાકઈ કુછ દિનોંમેં લૈલાકે બદનકે ઉપરકે હિસ્સે ગરદન પર કાનોંકે પીછે ઔર બગલોંમેં છોટી છોટી ગુઠલિયાં નિકલ આઈ જિનહોંને આહિસ્તા આહિસ્તા બળ્હના ઔર પૂરે બદનકો દાગ દાગ શુદ કરના શુરૂ કર દિયા. લૈલાકે ખાવિંદસે ભી ઈસકી સૂરત દેખી ન જાતી થી, ઉસને બડે હી દર્દસે ગ્લોગીર લેહજેમેં કહા લૈલા! અબ તો કુછ શક નહીં રહા કે તુમ વાકઈ ચંદ દિનકી મહેમાન હો. અલ્લાહ તઆલાંકે ઘરકી ઝિયારત ઔર ઉમરહકી સઆદત હાસિલ કરનેકે લિયે હમ ક્યૂં ન મક્કા મુકર્રમા ચલેં ઔર ઉસ ઝાતે અકદસકે બાબે આલી પર દસ્તક દેં જો બેકસોં ઔર બેબસોંકા મલ્જા વ માવા હૈ. ખાવિંદકી બાત સુનકર લૈલાકો ભી ખૂશી ઔર દિલકા સુકૂન નસીબ હુવા. ચુનાંચે ઉસકા અપના બયાન હૈ કે હમને હોસ્પિટલ છોડ દિયા, સૂએ હરમ (મક્કા) રવાન્ગી શુરૂ કર દી ઔર પેરીસકી સડકોં પર હી બુલંદ આવાઝસે તકબીર વ તહમીદ ઔર સૈયદે કાઈનાત (સ.અ.વ.) પર દુરૂદો સલામ પળ્હના શુરૂ કર દિયા."

લૈલાને મક્કામેં એક નઈ દુનિયા દેખી, જહાંકી કૈફિયાત હી કુછ ઔર થીં ઔર ઉસ જગહ પર ખડે હોકર દરબારે ઈલાહીમેં ફરિયાદ શુરૂ કી :

અય અલ્લાહ! કાઈનાતકે બાદશાહ ઔર અપની સારી મખ્લૂકકો શિફા બખ્શનેવાલે! તેરી એક ગુનેહગાર બંદી તેરે દરબારમેં હાઝિર હૈ જો દૂર દરાઝસે ચલકર આઈ હૈ ઔર સરતાન જૈસે નાકાબિલે ઈલાજ મર્ઝમેં મુબ્તલા હૈ. તમામ હકીમ ઔર ડાક્ટર ઉસકે ઈલાજસે આજિઝ વ કાસિર હૈં. યા અલ્લાહ મેરે દિલકો અપની મુહબ્બત ઔર અપને ઝિક્રસે આબાદ કર દે, ડાક્ટર આજિઝ વ દરમાન્દા હૈં, તેરે લિયે તો કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં. તૂ મુઝે સિહ્હત વ શિફા અતા ફરમા દે. અય મેરે મૌલા મુઝે સબર વ તૌફીક અતા ફરમા ઔર સિહ્હત વ આફિયતસે શાદકામ ફરમા દે." લૈલાને હરમે મક્કીકે એક કોનેમેં ડેરા ડાલ દિયા, અપને આપકો ખુદાકા મહેમાન બના દિયા ઔર યહાં રાત દિન ઈસી તરહ ગુઝારને શુરૂ કર દિયે. કભી તો બારગાહે ઈલાહીમેં રૂકૂઅકી હાલતમેં હૈ ઔર કભી સિજદેમેં ઔર કભી ગિલાફે કા'બાસે ચિમટકર ખુદાવંદે કરીમકે હુઝૂર ઔર કભી લપક લપકકર ચાહે ઝમઝમકે કરીબ જાતી હૈ, ઉસે પીતી હૈ ઔર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે ઈસ ઈરશાદકો યાદ કરતી હૈ કે : "આબે ઝમઝમ જિસ નિય્યતસે

ભી પિયા જાએ મુરાદ પૂરી હો જાતી હૈ, અગર તુમ હુસૂલે શિફાકે લિયે પિયો તો અલ્લાહ તઆલા સિહ્હત વ શિફા અતા ફરમા દેતે હૈં, ભૂખ મિટાનેકે લિયે પિયો તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ખાનેકે કાઈમ મકામ બના દેતા હૈ, અગર પ્યાસ બુઝાનેકે લિયે પિયો તો અલ્લાહ ઉસે બાઈસે ફરહત વ તસ્કીન બના દેતા હૈ.

પૂરે ચાર દિન લૈલાને ઈસી મહવિયત ઔર ઈસ્તિગરાકકે આલમમેં ગુઝાર દિયે. દિન રાતમેં વો એક અંડા ઔર એક રોટીકા ટુકડા ખાતી, ઝમઝમ ખૂબ પીતી, તવાફ, નમાઝ, તિલાવત ઔર ઝિક્રો અઝકારકે અલાવા ઉસે કોઈ કામ ન થા, ઉસકે ટૂટે હુએ દિલસે બારબાર યે આહેં નિકલતીં.

"અય ગમો ફિક્રસે નજાત દેનેવાલે મુઝે ભી ઈસ ગમસે નજાત દે, અય નેઅમતોંકે મેંહ બરસાનેવાલે મુઝે ભી નેઅમતે શિફા અતા ફરમા." લૈલાને યે દિન બારગાહે ઈલાહીમેં ઐસે અંદાઝસે ગુઝારે કે કભી બૈતુલ્લાહકા તવાફ કર રહી હૈ, ઔર કભી હજરએ અસ્વદકો બોસા દે રહી હૈ, કભી મકામે ઈબ્રાહીમ પર નમાઝ પઢ રહી હૈ ઔર કભી ગિલાફે કા'બાસે ચિમટકર આહો ફગાં કર રહી હૈ, સો સો મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢતી, કઈ કઈ પારે કુરઆન મજીદકી તિલાવત કરતી, ભાગકર આબે ઝમઝમકી તરફ જાતી, જિસકે પીનેસે સારી તકલીફેં ઔર થકાવટેં દૂર હો જાતીં, તો ફિરસે તાઝા હોકર તવાફ, નમાઝ, તિલાવત ઔર ઝિક્રો અઝકાર શુરૂ કર દેતી. લૈલાકા બયાન હૈ :

"બસ ફિર ક્યા થા, મુઝે ખુશી ઔર દિલકે સુકૂનકી દૌલત નસીબ હો ગઈ. રહમતે ઈલાહીને મુઝે ઈસ તરહ અપને જલ્વોંમેં લે લિયા કે મુઝ પર ખૂદ ફરામોશીકી કૈફિયત તારી હો ગઈ, ઔર મુઝે યે એહસાસ ભી ન રહા કે મૈં કા'બતુલ્લાહમેં મૌજૂદ હૂં ઔર અપની બીમારીકે ઈલાજકે લિયે દરબારે ઈલાહીમેં હાઝિર હૂં.

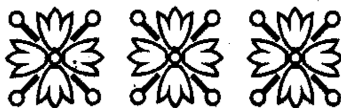
વાકઈ રબકી રહમતેં લૈલા પર નાઝિલ હોના શુરૂ હો ગઈ થીં, લૈલા બયાન કરતી હૈ :

"મૈંને અપની કમીઝકે અંદર હાથ ડાલા તાકે દેખૂં કે સરતાનકે ફોડોં ઔર ઉનકે વરમોંકી ક્યા હાલત હૈ? લેકિન મુઝે કોઈ ભી ફોડા નઝર ન આયા ઔર ન કોઈ વરમ મેહસૂસ હુવા, મૈંને હૈરતસે અપને સાથ ઈબાદતમેં મસરૂફ ઔરતોંસે પૂછા, ઝરા દેખો મેરી ગરદન ઔર બાઝૂઓં પર તુમ્હેં કોઈ ફોડા ફુંસી નઝર આ રહી હૈ? સબને કહા નહીં કુછ નહીં, હમેં તો બિલકુલ કોઈ ફોડા ફુંસી નઝર નહીં આ રહી. સબને ના'રએ તકબીર અલ્લાહુ અકબર બુલંદ કિયા.

લૈલા ખૂશીસે ભાગકર અપને ખાવિંદકી તરફ ગઈ જો હરમકે કિસી દૂસરે કોનેમેં થા, લૈલાને જબ અપને ખાવિંદકો યે સૂરતે હાલ બતાઈ તો વો ભી ફૌરન ખૂશીસે રોને લગા ઔર કેહને લગા કે લૈલા તુમહેં ખબર હૈ ડાક્ટરોંને મુઝે યે કહા થા કે તુમ સિર્ફ તીન હફ્તોંકી મહેમાન હો. ફિર લૈલા ઔર ઉસકે ખાવિંદ તશક્કુર વ ઈત્મીનાનસે જઝબાતસે લબરેઝ હોકર બારગાહે ઈલાહીમેં સિજદારેઝ હો ગયે.

લૈલા ઔર ઉસકે ખાવિંદને ચંદ દિન મઝીદ હરમમેં હમ્દો શુક્ર ઔર ઝિક્રો ફિક્રે ઈલાહીમેં ગુઝારે હત્તાકે ફ્રાન્સ જાનેકા વક્ત કરીબ આ ગયા, તાકે ડાક્ટરોંને દો બારા મુઆઈનાકે લિયે જો વક્ત દિયા હુવા થા ઉસકે મુતાબિક વહાં પહોંચ સકેં. દો બારા ફ્રાન્સ વાપસીકે બાદ જબ ડાક્ટરોંને મરીઝાકો દેખા તો ઉનકી હૈરતકી કોઈ ઈન્તિહા ન રહી, તિબ્બી નતાઈજ પેહલેકી નિસ્બત ઈસ કદર ઝિયાદા મુખ્તલિફ થે કે એક ડાક્ટરને પૂછા :

"ક્યા તુમ વાકઈ ફલાં મરીઝા હો? સચ સચ બતાઓ! ક્યા તુમ વાકઈ વો ખાતૂન હો જો નાદિયા ઔર કરીમકી માં હૈ? તુમહારે સરતાનકો ક્યા હુવા? કુછ દિન પેહલે તો તુમહારે બદનમેં કેન્સરકે ફોડે ઔર વરમ થે વો કિધર ગયે.....? લૈલાને ઈન સબ સવાલાતકે જવાબમેં સિર્ફ એક હી બાત કહી, અલ્લાહકી રહમત ઔર ઉસકી કરમ નવાઝીને મેરે તમામ દુ:ખ દર્દ દૂર કર દિયે હૈં." ડાક્ટરોંકી હૈરતકી ઈન્તિહા ન થી. તાહમ ઉનહોંને મશવરા દિયા કે એહતિયાતકે તૌર પર દવાઓંકા ઈસ્તે'માલ ભી જારી રખના. લૈલા કેહતી હૈ કે મેરા દિલ ઈત્મીનાન વ યકીનકી દૌલતસે લબરેઝ થા કે મુઝે શિફા નસીબ હો ગઈ હૈ. ફિર ભી મૈંને આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે ઈરશાદકી તા'મીલમેં ઈલાજકા સિલસિલા જારી રખ્ખા, ચુનાંચે વો આજકલ અપને ઘરમેં અપને ખાવિંદ ઔર અપને પ્યારે બચ્ચોં નાદિયા ઔર કરીમકે સાથ ખુશ વ ખુર્રમ ઝિંદગી બસર કર રહી હૈ, લૈલાકા બયાન હૈ : "જબ મેરી હાલત ખરાબ થી, સારા ખૂન પીપ ઔર ગંદે માદ્દોંમેં તબ્દીલ હો ગયા ઔર મૈંને અલ્લાહકે ઘર પર ડેરે ડાલ દિયે થે, ઉસ વક્ત ભી મેરા દિલ ઈસ યકીનસે સરશાર થા કે જિસ બીમારીકે ઈલાજસે તબીબ ઔર ડાક્ટર આજિઝ આ ચુકે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ઉસસે શિફા અતા ફરમા સકતે હૈં ઔર ઈસ બાત પર ભી મેરા ઈમાન થા કે દુઆસે તકદીર ભી બદલ સકતી હૈ.

નાકાબિલે યકીન સચ્ચે વાકિઆત

ઉસને ક્યા દેખા?

બીસ બરસ પેહલેકી બાત હૈ. મૈં ઉન દિનોં કેપ્ટન થા ઔર ગુજરાનવાલા છાવનીમેં મુકર્રર થા. ગુજરાનવાલાકી રજિસ્ટ્રેશન ઓફિસમેં એક સાહબસે મુલાકાત હુઈ. ઉનકી ઉમર સાઠકે લગભગ હોગી. સફેદ લંબી દાઢી ઔર નૂરાની ચેહરા. મુલાકાતકા સિલસિલા યહાં તક બઢા કે બાતોં બાતોંમેં ઉનહોંને એક દિન ઝિક્ર કિયા કે મૈં એક ઐસે શખ્સકો જાનતા હૂં જો યે દા'વા કરતા હૈ કે મૈંને ખિઝર (અલૈ.) કો દેખા હૈ. રજિસ્ટ્રેશન ઓફિસવાલે સાહબ એક દિન મુઝે સેટેલાઈટ ટાઉન ગુજરાનવાલા લે ગયે જહાં ઉનહોંને મેરી મુલાકાત ખિઝર (અલૈ.) કો દેખનેકા દા'વા કરનેવાલે ચોધરી અસલમ સાહબસે કરવાઈ. વો સાઠ પેંસઠકી ઉમરકે થે. સફેદ દાઢી ઔર નૂરાની ચેહરા, મેરે પૂછને પર કેહને લગે :

"હાં! મૈંને ખિઝર (અલૈ.) કો દેખા હૈ, મૈં ગુજરખાનકા રેહનેવાલા હૂં. યે ૧૮૪૭ કી બાત હૈ. મેરી ઉમર તકરીબન પચ્ચીસ સાલ થી ઔર મૈં રેલવેમેં નાઈબ ગાર્ડ થા. મહીનેકી પેહલી તારીખ થી. મુઝે કોઈ ચાલીસ પચાસ રૂપિયે તન્ખ્વાહ મિલી જો ઉન દિનોંકે હિસાબસે એક ખઝાના થી. મૈંને રેલવે સ્ટેશનસે દો રૂપિયેમેં આમોંકી દો પેટિયાં લીં ઔર ગાડીમેં સવાર હો ગયા. રેલવેકા મુલાઝિમ હોનેકે નાતે મુઝે અલગ બર્થ મિલ ગઈ.

ગાડી રાવલપિંડીકી તરફ ચલ પડી. ગુજરાનવાલા સ્ટેશનસે ઝરા પેહલે ઉસ ડિબ્બેમેં એક ભિખારન ચઢ આઈ, વો જવાન ઔર ખૂબસૂરત થી. કઈ લોગ ઉસકી તરફ અજીબ નઝરોંસે દેખતે ઔર ભીખ દેતે. જો ભીખ ન દેતા વો કોઈ ન કોઈ આવાઝ ઝરૂર કસ દેતા. વો ચુપકેસે ભીખ માંગતી રહી. ઉસકી ઈસ હાલત પર મુઝે બહોત દુ:ખ હુવા. જબ વો મેરે કરીબ આઈ તો મૈંને ઉસસે કહા કે લોગ [illegible]હેં કિતની બુરી બુરી બાતેં કેહતે હૈં. તુમ યે કામ ક્યૂં નહીં છોડ દેતી? કેહને [illegible]: મુઝે મેરે હાલ પર છોડ દો, કુછ દેના હૈ તો દે દો વરના ચુપ રહો. મૈંને ઉસે [illegible] આના દેતે હુએ પૂછા કે દિનમેં કિતને પૈસે કમા લેતી હો? કેહને લગી : જબ બારહ આને હો જાતે હૈં તો મૈં ભીખ માંગના બંદ કરતી હૂં ઔર ઘર ચલી જાતી હૂં. મૈંને ઉસે એક રૂપિયા નિકાલકર દિયા ઔર કહા કે બહેન! અગર બુરા ન માનો તો

સામને સીટ પર બૈઠ જાઓ. વો સીટ પર બૈઠ ગઈ. મૈંને ઉસસે કહા કે તુમહારા આજકા ટાર્ગેટ તો પુરા હો ગયા. અબ બતાઓ તુમહારા ક્યા મસ્અલા હૈ? કેહને લગી મેરા મિયાં રાજ થા ઔર દો બચ્ચે હૈં. છત ગિરનેસે મેરે મિયાંકી રેડકી હડ્ડી ટૂટ ગઈ ઔર વો બેકાર હો ગયા હૈ. ચૂંકે ઝિંદગી ગુઝારનેકા કોઈ ઔર ઝરીઆ નહીં, ઈસ લિયે મુઝે ભીખ માંગની પડતી હૈ. દો આનેમેં મેરે મિયાંકી દવા આતી હૈ ઔર બાકી પૈસોંસે ઘર ચલતા હૈ. મૈંને યે બાત સુનકર ઉસે એક રૂપિયા નિકાલ કર દિયા. ગુજરાનવાલા પહોંચને પર વો ગાડીસે ઉતર ગઈ.

ઉન દિનોં દો રૂપિયે અચ્છી ખાસી રકમ થી. મુઝે તજસ્સુસ હુવા કે સચ કેહ રહી થી યા ઝૂઠ. મૈંને આમોંકી પેટિયાં ઉતરવાકર કિસીકે હવાલે કીં ઔર ખૂદ ઉસ ઔરતકા પીછા કરને લગા. કઈ ગલિયોંસે હોતે હુએ વો એક ઘરમેં દાખિલ હો ગઈ. અંદરસે કિસીને આવાઝ દી આજ જલ્દી આ ગઈ હો. ઉસને જવાબ દિયા કે અલ્લાહકા બંદા મિલ ગયા થા, ઉસને ઈતની રકમ દે દી કે ઘર આ ગઈ. બચ્ચોંકી આવાઝેં ભી આઈં જિસસે મેરી તસલ્લી હો ગઈ. મૈં વાપસ આકર અગલી ગાડી પર સવાર હો ગયા. ઉન દિનોં ગાડિયાં ભી કમ હોતી થીં ઔર ઉનકી રફતાર ભી કમ. જબ ગાડી ગુજરખાનકે રેલવે સ્ટેશન પર પહોંચી તો રાતકે તકરીબન ગ્યારહ બજે થે. ઉન દિનોં ગુજરખાન રેલવે સ્ટેશન પર બિજલી નહીં થી. પૂરે પ્લેટ ફોર્મ પર મિટ્ટીકે તેલ (કેરોસીન) કા એક હી લેમ્પ જલ રહા થા. ઉસકે નીચે એક આદમી ખડા થા. વો હર લિહાઝસે એક ખૂબસૂરત જવાન થા ઔર ઉસને સફેદ કપડે પહેન રખ્ખે થે. મુઝે દેખકર ઉસને આવાઝ દી. ચોધરી સાહબ બડી દેર કર દી હૈ. મૈં તો ઉસે નહીં પેહચાનતા થા લેકિન મૈંને સોચા કે શાયદ વો મુઝે પહેચાનતા હૈ. મૈંને કહા કે એક તાંગા લે આઓ, મુઝે ગાંવ જાના હૈ. કેહને લગા : ચૌધરી સાહબ ઈસ વક્ત તાંગા કહાંસે મિલેગા. મેરા ગાંવ ભી આપકે ગાંવકી તરફ હૈ. આઈયે આપકો આપકે ગાંવ છોડ દૂં. ઉસને આમોંકી દોનોં પેટિયાં ઉઠા લીં.

રાત બહોત અંધેરી થી. આગે આગે મૈં ઔર પીછે પીછે વો ચલ પડા. થોડી દૂર ગુઝર જાને પર મુઝે એહસાસ હુવા કે મૈંને બડી ગલતી કી હૈ. યે એક હટ્ટા કટ્ટા જવાન હૈ. મેરે પાસ અચ્છી ખાસી રકમ હૈ. કહીં હૈસા ન હો કે મુઝે મારકર રકમ લે લે. યે ખયાલ આતે હી મૈંને પીછે મુડકર દેખા તો વો શખ્સ મુઝે કેહને લગા કે ચોધરી સાહબ મુઝે આપકો ઘર તક બહિફાઝત પહોંચાનેકી ઝિમ્મેદારી મિલી હૈ. મૈં ચુપકેસે ચલ પડા. ઉંચે ઉંચે રાસ્તોં પર ચલતે હુએ મુઝે કઈ બાર યેહી ખયાલ આયા. ઔર જબ ભી યે ખયાલ મેરે ઝહનમેં આતા વો શખ્સ કેહતા કે ચોધરી

સાહબ મુઝે આપકો ઘર તક બહિફાઝત પહોંચાનેકી ઝિમ્મેદારી મિલી હૈ.

હમ રાસ્તેમેં હી થે કે ચાંદ નિકલ આયા. અલ્લાહ અલ્લાહ કરકે હમ ઘરકે પાસ પહોંચ ગયે. હવેલીકે કરીબ ઉસને પેટિયાં ઉતારકર રખ દીં. મૈંને સોચા કે જાન ભી બચી ઔર રાસ્તા ભી આસાનીસે કટ ગયા. યે સોચતે હી મૈંને જેબસે દસ રૂપિયેકા નોટ નિકાલા ઔર ઉસ શખ્સકો દેના ચાહા. ઉસને કહા ચોધરી સાહબ મુઝે આપકો ઘર તક બહિફાઝત પહોંચાનેકી ઝિમ્મેદારી મિલી થી ઔર મૈં શામ ચાર બજેસે આપકા ઈન્તિઝાર કર રહા થા. અલ્લાહકી રાહમેં તુમને દો રૂપિયે દિયે થે. અલ્લાહકી રાહમેં ખર્ચ કરકે વસ્વસોંમેં નહીં પડતે. યે દસ રૂપિયે ભી આપકો નસીબ હોં. મેરા કામ મુકમ્મલ હો ગયા હૈ. યે કેહતે હી વો શખ્સ મેરી નઝરોંસે ગાઈબ હો ગયા. ઉસકે બાદ વાપસીમેં મૈંને ગુજરાનવાલામેં ઉસ ઘરકો ઔર ઉસ ઔરતકો તલાશ કરનેકી બહોત કોશિશ કી લેકિન આજ તક ન વો ઘર મિલા, ઔર ન વો ઔરત.

ઉસ નૌજવાનકા વાકિઆ જો એન્જીનિયર બનતે હી મૌતકી આગોશમેં ચલા ગયા

કભી કભી કુછ ઐસા તજુર્બા ગુઝરતા હૈ કે અપની હકીકત પરસે સારે પરદે ઉઠ જાતે હૈં. પિછલે હફ્તે કુછ તબીઅત પર મોસમી અસર હુવા, એક નર્સિંગ હોમ દિખાનેકે લિયે ચલા ગયા. મૈં દિખાકર ફારિગ હી હુવા થા, એક સાહબને જિનકી ઉમર તકરીબન ૬૦ સાલસે કુછ ઉપર હોગી, સૂરત શકલ દીનદારાના. મુઝસે કહા : મૌલાના સાહબ હમારે લડકેકે લિયે દુઆ કર દીજિયે, યહાં ભરતી હૈ. મૈંને હમદર્દીકે તૌર પર પૂછા કે ક્યા હુવા? કેહને લગે કે બસ અલ્લાહ ઉસકો આફિયત હી દે દે. મુઝે લગા કે મઆમલા સંગીન હૈ. મૈં ઉનકે સાથ ઈયાદતકો ચલા ગયા. ડાક્ટર સાહબને તફસીલ બતલાઈ કે ઈન સાહબકા યે લડકા જિસકી ઉમર ૩૦ સાલ હૈ, ઈસ વક્ત M.B.B.S. કે આખરી સાલમેં હૈ. વાલિદૈનકી અકેલી ઔલાદ હૈ. અબ પતા ચલા કે જિગરકે કેન્સરમેં મુબ્તલા હૈ જિસકા અસર દિમાગ તક પહોંચ ચુકા હૈ. બસ નાઉમ્મીદી હૈ. બાપને હાલાત સુનાએ કે ઉસને ક્યા ક્યા અરમાન બાંધ રખ્ખે થે, મગર મુઝે ઉન બાપ બેટોં દોનોં પર રશ્ક આયા કે સરાપા સબ્ર વ એહતિસાબ બને થે ઔર અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરતે થે.

એક ઔર ઐસી હી દર્દભરી દાસ્તાન સુનિયે, ઔર દેખિયે ઈન્સાની

ઝિંદગીકી નાપાઈદારી ઔર દુનિયાકી બેવફાઈ. હિન્દુસ્તાનકે એક સાહબ જિદ્દા (સઉદી અરબ) મેં રેહતે હૈં. ઉનકા એક લડકા જિસને વહીં પરવરિશ પાઈ, આ'લા તા'લીમકે લિયે અમેરીકા ગયા. છુટ્ટિયોંમેં વહાંસે આયા કરતે થે. એક મરતબા આએ ઔર મુઝસે કુછ સલામ કલામ એક તકરીબમેં હો ગઈ. મૈંને દેખા કે બેહતરીન મોટા બદન, આંખોંમેં જવાનીકી ઉમંગેં, પેશાની પર અઝ્મ ઔર હિંમતકા વકાર. ફિર વો અમેરીકાસે Aeroinauntical એન્જીનિયરીંગ કરકે આએ. એક ઔર મુનાસિબતસે મિલે ઔર યે ખૂશખબરી સુનાઈ કે ઉનકો જિદ્દા એરપોર્ટ પર સર્વિસ મિલ ગઈ હે. ઔર નિહાયત આ'લા ગ્રેડ પર નોકરી મિલી હૈ. પતા ચલા કે ઘરમેં ઉસકી વૈસી હી ખૂશિયાં મનાઈ ગઈ જૈસી ઉસ કામિયાબીકા ફિતરી તૌર પર હક થા, મગર ચંદ હી મહીનોં બાદ પતા ચલા કે યે નૌજવાન જિનસે ઘરવાલોંકો બડી બડી ઉમ્મીદેં થી બ્લડ કેન્સરકી ખતરનાક બીમારીકા શિકાર હો ચુકે હૈં ઔર ચંદ હી દિનોંમેં મૌતકે ફૈસલેને આ લિયા.

દેર સવેર હમ ભી ઉસી રાહ પર ચલે જાએંગે. કે બકૌલ સૌદા.

મૌતસે કિસકો રુસ્તગારી હૈ
આજ વો કલ હમારી બારી હૈ

યે તો અચાનક મૌતેં હૈં. હમમેંસે જો તબઈ ઉમરેં પા લેંગે ઉનકો ભી જબ વક્ત આએગા તો ઐસા હી લગેગા કે અભી તો બડી હસરતેં બાકી હૈં. મગર વક્ત આનેકે બાદ કુછ નહીં હો સકતા. ઈન્સાની ઝિંદગી ક્યા હકીકત રખતી હૈ કુછ નહીં, વાકિઅતન કુછ નહીં. જિસ ઈન્સાનકે બસમેં કુછ ન હો, જો મજબૂર, મજબૂરે મહઝ હો. ન અપની ઝિંદગીકા માલિક ન મૌતકા..... ઉસ મન્સૂબે..... હિમાલિયાસે ઉંચે..... ઉસકી તમન્નાએ..... કાઈનાતમેં ન સમાએં. ઔર વો ખૂદ કુછ કરને પર કાદિર નહીં. ઉસકી ડોરી કિસ્મતકે બેરહમ હાથોંમેં..... કિસ કદર નાસમઝ હૈ યે ઈન્સાન જો ઈસ ઝિંદગીકો મકસૂદ બના લેતા હૈ જહાં ઉસકી પ્યાસ બુઝ હી નહીં સકતી.

એક જાંબાઝકા વાકિઆ જો ૨૭ સાલ બાદ ઘર લૌટા

એક જાંબાઝ ઘોડે પર સવાર તલવાર મયાનમેં લટકાએ નેઝા હાથમેં લિયે મદીનાકી ગલિયોંસે ગુઝર રહા થા. વો ગુઝરે હુએ વક્તકી યાદોં (શેહનાઈયોં) કો

આવાઝ દેતે હુએ એક ઘરકે કરીબ ઠહેર ગયા. ગોયા ઉસકે કાનોંને લબ્બૈકકી સદા સુન લી હો. નિગાહ ઉઠાઈ ઔર મકાનકો એક નઝર દેખા. ફિર નેઝાસે દરવાઝા ખોલતે હુએ અંદર જાનેકી કોશિશ કરને લગા. દરવાઝા ખુલનેકી આહટ પાકર એક ૨૭ સાલા નૌજવાનને બાહિર આતે હુએ કહા. દુશ્મને ખુદા! તુમ હમારે ઘર પર હમ્લા કરના ચાહતે હો? નૌજવાનકો દેખકર આનેવાલા શખ્સ આપેસે બાહિર હો ગયા ઔર ગુસ્સેમેં કહા, અય અલ્લાહકે દુશ્મન, તૂને હમારે ઘરમેં બિલા ઈજાઝત દાખિલ હોકર હમારી ગૈરતકો લલકારા હૈ, તુઝે છોડૂંગા નહીં, અભી ઈસકા મઝા ચખા દૂંગા. શોરો ગોગા બુલંદ હુવા ઔર દોનોં એક દૂસરે પર ટૂટ પડે ઔર ગથ્થમ ગથ્થા હો ગયે, આવાઝ સુનકર પડોસી હૈરાન હો ગયે. ઉનકી હૈરાની ઉસ વક્ત બઢ ગઈ જબ ઉનહોંને દેખા કે ફકીહે મદીના (નૌજવાન) એક આનેવાલે શખ્સસે ઝઘડા કર રહે હૈં. ઈતનેમેં માલિક બિન અનસ ભી આ ગયે. ઉનહોંને આનેવાલે શખ્સસે કહા, મોહતરમ બુઝુર્ગવાર! આપકો ઈસ ઘરકે અલાવા ઔર કોઈ ઘર નહીં મિલા થા? ઉસને કહા : યે ઘર મેરા હૈ ઔર મૈં ફરોખ હૂં. ઈતના સુનના થા કે નૌજવાનકી માં ઘરસે બાહિર આઈ ઔર કહા, યે મેરે શૌહર હૈં ઔર યે આપકા બેટા હૈ, જિસે આપને જિહાદ પર રવાન્ગીકે વક્ત મેરે પેટમેં બતૌરે અમાનત છોડ રખ્ખા થા.

યે સુનતે હી દોનોંકે જઝબાત બેકાબૂ હો ગયે. સબ ગલે મિલ ગયે ઔર મુહબ્બતસે લબરેઝ નિગાહેં બહોત દેર તક ખૂશીકે આંસૂ બહાતી રહીં. ફરોખ બનૂ ઉમૈયાકે અહદે ખિલાફતમેં જિહાદકે લિયે ખુરાસાન ચલે ગયે થે. વો ૨૭ સાલકે બાદ ઘર વાપસ આએ થે. ઉનહોંને તીસ હઝાર દીનાર બતૌરે અમાનત રખ છોડે થે. ઉસ વક્ત ઉનકે બેટે રબીઅતુર્રાય માં કે પેટ હીમેં થે. પૈદાઈશકે બાદ માં ને અચ્છી તા'લીમ વ તરબિયતકા ઈન્તિઝામ કિયા, યહાં તક કે વો અપને વક્તકે બડે ફકીહ ઔર ઈમામકી હૈસિયતસે મશ્હૂર હો ગયે, હત્તાકે ઈમામ માલિક ઔર હસન બસરીને ભી આપસે ફૈઝ હાસિલ કિયા.

ફરોખ ઘરમેં ગયે, બીવીસે બાતચીત કી ઔર કહા! મેરી વો અમાનત જો તુમહારે પાસ થી કહાં હૈ? બીવીને કહા મૈંને ઉસે બહિફાઝત દફન કર દિયા અભી નિકાલતી હૂં, ઉસ વકફામેં રબીઅતુર્રાય મસ્જિદમેં ગયે. જહાં ઈમામ માલિક, હસન બસરી શુરફાએ મદીના ઔર બહોતસે તાલિબાન ઉલૂમે દીનિયાકા હલ્કા લગા હુવા થા. આપ દરમિયાને હલ્કા મસ્નદે દર્સ પર જલ્વા અફરોઝ હો ગયે. ઔર ઉલૂમે દીનિયાકે પ્યાસોંકો કિતાબ વ સુન્નતકે ચશ્મએ સાફીસે સૈરાબ કરને લગે.

બાતચીતકે દૌરાન બીવીને અપને શૌહર ફરોખસે કહા! ઝરા મસ્જિદે રસૂલ (સ.અ.વ.) મેં જાકર નમાઝ તો પઢ આઈયે. ફરોખ મસ્જિદ પહોંચે. એક બળા મજમા' દેખા ઉસકે કરીબ ગયે. ઉસ વક્ત રબીઅહ એક બુલંદ ટોપી લગાએ સર ઝુકાએ દર્સ દે રહે થે. ઉનકે વાલિદ પેહચાન ન સકે ઔર પૂછા યે કૌન સાહબ હૈં? જવાબ મિલા! રબીઅહ બિન ફરોખ હૈં. યે સુનકર ફરોખ બહોત ખૂશ હુએ ઔર બોલ ઉઠે યા ઈલાહી! મેરે બેટેકો હમેશા બુલંદ વ બાલા રખ ઔર ઈસી તરહ દુઆએં દેતે સરશાર ઘર લૌટે, બીવીસે કહા, મૈંને તુમહારે બેટેકો ઈલ્મ વ ફઝલકે ઈસ મકામ પર ફાઈઝ દેખા કે ઈસસે પેહલે મૈંને કિસી સાહિબે ઈલ્મકો ઈસ મકામ પર નહીં દેખા. તબ બીવીને કહા, અબ યે બતાઈયે કે તીસ હઝાર દીનાર આપકો ઝિયાદા મેહબૂબ હૈં યા બેટેકા યે ઈલ્મ વ મરતબા? ફરોખને કહા બખુદા યે દૂસરી ચીઝ હી હમકો સબસે ઝિયાદા મેહબૂબ હૈ, બીવીને કહા મૈંને આપકા સારા માલ બેટેકી તા'લીમ વ તરબિયત પર સર્ફ કર દિયા હૈ. ફરોખને બે સાખ્તા ફરમાયા અલ્લાહકી કસમ! તુમને મેરા માલ ઝાએઅ નહીં કિયા.

કારિઈને કિરામ! ઉપરવાલે વાકિઆસે જહાં હમેં યે મા'લૂમ હોતા હૈ કે એક મુસલમાન ગય્યૂર હોતા હૈ વહીં તા'લીમ વ તઅલ્લુમકી ફઝીલત વ અહમિયત ખુલકર હમારે સામને આ જાતી હૈ ઔર સાથ હી સાથ હમેં ઈસ બાતકા ભી દર્સ મિલતા હૈ કે તરબિયતે ઔલાદમેં વાલિદૈનકા બડા હિસ્સા હૈ. અગર ઉનહોંને અપને ઈસ ફરીઝાકો બહુસ્ન વ ખૂબી અંજામ ન દિયા તો અંજામકાર બુરા હો સકતા હૈ. લિહાઝા હમેં અપની ઝિમ્મેદારિયોંકા એહસાસ રેહના ચાહિયે, તાકે ઉસકી અદાયગીમેં કોતાહી ન હો. (શુક્રિયા નવાએ ઈસ્લામ, મે, ૧૯૯૭)

મૈંને અપની લડકીકો ઝિંદા દફન કર દિયા

કબીલએ બનૂ તમીમમેં બચ્ચિયોંકો ઝિંદા દફન કરનેકા ઝાલિમાના રિવાજ કુછ ઝિયાદા થા. ઉસ કબીલાકે સરદાર કૈસ બિન આસિમ જબ ઈસ્લામ લાએ તો ઉનહોંને અપની મા'સૂમ બચ્ચીકો અપને હાથોંસે ઝિંદા દફન કરનેકા હસરતનાક વાકિઆ સુનાતે હુએ કહા :

યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈં ઘરસે બાહિર સફર પર ગયા હુવા થા, મેરે બાદ મેરે ઘરમેં એક બચ્ચી પૈદા હુઈ. મૈં ઘરમેં હોતા તો ઉસકી આવાઝ સુનતે હી ઉસકો મિટ્ટીમેં દબાકર હમેશાકે લિયે ખામોશ કર દેતા. માં ઉસકો જૈસે તૈસે ચંદ

દિન તક પાલતી રહી મગર ચંદ દિન પાલનેકી વજહસે માં કી મામતાને કુછ ઐસા જોશ મારા કે વો ઈસ તસવ્વુર હીસે લરઝ ઉઠતી કે બાપ આકર ઈસ ફરિશ્તેકો મિટ્ટીમેં ઝિંદા દબા દેગા.

ચુનાંચે મેરે ડરસે ઉસને અપની પ્યારી બચ્ચીકો ઉસકી ખાલાકે યહાં ભેજ દિયા કે વહાં પરવરિશ પાકર જબ બડી હો જાએગી તો બાપકો ભી રહમ આ જાએગા. મૈં જબ સફરસે આયા તો મા'લૂમ હુવા કે મેરે યહાં મરા હુવા બચ્ચા પૈદા હુવા થા ઔર બાત આઈ હો ગઈ. બચ્ચી અપની ખાલાકે ઝેરે સાયા પલતી રહી યહાં તકકે કાફી બડી હો ગઈ. ખુદાકા કરના કિસી સૂરતસે મૈં એક દિન ઘરસે બાહિર ગયા. માં ને યે સોચા કે આજ બચ્ચીકા બાપ ઘર નહીં હૈ, ક્યૂં ન ઉસકો બુલા લૂં. ઉસને ઉસકો બુલા લિયા. શામતે આ'માલ કુછ દેરકે બાદ બાપ ભી ઘર પહોંચ ગયા. ક્યા દેખતા હૂં કે નિહાયત ખૂબસૂરત બની સંવરી પ્યારી બચ્ચી ઘરમેં ઈધરસે ઉધર દૌડ રહી હૈ. મેરે દિલમેં એક અંજાની મુહબ્બતને જોશ મારા. બીવીને ભી મેરી નિગાહોંકા અંદાઝ દેખકર ભાંપ લિયા કે પિદરી (બાપકી) મુહબ્બત જાગ ઉઠી હૈ ઔર ખૂશી અસર રંગ લે આયા હૈ. મૈંને બીવીસે પૂછા નેકબખ્ત! યે કિસકી બચ્ચી હૈ? બડી પ્યારી બચ્ચી હૈ! બીવીને સારા કિસ્સા સુના દિયા, મૈંને બેઈખ્તિયાર બચ્ચીકો ગલેસે લગા લિયા. માં ને ઉસે બતાયા તેરે બાપ હૈં ઔર વો મુઝસે ચિમટ ગઈ. બાપકી મુહબ્બત પાકર વો તો કુછ ઐસી ખૂશ હુઈ કે અબ્બા અબ્બા કેહતે ઉસકા ગલા ન સૂખતા થા. ઔર જબ વો અબ્બા અબ્બા કેહકર મેરે પાસ દૌડતી આતી તો મૈં ઉસે ગલે લગાકર અજીબ સુકૂનસા મેહસૂસ કરતા.

ઈસી તરહ દિન ગુઝરતે રહે ઔર લડકી મુહબ્બતકે સાયેમેં હર ફિક્રસે બેપરવા પરવરિશ પાતી રહી, મગર ઉસકો દેખકર કભી કભી મૈં સોચતા થા કે ઈસકી વજહસે મુઝે દામાદવાલા બનના પડેગા, મુઝે યે ઝિલ્લત બરદાશ્ત કરના હોગી કે મેરી લડકી કિસીકી બીવી બને, લોગોંકો કૈસે મુંહ દિખાઉંગા. મેરી તો સારી ઈઝ્ઝત ખાકમેં મિલ જાએગી. ઔર આખિરકાર મેરી ગૈરતને મુઝે ઝિન્જોડા, મેરે સબરકા પૈમાના લબરેઝ હો ગયા. મૈંને તય કર લિયા કે ઈસ ઝિલ્લતકે સામાનકો મૈં દફન કરકે હી દમ લૂંગા. મૈંને બીવીસે કહા, લડકીકો તૈયાર કર દો, એક દઅવતમેં અપને સાથ લે જાઉંગા. બીવીને ઉસકો નહેલાયા ધુલાયા, સાફ સુથરે કપડે પહેનાએ ઔર બના સંવારકર તૈયાર કર દિયા. બચ્ચી ભી ખૂશીસે ચહક રહી થી કે અપને અબ્બાજાનકે સાથ જા રહી હૂં. મૈં ઉસે લેકર એક સુનસાન જંગલકી તરફ ચલ રહા થા કે રાત હો ગઈ. બચ્ચી કૂદતી ફાંદતી, ખૂશ ખૂશ મેરે સાથ સાથ

ચલ રહી થી, ઔર મુઝ સંગદિલ પર યે જુનૂન સવાર થા કે જલ્દ ઈસ શરમકી પોટલીકો મિટ્ટીમેં દબા દૂં. બચ્ચીકો ક્યા ખબર થી. મા'સૂમ બચ્ચી ખૂશીમેં કભી મેરા હાથ પકડતી, કભી મુઝસે આગે આગે દૌડતી, કભી પ્યારી ઝબાનમેં બાતેં કરતી, યહાં તકકે મૈં એક જગહ જાકર રુક ગયા. ફિર મૈંને ઝમીનમેં ગળ્હા ખોદના શુરૂ કિયા. બચ્ચી હૈરાન થી કે અબ્બા જાન યહાં સુનસાન જંગલમેં યે ગળ્હા ક્યૂં ખોદ રહે હૈં, ઔર પૂછતી અબ્બા યે ક્યૂં ખોદ રહે હૈં? ઉસે ક્યા ખબર થી કે ઝાલિમ બાપ ઉસ ચહકતી ફૂલસી બચ્ચીકે લિયે હી કબર ખોદ રહા હૈ તાકે હમેશાકે લિયે ઉસે ખામોશ કર દે. ગળ્હા ખોદતે હુએ જબ મેરે પૈરોં ઔર કપડોં પર મિટ્ટી આતી, તો મા'સૂમ બચ્ચી અપને છોટે છોટે ઔર પ્યારે ઔર નાઝુક હાથોંસે મિટ્ટી ઝાડતી ઔર તોતલી ઝબાનમેં કેહતી, અબ્બા આપકે કપડે ખરાબ હો રહે હૈં."

જબ મૈંને ગેહરા ગળ્હા ખોદ લિયા તો એકદમ ઉસ બેગુનાહ હંસતી ખેલતી બચ્ચીકો ઉઠાકર ઉસ ગળ્હેમેં ફેંક દિયા ઔર જલ્દી જલ્દી ઉસ પર મિટ્ટી ડાલને લગા. બચ્ચી મુઝે હસરતસે દેખતે હુએ ચીંખતી રહી "અબ્બા જાન, મેરે અબ્બા જાન, યે આપ ક્યા કર રહે હૈં? અબ્બા આપ ક્યા કર રહે હૈં? અબ્બા મૈંને કુછ ભી તો નહીં કિયા હૈ અબ્બા આપ મુઝે ક્યૂં મિટ્ટીમેં દબાએ જા રહે હૈં? ઔર મૈં બેહરા, અંધા ઔર ગૂંગા બના અપના કામ કરતા રહા. યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મુઝ સંગદિલ ઔર ઝાલિમકો ઝરા ભી તો રેહમ ન આયા ઔર બચ્ચીકો ઝિંદા દફન કરનેમેં ઈત્મીનાનકી સાંસ લેતા હુવા વાપસ આ ગયા."

મા'સૂમ બચ્ચીકી મઝલૂમિયત, બેબસીકા યે હસરતનાક વાકિઆ સુનકર રહમતે આલમ (સ.અ.વ.) કા દિલ ભર આયા, આંખોંસે ટપાટપ આંસૂ જારી હો ગયે. આપ રો રહે થે ઔર કેહ રહે થે "યે ઈન્તિહાઈ સંગદિલી હૈ. જો ઈન્સાન દૂસરોં પર રહમ નહીં ખાતા ખુદા ઉસ પર કૈસે રહમ ખાએગા."

કટા હુવા હાથ

કઈ સાલ પેહલેકી બાત હૈ, યે સચ્ચા વાકિઆ મેરે એક દોસ્તને મુઝે સુનાયા થા. ચચા અહમદખાન જિસ ઈદારેસે વાબસ્તા થે વહાં દૂસરી આલમી જંગકી હિન્દુસ્તાની ફૌજકે રીટાયર્ડ મેજર તુફૈલ ભી મુલાઝિમ થે જો બાએં હાથસે ટન્ડે થે. (યાની હાથ કટા હુવા થા) બડે દીનદાર નમાઝ રોઝાકે પાબંદ, પરહેઝગાર, ફર્ઝ શનાસ, ખામોશ તબીઅત ઔર કમ મિલનેવાલે, અપને કામસે કામ રખતે, દૂસરે

મુલાઝિમોંસે બહોત કમ બાતચીત કરતે. હર વક્ત કિસી ગેહરી સોચમેં ડૂબે રેહતે. કિસીસે કુછ લેકર ખાતે પીતે ભી ન થે. હર વક્ત હોંઠોંમેં કુછ પઢતે રેહતે. બા'ઝ દફા અચાનક બડબડા ઉઠતે "મૈં ગુનેહગાર તૂ બખ્શનેવાલા" સુનનેવાલે ચોંક ઉઠતે. ઉનકા યે તરીકા દૂસરે મુલાઝિમોંકે લિયે ખાસા હૈરાનકુન થા, અલબત્તા ચચાજાનસે ઉનકી કુછ હમ મઝાકી થી. ઉનસે કભી કભી મુખ્તસરસી બાતચીત હો જાતી, લેકિન મેજરકે કટે હુએ હાથકે બારેમેં પૂછતે ઉન્હેં ભી હિચકિચાહટ મેહસૂસ હોતી થી. ફિર ભી એક દિન મેજર સાહબકો કદરે ખૂશગવાર મૂડમેં પાકર ચચાજાનને હિંમત કરકે ઉનસે પૂછ હી લિયા.

મેજર સાહબ! અગર નારાઝ ન હોં તો ક્યા મૈં પૂછ સકતા હૂં કે આપકા બાયાં હાથ કૈસે કટા? કિસી ફૌજી કારવાઈમેં કોઈ સખ્ત ચોટ લગી યા આમ ઝિંદગી હીમેં કોઈ હાદિસા પેશ આ ગયા, ઔર ફિર આપ ઈતને ગુમસુમ ક્યૂં રેહતે હૈં જૈસે આપ અંદરસે દુખી હોં?

"અહમદખાનજી! ઉસકે પીછે એક લંબી ઔર દેહશત અંગેઝ દાસ્તાન હૈ આપ સુનકર ક્યા કરેંગે?" મેજર તુફૈલને તિશ્નગી કૈફિયતસે કહા ઔર ઉનકા રંગ ઝર્દ હો ગયા.

મેજર સાહબ! મુઝે ઐસા લગતા હૈ કે આપકા હાથ કટનેકે પીછે કોઈ ઝેહની વ નફસી તૌર પર અઝિય્યતનાક વાકિઆ હૈ, ક્યા હરજ હૈ અગર આપ યે ગુઝરા હુવા વાકિઆ મુઝે સુના દેં. ઉસસે આપકા જી ભી હલકા હો સકતા હૈ ઔર શાયદ મેરે લિયે ભી ઉસમેં કોઈ સબક હો." ચચાજાનને કહા.

મેજર તુફૈલને કુછ સોચકર કેહના શુરૂ કિયા :

"મૈંને અપના હાથ કટને બલ્કે ખૂદ કાટનેકા વાકિઆ અબ તક કિસીકો નહીં સુનાયા, આજ આપકો સુનાતા હૂં શાયદ વાકઈ ઉસમેં આપકે લિયે કોઈ ગૌર કરનેકા નુકતા ઔર ઈબરતકા સામાન હો.

જૈસાકે આપકો મા'લૂમ હોગા ૧૯૩૯ મેં દૂસરી આલમી જંગકા આગાઝ હુવા. જર્મની ઔર ઈટલી એક તરફ થે. બરતાનિયા ઔર ફ્રાન્સ દૂસરી તરફ, બાદમેં રૂસ ઔર અમેરીકા ભી બરતાનિયા ઔર ફ્રાન્સકે ઈત્તિહાદી (સાથી) બન ગયે. અમેરીકાકે મુકાબલેમેં જાપાનને મહવરી તાકતોં, યાની જર્મની ઔર ઈટલીકા સાથ દેનેકા ફૈસલા કર લિયા ઔર બહરુલ કાહિલ પર વાકેઅ અમેરીકાકી મશ્હૂર બંદરગાહ ઔર જંગી અડ્ડે "પર્લ બાર્બર" પર અચાનક હમ્લા કરકે ઉસે તહસ નહસ કર દિયા ઔર ફિર અપને હમસાયે (પડોસી) મશરિકી એશિયાઈ મમાલિક ફિલિપાઈન્સ,

ઈન્ડોનેશિયા, મલાયા, હોંગકોંગ, થાઈલેન્ડ, કમ્બોડિયા, સિંગાપુર ઔર બર્મા વગૈરહ પર, જિન પર યુરોપી તાકતોંકા કબ્ઝા થા, હમ્લા કરકે કબ્ઝા કર લિયા.

અંગ્રેજી, ફ્રાન્સીસી ઔર વલંડીઝી ફૌજોંકી બુરી તરહ પિટાઈ કી. કલકત્તા ઔર આસામ પર ભી બમ ફેંકે જિસસે વહાં ભગદડ મચ ગઈ. દૌલતમંદોંને કલકત્તા ઔર આસામકે બડે શહેરોંસે અંદરૂને હિન્દકે મેહફૂઝ ઈલાકોંકી તરફ ભાગના શુરૂ કર દિયા. સિંગાપુર ઔર બર્મામેં અંગ્રેજી ફૌજને હથિયાર ડાલ દિયે. અંગ્રેજી જરનલને હથિયાર ડાલતે વક્ત અપને ફૌજિયોંસે કેહ દિયા કે જો ફરાર હોકર જાનેં બચા સકતે હૈં ઉનહેં ઐસા કરનેકી ઈજાઝત હૈ વો અપની ફૌજકે આસામમેં વાકેઅ બીસ કેમ્પમેં રિપોર્ટ કરેં યા જિધર ઔર જહાં મુમકિન હો જાપાનિયોંસે બચકર નિકલ જાએ ઔર અપને ફૌજી દસ્તોંસે રાબતા કાઈમ કરનેકી કોશિશ કરેં. ફૌજિયોંકે અલાવા સિંગાપુર ઔર બર્મામેં જો ગૈર ફૌજી હિન્દુસ્તાની કારોબાર વગૈરહકે સિલસિલેમેં મુકીમ થે વો ભી બે-સરો સામાનીકી હાલતમેં જાનેં બચાકર ભાગે. બર્મા ઔર આસામકે બસ્કલોંકા સફર બડા કઠિન, અઝિય્યતનાક ઔર જાન લેવા થા. કુછ બચ નિકલનેમેં કામિયાબ હુએ ઔર બહોતસે મારે ગયે. અંગ્રેજ ફૌજોંને ઐસી આમ ઔર બડે પૈમાને પર બે પનાહ શિકસ્ત કિસી દૂસરે એશિયાઈ મુલ્કમેં ઈસસે પેહલે કભી ન ખાઈ થી.

ઈસ અફરાતફરી ઔર આમ હડબોંગકે દૌરાન મેરી રજમન્ટ (ફૌજ) કા એક શીખ મેજર નિહાલસિંઘ ઔર મૈં અંધેરી રાતમેં ઘોડોં પર સવાર હોકર નિકલે ઔર બમકિ મહાઝસે સરપટ ભાગે. બર્મા ઘને, ગંજાન તારીક ઔર ખતરનાક જંગલોંકા મુલ્ક હૈ જિનમેંસે ગુઝરના બડા દુશ્વાર કામ થા. જંગલી દરિંદોંકે અચાનક હમ્લેકા હર વક્ત ડર ઔર રાસ્તે નામા'લૂમ, બલ્કે નાપેદ. બહરહાલ હમને અંદાઝેસે હિન્દુસ્તાની સૂબા આસામકા રૂખ કિયા જહાં જાપાનકે બમ ડાલનેકે બાવજૂદ અભી તક અંગ્રેજી તસલ્લુત બરકરાર થા. ઘને જંગલોંમેં હમ રાસ્તે કાટતે છાંટતે ચલે જા રહે થે. દિનોંકી ગિન્તી ન રાતોંકા શુમાર યાદ રહા, ખાને પીનેકા સામાન ખતમ હોતા જા રહા થા. જંગલી ફૂલોં ઔર નદી નાલોંકે પાની પર ગુઝારા હોને લગા. બા'ઝ દફા દરિંદોં ઔર ખતરનાક સાંપોંસે ભી વાસ્તા પડા મગર ઉનસે બચકર આગે નિકલ જાતે રહે.

એક દિન અચાનક સામને ખુલી જગહ પર એક કબ્રસ્તાન દિખાઈ દિયા. પચ્ચીસ તીસ કબરેં હોંગી. ઈર્દગિર્દ કોઈ આબાદી ન થી કભી હોગી, લેકિન અબ યા તો લોગ મર ખપ ચુકે થે યા જંગકે ખતરાત સૂંઘકર કહીં દૂર મેહફૂઝ મકામાત

પર જા ચુકે થે. શિકસ્તા, વૈરાન ઔર ઝમીન બોસ ઝોંપડિયોંમેં હોકા આલમ થા, હમને વહાં ખાનેકી ચીઝેં તલાશ કરનેકી બેકાર કોશિશ કી, માયૂસ હોકર હમ અપની રાહકી તરફ ચલે થે કે અચાનક એક કબરસે મુરદેકી તકરીબન આધી નઅશ બાહિર નિકલી હુઈ, કુછ ગલી સડી ઔર કુછ બચી હુઈ દિખાઈ દી, ઉસ પર એક છોટે સાઈઝકે કછવેકે બરાબર બિચ્છૂ બૈઠા ઉસે બારબાર ડંખ મારતા થા ઔર નઅશસે ખૌફનાક ચીંખેં નિકલતી થીં જો ઝિંદા ઈન્સાનોં ઔર જાનવરોંકો દેહલાને બલ્કે બેહોશ કરનેકે લિયે કાફી હોતીં. યે એક ખાસા વેહશતનાક ઔર દેહશત અંગેઝ મંઝર થા.

મેજર નિહાલસિંઘને બિચ્છૂ પર ગોલી ચલા દી, મૈંને ઉસે સખ્તીસે મના' કિયા ઔર અપની રાહ લેનેકે લિયે કહા કે પતા નહીં ઉસ મુરદે ઔર બિચ્છૂકા ક્યા મઆમલા હૈ. કોઈ ખુદાઈ ભેદ હૈ હમેં ઉસમેં દખલ નહીં દેના ચાહિયે. લેકિન મેજર નિહાલસિંઘ આખિર શીખ થા, ઉસને મેરી બાત સુની અન સુની કર દી ઔર બઝાહિર મુસ્લિમ કબ્રસ્તાનકે એક મુરદેકો બિચ્છૂસે બચાનેકે લિયે દોબારા ગોલી દાગ દી. ફિર એક શોઅલાસા નિકલા લેકિન બિચ્છૂ પર કોઈ અસર ન હુવા. ઉસ પર બિચ્છૂ નઅશકો છોડકર હમારી તરફ બઢ્હા, મૈંને નિહાલસિંઘસે કહા કે અબ ભાગો યહાંસે, બિચ્છૂકા નઅશકો છોડકર હમારી તરફ બઢ્હના ખતરેસે ખાલી નહીં.

હમને ઘોડે સરપટ દૌડા દિયે. ખાસી દૂર આગે જાકર પીછે નઝર ડાલી તો બિચ્છૂ હમારે પીછે તેઝીસે ચલા આ રહા થા. હમને ઘોડોંકો ફિર એડ લગાઈ. ચંદ મીલ આગે જાકર એક નદી સામને આ ગઈ જો ખાસી ગેહરી મા'લૂમ હોતી થી. હમ થોડી દેરકે લિયે રૂકકર સોચને લગે કે નદીમેં ઘોડે ડાલ દેં યા કિનારે કિનારે ચલકર કોઈ પુલ ઘાટ વગૈરહ તલાશ કિયા જાએ, લેકિન અભી કોઈ ફૈસલા ન કર પાએ થે કે દેખા વોહી બિચ્છૂ હમારે કરીબ પહોંચના ચાહતા હૈ.

સચ તો યે હૈ કે જંગ આઝમૂદા ઔર મુસલ્લહ ફૌજી હોનેકે બાવજૂદ હમ પર સખ્ત ઘભરાહટ તારી હો ગઈ ઔર હમારે ઘોડે ટાપેં મારને લગે જૈસે વો ભી બિચ્છૂસે ખૌફઝદા હો ગયે હોં. બિચ્છૂકા રૂખ નિહાલસિંઘકી તરફ થા. નિહાલ સિંઘને ખૌફ ઔર હવાસ બાખ્તગીકે આલમમેં અપના ઘોડા નદીમેં ડાલ દિયા. ઉસકે પીછે બિચ્છૂ ભી નદીમેં ઉતર ગયા, ખુદા જાને બિચ્છૂને ઉસે પાંવ યા ટાંગ યા જિસ્મકે કિસી હિસ્સે પર કાટા કે ઘોડેને ભી ઉસ ગૈર મા'મૂલી કિસમકી લા ઈલાજ મુસીબત બિચ્છૂકી આમદસે ખૌફ મેહસૂસ કિયા. ઉસ પર કપકપીસી તારી હો ગઈ... નિહાલસિંઘને દર્દનાક ચીંખકે સાથ મુઝે પુકારા.

તુફૈલ મૈં ડૂબ રહા હૂં જલ રહા હૂં મુઝે બિચ્છૂસે બચાઓ બચાઓ.

મૈંને ભી ઘોડેકો નદીમેં ડાલ દિયા ઔર સહારેકે લિયે બાયાં હાથ નિહાલ સિંઘકી તરફ બઢાયા જિસે ઉસને મઝબૂતીસે પકડ લિયા લેકિન મુઝે ઐસા મેહસૂસ હુવા કે વહાં નદીકા આમ પાની નહીં બલ્કે આગકા ઝેહરીલા લાવા બેહ રહા હૈ જો ન સિર્ફ મેરે હાથકો જલા ડાલેગા બલ્કે મેરે બાંકી જિસ્મકો ભી મકઈકે ભુટ્ટેકી તરહ ઉબાલકર રખ દેગા. મૈંને હોશ હવાસ બહાલ રખ્ખે ઔર જલ્દીસે ફૌજી કકરી નિકાલી ઔર અપના બાયાં બાઝૂ કાટકર ફેંક દિયા. મૈંને અપને આપકો નિહાલસિંઘકી ગિરિફતસે છુડા લિયા થા, લિહાઝા જલ્દીસે ઘોડે સમેત કિનારેકા રૂખ કિયા. મેજર નિહાલસિંઘ મુઝે આવાઝેં દેતે દેતે ઔર દર્દસે ચીખતે કરાહતે ઘોડે સમેત ખોલતે પાનીકી દેગમેં ડૂબ ચુકા થા ઔર પાનીકી સતહ પર બડે બડે આતિશી બુલબુલે ઉઠ રહે થે. કિનારેકે કરીબ પાનીકા દરજએ હરારત નોરમલ મા'લૂમ હુવા.

"વો કંહરે ખુદાવંદી બિચ્છૂ અપના કામ કરકે જા ચુકા થા. મુઝે કહીં દિખાઈ નહીં દિયા. અલ્લાહકે લશ્કરોંમેંસે વો અકેલા એક ગૈબી લશ્કરકે માનિંદ થા. ઉસને મુઝસે કોઈ તઆરૂઝ નહીં કિયા, ગાલિબન જિધરસે આયા થા ઉધર હીકો લૌટ ગયા."

યે કેહતે હુએ હાથ કટે હુએ મેજર તુફેલકો ઝુરઝુરીસી આ ગઈ ઔર આંખેં નમ હો ગઈ.

"ફિર ક્યા હુવા? ચચા અહમદખાનને મેજર તુફૈલસે પૂછા."

મૈંને પટ્ટી બાંધી ઔર જૂં તૂં કરકે જંગલ પહાડ, નદી, નાલે પાર કરતા હુવા, જંગલી દરિંદોંસે બચતા બચાતા, કહીં જંગલી ફલ ખાતા હુવા બિલ આખિર એક બીસ કેમ્પમેં પહોંચ ગયા. મૈં અધમુવા હો ચુકા થા. બીસ કમાન્ડરકો રિપોર્ટ કી ઔર અપની સરગુઝિશ્ત બયાન કી ગઈ. દિન તક કેમ્પ હોસ્પિટલમેં મેરા ઈલાજ હોતા રહા ઔર આરામ કરનેકા મૌકા દિયા ગયા. કેમ્પ કમાન્ડરને "ઓર્ડર ઓફ ધી ડે" જારી કિયા કે ફૌજી અફસર ઔર સિપાહી જંગલોં, કબ્રસ્તાનોં ઔર મકામી લોગોંકી બસ્તિયોંસે ગુઝરતે વક્ત કિસી કિસમકી ગૈર ઝરૂરી દખલ અંદાઝી ન કિયા કરેં.

બીસ કેમ્પસે આપકો કહાં ભેજા ગયા? મૈંને પૂછા.

મૈં મુસ્તકિલ મુલાઝિમતકે કાબિલ નહીં રહા થા. ઝરૂરી કારવાઈકે બાદ મુઝે પેન્શન પર ઘર ભેજ દિયા ગયા. જંગકે ખાતમે પર જબ ફોજિયોંકી સીવિલ

ઝિંદગીમેં બહાલીકા પ્રોગ્રામ શુરૂ કિયા ગયા તો મુઝે ઉસ મોહકમામેં મુલાઝિમત મિલ ગઈ. અલ્લાહકા શુક્ર હૈ.

ઈસ વાકિઆને આપકી ઝિંદગી પર ક્યા અસર ડાલા? ચચાકા અગલા સવાલ થા.

સચ તો યે હૈ કે ઈસ વાકિઆસે પેહલે મૈં કોઈ ખાસ મઝહબી આદમી ન થા. અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) પર ઈમાન ઝરૂર થા, મગર નમાઝ, રોઝે ઔર દીગર દીની આ'માલ પર અમલ ન કરતા થા. લેકિન ઈસ વાકિઆને મેરે કલ્બ વ ઝહનકો ઝિન્ઝોડકર રખ દિયા ઔર મૈં મૌતકે બાદ ઝિંદગી, કબ્રકે અઝાબ વ સવાબ, કિયામત, હશ્ર નશ્ર વગૈરહકે મુતઅલ્લિક સોચને લગા. કુરઆન વ હદીસકે મુતાલએ, ઉલમા ઔર અહલે દિલ હઝરાતસે ગુફતગૂઓંકે બાદ મૈં ઈસ નતીજે પર પહોંચા કે અલ્લાહને દુનિયા બેકાર પૈદા નહીં કી. ઈસ દુનિયા બલ્કે સારી કાઈનાત ઔર હમારી ઝિંદગિયોંકા એક મકસદ હૈ. હમેં અપને અચ્છે બુરે આ'માલકા હિસાબ દેના હોગા. યહાં મકાફાતે અમલકા ઉસૂલ જારી હૈ. ઈન્સાનકો આખિરતકા ઝાદે સફર તૈયાર કરતે રેહના ચાહિયે.

ચાલીસ સાલ પેહલે મરનેવાલા શખ્સ લેબોરેટરીસે ભાગ ગયા

ડાક્ટરોંને તલાશકે લિયે પોલિસસે રાબતા કિયા. જિનેવાકી લેબોરેટરીમેં ઉસકે જિસ્મકો ગરમ કિયા ગયા તો ચીંખકર ઉઠ બૈઠા. ૧૯૫૫ મેં ડાક્ટરોંને સ્વીઝરલેન્ડકે કરોડપતી તાજિરકો લાઈલાજ કરાર દેકર બરફમેં મુન્જમિદ કર લિયા થા.

૧૯૫૫ મેં સ્વીઝરલેન્ડકે કરોડપતી તાજિર રાલ્ફ બ્રેપોરકે દિમાગમેં રસોલી પૈદા હો ગઈ થી. ઉસ વક્તકી મેડીકલ સાઈન્સમેં ઉસકા ઈલાજ મૌજૂદ નહીં થા ઈસ લિયે ડાક્ટરોંને કહા કે ચંદ દિનોં બા'દ રાલ્ફ મર જાએગા. જિસ પર રાલ્ફને ડાક્ટરોંસે દરખ્વાસ્ત કી કે ઉસકે જિસ્મકો બરફમેં મુન્જમિદ કર દિયા જાએ ઔર જબ મુસ્તકબિલમેં ઈસ મર્ઝકા ઈલાજ દરયાફત હો જાએ તો ઉસે બરફસે નિકાલકર ઉસકા ઈલાજ કિયા જાએ.

જિનેવાકી ક્રેજોનીક લેબોરેટરીમેં રાલ્ફકે જિસ્મકો નિકાલકર ઉસે ગરમ કિયા ગયા તો રાલ્ફ અચાનક હોશમેં આ ગયા. ઉસને અપને ઈર્દગિર્દકે માહોલ પર નઝર ડાલી તો ચીંખકર ઉઠ બૈઠા ઔર લેબોરેટરીસે નિકલ ભાગ ગયા. શુરૂમેં

ઉસકે ચલનેમેં થોડીસી દુશ્વારી હુઈ મગર વો તેઝીકે સાથ ચલતા હુવા લેબોરેટરીસે નિકલકર સડકોં પર ગાઈબ હો ગયા. ડાક્ટરોંને ઉસકી તલાશકે લિયે પોલિસસે રાબતા કાઈમ કર લિયા હૈ. ઔર પોલિસ ઉસે તલાશ કર રહી હૈ.

ડાક્ટરોંકા કેહના હૈ. ક્યૂંકે વો ૧૯૯૫ કી દુનિયાકે લિયે અજનબી હૈ. ક્યૂંકે વો ૫૦ કે ઉશરેકી સોચ રખતા હૈ. નીઝ ઉસકે દિમાગમેં રસોલી હૈ જિસકી વજહસે ઉસકી તબીઅત ખરાબ હો સકતી હૈ. ફિર ભી ડાક્ટરોંને ચાલીસ સાલ બરફમેં દબે રેહનેકે બાદ રાલ્ફકે દો બારા ઝિંદા રેહનેકો મો'જિઝા કરાર દિયા હૈ.

મુરદા શૌહરકે જિસ્મસે

કયા યે મુમકિન હૈ કે કિસી ઔરતકા શૌહર ઈન્તિકાલ કર જાએ ઔર વો ઉસ વક્ત તક હામિલા ભી ન હો, મગર ચંદ માહ બાદ હામિલા હો જાએ ઔર ઉસકે બચ્ચેકો જનમ દે?

બઝાહિર તો યે નામુમકિન નઝર આતા હૈ, મગર સેંડરારેડકે સાથ કુછ ઐસા હી હો રહા હૈ. દોનોં મિયાં બીવી શાદીકે બાદ હનીમૂન મનાને લેન્ડો ગયે થે કે વહાં સેંડરાકે શૌહર ડેનીકો દિલકા દૌરા પડા ઔર ઉસકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. ડાક્ટરને બતાયા કે ઉસકે દિમાગકી રગ ફટ ગઈ થી જિસસે ઉસકી મૌત વાકેઅ હુઈ હૈ. ઈત્તિફાકસે ડેનીકે માં બાપ ભી ઈન્ગલિસ્તાનસે લેન્ડો પહોંચ ગયે થે. ડેની મર ચુકા થા. ઉસકે બાદ નર્સને આકર સેન્ડરાકો બતાયા કે અગર તુમ ચાહો તો ડેનીકે મુરદા જિસ્મસે નુતફા (સ્પીમ) લે સકતી હો. સેન્ડરાને ઈસ બાત પર ગૌર કિયા. દર અસલ ડેનીને ઝિંદગીમેં તીન ચીઝોંકી ખ્વાહિશ કી થી, અચ્છાસા ઘર, અચ્છીસી બીવી, પ્યારાસા બચ્ચા. દો કામ તો હો ચુકે થે, મગર તીસરી ખ્વાહિશ પૂરી હોનેસે પેહલે વો દુનિયાસે ચલ બસા. ઉસને તો અપની બચ્ચીકા નામ ભી મુન્તખબ કર લિયા થા. શેન્ટલ!

ઈત્તિફાકસે જિસ હોસ્પિટલમેં ડેનીકા ઈન્તિકાલ હુવા થા ઉસી હોસ્પિટલમેં બારવરીકે માહિર ડાક્ટર માર્ક કામ કરતે થે. ડાક્ટર માર્કને ડેનીકે મુરદા જિસ્મસે લાખોં સિહ્હતમંદ નુત્ફે (સ્પીમ) હાસિલ કર લિયે. ઈસ કામમેં સેન્ડરાકે ૨૦૦ પાઉન્ડ ખર્ચ હુએ. ઉનહેં મુન્જમિદ (ફ્રીઝ) કર દિયા ગયા ઔર અબ સેન્ડરા તૈયારી કર રહી હૈ તાકે મસ્નૂઈ તુ'મ્મરેઝી કી જા સકે. મગર ડાક્ટર માર્કને ઉસે બતાયા હૈ કે યે કામ છ માહસે પેહલે મુમકિન નહીં હૈ. ગોયા સેન્ડરાકો હામિલા હોનેમેં ઔર

ભી દેર લગેગી. સેન્ડરા ઈસ ખયાલસે બેહદ ખૂશ હૈ કે વાં ડેનીકી મૌતકે બાદ ભી ડેનીકે બચ્ચેકી માં બનેગી.

ઉસકા કેહના હૈ કે મૈં અપને શૌહરકો ઉસસે બડા ખિરાજે અકીદત ઔર ક્યા પેશ કર સકતી હૂં. અગર મેરે યહાં બેટા પૈદા હુવા તો મૈં ઉસકા નામ ડેની હી રખ્ખૂંગી. મૈં ચાહતી હૂં કે મેરે શૌહરકે જિસ્મકા હિસ્સા ઝિંદા રહે. મુઝે એક નન્હે મુન્ને ડેનીકી ઝરૂરત હૈ. લેકિન ઈસ કામમેં થોડીસી પેચીદગી હૈ. ડેનીકા ઈન્તિકાલ લેન્ડોમેં હુવા થા જબકે ઉસકી રહાઈશ ઈન્ગલિસ્તાનમેં હૈ.

અમેરીકાકે કાનૂનકે મુતાબિક બેવાએં અપને શૌહરકે મુરદા જિસ્મોંસે નુત્ફે હાસિલ કરકે મસ્નૂઈ તુખ્મરેઝી કરા સકતી હૈં. જબકે અંગ્રેજી કાનૂન યે કેહતા હૈ કે ઉસકે લિયે મરનેવાલેકી તેહરીરી ઈજાઝત ઝરૂરી હૈ. સેન્ડરાકો અંગ્રેજ હુકૂમતને યે ઈજાઝત નહીં દી કે વો ડેનીકા નુત્ફા ઈન્ગલિસ્તાન લાંએ, અલબત્તા ઉસને ડેનીકો ઈન્ગલિસ્તાન લાકર દફન કિયા હૈ. અબ ઉસે ડેનીકે જિસ્મકે ઉસ હિસ્સેકી ફિકર હૈ જો અભી ઝિંદા હૈ ઔર અમેરીકામેં મેહફૂઝ હૈ. વો ઉસ નુત્ફેકો ઈન્ગલિસ્તાન લાનેકી કોશિશોંમેં મસરૂફ હૈ. ઉસકી તરકીબ સેન્ડરાને યે નિકાલી હૈ કે વો એક માહકે લિયે ફલોરીડા જાએગી ઔર વહાં મસ્નૂઈ બારવરી મુકમ્મલ કરાકે વાપસ ઈન્ગલિસ્તાન આ જાએગી. ઈસ કામમેં ઉસકે સાત હઝાર પાઉન્ડ ખર્ચ હોંગે જો ઉસકે લિયે બહોત ઝિયાદા હૈં. વો અભી તક ઉલ્ઝનમેં હૈ કે ક્યા કરે. ડાક્ટરોંને સેન્ડરાકો ખબરદાર કિયા હૈ કે ઉસકા હોનેવાલા બચ્ચા ભી પૈદાઈશી તૌર પર ઉસી બીમારીકા શિકાર હો સકતા હૈ જિસમેં ઉસકે શૌહરકી જાન ગઈ થી. યાની દિમાગકી શરયાન (રગ) ફટનેકી બીમારી, મગર સેન્ડરા ઉસકે બાવજૂદ તૈયાર હૈ. વો કેહતી હૈ કે મેરે શૌહર કેહતે થે કે ઝિંદગી બેહદ મુખ્તસર હૈ લિહાઝા ઉસમેં ફિકરમંદ ઔર પરેશાન હોનેકે બજાએ ખૂશ રહો. આગે જો હોગા દેખા જાએગા.

મૌતકે ચંદ મનાઝિર

મરતે વક્ત મલેકુલ મૌતકા નઝર આના

(૧) મેરે પડોસમેં એક શખ્સકી હાલત બિગડ ગઈ તો મુઝે બુલાયા ગયા, મૈં વહાં પહોંચા તો દેખા કે મરીઝ પર નઝઅકી કૈફિયત તારી હૈ ઔર વો એક સિમ્તમેં ઈશારા કરકે કેહ રહા થા કે યે મુઝે લેનેકે લિયે આયા હૈ ઔર લે જાએગા લેકિન મેરી લડકીકા ક્યા બનેગા, યે કલિમાત ઉસને તીન મરતબા દોહરાએ ઔર ફિર ઉસકી રૂહ પરવાઝ કર ગઈ.

(૨) મેરી એક અઝીઝા ઈલાજકે લિયે મેરે પાસ મુલતાન આઈ હુઈ થીં, એક દિન હમ બૈઠે હુએ થે કે અચાનક વો એક તરફ દેખકર કેહને લગી કે યે કૌન આયા હૈ, ફિર કેહને લગીં કે મુઝે જલ્દી ઘર પહોંચાઓ મેરે દુનિયાસે જાનેકા વક્ત કરીબ હૈ, ચુનાંચે ઉનકો ઘર પહોંચાયા ગયા, થોડી દેર બાદ ઉનકા ઈન્તિકાલ હો ગયા.

(૩) રૌઝાન રોડ પર એક બસ તેઝીસે અપની મંઝિલકી તરફ જા રહી થી, અચાનક ડ્રાઈવરને બ્રેક લગાઈ ઔર કંડક્ટરસે કહા કે સવારી ચઢ્હા લો, કંડક્ટરને ગેટ ખોલકર દેખા તો બાહિર કોઈ ભી મુસાફિર ન થા, ચુનાંચે ઉસને ચલો ચલોકી આવાઝ લગા દી, લેકિન ડ્રાઈવરને બસ ન ચલાઈ, ડ્રાઈવરકે કરીબ જાકર દેખા તો ઉસકા સર સ્ટેરીંગ પર ઢલકા હુવા થા, ઔર ઉસકી રૂહ પરવાઝ કર ચુકી થી, યે વાકિઆ મુઝે ઉસ બસકે એક મુસાફિરને સુનાયા.

મરતે વક્ત અપની મેહબૂબ ચીઝકા તલબ કરના

મેરા એક અઝીઝ જો ખાને પીનેકા બહોત શૌકીન થા, નતીજતન ઉસે શુગર (ડાયાબીટીશ) ઔર દિલકા મર્ઝ લાહિક હો ગયા, બીમારીકી શિદ્દતકી વજહસે વો મેરે વાર્ડમેં દાખિલ હો ગયા, ઉસકી હાલત બિગડતી ગઈ, મૌતસે ચંદ લમ્હે પેહલે ઉસને પકોડે, બરફી ઔર દૂધ વગૈરહકી ખ્વાહિશ ઝાહિર કી. યે સારી ચીઝેં ઉસકો મોહય્યા કી ગઈ, અભી ઉસને પેહલા લુકમા ભી મુંહમેં ન ડાલા થા કે બિસ્તર પર ઢેર હો ગયા, દેખા તો ઈન્તિકાલ હો ચુકા થા.

એક બુઝુર્ગકા મૌતકે બાદ ઝિંદા હોના

હમારે એક બહોત હી મશ્હૂર બુઝુર્ગકો મે'દેકે અલ્સરકી વજહસે પાખાનેકે રાસ્તે ખૂન આના શુરૂ હો ગયા, ચુનાંચે ઉનકી હાલત ખાસી તશ્વીશનાક હો ગઈ. સાથ હી દિલકી ધડકન ભી બેકાઈદા હો ગઈ જિસકી વજહસે સર્જનને ઓપ્રેશન કરનેસે ઈન્કાર કર દિયા, સારે મુતઅલ્લિકીન ઔર ડાક્ટર માયૂસ હો ગયે, મૈં ઉનકે બિસ્તરકે પાસ હી ખડા થા, મૈંને દેખા કે ઉન્હોંને છ કલિમે પઢે ઔર ફિર ખામોશ હો ગયે. ઉસકે બાદ ઉનકે દિલકી હરકત બંદ હો ગઈ, નબ્ઝેં ખતમ હો ગઈ ઔર તિબ્બી લિહાઝસે મૌત વાકેઅ હો ગઈ, ઉન પર આઠ મિનિટ તક યે કૈફિયત તારી રહી, જિસકે બાદ ઉન્હોંને ફિર કલિમેકા વિર્દ શુરૂ કર દિયા, મૈં ખડા હુવા હૈરાનગીસે ઉનકી યે હાલત દેખતા રહા, હોશમેં આનેકે બાદ ઉનકે દિલકી હરકત બાકાઈદા હો ગઈ.

ચુનાંચે ઉનકા કામિયાબ ઓપ્રેશન કિયા ગયા ઔર પાંચવેં દિન વો છુટ્ટી લેકર ચલે ગયે. જબ વો હોસ્પિટલસે રુખ્સત હોને લગે તો મૈંને અલાહિદગીમેં મૌતનુમા બેહોશીકે મુતઅલ્લિક દરયાફ્ત કિયા, ઉન્હોંને બતાયા કે દો ફરિશ્તે મુઝે જન્નતુલ બકીઅમેં લે ગયે ઔર મુઝે મેરી કબ્રકી જગહ દિખાઈ, ઉસી દરમિયાન એક તીસરા ફરિશ્તા આયા ઔર ઉસને કહા કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો મઝીદ મોહલત દે દી હૈ, ચુનાંચે મુઝે વાપસ નસ્તર હોસ્પિટલ લાયા ગયા.

માંકે સાથ ઝુલ્મ કરનેકી સઝા

(૧) મેરે વાર્ડમેં એક નૌજવાન ગુરદે ફેલ હો જાનેકી વજહસે મરા, તીન દિન તક હાલતે નઝઅમેં રહા, ઈતની બુરી મૌત મરા કે આજ તક ઐસી મૌત મૈંને પિછલી ચાલીસ સાલકી ઝિંદગીમેં નહીં દેખી. ઉસકા મુંહ નીલા હો જાતા થા, આંખેં નિકલ આતી થીં, ઔર મુંહસે દર્દનાક આવાઝ નિકલતી જૈસે કોઈ ઉસકા ગલા દબા રહા હો. મરનેસે એક દિન પેહલે યે કૈફિયત ઝિયાદા હો ગઈ, આવાઝ ઔર તેઝ હો ગઈ ઔર વાર્ડસે દૂસરે મરીઝ ભાગને શુરૂ હો ગયે. ચુનાંચે ઉસકો વાર્ડસે દૂર કમરેમેં મુન્તકિલ કર દિયા ગયા, તાકે આવાઝ કમ હો જાએ, મગર ફિર ભી યે હાલત જારી રહી. ઉસકા વાલિદ મુઝે યે કેહનેકે લિયે આયા કે ઉસકો ઝહરકા ઈન્જેક્શન લગા દેં તાકે યે મર જાએ. હમસે ઐસી હાલત દેખી નહીં જા

સકતી. મૈંને ઉસકે વાલિદ સાહબસે પૂછા કે ઉસને ક્યા ખાસ ગલતી કી હૈ, ઉસકા વાલિદ ફૌરન બોલ ઉઠા કે યે શખ્સ અપની બીવીકો ખૂશ કરનેકે લિયે અપની માં કો મારા કરતા થા, ઔર મૈં ઉસકો બહોત રોકા કરતા થા, યે બુરી મોત ઉસકા નતીજા થી.

(૨) મેરા એક દોસ્ત અપની બસ્તીમેં રિશ્તેદારોંકો મિલને ગયા. વહાં એક વાકિઆ હુવા થા જો લિખ રહા હૂં, ઉસ બસ્તીમેં એક કિસાનકે ઘર ઉસકી માં ઔર ઉસકી બીવીકે દરમિયાન હમેશા ઝગડા રેહતા થા, કઈ દફા' ઉસકી બીવી નારાઝ હોકર ચલી ગઈ, બહોત ખૂશામદ કરકે વો ઉસકો વાપસ લે આતા થા. ઉસકી બીવીને આખરી બાર યે શર્ત રખ્ખી કે અગર તૂ અપની માંકો ખતમ કર દે તો ફિર મૈં તુમહારે ઘર આઉંગી. ઉસ કિસાનને રોઝાનાકે ઝગડેસે તંગ આકર માંકો ખતમ કરનેકા પ્રોગ્રામ બનાયા. વો કિસાન રોઝાના ખેતસે કમાદ કાટકર બાઝારમેં બેચા કરતા થા, એક દિન અપની માંકો ખેતમેં ઉસ બહાને પર લે ગયા કે વો કમાદકા ગઠ્ઠા ઉસકે સર પર રખ દેગી. ચુનાંચે વાલિદાકો સાથ ખડા કિયા ઔર કમાદ કાટને શુરૂ કર દિયે. ઔર યકદમ અપની કુલ્હાડીસે અપની માંકો ખતમ કરનેકે ઈરાદેસે હમ્લા કિયા તો ઝમીનને ઉસકે પાંવ પકડ લિયે, કુલ્હાડી દૂર જા પડી ઔર ઉસકી માં ચિલ્લાતી હુઈ અપની જાન બચાનેકે લિયે ભાગ ગઈ.

ઉસી દૌરાન ઝમીનને આહિસ્તા આહિસ્તા કિસાનકો નિગલના શુરૂ કર દિયા તો કિસાનને ચિલ્લાના શુરૂ કર દિયા. ઉંચી આવાઝસે અપની માંકો પુકારતા રહા ઔર મઆફી માંગતા રહા, મગર ખેત દૂર હોનેકી વજહસે લોગોં તક આવાઝ બહોત દેરકે બાદ પહોંચી. જબ લોગ વહાં પહોંચે તો છાતી તક ઝમીન ઉસકો નિગલ ચુકી થી ઔર ઉસકા સાંસ ભી બંદ હો રહા થા. ઈસી હાલતમેં આહિસ્તા આહિસ્તા ઝમીનમેં દફન હોતા ગયા. લોગોંને ઉસકો નિકાલનેકી બહોત કોશિશ કી મગર ઝમીનને ઉસકો ન છોડા ઔર વહીં મર ગયા. યે ચંદ માહકા વાકિઆ હૈ ઔર તેહકીક શુદા હૈ.

મરતે વક્ત મુસલમાનોંકા આખરી કલામ

હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કે ઝમાનેમેં એક સહાબી મૌતકે કરીબ થે ઔર કલિમા ઉનકી ઝબાન પર નહીં આ રહા થા. હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો શિકાયત કી ગઈ, આપને ફરમાયા કે તેહકીક કરેં કોઈ ઉસસે નારાઝ તો નહીં. ચુનાંચે તેહકીક

પર મા'લૂમ હુવા કે ઉસકી વાલિદા ઉસસે નારાઝ હૈ, હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને વાલિદાકો તરગીબ દી, બીબીને અપને લડકેકો મઆફ કિયા તો ઉસ સહાબીને મરનેસે પેહલે કલિમા પળ્હ લિયા, આજ હમ અપના સોચેં. ઔર કિતને લોગ હૈં જિનકો યે નેઅમત મરતે વક્ત નસીબ નહીં હોતી એક જાઈઝાકે મુતાબિક મૈંને એક સો મુસલમાનોંમેંસે સિર્ફ તીનકો આખરી વક્ત કલિમા પળ્હતે સુના, નીચે અહવાલ પેશે ખિદમત હૈં.

એક ડાક્ટરકે આખરી કલિમાત

આખરી વક્તમેં વો રીડર ડાઈજીસ્ટ તલબ કર રહા થા ઔર ઉસકી બેગમ ઉસકે કરીબ ખડી હુઈ કલિમાકી તલ્કીન કર રહી થી, જબ વો અલ્લાહકો પ્યારે હુએ તો મૈંને ઉનકી બેગમસે પૂછા તો ઉનહોંને બતાયા કે ડાક્ટર મર્હૂમકો રીડર ડાઈજીસ્ટ પળ્હનેકા બહોત શૌક થા, ક્યૂંકે યે ઉનકી મેહબૂબ ચીઝ થી ઈસ લિયે મરતે વક્ત ઉસકી તલબ થી.

એક ઝમીનદારકે આખરી કલિમાત

એક ઝમીનદાર બારબાર યેહી દરયાફત કર રહા થા કે ભેંસકો ચારા ડાલા હૈ? યે શિકાયત જબ ઉસકે રિશ્તેદારોંને મુઝે આકર કી તો મૈં ચોંક ઉઠા. મૈંને સમઝ લિયા યે ઉસકા આખરી વક્ત હૈ ક્યૂંકે ઉસકી સારી ઉમર ભેંસોં ઔર ચારામેં ગુઝરી ઈસ લિયે વો ચીઝ મરતે વક્ત ઉસકે સામને આઈ ઔર કલિમા જૈસી નેઅમતસે મેહરૂમ હો ગયા.

હાફિઝે કુરઆનકી બીવીકી મૌત

હમારે એક હાફિઝે કુરઆનકી બીવીકો ગરદન તોડ બુખાર હો ગયા ઔર વો મેરે વાર્ડમેં દાખિલ હુઈ. ઈલાજસે કાફી ઈફાકા હો રહા થા. એક દિન શામકે વક્ત મુઝે વાર્ડકી નર્સને ટેલીફોન પર બતાયા કે વો બીબી ઉંચે ઉંચે કલિમે પળ્હ રહી હૈ. મૈં ઘરસે ભાગા. જબ વાર્ડ પહોંચા તો મેરે પહોંચનેસે પેહલે અલ્લાહકો પ્યારી હો ચુકી થી. યે મર્હૂમા દરયાફત કરને પર નમાઝ રોઝાકી પાબંદ બંતાઈ જાતી થી, ઔર ખૂદ ભી હાફિઝ થી.

વકીલ સાહબકે આખરી કલિમાત

મુલતાનકે એક વકીલ જો મેરે ઝેરે ઈલાજ થે મેરે વાર્ડમેં દાખિલ હુએ, ચંદ દિન ઈલાજકે બાદ રિશ્તેદારોંને બતાયા કે હર વક્ત શુફઆકી બાત કર રહે હૈં, મૈં જબ ઉનકે કરીબ ગયા તો દાંઈ કરવટ બદલી ઔર પૂછા શુફઆ નંબર ૨ કા ક્યા બના? ફિર બાંઈ કરવટ બદલી ઔર પૂછા શુફઆ નંબર ૩ કા ક્યા બના?..... થોડી દેર બાદ યે સાહબ અલ્લાહકો પ્યારે હો ગયે.

મરતે વક્ત ગાલિયાં નિકાલના

એક મરીઝ જો મેરે વાર્ડમેં થા, ઉસકા મર્ઝ યકદમ ઝિયાદહ હો ગયા. મૈંને દેખનેકે બા'દ નર્સકો ઈન્જીકશન લગાનેકે લિયે કહા. જબ નર્સને ઈન્જીકશન લગાયા તો ઉસકો બહોત ગંદી ગાલી દી, દૂસરા ઈન્જીકશન નર્સને લગાનેસે ઈન્કાર કર દિયા તો મૈંને લગાયા, ઈન્જીકશન લગાનેકે ફૌરન બા'દ ઉસને મુઝે ઔર ગંદી ગાલી દી ઔર થોડી દેર બા'દ મર ગયા, તેહકીક પર મા'લૂમ હુવા કે ગાલી નિકાલના ઉસકા તકિયા કલામ થા, જબ કભી કિસીકો બુલાતા તો ગાલી દેકર બુલાયા કરતા થા, ઔર આખરી વક્ત યે ચીઝ નસીબ હુઈ.

એક નેક આદમીકી મૌત

મુલતાનકે એક મશ્હૂર બુઝુર્ગ ઝમીનદાર ૧૯૫૦ સે દઅવત વ તબ્લીગમેં કામ કર રહે થે. દુનિયાકે કઈ મમાલિકમેં જાકર કામ કિયા. જબ ભી કોઈ દીનકા તકાઝા પેશ હોતા, સબસે પેહલે ખડે હોકર એ'લાન કરતે કે દીનકે લિયે સારી ઝિંદગી હાઝિર હૈ. બુઢાપા આ જાનેકી વજહસે ઉનકા દિલ બીમાર હો ગયા ઔર દિલકા શદીદ દૌરા પડા, હમ લોગોંને ઈલાજ ઔર મુકમ્મલ આરામકે લિયે તાકીદ કી, બિસ્તર પર આરામ કર રહે થે કે યકદમ ઉઠ બૈઠે, કલિમાકા વિર્દ શુરૂ કર દિયા, અપની બીવીસે કલિમા પઢનેકો કહા ઔર બતાયા કે મેરે જાનેકા વક્ત હૈ. આસમાનકી તરફ દેખકર બતા રહે થે કે અલ્લાહ તઆલાને ઉનકે ઈસ્તિકબાલકે લિયે ક્યા ક્યા ઈન્તિઝામ કિયા હૈ, વો દેખો કિતને ફરિશ્તે ગુલદસ્તે લેકર મેરે ઈન્તિઝારમેં ખડે હુએ હૈં. કલિમાકા વિર્દ કરતે કરતે અલ્લાહકો પ્યારે હો ગયે.

ઐસી મૌત અલ્લાહ તઆલા તબ નસીબ ફરમાતે હૈં જિસને અલ્લાહકે દીનકી મેહનત કી હો. જો નબિયોંકી મેહનત હૈ. ઔર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે ખાતિમુન્નબિય્યીન હોનેકી વજહસે યે મેહનત આપકી ઉમ્મતકો કરની હૈ. જો ઈસ મેહનતમેં લગે રહે ઐસી મૌત મરે કે લોગ રશ્ક કરતે રહે.

મરતે વક્ત ગાને ગાના

એક નૌજવાન દિલકે મર્ઝસે દાખિલ થા ઔર મેરે વાર્ડમેં મેરે ઝેરે ઈલાજ થા. જબ મૈં ઉસકો દેખને ગયા રેડિયો ઉસકે સાથ રખ્ખા હુવા થા ઔર ગાને સુનનેમેં મશ્ગૂલ થા. મુઝે પતા થા કે યે લાઈલાજ મર્ઝ હૈ. મૈંને કુરઆને કરીમ પઢનેકી તરગીબ દી તો ઉસને બતાયા કે મૈં હાફિઝે કુરઆન હૂં, ગાને ભી સુનતા હૂં ઔર કુરઆન ભી પઢતા હૂં. મૈંને પૂછા કે કૌનસા કામ ઝિયાદા કરતે હો? ઉસને કહા ગાનેકો ઝિયાદા વક્ત દેતા હૂં. જબ મર રહા થા તો ગાનેકી આવાઝ મુંહસે આ રહી થી. કલિમાકી તૌફીક નસીબ ન હુઈ. કિતની બદનસીબી હૈ કે અલ્લાહકે કલામકો ગાનોંસે કમતર સમઝા તો કલિમાકી નેઅમતસે મેહરૂમ રહા.

ઈબરત આમોઝ વાકિઆ

હઝરત થાનવી સાહબ (રહ.) ને ઈસ સિલસિલેમેં એક ઈબરત આમોઝ વાકિઆ બયાન કિયા હૈ, ફરમાતે હૈં કે : હઝરત મૌલાના ફતેહ મુહમ્મદ (રહ.) ફરમાતે હૈં કે શેખ દહાન તાજિરે રોગન એક બડે આલિમ થે, ઉનહોંને ફરમાયા કે,

મક્કામેં એક આલિમકા ઈન્તિકાલ હો ગયા ઔર ઉનકો દફન કર દિયા ગયા. કુછ અરસાકે બાદ કિસી દૂસરે શખ્સકા ઈન્તિકાલ હુવા તો ઉસકે વારિસોંને ઉન આલિમ સાહબકી કબરમેં દફન કરના ચાહા. મક્કામેં યે દસ્તૂર હૈ કે એક કબરમેં કઈ કઈ મુરદોંકો દફન કર દેતે હૈં. ચુનાંચે ઉન આલિમ સાહબકી કબર ખોદી ગઈ તો દેખા ઉનકી લાશકે બજાએ એક નિહાયત હસીન લડકીકી લાશ રખ્ખી હુઈ હૈ ઔર સૂરતસે વો લડકી યુરોપિયન મા'લૂમ હોતી થી, સબકો હૈરત હુઈ કે યે ક્યા મઆમલા હૈ. ઈત્તિફાકસે ઈસ મજમામેં યુરોપસે આનેવાલા એક શખ્સ ભી મૌજૂદ થા, ઉસને જો ઉસ લડકીકી સૂરત દેખી તો કહા મૈં ઈસકો પેહચાનતા હૂં.

યે લડકી ફ્રાન્સકી રેહનેવાલી હૈ ઔર એક ઈસાઈકી બેટી હૈ: યે મુઝસે ઉર્દૂ પઢતી થી, ઔર છુપે તૌર પર મુસલમાન હો ગઈ થી. મૈંને ઉસકો દીનિયાતકે

ચંદ રિસાલે ભી પઢાએ થે. ઈત્તિફાકસે યે બીમાર હોકર મર ગઈ ઔર મૈં ગમગીન હોકર નોકરી છોડકર યહાં ચલા આયા. લોગોંને કહા કે ઉસકે યહાં મુન્તકિલ હોનેકી વજહ તો મા'લૂમ હો ગઈ કે મુસલમાન ઔર નેક થી, લેકિન અબ યે ગૌર તલબ બાત હૈ કે આલિમ સાહબકી લાશ કહાં ગઈ? બા'ઝ લોગોંને કહા કે શાયદ ઈસ લડકીકી કબરમેં મુન્તકિલ કર દી ગઈ હો.

ઉસ પર ઉન લોગોંને ઉસ સય્યાહસે કહા કે તુમ હજસે વાપસ હોકર યુરોપ જાઓ તો ઉસ લડકીકી કબર ખોદકર દેખના કે ઉસમેં મુસલમાન આલિમકી લાશ હૈ યા નહીં? ઔર કોઈ સૂરત પહેચાનનેવાલા ભી સાથ કર દિયા. ચુનાંચે વો શખ્સ યુરોપ ગયા ઔર લડકીકે વાલિદૈનસે યે હાલ બયાન કિયા. ઉસ પર ઉનકો બડી હૈરત હુઈ કે ભલા યે કૈસે મુમકિન હૈ કે લડકીકી લાશકો દફન તો કિયા જાએ ફ્રાન્સમેં ઔર તુમ ઉનકી લાશ મક્કામેં દેખ લો. આખિર યે તય પાયા કે લડકીકી કબર ખોદી જાએ. ચુનાંચે ઉસકે વાલિદૈનને ઔર ચંદ લોગોંને ઈસ હૈરત અંગેઝ મઆમલાકી તેહકીકકે લિયે કબ્રસ્તાન જાકર ઉસ લડકીકી કબર ખોદી તો વાકઈ ઉસકે તાબૂતમેં ઉસકી લાશ ન થી બલ્કે ઉસકે બજાએ વો મુસલમાન આલિમ વહાં ધરે હુએ થે જિનકો મક્કામેં દફન કિયા ગયા થા.

શેખ દહાનને ફરમાયા કે ઉસ સય્યાહને હમેં કિસી ઝરીઆસે ઈત્તિલાઅ દી કે ઉસ આલિમકી લાશ યહાં ફ્રાન્સમેં મૌજૂદ હૈ. અબ મક્કાવાલોંકો ફિક્ર હુઈ કે લડકીકા મક્કા પહોંચ જાના તો ઉસકે મકબૂલ હોનેકી અલામત હૈ ઉસકે મકબૂલ હોનેકી વજહ ભી મા'લૂમ હો ગઈ, મગર ઈસ આલિમકા મક્કાસે કુફ્રસ્તાન પહોંચ જાના કિસ બિના પર હુવા, ઉસકે મરદૂદ હોનેકી વજહ ક્યા હૈ ઉસકી બીવીસે પૂછના ચાહિયે.

ચુનાંચે ઉસકે ઘર ગયે ઔર દરયાફ્ત કિયા કે તેરે શૌહરમેં ઈસ્લામકે ખિલાફ કોઈ બાત થી? ઉસને કહા કુછ ભી નહીં, વો તો બડા ગાઝી ઔર કુરઆન પઢનેવાલા તહજ્જુદ ગુઝાર થા. લોગોંને કહા સોચકર બતાઓ, ક્યૂંકે ઉસકી લાશ દફનકે બાદ મક્કાસે કુફ્રસ્તાન પહોંચ ગઈ હૈ. કોઈ બાત ઈસ્લામકે ખિલાફ ઉસમેં ઝરૂર થી. ઉસ પર બીવીને કહા હાં! મૈં ઉસકી એક બાત પર હમેશા ખટકતી થી. વો યે કે જબ ભી હમારે સાથ મશ્ગૂલ હોતા ઔર ફરાગતકે બા'દ ગુસલકા ઈરાદા કરતા તો યૂં કેહતા થા કે નસારાકે મઝહબમેં યે બડી અચ્છી બાત હૈ કે ઉનકે યહાં ગુસલે જનાબત ફર્ઝ નહીં. લોગોંને કહા બસ યેહી બાત હૈ જિસકી વજહસે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકી લાશકો મક્કાસે ઉસી કૌમકી જગહ ફેંક દિયા જિનકે તરીકે વો પસંદ કરતા થા.

યે શખ્સ બઝાહિર આલિમ, મુત્તકી ઔર પૂરા મુસલમાન થા. મગર તફતીશકે બા'દ મા'લૂમ હુવા કે ઉસમેં કુફ્રકી બાતે મૌજૂદ થી કે વો કુફ્ફારાકે એક તરીકેકો ઈસ્લામી હુકમ પર તરજીહ દેતા થા. ઔર કુફ્રકો અચ્છા સમઝના કુફ્ર હૈ, ઈસ લિયે વો શખ્સ પેહલે હી મુસલમાન ન થા. યે ઝરૂરી નહીં કે હર જગહ લાશ મુન્તકિલ હો જાયા કરે, મગર અલ્લાહ તઆલા કહીં ઐસા ભી કરકે દિખલા દેતે હૈં તાકે લોગોંકો ઈબરત હો કે બદહાલીકા નતીજા યે હૈ.

એક બાદશાહકા વાકિઆ

હઝરત વહબ બિન મુનબ્બહ (રહ.) એક બાદશાહકા વાકિઆ બયાન કરતે હૈં કે :

એક બાદશાહ થા જિસકો અપને મુલ્કકી ઝમીનમેં ઘૂમનેકા ઈરાદા હુવા, ઉસકે લિયે શાહાના જોડા મંગવાયા, એક જોડા લાયા ગયા વો પસંદ ન આયા, દૂસરા મંગવાયા, ગર્ઝ બારબાર મંગવાનેકે બાદ એક જોડા પસંદ આયા, ઉસકે બાદ સવારીકે લિયે એક ઘોડા લાયા ગયા વો પસંદ ન આયા, ઉસકો વાપસ કરકે દૂસરા, ફિર તીસરા ઘોડા મંગવાયા ગયા, જબ વો ભી પસંદ ન આયા તો સબ ઘોડે બાદશાહકે સામને લાએ ગયે, ઉનમેંસે બેહતરીન ઘોડા પસંદ કરકે ઉસ પર સવાર હુવા, શયતાન મરદૂદને ઉસ વક્ત ઉસકે કાનોંમેં ઘમંડ વ તકબ્બુરકી હવા ભર દી ઔર તકબ્બુરસે સવાર હુવા, હશ્મો ખુદ્દામ, ફૌજ પ્યાદા સાથ ચલે, મગર ઘમંડસે બાદશાહ ઉનકી તરફ દેખના ભી ગવારા ન કરતા થા, રાસ્તેમેં ચલતે ચલતે એક શખ્સ નિહાયત ખસ્તા હાલ ફટે પુરાને કપડે પેહને હુએ મિલા, ઉસને બાદશાહકો સલામ કિયા તો ઉસને ઉસકી તરફ નિગાહ ઉઠાકર દેખા ભી નહીં.

ઉસ ખસ્તા હાલને બાદશાહકે ઘોડેકી લગામ પકડ લી, બાદશાહને ઉસકો ડાંટા ઔર કેહને લગા, ઘોડેકી લગામ છોડ! તુઝે મેરે ઘોડેકી લગામ પકડનેકી હિંમત કૈસે હુઈ, ઉસ ગરીબને બાદશાહસે કહા, મુઝે તુઝસે એક કામ હૈ, બાદશાહને કહા અચ્છા સબર કર, જબ મૈં સવારીસે ઉતરૂંગા તો ઉસ વક્ત કેહ લેના, ઉસને કહા, નહીં અભી કેહના હૈ ઔર યે કેહકર ઝબરદસ્તી લગામ છીન લી, બાદશાહને કહા ક્યા કેહતા હૈ? ઉસને કહા રાઝકી બાત હૈ કાનમેં કેહની હૈ. બાદશાહને કાન ઉસકે કરીબ કર દિયા. ઉસને કહા મૈં મલેકુલ મૌત હૂં ઔર તેરી જાન લેને આયા હૂં, યે સુનકર બાદશાહકા ચેહરા ફિક હો ગયા, ઝબાન લડખડા ગઈ. ફિર કેહને

લગા, અચ્છા મુઝે ઈતની મોહલત દે દે કે મૈં ઘર જાકર અપને સામાનકા કુછ બંદોબસ્ત કર દૂં, ઘરવાલોંસે મિલ લૂં.

યે ગરીબ આદમીકી શકલમેં મલેકુલ મૌત થા. મલેકુલ મૌતને કહા, બિલકુલ મોહલત નહીં, અબ તૂ અપને સામાન ઔર ઘરકો ભી નહીં દેખ સકેગા, યે કેહકર ઉસકી રૂહ ઘોડે પર હી કબ્ઝ કર લી, ઔર બાદશાહ ઘોડેસે લકડીકી તરહ ઝમીન પર ગિર પડા.

એક નેક શખ્સકા વાકિઆ

બાદશાહકી રૂહ કબ્ઝ કરનેકે બાદ મલેકુલ મૌત એક નેક શખ્સકી રૂહ કબ્ઝ કરનેકે લિયે ગયા, યે નેક બંદા કહીં સફરમેં જા રહા થા, મલેકુલ મૌતને ઉસકે પાસ જાકર સલામ કિયા, ઉસને જવાબમેં વ અલૈકુમુસ્સલામ કહા, મલેકુલ મૌતને ઉસ નેક બંદાસે કહા, મુઝે તેરે કાનમેં એક બાત કેહની હૈ, ઉસને કહા કહો : ઉસને કાનમેં કહા : મૈં મલેકુલ મૌત હૂં, ઉસને જવાબ દિયા, બહોત અચ્છા કિયા આપકા આના મુબારક હૈ, ઐસે શખ્સકા આના જિસકા આના બહોત લંબા હો ગયા થા ઔર મુઝે જિતને આદમી દૂર હૈં ઉનમેંસે કિસીસે મુલાકાતકા ઈતના શૌક ન થા જિતના તુમસે મુલાકાતકા શૌક થા, મલેકુલ મૌતને કહા, તુમ જિસ કામકે લિયે ઘરસે નિકલે હો ઉસકો જલ્દી પૂરા કર લો, ઉસ નેક બંદાને કહા મુઝે હક તઆલા શાનુહૂસે મિલનેસે ઝિયાદા મેહબૂબ કોઈ કામ નહીં, મલેકુલ મૌતને કહા તુમ જિસ હાલત પર અપના મરના પસંદ કરતે હો મૈં ઉસી હાલતમેં તુમહારી રૂહ કબ્ઝ કરૂંગા.

ઉસ નેક બંદાને કહા તુમહેં ઈખ્તિયાર હૈ, મલેકુલ મૌતને કહા : હક તઆલા શાનુહૂકી તરફસે મુઝે યેહી હુકમ દિયા ગયા હૈ કે તુમહારી મરઝી ઔર ખૂશીકા ઈત્તિબાઅ કરૂં, ઉસ નેક બંદાને કહા, અચ્છા તો મુઝે વુઝૂ કરકે નમાઝ પઢને દો, જબ મૈં સિજદામેં જાઉં તો મેરી રૂહ કબ્ઝ કર લેના, ચુનાંચે ઉસને નમાઝ શુરૂ કી ઔર સિજદાકી હાલતમેં ઉસકી રૂહ કબ્ઝ કર લી ગઈ.

ઈસ ઝમાનેમેં ઈબરતકા વાકિઆ

ડાક્ટર નૂર મુહમ્મદ સાહબ લિખતે હૈં જબ મૈં કાઈદે આ'ઝમ મેડીકલ કોલેજમેં પ્રિન્સિપાલ થા. કરીબકી બસ્તીમેં એક ડિસ્પિન્સર અપને કિસી કરીબી

મરીઝકે બારેમેં મુઝસે મશ્વરાકે લિયે આયા કરતા થા.

એક રોઝ ઉસને વાકિઆ સુનાયા કે હમારી બસ્તીમેં એક શખ્સ ફૌત હો ગયા. જબ ઉસ પર નઝઅકી કૈફિયત તારી હુઈ તો લોગોંને ઉસકો કલિમા પઢનેકો કહા. ઉસને મૌતકી સખ્તીકી વજહસે કલિમા શરીફકો ગાલી દી. થોડી દેર બાદ ઉસકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. ઔર જબ ઉસે દફન કરને લગે તો દેખા કે ઉસકી કબર બિચ્છૂઓંસે ભરી હુઈ હૈ. લોગોંને કબર બંદ કર દી ઔર દૂસરી જગહ કબર ખોદી ગઈ. ઔર જબ મય્યિતકો કબરમેં ઉતારને લગે તો દેખા કે વો કબર ભી બિચ્છૂઓંસે ભરી હુઈ હૈ.

ચુનાંચે ઉસી હાલતમેં મુરદેકો કબરમેં રખકર કબર બંદ કર દી ગઈ.

(રોઝનામા પાકિસ્તાન ૧૩ ડિસેમ્બર ૧૯૯૨)

અલકમા (રદિ.) નામી સહાબીકા વાકિઆ

કભી ઐસા ભી હોતા હૈ કે આદમી નેક હોતા હૈ, દેખનેવાલે લોગ ભી ઉસકો નેક સમઝતે હૈં મગર મરનેવાલેકા સાંસ રુકા રેહતા હૈ, કલિમા પઢા જા રહા હૈ, સૂરએ યાસીન ભી પઢી જા રહી હૈ, મગર ખાતિમા બિલખૈર નહીં હોતા, જિસસે ઘરવાલે પરેશાન હો જાતે હૈં, ઈસ સિલસિલેમેં નીચેકા વાકિઆ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા પઢિયે!

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબી ઔફ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે :

અલ્કમા નામી એક શખ્સ જો નમાઝ ઔર રોઝાકે બહોત પાબંદ થે. જબ ઉનકે ઈન્તિકાલકા વક્ત કરીબ આયા તો ઉનકે મુંહસે બાવજૂદ તલ્કીનકે કલિમએ શહાદત જારી ન હોતા થા. અલ્કમાકી બીવીને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં એક આદમી ભેજકર ઈસ વાકિઆકી ઈત્તિલાઅ કરાઈ

આપ (સ.અ.વ.) ને દરયાફ્ત ફરમાયા કે અલ્કમાકે વાલિદૈન ઝિંદા હૈં યા નહીં? મા'લૂમ હુવા કે સિર્ફ વાલિદા ઝિંદા હૈ ઔર વો અલ્કમાસે નારાઝ હૈ.

આપ (સ.અ.વ.) ને અલ્કમાકી માં કો ઈત્તિલાઅ કરાઈ કે મૈં તુમસે મુલાકાત કરના ચાહતા હૂં તુમ મેરે પાસ આતી હો યા મૈં તુમહારે પાસ આઉં.

અલ્કમાકી વાલિદાને અર્ઝ કિયા મેરે માં બાપ આપ (સ.અ.વ.) પર કુરબાન હોં, મૈં આપકો તકલીફ નહીં દેના ચાહતી બલ્કે મૈં ખૂદ્હી હાઝિર હોતી હૂં. ચુનાંચે વો બુઢિયા હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુઈ.

આપ (સ.અ.વ.) ને અલ્કમાકે મુતઅલ્લિક કુછ દરયાફત ફરમાયા.

તો ઉસને કહા કે અલ્કમા નિહાયત નેક આદમી હૈ. લેકિન વો અપની બીવીકે મુકાબલેમેં હમેશા મેરી નાફરમાની કરતા હૈ ઈસ લિયે મૈં ઉસસે નારાઝ હૂં.

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. અગર તૂ ઉસકી ખતા મઆફ કર દે તો યે ઉસકે લિયે બેહતર હૈ, લેકિન ઉસને ઈન્કાર કર દિયા. તબ આપ (સ.અ.વ.) ને હઝરત બિલાલ (રદિ.) કો હુકમ દિયા કે લકડિયાં જમા' કરો ઔર અલ્કમાકો જલા દો.

બુઢિયા યે સુનકર ઘભરા ગઈ ઔર ઉસને હૈરતસે પૂછા કે ક્યા મેરે બચ્ચેકો આગમેં જલાયા જાએગા?

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા હાં, અલ્લાહકે અઝાબકે મુકાબલેમેં હમારા અઝાબ હલ્કા હૈ. ખુદાકી કસમ જબ તક તૂ ઉસસે નારાઝ હૈ ન ઉસકી નમાઝ કબૂલ હૈ ન કોઈ સદકા કબૂલ હૈ.

બુઢિયાને કહા મૈં આપ (સ.અ.વ.) કો ઔર લોગોંકો ગવાહ કરતી હૂં કે મૈંને અલ્કમાકા કુસૂર મઆફ કર દિયા.

આપ (સ.અ.વ.) ને લોગોંકો મુખાતબ કરતે હુએ ફરમાયા કે દેખો અલ્કમાકી ઝબાન પર કલિમએ શહાદત જારી હુવા હૈ કે નહીં?

લોગોંને અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! અલ્કમાકી ઝબાન પર કલિમએ શહાદત જારી હો ગયાં ઔર કલિમએ શહાદતકે સાથ ઉનહોંને ઈન્તિકાલ ફરમાયા. આપ (સ.અ.વ.) ને અલ્કમાકે ગુસલ વ કફનકા હુકમ દિયા ઔર ખૂદ જનાઝેકે સાથ તશરીફ લે ગયે ઔર અલ્કમાકો દફન કરનેકે બાદ ફરમાયા :

મુહાજિરીન વ અન્સારમેંસે જિસ શખ્સને અપની માં કી નાફરમાની કી યા ઉસકો તકલીફ પહોંચાઈ તો ઉસ પર અલ્લાહકી લા'નત, ફરિશ્તોંકી લા'નત ઔર સબ લોગોંકી લા'નત હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ન ઉસકા ફર્ઝ કબૂલ કરતા હૈ ન નફલ યહાં તકકે વો અલ્લાહસે તૌબા કરે ઔર અપની માંકે સાથ નેકી કરે ઔર જિસ તરહ ભી મુમકિન હો ઉસકો રાઝી કરે. ઉસકી રઝા માં કી રઝામંદી પર મૌકૂફ હૈ. ઔર અલ્લાહ તઆલાકા ગુસ્સા ઉસકે ગુસ્સામેં પોશીદા હૈ. (તબરાની)

લિહાઝા જો હઝરાત ખુદા ન ખ્વાસ્તા અગર વાલિદૈનકી નાફરમાની ઔર તકલીફ પહોંચાનેમેં મુબ્તલા હોં ઉનહેં ચાહિયે કે વો સચ્ચે દિલસે તૌબા કર લેં ઔર હર મુમકિન તરીકેસે વાલિદૈનકો રાઝી રખનેકી કોશિશ કરેં. ક્યૂંકે ઉસીમેં ઈન્સાનકી કામિયાબી હૈ. હદીસમેં હૈ કે "જન્નત માં કે કદમોં તલે હૈ."

મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને એક શખ્સકા મૌતકે વક્ત કાબિલે ઈબરત હાલ દેખા

હઝરત મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતમેં એક શખ્સકા બડા કાબિલે ઈબરત વાકિઆ લિખ્ખા હૈ, ફરમાતે હૈં કે :

મૈં એક શખ્સકી ઈયાદતકો ગયા. વહાં પહોંચકર મૈંને દેખા કે ઉસકે ઈન્તિકાલકા વક્ત કરીબ હી હૈ, મૈંને ઉસ પર તવજ્જોહ ડાલી તો ઉસકે દિલકો ઝુલ્મતોંસે ભરા હુવા પાયા, હર ચંદ મૈંને તવજ્જોહ કી કે ઉસકે દિલ પરસે યે ઝુલ્મતેં અહલે કુફ્રસે દોસ્તીકી વજહસે પૈદા હુઈ હૈં યે તવજ્જોહસે દૂર ન હોંગી, જહન્નમકે અઝાબસે હી દૂર હોંગી. (મકતૂબાતે દફતરે અવ્વલ, હિસ્સા ચહારૂમ બહવાલા અલ એઅતિદાલ ફી મરાતિબિ રિઁજાલ. શેખુલ હદીસ મૌલાના મુહંમદ ઝકરિય્યા સાહબ રહ.)

હદીસમેં જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા :

આદમી (કિયામતકે દિન) ઉસકે સાથ હોગા જિસસે દુનિયામેં મુહબ્બત કરતા હોગા. (બુખારી)

ઈસ લિયે દુનિયામેં જિતના મુમકિન હો નેક લોગોં ઔર બુઝુર્ગાને દીનકી સોહબતમેં બૈઠનેકી કોશિશ કરે, મશ્હૂર હૈ.

સોહબતે સાલેહ તુરા સાલેહ કુનદ
સોહબતે તાલેહ તુરા તાલેહ કુનદ

કે નેક લોગોંકી સોહબત તુઝે નેક બનાએગી, બુરે લોગોંકી સોહબત તુઝે બુરા બનાએગી.

સકરાત ઔર જાનકુનીકી પેહચાન વ અલામાત

- મરીઝકા ચેહરા ઝર્દ પડ જાતા હૈ.
- સાંસ જલ્દી જલ્દી ચલને લગતા હૈ.
- નાકકા બાંસા ટેઢ્ઢા હો જાતા હૈ.
- આંખેં ઉપરકો ચઢ જાતી હૈં.
- હાથ પાંવ ઠંડે પડ જાતે હૈં.

● ટાંગેં ઢીલી પડ જાતી હૈં ઔર ઉનમેં ખડે હોનેકી તાકત ખતમ હો જાતી હૈ.

● હોંઠ ખુશ્ક હો જાતે હૈં.

● દાઢીકે બાલ બિખર જાતે હૈં. યાની ખુલ જાતે હૈં.

જબ મરીઝ પર ઈસ કિસમકી અલામાત ઝાહિર હોને લગેં તો હાઝિરીને મજલિસ યા મરનેવાલેકે વારિસોંકો ચાહિયે કે મરીઝકા મુંહ કિબ્લાકી તરફ કર દેં, ઔર જિસ તરહ ઝિંદગીમેં સીધી કરવટ લેટના મુસ્તહબ હૈ ઉસી તરહ મરનેવાલેકો ભી લિટા દેં, બશર્તેકે ઉસકો તકલીફ ન હો, યા ચિત લિટાકર ઉસકે પાંવ કિબ્લાકી તરફ કર દેં. ઔર સરકે નીચે પાક તકિયા રખકર સર ઝરા ઉંચા કર દેં, તાકે મુંહ કિબ્લાકી તરફ હો જાએ.

મરીઝમેં જબ યે કૈફિયાત ઝાહિર હોં તો સમઝ લેના ચાહિયે કે અબ મૌતકા વક્ત કરીબ આ ગયા હૈ, ઉસ વક્ત આગે લિખ્ખી હુઈ હિદાયાત પર અમલ કરના ચાહિયે:

ખાતિમા બિલખૈરકી અલામાત

હઝરત સલમાન ફારસી (રદિ.) ફરમાતે હૈં મૈંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે યે સુના હૈ કે જિસ શખ્સકી મૌતકા વક્ત કરીબ હો તો ઉસમેં તીન અલામતેં ગૌરસે દેખો.

(૧) અગર ઉસકી પેશાની અર્ક આલૂદ (પસીનેમેં તર) હો.

(૨) આંખેં પુરનંમ હો જાએં. (યા'ની આંખોંમેં આંસૂ હોં)

(૩) ઔર નાકકે નથને ફૂલ જાએં.

તો સમઝ લો ઉસ પર અલ્લાહકી રહમત હો ગઈ (ગોયા યે અચ્છી અલામતેં હૈં)

દુનિયા ભરકે પોપ સિંગરોંકે કબૂલે ઈસ્લામકી દાસ્તાન

અબ્દુલ્લાહ ગુલબર્ટ (ફ્રાન્સ-ગ્લોકાર) સિનેમાસે મસ્જિદ તક

હિબરસમેં સતીમ શહેરે આફાક મુસન્નિફ આલિમે દીન ઔર મુફક્કિર ડાક્ટર હમીદુલ્લાહ લિખતે હૈં કે ચંદ બરસ પેહલે ફ્રાન્સમેં ગુલ્ઝ ગુલ્બર્ટ નામકા એક ઐસા શખ્સ રેહતા થા જો અપને ઝૌક મિઝાજ ઔર પેશેકે એ'તિબારસે મશ્હૂર માહિર મોસીકાર થા. વો આ'લા તા'લીમ યાફતા ભી થા ઔર મોસીકીકે ફન પર મહારત ભી રખતા થા. હુસ્ને ઈત્તિફાક કે ઉસને કિસી મુસલમાન કારીકો કુરઆન પઢતે હુએ સુન લિયા ઔર ફિર તો વો કુરઆનકે લહનકા શૈદાઈ બન ગયા. ઉસકે નઝદીક યે મોસીકી થી ઔર ઉસકા વો ઈસ તરહ ગૈર મા'મૂલી શૈદાઈ હુવા કે અકસરો બેશ્તર વો ફરમાઈશ કરકે કારી સાહિબાનસે કુરઆન સુના કરતા, લેકિન જબ એક મરતબા ઉસે બતાયા ગયા કે કુરઆન નસ્રકી કિતાબ હૈ ઔર ઉસે શાઈરી ચાહે કિસી ઝબાનકી હો વો બહરહાલ મુતરન્નમ હોતી હૈ, ઉસે ગાયા જા સકતા હૈ, ઉસકે મિસ્રઓંકી તકતીઅ કી જા સકતી હૈ ઔર ઉસે ખાસ અવઝાનોં પર જાંચા જા સકતા હૈ લેકિન દુનિયાકી કિસી ઝબાનકી નસ્રમેં યે ખુસૂસિયત નહીં હોતી. ઉસમેં ન અવઝાન હોતે હૈં ઔર ન ઉસે કિસી તરહ ગાયા જા સકતા હૈ. યે આખિર ઐસા ક્યૂં હૈ? યે અજીબો ગરીબ ઔર મુન્ફરિદ ખુસૂસિયત ઉસમેં કૈસે પૈદા હો ગઈ?

ઈસ સવાલકા જવાબ પાનેકે લિયે ગુલ્ઝ ગુલ્બર્ટને અરબી ઝબાન સીખની શુરૂ કર દી ઔર થોડી મુદ્દતમેં વો રવાનીસે કુરઆન પાક પઢને લગા. ઉસને જેબ સાઈઝકા એક કુરઆન પાક ખરીદ લિયા. વો ઉસે હમેશા અપને સાથ રખતા ઔર અકસરો બેશ્તર ઉસકા મુતાલઆ કરતા રેહતા. ઉસને કુરઆનકી મુતઅદ્દદ છોટી સૂરતેં ઝબાની યાદ કર લીં ઔર ઉનહેં ખૂશ આવાઝસે પઢતા રેહતા, હત્તાકે કુછ હી મુદ્દત બાદ ઉસને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર અબ્દુલ્લાહ ગુલ્બર્ટ નામ ઈખ્તિયાર કિયા.

મેરી મૌસૂફસે મુલાકાત બીસ સાલ પેહલે ઈસ્તમ્બૂલમેં હુઈ. ઉસને અપને નઝરિયે યા ઈન્કિશાફકી વઝાહત કી કે શાઈરી યા મન્ઝૂમાતકો રિયાઝીકે કલિયોંકી તરહ મુખ્તલિફ અવઝાન પર જાંચા ઔર પરખા જા સકતા હૈ લેકિન દુનિયાકી કોઈ નસ્ર ચાહે વો ક્લાસિકલ હો યા મોર્ડન, ઉસ મેઅયાર પર પૂરા નહીં ઉતરતી. યે ઈન્ફિરાદિયત સિર્ફ અરબી ઔર વો ભી કુરઆની અરબીકો હાસિલ હૈ કે ઉસકી આયાતકો શાઈરીકે અવઝાનકી તરહ જાંચા જા સકતા હૈ. ઔર એક લફ્ઝ અગર ઈધર ઉધર હો જાએ તો તજવીદકા જાનનેવાલા ફૌરન ઉસસે બાખબર હો જાતા હૈ. ઝાહિર હૈ કે ઈસ સૂરતમેં યે કલામ કિસી ઈન્સાનકા નહીં હો સકતા થા, લાઝિમન યે વહીયે ઈલાહી હૈ ઔર યેહી સબબ હૈ કે મૈં ઉસ પર ઈમાન લે આયા.

"અબ્દુલ્લાહ ગુલબર્ટકો તુર્કોંસે બડી મુહબ્બત થી. પેરિસમેં વો તુર્કોંકી મસ્જિદમેં જુમ્આકે લિયે આયા કરતા ઔર વહીં ઉસસે મુલાકાત હુવા કરતી. અફસોસ! વો કુછ અરસા બીમાર રેહકર વફાત પા ગયા, અલ્લાહ મગફિરત કરે.

(માખૂઝ અઝ "હમ ક્યૂં મુસલમાન હુએ?" સ. ૫૦૮-૫૦૯, પ્રોફેસર અબ્દુલ ગની ફારૂક બ હવાલા "યકીન ઈન્ટરનેશનલ" ૭ માર્ચ ૧૯૮૪)

મુહમ્મદ રઉફ બ્રાઉન (કેનેડા)

કેનેડાકે પોપ સ્ટાર ઓબિંગ બ્રાઉનને ગુઝિશ્તા દિનોં જિદ્દામેં ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, અબ ઉનકા મુસ્લિમ નામ મુહમ્મદ રઉફ બ્રાઉન રખ્ખા ગયા હૈ. તફસીલાતકે મુતાબિક બતાયા જાતા હૈ કે મઝકૂરા પોપ સ્ટાર જો કેનેડામેં આલમી શોહરત યાફતા ડાન્સર ઔર ગ્લોકાર માઈકલ જેક્સનકે ભાઈ જિમ્મી જેક્સનકે સાથ અપને શો મુન્અકિદ કિયા કરતા થા, જિમ્મી જેક્સનકે ઈસ્લામ કબૂલ કરનેકે બાદ લફ્ઝ "ઈસ્લામ" સે પેહલી દફા માનૂસ હુવા. બ્રાઉન જિસકી પૈદાઈશ ઔર પરવરિશ કેથોલિક (ઈસાઈ) ઘરાનેમેં હુઈ, અપને દોસ્ત જિમ્મી જેક્સનકે હજ્જે બૈતુલ્લાહકી અદાયગીકે બાદ સઉદી અરબસે આઈ હુઈ કિતાબોંકે પઢનેકા શૌક હુવા, નીઝ જિમ્મી જેક્સનકી ઝિંદગીમેં ઈસલામકે બાદ આનેવાલી અચાનક તબ્દીલીને ઉસકો સોચને પર મજબૂર કર દિયા. વો બતાતે હૈં કે ઈસ્લામકે મૌઝૂઅ પર કિતાબોંકા મુતાલઆ કરનેકે બાદ ઈસ્લામકી હક્કાનિયત મુઝ પર વાઝેહ હોતી ચલી ગઈ, વરના ઈસસે પેહલે ઈસ્લામકો

મૈં એક દેહશત ગર્દ દીન સમઝતા થા, મગર કિતાબોંકે મુતાલઆને મુઝ પર એક નઈ દુનિયા રોશન કર દી, ઈસ્લામકા પૈગામ મેરે દિલકો છૂને લગા, જિસને મેરે અંદર ઈસ્લામકી મઝીદ મા'લૂમાત હાસિલ કરનેકા દાઈયા પૈદા કર દિયા. ઈત્તિફાકસે મૈં અપની વાલિદાકે પાસ ન્યૂયોર્ક ગયા, જહાં મેરી કિયામગાહકે કરીબ હી પાંચ વક્ત બુલંદ આવાઝસે અઝાન કહી જાતી થી, ચુનાંચે હર અઝાનકી આવાઝ મેરે દિલકી દુનિયામેં હલચલ મચાને લગી. ઉસકે બાદ જઝબએ શૌકકી રફતાર મુઝે મિસર ઔર સઉદી અરબ લે ગઈ, જહાં મૈંને નિહાયત કરીબસે મુસ્લિમ મઆશરે ઔર માહોલકા મુતાલઆ કરનેકે બાદ બિલ આખિર ઈસ્લામ કબૂલ કરનેકા એ'લાન કર દિયા.

(માખૂઝ અઝ : "સુન્નતે નબવી ઔર જદીદ સાઈન્સ" સ. ૩૨૭-૩૨૮, હકીમ મુહમ્મદ તારિક મહમૂદ ચગતાઈ ગોલ્ડમેડલિસ્ટ, બહવાલા : "વો જિનકા કુરઆન રેહબર હૈ")

મશ્હૂર પોપ સિંગર સાબિર અબૂલ આ'લા (મિસર)

સાબિર અબૂલ આ'લા મિસરકે મશ્હૂર પોપ સિંગર ઔર મોસીકીકે ઉસ્તાદ થે, ફિર અલ્લાહ તઆલાને ઉનહેં દીને ઈસ્લામકી ઈશાઅત વ તબ્લીગકે લિયે ચુન લિયા ઔર વો ઈસ ફનસે તૌબા કરકે મિસરકી રાસિખુલ અકીદા જમાઅત "અલ જમાઅતુલ ઈસ્લામિયા" સે જુડ ગયે. ઈન દિનોં ૩૨ સાલા સબિર અબૂલ આ'લા અપને ૨૪ સાલા ભાઈ મેહમૂદકે સાથ નઝર બંદ હૈં ઔર ઈન દોનોં ભાઈયોં પર કાહિરાકી એક ફૌજી અદાલતમેં ૯ જર્મન સય્યાહોંકે કતલકે ઈલ્ઝામમેં મુકદ્દમા ચલ રહા હૈ. ફૌજી અલાદતકે જજોંકા રવૈયા ઝાહિર કરતા હૈ કે દોનોં ભાઈયોંકો યકીની તૌર પર સઝાએ મૌત દે દી જાએગી. સાબિર અબૂલ આ'લાને પૂરે ઈમાની જઝબાતકે તહત અદાલતમેં બયાન દેતે હુએ કહા કે હમેં અદાલતકી તરફસે મુતવક્કેઅ સખ્ત સઝાકી કોઈ પરવા નહીં, હમેં યુરોપ ઔર યહૂદિયોંકી તરફસે ઈસ્લામકે ખિલાફ કી જાનેવાલી સાઝિશોંકે મુકાબલેમેં શહાદત ફી સબીલિલ્લાહ ઝિયાદા પસંદ ઔર કબૂલ હૈ.

(માખૂઝ અઝ : રોઝનામા જસારત, કરાંચી)

મશ્હૂર ફિલ્પાઈની અદાકાર રોબિનકા કબૂલે ઈસ્લામ

ફિલ્પાઈનકે મશ્હૂર અદાકાર રોબિન પોડીલાને ભી ઈસ ફનકો ખૈરબાદ કેહકર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા હૈ. ઈન દિનોં વો અસ્લહા (હથિયાર) રખનેકે જુર્મમેં ૨૧ સાલા કૈદ કાટ રહે હૈં. ૨૪ સાલા રોબિનકા કેહના હૈ કે ઈસ્લામને મુઝે જઝબાતી ઔર રૂહાની તૌર પર મઝીદ મઝબૂત બના દિયા હૈ. ઈસ સાલ મૈંને જેલમેં પેહલી બાર રમઝાનકે રોઝે ભી રખ્ખે હૈં. ઉનહોંને ફિલ્પાઈની અવામસે કહા હૈ કે વો તઅસ્સુબ ઔર ઝૂઠ વ નફરતકો ખતમ કરકે ઈસ્લામકો બેહતર તૌર પર સમઝનેકી કોશિશ કરેં.

(માંખૂઝ અઝ માહનામા "ખવાતીન મેગેઝીન" શુમારા જૂન ૧૯૯૬ સ. ૫૫)

મૌતકે મુંહસે બચનેવાલોંકે વાકિઆત

માં કે પેટમેં બચ્ચેકા ઓપરેશન

પુરાને ઝમાનેકે તબીબ ઈસ હકીકતસે વાકિફ થે કે પૈદાઈશસે પેહલે બચ્ચેકો કઈ બીમારિયાં માંકે પેટ હીમેં લગ જાતી હૈં. ઈસ કિસમકે બચ્ચે પૈદાઈશકે બાદ અકસર મર જાતે હૈં યા ફિર જિસ્માની તૌર પર અપાહજ ઔર મા'ઝૂર હો જાતે હૈં, યૂં ઉમર ભરકે લિયે માં બાપ પર બોઝ રેહતે હૈં. પૈદાઈશસે પેહલે બીમારિયોંમેં ફેફડે ઔર પેશાબકે આરઝે ઝિયાદા હોતે હૈં.

મગરિબમેં ઈસ મસ્અલે પર બહોત મુદ્દત તક તેહકીક હોતી રહી હૈ કે બચ્ચેકો માં કે પેટમેં લગ જાનેવાલી બીમારિયોંકા તદારૂક કિસ તરહ કિયા જાએ? અબ હાલ હીમેં ડાક્ટરોંને પેહલા કામિયાબ ઓપ્રેશન સરઅંજામ દિયા હૈ જિસમેં માંકે પેટસે છ માહકે બચ્ચેકો નિકાલા ગયા ઔર ઉસકે બીમાર ફેફડેકા ઓપ્રેશન કરનેકે બાદ દો બારા માંકે પેટમેં રખ દિયા ગયા. તીન માહકે બાદ જબ બચ્ચા પૈદા હુવા તો વો બિલકુલ સિહ્હતમંદ થા ઔર અબ ઉસકી ઉમર છ માહ હો ચુકી હૈ. ઈસ તજુર્બેસે તિબ્બી દુનિયામેં એક ઈન્કિલાબ આ ગયા હૈ. ઉમ્મીદ કી જાતી હૈ કે ઐસે બચ્ચે જિનકે ફેફડે માંકે પેટ હીમેં કિસી બીમારીસે અસર અંદાઝ હો જાતે હૈં ઔર ઉનકા સાંસ લેના મુશ્કિલ હો જાતા હૈ, મૌતકે મુંહમેં જાનેસે બચાએ જા સકેંગે. ઈન્શા અલ્લાહ અમેરીકી ડાક્ટરોંને ઈસ તજુર્બેકી તફસીલાત હાલ હીમેં અખબારાતકો જારી કી હૈં, ઔર અબ બરતાનિયામેં ઈસ કામકો મઝીદ આગે બઢાયા જા રહા હૈ.

જબ યે ઓપ્રેશન કિયા ગયા તો માંકે પેટમેં બચ્ચેકે ફેફડેમેં એક ખતરનાક કિસમકી રૂકાવટ પૈદા હો ગઈ થી ઔર વો ફિતરી તૌર પર સાંસ નહીં લે સકતા થા. ઉસ વક્ત માંકે પેટમેં બચ્ચેકી વિલાદતકે મરહલેકો છ માહ હો ચુકે થે. ઉસકી લંબાઈ સિર્ફ આઠ ઈંચ થી. ઉસકે દોનોં ફેફડે 'બાદામકી જસામતસે ઝિયાદા બડે નહીં થે. બચ્ચેકી માંકો અચાનક મેહસૂસ હુવા કે ઉસકે રહમમેં કોઈ ગૈર મા'મૂલી અમલ હો રહા હૈ ઔર ઉસકા હોનેવાલા બચ્ચા શિદ્દતસે તકલીફમેં હૈ. ઉસને ફોન પર ડાક્ટરકો બતાયા લેકિન વો ઉસકી તશખીસ ન કર સકા. ફિર ભી ઉસે અંદાઝા હો ગયા કે બીમારી માંકો નહીં બલ્કે ઉસકે હોનેવાલે બચ્ચેકો હૈ, અગર બર વક્ત

ઈલાજ ન કિયા ગયા તો બચ્ચા ઔર ઝચ્ચાકી ઝિંદગી ખતરેમેં પડ સકતી હૈ. ચુનાંચે એલ્ટર માઈકલ હેરીસનકો ભેજા ગયા. જિસને ઈબ્તિદાઈ તિબ્બી મઆમલેમેં થોડા વક્ત ભી ઝાએઅ ન કિયા ઔર વાલિદૈનકી રઝામંદીસે ઓપ્રેશન કરનેકા ફૈસલા કિયા.

ડાક્ટર હેરીસનને કહા : "મુઝે યકીન થા કે ઓપ્રેશનકો કામિયાબ કરૂંગા, ઔર ખુદા મુઝે સરફરાઝ કરેગા, અબ મૈં ભરોસાસે કેહ સકતા હૂં કે ઈસ કિસમકે ઓપ્રેશનસે ન માંકો ખતરા હૈ ઔર ન બચ્ચેકો."

ઓપ્રેશન કરનેવાલે ડાક્ટર હેરીસનને ફિલહાલ ઈસ તજુર્બે પર અપની ઈબ્તિદાઈ રિપોર્ટ શાંએઅ કી હૈ ઔર અબ વો ઉસ પર એક તફસીલી તેહકીકાતી મકાલા લિખ રહા હૈ, તાકે દુનિયાકે દૂસરે ડાક્ટર ઉનકે ઈસ તજુર્બેસે ફાઈદા હાસિલ કર સકેં. લંડનકે ડાક્ટર કીપરાસ નિકોલાઈડને ડાક્ટર હેરીસનકો ખિરાજે તેહસીન પેશ કરતે હુએ કહા" ઉનહોંને નાકાબિલે યકીન બાતકો કાબિલે અમલ કર દિખાયા હૈ. ઈસસે પેહલે નૌમોલૂદ બચ્ચેકો રહમે માદરસે નિકાલના માંકી ઝિંદગીકો ખતરેમેં ડાલનેકે મુતરાદિફ થા, ઔર કોઈ માહિર ડાક્ટર ઉસકી જુરઅત નહીં કર સકતા થા, લેકિન અબ તેહકીકકે લિયે એક નયા દરવાઝા ખુલ ગયા હૈ ઔર મૈં ખૂદ લંડનમેં ઈસ ટેકનીક પર તજુર્બાત કર રહા હૂં." અઅદાદ વ શુમાર ઝાહિર કરતે હૈં કે ઈસ કિસમકી બીમારી બારહસો બચ્ચોંમેંસે એકકો લાહિક હોતી હૈ ઔર યે અબ તક નાકાબિલે ઈલાજ સમઝી જાતી થી.

વાઝેહ રહે કે ઓપ્રેશનકે વક્ત માં કે અલાવા રહમે માદરમેં પલનેવાલે બચ્ચેકો ભી બેહોશ કર દિયા ગયા થા. ફિર માં કા" સીઝીરીયન ઓપ્રેશન" કરકે બચ્ચેકા બાયાં બાઝૂ ઔર છાતી બાહિર નિકાલી ગઈ, ઔર સર્જનને એક મખ્સૂસ દરજએ હરારત (ગરમી) ઓપરેશન રૂમમેં કી જો રહમે માદરકે દરજએ હરારતકે બરાબર થી ઔર ઝાએઅ શુદા માઈઆતકી કમી ભી રહમે માદરકે મુશાબેહ માઈઆતસે પૂરી કર દી ગઈ.

ઈસ તજુર્બે પર ડાક્ટર હેરીસન ઔર ઉનકે સાથી દસ બરસ તક કામ કરતે રહે હૈં. ઉનહોંને સાત દફા નાકામીકા સામના કિયા, લેકિન આંઠવીં કોશિશ બિલ આખિર કામિયાબીસે હમકિનાર હુઈ. પેહલે તજુર્બોમેં ઉનહોંને નૌમોલૂદ બચ્ચેકી પેશાબકી રૂકાવટેં દૂર કરનેકી કોશિશ કી થી. ઈસ બીમારીમેં રહમે માદરસે બહોત કમ વક્તકે લિયે બચ્ચાં બાહિર રખના પડતા હૈ.

ઈસ તજુર્બેકે બાદ મગરિબમેં રહમે માદરસે બાહિર બચ્ચેકે ઈસ ઓપ્રેશન
પર એક તવીલ બહસ શુરૂ હો ગઈ હૈ.

બાઝ ડાક્ટરોંકા ખયાલ હૈ કે ઉસમેં માં કી ઝિંદગીકો ઝિયાદા ખતરાત લાહિક
હૈં. કુછ લોગોંને યે સવાલ ઉઠાયા હૈ કે ઈસ કિસમકા ઓપ્રેશન ગૈર અખ્લાકી ઔર
ખિલાફે ફિતરત હૈ. ડાક્ટર હારનિઝને ખયાલ ઝાહિર કિયા કે હમલ સાકિત કરા
દેને યા માઝૂર બચ્ચા પૈદા કરનેકે બજાએ યે એક બેહતર અમલ હૈ જો વાલિદૈનકી
બાહમ રઝામંદીસે અમલમેં લાયા જા સકતા હૈ. એક ઔર તબકેકા ખયાલ હૈ ઈસ
કિસમકી બીમારિયોંમેં બચ્ચેકા જો ઓપ્રેશન રહમે માદરમેં કિયા જાતા હૈ, વો
ઈસસે કહીં ઝિયાદા ખતરનાક હોતા થા. ઈસ સારી બહસકે બાવજૂદ ઈસ હકીકતસે
ઈન્કાર મુમકિન નહીં કે ડાક્ટર હેરીસનકે તજુર્બેકો પૂરી દુનિયામેં હૈરત ઔર
તઅજ્જુબસે દેખા જા રહા હૈ.

ઈસ ઓપ્રેશનકે સિલસિલેમેં ડાક્ટર હેરીસનકે સાથ અખબાર નવેસોંને
(એડીટરોંને) જો ગુફતગૂ કી, ઉસકા ઈજમાલ (ટૂંકસાર) નીચે લિખ્ખા જાતા હૈ :

સવાલ : ડાક્ટર હેરીસન! ક્યા માંકે પેટમેં બચ્ચેકા ઓપ્રેશન પેહલી દફા
કિયા ગયા હૈ?

જવાબ : દર અસલ હમેં યે સવાલ બહોત મુદ્દતસે સતા રહા થા કે અગર
બચ્ચેકો વિલાદતકે અરસેમેં કોઈ બીમારી લગ જાએ તો ઉસકા ઈલાજ કિસ તરહ
કિયા જાએ? ઈસસે પેહલે રહમે માદરમેં બચ્ચોં પર ઓપ્રેશનકે તજુર્બાત કિયે જા
ચુકે હૈં. હમને પૈદા હોનેવાલે બચ્ચેકો રહમે માદરસે બાહિર નિકાલકર ઓપ્રેશન
કરનેકા તજુર્બા કિયા હૈ.

સવાલ : રહમે માદરમેં કિતને મહીનેકે બચ્ચેકા કામિયાબ ઓપ્રેશન હો
ચુકા હૈ?

જવાબ : અમેરીકી હોસ્પિટલોંમેં ૧૬ હફતોંકી હામિલા ઔરતકે બચ્ચે પર
રહમે માદરમેં કામિયાબ ઓપ્રેશન હો ચુકા હૈ. ઈસ ટેકનીક પર કોઈન ચારલેટ
હોસ્પિટલ લંડનમેં ભી અમલ હો રહા હૈ.

સવાલ : ક્યા આપ ઈસ ટેકનીકકી વઝાહત કરેંગે?

જવાબ : ટેકનીક યે હૈ કે માં કે પેટમેં એક બડી સૂઈ દાખિલ કી જાતી હૈ
જો અંદરસે ખોખલી હોતી હૈ. ઈસ સૂઈકે દાખિલી ખલાસે બહોત નાઝુક
અવઝાર બચ્ચેકે જિસ્મકે જિસ હિસ્સેકા ઓપ્રેશન કરના હોતા હૈ ઉસસે કિયા
જાતા હૈ.

બરતાનવી સર્જનોંકા કારનામા કટે હુએ હાથકો જોડ દિયા

બરતાનિયામેં ગુઝિશ્તા સર્જરીકા એક હૈરત અંગેઝ ઓપ્રેશન અંજામ દિયા ગયા, જિસસે યે ઝાહિર હોતા હૈ કે મેડીકલમેં સર્જરી કિસ હદ તક તરક્કી કર ગઈ હૈ. ઈસસે પેહલે ચીનમેં ભી એક ઐસા હી ઓપ્રેશન કિયા ગયા જિસમેં કટા હુવા હાથ જોડ દિયા ગયા થા. હાલિયા ઓપ્રેશનમેં ભી સર્જનોંને ૧૨ ઘંટેકે લંબે ઓપ્રેશનકે બાદ એક સારજન્ટ (હવાલદાર) કા કલાઈસે કટા હુવા હાથ દો બારા જોડ દિયા. એક મુજરિમને તલવારકા વાર કરકે ઉસ પોલિસકા કલાઈસે હાથ કાટ દિયા થા. ગુઝિશ્તા દિનોં જબ સારજન્ટ બાબ વિન્ડોને બતાયા કે વો અપની ઉન્ગલિયોંકો હરકત દે સકતા હૈ તો તમામ સર્જન ખૂશીસે ચિલ્લા ઉઠે.

સારજન્ટ વિન્ડો પર જબ ઉસ મુજરિમને વાર કિયા તો કલાઈસે ઉસકા હાથ બિલકુલ કટ ગયા ઔર સિર્ફ એક બારીકસી શરયાન (રગ) કે ઝરીએસે જુડા હુવા થા. ઉસે ફૌરન ઓપ્રેશન થિયેટરમેં લે જાયા ગયા, જહાં ડાક્ટરોંને ઓપ્રેશન કિયા, જિસ પર ૧૨ ઘંટે સર્ફ હો ગયે. ઈસ ઓપ્રેશનમેં સર્જનોંકો કટે હાથ ઔર કલાઈકે દરમિયાન રગોં, હડ્ડિયોં, ઈન્તિહાઈ બારીક રગોં, રેશોંકો જોડના પડા ઔર દૂસરા નિઝામ નયે સિરેસે ઉસ્તુવાર (ઠીક) કરના પડા.

એક જગહ પર નઈ હડ્ડી ઔર નઈ બારીક રગેં લગાના પડીં ઔર ખૂનકા બહાવ બિલકુલ અપની રગોંમેં બહાલ કરના પડા જહાં યે પેહલે થીં. અગર એક રગ ભી દૂસરી રગસે ઠીક તૌર પર ન જુડતી યા ખૂનકા બહાવ ઠીક ન હોતા તો હાથ પર સૂજન હો જાતી યા યે હરકત ન કર સકતા. લેકિન સર્જનોંને ઈન્તિહાઈ બારીક રગોંકો ફિરસે જોડા, હડ્ડિયોંકો આપસમેં મિલાયા ઔર ઉપરકી ચમડીકે રેશોં ઔર ખલિયોંકો મરમ્મત કિયા. ફિર હાથકી ચમડીકો ઈસ તરહસે ટાંકે લગાએ કે યે બિલકુલ એક દૂસરેમેં મિલ ગઈ. ઓપ્રેશનકી પેચીદગીકા અંદાઝા ઈસ બાતસે લગા લેં કે ૬ સે ઝાઈદ સર્જનોંકી ટીમને મુકમ્મલ ૧૨ ઘંટે લગા દિયે. સર્જનોંકા કેહના હૈ કે જબ હાથકે અંદર શરયાનોં (રગોં) કા નિઝામ મુકમ્મલ તૌર પર બહાલ હો જાએગા તો ફિર યે હાથ બિલકુલ ઠીક તૌર પર કામ કરને લગેગા ઔર સારજન્ટ (પોલિસવાલા) દો બારા ડ્રાઈવીંગ કર સકેગા.

ઝમઝમ પીકર ચાર મા'ઝૂર ઠીક હો ગયે

હદીસે નબવી (સ.અ.વ.) કે મુતાબિક આબે ઝમઝમ જિસ મકસદકે લિયે પિયા જાએ વો પૂરા હોતા હૈ. કા'બા શરીફકી સહનમેં વાકેઅ ઈસ કુંવેંકા પાની અગર પ્યાસ બુઝાતા હૈ તો પેટ ભર પીનેસે યે ભૂખકા એહસાસ ભી ખતમ કર દેતા હૈ. દિલોંકી સફાઈકા સામાન કરતા હૈ તો બીમારોંકો શિફા ભી અતા કરતા હૈ. અપાહજ ઉસે પીકર નજાત પા જાતે હૈં.

"સઉદી અખબાર" તારીખ ૩ માર્ચ ૧૯૮૯ ને રોઝનામા "અન્નદવહ" કે હવાલેસે બતાયા હૈ કે હાલ હીમેં ઈન્ગલિસ્તાનમેં ઉમરહકે લિયે આનેવાલે મા'ઝૂર અફરાદમેંસે તીન મા'ઝૂર લડકિયાં ઔર એક મા'ઝૂર શખ્સ આબે ઝમઝમ પીકર તન્દુરૂસ્ત હો ગયે. અબૂલ આ'લા ટુરિસ્ટ એજન્સીને લંડનકે મા'ઝૂરોંકે એક સ્કૂલકે ૧૩૦ અપાહજ બચ્ચોંકે દૌરએ સઉદી અરબકા એહતિમામ કિયા થા. ઉનમેં ૯ સાલા રૈહાના મુહમ્મદ આ'ઝમ, ૧૦ સાલા રઝિયા બીજૂમ ઔર ૧૨ સાલા ઈરમ ફારૂક નામી તીન લડકિયાં ભી શામિલ થીં. ઈનકે અલાવા ૬૦ સાલા અહમદ દીન ભી મા'ઝૂરીકી ઝિંદગીસે નજાત પા ગયે. યે ચારોં પાકિસ્તાની અસલ બરતાનવી હૈં.

રૈહાનાકે વાલિદ એન્જીનિયર મુહમ્મદ આ'ઝમને રોતે હુએ બતાયા કે રૈહાના પૈદાઈશી તૌર પર એક બિલકુલ મા'ઝૂર બચ્ચી થી. ઉસકે દોનોં હાથ ઔર પાંવ બે-હરકત થે. ખાસ તૌર પર વો અપને દાએં હાથકી ઉન્ગલિયોં તકકો હરકત નહીં દે સકતી થી. ખૂશી ઔર ઈત્મીનાનકે આંસૂ બહાતે હુએ મુહમ્મદ આ'ઝમને બતાયા કે ઉસને લંડનકા કોઈ દવાખાના, હોસ્પિટલ ઔર માહિર ડાક્ટર નહીં છોડા. સબને ઉસકી બચ્ચીકે ઈલાજસે માયૂસીકા ઈઝહાર કિયા. બિલ આખિર ખૂદ ઉનહોંને ભી ઉસે અલ્લાહકી રઝા સમઝકર સબર કર લિયા.

રૈહાનાકે વાલિદ મઝકૂરા દૌરેમેં ઉસકે સાથ સબસે પેહલે રોઝએ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) પર પહોંચે. યહાં પહોંચતે હી ઉનહોંને અપની મા'ઝૂર બચ્ચીકી નફસિયાતી કૈફિયતમેં એક નુમાયાં તબ્દીલીકા મુશાહિદા કિયા. વો બેહદ ખૂશ ઔર પુર ઉમ્મીદ નઝર આને લગી. મક્કા મુકર્રમા પહોંચકર હરમે કા'બામેં હાઝરીકે લિયે વો ખાસી બેચૈન થી.

મક્કા મુકર્રમા પહોંચકર ઉન સબને ઉમરહ અદા કિયા ઔર ફિર ખૂબ આબે ઝમઝમ પીકર અપને હોટલ આ ગયે. રૈહાનાકે વાલિદને હોટલ આતે હી

અપની લડકીકી સિહ્હતમેં નુમાયાં બેહતરી મેહસૂસ કી. ચુનાંચે ઉમરેકે અગલે હી રોઝ ઉનહોંને દેખા કે રૈહાના ઈસ મરતબા ઉન્ગલિયોંકો હરકત દેનેકે કાબિલ હો ગઈ હૈ. ઉનહેં અપની આંખોં પર યકીન નહીં આ રહા થા. વો શાયદ કોઈ ખ્વાબ દેખ રહે થે. ઉનહોંને બહોત ગૌરસે અપની બેટીકી ઉન્ગલિયોંકો દેખા. વો વાકઈ ઉનહેં હરકત દે રહી થી. યે દેખકર વો રબ્બે કા'બાકે સામને સિજદેમેં પડ ગયે.

દૂસરી લડકી રઝિયા બીજૂમકી બાઈ આંખ બેકાર થી, લેકિન ઉમરેકી અદાયગીકે બાદ ઉસને મેહસૂસ કિયા કે વો અપની મા'ઝૂર આંખસે દેખ સકતી હૈ. ઉસને યે બાત અપને વાલિદૈનકો નહીં બતાઈ. અગલે રોઝ ઉસકી બીનાઈમેં મઝીદ ઈઝાફા હુવા ઔર વો ઝિયાદા બેહતર દેખને લગી. આખિર ઉસને અપને વાલિદૈનકો યે ખૂશખબરી સુના દી.

ઈરમ ફારૂક ઠીક તૌર પર બોલ નહીં સકતી થી. ઉસકી ઝબાન ઉસકા સાથ નહીં દેતી થી. ઉસકે લિયે ઝબાનસે દુઆએં વગૈરહ અદા કરના બહોત મુશ્કિલ થા, લેકિન ઉમરેકી અદાયગીકે બાદ રવાનીસે બોલને લગી.

૬૦ સાલા અહમદ દીન ઉમરહ અદા કરનેસે પેહલે અપને દાએં હાથ ઔર પૈરકો હરકત દેનેસે કાસિર થે, લેકિન તવાફ વ ઉમરહ અદા કરનેકે બાદ ઉનહોંને ખૂબ આબે ઝમઝમ પિયા તો ઉનકે દાએં હાથ ઔર પાંવમેં હરકત આ ગઈ.

લંડનસે ઉમરહ અદા કરનેકે લિયે આનેવાલે ઈન મા'ઝૂરોંકે સાથ આએ હુએ માહિરે નફસિયાત ડાક્ટર એ. એ. ખાનકે મુતાબિક અલ્લાહકી કુદરતકે ઈન કરિશ્મોં પર વો ખૂદ હૈરાન હૈં ફિર ભી એક મુસલમાનકી હૈસિયતસેં વો યકીન રખતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા હર બાત પર કુદરત રખતા હૈ. સાઈન્સ બેશક બહોત તરક્કી કર ગઈ હૈ, લેકિન વો કુદરતે ઈલાહી ઔર તકદીરકી તબ્દીલીકી કોઈ વઝાહત નહીં કર સકતી.

વર્લ્ડ એસોસીએશન ઓફ મુસ્લિમ યૂથકે સેક્રેટરી જનરલ ડાક્ટર અબ્દુલ્લાહ ઉમર નસીફને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી યેહી હદીસ દોહરાઈ કે આબે ઝમઝમ જિસ મકસદકે લિયે પિયા જાએ વો પૂરા હોતા હૈ ઔર ઈસ કિસમકે બેશુમાર વાકિઆત હૈં.

એક મરાકશી ખાતૂનકે પૂરે બદનમેં સરતાન સરાયત કર ગયા થા ઔર ડાક્ટરોંને ઉસે નાકાબિલે ઈલાજ કરાર દે દિયા થા, લેકિન મસ્જિદે હરામમેં પહોંચકર ઉસને જૂંહી ઝમઝમ પિયા વો મુકમ્મલ તૌર પર તન્દુરૂસ્ત હો ગઈ.

ડાકટર ઉસે ઝિંદા દેખકર હૈરાન રેહ ગયે

દુનિયા બહોત તરક્કી કર ગઈ હૈ, સાઈન્સ અપને ઉરૂજ પર હૈ. મેડીકલ સાઈન્સને બડે મઅરકે સર કિયે, સર્જરી અપની ઈન્તિહાકો પહોંચ ગઈ. પ્લાસ્ટિક સર્જરી મુતઆરફ (મશ્હૂર) હો ચુકી હૈ, લેકિન નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી દી હુઈ તા'લીમ અબ ભી જદીદ સાઈન્સકો રોશની દિખા રહી હૈ. તિબ્બે નબવી કિસ તરહ હમારી જદીદ તરીન મેડીકલ સાઈન્સકો ઉન્ગલી પકડકર ચલા રહી હૈ ઉસકા મુઝાહિરા હાલ હીમેં જહલુમમેં હુવા હૈ.

જહલુમકી એક ખાતૂન ઈમ્તિયાઝ બેગમ, ઉમર તકરીબન પચાસ સાલ, લાહોરમેં અપને ખાવિંદકે સાથ રેહતી હૈ, ઉસ ખાતૂનકો એક ખાસ કિસમકી એલર્જી હો ગઈ, જિસકે નતીજેમેં ઉસકા જિસ્મ ફોડોંસે ભર ગયા, ફોડે ભી ઐસે ખૌફનાક કે પોને ઈંચ ગેહરે ઔર આધે ઈંચ ચૌડે. સારે જિસ્મ પર ફૈલે હુએ ઉન ફોડોંમેં પીપ ભરી હુઈ થી. ન લેટ સકે, ન બૈઠ સકે ઔર ન કપડે બદલ સકે. જિસ્મકો એક ચાદરમેં લપેટે રખતી થી. લાહોરકે મશ્હૂર વ મા'રૂફ ચમડીકે માહિર ડાક્ટરોંને બેબસીકા ઈઝહાર કર દિયા કે અબ ઈસ મર્ઝકા કોઈ ઈલાજ નહીં હૈ. યૂં યે ખાતૂન મૌતસે હમકિનાર હોનેકે લિયે આ ગઈ તાકે અપને બચ્ચોંકે દરમિયાન દમ દે દે.

ખૂશ કિસ્મતીસે જહલુમમેં ચંદ ડાક્ટરોંને મિલકર એક પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલ ખોલ રખ્ખા હૈ. જિસકે કરતા ધરતા ડાક્ટર યૂસુફ ઔર કેપ્ટન ડાક્ટર ઝમરદ બેગ હૈં. ઉન લોગોંને યહાં હોસ્પિટલકા પૂરા માહોલ પૈદા કર રખ્ખા હૈ ઔર દિન રાત ઈલાજ મુઆલિજા, ઓપ્રેશન વગૈરહ જારી રખતે હૈં. ઉસ ખાતૂનકી ખૂશ કિસ્મતી કે ઉસકા મિયાં ઉસે હોસ્પિટલમેં લે આયા. ડાક્ટરોંને દેખા ભાલા, મુઆઈના કિયા ઔર ઈસ ખયાલસે કે મરીઝા આનેવાલી મૌતકો પેહલે હી ઝહની તૌર પર કબૂલ કર ચુકી હૈ, ઉન્હોંને એક નયા તજુર્બા કરનેકા ઈરાદા કિયા. ખાતૂનકો હોસ્પિટલમેં દાખિલ કર લિયા ગયા. મેજર ડાક્ટર યૂસુફ સાહબકો તિબ્બે નબવી (સ.અ.વ.) સે શગફ હૈ. ઉન્હોંને કેપ્ટન ડાક્ટર ઝમરદ બેગ, સલાહુદ્દીન ઔર ડાક્ટર ઈમ્તિયાઝસે સલાહ મશ્વરા કિયા ઔર ફૈસલા કિયા કે ખાતૂનકા ઈલાજ તિબ્બે નબવી (સ.અ.વ.) કી રોશનીમેં કિયા જાએ. ચુનાંચે મરીઝાકે જિસ્મ પર શહદ ઔર રોગને ઝૈતૂનકો મિલાકર લિપાઈ કી ગઈ. યે એક તકલીફદેહ અમલ થા. યે આમેઝા (દવા) બેહતે હુએ ફોડોં પર લગતા તો મરીઝાકો તકલીફ હોતી લેકિન મરતી ક્યા ન કરતી! વો ડાક્ટરોંકી રેહનુમાઈમેં મૌત પંજા આઝમાઈ કરને લગી.

કુછ અરસા બાદ મરીઝાને તકલીફમેં કમી મેહસૂસ કી. ઉસ મૌકા પર ઉન કાબિલે એહતિરામ ડાક્ટરોંસે એક તારીખી ગલતી હો ગઈ કે બેહતે હુએ નાગવાર ફોડોંકી તસ્વીર ન લી જા સકી, જો કે તિબ્બી દુનિયાકે લિયે બેમિસાલ રિકોર્ડ થા. રોગને ઝૈતૂન ઔર શહદકા ઈલાજ જારી રહા ઔર કમો બેશ તીન માહકે અરસામેં યે બેહતે હુએ ફોડે મુકમ્મલ તૌર પર ભર ગયે, જૈસે કભી થે હી નહીં. મુકમ્મલ સિહ્હતકે બાદ ઉન ઝિંદા દિલ મુઆલિજોંને ઈમ્તિયાઝ બેગમકો સુર્ખ લિબાસ પહેનાકર લાહોર ભેજા. વહાંકે માહિર ડાક્ટરોંને ઈમ્તિયાઝ બેગમકો દેખા તો ઉસે ઝિંદા દેખકર હૈરાન રેહ ગયે. ફિર જબ ઉનહેં ઈલાજકી તફસીલ બતાઈ ગઈ તો વો મુસલમાન હોનેકે નાતે તિબ્બે નબવી (સ.અ.વ.) કે કમાલ પર તો પેહલે હી યકીન રખતે થે લેકિન ઈસ તાઝા વાકિઆને ઉન સબકો હૈરાન કર દિયા.

યે વાકિઆ રોશનીકી એક ઐસી કિરન હૈ જિસકી ચમક હમ ગુમરાહ મુસલમાન અકસર નઝર અંદાઝ કિયે રખતે હૈં. અમેરીકામેં અબ ઐસે ઈદારે કાઈમ હો ચુકે હૈં જો કુરઆન વ હદીસ પર કમ્પ્યૂટરકે ઝરીએસે રીસર્ચ કર રહે હૈં ઔર ઉનકી હૈરાનીમેં ઈઝાફા હોતા જા રહા હૈ કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ડેઢ હઝાર સાલ પેહલે કહી હુઈ બાતેં સાઈન્સકી હર મીઝાન ઔર કસોટી પર ન સિર્ફ પૂરી ઉતર રહી હૈં, બલ્કે વો લોગ તેહકીકાત કર રહે હૈં. નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી તિબ્બકે મો'જિઝાતકી સચ્ચાઈ દેખકર દંગ રેહ ગયે હૈં.

જંગે યરમૂકમેં દીનકી મદદ પર ખુદાકી મદદકે વાકિઆત

અફવાજકી રવાન્ગીમેં ઉર્દુનકે કાફિરોંસે મુકાબલા

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉસ મશ્વરાકે બા'દ ફૌજકો કૂચ કરનેકા હુકમ દિયા ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે ઉસ લશ્કરકો જો ઈરાકસે આપકે સાથ આયા થા યાની લશ્કરે ઝહફ જિસકી તા'દાદ ઉસ વક્ત ચાર હઝાર થી બુલાકર હઝરત ખાલિદ (રદિ.) કે સુપુર્દ કરકે આપકો હિદાયત કી કે આપ ઈસ લશ્કરકો લેકર મુસલમાનોંકી હિફાઝતકે લિયે ફૌજકે સરદાર બનકર આગે આગે ચલેં. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઉસ લશ્કરકો લેકર મુસલમાનોંકી જમ્ઈય્યતસે પેહલે કૂચ કરનેકા હુકમ દિયા. આપકે બાદ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી તમામ જમ્ઈય્યતને ચલના શુરૂ કિયા. લશ્કરકી આવાઝેં દો દો ફરસખ તક પહોંચીં ઔર રૂમિયોંકી જો જમાઅત ઉર્દુનમેં મુકીમ થી ઉસને ભી સુનીં, ઉનહેં ગુમાન પૈદા હુવા કે મુલ્કે હિરક્લકી ફૌજોંકી ખબરેં સુનકર યે લોગ હિજાઝકી તરફ ભાગ પડે હૈં. યે ખયાલ કરકે ઉનહેં લાલચ હુઈ ઔર લૂટમારકે ઈરાદાસે ઉનકી તરફ ચલ પડે.

ચૂંકે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) લશ્કરકે અગલે હિસ્સામેં થે ઈસ લિયે આપ હીસે મુડભેડ હો ગઈ, આપને ઉનહેં દેખતે હી બુલંદ આવાઝસે ફરમાયા લોગો! યે નુસરતકી અલામત હૈ ઉનહેં લે લો. યે સુનતે હી તલવારેં મયાનસે તડપ તડપકર નિકલને લગીં. નેઝે બુલંદ હુએ ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.), મિરકાલ, ઝિરાર બિન અઝવર, તલહા બિન નવફલ આમિરી, આમિર બિન તુફૈલ, ઝાહિદ બિન અસદ, ઝહીર, ઈબ્ને અકાલુદ્દમ, હિલાલ બિન મુર્રહ ઔર ઝમરહ બિન ગાનિમ (રદિ.) ઔર દૂસરે શેહસવારાને અરબ આગે બઢે ઔર હમ્લા કર દિયા.

રૂમિયોંમેં અબ ક્યા રખ્ખા થા જો મુકાબલાકી તાબ લા સકતે ઔર ક્યા થોબડા થા જો મૈદાનમેં જમતે, પુશ્ત દેકર ભાગે. મુસલમાનોંને કતલ કરના શુરૂ

કર દિયા, કુશ્તોંકે પુશ્તે (લાશોંકે ઢેર) લગા દિયે. બહોતસે ગિરિફતાર કર લિયે ગયે ઔર જો બચે ઉનકા પીછા કિયા ગયા, હત્તાકે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) પીછા કરતે કરતે દરિયાએ ઉર્દુન તક બઢતે ચલે ગયે જિસમેં રૂમિયોંકી બહોતસી જમાઅત ડૂબકર મર ગઈ.

મુસલમાનોંકા યરમૂકમેં પડાવ ડાલના

ઈસ મઅરકાકે બાદ આપ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે લશ્કરકી તરફ લૌટે તાકે ઉસમેં શામિલ હો જાએં. આપ ખેતીકે મૈદાનકો પસે પુશ્ત છોડકર યરમૂકકે મૈદાનમેં દાખિલ હો ચુકે થે ઔર આપને એક બહોત બડે ટીલે પર જિસકી ઉંચાઈ ગૈર મા'મૂલી થી, મુસલમાનોંકી ઔરતોં ઔર બચ્ચોંકે ખૈમે નસબ કરકે ઉનહેં વહાં હિફાઝતસે રખકર ઉસકે તમામ રાસ્તોં પર પહેરા લગા દિયા થા. ઈસ વક્ત હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કૈદિયોં ઔર માલે ગનીમતકો લેકર આપકે પાસ આએ તો હઝરત અબૂ ઉબૈદા ઉસે દેખકર બહોત ખૂશ હુએ ઔર ફરમાયા, અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂ તુમ પર રહમ ફરમાએં ઔર જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરેં યે [illegible] નુસરતકી અલામત હૈ. ખુદાવંદ તઆલા તુમહેં મુબારક કરે. યે કેહકર આપને મુસલમાનોંકો યરમૂકકે મૈદાનમેં પડાવ કરનેકો કહા ઔર મુસલમાન લડાઈકે લિયે ઈસ તરહ મુસ્તઈદ હો ગયે કે ગોયા વો કિસી વા'દાકા ઈન્તિઝાર કર રહે હૈં.

કાફિર ફૌજોંકા પડાવ

હિરકલ શાહે રૂમકી તંબીહ કરનેસે ઉસકી ફૌજને જલ્દી જલ્દી સફર કરના શુરૂ કિયા, આખિર સફર કરતે હુએ યે ટિડ્ડી દલ લશ્કર યરમૂકમેં પહોંચે ઔર દીરૂલ જબલકે મકામમેં જો ઝિયાદા (રકાદ) ઔર જૌલાનકે કરીબ થા મુસલમાનોંસે નવ મીલકે ફાસલે પર ડેરે ડાલ દિયે. ઉનકે લશ્કરકી લંબાઈ ચૌડાઈ અઠારહ મીલકે કરીબ થી. જબ ઉનકા લશ્કર યરમૂકકે મૈદાનમેં ડેરે ડાલ ચુકા ઔર તમામકા તમામ પહોંચ ગયા તો જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકા લશ્કર જો સાઠ હઝાર નસરાની અરબોં, ગસ્સાન, લહમ ઔર જુઝામ પર મુશ્તમિલ ઔર બાહાનકી ફૌજકા હરાવલ (આગેકે હિસ્સેમેં) થા અસ્હાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો દિખલાઈ દિયા.

અતિય્યા બિન આમિર (રદિ.) કેહતે હૈં કે ખુદાકી કસમ! રૂમિયોંકે ઈસ લશ્કરકો સિવાએ ઉસ ટિડ્ડી દિલકે જો અપની કસરતકી વજહસે ઝમીન વ આસમાનકે કિનારે ઢક લે ઔર કિસી ચીઝકે સાથ તશ્બીહ નહીં દી જા સકતી.

જિસ વક્ત બાહાન મુસલમાનોંકે મુકાબલે પર નહરે યરમૂક, અર્ઝે જવલાન ઔર બલદે સવાદ પર આકર પડા તો કુછ દિનોં તક લડને ઔર મુકાબલા કરનેસે રુકા રહા.

જરજીર ઔર હઝરત અબૂ ઉબૈદાકી ગુફતગૂ

બાહાનકે હુકમસે રૂમકી ફૌજોંકે એક સરદાર જરજીરને રેશમી જોડા પહેના. વીરકા સરબંદ જિસમેં જોહર ટિકે હુએ થે સરસે બાંધા, ઔર એક ઉમદા તાતારી ઘોડે પર જિસકે ઉપર સોનેકી ઝર્દ જવાહિરસે જડી હુઈ એક ઝીન કસી હુઈ થી સવાર હુવા, ઔર અપને સાથ કબીલા મઝીહાકે એક હઝાર સવાર લેકર મુસલમાનોંકે લશ્કરકી તરફ ચલા. મુસલમાનોંકે લશ્કરકે કરીબ આકર અપને સવારોંકો ખડા કર દિયા ઔર ખૂદ ઝરા આગે બઢકર મુસલમાનોંકે લશ્કરકે બિલકુલ લગકર ઉનહેં આવાઝ દી યા મઆશરલ અરબ! મૈં બાહાન વાલીયે અરમનકા એલચી હૂં. અગર તુમહારા સરદાર મેરે પાસ આ જાએ તો બહોત બેહતર હૈ તાકે મૈં સુલહકે મુતઅલ્લિક ઉનસે કુછ બાતચીત કર સકૂં, મુમકિન હૈ કે ઈસ તરહ હમારે ઔર આપકે દરમિયાન ખૂનરેઝી બંદ હોકર સુલહ હો જાએ, મુસલમાનોંને ઉસકી આવાઝ સુનકર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કો ઉસકી ઈત્તિલાઅ કી, આપ ખૂદ ઉસકે પાસ તશરીફ લે ગયે. ઉસ વક્ત ઈરાકકા સફેદ બુના હુવા કપડા આપને પહેન રખ્ખા થા. સિયાહ અમામા સર પર ઔર ગલેમેં તલવાર લટકાઈ હુઈ થી. ઘોડેકો આપને એડ લગાઈ ઔર યહાં તક બઢે કે દોનોંકે ઘોડોંકી ગરદનેં આપસમેં મિલ ગઈ. લોગ દૂરસે ખડે ઉન દોનોંકો દેખ રહે થે. આપને ફરમાયા કુફ્ફકે ભાઈ કેહ ક્યા કેહતા હૈ? ઔર પૂછ જો કુછ પૂછના ચાહતા હૈ. ઉસને કહા બિરાદરે અરબી! તુમહેં તુમહારા યે કેહના કે હમને રૂમિયોંકે લશ્કરકો અકસર જગહ હઝીમત (હાર) દે દી, માર ભગાયા, ઉનકે શહેરોંકો ફતહ કર લિયા ઔર ઉનકી અકસર ઝમીન પર કાબિઝ હો ગયે, ધોકેમેં ન ડાલ દે. અબ તુમહેં ઈસ લશ્કરકો દેખના ચાહિયે જો ઈસ વક્ત હમારે સાથ હૈ. ઉસમેં હર કિસમકી ચીઝ સબ તરહકા ગલ્લા (અનાજ) ઔર મુખ્તલિફ ઝબાનોંકે આદમી

શામિલ હૈં. રૂમિયોં ઔર અરમનોં વગૈરહને આપસમેં હલફ કર લિયા હૈ ઔર ઉનકે દરમિયાન યે મુઆહિદા તય હો ચુકા હૈ કે હમારા એક આદમી ભી મૈદાનમેં બાકી રહેગા હમ ઉસ વક્ત તક મુકાબલાસે હાર ખાકર કભી નહીં ભાગેંગે, તુમમેં ઈસ લશ્કરકા મુકાબલા કરનેકી હિંમત નહીં હૈ ઈસ લિયે બેહતર યેહી હૈ કે તુમ અપને વતનકી તરફ લૌટ જાઓ ઔર જો કુછ મુલ્કે હિરકલકે શહેરોંસે ફતહ કર ચુકે હો ઉનહેં અપને કબ્ઝેમેં રખ્ખો ક્યૂંકે બાદશાહ હિરકલ યે નહીં ચાહતા કે તુમહારે સાથ જો કુછ ઉસને એહસાન કિયા હૈ ઉસે વાપસ લે લે, બલ્કે વો યેહી ચાહતા હૈ કે તુમને તીન સાલકી મુદ્દતમેં જિસ કદર મમાલિક ફતહ કર લિયે હૈં વો તુમહેં હી બખશિશ કર દે, તુમ જબ શામમેં આયા કરતે થે તો પૈદલ ઔર નંગે બદન આયા કરતે થે. અબ તુમને ઉન તીન સાલકે અંદર સોના ચાંદી ઔર અસ્લહા (હથિયાર) કાફી જમા કર લિયે હૈં.' મૈં જો કુછ તુમસે કેહતા હૂં ઉસે મંઝૂર કર લો વરના યાદ રખ્ખો હલાક હો જાઓગે. આપને ફરમાયા તૂ કેહ ચુકા હૈ યા અભી કુછ બાકી હૈ? ઉસને કહા મૈં અબ જવાબકા મુન્તઝિર હૂં.

આપને ફરમાયા તૂને જો રૂમી ઔર અરમની કૌમકે મુતઅલ્લિક યે બયાન કિયા હૈ કે વો હાર ખાકર નહીં ભાગ સકતે તો તેરી સખ્ત ગલતી હૈ. હમેં તૂ તલવારોંસે ડરાતા હૈ. યાદ રખ! હમ તલવારોંસે ડરનેવાલે નહીં. હમ તો શમશેરઝનીકે લિયે નિકલે હી હૈં. ઔર હમેં જૈસાકે હમારે આકા હમારે નબી મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ને હમસે વા'દા ફરમાયા હૈ કામિલ યકીન હૈ કે હમ તુમહારે બાદશાહકે ખઝાનોંકો છીનકર તુમ પર ફતહયાબ હો જાએંગે ઔર હમારે મૌલાએ કરીમ મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કા વા'દા કભી ખિલાફ નહીં હો સકતા. રહા રૂમિયોં ઔર અરમનિયોંકા યે હલફ ઔર મુઆહિદા કે હમ મૈદાનસે પુશ્ત દેકર નહીં ભાગ સકતે. સો હમારી તલવારોંકી બાડેં ઔર નેઝોંકી તેઝ તેઝ નોકેં ઉનહેં ખૂદ મારમારકર ઉલ્ટે પાંવ ભગા દેંગી. બાકી તેરા હમેં અપની કસરતે તા'દાદ (ઝિયાદા ફૌજ) કી વજહસે ડરાના ઉસકા તુમ કઈ મરતબા તજુર્બા કર ચુકે હો ઔર ખૂદ દેખ ચુકે હો કે હમારી થોડી ફૌજને તુમહારી કિતની બડી બડી જમઈય્યતોંકા બાવજૂદ ઉનકી કસરતે તા'દાદ ઔર અસ્લહાકે કિસ તરહ સુથરાવ કર દિયા હૈ. હમેં સબસે ઝિયાદા અઝીઝ વોહી દિન હોગા જિસ રોઝ મૈદાને હર્બ વ ઝર્બમેં દોનોં લશ્કર બિલ મુકાબિલ હોંગે ઔર યે દેખ લિયા જાએગા કે મૈદાને કારઝારમેં કૌન સાબિત કદમ હૈં ઔર કિસ ફરીકકી ખ્વાહિશ ઔર તમન્ના કિતાલ હૈ ઔર કિસકી ફરાર.

જરજીર આપકા યે કલામ સુનકર અપને એક સાથીકી તરફ જિસકા નામ

બહીલ થા મુખાતિબ હોકર કેહને લગા. બહીલ!મુલ્કે હિરક્લ ઈસ અરબ કૌમકે મુતઅલ્લિક હમસે ઝિયાદા મા'લૂમાત રખતા હૈ. યે કેહકર ઉસને અપને ઘોડેકી બાગ (લગામ) ફેરી ઔર બાહાનકે પાસ પહોંચકર આપકી તમામ બાતચીતસે ઉસે આગાહ કર દિયા. બાહાનને કહા, તૂને ઉનહેં સુલહકી દઅવત નહીં દી? ઉસને કહા મસીહકી કસમ! સુલહકે મુતઅલ્લિક મૈંને ઉનસે કુછ સિલસિલએ કલામ શુરૂ નહીં કિયા. અરબ ચૂંકે અરબોંસે ઝિયાદા રગબત રખતે હૈં ઈસ લિયે ઝ઼િયાદા મુનાસિબ યે હૈ કે તૂ નસરાની અરબોંકો ઈસ ગર્ઝકે લિયે ઉનકે પાસ રવાના કર દે.

જબલા ઔર હઝરત ઉબાદાકી ગુફતગૂ

કેહતે હૈં કે ઉસી વક્ત ઉસને જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકો બુલાકર યે હિદાયત કી કે જબલા! તૂ અભી ઉસ કૌમકે પાસ જાકર ઉસે અપની કસરતે તા'દાદસે ડરા ઔર ઉનકે દિલોંમેં રો'બ ડાલ ઔર અપને મકરો ફરેબકે જાલમેં જિસ તરહ હો સકે ફંસા લે. જબલા યે સુનકર મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં ગયા ઔર આવાઝ દી કે મઆશરલ અરબ! તુમમેંસે કોઈ શખ્સ અમ્ર બિન આમિરીકી ઔલાદસે હો વો મેરે પાસ આએ તાકે મૈં ઉસકે સાથ કુછ બાતચીત કર સકૂં.

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉસકી આવાઝ સુનકર મુસલમાનોંસે મુખાતિબ હોકર ફરમાયા. રૂમિયોંને અબ તુમહારે અબનાએ જિન્સકો રવાના કિયા હૈ તાકે સુલહ રહમ ઔર કરાબત કી આડમેં તુમહારે સાથ કોઈ મકરો ફરેબ કર સકેં. તુમહેં અન્સારમેંસે કિસી શખ્સકો જો અમ્ર બિન આમિરી (અન્સારી) કી ઔલાદમેંસે હો ઉસકે પાસ રવાના કર દેના ચાહિયે. ઈસસે પેહલે કે અન્સારમેંસે કોઈ શખ્સ મુન્તખબ કિયા જાતા, હઝરત ઉબાદા બિન સામિત (રદિ.) જલ્દી કરકે ઉઠે ઔર આપસે અર્ઝ કરને લગે અય અમીર! ઉસકે પાસ મૈં જાઉંગા ઔર જો કુછ વો કહેગા ઉસકા જવાબ ઉસે મૈં દૂંગા. યે કેહકર યે અપને ઘોડે પર સવાર હુએ ઔર જબલા બિન અયહમકે પાસ જાકર ખડે હો ગયે. જબલા એક ઐસે શખ્સકો જિસકા ડેલડોલ નિહાયત બુલંદ ઔર જિસકા રંગ ગેહરા ગંદુમ ગૂં ગોયા કે કોઈ શખ્સ કબીલા શનૂઆકા હૈ દેખકર બહોત સટ પટાયા ઔર ઉનકે ઉંચે કદસે ઉસકે દિલમેં રો'બ પડ ગયા. કેહને લગા નૌજવાન! તુમ કિન લોગોંમેંસે હો? આપને ફરમાયા મૈં ઉસ કૌમકા હૂં જિસકો તૂને તલબ કિયા હૈ યા'ની મૈં અમ્ર બિન આમિરીકી ઔલાદસે હૂં. ઉસને કહા મુબારક હો મગર યે તો બતલાઓ કિસ

કબીલેસે તઅલ્લુક રખતે હો? આપને ફરમાયા ખઝરજસે, મૈં ઉબાદા બિન સામિત રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા સહાબી હૂં. તુઝે જો સવાલ કરના હૈ વો કર લે, ઉસને કહા યા ઈબ્ને અમ્મ (ચચાકે બેટે) મુઝે મા'લૂમ હૈ કે તુમહારી જમાઅતકે અકસર આદમી મેરે રિશ્તેદારોંમેં હૈં ઈસ લિયે મૈં મહઝ ઉનહેં કુછ મશ્વરા દેને ઔર ચંદ નસીહતેં કરને આયા હૂં. યાદ રખ્ખો જો લશ્કર તુમહારે સામને હૈ ઉસકા મુકાબલા તુમ કિસી તરહ નહીં કર સકતે, ઉસકી મદદકે લિયે ઔર બહોતસા લશ્કર કરીબ હી પડા હુવા હૈ. યે ન સમઝો કે હમને યકે બા'દ દીગરે ઉનકે બહોતસે લશ્કરોંકો કાટકર ફેંક દિયા હૈ. ક્યૂંકે લડાઈ દર અસલ એક ચલતા ફિરતા સાયા યા ઈધર ઉધર ઘૂમનેવાલા ડોલ હોતા હૈ જો કિસી તરફ યકીની નહીં કે ઈધર હી ઠહેરેગા, અગર યે કૌમ તુમ પર ગાલિબ આ ગઈ ઔર તુમહેં ઉસને શિકસ્ત દે દી તો સિવાએ મૌતકે ફિર તુમહારા ઠિકાના નહીં હૈ. લેકિન અગર ઉસ કૌમકો શિકસ્ત હો ગઈ ઔર યેહી કૌમ મૈદાનસે પુશ્ત દેકર ભાગ પડી તો યહાં ઉનકી ફૌજેં ઉનકે શહેર કિલ્એ ઔર ખઝાને મૌજૂદ હૈં તુમહેં જો કુછ યહાંસે અબ તક મિલ ચુકા હૈ ઔર જિતના કુછ હાસિલ કર ચુકે હો ઈતને હીકો ગનીમત સમઝકર ચુપકે ચુપકે અપને શહેરોંકી તરફ લૌટ જાઓ.

આપને ફરમાયા અભી ઔર કેહના હૈ યા કેહ ચુકા? ઉસને કહા અબ જો કુછ તુમહારે દિલમેં હૈ તુમ કેહ લો. આપને ફરમાયા જબલા! ક્યા તુઝે મા'લૂમ નહીં કે હમને અજનાદીન વગૈરહમેં તુમહારી જમાઅતોંકો કિસ તરહ પરાગંદા (પરેશાન) કરકે રખ દિયા ઔર બારી તઆલાને હમેં ઉન નાફરમાનોંકે ઉપર કિસ તરહ ફતહ બખ્શ દી. હમેં તુમહારા ઝોરે બાઝૂ મા'લૂમ હો ગયા હૈ. ઈસ લિયે તુમહારી બાકી માન્દા જમાઅતોંકા મઆમલા અબ હમ પર બિલકુલ આસાન હૈ. હમ ઈસ બાતસે ખૌફ નહીં કરતે કે તુમહારી ફૌજેં હમારે સામને હૈં, હમારે મુકાબલેમેં જો કુછ ભી આતા હૈ હમ ઉસસે કભી નહીં ઘભરાતે. હમ દીનકી મદદકે લિયે હર વક્ત લડતે હૈં ઔર જબ તક દમ હૈ લડતે રહેંગે.

યાદ રખ! લડાઈકા હમસે ઝિયાદા હરીસ દુનિયામેં કોઈ નહીં હૈ ઔર હમેં સબસે ઝિયાદા મીઠા ખૂન રૂમિયોંકા હી મા'લૂમ હોતા હૈ. જબલા! મૈં તુમહેં ઈસ્લામકી તરફ દઅવત દેતા હૂં તૂ અપની કૌમકે સાથ ઈસ્લામમેં દાખિલ હો જા. ઈસ તરહ તુઝે દીન ઔર દુનિયા દોનોંકી બુઝુર્ગી ઔર શરાફત હાસિલ હો જાએગી. ઉન મુશરિકોંકી ઈત્તિબાઅ જિસમેં તુઝે હલાકત વ મશક્કતમેં અપની જાનકા ફિદયા દેના પડેગા છોડ દે. તૂ સાદાતે અરબ ઔર બાદશાહે અહલે અરબસે હૈ ઔર

હમારા દીન ઝાહિર ઔર ગાલિબ હો ચુકા હૈ, લિહાઝા તુઝે ઉસ તરીકેકી ઈત્તિબાઅ કરની ચાહિયે જો તુઝે હક તક પહોંચા દે. બસ પઢ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ. અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલૈહિ વઅલા આલિહી વ સહ્બિહી વ સલ્લિમ.

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે જબલા બિન અયહમ આપકા યે કલામ સુનકર આગ બગોલા (ગુસ્સે) હો ગયા ઔર કેહને લગા ચુપ રહો મેરે સામને ઐસી બાતેં ન કરો. મૈં અપને મઝહબકો તર્ક કરનેવાલા નહીં હૂં. આપને ફરમાયા અગર યે બાત હૈ તો સબસે પેહલી લડાઈમેં હમારી નેઝોંકી નોકેં તેરી હી તરફ ફિરેંગી. યાદ રખ અપને આપકો ઉનસે બચાએ રખના. હમારી જંગ કિયામતે સુગરાસે કમ નહીં હોતી. અગર હમારી તલવારોંકી બાડોંને તુઝે આગે રખ લિયા તો ફિર ઉનસે બચના કિસીકે બસકી બાત નહીં, મૈં અબ ભી તુઝસે કેહતા હૂં કે તૂ રૂમિયોંકો ઉનકે હાલ પર છોડકર અલાહિદા હો જા ઔર ઉનહેં ઔર હમેં આપસમેં નિમટ લેને દે. લેકિન અગર તુઝે ઉસમેં ભી કુછ ઉઝર હૈ ઔર ઉનકા કિસી તરહ સાથ છોડના નહીં ચાહતા તો યાદ રખ જો બલાએં ઉન પર નાઝિલ હોંગી વો તેરે લિયે ભી તૈયાર હૈં.

જબલા બિન અયહમ યે સુનકર ગુસ્સાસે બેતાબ હો ગયા ઔર કેહને લગા, ક્યા મુઝે તુમ અપની તલવારોંસે ડરાતે હો. ક્યા મૈં ભી તુમહારી તરહ અરબી નહીં હૂં. એક આદમીકો એક આદમી કાફી નહીં હુવા કરતા? આપને ફરમાયા હમ સમઝ ગયે તૂ હમારે પાસ મકર ગાંઠકર આયા થા હમેં ઈસ તરહ નુકસાનમેં ફંસાના ચાહતા થા, હમ તુમ જૈસે બેવકૂફ નહીં હૈં બદ બખ્ત! હમ બાવજૂદ કમ તા'દાદકે તુમહારે સાથ હર વક્ત લડનેકો તૈયાર ઔર અપને રબ્બે વાહિદકી તૌહીદ ઔર અપને આકા વ મૌલા હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી સુન્નત અદા કરનેમેં સરશાર હૈં. હમારી કુમક (મદદ) ઔર પીઠ પર એક ઐસા લશ્કર હૈ જો અતરાફે આલમમેં ફૈલકર ઝમીનકે ઈસ સિરેસે ઉસ સિરે તક કુફ્રકે ઝંડોંકો ઝેરો ઝબર (ખતમ) કર દેગા ઔર દુનિયાકે તમામ ઝુલ્મતકદોંમેં પહોંચકર તૌહીદકે પરચમ લહેરાને લગેગા.

જબલાને કહા, મુઝે તો તુમહારે પીછે ઈસ લશ્કરકે સિવા કોઈ દૂસરા ઐસા લશ્કર દિખલાઈ નહીં દેતા, ઔર ન કોઈ ઐસા મદદગાર હી નઝર આતા હૈ જો આડે વક્તમેં તુમહારી મદદ કર સકે. આપને ફરમાયા ખુદાકી કસમ તૂ ઝૂઠા હૈ ઔર બિલકુલ ઝૂઠા હૈ. હમારી પુશ્ત પર ઐસે ઐસે જવાંમર્દ, સાહિબે હિંમત, દિલેર ઔર જાંબાઝ શખ્સ મૌજૂદ હૈં જો મૌતકો ગનીમત ઔર ઝિંદગીકો

હેચ સમઝતે હૈં. ઉનમેંકા હર આદમી બઝાતે ખૂદ એક લશ્કર હૈ જો તને તન્હા એક બડી ભારી ફૌજકા મુકાબલા કર સકતા હૈ. બેવકૂફ! ક્યા તૂ હઝરત અલી કર્રમલ્લાહુ વજહૂ ઔર ઉનકે દબદબા ઔર રો'બકો ભૂલ ગયા. હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) ઔર આપકી શિદ્દતકો ફરામોશ કર ગયા? હઝરત ઉસમાન ઝુન્નૂરૈન (રદિ.) ઔર ઉનકી શુજાઅત વ બહાદુરીકો ભૂલ ગયા. હઝરત અબ્બાસ, હઝરત તલહા, હઝરત ઝુબેર (રદિ.) ઔર વો શેહસવારાને મુસ્લિમીન જો મક્કા મુકર્રમા, તાઈફ ઔર યમન વગૈરહસે આ આકર ઉનકે પાસ જમા' હુએ હૈં ઉનહેં ઔર ઉનકી બહાદુરીકો નઝર અંદાઝ કર ગયા. જબલા યે સુનકર કેહને લગા યા ઈબ્ને અમ્મ! મૈં તો તુમહારે પાસ મહઝ તુમહેં નસીહત કરનેકે લિયે આયા થા. અગર તુમહેં મેરી નસીહત કબૂલ નહીં હૈ તો તુમ અપની કૌમસે સુલહકે મુતઅલ્લિક કહો કે જિન શરાઈત પર હમ ઉનસે સુલહ કરના ચાહેં તો વો ઉસે કબૂલ કર લેં. આપને ફરમાયા ખુદાકી કસમ! તીન સૂરતોંકે સિવા હમારે દરમિયાન કભી સુલહ નહીં હો સકતી. જિઝયા અદા કરના, ઈસ્લામ યા તલવાર, ઔર તલવાર હમારે તુમહારે દરમિયાન સબસે બેહતર ફૈસલા કરનેવાલી હૈ. વલ્લાહ અગર ગદર ઔર બદ અહદી હમારે નઝદીક કોઈ બુરી બાત ન હોતી તો મૈં અભી અભી તુઝે ઈસ તલવારકા મઝા ચખા દેતા.

જબલા પર ખૌફ વ દેહશત

જબલા હઝરત ઉબાદા બિન સામિત (રદિ.) કે યે સખ્ત સખ્ત જવાબ સુનકર ઐસા લાજવાબ હુવા કે ઉસે અપને ઘોડેકી બાગ (લગામ) ફેરકર બાહાનકી તરફ હી ભાગના પડા. ચૂંકે આપકે કલામકી વજહસે ઉસકા દિલ મરઉબ હો ચુકા થા. ખૌફ ઔર દેહશત ઉસકે ચેહરેસે ટપક રહી થી. જિસ વક્ત યે બાહાનકે પાસ જાકર ખડા હુવા હૈ તો બાહાનને ઉસકી સૂરત દેખતે હી ઉસસે પૂછા જબલા! તેરે ઉપર ક્યા આફત આઈ? ઔર તુઝે કિસ મુસીબતને ઘેરા? ઉસને કહા મૈંને ડરાયા ધમકાયા, મરઉબ કરના ચાહા મગર ઉનકે કાનોં પર જૂં તક નહીં રેંગી. ડરાના ન ડરાના ઉનકે નઝદીક યકસાં ઔર ધમકાના ન ધમકાના બરાબર, ઔર ખૌફ દિલાના ન દિલાના બિલકુલ બેફાઈદા હૈ. ઉનકા જવાબ યેહી ઔર મહઝ યેહી હૈ કે હમારી ખ્વાહિશ ફક્ત લડાઈ ઔર હમારા સબસે બેહતર હુકમ બસ તલવાર હી હૈ.

બાહાનને કહા તો ફિર યે ખૌફ કૈસા જો ચેહરેસે ટપક રહા હૈ, વો અગર

અરબ હૈં તો તુમ ભી અરબ હો, ક્યા તુમ ઉન જૈસે અરબી નહીં હો? મૈંને સુના હૈ કે વો તો કુલ તીસ હઝાર હૈં ઔર તુમ સાઠ હઝાર હો. ક્યા તુમહારે દો આદમી ઉનકે એક આદમીકા ભી મુકાબલા નહીં કર સકતે? જબલા ઝરા હિંમત કર ઔર અપને નસરાની અરબોંકો જો તેરે ભાઈબંદ હૈં લેકર મૈદાનમેં નિક્લ, મૈં તુમહારી કુમક (મદદ) પર હૂં. અગર તુમને ઉનહેં ફતહ કર લિયા તો ઉનકા મુલ્ક હમારે તુમહારે દરમિયાન મુશ્તરક હોગા. નીઝ બિલાદે શામકે વો શહેર જો ઉનહોંને ફતહ કર લિયે હૈં તમામકે તમામ તુમહેં દે દિયે જાએંગે. ઔર સબસે બડી બાત યે હૈ કે હમારે મુકર્રબીનમેં સબસે ઝિયાદા તુમહારા હી શુમાર હોને લગેગા.

જબલાકી સાઠ હંઝાર ફૌજકી મુકાબલાકે લિયે રવાન્ગી

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે બાહાન ઉસે ઈસ કિસમકી તરગીબ દિલા દિલાકર ઔર ઈન્આમ વ ઈકરામકા લાલચ દે દેકર જંગકે લિયે ઉભાર રહા થા હત્તાકે જબલા ઉસકે લિયે તૈયાર હો ગયા ઔર અપની ફૌજ ઔર બનૂ ગસ્સાન લહમ જુઝામ વગૈરહકો હુકમ દે દિયા કે વો જંગકે હથિયારોંસે લેસ હોકર તૈયાર હો જાએં. ફૌજ યે સુનતે હી ઝિરહ, ખોદ નીઝ તમામ હથિયારોંસે સજકર હુકમકી મુન્તઝિર હુઈ, જબલાને સુનેહરી (સોનેકી) ઝિરહ પહેની. શાહાને યમનકી તલવાર લટકાઈ, હિરક્લને જો નિશાન ઉસકે વાસ્તે બનાયા થા હાથમેં લિયા ઔર અપની સાઠ હઝાર ખાલિસ અરબી ફૌજકો સાથ લેકર ઉસકે આગે આગે મુસલમાનોંકી તરફ ચલ દિયા.

સાઠ હઝાર કાફિરોંકે મુકાબલેમેં સાઠ સહાબા (રદિ.)

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ચંદ સહાબએ કિરામ જબલાકી તરફ ઈસ ગર્ઝસે રવાના કિયે થે કે વો જબલાકો કિસી તરહસે રૂમિયોંકી મદદ કરનેકે બજાએ મૈદાને જંગસે વાપસ ચલે જાને પર ઝોર દેં, મગર જબ ઉસને ઉસકા સખ્તીસે ઈન્કાર કિયા તો ઉન હઝરાતે સહાબા (રદિ.) ને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે પાસ આકર કહા

કે જબલા લડાઈકે સિવા કિસી ચીઝકા વો ખ્વાહિશમંદ નહીં હૈ. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા કે ફિર ઉસે દફા' કરો. જબલા હમમેં ઐસે ઐસે બહાદુર ઔર સિપેહસાલાર દેખેગા કે જિનહેં સિવાએ બારી તઆલાકી ખૂશનૂદીકે ઔર કિસી બાતકી તમન્ના નહીં હોગી. ઉસકે બાદ આપને ફરમાયા મઆશરલ મુસ્લિમીન! યાદ રખ્ખો! નસરાની અરબ સાઠ હઝાર હૈં ઔર હમ તીસ હઝાર, મગર વો શયતાની લશ્કર હૈં ઔર હમ રહમાની લશ્કર હૈં, હમારા ઈરાદા હૈ કે હમ ઈતની બડી ફૌજકા મુકાબલા કરેં. અગર હમને અપની તમામ ફૌજકે સાથ ઉનકા મુકાબલા કિયા તો યે હમારી કમઝોરી ઔર સુસ્તી પર મહમૂલ હોગા. ઈસ લિયે મૈં ચાહતા હૂં કે અપની જમાઅતમેંસે ચંદ ઐસે આદમી મુન્તખબ કરૂં જો ઈન તમામ અરબોંકા મુકાબલા કર સકેં.

હઝરત અબૂ સુફયાન બિન હરબ (રદિ.) ને કહા અબૂ સુલેમાન! ખુદાવંદ તઆલા આપકો નેકી દેં આપકી રાય બહોત દુરૂસ્ત હૈ આપ ઈસી તરહ કીજિયે ઔર જિન જિનકો આપ મુન્તખબ કરના ચાહતે હૈં ઉનહેં ચુન લીજિયે. આપને ફરમાયા મૈં ચાહતા હૂં કે મૈં અપને લશ્કરમેંસે કુલ તીસ આદમી જિનમેંસે હર એક દૂશ્મનકે દો હઝાર સવારોંકો કાફી હો અપને સાથ લૂં ઔર દુશ્મનકી તમામ જમઈય્યત પર જા પડૂં, આપકી યે તજવીઝ સુનકર તમામ મુસલમાન તઅજ્જુબ કરને લગે ઔર યે સમઝે કે આપ મઝાક ફરમા રહે હૈં. સબસે પેહલે હઝરત અબૂ સુફયાન બિન હરબ (રદિ.) ને આપસે કહા અય ખાલિદ બિન વલીદ! આપ યે મઝાકમેં ફરમા રહે હૈં યા અસલ વાકિઆ બયાન કર રહે હૈં? આપને ફરમાયા ઉસ ઝાતે પાકકી કસમ! જિસકી મૈં રાત દિન ઈબાદત કરતા હૂં. મૈં યે સચ સચ કેહ રહા હૂં, મઝાકકો મેરે કલામસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં હૈ. અબૂ સુફયાન બિન હરબ (રદિ.) ને કહા આપકી યે તજવીઝ જનાબે બારી તઆલાકે હુકમકે ખિલાફ ઔર અપને પાંવમેં ખૂદ કુલ્હાડી મારનેકી મિસ્દાક હોગી. મેરી રાયમેં આપકી યે તજવીઝ ઝરા કમઝોર હૈ ઔર ઉસમેં મૈં આપકી હમનવાઈ કિસી તરહ નહીં કર સકતા. અગર આપ કમ અઝ કમ યે ફરમાતે કે હમારા એક આદમી દો સો આદમિયોંકા મુકાબલા કરેગા તો આપકી ઈસ બાતસે હમારા એક સવાર ઉનકે દો હઝાર સવારોંકા મુકાબલા કરેગા બાવર ભી હો સકતા થા. અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ અપને બંદોં પર બહોત ઝિયાદા મહેરબાન હૈં. ઉનહોંને હમ પર મહઝ ઈતના ફર્ઝ કિયા હૈ કે એક આદમી દોકા ઔર સો આદમી દોસોકા ઔર એક હઝાર શખ્સ દો હઝારકા મુકાબલા કરેં. ઔર આપ કેહતે હૈં કે હમારે કુલ તીસ આદમી સાઠ હઝાર

જમઈય્યતકે મુકાબલેકે લિયે નિકલેંગે.

આપને ફરમાયા અબૂ સુફયાન! તુમ ઝમાનએ જાહિલિયતમેં બડે બહાદુર શખ્સ થે, ઈસ્લામમેં ઈસ કદર બુઝદિલે મત બનો. ઔર મૈં જિન લોગોંકો ઈસ કામકે લિયે મુન્તખબ કરૂં ઉનહેં દેખતે રહો કે વો કૈસે મુસલમાન મર્દ ઔર શેહસવારે અરબ ઔર તૌહીદકે પરિસ્તાર હૈં. જિસ વક્ત તુમ ઉનહેં દેખ લોગે તો તુમહેં ખૂદ મા'લૂમ હો જાએગા કે વો, વો લોગ હૈં જિનહોંને અપને આપકો બારી તઆલાકે રાસ્તેમેં વકફ કર દિયા હૈ ઔર સિવાએ બારી તઆલા જલ્લ જલાલુહૂકી ખૂશ્નૂદીકે ઉનકા કોઈ ઔર મન્શા નહીં હૈ. ઉનહીકી રઝામેં લડતે હૈં ઔર ઉનહીકે રાસ્તેમેં મર્દે મૈદાન હોકર સીનાસિપર હો જાતે હૈં. બારી તઆલા જલ્લ જલાલુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ જબ ઉનકે દિલોંકા હાલ જાનતે હૈં ઔર ઉનકે દિલોંકી સચ્ચાઈ મા'લૂમ હૈ તો અગરચે વો દેખતે હુએ અંગારોંમેં ભી કૂદ પડેં બારી તઆલા પર ઉનકા યે હક હૈ કે વો ઉનકી મદદ ફરમાએં.

હઝરત અબૂ સુફયાન (રદિ.) ને કહા યા અબા સુલેમાન! વાકઈ બાત તો યેહી હૈ જો આપને ફરમાઈ, મૈં તો બનઝરે શફકત અલલ મુસ્લિમીન (યાની મુસલમાનોં પર શફકતકી નઝરસે) યે કેહતા થા. અગર આપકો યેહી મંઝૂર હૈ તો સાઠ હઝાર નસરાની અરબોંકે લિયે કમ અઝ કમ સાઠ આદમી રવાના ફરમા દીજિયે.

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા અબૂ સુલેમાન! અબૂ સુફયાનકા મશ્વરા વાકઈ મુનાસિબ મા'લૂમ હોતા હૈ. આપને કહા અય અમીર! ખુદાકી કસમ મેરા ઈરાદા ઈસસે મહઝ દુશ્મનોંકે દિલોંમેં રોબ ડાલના થા કે જિસ વક્ત વો શિકસ્ત ખાકર હમારે મુકાબલાસે ભાગેંગે તો ઉનસે દરયાફ્ત કિયા જાએગા કે તુમહારે મુકાબલે પર કિતને મુસલમાન થે? વો જવાબ દેંગે કે તીસ આદમી, તો ઉસે સુનકર ઉનકે દિલોંમેં રોબ છા જાએગા ઔર બાહાન સમઝ લેગા કે હમારી કુલ તીસ હઝાર જમઈય્યત ઉનકે દસ લાખ લશ્કરકો કાફી હોગી. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા કે યે બિલકુલ સચ હૈ. મગર તીસ આદમી ઔર અપની મદદ વ ઈઆનતકે લિયે લે લો. આપને કહા ઔર જિસકા દિલ ચાહે વો ભી સાથ હો લે. મૈં તો મુસલમાનોંમેંસે અપને સાથ મહઝ ઐસે શખ્સોંકો મુન્તખબ કરૂંગા જિનકે સબ્ર, ઈસ્તિકલાલ ઔર ઈકદામકો મૈં ખૂદ જાનતા હૂં ઔર ઉનહેં અપને ઈસ ઈરાદાસે પેહલે મુત્તલેઅ કર દૂંગા. અગર ઉનહેં અલ્લાહ તઆલાકી મુલાકાતકી મુહબ્બત ઔર સવાબકી રંગબત હોગી તો ઉસે મંઝૂર કર

લેંગે, વરના ખાલિદકે પાસ તો ફકત ઉસકી જાન હૈ ઉસે હી અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે રાસ્તેમેં ઔર ઉસકી ખૂશ્નૂદીમેં પેશ કર દૂંગા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા જિસ ચીઝકી મૈં મુહબ્બત રખતા હૂં ઉસકી મુઝે તૌફીક અતા ફરમાએ.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કા જંગકે લિયે સાઠ સહાબા (રદિ.) કા ઈન્તિખાબ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.) કેહતે હૈં કે જાંબાઝાને ઈસ્લામમેં સબસે પેહલે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદી.) ને ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) ઔર ઉનકે બાદ હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ (રદિ.) કો મુન્તખબ ફરમાયા. ફિર આપને એક એક કરકે ઈસ તરહ આવાઝ દેની શુરૂ કી. હાશિમ બિન સઈદ તાઈ (રદિ.) બની તમીમકે શેહસવાર કહાં હૈં? કઅકાઅ બિન અમ્ર તમીમી કહાં હૈં? શુરહબીલ બિન હસના કાતિબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કહાં હૈં? ખાલિદ બિન સઈદ બિન ઉમૈયા કહાં હૈં? ઉમર બિન અબ્દુલ્લાહ કહાં હૈં? યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન કહાં હૈં? સફવાન બિન ઉમૈયા કહાં હૈં? સફવાન બિન ફઝલ મોઅતલ સલમી કહાં હૈં? સુહેલ બિન અમ્ર આમિરી કહાં હૈં? ઝિરાર બિન અઝવર કુંદી કહાં હૈં? રબીઆ બિન આમિર કહાં કહાં હૈં? રાફેઅ બિન ઉમૈરહ તાઈ કહાં હૈં? અદી બિન હાતિમ તાઈ કહાં હૈં? યઝીદ અલ ખયલુલ અબ્યઝુ રૈકબાન કહાં હૈં? હુઝૈફા બિન યમાન કહાં હૈં? કૈસ બિન યમાન કહાં હૈં? કૈસ બિન સઈદ ખઝરજી કહાં હૈં? કઅબ બિન માલિક અન્સારી કહાં હૈં? સુવૈદ બિન અમ્ર બિન ગનવી કહાં હૈં? ઉબાદા બિન સામિત કહાં હૈં? જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ કહાં હૈં? અબૂ ઐયૂબ અન્સારી કહાં હૈં? અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) ઉમવી કહાં હૈં? અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ખત્તાબ અદવી કહાં હૈં? યઝીદ બિન ખત્તાબ કહાં હૈં? રાફેઅ બિન સુહેલ કહાં હૈં? યઝીદ બિન આમિર કહાં હૈં? ઉબૈદા બિન ઔસ કહાં હૈં? માલિક બિન હઝર કહાં હૈં? હઝર બિન હારિસ બિન અબ્દ કહાં હૈં? અબ્દુલ્લાહ બિન જઅફર કહાં હૈં? અબૂ લુબાબા બિન મુન્ઝિર કહાં હૈં? ઔફ કહાં હૈં? આબિસ બિન કૈસ કહાં હૈં? ઉબાદા બિન અબ્દુલ્લાહ અન્સારી કહાં હૈં? રાફેઅ બિન અજરહ (અંજરહ) જિનકી વાલિદા માજિદા સો સવારોંસે લડા કરતી થીં કહાં હૈં? ઉબૈદા બિન અબૂ ઉબૈદ કહાં હૈં? મઅકબ બિન કૈસ કહાં હૈં? હિલાલ બિન સાબિરા કહાં હૈં? ઈબ્ને અબૂ ઉબૈદ કહાં હૈં? ઉસૈદ સાઅદી કહાં હૈં? કલાલ બિન હારિસ માઝની

કહાં હૈં? હમ્ઝા બિન ઉમર અસ્લમી કહાં હૈં? ઉબૈદુલ્લાહ બિન યઝીદ કહાં હૈં? યઝીદ બિન આમિર કહાં હૈં?

જબ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને મુસલમાનોંમેંસે સાઠ ઐસે સવાર મુન્તખબ કર લિયે જિનમેંકા હર શખ્સ અગર તને તન્હા એક લશ્કરકા મુકાબલા કરે તો તમામ લશ્કરકે દાંત ખટ્ટે કરકે રખ દે, તો આપને ઉનહેં મુખાતબ કરકે ફરમાયા અન્સારૂલ્લાહ! યે લશ્કર જો તુમહારે મુકાબલેકો આયા હૈ ખુદાવંદ તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએં મેરે સાથ મિલકર ઉસ પર હમલા કરનેમેં તુમહારી ક્યા રાય હૈ? યે લોગ તુમ હી જૈસે અરબ હૈં, તુમ ઉનકો અચ્છી તરહ જાનતે ઔર પેહચાનતે હો. અગર ઉનકે મુકાબલેમેં તુમને સબર ઔર ઈસ્તિકલાલસે કામ લિયા તો યાદ રખ્ખો કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમહારે સબરકો દેખકર તુમહારી મદદ ફરમાએંગે ઔર તુમ ઉન અરબોંકો શિકસ્ત દે દોગે, ઔર જબ તુમને ઉનહેં શિકસ્ત દેકર ભગા દિયા તો ઉસ તમામ લશ્કર પર તુમહારા રો'બ છા જાએગા ઔર વો પુશ્ત દેકર નામુરાદીકો સાથ લિયે હુએ યહાંસે ભાગ જાએંગે.

ઉનહોંને કહા અબા સુલેમાન! હમ આપકે સાથ હૈં આપ ચાહે જિસ તરહ લડિયે. વલ્લાહ હમ અપને દુશ્મનોંસે અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂકી ઝાત ઔર ઉનકી તાઈદ વ કુવ્વત પર ભરોસા કરકે ઉન લોગોંકી તરહ જો અલ્લાહ તઆલાકે દીનકી મદદકે લિયે લડતે હૈં નિહાયત જાંબાઝી ઔર કુવ્વતકે સાથ મુકાબલા કરેંગે ઔર તલબે આખિરતમેં અપની જાનેં તક લગા દેંગે.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને યે સુનકર ઉનહેં જઝાએ ખૈરકી દુઆએં દીં. ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએં તુમ અપને સાઝો સામાન દુરૂસ્ત કર લો ઔર હથિયાર સાથ લે લો. બેહતર યે હૈ કે તુમહારે પાસ દો દો તલવારેં હોં ઔર યે લડાઈ તલવાર હી કે સાથ રહે. નેઝા અપને સાથ કોઈ શખ્સ ન લે જાએ. ક્યૂંકે નેઝા ટેડ્હા હો જાતા હૈ ઔર કભી કભી અપને નિશાનાસે ચૂક જાતા હૈ. ઈસી તરહ તીર કમાનકી ભી ઝરૂરત નહીં. તીર નિશાને પર લગતા ભી હૈ ઔર ખતા ભી કર જાતા હૈ. હર શખ્સ અપને તેઝ ચલનેવાલે ઔર ઉસ ઘોડે પર સવાર હો જિસ પર ઉનહેં પૂરા પૂરા ભરોસા હૈ. ઔર આપસમેં યે વા'દા કર લો કે હમ હઝરત આકાએ દો જહાં (સ.અ.વ.) કે હૌઝે કૌસરકે પાસ મિલેંગે ઔર હમારાં મુલ્તકા (વા'દા ગાહ) વોહી હોગા.

કેહતે હૈં કે યે સુનકર યે તમામ હઝરાત અપની અપની ઠહેરનેકી જગહોંમેં

અપના સાઝો સામાન દુરૂસ્ત કરને ઔર અપને અહલો અયાલસે રૂખ્સત હોનેકે લિયે તશરીફ લે ગયે. હઝરત ઝિરાર બિન અઝવર (રદિ.) ભી અપને ખૈમેમેં અપના સાઝો સામાન દુરૂસ્ત કરને ઔર અપની બહેનકો સલામ કરનેકે લિયે તશરીફ લે ગયે. આપને અપની બહેન ખૌલા બિન્તે અઝવર (રદિ.) કો પેહલે સલામ કિયા ઔર અપની ઝિરહ પહેનને લગે. જિસ વક્ત આપ લડાઈકા સામાન પહેન ચુકે તો આપસે આપકી બહેન ખૌલા બિન્તે અઝવર (રદિ.) કેહને લગીં કે ભાઈ જાન! આજ આપ મુઝે ઈસ તરહ રૂખ્સત ફરમા રહે હૈં જિસ તરહસે કોઈ યકીની તૌર પર હમેશાકે લિયે કિસીકો રૂખ્સત કિયા કરતા હૈ. આપને જો કુછ ઈરાદા ફરમાયા હૈ આખિર કમ અઝ કમ મુઝે ભી ઉસકી ઈત્તિલાઅ દે દીજિયે. આપને ઉનહેં અપને ઈરાદાસે મુત્તલેઅ કિયા ઔર ફરમાયા કે મેરા ઈરાદા હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કી મઈય્યતમેં દુશ્મનોંસે લડનેકા હૈ.

આપ યે સુનકર રોઈ ઔર કહા ભાઈ જાન! આપ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા પર પૂરા યકીન રખનેવાલે હૈં ઉનકે દુશ્મનોંસે ઝરૂર લડો. દુશ્મન ન કભી આપકી મૌતકો અગર વો દૂર હૈ નઝદીક કર સકતા હૈ ઔર ન કરીબકો દૂર બના સકતા હૈ. અગર (ખુદા ન ખ્વાસ્તા) તુમ પર કોઈ હાદિસા આ ગયા યા દુશ્મનોંને કિસી તરહકા આપકા બાલ બેકા કર દિયા તો ભાઈ જાન ખુદાકી કસમ! ખૌલાકો બડા જાનકાહ સદમા ગુઝરેગા, ઔર જબ તક વો દુશ્મનસે આપકા બદલા લેકર આપકે પાસ નહીં પહોંચ જાએગી ઉસ વક્ત તક ઈસ ઝમીન પર કભી આરામ મયસ્સર નહીં આએગા. આપ યે સુનકર રોએ ઔર અપના લડાઈકા સામાન દુરૂસ્ત કરને લગ ગયે.

ઈસી તરહ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે યે સાઠ સહાબા (રદિ.) અપને અપને અહલો અયાલસે રૂખ્સત હુએ ઔર તમામ રાત દરગાહે રબ્બુલ ઈઝ્ઝતમેં ફતહ વ નુસરતકી દુઆએં માંગતે રહે ઔર તઝર્રોઅ વ ઝારી કરતે રહે હત્તાકે ઉનકી દુઆઓંને ઉરૂસે મુસ્તજાબકી શકલમેં સફેદ સુબહકે સાથ સાથ દરે ઈજાબત પર દસ્તક દી ઔર અલ્લાહુ અકબરકી બુલંદ બાંગ આવાઝને બળહકર ઉસકા ઈસ્તિકબાલ કિયા. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને નમાઝે સુબહ પળ્હાઈ. સિપેહસાલારે અકરમ ઔર કાઈદે આઝમ જનાબ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને નમાઝકે બાદ સબસે પેહલે લશ્કરસે નિકલકર હથિયાર બદન પર લગાએ, અપને અહલો અયાલકો રૂખ્સત કિયા ઔર મુસલમાનોંકે લશ્કરકે આગે આગે આ ખડે હુએ. સાઠ સહાબા (રદિ.) ભી એક એક કરકે આપકે પાસ

જમા' હો ગયે. સબસે આખિરમેં હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) તશરીફ લાએ. આપકે સાથ આપકી બીવી મોહતરમા હઝરત અસ્મા બિન્તે અબીબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) ભી ફતહ વ નુસરતકી દુઆએં માંગતી ચલી આ રહી થીં. જિસ વક્ત આપ અપને ભાઈ જનાબ હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન અબીબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કે પાસ પહોંચીં તો ઉનસે કેહને લગીં ભાઈ જાન! રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ફૂફીઝાદસે અલાહિદા ન હોના, હમ્લાકે વક્ત જો યે કરેં તુમ ભી કરના ઔર જિસ તરહ યે લડેં તુમ ભી ઉસી તરહ લડના. અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે રાસ્તેમેં કિસી મલામત કરનેવાલેકી મલામત હરગિઝ ન સુનના. યે કેહકર આપ રૂખ્સત હો ગઈ. તમામ સહાબા (રદિ.) ને અપને અપને અહલો અયાલકો અલ વિદાઅ કહા ઔર દુશ્મનકી ફૌજોંકી તરફ ઘોડોંકી રાસેં (લગામેં) ઉઠા દીં. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઉન શેરોંકે બીચમેં શેરે નરકી તરહ ચલે જા રહે થે હત્તાકે નસરાની અરબોંકે મુકાબલેમેં જા ખડે હુએ.

નસરાની અરબ ઔર બનૂ ગસ્સાન ઈન ગિન્તીકે ચંદ મુસલમાનોંકો અપને મુકાબલામેં ખડે દેખકર યે સમઝે કે યે અરબોંકે કાસિદ હૈં જિનહેં ગાલિબન ઉનહોંને સુલહકે લિયે રવાના કિયા હૈ. જબલાને નસરાની અરબોં ઔર બનૂ ગસ્સાનકો લલકારકર આવાઝ દી ઔર મુસલમાનોંકે મુકાબલેકે લિયે ભડકાકર કેહને લગા યા આલે ગસ્સાન! સલીબકી મદદકે લિયે દૌડો ઔર જિન શખ્સોંને ઉનકે સાથ કુફ્ર કિયા હૈ ઉનહેં મૌતકે ઘાટ ઉતાર દો. બનૂ ગસ્સાનને યે સુનતે હી અપના સાઝો સામાન દુરૂસ્ત કિયા, હથિયાર લગાએ, સલીબ બુલંદ કી ઔર ફૌજી કાયદાકે મુવાફિક સફબંદી કરકે ખડે હો ગયે. સૂરજ ભી યે દેખકર બુલંદ હોના શુરૂ હુવા, ઉસકી તેઝ તેઝ કિરનેં નેઝોં પર પડીં ઔર ઉન સબકી શુઆએં ઝિરહ, ખોદ ઔર તલવારોં પર ચમક ચમકકર આગકે શોઅલોંકી તરહ દમકને લગીં ઔર ઈસ તરહ યે ફૌજ ગોયા એક આતિશ ફશાં લશ્કર બન ગયા. મુસલમાનોંકે મુકાબલેમેં યે લશ્કર ઈસ ઈન્તિઝારમેં ખડા થા કે ગિન્તીકે યે ચંદ મુસલમાન ક્યા કરતે હૈં.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) અપને દસ્તાકે દરમિયાનસે આગે બઢે ઔર બુલંદ આવાઝસે ફરમાને લગે. સલીબકે બંદો! રહમાનકે દુશ્મનો! હર્બ વ તઆન (લડાઈ, નેઝાબાઝી) કે લિયે નિકલો ઔર હામિલાને કુરઆનકે જૌહર દેખ લો. જબલા આપકા યે કલામ સુનતે હી ફૌરન સમઝ ગયા કે યે કાસિદ નહીં બલ્કે લડનેવાલે હૈં. ભાલા હાથમેં લેકર યે લશ્કરકે બીચમેંસે નિકલા.

સાઠ સહાબાકી સાઠ હઝાર ફૌજસે જંગ

ઔર કહા હમેં કૌન ચીંખ ચીંખકર બુલા રહા થા ઔર કૌન લડાઈકે લિયે તલબ કર રહા થા? હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા મૈદાનમેં આ, મૈં બુલા રહા થા. જબલાને કહા હમ લડાઈકા તમામ સામાન દુરૂસ્ત કર ચુકે ઔર તુમ અભી વોહી સુલહકા ખ્વાબ દેખ રહે હો. મસીહકી કસમ! હમ કિયામત તક સુલહ નહીં કર સકતે. તુમ અપની કૌમકે પાસ વાપસ લૌટ જાઓ ઔર કેહ દો કે હમેં સિવાએ જંગકે કિસી ચીઝકી ઝરૂરત નહીં. આપને ઉસકા યે કૌલ સુનકર ઉસસે તઅજ્જુબકે લેહજેમેં ફરમાયા, જબલા ક્યા તૂ હમેં કાસિદ સમઝતા હૈ? ઉસને કહાં હાં, આપને ફરમાયા ઐસા ખયાલ કિયામત તક ભી ન કરના. ખુદાકી કસમ! હમ તો જંગકે લિયે આએ હૈં. અગર તુમ યે કહો કે તુમ એક છોટીસી જમાઅત હો તો અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂ હમેં તુમ પર ફતહ બખ્શેંગે. જબલાને કહા અય નૌજવાન શખ્સ! તૂને ગુરૂરમેં આકર અપની ઔર અપની કૌમકે સાથ નિહાયત ગલતી કી હૈ કે ચંદ આદમિયોંકો લેકર હમારે મુકાબલેકે લિયે નિકલ આયા, આપને ફરમાયા યે ખયાલ મત કર, કે હમ બહોત કમ હૈં, ખુદાકી કસમ હમારા એક આદના તેરે એક હઝાર લશ્કરકે મુકાબલેકે લિયે નિકલા હૈ ઔર હમારા બાકી માન્દા તમામ લશ્કર ઉસ પ્યાસસે ઈસ જંગકે લિયે ઝિયાદા બેચૈન હૈ જો ઠંડે પાનીકે લિયે સખ્ત બેચૈન હો. ઉસને કહા બની મખ્ઝૂમી ભાઈ! મૈં તુમહેં બડા અકલમંદ સમઝતા થા ઔર તુમહારે મુકાબલેકે લિયે બડે બડે બહાદુરોંકો ભેજનેકા ઈરાદા કર રહા થા મગર મૈં તુમસે યે એક અજીબ બાત સુન રહા હૂં કે તુમ હમારે મુકાબલેકે લિયે હાલાંકે હમ સાદાતે બની ગસ્સાન, લહમ ઔર જુઝામ હૈં કુલ સાઠ આદમી લેકર નિકલે હો. અબ મૈં ઈન સાઠ હઝાર સવારોંકે સાથ તુમ પર હમ્લા કરતા હૂં. યે કેહકર ઉસને આલે ગસ્સાનકો હમ્લાકા હુકમ દે દિયા. યે સાઠ હઝાર સવાર અપને સિપેહસાલાકા હુકમ પાતે હી આપ ઔર આપકે હમરાહિયોં પર એકદમ ટૂટ પડે ઔર ચારોં તરફસે હમ્લા કર દિયા.

સહાબએ કિરામકી જાંબાઝી

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે સહાબાને ભી સાબિત કદમીસે અપના કામ કરના શુરૂ કર દિયા ઔર દોનોં તરફસે લડાઈકે શોઅલે નિકલ પડે. આદમિયોંકે

શોરો ગોગા ઔર બહાદુરોંકી દિલદોઝ આવાઝોંકે સિવા કોઈ ચીઝ સુનાઈ નહીં દેતી થી. તલવારેં અપની પૂરી કુવ્વતોંકે સાથ ખોદોં પર પડતી થીં ઔર છનાછનકી આવાઝોંકે સાથ પીછે લૌટ જાતી થીં. મુસલમાનોં ઔર કાફિરોંને યે યકીન કર લિયા થા કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર ઉનકે તમામ સાથી અબ ખેત રહે (યાની મારે ગયે). મુસલમાન તકબીરોંકે ના'રે બુલંદ કર રહે થે. ઉનકા અપને મુસલમાન ભાઈયોંકી વજહસે રંજ વ ઈઝતિરાબ બળ્હતા ચલા જા રહા થા. ઔર બાઝ આદમી બાઝસે સરગોશિયાં કર રહે થે કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને અપને નફસકે કેહનેમેં આકર મુસલમાનોંકો હલાક કરા દિયા. ઉધર રૂમિયોંકી ઝબાન પર જારી થા કે અગર જબલાને ઉન શેહસવારોંકો શિકસ્ત દે દી ઔર કતલ કર દિયા તો તમામ અરબોંકો હમ યકીનન મારકર ભગા દેંગે ઔર હમારી ફતહ યકીની હૈ. લડાઈ ઈસી તરહ લમ્બી ખીંચતી રહી ઔર ઉસકે શરારે ઉડ ઉડકર દૂર તક ખિરમને હસ્તીકો ખૈરબાદ કેહતે રહે, હત્તાકે આફતાબ ઉસકા નઝઝારા કરતા કરતા સર તક પહોંચ ગયા ઔર ખાસ ઉન બહાદુરોંકે સર પર ખડા હોકર તમાશા દેખને લગા.

સહાબએ કિરામકે જાન તોડ હમ્લે

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત (રદિ.) કેહતે હૈં, અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.), હઝરત ઝુબેર બિન અવામ, હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન અબીબક્ર સિદ્દીક, હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ, હઝરત ઝિરાર બિન અઝવર ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.) કો જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરેં કે મૈંને ઈન છ શખ્સોંકો દેખા કે ઉનકે બાઝૂ મિલે હુએ થે, મોંઢેસે મોંઢા લગ રહા થા. એક દૂસરેસે અલગ હોના નહીં ચાહતા થા ઔર અપને સાથિયોંકી હિફાઝતકે લિયે તમામકે તમામ સીના સિપર હોકર લડ રહે થે. બાઝ આદમી દાઈં તરફ બગૈર મુઈન વ મદદગારકે ભી રેહ ગયે થે ઔર ઈસી તરહ બાઈં તરફ ભી બા'ઝકી મદદ નહીં થી. લડાઈકે શોઅલે ભડક રહે થે, ચિંગારિયાં ઉડ ઉડકર આગ લગા રહી થીં, ખૂન ચારોં તરફસે બેહ રહા થા. સવાર ઝીનસે કટ કટકર ગિર રહે થે. નેઝે શેરોંકે સીને તોડ તોડકર દિલકે પાર હો રહે થે, મૌત લુકમે બના બનાકર ખા રહી થી, તીરોંકી બૌછાડ હો રહી થી, તલવાર ચમક ચમકકર બિજલીકી તરહ કૂંદ રહી થી, બાઝૂ સુસ્ત હો ગયે થે, હાથ સુન હો રહે થે, સવારોંકે

મોઢોંકી હડ્ડિયાં ઔર ઉનકા મગ્ઝ શલ હો ગયા થા, મગર સુસ્તી ઔર થકાવટકે બજાએ કોશિશ પર કોશિશ હો રહી થી. મૈદાને કારઝારમેં 'હલ મિમ મઝીદ' કા ના'રા બુલંદ હો રહા થા. યે છ જાંબાઝાને ઈસ્લામ નિહાયત ફુરતી ઔર ચાલાકીસે કતલ કર રહે થે, મૈં ભી બઢ્ઢ બઢ્ઢકર ઉનકે સાથ હમ્લે કર રહા થા ઔર કેહ રહા થા, જો મુસીબત ઉન પર નાઝિલ હોગી વો મુઝ તક ભી પહોંચેગી હત્તાકે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઝોરસે આવાઝ દી ઔર ફરમાયા, રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે સહાબીયો! યેહી મૈદાને કારઝાર મૈદાને હશ્ર હૈ, ખાલિદકી જો તમન્ના થી વો પૂરી હો ગઈ. મૈદાને કારઝાર હમારી તરફ આતિશકદા બન ગયા. લોગ હુજૂમ કર કરકે હમારી તરફ આને લગે ઔર હમેં ચારોં તરફસે ઘેર લિયા. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ઔર હઝરત મિરકાલ બિન હાશિમ (રદિ.) પાપ્યાદા (સવારીકે બગૈર) હો ગયે ઔર હમ્લે પર હમ્લે કરને લગે. હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) ઔર હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ (રદિ.) ઉનહેં પાપ્યાદા ઔર લોગોંકા ઉન પર હુજૂમ દેખકર ઉનકી હિફાઝતકે લિયે સીના સિપર હુએ (ડટે રહે) ઔર ઉનકે હમ્લા આવરોંકે હમ્લે રોક રોકકર યે આવાઝેં લગાના શુરૂ કીં, કુત્તો દૂર હો જાઓ! ઔર ઈન અસ્હાબકે સામનેસે હટ જાઓ, હમ હૈં શેહસવારાને ઈસ્લામ, યે ઝુબેર બિન અવામ હૈં ઔર મૈં હૂં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ચચાકા બેટા ફઝલ બિન અબ્બાસ.

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત (રદિ.) કેહતે હૈં કે રબ્બે રસૂલુલ્લાહકી કસમ! હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ (રદિ.) કે વો હમ્લે જો આપ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે હમ્લા આવરોં પર આપકે બચાનેકે લિયે કર રહે થે મૈં ગિન રહા થા, આપને બીસ હમ્લે કિયે ઔર હર હમ્લેમેં એક એક સવારકો ગિરાતે રહે યહાં તકકે આપકે હમ્લાઆવર ભાગ પડે ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર હઝરત મિરકાલ બિન હાશિમ (રદિ.) રૂમિયોંકે એક એક ઘોડે પર પકડ પકડકર સવાર હો ગયે ઔર ફિર એક ઈસ ઝોરસે હમ્લા કિયા કે ગોયા વો અભી તક નહીં લડે થે ઔર અબ તાઝા દમ હી હમ્લા કર રહે હૈં. તમામ દિન લડાઈને યેહી રંગ ઈખ્તિયાર કિયા ઔર આખિર કુશ્તોંકે પુશ્તે (લાશોંકે ઢેર) ઔર ખૂનકી સુર્ખ નદિયાં દેખ દેખકર સૂરજ ભી પીલા પડને લગા ઔર ગુરૂબ હોનેકે કરીબ થા કે હમ્લા આવર શેરોંને ફિર એક જાનતોડ હમ્લા કિયા ઔર રૂબાહ મિઝાજ (લોમડી મિઝાજ) નસરાનિયોં પર પિલ પડે. ઈધર મુસલમાનોંકો અપને ભાઈયોંકી વજહસે કલક વ ઈઝતિરાબ (બેચૈની) ને ઘેરના શુરૂ કિયા.

ઉન સાઠ સહાબા (રદિ.) કી સાઠ હઝાર ફૌજ પર ફતહ

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને મુસલમાનોંકો ઝોર ઝોરસે આવાઝેં દીં ઔર ફરમાયા અસ્હાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)! ખુદાવંદ તઆલા તુમહેં જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરેં અપને મુસલમાન ભાઈયોંકી ખબર લો. મેરી રાયમેં હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર ઉનકે તમામ સાથી શહીદ હો ચુકે હૈં. બઢ્હો બઢ્હો ઔર નસરાનિયોં પર હમ્લા કર દો. તમામ મુસલમાનોંને ઉસ પર લબ્બૈક કહા ઔર હમ્લાકે લિયે તૈયાર હો ગયે, મગર હઝરત અબૂ સુફયાન બિન હરબને કહા અય અમીર! ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા મુસલમાનોંકો ફતહ હોગી ઔર અન્કરીબ આપ ઉનહેં બખૈર વ આફિયત વાપસ આતા દેખેંગે અભી આપ જલ્દી ન કરેં. આપને ઉસ પર બિલકુલ તવજ્જોહ ન ફરમાઈ ઔર હમ્લાકે લિયે તૈયાર હો ગયે. આપકો ઉસ વક્ત સખ્ત સદમા ઔર અફસોસ હો રહા થા ઔર અપને ઉન મુસલમાન ભાઈયોંકી વજહસે જો જંગમેં શરીક થે આપ રો રહે થે. કરીબ થા કે જનાબ હમ્લાકે અહકામ નાફિઝ કરેં કે અચાનક તકબીર ઔર તહલીલકી આવાઝેં ગૂંજને લગીં. અલ્લાહુ અકબરકે ના'રોંસે ફિઝાએ આસમાની ગૂંજ ઉઠી. **અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્દહૂ લાશરીક લહૂ વ અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ.** કી સદાએં આને લગીં ઔર ઉસકે સાથ સાથ નસરાની અરબ શિકસ્ત ખાકર ભાગતે હુએ ઈસ તરહ નઝર આને લગે કે ગોયા આસમાનસે કિસી ચીંખનેવાલેને ઉનહેં ચીંખ ચીંખકર ભગા દિયા હૈ. ઉનકા શીરાઝા મુન્તશિર હુવા ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર ઉનકે સાથી જંગકે સખ્ત હમ્લોંસે થકે માંદે ઔર પ્યાસે લશ્કરકે બીચમેંસે બાહિર નિકલે. આપને અપને સાથિયોંકી તલાશ ઔર શુમાર કી તો કુલ બીસ આદમી દિખલાઈ દિયે. સખ્ત રંજ હુવા. અપને મુંહ પર તમાંચે મારને લગે, તમાંચે મારતે જાતે થે ઔર ફરમાતે જાતે થે ઈબ્ને વલીદ! હાય તૂને મુસલમાનોંકો હલાક કર દિયા. કલ બારી તઆલા ઔર રહમાન વ રહીમ ઔર હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.) કો ક્યા જવાબ દેગા. આપ હૈરાન હોકર યે અલ્ફાઝ ફરમા રહે થે કે હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) નીઝ દૂસરે બહાદુરાને ઈસ્લામ આપકે પાસ પહોંચ ગયે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉનહેં ઈસ તરહ તમાંચે મારતે હુએ

ઔર કાફિરોંકે દરમિયાનસે આતા દેખકર ઉનસે ફરમાયા અબા સુલેમાન! મુસલમાનોંકી ફતહ ઔર કુફ્ફારકી હઝીમત (હાર) પર ખુદા તઆલાકા શુક્ર હૈ. આપને કહા અય અમીર! યે સહીહ હૈ કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને ફતહ બખ્શી મગર અફસોસ કે ખૂશી રંજસે બદલ ગઈ.

ઉનહોંને પૂછા યે કિસ તરહ? આપને કહા સરદારે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ચાલીસ સહાબા જિનમેં હઝરત ઝુબૈર બિન અવામ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ફૂફીકે સાહબઝાદે ઔર હઝરત ફઝલ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ભી શામિલ હૈં ગુમ હો ગયે. યે કેહકર આપને એક એકકા નામ ગિનવાના શુરૂ કર દિયા ઔર ચાલીસ હઝરાતકે નામ ગિનવા દિયે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન. વલા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ.** ઉસકે બાદ ફરમાયા તુમહારા ઉજબ વ ગુરૂર મુસલમાનોંકો ઝરૂર હલાક કરકે રહેગા. મૈંને પેહલે હી કહા થા કે તુમહારા યે તકબ્બુર કુછ ન કુછ કરકે રહેગા.

સલામા બિન અહવસ સલમી (રદિ.) ને કહા અય અમીર! મૈદાને કારઝારમેં તશરીફ લે ચલિયે જહાં મકતૂલીનકી લાશેં પડી હૈં ઉનમેં અસ્હાબે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી નઅશોંકી તલાશ ફરમાઈયે. અગર ઉનકી નઅશેં વહાં મિલ ગઈ તો વો હઝરાત શહીદ હો ગયે, વરના ફિર દો હી સૂરતેં હૈં કે મુશરિકીનને યા તો ઉનહેં ગિરિફતાર કર લિયા વરના વો હઝરાત ઉનકે તઆકુબમેં (પીછા કરનેમેં) બઢેહે ચલે ગયે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને યે સુનકર ચિરાગ લાનેકા હુકમ દિયા. અંધેરા ચૂંકે ઝિયાદા હો રહા થા, મકતૂલીનકી લાશેં એક એક કરકે દેખી જાને લગીં. નસરાની અરબોંકે પાંચ હઝાર મકતૂલ દિખાઈ દિયે જિનમેં ઉનકી ફૌજકે દો સરદાર રિફાઆ બિન મુઅઝઝમ ગસ્સાની ઔર શલ્લાદ બિન ઔસ ભી શામિલ થે. મુસલમાન શુહદાકી દસ લાશેં મિલીં જિનમેં દો અન્સાર હઝરત આમિર ઔસી ઔર હઝરત સલમા ખઝરજી (રદિ.) કી ઔર બાકી તમામ દૂસરે હઝરાતકી થીં. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા, એહતિમાલ તો યેહી હૈ કે બકિય્યા હઝરાત તઆકુબમેં (પીછા કરનેમેં) હી બઢેહે ચલે ગયે હૈં. ઉસકે બાદ આપને યે દુઆ માંગી.

"અય અલ્લાહ! આપ હમ પર એહસાન કીજિયે ઔર નબી (સ.અ.વ.) કે ફૂફીકે બેટે ઝુબૈર બિન અવામ ઔર આપકે ચચેરે ભાઈ ફઝલ બિન અબ્બાસકી વજહસે રંજ ન દીજિયે."

ઉસકે બાદ આપને ફરમાયા મઆશરલ મુસ્લિમીન! આપ લોગોંમેંસે કૌન કૌન ઉન નસરાની અરબોંકે તઆકુબમેં જાકર સહાબાકી ખબર લાએંગે જિસકા અજર અલ્લાહ અઝીઝ વ જલ્લ ઈનાયત ફરમાએંગે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને સબસે પેહલે જવાબ દિયા કે હઝરત ઈસ કામકે લિયે મૈં હાઝિર હૂં મૈં જાઉંગા. આપને ફરમાયા ખાલિદ! તુમ બહોત થક રહે હો તુમ મત જાઓ. ઉનહોંને કહા ખુદાકી કસમ! મેરે સિવા ઔર કોઈ નહીં જા સકતા. મૈં ઝરૂર જાઉંગા. યે કેહકર ઉનહોંને હઝરત હાઝિમ બિન જુબેર બિન અદીકે જો બની નજ્જારકે કબીલેકે શખ્સ થે ઉનકે ઘોડેસે જિસકા નામ હરતાલ થા ઔર જો સવારીમેં તેઝીકે અંદર હવાસે બાતેં કિયા કરતા થા અપના ઘોડા બદલ લિયા ઔર ઉસ પર સવાર હો ગયે. ઘોડેકે માલિક હઝરત હાઝિમ બિન જુબેર (રદિ.) ને આપકો મુખાતબ કરકે કહા અબા સુલેમાન! આપકો મુબારક હો આજ આપકી રાનકે નીચે વો ઘોડા હૈ જિસ પર મૈં જંગે ઉહદ, જંગે ખૈબર, ઝાતુસ સલાસિલ, તબૂક ઔર યમામામેં સવારી કર ચુકા હૂં. યે વોહી ઘોડા હૈ જિસ પર ગઝવએ હુનૈનકે રોઝ હઝરત અલી કર્રમલ્લાહુ વજહહૂ ઔર જંગે મુરતદીનકે દિન જનાબ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) સવાર હુએ થે ઔર હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) ને ફરમાયા થા કે મૈં ઈન દોનોં બેટોંકે હમરાહ હોકર ઉનસે ઝરૂર લડૂંગા.

આપ યે સુનકર બહોત ખૂશ હુએ ઔર ઉસકી લગામેં કૌમકે તઆકુબમેં કરકે છોડ દીં. આપકે સાથ મુસલમાનોંકી એક જમાઅત ભી હો લી. આપ બરાબર ઘોડેકો સરપટ ડાલે ચલે જા રહે થે હત્તાકે જિસ વક્ત આપ દૂર નિકલ ગયે તો આપકો તકબીર વ તહલીલકી આવાઝેં સુનાઈ દેને લગીં. આપ ઔર આપકે સાથિયોંને ભી તકબીરોંકે ના'રે બુલંદ કિયે. કુછ વકફાકે બા'દ ગુમ કરદા જાંબાઝાને ઈસ્લામ આતે હુએ દિખલાઈ દિયે. આગે આગે જનાબ હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.), હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ (રદિ.) ઔર હઝરત મિરકાલ બિન હાશિમ (રદિ.) તશરીફ લા રહે થે ઔર પીછે પીછે તમામ હઝરાત (રદિ.). આપ ઉનહેં દેખકર બેઈન્તિહા ખૂશ હુએ. ઉનકી તા'ઝીમ વ તકરીમ કી ઔર સલામકે બાદ હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ (રદિ.) સે કેહને લગે યા ઈબ્ને અમ્મ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)! ક્યા બાત થી ઔર આપ કહાં ચલે ગયે થે? ઉનહોંને કહા યા અબા સુલેમાન! અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને જબ મુશરિકીનકો શિકસ્ત દે દી ઔર વો ભાગ પડે તો હમને અપને ચંદ આદમિયોંકો ગાઈબ દેખકર યે સમઝ લિયા કે વો કૈદ હો ગયે. યે સોચકર હમને ઉનકા તઆકુબ (પીછા) કિયા કે અપને કૈદિયોંકો

છુડા લેં મગર હમને ઉનહેં ઉનકે હાથમેં જબ કૈદ ન દેખા તો લૌટ પડે. અબ યકીનન વો શહીદ હો ગયે હૈં. આપને કહાં વો ઝરૂર કૈદ હૈં શહીદ નહીં હુએ.

હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) ને કહા આપકો યે કિસ તરહ મા'લૂમ હુવા? આપને કહા કે સિવાએ દસ આદમિયોંકી નઅશોંકે મૈદાને જંગમેં ગ્યારહવીં નઅશ મૌજૂદ નહીં. પચ્ચીસ આપ હઝરાત હૈં ઔર બીસ હમ. ઈસ તરહ કુલ પચપન હુએ. પાંચ આદમી ગાઈબ હૈં જો યકીનન કૈદ હૈં. કૈદ હોનેવાલે નીચેકે હઝરાત થે.

રાફેઅ બિન ઉમૈરહ તાઈ, રબીઆ બિન આમિર, ઝિરાર બિન અઝવર, આસિમ બિન અમ્ર ઔર યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન (રદિ.). મુસલમાનોંકો યે સુનકર સખ્ત રંજ હુવા ઔર વો હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી ખિદમતે અકદસમેં લૌટ આએ. આપને હઝરત ઝુબેર બિન અવામ, હઝરત ફઝલ બિન અબ્બાસ, હઝરત મિરકાલ બિન હાશિમ (રદિ.) કો બખૈર વ આફિયત લૌટતે દેખકર ઝીન હીકે ઉપર સિજદએ શુક્ર અદા કિયા. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને કહા મઆશરલ મુસ્લિમીન! વલ્લાહ મૈંને ખુદા તઆલાકે રાસ્તેમેં શહાદતકે લિયે અપની જાનકો બહોત દફા' પેશ કિયા મગર અફસોસ કે મૈં જામે શહાદતકા મઝા ન ચખ સકા. જિન મુસલમાનોંકી મૌત કરીબ આ ગઈ થી વો ચલ બસે. ઔર જો કૈદ હો ગયે હૈં ઉનકી રિહાઈ ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા મેરે હી હાથસે હોગી.

સાઠ હઝાર કાફિર ફૌજકી શિકસ્ત

કેહતે હૈં કે મુસલમાનોંને યે રાત ખૂશીકે સાથ ગુઝારી. ઔર ચૂંકે હામિયાને રૂમકો શિકસ્તે ફાશ હુઈ થી ઈસ લિયે વો તમામ રાત પરેશાની ઔર બેચેનીમેં રહે. બાહાનને જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકો બુલાકર જંગકી કૈફિયત દરયાફત કી ઔર ઉસીકે સાથ શિકસ્તકી વુજૂહાત ભી દરયાફ્ત કરને લગા. ઉસને કહા બાદશાહ! હમ બરાબર મુસલમાનોં પર ગાલિબ આતે ચલે જાતે થે, હત્તાકે રાતકી ઝુલ્મતને તમામ ઝમીન વ આસમાનકો ઘેર લિયા મગર રાતકે હોતે હી એક શોરો ગોગા બુલંદ હુવા જિસને હમારી તમામ જમઈય્યતકો પરાગંદા કરકે રખ દિયા ઔર હમ બરાબર કટ કટકર ગિરને લગે. મેરી રાયમેં મુસલમાનોંકો મદદ વ ગલબા દેનેવાલા ઔર ઉનકી જંગમેં તાઈદ વ નુસરત કરનેવાલા કોઈ દૂસરા હી

હાથ હૈ જિસે આસમાન વ ઝમીનકે મા'બૂદકા હાથ કેહ સકતે હૈં. અગર ઐસા ન હોતા તો ઉનકી પુશ્ત પર ખુદાકી બેપનાહ તલવાર કામ ન કરતી, ઔર હમારી સાઠ હઝાર જમઈય્યતકે મુકાબલેમેં ઉનકે કુલ સાઠ આદમી ન નિકલકર આતે. બાહાનને કહા અગર મૈં તુમ લોગોંકો એલચી કરકે ભેજતા હૂંતો તુમહારી ઈસ્તિદઆ કબૂલ નહીં હોતી, ઔર અગર મુકાબલાકે લિયે રવાના કરતા હૂં તો તુમ શિકસ્ત ખાકર ભાગ આતે હો. સલીબકી કસમ! કલ મૈં ઉન પર ખૂદ હમ્લા કરૂંગા ઔર ઉનહેં મિટ્ટીમેં મિલાકર છોડૂંગા. તમામ રાત યે ઈસી મન્સૂબેમેં રહા ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર તમામ મુસલમાનોંકો ઝક (શિકસ્ત) દેનેકી ફિકરેં કરતા રહા.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કા અપને પાંચ સાંથિયોંકી રિહાઈકે લિયે બાહાનકે પાસ રવાના હોના

જિસ વક્ત રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે પાંચ જાંબાઝ રૂમિયોંકે હાથોંમેં ગિરિફતાર હો ગયે તો સહાબા (રદિ.) કો ઉસકા બહોત રંજ હુવા. ખુસૂસન હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કો સખ્ત રંજ ઔર ઈઝતિરાબ થા. આપ રંજ કી વજહસે રોતે થે ઔર બારી તઆલાકી દરગાહમેં ઉનકી રિહાઈકે લિયે દુઆ કરતે થે. ઉધર વો હઝરાત બાહાન મલઉન વ મગ્ઝૂબકે સામને પેશ કિયે ગયે ઔર ઉસને ઉનહેં નિહાયત હકારતકી નઝરસે દેખા ઔર જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીસે દરયાફત કરને લગા કે યે કૌન શખ્સ હૈં? ઉસને કહા યે મુસલમાનોંકી ફૌજકે આદમી હૈં, હમારે મુકાબલેકે લિયે યે સાઠ શખ્સ નિકલકર આએ થે જિનમેંસે મૈંને અકસરકો કત્લ ઔર બાઝકો ગિરિફતાર કરકે આપકે સામને હાઝિર કર દિયા હૈ. અબ ઉનમેં સિવાએ એક શખ્સકે ઔર કોઈ ઐસા આદમી બાકી નહીં રહા હૈ જિસકી ફરેબકારીસે હમ કિસી તરહકા ખૌફ કર સકેં, ઉનમેં અભી એક ઐસા શખ્સ મૌજૂદ હૈ જો ઉનહેં જંગમેં સાબિત કદમ રખતા હૈ ઔર ઉનકી હર તરહ મદદ કરતા રેહતા હૈ. ઉસને અરકા, તદમ્મુર, હૂરાન, બસરા, ઔર દમિશ્ક ફતહ કિયા. ઉસીને અજનાદીનકે લશ્કરકો શિકસ્ત દી. ઉસીને તુમા ઔર હરબીસકા પીછા કરકે મરજુદ દીબાજમેં મૌતકે ઘાટ ઉતારા ઔર ઉસીને હિરકલકી બેટીકો

ગિરિફતાર કિયા થા ઔર યે સબ કુછ ઉસી ખાલિદ બિન વલીદકી કારગુઝારિયાં હૈં. બાહાનને કહા સબસે પેહલે મેરે લિયે યેહી ઝરૂરી હૈ કે મૈં ઉસે કિસી બહાને ઔર મકરો ફરેબસે અપને પાસ બુલાકર ગિરિફતાર કર લૂં ઔર ફિર ઉસીકે સાથ ઈન પાંચોંકો ભી મૌતકે મુંહમેં દે દૂં. ઉસકે બાદ બાહાનને એક ફાઝિલ દાના ઔર ઝબાને અરબીકે ફસીહ ઔર માહિર શખ્સકો જિસકા નામ જરજા થા બુલાયા ઔર કહા કે મેરા ઈરાદા હૈ કે મૈં તુમહેં ઉન અરબોંકે પાસ ભેજૂં. તુમ વહાં જાકર ઉનસે યે કહો કે આપ હમારે પાસ અપના એક કાસિદ રવાના કરેં ઔર વો કાસિદ વો શખ્સ હો જિસકા નામ ખાલિદ બિન વલીદ હૈ કોઈ દૂસરા શખ્સ ન હો. જરજા ઘોડે પર સવાર હોકર મુસલમાનોંકે લશ્કરકી તરફ ચલા. રાસ્તેમેં હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) સે મુલાકાત હુઈ. આપને ફરમાયા ક્યા ચાહતા હૈ? ઉસને કહા બાદશાહને મુઝે આપકે પાસ રવાના કિયા હૈ ઔર કહા હૈ કે આપ હમારે પાસ કિસી એલચીકો ભેજેં. મુમકિન હૈ કે અલ્લાહ તઆલા હમારે ઔર આપકે દરમિયાન સુલહ કરા દેં. આપને ફરમાયા ઉસકે પાસ જાનેકે લિયે મૈં ખૂદ એલચી મૌજૂદ હૂં. યે કેહકર આપને ઉસે ઠહેરનેકા હુકમ દિયા ઔર આપ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પાસ તશરીફ લે ગયે ઔર તમામ કિસ્સા બયાન કરકે કેહને લગે કે મૈં બઝાતે ખૂદ ઉસકે પાસ જાનેકા ઈરાદા રખતા હૂં. આપને ફરમાયા અબા સુલેમાન! બારી તઆલા તુમહેં સહીહ વ સલામત રખ્ખે, હો આઓ. મુમકિન હૈ, કે બારી તઆલા ઉન્હેં યા ઉનકે કિસી ગિરોહકો તુમહારી વજહસે હિદાયત બખ્શ દે યા વો સુલહ ઔર જિઝયા દેને પર રાઝી હો જાએં ઔર ઈસ તરહ તુમહારી બદૌલત દુનિયા ખૂનરેઝીસે બચ જાએ. એક મુસલમાનકા ખૂન અલ્લાહ તઆલાકો તમામ મુશરિકીનસે ઝિયાદા મેહબૂબ હૈ. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને કહા, મૈં અલ્લાહ તઆલાસે ઉસકી મદદ ઔર નુસરત તલબ કરતા હૂં.

યે કેહકર આપ અપને ખૈમેમેં તશરીફ લાએ, હિજાઝી મોઝે પેહને, સિયાહ અમામા બાંધા, ચરી પટકા જિસમેં ચાંદીકી કડિયાં થીં કમરસે કસા. મુસવલમા કઝાઆબકા યમની તલવાર લટકાઈ. ઔર અપને ગુલામ હમામકો હુકમ દિયા કે વો સુર્ખ ખેમા જો તાઈફી ચમડેકા થા ઔર જિસમેં સોનેકે દો શમ્સે (કુન્દને) લગે હુએ થે જો ચમકતે થે, નીઝ આરાઈશ વ ઝેબાઈશકે લિયે ચાંદીકા હાશિયા થા આપને ઉસે હઝરત મથસરહ બિન મસરૂક અબસીકી ઝૌજએ મોહતરમાસે તીનસો દીનારકો ખરીદા થા, સાથ લેકર ચલે. હમામને ઉસે એક ખચ્ચર પર લાદા, સબ્ઝ કપડે ઔર સુર્ખ અમામા બાંધા, યમની તલવાર હાથમેં લી ઔર ચલનેકે લિયે

તૈયાર હો ગયે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) અપને ઘોડે પર જો નિહાયત તેઝ રફતાર ઔર દૌડમેં દૂસરે ઘોડોંસે બાઝી લે જાનેવાલા થા સવાર હુએ ઔર ચલનેકા ઈરાદા કર લિયા.

હઝરત અબૂ ઉબેદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા અબૂ સુલેમાન! અપને સાથ કુછ આદમી લે લો તાકે વો તુમહારી મદદ કર સકેં. આપને કહા અય અમીર! અગરચે મૈં આપકી ઈસ રાયકો પસદ કરતા હૂં મગર દીનમેં જબ્ર કરના જાઈઝ નહીં હૈ. નીઝ મુસલમાનોં પર મેરી ઈતાઅત ફર્ઝ નહીં કે મૈં ઉનહેં લે જાઉં, બાકી આપકો ઈખ્તિયાર હૈ આપ જિસે ચાહેં હુકમ દે દેં. મુસલમાનોંને જિસ વક્ત આપકા યે કલામ સુના તો હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) ને કહા યા અબા સુલેમાન! આપ બુઝુર્ગ ઔર અહલે ફઝલ લોગોંમેંસે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે રસૂલે મકબૂલ (સ.અ.વ.) કે કામ પર જા રહે હૈં. આપ જિસ વક્ત હમેં હુકમ દેંગે હમ ઉસી વક્ત હુકમ પૂરા કરનેકે લિયે તૈયાર હૈં યે કોઈ ઝબરદસ્તીકી બાત નહીં. આપ જિસ કામકે લિયે ચાહેં હમેં હુકમ દેં હમ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઔર જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારીમેં બહોત જલ્દી ઉસ કામકી તરફ ચલેંગે.

કેહતે હૈં કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને યે સુનકર સો સવાર અપને સાથ લેના ચાહે જિનમેં હઝરત મિરકાલ બિન હાશિમ, ઉત્બા બિન અબૂ વક્કાસ ઝહરી, શુરહબીલ બિન હસના, સઈદ બિન ઝૈદ બિન અમ્ર બિન નુફેલ અદવી, મયસરહ બિન મસ્રૂક, કૈસ બિન બુહૈરા મુરાદી, સહલ બિન અમ્ર આમિરી, જરીર બિન અબ્દુલ્લાહ બજલી, કઅકાઅ બિન અમ્ર તમીમી, જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ અન્સારી, સુહૈલ બિન આમિર, ઉબાદા બિન સામિત ખઝરજી, અસ્વદ બિન સુવૈદ માઝની, ઝુલકલાઅ હમીરી, મિકદાદ બિન અસ્વદ કુન્દી ઔર અમ્ર બિન મઅદીકરબ ઝુબૈદી (રદિ.) શામિલ થે. આપ બરાબર મુહાજિરીન ઔર અન્સારમેંસે ઈસી તરહ સાદાતે અરબકે શેહસવાર ચુનતે રહે હત્તાકે આપને સો જવાન જિનમેંકા હર એક તને તનહા એક પૂરે લશકરકા મુકાબલા કર સકતા થા મુન્તખબ ફરમાએ. ઉનહોંને જંગી લિબાસ પહેના, ચાદરેં ઓઢી, અમામે બાંધે, ખંજર લટકાએ, તલવારેં લટકાઈ. ઔર ઉમદા ઉમદા ઘોડોં પર સવાર હોકર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે હમરાહ ચલ પડે, હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કી દાઈં તરફ ઔર હઝરત મિકદાદ બિન અસ્વદ કુન્દી (રદિ.) આપકી બાઈં જાનિબ થે ઔર બાકી તમામ

હઝરાતને આપકો અપને હલ્કામેં લે રખ્ખા થા.

હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) કેહતે હૈં કે હમને ચલનેકે વક્ત ઝોર ઝોરસે તકબીર વ તહલીલકે ના'રે લગાએ. હઝરત નસર બિન સાલિમ માઝનીકા બયાન હૈ કે જિસ વક્ત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) તશરીફ લે જાને લગે તો મૈંને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી તરફ દેખા. આપકે આંસૂ આપકે રૂખ્સારે મુબારક પર બેહ બેહકર આ રહે થે ઔર આપ કુરઆન શરીફકી એક આયત પઢતે જાતે થે. મૈંને કહા યા અમીરૂલ મુઅમિનીન! આપ ક્યૂં રો રહે હૈં? આપને ફરમાયા ઈબ્ને સાલિમ! વલ્લાહ યે હઝરાત ઈસ દીનકે મુઈન વ મદદગાર હૈં. અગર અબૂ ઉબૈદાકી અમારતમેં ખુદા ન ખ્વાસ્તા ઈનમેંસે કિસી એકકો ભી તકલીફ પહોંચ ગઈ તો રબ્બુલ આલમીનકે હુઝૂરમેં ઔર અમીરૂલ મુઅમિનીન ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.)કે દરબારમેં મેરા ફિર ક્યા ઉઝર હોગા.

ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કા બાહાનકે પાસ બતૌરે એલચીકે જાના

જિસ વક્ત હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર આપકે તમામ સાથી રૂમિયોંકે લશ્કરકે કરીબ પહોંચે તો ઉનહોંને દુશ્મનકે લશ્કરકી તરફ આંખ ઉઠાકર દેખા. યે લશ્કર ચૌળાઈમેં પાંચ ફરસખ (ચાલીસ કિલોમીટર) તક પડાવ કરતા ચલા ગયા થા ઔર હર તરફ લોહા હી લોહા ચમક રહા થા. ઉનહોંને ઝોરસે આવાઝે બુલંદ કીં ઔર કહા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્દહૂ લાશરીક લહૂ વ અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ. જિસ વક્ત યે આગે બઢે તો સબસે પેહલે દુશ્મનકે તલીઆ (હરાવલ) મેં કદમ રખ્ખા. ચૂંકે ઉસકી કમાન જબલા બિન અયહમકે હાથમેં થી. ઉસને કહા તુમ કૌન હો? ઉસે જવાબ દિયા ગયા કે યે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) હૈં જો બાહાનકે પાસ બતૌરે એલચીકે આએ હૈં તાકે ઉસે હિદાયતકી તરફ બુલાએં.

ઉસને કહા અભી આપ યહીં ઠેહરેં તાકે મૈં બાદશાહ બાહાનસે આપકે આનેકી ઈજાઝત હાસિલ કર લૂં. યે કેહકર બાહાનકે પાસ ગયા ઔર કહા કે ખાલિદ બિન વલીદ સરદારે અરબ સો ઐસે આદમિયોંકો સાથ લેકર જિનકા હર એક એક હમ્લા આવર શેર મા'લૂમ હોતા હૈ આપકે પાસ આએ હૈં. બાહાનને કહા મૈંને તો ફકત ખાલિદ બિન વલીદકો બુલાયા થા કિસી દૂસરે આદમીકો નહીં બુલાયા

થા. જબલા યે સુનકર મુસલમાનોંકે પાસ આયા ઔર કેહને લગા યા મઆશરલ અરબ! બાહાનને તો તને તન્હા ખાલિદ બિન વલીદ હીકો બુલાયા થા કે શાયદ બાતચીતકે બાદ ઉન દોનોંમેં કોઈ સુલહકી સૂરત નિકલ આએ. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા તૂ અપને સરદારકે પાસ જાકર કેહ દે કે ખાલિદ તને તન્હા બગૈર અપને દોસ્તોંકે કભી નહીં આએગા, ક્યૂંકે વો બગૈર ઉનકી રાય ઔર મશ્વરેકે કિસી બાતકા ઈખ્તિયાર નહીં રખતા ઔર હર એક કામમેં ઉનકે મશ્વરાકા મોહતાજ હૈ.

જબલા યે સુનકર ફિર બાહાનકે પાસ ગયા ઔર આપકી ગુફતગૂસે ઉસે ઈત્તિલાઅ દી. ઉસને કહા કે ઉનહેં આનેકી ઈજાઝત દે દે, મગર જિસ વક્ત વો મેરે ખૈમેકે પાસ આ જાએં તો ઉનહેં ઘોડોંસે ઉતરને ઔર તલવારોંકે રખ દેનેકા હુકમ દે દેના. ચુનાંચે જબલાને આકર ઉનહેં ઈજાઝત દી ઔર યે હઝરાત ઘોડે બળ્હા બળ્હાકર ઉસકી તરફ ચલે. રૂમિયોંકે સરદાર બહાદુર ઉનકે ચારોં તરફ ઉનકે સાથ ચલ રહે થે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) સર ઝુકાએ હુએ ખામોશ બળ્હે ચલે જા રહે થે, ન દાએં દેખતે થે ઔર ન બાએં. ઈસી તરહ આપકે સાથી નિહાયત બેફિક્રીકે સાથ આપકે સાથ સાથ થે. ન ઉનહેં રૂમિયોંકી તા'દાદસે ફિક્ર થા ન સાઝો સામાનસે ડર ઔર અંદેશા, હત્તાકે વો બાહાનકે ખૈમે તક ઈસી શાનો શૌકતકે સાથ બરાબર બળ્હે ચલે જા રહે થે.

જિસ વક્ત ઐન ખૈમેકે સામને હુએ તો જબલાને ઝોરસે એક આવાઝ દી ઔર કહા મઆશરલ અરબ! ચૂંકે તુમ બાદશાહકે ખૈમે તક પહોંચ ગયે હો ઈસ લિયે ઘોડોંસે ઉતર જાઓ ઔર અપની અપની તલવારોંકો યહીં રખ દો. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયાં હમ ઘોડોંસે ઉતરકર પૈદલ જાએંગે મગર તલવારેં હમારી ઈઝઝત ઔર બુઝુર્ગીકી નિશાનિયાં હૈં હમ ઈસ ઈઝઝત વ તકરીમકો જિસકે વાસ્તે હમારે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) મબઉસ હુએ હૈં કભી નહીં છોડ સકતે. તર્જુમાનને આપકે યે અલ્ફાઝ બાહાનસે દોહરાએ. ઉસને કહા જિસ તરહ યે ચાહેં ઉસી તરહ ઉનહેં ઈજાઝત દે દો. યે સુનતે હી હાજિબોંને (દરબાનોંને) ઉનહેં પુકારા મઆશરલ મુસ્લિમીન જિસ તરહ ચાહો આ જાઓ. ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે યે ફિદાઈ ઘોડોંસે ઉતરે, પાપ્યાદા હુએ ઔર ઈસ શાનો શૌકત ઔર ફખ્રો અઝમતકે સાથ અકડતે હુએ ચલે કે સીને નિકલે હુએ થે. લટકાઈ હુઈ તલવારેં ખીંચતી ઔર રગડતી હુઈ ચલી જા રહી થીં. રૂમિયોંકી સફેં ફટતી જાતી થીં. ઉનકે દિલાવર જગહ છોડતે ઔર પીછે હટતે જા રહે થે ઔર યે અલ્લાહકે શેર

બેખૌફ વ ખતર આગે બઢતે હુએ ચલે જા રહે થે, હત્તાકે યે તકિયોં, મસ્નદોં ઔર દીબાજકે ફર્શો તક પહોંચ ગયે. બાહાન જો અપને તખ્ત પર બૈઠા હુવા થા દિખલાઈ દિયા. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે સહાબા (રદિ.) ને જિસ વક્ત યે તકલ્લુફાત ઔર ઉનકી મુલ્કી ઔર દુનિયાવી ઝીનત વ અઝમત ઔર ફખ્રો મબાહાતકે યે મંઝર દેખે તો અલ્લાહ તઆલાકી અઝમત વ બુઝુર્ગી બયાન કરને લગે. ઉનકે સામને બૈઠનેકે લિયે કુરસિયાં પેશ કી ગઈ મગર ઉનહોંને ઉન્હેં ઉઠાકર અલાહિદા રખ દિયા ઔર તમામકે તમામ ઝમીન પર બૈઠ ગયે. બાહાન યે દેખકર હંસા ઔર કેહને લગા યા મઆશરલ અરબ! ન તો તુમને હમારી બુઝુર્ગી વ અઝમતકા ઈકરાર કિયા ન કુરસિયોં પર બૈઠે, ન હમારા અદબ વ એહતિરામ કિયા ઔર હમારે ફર્શકો પરેશાન ઔર ઉલટકર રખ દિયા. આખિર ઉસકી ક્યા વજહ હૈ? હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા. તુમહારા અદબ કરનેસે અલ્લાહ તઆલાકે સાથ અદબ કરના અફઝલ હૈ, ઔર તુમહારે ફર્શ વ ફરોશસે અલ્લાહ તઆલાકા ફર્શ ઝિયાદહ પાક હૈ.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદને અલ્લાહકી તૌહીદ ઔર ઈસ્બાતે રિસાલત ઔર અકાઈદે ઈસ્લામકી વઝાહતકે બાદ ફરમાયા. જો શખ્સ હમારી પૈરવી કરે ઔર હમારે સાથ શરીક હો જાએ તો વો હમારા ભાઈ હૈ. હમારા માલ વ અસ્બાબ ઉસકા માલ વ અસ્બાબ હૈ. ઉસકે ઉપર વો સબ કુછ ફર્ઝ હૈ જો હમ પર લિખ દિયા ગયા હૈ, લેકિન અગર કોઈ ઈસ્લામકા ઈન્કાર કરે તો ઉસકી રિહાઈકી સૂરત યે હૈ કે વો અપની તરફસે હમેં જિઝયા દે ઔર ઈસ તરહ અપની જાન વ માલ ઔર અહલો અયાલકો મેહફૂઝ કર લે, લેકિન અગર ઈસ્લામકા ઈન્કાર કરતે હુએ કોઈ શખ્સ જિઝયાકા ભી ઈન્કાર કર દે તો ફિર હમારે ઔર ઉસકે દરમિયાન ફૈસલા કરનેવાલી તલવાર હૈ. ઔર બસ અલ્લાહ તઆલા જો સબસે બેહતર હાકિમ હૈ જિસકે હકમેં ચાહે ઈસ તલવારસે ફૈસલા કરા દે. હમ તુમહેં ભી ઈન તીન હી બાતોંકી તરફ દા'વત દેતે હૈં. સબસે પેહલે યે હૈ કે તુમ યે કહો **અશહદુ અંલ્લાહ ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહદહૂ લાશરીક લહૂ વ અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ** અગર યે મંઝૂર નહીં તો ઉસકે બાદ હર બાલિગ મર્દકી તરફસે સાલ ભરમેં બતૌરે જિઝયાકે એક દીનાર દેના કબૂલ કરો. ક્યૂંકે ન નાબાલિગ પર જિઝયા હૈ ન ઔરત પર ઔર ન ઉસ રાહિબ પર જિસને અપની ઝિંદગી સૂમઆ (ગિરજાઘર) કે લિયે વક્ફ કર દી.

બાહાનને કહા **લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહ** પઢ લેનેકે

બાદ ક્યા હમ પર કુછ ઔર ભી ફરાઈઝ આઈદ હોતે હૈં? આપને ફરમાયા નમાઝેં પઢના, ઝકાત દેના, રોઝે રખના, બૈતુલ હરામકા હજ કરના, કાફિરોંકે સાથ જિહાદ કરના ઔર અમ્ર બિલ મા'રૂફ ઔર નહી અનિલ મુન્કર પર અમલ કરના. અલ્લાહવાલોંસે મહઝ ખૂશ્નૂદી બારી તઆલાકે લિયે મુહબ્બત રખના ઔર ઉસકે દુશ્મનોંસે અદાવત કરના. ઔર અગર ઉનકા ઈન્કાર કરોગે તો જબ તક અલ્લાહ તઆલા જિસે ઉનકી મરઝી હો ઉસે અપની ઝમીનકા વારિસ ન કર દેં ઉસ વક્ત તક હમારે ઔર આપકે દરમિયાન જંગ જારી રહેગી.

બાહાનકા ઈસ્લામ લાનેસે ઈન્કાર

બાહાનને કહા આપકી સમઝમેં જો આએ કીજિયે હમ અપને મઝહબસે કભી નહીં ફિર સકતે, ઔર ન જિઝયા દે સકતે હૈં. બાકી રહા આપકા યે કેહના કે અલ્લાહ તઆલાકે દસ્તે કુદરતમેં હૈ અપને બંદોંમેંસે જિસે ચાહેં ઝમીનકા વારિસ કર દેં, મૈં ઉસકી તસ્દીક કરતા હૂં. આપને યે બિલકુલ સચ ફરમાયા હૈ, ન વો હમારી થી ન આપકી બલ્કે એક દૂસરી કૌમકી થી. હમને ઉસસે લડકર હાસિલ કર લી થી ઔર ઉસકે માલિક હો ગયે થે. અબ હમારે ઔર આપકે દરમિયાન જંગ હૈ. અલ્લાહકા નામ લેકર મુકાબલેમેં આ જાઓ. આપને ફરમાયા ખુદાકી કસમ! તુમ હમસે ઝિયાદા જંગકે ખ્વાહિશમંદ નહીં હો, મૈં ગોયા ઈસ વક્ત લડાઈકો જારી દેખ રહા હૂં. ફતહ વ નુસરત આ આકર હમારે કદમ ચૂમ રહી હૈ. મૈંને તુઝે શિકસ્ત દે દી હૈ ઔર તૂ રસ્સીમેં બંધા હુવા મેરે આગે આગે નિહાયત ઝિલ્લત વ હકારતકે સાથ ચલા જા રહા હૈ ઔર હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.) કી બારગાહમેં પેશ કિયા ગયા ઔર ઉનહોંને તેરી ગરદન માર દેનેકા હુકમ નાફિઝ ફરમા દિયા હૈ.

જબલા યે સુનકર આગ બગોલા હો ગયા, ઔર ઉસે સખ્ત ગુસ્સા આયા. ઉસકે દરબારી, પેહરેદાર, કિયાસરા ઔર હિરકલિયાકે બહાદુરોંને ઉસકા ગુસ્સા દેખકર આપકો શહીદ કર ડાલનેકા તહિય્યા કર લિયા ઔર ઉસકે હુકમકે મુન્તઝિર હો ગયે. બાહાન કિસી કદર ગુસ્સા દબાકર કેહને લગા ખાલિદ! મૈં તુમસે બાતેં કર રહા થા ઔર મેરે દિલમેં તુમહારી મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ થી. મગર અબ ઉસકી જગહ ગઝબ ઔર ગુસ્સાને લે લી. મસીહકી કસમ! મૈં અભી તુમહારે સામને હી તુમહારે ઉન પાંચોં આદમિયોંકો જો હમારે યહાં કૈદ હૈં બુલાઉંગા

ઔર ઉનકી ગરદનેં મરવા દૂંગા.

આપને ફરમાયા બાહાન મૈં જો કુછ કેહતા હૂં સુન! તુ નિહાયત હકીર બેહદ ઝલીલ ઔર બહોત કમીના શખ્સ હૈ. ઉન પાંચોંકી ખ્વાહિશ ઔર તમન્ના હી યે હૈ કે હમ શહીદ હો જાએં, ઔર ચૂંકે વો હમમેંસે હૈં ઔર હમ ઉનમેંસે ઈસ લિયે હમારી ભી આરઝૂ યેહી હૈ, મગર યાદ રખ અગર તૂને ઉનહેં કતલ કર દિયા તો મૈં ભી ઈસ તલવારસે અભી તેરા સર ઉડા દૂંગા ઔર હમારા હર એક આદમી તેરે બહોતસે આદમિયોંકે પરખચે ઉડાકર રખ દેગા.

યે કેહકર આપ અપની જગહસે ઉછલકર ખડે હો ગયે ઔર અપની તલવારકો ફૌરન મયાનસે ખીંચ લિયા. અસ્હાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ભી આપકા ઈત્તિબાઅ કિયા ઔર નંગી તલવારેં કર કરકે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહ કે ફલક શિગાફ ના'રે બુલંદ કરને શુરૂ કર દિયે. મસ્ત હાથીકી તરહ ઝૂમતે થે ઔર હમ્લા આવર દરિંદોંકી તરહ ઘૂમતે થે. મૈદાને કારઝારકે ગરમ હોનેકા ઈન્તિઝાર થા ઔર ઉસી જગહ શહાદતકા લબરેઝ જામ મુંહસે લગા લેનેકા ઈઝતિરાબ વ ઈન્તિશાર થા.

મુસ્લિમ બિન અબ્દુલ હમીદને અપને દાદા રાફેઅ બિન માઝિન (રદિ.) સે બયાન કિયા હૈ કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) જિસ વક્ત બાહાનકે પાસ તશરીફ લે ગયે થે આપકે ઈસ છોટેસે દસ્તામેં મૈં ભી આપકે સાથ થા. હમ બાહાનકે ખૈમેમેં થે જિસ વક્ત હમને અપની ચમકતી હુઈ તલવારોંકો મયાનસે બાહિર કરકે રૂમિયોંકો કતલ કરનેકા ઈરાદા કર લિયા તો હમારી નઝરોંમેં ઉનકે લશ્કરકી કુછ હકીકત નહીં થી. હમને યકીન કર લિયા થા કે હમારે લિયે હશ્રકા મૈદાન યેહી કારઝાર હોગા ઔર હમ ઈસી જગહસે ઉઠાએ જાએંગે. બાહાનને જિસ વક્ત હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર હમારે ઈરાદોંકો ઈસ તરહ બઢતા હુવા દેખા ઔર ઉસે હમારી તલવારોંકી નોકોં પર અપની મૌત ઈસ તરહ દિખલાઈ દી તો ચિલ્લા ઉઠા ઔર કેહને લગા ખાલિદ! ઠહેરો જલ્દી ન કરો, જલ્દીમેં હલાક હો જાઓગે. મૈં જાનતા હૂં તુમને યે કામ ઈસ વજહસે કિયા હૈ કે તુમ કાસિદ હો ઔર કાસિદ હમ્લા કર લેતા હૈ મગર કતલ નહીં કિયા જાતા. મૈંને તુમસે યે બાતેં મહઝ તુમહારી આઝમાઈશકે લિયે કી થીં તાકે મૈં તુમહારી રાય મા'લૂમ કર સકૂં કે ક્યા હૈ. અબ મૈં તુમસે કિસી તરહકા તઆરૂઝ યા મુઆખઝા નહીં કરતા. તુમ અપને લશ્કરકી તરફ લૌટ જાઓ ઔર કલકે લિયે જંગકી તૈયારી કર લો. જિસે બારી તઆલા ફતહ ઈનાયત કરેંગે ઉસે હી ફતહ હોગી. આપને યે સુનકર તલવાર મયાનમેં કી ઔર

ફરમાયા, કૈદિયોંકે મુતઅલ્લિક ક્યા રાય હૈ? ઉસને કહા મૈં ઉનહેં તુમ્હારે ખાતિર ઔર બનઝરે બખ્શિશ છોડ દેતા હૂં તાકે વો કલ જંગમેં તુમ્હારી મદદ કરેં ઔર મુસલમાન લડાઈમેં મગ્લૂબ ન હો સકેં. વો હમારા ઈસ વક્ત કુછ નહીં બિગાડ સકતે. આપ યે સુનકર બહોત ખુશ હુએ ઔર બાહાનને ઉનહેં છોડ દેનેકા હુકમ દે દિયા.

કેહતે હૈં કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર આપકે તમામ સાથી હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી ખિદમતમેં પહોંચે. આપકો સલામ કિયા. મુસલમાન અપને ભાઈયોંકી રિહાઈસે નિહાયત ખુશ હુએ. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) સે તમામ કિસ્સા બયાન કિયા ઔર કહા સાહિબે મુનીર ઔર રોઝએ રસૂલે અતહર (સ.અ.વ.) કે માલિકકી કસમ! બાહાનને મહઝ હમારી તલવારોંસે ડરકર ઉનકો છોડા હૈ વરના વો ઐસા નહીં થા કે ઉનકો છોડ દેતા. આપને તમામ કિસ્સા સુનકર ફરમાયા, બાહાન નિહાયત હોશિયાર ઔર મર્દે હકીમ મા'લૂમ હોતા હૈ મગર શયતાન ઉસકી અકલ પર ગાલિબ હો ગયા હૈ. અચ્છા તુમ કિસ શર્ત ઔર કરારદાદ પર ઉસસે અલાહિદા હુએ હો? હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને કહા લડાઈ પર ઔર ઉસ પર કે જિસે ચાહેં બારી તઆલા ફતહ બખ્શેં.

મુસલમાનોંકી જંગકે લિયે તૈયારી

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને યે સુનકર સરદારાને લશ્કરકો જમા કિયા ઔર બતૌરે ખતીબકે ખડે હોકર અલ્લાહ તઆલાકી તા'રીફ કી. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) પર દુરૂદ શરીફ ભેજા ઔર ફરમાયા કે દુશ્મનકા ઈરાદા કલ સુબહ લડાઈકા હૈ ઈસ લિયે તૈયાર હો જાઓ ઔર અલ્લાહ તઆલા પર એ'તિમાદ રખ્ખો. મુસલમાનોંને યે સુનકર સાઝો સામાન દુરૂસ્ત કરના શુરૂ કિયા. શેહસવારાને ઈસ્લામને એક દૂસરેકો જંગકી તરગીબ દી ઔર એક દૂસરેકો આમાદા કરને લગે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) અપને લશ્કર ઝહફકે પાસ તશરીફ લે ગયે ઔર ફરમાયા મુસલમાનો! યે સમઝ લો કે જિન કાફિરોંકો તુમને મુતઅદ્દદ જગહ શિકસ્ત દી હૈ. ઉનહોંને અબ અપને તમામ મુલ્કોં ઔર શહેરોંસે ફોજેં તલબ કી હૈં, મૈં ઉનકે લશ્કરમેં ગયા થા. મૈંને ઉનહેં દેખા હૈ કે વો ચ્યૂંટી દલકી તરહ તમામ મૈદાનમેં ફૈલે પડે હૈં. સાઝો સામાન ભી ઉનકે પાસ બહોત હૈ મગર ન ઉનકે દિલ હૈ ન કોઈ મુઈન મદદગાર હૈ, ક્યૂંકે બારી તઆલા ફરમાતે હૈં.

તર્જુમા :- યે ઈસ વાસ્તે હૈ કે ઈમાનવાલોંકે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા માલિક ઔર મદદગાર હૈં ઔર કાફિરોંકા કોઈ માલિક વ મદદગાર નહીં.

કલ સુબહ યે લડાઈ કરાર પાઈ હૈ ઔર હમારે ઉનકે દરમિયાન યેહી એક ફૈસલાકુન જંગ હોગી, તુમ ચૂંકે જવાંમર્દી ઔર શિદ્દતકે અહલ હો ઈસ લિયે તુમ અપની રાયસે મુઝે ખબરદાર કરો કે તુમહારી ક્યા રાય ઔર મરઝી હૈ? ખુદાવંદ તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએં ઔર જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરે. ઉનહોંને કહા અય અમીર! જંગ તો હમારી ખ્વાહિશ ઔર ઐન તમન્ના હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તેંમેં કુરબાન હો જાને ઔર અપની જાનોંકો પેશ કર દેનેસે બેહતર ઔર ક્યા ખૂશી હોગી. હમ ઈન્શા અલ્લાહુલ અઝીઝ હર્બ વ ઝર્બ ઔર નેઝા વ તલવારકા મુકાબલા નિહાયત બેજિગરીકે સાથ કરેંગે ઔર ઉસ વક્ત તક કે અહકમુલ હાકિમીન જો સબસે બેહતર હાકિમ હૈ કોઈ ફૈસલા ન કર દે ઈસી તરહ બરાબર જાનતોડ કોશિશ કરતે રહેંગે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) યે સુનકર બહોત ખૂશ હુએ ઔર ફરમાયા, બારી તઆલા તુમહેં તૌફીક ઈનાયત ફરમાએં. જંગકે સામાનસે તૈયાર હો જાઓ.

કેહતે હૈં કે અભી યે રાત ગુઝરને ભી નહીં પાઈ થી કે મુસલમાનોંને ખૂશીખૂશી ઔર જિહાદકે શૌકમેં લડાઈકા તમામ સાઝો સામાન તૈયાર કર લિયા ઔર લડાઈકે હથિયારોંસે લેસ હોકર ફરાગત હાસિલ કર લી. મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં કોઈ શખ્સ બાકી નહીં રહા થા જિસને હથિયારોંસે મુસલ્લહ હોકર સુબહકા ઈન્તિઝાર ન કિયા હો. આખિર સુબહ હુઈ, મુઅઝ્ઝિનોંને લશ્કરે ઈસ્લામમેં હર ચહાર તરફ અઝાનેં દીં. અલ્લાહુ અકબરકે બુલંદ બાંગ ના'રે ફિઝાએ આસમાનીમેં ગૂંજ ઉઠે. તૌહીદકે બંદે રબ્બે કા'બાકી ઈબાદતકે લિયે દૌડે ઔર વુઝૂ કર કરકે હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પીછે સફ બાંધકર ખડે હો ગયે. આપને ઉનહેં નમાઝ પઢાઈ ઔર જિસ વક્ત યે ઈસ્લામકે ફિદાઈ નમાઝસે ફારિગ હો ગયે તો લડાઈકે લિયે અપને અપને ઘોડોં પર સવાર હોકર સફબંદી કરને લગે. તીન સફેં ઈસ તરહ પે દરપે મુરત્તબ કીં કે પેહલી સફ દૂસરીકો નહીં દેખ સકતી થી.

યરમૂકમેં મુસલમાનોંકા સફબસ્તા હોના

જિસ વક્ત સફેં મુરત્તબ હો ચુકીં તો ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પાસ આએ ઔર કહા અય અમીર! લડાઈકે

મુતઅલ્લિક આપ ક્યા અહકામ નાફિઝ ફરમાના ચાહતે હૈં? આપને ફરમાયા કે હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) કો લશ્કરકે મયમના (દાંઈ તરફકી ફૌજ) પર મુકર્રર કર દો. ઉનહોંને કહા કે વાકઈ વો ઉસીકે કાબિલ હૈં.

ઉસકે બાદ આપને હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) સે ફરમાયા કે તુમ મયમના પર ચલે જાઓ. યે અપના નિશાન લેકર લશ્કરકે મયમના પર ખડે હો ગયે. ઉસકે બાદ આપને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) સે દરયાફત કિયા કે મયસરા (બાંઈ તરફકી ફૌજ) પર કિસે મુકર્રર કરના ચાહિયે? ઉનહોંને ફરમાયા કે કનાના બિન મુબારક કનાની (રદિ.) કો (યા અમ્ર બિન મઅદી કરબ ઝુબૈદી (રદિ.) કો વલ્લાહુ આ'લમ ઉન દોનોં હઝરાતમેંસે કિસકે મુતઅલ્લિક ફરમાયા) ચુનાંચે આપને ઉનહેં મયસરાકી તરફ રવાના કર દિયા.

હઝરત યૂસુફ બિન મઅન (રદિ.) કેહતે હૈં કે હઝરત કનાનાકી બહાદુરી ઔર કમાલકા યે હાલ થા કે યે લડાઈકે ફનમેં યકતા સમઝે જાતે થે. અપની બતાલત (બહાદુરી) વ શુજાઅત ઔર શિદ્દતે ફિરાસતકી વજહસે યે અપને બની કનાનાકી તરફસે અકેલે દુશ્મનોંકે મુકાબલામેં નિકલા કરતે થે ઔર ઉનકે દુશ્મન અરબ મિલકર ઉનકા મુકાબલા કિયા કરતે થે. જિસ વક્ત યે મુકાબલામેં પહોંચ જાયા કરતે થે તો અપની લડાઈ બયાન કર કરકે ઉનકો ડાંટા કરતે થે. દુશ્મન તેઝ ઘોડોં પર સવાર હોકર ઉનકી તરફ બઢતે રેહતે ઔર યે બરાબર મુકાબલા કરતે હુએ ઉનહેં કતલ કરતે રહતે થે. અગર યે ઉન પર કામિયાબ હો ગયે તો ફહુવલ મુરાદ. ઔર અગર દુશ્મનોંકા ગલ્બા હો જાંતા થા તો યે ઘોડેસે ઉતરકર ઉનકે સામને તેઝ દૌડા કરતે થે ઔર વો ઘોડોંકે સવાર ઉનકી ગર્દ તક ભી નહીં પહોંચ સકતે થે.

હઝરત અબૂ ઉબૈદાકા તમામ લશ્કરે ઈસ્લામ પર હઝરત ખાલિદકો સિપેહસાલાર મુકર્રર કરના

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને જિસ વક્ત ઉનહેં મયસરા પર મુકર્રર ફરમાયા તો ઉનહોંને ઉસકો મંઝૂર કર લિયા ઔર યે મયસરા પર ચલે ગયે. ઉસકે બાદ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કી તરફ મુતવજ્જેહ હુએ ઔર ફરમાયા અબૂ સુલેમાન! મૈં તુમહેં તમામ લશ્કર પર ઉસમેં ખ્વાહ સવાર હોં યા પૈદલ, સરદાર

મુકર્રર કરતા હૂં. તુમ અપની માતહતીકે લિયે પૈદલ સવાર પર જિસે ચાહો હાકિમ મુકર્રર કર દો. આપને કહા મૈં અભી ઉન પર એક ઐસે શખ્સકો મુકર્રર કરતા હૂં જિસકી નઝીર મુસલમાન નહીં પેશ કર સકતે.

ઉસકે બાદ આપને હઝરત હાશિમ મિરકાલ બિન ઉતબા બિન અબૂ વક્કાસકો આવાઝ દી ઔર ફરમાયા, તુમહેં જનાબ અમીરે લશ્કર પૈદલ ફૌજકે ઉપર મામૂર કરતે હૈં. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા હાશિમ! ઉતરો ઔર બારી તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએં ઉનકે સાથ મિલ જાઓ, મૈં ભી ઉસી જગહ તુમહારી મુવાફિકત કરનેવાલા હૂં.

જંગી અહકામાત

કેહતે હૈં કે જિસ વક્ત હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) તમામ સફેં મુરત્તબ કર ચુકે તો હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઉનસે કહા કે અબ આપ તમામ અલમબરદારોં ઔર સરદારાને લશ્કરકે પાસ કેહલા ભેજિયે કે વો મેરે માતહત કામ કરેં, ઔર જિસ તરહ ઉનહેં મૈં કહૂં ઉસ તરહ લડાઈકોં સર અંજામ દેં. આપને યે સુનકર હઝરત ઝહ્હાક બિન કૈસ (રદિ.) કો બુલાકર હિદાયત કી કે વો તમામ અસ્હાબે રાયાતકે પાસ જાકર ઈસ અમ્રકા એ'લાન કર દેં કે અમીર અબૂ ઉબૈદા (રદિ.) કા હુકમ હૈ કે તુમ તમામ લોગ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કી ઝેરે કમાન હો. તુમહેં ચાહિયે કે જો કુછ વો અહકામ નાફિઝ ફરમાએં તુમ ઉન પર કારબંદ રહો ઔર બિલકુલ ખિલાફ ન કરો. હઝરત ઝહહાક બિન કૈસ (રદિ.) ને યે સુનકર તમામ સરદારાને લશ્કર ઔર અસ્હાબે રાયાતકે પાસ ગશ્ત લગાના શુરૂ કિયા ઔર હર એકકો ઉસકી હિદાયતસે આગાહ કિયા, હત્તાકે આપ હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) કે પાસ ભી પહોંચે ઔર ઉનહેં ભી ઈસ હુકમસે રુશનાસ (વાકિફ) કરાયા.

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે જબ હઝરત ઝહ્હાક (રદિ.) હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે મુતઅલ્લિક હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કા હુકમ અસ્હાબે રાયાતકે પાસ પહોંચા ચુકે તો હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને સફોંકે દરમિયાનમેં ચક્કર લગાના શુરૂ કિયા ઔર હર એક નિશાનકે પાસ ખડે હોકર ઈસ તરહ ઉનહેં તલ્કીન દેની શુરૂ કી, યા અહલે ઈસ્લામ! સબ્ર ઔર ઈસ્તિકલાલ, શુજાઅત વ બહાદુરીકી દલીલ હૈ. ઔર બદદિલી વ નામુરાદી ઝિલ્લત

વ ખુસરાનકી નિશાની હૈ. સબરવાલે હમેશા ગાલિબ હોતે હૈં ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉસ ફરીકકી જો હક પર હો ઔર સબરકો કામમેં લાએ હમેશા નુસરત વ મદદ ફરમાતે હૈં. યહાં ચમકતી હુઈ તલવારોંકા જો મુકાબલા કરતા હૈ ઔર તેઝ શમશેરોંકી નોકોંકે સામને જો સીના સિપર હો જાતા હૈ તો યાદ રખ્ખો જિસ વક્ત વો અરહમુર્રાહિમીનકે સામને હાઝિર હોતા હૈ વો જૂદો કરમ ઔર બખ્શિશ વ ઈન્આમકી સરતાપા હસ્તીકે મરતબાકો બુલંદ, ઉસકી ઈઝઝતકો ઝિયાદા, ઉસકે ફઅલકો મમનૂન ઔર ઉસકી સઈકો મશ્કૂર કરતા હૈ. **વલ્લાહુ યુહિબ્બુશ્શાકિરીન** આપ યેહી તકરીર કરતે હુએ ઔર દોહરાતે હુએ તમામ લશ્કરમેં ઘૂમ ગયે ઔર હર એક સાહિબે અલમકે પાસ ખડે હોકર ઈનહીં અલ્ફાઝસે ઉનહેં તંબીહ કરતે રહે. હત્તાકે જિસ વક્ત આપને તમામ લશ્કરકા દૌરા કર લિયા તો આપને અપને પાસ મુસલમાનોંમેંસે બડે બડે બહાદુર ઔર શેહ સવાર જો નિહાયત સખ્ત જાંબાઝ વાકેઅ હુએ થે જમા' કિયે ઔર લશ્કરે ઝહફકે હઝરાતકો ભી ઉનમેં શામિલ કરકે ઉનહેં ચાર હિસ્સોં પર તકસીમ કિયા. એક હિસ્સા પર આપને હઝરત કૈસ બિન બુહૈરએ મુરાદી (રદિ.) કો મુકર્રર કરકે ઉનસે ફરમાયા, તુમ અરબકે મશ્હૂર શેહસવાર હો. ઈસ દસ્તા પર મુતઅય્યન રહો, ઔર જો મૈં કરૂં તુમ ભી કરતે રહો. દૂસરે હિસ્સા પર હઝરત મયસરહ બિન મસરૂક (રદિ.) કો ઔર તીસરે પર હઝરત આમિર બિન તુફૈલ (રદિ.) કો મુકર્રર કરકે ઉનહેં ભી હિદાયત કી, ચોથે હિસ્સેકો જો તમામ લશ્કરે ઝહફ પર મુશ્તમિલ થા ખૂદ અપની કમાનમેં રખ્ખા ઔર આફતાબકે તુલૂઅ હોનેસે પેહલે પેહલે ઈસ્લામકા યે પુરજોશ લશ્કર લડાઈકે સામાનસે આરાસ્તા હોકર લડાઈકે લિયે બિલકુલ તૈયાર હો ગયા.

રૂમી લશ્કરકી હાલત

ઉધર બાહાન અરમનીને અપને લશ્કરકો હુકમ દિયા કે વો લડાઈકે સાઝો સામાનસે બિલકુલ મુઝય્યન હો જાએ. ચુનાંચે વો ભી તૈયાર હો ગયે ઔર ઉનહોંને આગે બઢના શુરૂ કિયા. મુસલમાનોંકા લશ્કર ઉનસે પેહલે તૈયાર હો ચુકા થા ઔર વો લડાઈકે હર હથિયારસે બિલકુલ લેસ હો ચુકે થે. રૂમિયોંને જિસ વક્ત આગે બઢકર મુસલમાનોંકી સફબંદી ઔર આરાસ્તગી દેખી કે ગોયા ઉનકી હર એક સફ એક સંગીન કિલ્આ હૈ જો હિલાએ નહીં હિલ સકતા. પરિંદે ઉસ પર સાયા કર રહે હૈં. સફેં મિલી હુઈ હોનેકી વજહસે સીધે સીધે નેઝોંકા એક જાલ

હોકર રેહ ગયા હૈ. તો ઉનકે દિલ ડર ગયે, બદન કાંપ ઉઠે ઔર બારી તઆલાને ઉનકે દિલોંમેં એક રો'બ ભર દિયા. આગે બળ્હકર બાહાનને અપને લશ્કરકો મુરત્તબ કિયા. નસરાની અરબ યાની ગસ્સાન લહમ ઔર જુઝામકે કબીલોંકે લોગ સફોંસે આગે ખડે હુએ. ઔર જબલા એક ચાંદીકી સલીબ જિસકા વજન પાંચ રતલ થા ઔર જિસમેં સોનેકા ગ્લટ કિયા હુવા થા, ઔર જિસકે ચારોં કોનોં પર ચાર ચમકતે હુએ સિતારોંકી તરહ જવાહિર લગે હુએ થે લેકર ઉનકે આગે હુવા. બાહાનને ઉનકે પીછે તીસ સફેં મુરત્તિબ કીં જિસકી હર એક સફમેં મુસલમાનોંકે તમામ લશ્કર જિતની તા'દાદ મૌજૂદ થી, ઔર હર એક સફમેં બહોત ઝિયાદા નિશાનાત ઔર સલીબેં મામૂર કી ગઈ થીં. બાહાનને રેહબાનોં ઔર પાદરિયોંકે સાથ જો ઈન્જીલ પળ્હતે ઔર ઉસે ધૂની દેતે જાતે થે એક ચક્કર લગાયા.

રૂમિયોંકે સરદાર મુતલાકે મુકાબલામેં રૂમાસ વાલીએ બસરાકા નિકલના

જિસ વક્ત ઉસકી તમામ સફેં પૂરી તરહસે મુકમ્મલ હો ચુકી તો ઉનમેંસે નિહાયત ડેલડોલકા એક સરદાર મુતલા ઝિરહ ચમકાતા હુવા નેઝા ઔર જવાહિરસે જડી હુઈ સલીબ લિયે હુએ સબ્ઝ ઘોડે પર સવાર હોકર બાહિર નિકલા ઔર મુસલમાનોંકે કરીબ આકર રૂમી ઝબાનમેં કુછ બડબડાને લગા. દેખનેસે મા'લૂમ હોતા થા કે યે કોઈ બાદશાહકે મુકર્રબીન ઔર રૂમી સરદારોંમેંસે હૈ. મુસલમાન અગરચે ઉસકી ઝબાન નહીં સમઝે મગર ઉસે બાદલકી તરહ ગરજતા હુવા દેખકર ફૌરન તાડ ગયે કે યે અપના મુકાબિલ તલાશ કરતા હૈ. ઉનહોંને યે મા'લૂમ કરકે કિસી કદર ઠહેર ગયે, મગર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઈધરસે ઠહેરાવ દેખકર ચિલ્લા ઉઠે ઔર ફરમાયા, કાફિર તુમહેં મુકાબલાકો બુલાતા હૈ ઔર તુમ તાખીર (દેર) કરતે હો. અગર તુમ નહીં નિકલતે તો ઉસકે મુકાબલેમેં મૈં જાતા હૂં. યે કેહકર આપને આગે બળ્હના ચાહા. આપ અભી ઘોડેકો એડ લગાના હી ચાહતે થે કે મુસલમાનોંકે લશ્કરમેંસે એક નિહાયત ઉમદા મુકાબિલકે ઘોડેકી તરહકે હી એક સબ્ઝ ઘોડે પર એક શખ્સ એક ખૂબસૂરત નેઝા હાથમેં થામે ઔર લડાઈકે સાઝો સામાનસે પૂરી તરહ લેસ હોકર આગે બળ્હા ઔર અપને હરીફકે મુકાબલેકે લિયે ઉધર જાને લગા. યે શખ્સ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે કિસી જાંબાઝ સિપાહીકી પહેચાનમેં ન આયા. આપને અપને ગુલામ હમામસે ફરમાયા

કે તૂ ઉસ સવારકે પાસ જાકર દેખ આ કે યે કૌન શખ્સ હૈ ઔર કિસ ગિરોહ ઔર કૌનસે કબીલાસે તઅલ્લુક રખતા હૈ? હમામ યે સુનકર ઉસકી તરફ ચલે ઔર કરીબ થા કે વો સવાર અપને હરીફ તક પહોંચ જાએ ઉનહોંને આવાઝ દેકર કહા અય મર્દે ખુદા તુમ કૌન શખ્સ હો? સવારને જવાબ દિયા મૈં રૂમાસ વાલીએ બસરા હૂં. યે સુનકર હમામ પીછે લૌટે ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કો ઉસસે મુત્તલેઅ કિયા. આપને યે દુઆ કી :

ઈલાહી! ઉનમેં બરકત્ત દીજિયે ઔર ઉનકી નેક નિય્યતીમેં ઝિયાદતી ફરમાઈયે.

હઝરત રૂમાસ વાલીએ બસરાકી શિકસ્ત

હઝરત રૂમાસ વાલીએ બસરા જિસ વક્ત હરીફકે મુકાબલામેં પહોંચ ગયે તો આપને ઉસસે રૂમી ઝબાનમેં બાતચીત કી. ઉસને કહા રૂમાસ મૈંને તુમહેં પહેચાન લિયા હૈ. તુમને અપના મઝહબ છોડકર ઉસ કૌમકા સાથ ક્યૂં ઈખ્તિયાર કર લિયા. આપને ફરમાયા યે દીન જિસમેં મૈં દાખિલ હુવા હૂં નિહાયત હી જલીલ ઔર શરીફ દીન હૈ. જિસ શખ્સને ઉસકી પૈરવી કી વો સઈદ (નેકબખ્ત) હો ગયા. ઔર જિસને ઉસકી મુખાલિફત કી વો ગુમરાહ હો ગયા. યે કેહકર આપને ઉસ પર હમ્લા કિયા. ઉસને ભી હમ્લેકા જવાબ દિયા ઔર યે ઈસી તરહ એક ઘંટા તક બરાબર લડતે રહે. હત્તાકે દોનોં લશ્કર ઉન દોનોં હરીફોંકી બહાદુરી પર અશ અશ (વાહ વાહ) કર ઉઠે.

આખિર રૂમીને ઉનહેં એક દફા ગાફિલ દેખકર ઉનકી ગફલતસે ફાઈદા ઉઠાયા ઔર એક નિહાયત કારી ઝર્બ મારી જિસકી વજહસે આપકા ખૂન જારી હો ગયા. હઝરત રૂમાસને ઉસ ઝર્બકો મેહસૂસ કિયા ઔર જબ આપકો તકલીફ મા'લૂમ હુઈ તો મુસલમાનોંકી તરફ ઘોડેકી બાગ કરકે સરપટ ઘોડા ડાલ દિયા. હરીફને ભી નિહાયત તેઝીકે સાથ આપકા પીછા કિયા, કરીબ થા કે વો આપ તક પહોંચ જાએ કે મુસલમાનોંકે મયસરા ઔર મયમનાસે લલકારના શુરૂ કિયા જિસકી વજહસે હઝરત રૂમાસકો હિંમત બંધી ઔર હરીફકે છક્કે છૂટ ગયે ઔર વો વહીં રૂક ગયા. આપ મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં દાખિલ હુએ. ખૂન આપકે ચેહરે પર બેહ રહા થા. મુસલમાનોંને આપકો હાથોં હાથ લિયા, મરહમ પટ્ટી કી. આપકે કામકા શુક્રિયા અદા કિયા. અલ્લાહ તઆલાકી બખ્શિશ વ ઈન્આમકા વા'દા યાદ દિલાયા ઔર

આપકી સલામતી પર મુબારકબાદ દી.

કેહતે હૈં કે જિસ વક્ત હઝરત રૂમાસ શિકસ્ત ખાકર મૈદાનસે ચલે તો ઉસકે દિલમેં બડા તકબ્બુર પૈદા હુવા ઔર સખ્ત વ સુસ્ત કલામ કર કરકે અપને બુગ્ઝ વ ઈનાદકો ઝાહિર ઔર અપને મુકાબલેકે લિયે પુકારને લગા. હઝરત મયસરા બિન મસરૂક (રદિ.) ને આગે બઢના ચાહા મગર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઉનહેં મના કિયા ઔર ફરમાયા, આપ એક બુઢ્ઢે શખ્સ હૈં ઔર મદ્દે મુકાબિલ બહાદુર ઔર નિહાયત ડેલડોલકા આદમી હૈ. ઈસ લિયે મેરે નઝદીક આપકા અપની જગહ પર હી કાઈમ રેહના ઉસકે મુકાબલેમેં નિકલનેસે ઝિયાદા બેહતર મા'લૂમ હોતા હૈ. બૂઢ્ઢા આદમી જવાન ઔર મઝબૂત શખ્સકા મુકાબલા નહીં કર સકતા. ઔર ખુસૂસન જબકે અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક મુસલમાનકા એક બાલ ભી તમામ મુશરિકીનસે અફઝલ વ બેહતર હૈ. યે સુનકર હઝરત મયસરહ (રદિ.) અપની જગહ તશરીફ લે ગયે ઔર હઝરત આમિર બિન તુફેલ (રદિ.) ઉનકી જગહ આગે બઢ્ઢે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા આમિર! તુમ કમસિન હો, મુઝે ડર હૈ કે કહીં તુમ ઉસકા મુકાબલા ન કર સકો. ઉનહોંને કહા સરદાર! આપને ઉસ બદબખ્ત રૂમીકી ઈતની બહાદુરી બયાન કર દી કે મુસલમાનોંકે દિલોંમેં ઉસકા રો'બ પડ ગયા ઔર યે સખ્ત બુરી બાત હૈ. આપને ફરમાયા કે મૈદાનકે શેહસવાર ખૂદ લડાઈમેં અપને બરાબરકે જોડકો તાડ લેતે હૈં, ઔર ઉસકી બહાદુરી વ શુજાઅત ઉસકે ચેહરેસે ખૂબ ટપક રહી હૈ તુમ ઉસકા મુકાબલા કિસી તરહ નહીં કર સકતે, ઔર ફિર જબકે વો અપની ફૌજમેં સબસે પેહલે આનેવાલા શખ્સ હૈ, ઈસસે ખૂદ મા'લૂમ હોતા હૈ કે વો અપની કૌમમેં સબસે ઝિયાદા બહાદુર શખ્સ હૈ ક્યૂંકે સબસે પેહલે બહાદુર હી નિકલા કરતે હૈં. ઈસ લિયે તુમ અપની જગહ પર હી ઠહેરો. આમિર બિન તુફેલ (રદિ.) યે સુનકર પીછે હટ ગયે ઔર કિસી તરહકી મુખાલિફત ન કી.

કેહતે હૈં કે ગબરૂ ઈસી તરહ મુકાબલાકે લિયે ના'રા લગાતા રહા, હત્તાકે હારિસ બિન અબ્દુલ્લાહ અઝદી (રદિ.) અપની જગહસે બઢકર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે પાસ આએ ઔર કહા કે મૈં ઉસકે મુકાબલેમેં જાનેકી ઈજાઝત તલબ કરતા હૂં. આપને ફરમાયા તુમ વાકઈ સાહિબે જસારત વ હિંમત ઔર કુવ્વત વ શિદ્દત હો. મૈં તુમહેં લડાઈકા એક ફુરતીલા ઔર ચાલાક જવાન તસવ્વુર કરતા હૂં. બિસ્મિલ્લાહ કેહકર બઢ્હો ઔર દુશ્મનકા બોલના બંદ કર દો. અઝદી (રદિ.) ને લડાઈકા સામાન દુરૂસ્ત કરકે નિકલના ચાહા મગર ફિર હઝરત ખાલિદ

બિન વલીદ (રદિ.) ને ફરમાયા ઝરા ઠહેરો મૈં તુમસે એક સવાલ કર લૂં. ઉનહોંને કહા અબૂ સુલેમાન! પૂછ લો જો પૂછના ચાહતે હો.

આપને ફરમાયા ઈસસે પેહલે કિસી લડાઈમેં તુમને કિસીકા મુકાબલા કિયા હૈ? ઉનહોંને કહા નહીં. આપને ફરમાયા તુમને અપની જાનકે સાથ બહોત બડા ધોકા કરના ચાહા. તુમ અભી નાતજુર્બાકાર હો ઔર યે શખ્સ લડાઈમેં નિહાયત તજુર્બાકાર ઔર હોશિયાર મા'લૂમ હોતા હૈ. મૈં ઉસે બહોત ગૌરસે દેખ રહા હૂં, ઔર ઉસકે ઉલટ ફેર નિહાયત ગેહરી નઝરસે દેખ રહા હૂં, અય ભતીજે તુમ ઉસકે મુકાબલેમેં મત જાઓ. મૈં ચાહતા હૂં કે ઉસકે જૈસા ઉસકે મુકાબલેમેં નિકલે. આપ યે કેહતે જાતે થે ઔર હઝરત કૈસ બિન હબીરા મુરાદી (રદિ.) કી તરફ દેખતે જાતે થે.

હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) કા મુકાબલાકે લિયે નિકલના

હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) ને આપકી બાતકા તર્ઝ ઔર નઝરકા અંદાઝ અપની તરફ દેખકર કહા અબૂ સુલેમાન! મૈં સમઝ રહા હૂં આપ મેરી તરફ ઈશારા ફરમા રહે હૈં ઔર ઈસ કામકે લિયે મુઝે પસંદ ફરમા રહે હૈં, મૈં હાઝિર હૂં ઔર જાનેકે લિયે તૈયાર હૂં, આપને ફરમાયા અલ્લાહ ગાલિબ વ બુઝુર્ગ વ બરતરકા નામ લેકર તૈયાર હો જાઓ ઔર ઉસકે મુકાબલેમેં પહોંચ જાઓ. તુમ ઉસકે બરાબરકે હો. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમહારી મદદ ફરમાએંગે.

હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) ને યે સુનકર ઘોડા સરપટ ડાલ દિયા ઔર દો એક ઉસે મૈદાનકે ચક્કર દેકર ઉસકી તેઝી કમ કર દી. જિસ વક્ત ઘોડા ઝરા દમોંસે નિકલ ચુકા તો આપ હરીફકી તરફ મુતવજ્જેહ હુએ ઔર બિસ્મિલ્લાહ કેહતે હુએ ઉસકે પાસ પહોંચે. દુશ્મન આપકા ઘોડા ફિરાના દેખકર ફૌરન સમઝ ગયા કે યે મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં નિહાયત શેહસવાર ઔર આઝમૂદાકાર મા'લૂમ હોતે હૈં. યે સોચતે હી યે ભી બહોત જલ્દ આપકી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગયા ઔર ફૌરન દોનોંમેં નિશાનાબાઝી શુરૂ હો ગઈ. હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) પત્થરમેં શિગાફ ડાલનેવાલી તલવાર લેકર ઉસકી તરફ દૌડે ઔર એક તલવારકા હાથ રસીદ કિયા. દુશ્મનને ઉસે અપની ઢાલ પર રોકા મગર યે તલવાર ઢાલકો ફાડકર ખોદ તક પહોંચી ઔર ઉસમેં રેહ ગઈ. આપને ખીંચકર નિકાલના ચાહા મગર ન નિકલી. ઉધર દુશ્મનને તલવાર ચલાઈ ઔર આપકી શાહે રગ પર પડી જિસને

આપકો સદમા પહોંચાયા. દોનોં હરીફ એક દૂસરેસે બિલકુલ કરીબ હો ગયે. દુશ્મન ચૂંકે સખ્ત તાકતવર થા ઔર ચૂંકે આપને રોઝા વ નમાઝકા એહતિમામ બહોત ફરમાયા થા ઈસ લિયે આપ બહોત ઝિયાદા દુબલે ઔર કમઝોર હો ગયે થે ઈસ લિયે દુશ્મનને આપકો આગે બઢકર કૈદ કર લેના ચાહા, આપને જિસ વક્ત યે દેખા કે દુશ્મન મુઝ પર ગાલિબ હો ગયા હૈ તો આપ પીછે હટે ઔર દૂર ખડે હોકર ઉસે ગુસ્સાકી નઝરસે દેખકર દિલ હી દિલમેં કુછ ખદઆ હર્બ (લડાઈકા મકર) સોચને લગે. મગર ચૂંકે તલવાર હાથસે નિકલ ચુકી થી ઈસ લિયે યે સોચકર કે મુસલમાનોંકે લશ્કરમેંસે કિસીકી તલવાર માંગ લાઉં, ઘોડેકી બાગ મોડ દી ઔર અપની જાનસે બિલકુલ માયૂસ હો ગયે. જિસ વક્ત આપને મૈદાનસે ઘોડા લૌટાયા તો દુશ્મનને ચીંખતે હુએ આપકા પીછા કિયા. આપ યે દેખકર આહિસ્તા આહિસ્તા ચલને લગે ઔર દિલમેં યે સોચા કે તેરી મુરાદ (શહાદત) તુઝે મિલ રહી હૈ ઔર તૂ ઉસસે ભાગતા હૈ.

યે સોચકર આપ ફિર ઉસકી તરફ પલ્ટે, હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને યે દેખકર ઉનહેં આવાઝ દી ઔર ફરમાયા અય કૈસ! મૈં તુમહેં અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઔર ઉનકે રસૂલે મકબૂલ (સ.અ.વ.) કા વાસ્તા દેકર કેહતા હૂં કે તુમ ઈસ કામકો મેરે ઉપર છોડ દો વાપસ આ જાઓ. ઉનહોંને કહા અય અમીર! આપને મુઝે બહોત બડી કસમ દે દી હૈ અગર મૈં આપકે પાસ આ ગયા તો ક્યા આપ ફિર મુઝે જાનેકી ઈજાઝત દે દેંગે ઔર મેરે વક્તમેં તૌસીઅ કર દેંગે? આપને ફરમાયા નહીં, ઉનહોંને કહા તો મૈં ફરારકો ઈખ્તિયાર કરકે સાહિબે નાર (જહન્નમી) નહીં હોના ચાહતા. મૈં મૈદાનમેં સબ્ર વ ઈસ્તિકલાલ દિખલાકર અલ્લાહ તબારક વ તઆલાસે ઈન્આમ વ બખ્શિશકા ખ્વાસ્તગાર હૂંગા. યે કેહકર આપને અપની કમરમેંસે ખંજર નિકાલા ઔર દુશ્મનકી તરફ ચલ પડે.

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂબક્ર સિદ્દીકકી રૂમિયોંસે ખૌફનાક જંગ

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઈસ તરહ બગૈર તલવારકે આપકો મૈદાનકી તરફ જાતે દેખકર અપને દોસ્તોંકી તરફ ખિતાબ કરકે ફરમાયા. કોઈ શખ્સ હૈ જો અલ્લાહ તબારક વ તઆલાસે સવાબકી ઉમ્મીદ રખકર કૈસ બિન હબીરા તક મેરી યે તલવાર પહોંચા દે? હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂબક્ર સિદ્દીક

(રદિ.) ને કહા યા અબા સુલેમાન! મૈં હાઝિર હૂં. આપને ફરમાયા ઈબ્ને સિદ્દીક! યે કામ તુમ હીસે હોગા. હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) ને અપની તલવાર હાથમેં લી ઔર હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) કે પાસ પહોંચ ગયે. રૂમિયોંને ઉનહેં દેખા તો યે સમઝે કે યે કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) કી મદદકો આએ હૈં ઈસ લિયે ઉનમેંસે ભી એક ઔર સરદાર નિકલા ઔર યહાં આ ગયા.

હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) હઝરત કૈસ (રદિ.) કો તલવાર દેકર ખડે હો ગયે ઔર વાપસ ન લૌટે. આનેવાલે સરદારને કુછ બાતેં કરના શુરૂ કીં જિસે હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) બિલકુલ ન સમઝ સકે. આપને ફરમાયા બદબખ્ત ક્યા કેહતા હૈ હમ કુછ નહીં સમઝતે. યે સુનકર રૂમિયોંમેંસે એક તર્જુમાન નિકલા ઔર ઉસને ઉનસે કહા યા મઆશરલ અરબ! ક્યા તુમ યે નહીં કહા કરતે થે કે હમ નિહાયત મુન્સિફ ઔર આદિલ હૈં. આપને ફરમાયા મૈં તો અપને સાથીકો મહઝ તલવાર દેને આયા થા ઔર અબ જાતા હૂં. અગર તુમહારે સો આદમી ભી હમારે એક શખ્સકે મુકાબલા પર આ જાએં તો હમેં ઉસ વક્ત ભી ગિરાં નહીં ગુઝરતા, દેખો તુમ તીન આદમી હો ઔર મૈં તન્હા તુમહેં કાફી હૂં.

તર્જુમાનને યે ઉસ સરદારસે કહા તો વો આપકી યે બાત સુનકર તઅજ્જુબ કરને લગા ઔર ઉનહેં આંખકે એક કોનેસે ઘૂર ઘૂરકર દેખને લગા. આપને ફરમાયા કૈસ! તુમ થક ગયે હો ઝરા ઠહેર જાઓ ઔર ખુદાકે વાસ્તે કુછ દેર આરામ કરો ઔર જો કુછ મૈં કરતા હૂં ઉસે દેખતે રહો. યે કેહકર આપને ઉસ શખ્સકો જિસસે આપ મુખાતિબ થે ઈસ ઝોરસે નેઝા મારા કે ઉસકી પુશ્તકો તોડતા હુવા બાહિર જા નિકલા ઔર વો ચારોં શાને ચિત આ રહા. દોનોં રૂમી સરદાર યે દેખકર આપકી તરફ લપકે ઔર આપ પર હમ્લા કર દિયા. હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) યે દેખકર આપકી મદદકો દૌડે મગર આપને ઉનહેં મ'ના ફરમાયા ઔર કહા કૈસ! મૈં તુમહેં રસૂલે મકબૂલ (સ.અ.વ.) ઔર અપને વાલિદ બુઝુર્ગવાર હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કા વાસ્તા દેકર કેહતા હૂં કે તુમ અલગ રહો ઔર ઉનસે મુઝે હી નિમટ લેને દો. અગર મૈં મારા ગયા તો તુમ સવાબમેં મેરે બરાબર હોગે. મેરી બહેન હઝરત આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) સે મેરા સલામ કેહ દેના ઔર કેહના કે તુમહારે ભાઈ તુમહારે બાપ ઔર શૌહરસે જા મિલા. હઝરત કૈસ (રદિ.) ને યે સુનકર તઅજ્જુબ કિયા ઔર પીછે હટ ગયે.

હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) નેઝા હાથમેં લેકર આગે બઢે ઔર ઉનમેંસે એકકે સીનેમેં દે મારા. ઉસકી નોક ઝિરહમેં ફંસ ગઈ તો આપને ઉસે હાથસે ફેંક

દિયા ઔર તલવારકો મયાનસે સૌંતકર રકાબમેં ખડે હોકર ઈસ ઝોરસે એક ભરપૂર હાથ મારા કે દુશ્મન દો ટુકડે હોકર ઝમીન પર ગિર પડા ઔર ઈસ તરહ યે પેહલા રૂમી જવાન કતલ હો ગયા. તીસરા ગબરૂ આપકી યે જુરઅત વ હિંમત દેખકર હૈરાન હો ગયા ઔર મુતહય્યર હોકર આપકી તરફ દેખને લગા. હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) ને હઝરત કૈસ (રદિ.) સે ફરમાયા કૈસ! તુમ યહાં ક્યૂં ખડે હો? યે કેહકર આપને ઉસ સરદાર પર ભી હમ્લા કિયા ઔર ઉસ પર એક ઐસી તલવાર મારી કે ઉસકા સર દૂર જા ગિરા ઔર ધડ ઝમીન પર ગિરતા હુવા દિખલાઈ દિયા. રૂમિયોંને ઈસ મંઝરકો દેખા તો આપસમેં કેહને લગે યે અરબ શયતાન મા'લૂમ હોતે હૈં.

જિસ વક્ત બાહાનકો ઈસકી ખબર દી ગઈ તો વો અપની કૌમકો મુખાતબ કરકે કેહને લગા. હિરક્લ બાદશાહકો ઈસ કૌમકે હાલાતકી બહોત ઝિયાદા ઈત્તિલાઅ થી, મસીહકી કસમ! તુમહારે અંદર ઝરૂર કોઈ ઐસી બાત હૈ જિસકી વજહસે તુમ મગલૂબ હો રહે હો ઔર યે કૌમ બરાબર ફતહ કરતી ચલી જાતી હૈ. અગર તુમને અપની કસરતસે ઉનહેં ન પીસ ડાલા તો તુમહારી તરફસે કોઈ ઉનકે મુકાબલામેં ખડા નહીં હો સકતા. વો તુમહારે ઉપર ફતહ પાકર રહેંગે. ઉસી વક્ત ઉસકે પાસ એક સરદાર આયા ઔર વો ઉસકે કાનમેં કેહને લગા અય બાદશાહ! મૈંને રાત ખ્વાબમેં દેખા હૈ કે કુછ આદમી જો અબલક (ચિતકબરે) ઔર સબ્ઝ ઘોડોં પર સવાર ઔર તમામ અસ્લહાસે મુસલ્લહ થે આસમાનસે ઉતરે ઔર ઉન અરબોંકો ઘેર લિયા. હમ ભી ઉનકે સામને ખડે થે. હમારે લશ્કરમેંસે જો નિકલતા રહા વો બરાબર ઉસકો કતલ કરતે રહે. હત્તાકે હમારે અકસર આદમિયોંકા ઢેર કરકે રખ દિયા. મૈંને જો કુછ ખ્વાબમેં દેખા થા અબ વોહી બેદારીમેં દેખ રહા હૂં કે ઉનકે એક આદમીને નિકલકર હમારે તીન આદમિયોંકો કતલ કરકે રખ દિયા હૈ, મેરી રાયમેં યે આસમાનમેં હી મુકદ્દર હો ચુકા હૈ કે વો હમ પર ફતહયાબ હોંગે.

કેહતે હૈં કે યે સુનતે હી બાહાનકા દિલ બૈઠ ગયા ઔર ઉસકી કમર ટૂટ ગઈ ઔર ઉસે કોઈ જવાબ નહીં દિયા બલ્કે ઉસ ખ્વાબ દેખનેવાલેકો તંબીહ કર દી કે વો અપના ખ્વાબ કિસી દૂસરેસે બયાન ન કરે. ઈધર હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) ઔર હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) ને ઈન તીનોં મકતૂલીનકા અપને ઘોડોંસે ઉતરકર સામાન ઔર અસ્લહા ઉતારા ઔર મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં પહોંચકર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે રૂબરૂ પેશ કર દિયા. આપને ઉનહેં દેખકર ફરમાયા કે યે તુમ દોનોં હીકા હક હૈ. કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) તો જહાં ઉનકો હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને મુકર્રર ફરમાયા થા ઉસી જગહ જા

પલ્ટ હુએ, મગર હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) ફિર મૈદાને કારઝારકી તરફ પલ્ટે ઔર દોનોં સફોંકે દરમિયાનમેં ઘોડેકો ચક્કર દેને લગે ઔર રૂમિયોંકે મયમના પર (દાંહની તરફ) પહોંચતે હી હમ્લા કર દિયા.

મયમનાકી સફેં ઉનકે હમ્લાસે હિલ ગઈ ઔર ઉનહોંને ઉનકે દો સવારોંકો મૌતકા રાસ્તા દિખલા દિયા. ઉસકે બાદ આપ વહાંસે પલ્ટે ઔર દુશ્મનકે બીચકે હિસ્સે પર જા ગિરે. યહાંસે ઉઠે તો મયસરા પર (બાઈ તરફ) આએ ઔર હમ્લા કરને લગે, યહાં આપ પર તીરોંકી બૌછાડ હોને લગી તો આપ ઘોડેકો એક એડ બતાકર લશ્કરકે મુકાબલામેં મૈદાનકે અંદર ખડે હુએ. અબ આપ અપને નામસે રૂમિયોંકો ડરાતે ઔર ઉનહેં મુકાબલેકે લિયે બુલાતે થે, હત્તાકે એક રૂમી સરદાર આપકે મુકાબલેકે લિયે નિકલા મગર અભી બહોત થોડાસા હી વકફા ગુઝરા થા કે દાઈએ અજલકો લબ્બૈક કેહતા હુવા દોઝખકી તરફ ચલા ગયા. દૂસરા નિકલા ઉસકા ભી યેહી હશ્ર હુવા. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને જિસ વક્ત આપકી યે બહાદુરી દેખી તો દુઆ કી.

(યા ઈલાહી! અબ્દુર્રહમાનકી નિગાહ રખિયે, ઉસકી હિફાઝત ફરમાઈયે ક્યુંકે ઉસીને આજ રૂમિયોંકે લશ્કરમેં આગ લગાઈ હૈ.)

ઉસકે બાદ આપને ઉનહેં પુકારકર આવાઝ દી અબ્દુર્રહમાન! બસ અબ તુમ ચલે આઓ ઔર લડાઈ અપને મુસલમાન ભાઈયોં પર છોડ દો. આપ યે સુનકર વાપંસ ચલે આએ.

યરમૂકમેં જંગ કરનેવાલી બહાદુર સહાબિયાત

અરામ ઈબ્ને ગનમ કેહતે હૈં કે મૈંને એક શખ્સસે જો જંગે યરમૂકમેં શરીક થા દરયાફ્ત કિયા કે આયા મૈદાને કારઝારમેં તુમહારે દોશ બદોશ (કંધેસે કંધા મિલાકર) ખવાતીને ઈસ્લામ (મુસલમાન ઔરતેં) ભી રેહતી થીં? ઉનહોંને કહા હાં રેહતી થીં. અસ્મા બિન્તે અબૂબક્ર ઝૌજએ ઝુબેર બિન અવામ, ખૌલા બિન્તે અઝવર, નસીબા બિન્તે કઅબ, ઉમ્મે અબાન ઝૌજએ ઈકરમા બિન અબી જહલ, ગઝના બિન્તે આમિર બિન આસિમ ઝમીરી મઅ અપને ખાવિંદ મુસ્લિમા બિન ઔફ ઝમરી, રમલા બિન્તે તલીહા ઝુબૈદી, રમલા, ઈમામ, ઝૈનબ, નઅમ, હિંદા વગૈરહ (રદિ.) ખુસુસિયતકે સાથ કાબિલે ઝિક્ર હૈં. યે ઈસ તરહ જાન તોડકર લડી થીં કે ઉનહોંને અપને પૈદા કરનેવાલેકો ખુશ ઔર રાઝી કર લિયા થા.

જંગે યરમૂકકી ખતરનાકિયાં

પેહલે દિન યે જંગે યરમૂક મહઝ એક ચિંગારી થી જો સુલગતે સુલગતે આખિરમેં એક ઐસી ખતરનાક આગ બન ગઈ જિસકે શરારે ઉડ ઉડકર ખિરમને હરીકો જલા જલાકર ખાકે સિયાહ કરને લગે. ઉસકા હર આનેવાલા દિન ગુઝરનેવાલે દિનસે ઝિયાદા ખતરનાક ઔર સખ્ત આતા થા.

અમ્ર બિન જરીર (રહ.) કેહતે હૈં કે પેહલે યે લડાઈ કમ કમ થી મગર બાદમેં ઉસને નિહાયત સખ્તી ઈખ્તિયાર કર લી થી, જિસકા સબબ યે થા કે હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) ચંદ એક રૂમિયોંકો મૌતકે ઘાટ ઉતારકર અપને લશ્કરમેં વાપસ ચલે આએ તો બાહાનને અપની દસ સફોંકો મુસલમાનોં પર ટૂટ પડનેકા હુકમ દે દિયા ઔર ઉન્હોંને યે હુકમ સુનતે હી મુસલમાનોં પર હલ્લા બોલ દિયા. મુસલમાન ભી ઉનકી તરફ બઢે ઔર એક ઘમસાનકા રન શુરૂ કિયા. કેહતે હૈં કે જિસ વક્ત તક આફતાબ કુબ્બએ આસમાન પર ખડા હુવા ઉસ લડાઈકા નઝ્ઝારા દેખતા રહા, ઉસ વક્ત તક ફરીકૈનમેં બરાબર લડાઈ હોતી રહી. હત્તાકે રાતકી તારીકીને આકર ઉન દોનોંકો જુદા કિયા, ઉસસે પેહલે દિનકી લડાઈમેં ફરીકૈનકા કુછ ઝિયાદા નુકસાન નહીં હુવા થા. રૂમી ભી બહોત કમ કામ આએ થે ઔર મુસલમાન ભી કુલ દસ હી શહીદ હુએ થે.

કેહતે હૈં કે બાહાન જબ લૌટકર અપની કયામગાહમેં આયા તો રૂમી બતારિકા (પાદરીયોંકા સરદાર), રાહિબ, આલિમ ઔર દાનિશમંદ લોગ ઉસકે પાસ જમા હુએ. દસ્તરખ્વાન બિછાયા ગયા. ખાના ચુના ગયા. મગર ઉસને ઉસ ખ્વાબકી દેહશતકી વજહસે જો એક સરદારને ઉસસે બયાન કિયા થા ઉસને બિલકુલ કુછ ન ખાયા. ઉસકા દિલ ચાહતા થા કે મૈં જિઝયા દેકર સુલહ કર લૂં મગર હિરકલે, ઉમરાએ સલ્તનત ઔર અઅયાને મમલિકતકા ખૌફ ઉસે માનેઅ આ રહા થા.

બાહાન તમામ રાત ઈસી ફિક્રમેં રહા કે મુઝે ક્યા કરના ચાહિયે? આખિર ઉસકી રાયને યેહી રેહનુમાઈ કી કે વો લડાઈકો મૌકૂફ રખ્ખે. સુબહ હુઈ તો મુસલમાનોંને અપને આપકો મુસલ્લહ કિયા, સફોંકો તરતીબ દિયા ઔર લડાઈકે મુન્તઝિર હો ગયે, મગર જબ રૂમિયોંમેં કુછ હરકત ન દેખી તો યે સમઝ લિયા કે ઉનમેં કોઈ નઈ બાત ઝરૂર હૈ ઔર દુશ્મન મગ્લૂબ મા'લૂમ હોતા હૈ.

ઈધર તમામ બતારિકા નીઝ ચારોં બાદશાહ યા'ની કનાતિર, જરજીર, દરીહાન ઔર કૌરીર ઔર તમામ સરદારાને લશ્કર જંગકી ઈજાઝત તલબ કરનેકે

લિયે બાહાનકે પાસ જમા હુએ ઔર કહા કે આપ હમેં લડાઈકી ઈજાઝત દેં. ઉસને કહા મૈં ઐસી કૌમકી તરફસે જિસકા પેશા હી ઝુલ્મ હૈ ક્યૂં લડાઈ કરૂં. અગર તુમ આઝાદ લોગ હો તો ખૂદ અપની સલ્તનતકા બચાવ ઔર અપને ઘરોંકી હિફાઝતકે લિયે લડો. ઉનહોંને કહા બહોત અચ્છા આપ લડાઈ હમારે હવાલે કર દેં. મસીહ ઈબ્ને મરયમકી કસમ! ઉસ વક્ત તક કે હમ ઉનહેં શામસે ન નિકાલ દેં યા ઉનહેં મારકર ઉનકા વહીં ઢેર ન કર દેં ઉસ વક્ત તક કભી પીછે ન હટેંગે, યા વો હમેં કતલ કર દેંગે, ઉસ વક્ત કુછ હોકર રહેગા. આપ હમારે કૌલ પર એ'તિમાદ કરેં ઔર હમારે સાથ મૈદાને કારઝાર તક ચલેં. જિસ વક્ત આપ લડાઈકા કસ્દ કરેં તો હમેં હમારે લશ્કરકે સાથ બારી બારીસે ઈજાઝત દેતે રહેં કે એક દિન હમમેંસે એક સરદાર અપની જમઈયતકો સાથ લેકર લડે ઔર દૂસરે રોઝ દૂસરા, તાકે આપકો મા'લૂમ હો જાએ કે હમમેંસે કૌન શખ્સ ઝિયાદા બહાદુર ઔર સખ્ત હૈ ઔર મુસલમાનોંકો ઝિયાદા દેર મુકાબલેમેં ઠહેરને દેતા હૈ યા નહીં? હમ અપને તમામ બાલ બચ્ચોંકો એક જગહ જમા કર લેંગે. અગર હમને અરબોં પર ગલ્બા હાસિલ કર લિયા તો હમ ઉનહેં ઉનકે ખૈમોંકી તરફ લૌટા દેંગે. ઔર અગર હમ પર અરબોંકા ગલ્બા હો ગયા તો વો અપને અપને શહેરોં ઔર દેહાતકોં લૌટ જાવેંગે. લડાઈ હમારે ઔર ઉનકે દરમિયાન હફ્તામેં પાંચ દિન હોગી ઔર દો દિન આરામ કરનેકો મિલ જાએંગે, ઈસ તરહ હમેં ઉમ્મીદ હૈ કે એક યા દો દિનમેં હમારે ઉનકે દરમિયાન કોઈ ફૈસલા, શિકસ્ત યા ફતહકા ઝરૂર હો જાએગા. બાહાન મલઉનને કહા વાકઈ યે રાય ઠીક હૈ, મૈં બાદશાહકો ભી ઉસસે ખબરદાર કિયે દેતા હૂં. યે કેહકર ઉસને બાદશાહ હિરક્લકો જંગકે મૌજૂદા હાલાત ઔર મુસલમાનોંકે ગલ્બાકા ખત લિખકર એક સરદારકે હાથ રવાના કર દિયા.

કેહતે હૈં કે પેહલે રોઝકી લડાઈકે બાદ એક હફ્તા તક બાહાન લડાઈસે રુકા રહા. ઈસ અરસેમેં મુસલમાનોંને ભી પેશદસ્તી ન કી ઔર વો ભી લડાઈસે રુકે રહે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને અપને એક જાસૂસકો ઉસ તરફ રવાના કિયા તાકે મા'લૂમ કરેં કે રૂમિયોંને લડાઈસે ક્યૂં કિનારાકશી ઈખ્તિયાર કર રખ્ખી હૈ. ચુનાંચે એક દિન રાત યે ગાઈબ રહા ઔર ઉસકે બાદ આકર ઈત્તિલાઅ દી કે બાહાનને એક ખત હિરક્લકે પાસ રવાના કિયા હૈ ઔર ઉસે ઉસકે જવાબકા ઈન્તિઝાર હૈ. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને કહા અય અમીર! ખુદાકી કસમ હમારે ખોફકે અલાવહ ઔર કિસી ચીઝને લડાઈકો મુલ્તવી નહીં કિયા. આપ હમેં લડાઈકે લિયે ઉસ તરફ રવાના કીજિયે, આપને ફરમાયા ખાલિદ! જલ્દી ન કરો.

બાહાનકા લશ્કરે ઈસ્લામિયાકી તરફ જાસૂસ રવાના કરના

જિસ વક્ત આઠવાં દિન હો ગયા તો બાહાનને અપને સાથિયોંકો લડાઈકે મૌકૂફ કરને પર નિહાયત અફસોસ ઔર રંજ કરતે દેખા. ઉસને નસરાની અરબોંમેંસે એક શખ્સકો બુલાકર ઉસસે કહા કે તૂ ઉન મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં જાકર ઉનકે હાલાતકો દરયાફત કર ઔર યે મા'લૂમ કર, કે હમારે મુતઅલ્લિક ઉનકી ક્યા રાય હૈ, ઔર લડાઈકે બારેમેં ક્યા ઈરાદા રખતે હૈં? નીઝ ઉનકે કામ, ખસ્લતેં, આદાત ભી મા'લૂમ કર, ઔર યે ભી દેખ કે હમારા રો'બ ઉનકે દિલોંમેં ઘુસ ગયા હૈ યા નહીં? વો શખ્સ યે સુનકર સહાબા (રદિ.) કે લશ્કરમેં આયા ઔર એક દિન રાત તમામ લશ્કરમેં હાલાત મા'લૂમ કરતા હુવા ફિરતા રહા. ઉસને કહા કે મુસલમાન નિહાયત બેફિકર ઔર ઈત્મીનાનકી હાલતમેં હૈં, ન ઉનહેં કિસીકા ડર હૈ ન ખૌફ, નમાઝેં પઢ્હતે હૈં. કુરઆન શરીફકી તિલાવત કરતે હૈં. તસ્બીહકા દૌર હૈ, ન કોઈ હુદૂદુલ્લાહસે તજાવુઝ કરતા હૈ ન કોઈ શખ્સ કિસી પર ઝુલ્મો સિતમ રવા રખતા હૈ.

અચાનક હમ્લા કરનેકે લિયે બાહાનકા લશ્કરકો તરતીબ દેના

બાહાનને અપને પાસ તમામ બાદશાહોં ઔર સરદારાને લશ્કરકો જમા' કિયા. અલમ, નિશાનાત ઔર સલીબેં મુરત્તબ કીં ઔર એકસો સાઠ સલીબેં બનાકર એક એક સલીબકે માતહત દસ હઝાર આદમી મુકર્રર કિયે. સબસે પેહલી સલીબ કનાતિરકે જો ઉસીકે હમ મરતબા એક બાદશાહ થા સુપુર્દ કી ઔર ઉસે ફૌજકે મયમના પર (દાઈં તરફ) ઠહેરનેકે લિયે હુકમ દિયા, ઉસકે બાદ એક સલીબ જરજીરકે હવાલે કી ઔર કૌમે સકસકા ઔર લાનકો ઉસકે સાથ કરકે મયસરા પર (બાઈં તરફ) મુકર્રર કિયા. એક સલીબ જરજીરકે હાથમેં દી ઔર કૌમે અરમન, બજહ, નોબા, રૂસિયા ઔર સકાલિયાકી હુકૂમતકી લગામ ઉસકે સુપુર્દ કી. ઉસકે બાદ બાદશાહકે ભાંજેકે લિયે એક સલીબ બનાઈ ઔર કૌમે ફિરંગ (ફિરંજ) હિરકલિયા, કયાસરા, બરગલ ઔર દોકસ પર ઉસકો

હાકિમ મુકર્રર કિયા. ફિર જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકો એક સલીબ દી ઔર નસરાની અરબોં આમલા, લહમ, જુઝામ, ગસ્સાન ઔર ઝબીઅહકી કમાન ઉસકે હાથમેં દેકર ઉસે હરાવલ પર (આગેકે હિસ્સેમેં) મુકર્રર કિયા ઔર કહા કે તુમ અરબ હો ઔર દુશ્મન ભી અરબ હૈં ઔર હમેશા લોહેકો લોહા હી કાટતા હૈ. ઉસસે ફરાગત હાસિલ કરનેકે બાદ ઉસને અપને લશ્કરકે પેહલૂમેં ઉમદા ઉમદા જવાનોંકી તીસ સફેં કાઈમ કીં કે હર સફ અપની પિછલી સફકો નહીં દેખ સકતી થી. યે તમામ રાત ઈસી તરહ અપને લશ્કરકો તરતીબ દેતા રહા, હત્તાકે ફજર હોનેસે પેહલે ઔર સુબહ ઝાહિર હોનેસે અવ્વલ અવ્વલ યે અપને લશ્કરકી તરતીબ ઔર તન્ઝીમસે ફરાગત હાસિલ કર ચુકા.

ઉસકે બાદ ઉસને એક ખૈમાકે નસબ કરનેકા હુકમ દિયા ઔર વો ઉસકે હુકમકે મુતાબિક એક બુલંદ ટીલે પર જો યરમૂકકી જાનિબ થા ઔર જિસકે ઉપરસે દોનોં લશ્કર અચ્છી તરહ નઝર આતે થે ખડા કર દિયા ગયા તાકે વો વહાં ખડા હોકર દોનોં લશ્કરોંકો બરાબર દેખતા રહે. ઉસને અપને દાઈં તરફ બહાદુરાને રૂમસે જો અસ્લહાસે પૂરી તરહ મુસલ્લહ થે એક હઝાર જવાન રખ્ખે. ઔર ઈસી તરહ મુલૂક ઔર સાહિબો યહમ વ તખ્તમેંસે જો રેશમકા સુર્ખ લિબાસ પેહને હુએ થે ઔર જિનકા સિવાએ ઉનકી આંખોંકે તમામ જિસ્મ છુપા હુવા થા એક હઝાર મુન્તખબ કિયે ગયે ઔર ઉનહેં અપને બાઈં તરફ મુકર્રર કરકે યે હિદાયત કર દી કે વો હર તરહ હોશિયાર રહેં. મૈં ચાહતા હૂં કે મૈં ઉન અરબોંસે એક મકર ઔર હીલા કરૂં. યે ચૂંકે લડાઈકે લિયે તૈયાર નહીં હૈં ઔર તુમ સબ મુસલ્લહ ઔર આરાસ્તા હો ઈસ લિયે જિસ વકત આફતાબ તુલૂઅ હો જાએ ઔર મુસલમાનોંકો તુમ બગૈર હથિયારકે દેખો તો તુમ હર તરફસે ઉન પર હમ્લા કર દેના. મુસલમાન હમારે લશ્કરકે મુકાબલામેં કાલે ઊંટકે સફેદ તિલકી નિસ્બત રખતે હૈં ઔર બસ.

મુસલમાનોંકે ફતહ વ નુસરતકે ખ્વાબ ઔર નિદાએ ગૈબ

હઝરત અલકમા બિન અસદ (રદિ.) ફરમાંતે હૈં કે જબ બાહાનને અપની ફૌજકો તરતીબ દિયા મૈં અપને લશ્કરમેં થા ઔર હમેં ઉસકે મુતઅલ્લિક કુછ ખબર નહીં થી. જિસ વકત સુબહ હુઈ મુઅઝ્ઝિનોંને અઝાનેં દીં તો હઝરત અબૂ

ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) જો બાહાનકે મક્સે બિલ્કુલ નાવાકિફ થે મુસલમાનોંકો નમાઝ પઢાનેકે લિયે આગે બઢે ઔર આપને પેહલી રકાતમેં સૂરએ વલ ફજ્રિ વલયાલિન અશ્ર પઢના શુરૂ કી જિસ વક્ત આપ ઈન્ન રબ્બક લબિલ મિરસાદ (યાની અલબત્તા તેરે રબ ઘાતમેં હૈં) પર પહોંચે તો હાતિફે ગૈબીને મુસલમાનોંકો મુખાતબ કરકે હાલાંકે વો નમાઝમેં થે યે કહા.

તુમ દુશ્મન પર ફતહયાબ હો ગયે. રબ્બુલ ઈઝઝતકી કસમ ઉનકા મક ઉનકો કિસી ચીઝસે બેનિયાઝ નહીં કરેગા. અલ્લાહ તઆલાને ઈસ આયતકો તુમહારે અમીરકી ઝબાન પર મહઝ તુમહેં બશારત દેનેકે લિયે જારી કરાયા હૈ.

મુસલમાનોંને જિસ વક્ત ઈસ આવાઝકો સુના તો તઅજ્જુબ કિયા. દૂસરી રકાતમેં આપને વશ્શમ્સિ વઝુહાહા શુરૂ કી. જિસ વક્ત ઈસ આયત પર પહોંચે.

ફદમ્દમ અલૈહિમ રબ્બુહુમ બિઝમ્બિહિમ ફસવ્વાહા વલા યખાફુ ઉકબાહા.

(ઉનકે રબને ઉનહેં ઉનકે ગુનાહોંકી વજહસે હલાક કિયા ઔર ઉન સબ છોટે બડોંકો બરાબર કર દિયા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉનકી હલાકતકે અંજામસે નહીં ડરતે.

તો ફિર હાતિફે ગૈબીને આવાઝ દી ઔર કહા બાત પૂરી હો ગઈ, રજઝ સહીહ હો ગઈ, યેહી અલામત ફતહ કી હૈ.

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) જિસ વક્ત નમાઝસે ફારિગ હો ચુકે તો મુસલમાનોંસે કેહને લગે. મઆશરલ મુસ્લિમીન! ક્યા તુમને હાતિફે ગૈબીકી આવાઝ સુની હૈ? ઉનહોંને કહા સુની હૈ. ઉસને યે યે કહા હૈ. આપને ફરમાયા ખુદાકી કસમ! યે હાતિફ મદદ વ નુસરતકી નિશાની ઔર કામિયાબીકી અલામત હૈ. અલ્લાહ તઆલાકી મદદ ઔર નુસરતકી તુમહેં બશારત હો. વલ્લાહ બારી તઆલા તુમહારી નુસરત ફરમાએંગે ઔર કુરને અવ્વલકે નાફરમાનોંકી તરહ તુમહારે દુશ્મનોં પર અઝાબ મુસલ્લત કરેંગે.

ઉસકે બાદ આપને ફરમાયા મઆશરલ કૌમ! મૈંને રાત એક ઐસા ખ્વાબ દેખા હૈ જો દુશ્મનોં પર નુસરત ઔર મલએ આ'લાકી તરફસે મદદ પર દલાલત કરતા હૈ. સહાબા (રદિ.) ને દરયાફત કિયા, અલ્લાહ તઆલા હમારે અમીરકી શાન દો બાલા કરે વો ક્યા ખ્વાબ હૈ? આપને ફરમાયા. મૈંને દેખા કે મૈં ગોયા રૂમી દુશ્મનોંકે મુકાબલામેં ખડા હુવા હૂં કે અચાનક હમેં ચંદ ઐસે આદમિયોંને જો સફેદ કપડે પહેન રખ્ખે થે ઔર ઐસેં સફેદ કે મૈંને આજ તક કભી નહીં દેખે થે ઔર

જિનસે ઐસા નૂર ટપક રહા થા કે આંખોંકો ચકાચોંદ કિયે દેતા થા. ઔર જો સબ્ઝ અમામે બાંધે ઝર્દ અલમ હાથમેં લિયે સબ્ઝ ઘોડોં પર સવાર થે હમેં ઘેર લિયા, ઔર જિસ વક્ત વો મેરે ચારોં તરફ સફબસ્તા હો ગયે તો કેહને લગે આગે બઢો દુશ્મનસે પેશદસ્તી કરો ઔર ઉનસે બિલકુલ ન ડરો તુમ ઉન પર ગાલિબ હો ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમહારે નાસિર વ મદદગાર હૈં. ઉસકે બાદ હમારે અંદરસે ઉનહોંને ચંદ આદમિયોંકો બુલાયા ઔર અપને પ્યાલોંસે ઉનહેં શરાબ પિલાઈ જો ઉનકે અંદર મૌજૂદ થી, મૈં ગોયા અપને લશ્કરકી તરફ દેખ રહા થા કે વો રૂમિયોંકે લશ્કરમેં દાખિલ હો ગયા હૈ ઔર જિસ વક્ત ઉસને હમારી તરફ દેખા હૈ તો વો હઝીમત (શિકસ્ત) ખાકર ભાગ પડા હૈ.

યે ખ્વાબ સુનકર મુસલમાનોંને કહા અય અમીર! અલ્લાહ તબારક વ તઆલા આપકો નેકી બખ્શેં. યે એક બશારત હૈ કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને હમારી આંખોંકો ઉસસે ઠંડક ઔર નૂર બખ્શા હૈ. કૌમે ખૌલાનસે એક શખ્સ ખડા હુવા ઔર કેહને લગા અય અમીર! અલ્લાહ તઆલા આપકો સાલેહ બનાએં મૈંને ભી રાત એક ખ્વાબ દેખા હૈ. આપને ફરમાયા ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા વો ઉમદા ઔર નેક હી હોગા. બારી તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએં વો ક્યા હૈ? ઉસને કહા મૈંને દેખા ગોયા હમ દુશ્મનકે મુકાબલાકે લિયે નિકલે હૈં. ઔર જિસ વક્ત દુશ્મનને લડાઈ શુરૂ કી હૈ તો આસમાનસે સફેદ સફેદ ચંદ પરિંદે જિનકે બાઝૂ (પર) સબ્ઝ ઔર ખાર (ચુંગલ) ગરગિસ જૈસે થે ઉતરે હૈં ઔર ઉકાબોંકી તરહ ઉન (દુશ્મનોં) કે સર નોચને ઔર તોડને લગે હૈં. ઔર જિસ વક્ત ઉનમેંસે કોઈ શખ્સ ઉનકા મુકાબલા કરતા હૈ તો એક હી ઝર્બકે સાથ ઉસકે ટુકડે કરકે રખ દેતે હૈં.

મુસલમાન ઈસ ખ્વાબસે ખૂશ હુએ ઔર આપસમેં એક દૂસરેસે કેહને લગે કે તુમહેં બશારત હો અલ્લાહ તઆલાને તુમહારી તાઈદ કરકે તુમહેં ગલ્બા દિયા. ઔર વો મુકર્રબ ફરિશ્તોંકે ઝરીઆ ઈન્શા અલ્લાહુલ અઝીઝ જંગે બદ્રકી તરહ તુમહારી નુસરત વ મદદ ફરમાએંગે ઔર ફરિશ્તે તુમહારી તરફસે હોકર રૂમિયોંસે લડેંગે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ભી બહોત ખૂશ હુએ ઔર ફરમાને લગે યે બહોત ઉમદા ઔર સચ્ચા ખ્વાબ હૈ ઉસકી તા'બીર મદદ વ નુસરત હૈ. મૈં બારી તઆલાકી ઝાતે ગિરામીસે મદદ વ નુસરતકી ઉમ્મીદ ઔર ફતહકી આરઝૂ રખતા હૂં.

મુકાબલામેં નિકલનેકે લિયે મુસલમાનોંકી તૈયારી

મુસલમાનોંમેંસે એક શખ્સ કેહને લગા અય અમીર! ન મા'લૂમ ઈન ગબરૂ કુત્તોંકે મુકાબલાસે હમેં કિસ ચીઝને રોક રખ્ખા હૈ ઔર આપ લડાઈમેં કિસ ચીઝકા ઈન્તિઝાર ફરમા રહે હૈં, હાલાંકે દુશ્મન જંગકે લેટ કરનેસે હમારે સાથ મકર (ફરેબ) કરના ચાહતા હૈ ઔર ઉસને દેર સિર્ફ ઈસ વજહસે કર રખ્ખી હૈ કે વો અચાનક કિસી રાત હમ પર અચાનક હમ્લાકે ઈરાદેસે આ પડે. આપને ફરમાયા વાકઈ યે બાત ઠીક મા'લૂમ હોતી હૈ જો તુમ સમઝ રહે હો.

હઝરત સઈદ બિન રિફાઆ હમીરી (રદિ.) કેહતે હૈં કે હમ ઈસી બાતચીતમેં થે કે અચાનક ચારોં તરફસે શોરોગુલકી આવાઝેં બુલંદ હુઈ. હર તરફસે ચીખો પુકારકી સદાએં આને લગીં. હર શખ્સ લડાઈકે લિયે દૂસરેકો બુલા રહા થા ઔર તૈયાર હોનેકે લિયે કેહતા થા. રૂમી હમારી તરફ બળ્હે ચલે આ રહે થે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કો ગુમાન હુવા કે મુસલમાન અબ તક નમાઝે ફજરકી અદાયગીમેં લગ રહે હૈં. ઈસ લિયે આપ ઉનહેં દેખનેકે લિયે ઉઠે. ઈસ રાત મુસલમાનોંકી નિગેહબાનીકે લિયે હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ ઔર હઝરત અમ્ર બિન નુફેલ મામૂર થે. હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) અન્નફીર અન્નફીર (તૈયાર હો જાઓ તૈયાર હો જાઓ) કી આવાઝેં લગાતે હુએ અચાનક દિખલાઈ દિયે ઔર બળ્હતે બળ્હતે હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પાસ આકર ખડે હો ગયે. આપકે સાથ ચંદ નસરાની અરબ ભી થે. આપ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) સે કેહને લગે 'અય અમીર! બાહાનને જંગ બંદ કરકે હમારે સાથ ધોકા કિયા. અબ વો સફોંકો મુરત્તબ ઔર લશ્કરકો આરાસ્તા કરકે હમ પર અચાનક આ ગિરનેકા ઈરાદા રખતા હૈ. ઔર હમ ઈસ વક્ત બિલકુલ બે-સરો સામાન હૈં. યે ચંદ નસરાની અરબ મુસલમાન હોનેકી ગર્ઝસે હમારે પાસ આએ હૈં ઔર બાહાનકી સખ્તી ઔર મકરો હીલેકી ખબર દેતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે વો હમારી તરફ અપને બડે બડે દિલાવરોંકો લેકર ચલ પડા હૈ ઔર ઉનકી રાય હુઈ હૈ કે ઉનકા હર એક બાદશાહ એક એક રોઝ હમસે અપની ફૌજકે સાથ લડા કરેગા. ઔર યે સૂરત નિહાયત ખતરનાક હૈ. નીઝ મુસલમાનોંને દેખ લિયા હૈ કે રૂમિયોંકે

અલમ ઔર સલીબેં બરાબર હમસે કરીબ હોતી ચલી જાતી હૈં. આપને ફરમાયા લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ.

મુકાબલામેં સબસે પેહલે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદકા શેહસવારોંકે સાથ નિકલના

ઉસકે બાદ આપને આવાઝ દી અબૂ સુલેમાન ખાલિદ બિન વલીદ કહાં હૈ? હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) લબ્બૈક કેહતે હુએ આએ તો આપને ફરમાયા અબૂ સુલેમાન! તુમ મેરે હર કામકે અહલ ઔર લાઈક હો. બહાદુરે મુસલમાનોંકો સાથ લેકર ઘરોંકી હિફાઝતકે લિયે જબ તક મુસલમાન અપને લડાઈકે હથિયાર ઔર સુફૂફકી તરતીબસે ફારિગ હોં દુશ્મનકે મુકાબલેમેં ડટ જાઓ ઔર ઉનહેં અહલો અયાલ તક ન આને દો. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને કહા કબૂલ હૈ! યે કેહકર આપને બહાદુરાને ઈસ્લામકો આવાઝેં દેની શુરૂ કીં. કહાં હૈં હાશિમ બિન મિરકાલ, કહા હૈં ઝુબેર બિન અવામ, કહાં હૈં અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદી.), કહાં હૈં ફઝલ બિન અબ્બાસ, કહાં હૈં યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન, કહાં હૈં રબીઆ બિન આમિર, કહાં હૈં મયસરા બિન મસરૂક અબસી, કહાં હૈં મયસરા બિન કૈસ, કહાં હૈં અબ્દુલ્લાહ બિન અનીસ જોહની, કહાં હૈં અબૂ સુફયાન ઝહર બિન હરબ ઉમવી, કહાં હૈં અમ્મારા દોસી, કહાં હૈં અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ, કહાં હૈં ગાનિમ ગનવી ઝુબૈદી, કહાં હૈં અમ્માર બિન યાસિર અબસી, કહાં હૈં ઝિરાર બિન અઝવર, કહાં હૈં આમિર બિન તુફેલ, કહાં હૈં અબાન બિન ઉસમાન બિન અફફાન (રદિ.)?

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઈસી તરહ યકે બાદ દીગરે સહાબા (રદિ.) કો આવાઝેં દેતે જાતે થે ઔર ઉન હઝરાતકો જો બડે બડે સખ્ત મઅરકોંમેં આપકે સાથ હોકર લડે થે નામ બનામ પુકારતે જાતે થે, હત્તાકે પાંચસો સવારોંકો જિનમેંકા હર એક બઝાતે ખુદ એક લશ્કર થા આપને બુલાયા, ઔર જિસ વક્ત વો તમામ આપકે પાસ જમા હો ગયે તો આપ રૂમિયોંકે જારેહાના હમ્લેકી રોકથામકે લિયે ઉનકી તરફ બઢે ઔર ઉનહેં અપને નેઝોંકી નોંકોંસે ઉસી જગહ રેહનેકી દઅવત દી. તલવારેં જો ચંદ દિનોંસે પ્યાસી થીં તડપ તડપકર મયાનસે નિકલીં ઔર અપની અપની પ્યાસ બુઝાને લગીં.

મુસલમાનોં પર બાહાનકા અચાનક હમ્લા ઔર મુસલમાનોંકી તરતીબે અફવાજ

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) લશ્કરકી આરાસ્તગી ઔર સફોંકી તરતીબમેં મશ્ગૂલ હુએ ઔર ફૌજકો હર તરહ આરાસ્તા કરને લગે. હઝરત અબૂ સુફયાન (રદિ.) હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પાસ આએ ઔર કહા અય અમીર! આપ ઔરતોંકો હુકમ દે દેં કે વો ઈસ ટીલા પર ચળ્હ જાએં. આપને ફરમાયા વાકઈ તુમહારી રાય બહોત બેહતર હૈ. ચુનાંચે આપને ઉનહેં હુકમ દે દિયા ઔર વો અપને લડકે ઔર લડકિયોંકો લેકર ઉસ ટીલે પર ચળ્હ ગઈ ઔર અપની ઔર લડકે લડકિયોંકી જાન ઈસ તરહ મેહફૂઝ કર લી. આપને ઉનહેં મુખાતબ કરકે ફરમાયા અય ઔરતો! ખૈમોંકી લકડિયાં હાથમેં લે લો. પત્થરોંકો અપને સામને રખ લો ઔર મુસલમાનોંકો લડનેકી તરગીબ દેતી રહો. અગર ફતહ વ નુસરત હમારે સાથ રહે તો જિસ તરહ હો ઉસી તરહ બૈઠી રહો. લેકિન અગર શિકસ્ત ખાકર કિસી મુસલમાનકો ભાગતા દેખો તો ચૌબેં (લકડિયાં) મારમારકર ઉસકા મુંહ તોડ દો. ફિર પત્થરોંસે ઉસ પર પથરાવ કરકે ઉસકા ઢેર યહીં લગા દો. અપની ઔલાદકો ઉસે દિખા દિખાકર કહો કે ઈસ ઔલાદ, ઘરબાર ઔર ઈસ્લામકી તરફસે લડ, ઔરતોંને કહા અય અમીર આપ ઈત્મીનાન રખ્ખેં ઐસા હી હોગા.

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે જબ આપને ટીલે પર ઔરતોંકો મેહફૂઝ કર દિયા તો લશ્કરકી તરતીબમેં મસરૂફ હુએ. જિસ વક્ત આપને અપની ફૌજકો મયમના, મયસરા, કલ્બ ઔર દો બાઝૂઓં પર તકસીમ કરકે સાહિબે નિશાનાત લોગોંકો આગે કર દિયા તો હર એક લડાઈકી તરફ દૌડને લગા. મુહાજિરીનકા નિશાન ઝર્દ થા. બાઝ સફેદ ઔર સિયાહ નિશાન ભી મૌજૂદ થે. ઈસી તરહ હર એક કબીલેકે નિશાનાત ઔર અલમ મુખ્તલિફ રંગોંકે થે. આપને મુહાજિરીન વ અન્સાર (રદિ.) કો લશ્કરકે બીચમેં મુતઅય્યન ફરમાયા. મુસલમાન લડાઈકે સામાન ઔર અસ્લહાસે બિલકુલ મુસલ્લહ હો ગયે. આપને તમામ લશ્કરકો તીન સફોં પર મુરત્તબ કિયા. પેહલી સફમેં યમનકે તેરહ હઝાર લોગ મુકર્રર કિયે. દૂસરીમેં ઢાલ ઔર તલવારવાલે લોગોંકો ઔર તીસરીમેં સવાર ફૌજકો મઅ ઉનકે સામાનકે મુતઅય્યન ફરમાયા. ફિર સવારોંકો તીન જમાઅતોંમેં તકસીમ કિયા ઔર હર

એક જમાઅત પર મુસલમાનોંમેંસે તીન શેહસવાર યાની હઝરત ગયાસ બિન હરમલા આમિરી, મુસ્લિમા બિન સૈફ યરબૂઈ ઔર કઅકાઅ બિન અમ્ર તમીમી (રદિ.) કો તરતીબકે મુતાબિક મુકર્રર ફરમાયા.

તમામ મુસલમાન અપને અપને નિશાનાતકે નીચે જમા હુએ ઔર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ઉસ અલમકે નીચે જો આપકો હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) ને મુલ્કે શામ આનેકે વક્ત વદીઅત ફરમાયા થા ખડે હુએ. યે વોહી રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ઝર્દ નિશાન મુબારક થા જો આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ગઝવએ ખૈબરકે લિયે તરતીબ ફરમાયા થા.

કેહતે હૈં કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે પાસ રાયતુલ ઈકાબ નામી સિયાહ અલમ થા. આપને પૈદલ પર હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) કો, દાઈ બાઝૂ પર હઝરત યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન (રદિ.) કો, ઔર બાઈ બાઝૂ પર હઝરત કૈસ બિન હબીરા (રદિ.) કો મુકર્રર કિયા. ઔર જિસ વક્ત તમામ સફેં મુરત્તબ હો ગઈ તો હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ખૂદ સફોંકે બીચમેં તશરીફ લાએ ઔર મુસલમાનોંકો લડાઈકી તરગીબ દેને લગે. ફરમાને લગે અગર તુમ અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકી મદદ કરોગે તો અલ્લાહ તઆલા તુમહારી મદદ વ નુસરત ફરમાએંગે. ઔર તુમહારે કદમોંકો લગઝિશસે સાબિત રખ્ખેંગે. સબ્ર વ ઈસ્તિકલાલકો અપના શિઆર બનાઓ ઔર હમેશા સબરસે કામ લો. સબર હી કર્બો બલાસે નજાત દેનેવાલા, રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મરઝીકે મુતાબિક ઔર દુશ્મનોંકો ખતમ કરનેવાલા હૈ, સફોંકો ન તોડના, નિય્યતોંકો સાલિમ રખના, યાદે ખુદાકે સિવા એક કદમ ભી ન બઢાના. ઔર જબ તક દુશ્મન અપની તરફસે પહેલ ન કરે ઉસ વક્ત તક હથિયાર ન ઉઠાના. નેઝે સીધે રખના. ખૂદકો ઢાલોંમેં છુપાએ રખના ઔર અલ્લાહ તઆલાકે ઝિક્રકે સિવા કિસી બાતમેં ઝબાન ન હિલાના. ઔર જબ તક મૈં કિસી બાતકા હુકમ ન દૂં ઉસ વક્ત તક અપની તરફસે કિસી કામકી પહેલ ઔર ઈબ્તિદા ન કરના. યે કેહકર આપ અપને મકામ યાની લશ્કરકે બીચમેં વાપસ ચલે ગયે. ઔર વહીં ખડે હો ગયે.

દોનોં અફવાજકા આમના સામના

ઈધર બાહાનકે મકરો ફરેબને કુછ કામ ન દિયા. ઔર જિસ વક્ત રૂમિયોંને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કો પાંચસો સવારોંકી જમઈય્યતકે સાથ અપની

તરફ આતા દેખા તો વો ખૌફ ખાકર પીછે લૌટે ઔર એક જગહ સફબસ્તા હોકર ખડે હો ગયે. મુસલમાનોંને ભી અપને દસ્તાકો આરાસ્તા કિયા ઔર વો હથિયારોંસે લેસ હોકર ખડે હો ગયે. બાહાનને અપની ફૌજકો મુખાતબ કરકે કહા કે મુસલમાનોં પર હમ્લા કરનેસે તુમહેં કિસને મના કર દિયા હૈ બળ્હો ઔર ઉન પર હમ્લા કર દો. રૂમી યે સુનકર આગે બળ્હે.

રૂમી અફવાજકી સખ્તી

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને રૂમિયોંકા યે જમ્મેગફીર ઔર બળી ફૌજ દેખકર ઉન પર એક નઝર દૌડાઈ, તલવારેં ચમક રહી થીં ઔર ઉનકી જમઈય્યતસે તીસ હઝાર આદમી અલાહિદા હો ગયે થે જો લડાઈકે લિયે બિલકુલ તૈયાર થે. ફૌજકી દાહની તરફ ખંદકેં ખોદી ગઈ થીં ઔર ઉનમેં ફૌજેં બિઠલા દી ગઈ થીં જિનહોંને અપને પૈરોંકો ઝંજીરોંસે હિફાઝતકી ગર્ઝસે નીઝ ઈસ નિય્યતસે કે કોઈ લડાઈસે ફરાર ન ઈખ્તિયાર કરે બાંધ લિયા થા. ઔર હર એક ઝંજીરકે અંદર દસ દસ આદમી બંધે હુએ થે, ઉનહોંને મસીહ ઈબ્ને મરયમ (અલૈ.), સલીબે આ'ઝમ, કિસ્સીસીન રોહબાન ઔર ચારોં કનીસોંકી કસ્મેં ખા ખાકર હલફ ઉઠાયા થા કે જબ તક હમારા એક ભી આદમી મૈદાને જંગમેં ઝિંદા હોગા ઉસ વક્ત તક હમ કભી ભી મૈદાનસે કદમ પીછે ન હટાએંગે. આપને યે દેખકર જો લશ્કરે ઝહફકે લોગોંમેંસે આપકે ગિર્દ ખડે હુએ થે ફરમાયા, ઉસમેં શક નહીં કે આજકા દિન નિહાયત મઅરકાકા દિન હોગા. ઉસકે બાદ આપને દુઆ કી. (યા અલ્લાહ! મદદકે સાથ મુસલમાનોંકી તાઈદ ફરમાઈયે ઔર ઉનહેં સબ્ર ઈનાયત ફરમાઈયે)

દુઆ કે બાદ આપ હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કે પાસ આએ ઔર કહા અય અમીર! કૌમ ઝન્જીરમેં મરબૂત હોકર તેઝ તલવારોંકે સાથ હમારી તરફ ચલી હૈ. આજકા રોઝ બિલા શક નિહાયત સબ્ર વ ઈસ્તિકલાલકા રોઝ હૈ. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) યે સુનકર મુસલમાનોંકી તરફ મુખાતબ હુએ ઔર ફરમાયા. રૂમિયોંકી તા'દાદ ઔર સામાને અસ્લહા આજ બહોત ઝિયાદા હૈ આપ લોગોંકો સિવાએ સબ્રકે ઔર કોઈ ચીઝ નજાત નહીં દે સકતી. ઉસકે બાદ આપને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) સે ફરમાયા અબૂ સુલેમાન! તુમહારી ક્યા રાય હૈ?

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે ચૂંકે બાહાનને અપને લશ્કરકે ઉન એક લાખ

આદમિયોંકો જિનકી બહાદુરી ઉનકે શહેરોંમેં લોગોંકી ઝબાન પર થી ઔર સબાત વ ઈસ્તિકલાલમેં જો મશ્હૂર સમઝે જાતે થે અપને લશ્કરકે આગે ખડા કિયા થા ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને ઉનકી બહાદુરી ઔર સખ્તી ઉનકે ચહેરોંસે મા'લૂમ કર લી થી ઈસ લિયે આપને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) સે કહા, મેરે નઝદીક આપ અપની જગહ હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) કો ખડા કર દેં ઔર ખૂદ દોસો યા તીનસો આદમી સાથ લેકર હઝરત સઈદ બિન ઝૈદકી પુશ્ત પર બિલકુલ સામને ખડે હો જાએં તાકે જિસ વક્ત મુસલમાનોંકો યે મા'લૂમ હો જાએ કે આપ ઉનકે પીછે ખડે હુએ હૈં. વો અલ્લાહ વ તબારક વ તઆલાસે શરમ કરેં ઔર આપસે ન ભાગેં.

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને આપકે ઈસ મશ્વરેકો કબૂલ ફરમાયા ઔર હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ બિન અમ્ર બિન નુફેલ (રદિ.) કો અપની જગહ ખડા કર દિયા. યે હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) મિન્જુમ્લા ઉન દસ હઝરાતમેંસે હૈં જિનકે મુતઅલ્લિક બારી તઆલાને અપની રઝામંદીકા ઈઝહાર ઈન અલ્ફાઝમેં ફરમાયા હૈ. લકદ રદિયલ્લાહુ અનિલ મુઅ્મિનીન હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉન્હેં અપની જગહ ખડા કરકે યમનકે દોસો આદમી જિનમેં બાઝ મુહાજિરીન વ અન્સાર ભી શામિલ થે મુન્તખબ ફરમાએ ઔર ઉન્હેં અપને સાથ લેકર તમામ લશ્કરકે પીછે હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) કે મહાઝમેં ખડે હો ગયે.

દૂસરે દિનકી જંગકા આગાઝ ઔર નૌજવાન મુસલમાનકી બહાદુરી

દૂસરે દિનકી જંગમેં જિસ શખ્સને સબસે પેહલે બાબે જંગકી કુંડી ખોલનેકા ઈરાદા કિયા વો કબીલા અઝદકા એક નૌજવાન, નૌઉમર ઔર નિહાયત અકલમંદ લડકા થા. યે અપની જગહસે આગે બઢા ઔર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી ખિદમતમેં આકર કેહને લગા. અય અમીર! મૈં ચાહતા હૂં કે મૈં અપને ઔર ઈસ્લામકે દુશ્મનોંકે સાથ જિહાદ કરકે અપને દિલકો તસ્કીન ઔર અપને પરેશાન દિલકો શિફા દૂં ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે રાસ્તેમેં અપની જાન પેશ કરૂં. બહોત મુમકિન હૈ કે બારી તઆલા મુઝે જામે શહાદત નોશ કરનેસે બખ્શ દેં. ક્યા આપ મુઝે ઈસકી ઈજાઝત દેતે હૈં. અગર રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે

હુઝૂરમેં આપકી કોઈ હાજત ઔર ઝરૂરત હો તો આપ મુઝસે બયાન કર દેં તાકે મૈં ઉસે અર્ઝ કર દૂં. આપ યે સુનકર રોએ ઔર કહા કે મેરે આકા મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) સે મેરા સલામ કેહ દેના ઔર અર્ઝ કરના કે હમારે રબ્બે ઝુલજલાલને હમસે જો વા'દા ફરમાયા થા હમને ઉસે બિલકુલ સચ્ચા પાયા.

અઝદી જવાન યે સુનકર ઘોડા કૂદાકર મૈદાનમેં આયા ઔર અપને લિયે હરીફકો તલબ કરને લગા, રૂમિયોંમેંસે ઉસકે મુકાબલામેં એક કાફિર સામને આયા જો સબ્ઝ ઘોડે પર સવાર થા, અઝદી નૌજવાન જિસને અપની જાનકો અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે રાસ્તેમેં વકફ કર દિયા થા ઉસે દેખતે હી ઉસકી તરફ બઢ્હા. ફિર દોનોંને એક દૂસરે પર હમ્લા કિયા, મગર અઝદી નૌજવાનને જલ્દી કરકે ઉસકો એક ઐસા નેઝા મારા કે યે ચકરાકર ઝમીન પર આ રહા. અઝદીને ઉસકા ઘોડા ઔર અસ્બાબ ઉતારકર અપની કૌમમેંસે એક શખ્સકે સુપુર્દ કર દિયા ઔર ખૂદ ફિર મૈદાનમેં પહોંચકર ફિર મુકાબલેકા ના'રા લગાયા. દૂસરા આદમી ઉસકે મુકાબલેકો નિકલા. ઉસને ઉસે ભી પેહલેકે પાસ પહોંચા દિયા. તીસરા આયા ઉસે ભી ચલતા કિયા ઔર ચોથેકો ભી મૌતકે ઘાટ ઉતાર દિયા, હત્તાકે પાંચવાં રૂમી ઉસકે મુકાબલેમેં આયા ઉસને ઉસ અઝદી નૌજવાનકો શહીદ કર દિયા. કબીલએ અઝદ યે દેખકર ગુસ્સામેં ભર ગયા ઔર ઉસને ઉસી ગૈઝો ગઝબકી હાલતમેં રૂમિયોંકી તરફ બઢ્હના શુરૂ કર દિયા. રૂમી ભી યે દેખકર ટિડ્ડી દલકી તરહ મુસલમાનોંકી તરફ બઢ્હે ઔર ઉનકા એક કિનારા મુસલમાનોંકે મયમનાસે નિકલકર કરીબ હો ગયા. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા ખુદાકે દુશ્મન તુમસે બિલકુલ કરીબ હો ગયે ઉનહેં ઢેર કરકે રખ દો ઔર યાદ રખ્ખો અલ્લાહ તઆલા તુમહારે સાથ હૈં, સબ્ર સિદ્દક ઔર અલ્લાહ તઆલાકી મદદ વ નુસરતકે ભરોસા પર સાબિત કદમ રહો ઔર અપને પૈરોંકો મઝબૂતીકે સાથ એક જગહ જમા લો.

કાફિરોંકે હમ્લાકા જવાબ

રૂમિયોંને મુસલમાનોંકે મયમના પર જિસમેં કૌમે અઝદ, મઝહજ, હઝરમૌત ઔર ખૌલાનકે આદમી થે હમ્લા કર દિયા. યે હમ્લા અગરચે નિહાયત સખ્ત થા મગર મુસલમાન નિહાયત હિંમતકે સાથ સાબિત કદમ રહે ઔર ખૂબ જાન તોડકર હમ્લાકા જવાબ દિયા. રૂમિયોંકા દૂસરા દસ્તા ભી ઉનહીકી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા.

ઉનહોંને ઉનકા ભી નિહાયત સબરે જમીલકે સાથ મુકાબલા કિયા ઔર સાબિત કદમી ભી દિખલાઈ. તીસરી સફ ભી ઉનહી પર આ પડી જિસને મુસલમાનોંકી સાબિત કદમીમેં લગઝિશ પૈદા કર દી ઔર કુછ આદમી અપની જગહ ઔર નિશાનાતસે અલાહિદા હોકર લશ્કરકી તરફ હટને પર મજબૂર હુએ. બા'ઝને ઈસ્તિકલાલસે કામ લિયા ઔર વો અપને નિશાન ઔર અલમકે માતહત બરાબર રૂમિયોંસે લડતે રહે. પીછે હટનેવાલોંમેં કૌમે ઝુબૈદ ભી થી જો ઉસ વક્ત મયમનામેં (દાહની તરફ) ખડી હુઈ થી.

હઝરત અમ્ર બિન મઅદીકરબ ઝુબૈદી (રદિ.) જો ઉસ કૌમકે સરદાર થે ઔર જિનકી બહાદુરી ઔર શુજાઅતકી વજહસે જો ઉનહોંને ઝમાનએ જાહિલિયત ઔર ઈસ્લામમેં દિખાઈ થી. ઉનકી કૌમ ઉનકી નિહાયત ઈઝ્ઝત વ તકરીમ કરતી થી, ઉનકી ઉમર જંગે યરમૂકમેં એકસો દસ (૧૧૦) બરસકી હો ગઈ થી મગર ઉનકી શુજાઅત વ બહાદુરીને ઉનહેં ઈસ બુઢાપેમેં ભી જંગ પર આમાદા કર રખ્ખા થા, યે દેખકર કે મેરી કૌમને અપના મોરચા છોડ દિયા હૈ ચિલ્લાતે હુએ ઉનકી તરફ બઢે ઔર ફરમાયા અય આલે ઝુબૈદ! અય આલે ઝુબૈદ! દુશ્મનોંસે ભાગતે હો. મૌતકે પ્યાલે પીનેસે ઘભરાતે હો. ઝિલ્લત વ આરકો પસંદ કર લિયા. નામોસકો ખૈરબાદ કેહ દિયા. ઈન કાફિર કુત્તોંસે કહાં કી ઘભરાહટ હૈ? યે કૈસી બેકરારી ઔર જલ્દી હૈ, ક્યા તુમ યે નહીં જાનતે કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા મુજાહિદીન વ સાબિરીનકી હાલતસે વાકિફ હૈં. ઔર જિસ વક્ત વો ઉનકી તરફ દેખતે હૈં કે ઉનહોંને મેરી મરઝિયાતમેં સબરો ઈસ્તિકલાલસે કામ લિયા હૈ ઔર મેરે અહકામમેં સાબિત કદમી દિખાલઈ હૈ તો વો મદદ વ નુસરતસે ઉનકી મદદ કરતે હૈં ઔર ફતહ વ કામરાનીસે ઉનકી તાઈદ ફરમાતે હૈં. બસ કહાં ભાગે જાતે હો. ક્યા તુમને આરકો હી પસંદ કર લિયા ઔર દુખૂલે નાર ઔર ગઝબે જબ્બારકે વાકઈ મુસ્તહિક હો ગયે?

ઉનકી કૌમ અપને સરદાર હઝરત અમ્ર બિન મઅદીકરબ ઝુબૈદી યા હજ્જાજ બિન અબ્દે યગૂસ (રદિ.) કા યે કલામ સુનતે હી બે તાબાના ઈસ તરહ વાપસ લૌટે જિસ તરહ ઊંટની (યા ઔર કોઈ માદા) અપને બચ્ચેકી તરફ ભાગતી હૈ ઔર આપકે ગિર્દ જમા હો ગઈ. ઉનકી તા'દાદ ઉસ વક્ત પાંચસો આદમિયોંકી થી જિનમેં સવાર ઔર પૈદલ દોનોં હી થે. ઔર જમા' હોતે હી એક સખ્ત હમ્લા કર દિયા. હમીર, હઝરમૌત ઔર ખૌલાન ભી ઉનકે સાથ આગે બઢે ઔર એક ઐસા મુત્તફિકા હમ્લા કિયા કે રૂમી પીછે હટને પર મજબૂર હો ગયે ઔર તીઅન વ

કરહન (ચારો નાચાર) અપની જગહ છોડની પડી. કૌમે દોસ હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કે સાથ ચલી ઔર ઉસને ભી રૂમિયોં પર હલ્લા બોલ દિયા.

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને અપને નિશાનકો હરકત દી ઔર અપની કૌમકો મુખાતબ કરકે ફરમાને લગે. લોગો! હૂરેં ઈનકા મુઆનિકા, રબ્બુલ આલમીનકે જવારે રહમત ઔર જન્નાતુન્નઈમ તક પહોંચનેમેં જલ્દી કરો. અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક મૈદાને જિહાદસે ઝિયાદા કોઈ જગહ મેહબૂબ નહીં હૈ. યાદ રખ્ખો! અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને સાબિરોંકો ઉનકે ગૈરોં પર મહઝ ઈસી વજહસે ફઝીલત બખ્શી હૈ કે વો ઐસી જગહોંમેં હાઝિર નહીં હુએ.

કૌમે દોસ આપકે યે અલ્ફાઝ સુનકર આપકે ગિર્દ જમા' હુઈ ઔર રૂમિયોં પર એક જાન તોડ હમ્લા કર દિયા. દોનોં ફરીકૈન એક દૂસરેસે દસ્તો ગિરેબાં હુએ ઔર ચક્કીકી તરહ હર્બ વ ઝર્બને ઉનહેં મુતદાવર બના દિયા. રૂમી મુસલમાનોંકે મયમના પર ગિરે ઔર ઉન્હેં રેલા દેકર ઉનકો બીચકી તરફ ધકેલતે ચલે ગયે. મુસલમાનોંને અગરચે નિહાયત ઈસ્તિકલાલસે કામ લિયા. મગર ફૌરન હી રૂમિયોંકી એક ઔર જમઈય્યત આ ગઈ ઔર ઉસને ભી મુસલમાનોંકે મયમના પર હમ્લા કર દિયા. મુસલમાન શિકસ્ત ખાકર પીછે હટને પર મજબૂર હુએ. ઉનકે ઘોડે ઉલ્ટે પાંવ પીછેકી તરફ લૌટતે જાતે ઔર મૈદાને હર્બકો બકરિયોંકી તરહ જૈસે વો શેરકે સામનેસે ભાગતી હૈં ખાલી કરતે જાતે થે કે ઔરતોંને મુસલમાનોંકે ઘોડેદુમકે બલ હટતે દેખે ઔર ઉનહોંને આપસમેં ચીંખકર પુકારના શુરૂ કિયા. અરબકી લોંડીયો! મરદોંકો ઘેર લો, શિકસ્ત ખાકર ભાગનેસે રોકો ઔર ઉનહેં લડાઈકી તરફ લૌટા દો.

ઔરતોંકા મુસલમાનોંકો લડાઈ પર આમાદા કરના

હઝરત સઈદા બિન્તે આસિમ ખૌલાની (રદિ.) કેહતી હૈં કે મૈં ભી ઉસ રોઝ ઉસી ટીલે પર મૌજૂદ થી જિસ વક્ત મુસલમાનોંને અપને મયમનાકો છોડ દિયા તો હમેં હઝરત અફીરા બિન્તે ગફ્ફાર (રદિ.) ને જો એક જાંબાઝ ઔરત થીં, આવાઝ દી ઔર કહા, ખવાતીને અરબ! ઉન ભાગનેવાલે મરદોંકો રોક લો. અપને બચ્ચોંકો અપને હાથોંમેં ઉઠા લો ઔર ઉનહેં લડાઈ પર ઉભારતે હુએ ઉનકા ઈસ્તિકબાલ કરો. યે સુનતે હી ઔરતેં આગે બઢીં ઔર ઘોડોંકે મુંહોં પર પત્થર

માર માર કર ઉનહેં પીછે લૌટાને લગીં. આસ બિન મુનબ્બહકી સાહબઝાદી ચિલ્લા ચિલ્લાકર કેહતી જાતી હૈં. જો મર્દ અપની બીવીકો છોડકર ભાગે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉસે રૂસ્વા કર દે. તમામ ઔરતોંને ચીંખના શુરૂ કિયા અગર તુમને હમેં ઉન કાફિરોંસે ન બચાયા તો તુમ હમારે ખાવિંદ નહીં.

યરમૂકમેં મુસલમાન ઔરતોંકી બહાદુરી

કેહતે હૈં કે ઔરતોંને મુસલમાનોંકે મયમના (દાહની તરફ) કા રૂખ કિયા ઔર વહાં મુસલમાનોંકો શિકસ્ત ખાકર ભાગતા હુવા દેખા તો ઉનસે ચીંખ ચીંખકર કેહને લગીં, અલ્લાહ તબારક વ તઆલાસે જો તુમહારી હાલતોંસે વાકિફ હૈ નીઝ ઉસકી જન્નતસે કહાં ભાગતે હો ઔર શિકસ્ત ખાકર કિધર જાના ચાહતે હો. ઉસકે બાદ હિન્દાને અપને ખાવિંદ હઝરત અબૂ સુફયાન (રદિ.) કો શિકસ્ત ખાકર ભાગતે હુએ દેખા તો ઉનકે ઘોડેકે મુંહ પર એક ચોબ (લકડી) મારકર કેહનેં લગીં કહાંકો! લડાઈકી તરફ લૌટો ઔર અપની જાન દે દો તાકે તુમ ઉસ તરગીબસે પાક વ સાફ હો જાઓ જો તુમને પેહલે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે મુકાબલેમેં લોગોંકો દી થી.

યે સુનકર હઝરત અબૂ સુફયાન (રદિ.) લડાઈકી તરફ પલ્ટે. આપકે સાથ દૂસરે ભાગનેવાલે ભી વાપસ હુએ ઔર ઔરતેં ભી સાથમેં ચલીં. મૈંને દેખા કે ઔરતેં મરદોંસે બઢ બઢકર હમ્લા કર રહી થીં ઔર વો ઘોડોંકે બીચમેં લોગોંકો મારતી ફિરતી થીં. મૈંને ઉનમેંસે એક ઔરતકો દેખા કે વો એક બહોત બડે કાફિરકી તરફ જો ઘોડે પર સવાર થા ચલી ઔર જબ તક ઉસે મારમારકર ઘોડેસે ન ગિરા દિયા ઉસ વક્ત તક પીછે ન હટી. ઉસકે બાદ ઉસે યે કેહતે હુએ કત્લ કર દિયા કે મુસલમાનોંકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકી મદદકે યેહી મા'ના હૈં.

હઝરત ઝુબૈર બિન અવામ (રદિ.) કેહતે હૈં કે મુસલમાનોંને એક સખ્ત હમ્લા કિયા ઔર ઉસ હમ્લાસે ઉનકા મકસૂદ સિવાએ અલ્લાહકી ખૂશનૂદી ઔર રઝાએ રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) કે ઔર કુછ નહીં થા. કૌમે અઝદને હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કે હમરાહ હોકર નિહાયત શિદ્દતકે સાથ જંગ કી. ચૂંકે રૂમિયોંકા સબસે પેહલા રેલા ઉનહીં પર હુવા થા ઔર ઉનહોંને હી સબસે અવ્વલ ઉનકે મુકાબલા પર અપની જાનેં પેશ કી થીં ઈસ લિયે સબસે ઝિયાદા શહાદતેં ઉનહીંકે હિસ્સામેં આઈ ઔર ઉનકી અકસર જમાઅત ઉસ મૌકા' પર કામ આ ગઈ.

હઝરત ખાલિદ ઔર છ હઝાર સહાબાકી મદદ

હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) કેહતે હૈં કે લડાઈકા પૂરા ઝોર મુસલમાનોંકે મયમના (દાહને હિસ્સા) પર હો રહા થા. મુસલમાન કભી હઝીમત (શિકસ્ત) ખાકર ભાગતે થે ઔર કભી ફિર લડાઈકી તરફ લૌટતે થે. કભી કુછ દેરકો મુકાબલા કરતે થે ઔર કભી પીછે હટ જાતે થે. હત્તાકે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને દેખા કે મયમના હટતા હટતા બીચ તક પહોંચ ગયા હૈ. યે દેખતે હી આપને અપને સવારોંકો આવાઝ દી ઔર આપ ઉધર માઈલ હુએ. આપકે સાથ હી છ હઝાર મુસલમાનોંકી એક જમઈય્યત અલ્લાહુ અકબરકે ફલક શિગાફ ના'રે ભરતી હુઈ મુતવજ્જેહ હુઈ ઔર રૂમિયોં પર હમ્લા કર દિયા ઔર ઉનહેં ઈસ કદર શિકસ્ત પર શિકસ્ત દી ઔર કતલ પર કતલ કિયા કે મુસલમાનોંકા મયમના ઔર બીચકા લશ્કર ઉન રૂમિયોંસે સાફ હો ગયા ઔર મુસલમાન ફિર અપની અપની જગહ (યાની મયમના ઔર બીચકે હિસ્સા પર) પહોંચ ગયે.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઉસી જગહ ઠેહરે ઔર જો રૂમી મુસલમાનોંકે કરીબ હોતા રહા ઉસે ભી દૂર કરતે રહે ઔર ઈસ તરહ રૂમિયોંને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે સામને નિહાયત બુરી શિકસ્તકા મુંહ દેખા. આપને રૂમિયોંકે શેહ સવારોંકો તન્હા ઔર પરેશાન દેખકર મુસલમાનોંકો પુકારા યા અહલલ ઈસ્લામ વલ ઈમાન યા હામિલીનલ કુરઆન! યા અસ્હાબે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.)! રૂમિયોંમેં ખલબલી પડ ગઈ. શિકસ્તે અઝીમ ઝાહિર હોને લગી. કૌમમેં તુમને દેખ હી લિયા કે કોઈ બહાદુર નહીં રહા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને ઉનકી કુવ્વત ઔર તેઝીકો તોડ દિયા. અલ્લાહ તઆલા તુમહેં જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરેં, ઔર હમ્લા કરો ઔર શિદ્દત વ સખ્તીકે સાથ ઉન પર ગિર પડો. ઉસ ઝાતે પાકકી કસમ જિસકે કબ્ઝએ કુદરતમેં ખાલિદકી જાન હૈ મુઝે ઉમ્મીદ હૈ કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમહેં ઉનકે બાઝૂઓં પર ફતહ બખ્શેંગે.

મુસલમાનોંને યે સુનકર હર તરફ આવાઝેં દીં કે આપ હમ્લા કરેં હમ ભી આપકે સાથ હમ્લા કરેંગે. આપને યે સુનતે હી તલવારકો સોંત લિયા ઔર રૂમિયોં પર જા પડે.

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન હમીદ જમઈ (રદિ.) કેહતે હૈં કે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કે સાથ ઈસ હમ્લામેં મૈં ભી શામિલ થા. હમને ભી આપકે સાથ હમ્લા કિયા. ખુદાકી કસમ! રૂમિયોંને હમારે સામને મૈદાન સાફ કર દિયા

ઔર હમેં દેખકર ઈસ તરહ ભાગને લગે જિસ તરહ બકરિયાં શેરકો દેખકર ભાગતી હૈં. મુસલમાનોંને ઉનકા પીછા કિયા ઔર હમારા યે હમ્લા રૂમિયોંકે મયમના પર હુવા થા. રૂમી મૈદાન છોડ છોડકર બુરી તરહ ભાગને લગે, ઔર ચૂંકે યે ઝંજીરોંમેં બંધે હુએ થે ઈસ લિયે પૂરી તરહ જગહ ન છોડ સકે. કૌમકી હિમાયત ઔર નિગેહબાનીમેં તીર ઔર નેઝે ચલાતે થે ઔર અપની જાન બચાનેકી પડી હુઈ થી.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) હમારે આગે આગે થે ઔર હમ પીછે પીછે ઔર બરાબર હમ્લા કરતે હુએ બઢ્હે ચલે જા રહે થે. હત્તાકે હમ ઈસી તરહ બઢ્હતે હુએ દરીજાન તક પહોંચ ગયે જો ઉસ વક્ત જવાહિરકી એક સલીબ લિયે હુએ અપને ઉસ મોરચે પર ખડા હુવા થા જહાં બાહાનને ઉસે મુકર્રર કિયા થા. ઉસકે સાથ ઉસકી ફૌજ ભી થી જો અપને સરદારકે હમ્લેકા ઈન્તિઝાર કર રહી થી કે યે હમ્લા કરે તો હમ ભી ઉસકે સાથ હમ્લા કરેં.

દરીજાન સિપેહસાલારકા કતલ

જિસ વક્ત હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કા લશ્કર દરીજ઼ાનકે બિલકુલ કરીબ પહોંચ ગયા તો ઉસકે સરદાર ઉસસે કેહને લગે અય બાદશાહ! ક્યા આપ હમેં હમ્લા કરનેકા હુકમ નહીં દેતે કે હમ હમ્લા કરેં યા પીછેકો લૌટ જાએં. દેખિયે અરબોંકા લશ્કર હમમેં ઘુસ આયા હૈ. ઉસને કહા યે એક બહોત બુરા દિન હૈ મૈં ઉસે દેખના તક પસંદ નહીં કરતા, ઔર ન યે ચાહતા હૂં કે ઉસમેં હાઝિર રહૂં. મુઝે બાદશાહને ઈસ જગહ ખડા કર દિયા હૈ મૈં ઈસ ખડે હોનેકો ભી બુરા ખયાલ કરતા હૂં. લો ઈસ કપડેસે મેરા સર ઔર ચેહરા બાંધ દો તાકે મૈં ઈસ જંગ ઔર હર્બ ઝર્બકો ભી ન દેખ સકૂં. ઉનહોંને એક રેશમી રૂમાલસે ઉસકા સર ઔર ચહેરા ઢાંપ દિયા. રૂમી બરાબર કતલ હો રહે થે હત્તાકે વો મુસલમાનોંકે સામનેસે શિકસ્ત ખાકર ભાગે ઔર મુસલમાન દરીજાન તક પહોંચ ગયે. યે ઉસ વક્ત સર બંધા હુવા થા. હઝરત ઝિરાર (રદિ.) ઉસકી તરફ બઢ્હે ઔર એક પાર હોનેવાલા નેઝા ઉસકો ઐસા મારા કે વો હમેશાકે લિયે ચલ બસા.

જરજીર ઔર કનાતીરકા ઝગડા ઔર હમ્લા

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને મુસલમાનોંકે સાથ એક યે ભી હુસ્ને સુલૂક કિયા કે જરજીર ઔર કનાતીરમેં ઝગડા હો ગયા ઔર

ઉનમેં આપસમેં ઈખ્તિલાફ પડ ગયા. જરજીર કૌમે અરમનકો લિયે હુએ રૂમિયોંકે મયમના પર ખડા થા ઔર કનાતીર મયસરા પર. જરજીરને કનાતીરસે કહા, યે વક્ત ખડા હોનેકા નહીં હૈ અરબોં પર હમ્લા કર. ઉસને કહા તૂ મુઝે હમ્લાકા હુકમ દેતા હૈ ઔર ખૂદ હમ્લા નહીં કરતા. જરજીરને કહા મૈં તુઝે હુકમ કિસ તરહ ન દૂં મૈં તેરે ઉપર હાકિમ ભી હૂં. ઉસને કહા તૂ ઝૂઠ બકતા હૈ બલ્કે મૈં તેરે ઉપર હાકિમ હૂં ઔર તૂ મેરા મહકૂમ હૈ. જરજીર ઉસકી ઈસ બાતસે જલ ગયા ઔર ઈસ તરહ ઉન દોનોંમેં ઈખ્તિલાફકી એક ખલીજ વસીઅ હોતી ચલી ગઈ. આખિર જરજીરને મુસલમાનોંકે મયસરા ઔર બીચમેં જહાં કૌમે કનાના, કૈસ, ખશ્અમ, જુઝામ, કતા, આમિલા ઔર ગસ્સાની ખડી હુઈ થી હમ્લા કિયા ઔર મુસલમાનોંકે મયસરાકો ઉસકે સાથિયોંસે ઈસ કદર હિલા દિયા કે સિવાએ અલમંબરદારોં ઔર ચંદ ઉન નુફૂસકે જો ઉનકે ગિર્દ થે સબકો પીછે ધકેલતે ચલે ગયે. અલમબરદારોં ઔર ઉન ચંદ નુફૂસને નિહાયત સખ્તીકે સાથ ઉનકા મુકાબલા કિયા. મગર દૂસરે મુસલમાન જબ પીછે હટે તો રૂમિયોંને બળ્હકર ઉનકા પીછા કિયા ઔર શિકસ્ત ખાએ હુએ મુસલમાનોંકે સાથ ઈસ કદર બળ્હે કે ઉનકે સાથ સાથ ઉનકે લશ્કરમેં દાખિલ હો ગયે. યહાં મુસલમાન ઔરતોંને દૂસરી તરફસે ઉન મુસલમાનોંકા ખૈમોંકી ચૌબોં (લકડિયોં) ઔર પત્થરોંસે ઈસ્તિકબાલ કિયા ઔર ચૌબેં ઔર પત્થર ઘોડોંકે મુંહોં પર માર મારકર કેહને લગીં યા અહલલ ઈસ્લામ! માઓં, બહેનોં, બેટોં ઔર બેટિયોંકો છોડકર કહાં ભાગતે હો? ક્યા હમેં ઈન કાફિરોંકે સુપુર્દ કર દેનેકા ઈરાદા કર લિયા.

મિન્હાલ દોસી (રદિ.) કા બયાન હૈ કે વલ્લાહ રૂમિયોંસે ઝિયાદા હમ પર હમારી ઔરતેં સખ્તી કર રહી થીં. આખિર મુસલમાન હઝીમતકો ખૈરબાદ કેહકર ફિર મૈદાનકી તરફ ઝપટે ઔર એક દૂસરેકો નસીહત ઔર વસિય્યત કરને લગે કે એક દૂસરેકી હિમાયત કરો ઔર સબરસે કામ લો.

હઝરત કતામા બિન અશયમકી બહાદુરી

હઝરત કતામા બિન અશયમ કનાની (રદિ.) મુસલમાનોંકે આગે આગે હુએ ઔર રૂમિયોંકે મુંહોંકો કભી તલવારસે ઔર કભી નેઝોંસે મારને લગે, હત્તાકે ઈસી તરહ આપકે તીન નેઝે ટૂટ ગયે. આપને ફિર હમ્લા કિયા હત્તાકે આપકી તીન તલવારેં ટૂટ ગઈં. જબ આપકી તલવાર ટૂટ જાતી થી યા નેઝા ખરાબ હો

જાતા થા તો આપ કેહતે થે કે કોઈ શખ્સ હૈ જો મુઝે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં અપના નેઝા યા તલવાર આરિયતન દે દે. ઉસકા બદલા ઔર જઝા અલ્લાહ તબારક વ તઆલા મરહમત ફરમાએંગે.

ઉસકે બાદ આપને કબીલએ કૈસકો પુકારકર કહા યા મઆશરલ કૈસ! અજરો સબરસે અપના હિસ્સા લે લો. દુનિયામેં સબર, બુઝુર્ગી ઔર ઈઝ્ઝત હૈ ઔર આખિરતમેં રહમત વ ફઝીલત. મુસલમાનો સબર કરો. મૈદાને કારઝારમેં ઈસ્તિકલાલ દિખલાઓ. જંગકે લિયે તૈયાર રહો ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલાસે ડરતે રહો તાકે તુમ ફલાહકો પહોંચ જાઓ.

યે સુનતે હી ઉનકી કૌમ લબ્બૈક કેહતી હુઈ ઉનકે સાથ હુઈ ઔર ખુશી ખુશી નિહાયત સરગરમીકે સાથ ઉનકે હમરાહ હોકર લડને લગી. હઝરત કતામા બિન અશયમ કનાની (રદિ.) કેહતે હૈં કે મૈંને કનાતીર ઔર ઉસકી જમઈય્યતકે હમ્લેકે બરાબર કિસીકા હમ્લા નહીં દેખા. વો હમમેં ઘુસે ચલે આતે થે ઔર હમ ભી ઉનમેં ઘુસ ગયે થે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) દો હઝાર સહાબા (રદિ.) કી જમઈય્યતકો લેકર હમારી તરફ રૂજૂઅ હુએ ઔર આતે હી રૂમિયોંકો તલવારકે ઘાટ ઉતારને લગે ઔર ઈસ કદર શમશેરઝની કી કે રૂમિયોંકી સફેં કાટકર રખ દીં. મગર રૂમિયોંકી કસરત ઈસ કદર થી કે મા'લૂમ નહીં હોતા થા કે યે લોગ કતલ હો રહે હૈં.

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) જબ પૂરી કોશિશકે બાદ લોગોંકી તરફ મુતવજ્જેહ હુએ તો લોગ આપસમેં કેહ રહે થે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કતામા બિન અશયમ કનાનીકો જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરેં ઉન્હોંને હમારે વાસ્તે ઈસ કદર તકલીફ ઉઠાઈ. આપ યે સુનકર હઝરત કતામા (રદિ.) કે પાંસ આએ. ઉનકી પેશાનીકો બોસા દિયા ઔર શુક્રિયાકે બાદ ફરમાયા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમ્હેં ઈસ્લામકી તરફસે જઝાએ ખૈર ઈનાયત ફરમાએં. હઝરત ઝરીઆ બિન્તે હારિસ (રદિ.) ટીલેસે ઉતરકર આપકે પાસ યે કેહતી હુઈ આઈ. ખાલિદને ક્યા કિયા ઔર આપકે પાસ ખડે હોકર કેહને લગી યા ઈબ્ને વલીદ! ક્યા તુમ હીને લોગોંકો લડાઈસે ભાગના સિખાયા હૈ. સિપાહી અપને સરદારકે તાબે હોતે હૈં અગર સરદાર સાબિત કદમી દિખલાતા હૈ તો વો ભી સાબિત કદમ રેહતે હૈં. ઔર અગર સરદાર ભાંગ જાતા હૈ તો સિપાહી ભી ફરાર હો જાતે હૈં. આપને ફરમાયા, ખુદાકી કસમ! મૈં શિકસ્ત ઉઠાનેવાલોંમેં નહીં થા. જો શખ્સ ગર્દો ગુબારમેં ઉન દુશ્મનોંસે લડ રહા થા વો મૈં હી થાં. યે સુનકર હઝરત ઝરીઆ બિન્તે હારિસ

(રદિ.) કેહને લગીં, જો શખ્સ અપને સરદારકો સાબિત કદમ દેખકર ભાગ નિકલે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉસકા બુરા કરે.

હઝરત અબ્દુર્રેહમાન બિન મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) કી જંગ

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં બાહાન મલઉનને અપને મયમનાકી તરફ દેખા કે વો બિલકુલ પસપા કર દિયા ગયા હૈ તો ઉસને વહાં એક આદમીકો ભેજકર અપને લશ્કરકો તરગીબ ઔર તહરીસ દી. ઉસી વક્ત મયમનાસે એક રૂમી શેહ સવાર જો તમામ અસ્લહાસે મુસલ્લહ ઔર ડેલડોલમેં (જસામતમેં) પહાડકા એક ટુકડા મા'લૂમ હોતા થા, એક ઉમદા ઘોડે પર સવાર હોકર નિકલા ઔર દોનોં સફોંકે દરમિયાનમેં આકર ઘોડેકો એક ચક્કર દેકર અપને હરીફકો બુલાને લગા. કૌમે અઝદસે એક નૌજવાન ઉસકે મુકાબલામેં ગયા મગર ઉસ કાફિરને ઉસે એક હી વારમેં શહીદ કર દિયા ઔર દૂસરે હરીફકા ઈન્તિઝાર કરને લગા. હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) ને ઉસકે મુકાબલામેં નિકલનેકા ઈરાદા કિયા મગર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉન્હેં મના ફરમાયા ઔર કહા મઆઝ! મૈં તુમ્હેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી કસમ દેકર કેહતા હૂં કે તુમ અપને નિશાનકો લિયે હુએ યહીં ખડે રહો. મેરે નઝદીક તુમ્હારા નિશાન લિયે હુએ ખડે રેહના તુમ્હારે લડાઈકે વાસ્તે નિકલનેસે ઝિયાદા મુનાસિબ હૈ. હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) યે સુનકર નિશાન લિયે હુએ ખડે રહે ઔર લોગોંકો મુખાતબ કરકે કેહને લગે મઆશરલ મુસ્લિમીન! જો શખ્સ યે ચાહે કે મૈં ઘોડે પર સવાર હોકર અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તેમેં લડૂં ઉસકે લિયે મેરા યે ઘોડા ઔર હથિયાર મૌજૂદ હૈં. આપકે સાહબઝાદે હઝરત અબ્દુર્રેહમાન (રદિ.) યે સુનકર આપકે પાસ હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા હઝરત! મૈં ચાહતા હૂં. યે અભી બહોત કમસિન થે હત્તાકે બાલિગકી ઉમરકો ભી નહીં પહોંચે થે, અવ્વલ યે મુસલ્લહ હુએ ઔર ફિર અપને વાલિદકે ઘોડે પર સવાર હોકર કેહને લગે અબ્બા જાન! મૈં ઉસ કાફિરકે મુકાબલામેં જા રહા હૂં. અગર મૈંને ઉસકે મુકાબલામેં સબ્ર ઔર ઈસ્તિકલાલકો હાથસે જાને ન દિયા તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકા મુઝ પર લાખ લાખ એહસાન હૈ, લેકિન અગર ઉસને મુઝે શહીદ કર દિયા તો મેરા સલામ કબૂલ ફરમાઈયે. ઔર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) સે અગર કોઈ કામ હો તો મુઝસે કેહ દીજિયે. આપને ફરમાયા

બેટા! મેરા સલામ કેહ દેના ઔર અર્ઝ કરના કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉમ્મતે મરહૂમાકી તરફસે આપકો જઝાએ ખૈર ઈનાયત ફરમાએં. ઉસકે બાદ ફરમાયા બેટા! જાઓ અલ્લાહ તઆલા તુમહેં ઔર હમેં ઉસ ચીઝકી તૌફીક અત્તા ફરમાએ જો ઉનકે નઝદીક મેહબૂબ ઔર પસંદ હૈ.

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન મઆઝ બિન જબલ (રદિ.) શોઅલએ જવ્વાલાકી તરહ ઉસકી તરફ બઢે ઔર ઉસકે કરીબ પહોંચકર તલવારકા એક હાથ રસીદ કિયા મગર તલવાર ઉછલકર બેનીલ વ મુરામ (નાકામ) વાપસ આઈ ઔર ગદ ખાકે રેહ ગઈ. રૂમી ભી આપકી તરફ ચલા ઔર આપકે સર પર તલવારકા એક ઐસા હાથ મારા કે તલવાર અમામા (પઘડી) કો કાંટતી હુઈ સરકો ઝખ્મી કર ગઈ ઔર ઉસસે ખૂન બેહને લગા. રૂમી શેહ સવાર ખૂન બેહતા હુવા દેખકર યે સમઝા કે અરબી નૌજવાન કતલ હો ગયા ઔર યે દેખનેકે લિયે યે અપને ઘોડસે કિસ તરહ ગિરતા હૈ પીછે હટા. આપને યે દેખકર કે રૂમી પીછે હટ રહા હૈ ઘોડેકી બાગ ફેરી ઔર મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં આ ગયે. હઝરત મઆઝ (રદિ.) ને ફરમાયા બેટા! ક્યા હુવા? ઉનહોંને કહા રૂમીને મુઝે માર ડાલા. આપને ફરમાયા દુનિયાસે ક્યા ચાહતે હો? યે કેહકર આપને ઉનકા ઝખ્મ બાંધ દિયા.

કેહતે હૈં કે હઝરત અબ્દુર્રહમાન (રદિ.) કે ચલે આનેકે બાદ રૂમી સરદારને અઝ રાહે તકબ્બુર મુસલમાનોં પર તીન હમ્લે કિયે મગર કૌમે અઝદને ઉસે ભગા દિયા. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા, ઉસ રૂમીકે મુકાબલેકે લિયે કૌન શખ્સ જાના ચાહતા હૈ? યે સુનકર હઝરત આમિર બિન તુફૈલ દોસી (રદિ.) જાનેકે લિયે તૈયાર હો ગયે.

હઝરત આમિર બિન તુફૈલ (રદિ.) કી બહાદુરી ઔર શહાદત

જંગે યરમૂકકે દિન વો એક શોઅલએ જવ્વાલા ઔર કુન્દતી હુઈ બિજલીકી તરહ રૂમી સરદારકી તરફ ચલે ઔર ઉસકો એક નેઝા મારા. આપકે પાસ નેઝા બહોતસી લડાઈયોં ઔર ખુસૂસન રિદ્દત ઔર યમામાકી જંગમેં સાથ રહા થા મગર ઈસ વક્ત લગતે હી ટૂટ ગયા. આપને ફૌરન ઉસે હાથસે ફેંકકર તલવાર મયાનસે ખીંચી ઔર ઉસકો જુમ્બિશ દેતે હુએ ઉસકી તરફ બઢકર શાને પર એક ઐસા હાથ મારા કે જો અંતડિયોં તક પહોંચતા ચલા ગયા ઔર રૂમી સરદાર ઝમીન પર

આ રહા. આપ ઉસકી તરફ દૌડે ઔર ઉસકા ઘોડા પકડકર મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં લે આએ ઔર અપને બેટેકે સુપુર્દ કરકે ફિર મૈદાનકી તરફ ચલે ઔર પહોંચતે હી રૂમિયોંકે મયમના પર હમ્લા આવર હો ગયે. વહાંસે ઘોડેકો એડ બતાકર મયસરા પર આએ ઔર યહાં કુવ્વત આઝમાઈ કરકે લશ્કરકે બીચકે હિસ્સે પર આએ.

ઉસકે બાદ ઘોડેકો એડ લગાકર નસરાની અરબોંકી તરફ બઢે ઔર ઉનકે ચંદ સવાર તલવારકે ઘાટ ઉતારકર મુકાબલેકા ના'રા લગાને લગે. જબલા બિન અયહમ ગસ્સાની જો રેશમી તલાઈ કામકી એક ઝિરહ જિસકે નીચે તબાબઆકી ઝિરહોંસે એક ઝિરહ થી પહેન રહા થા ઔર જિસકે સર પર આફતાબ જૈસા ચમકનેવાલા એક ખોદ થા, કૌમે આદકી નસલકે ઘોડે પર સવાર હોકર આપકે મુકાબલેકે લિયે નિકલા ઔર કેહને લગા તુમ કિસ કબીલેસે તઅલ્લુક રખતે હો? આપને ફરમાયા દોસસે, ઉસને કહા તુમ અહલે કરાબતમેંસે હો, અપની જાન પર રહમ કરો ઔર ઈસ તમઅકો છોડકર અપની કૌમકી તરફ હી લૌટ જાઓ. આપને ફરમાયા મૈંને તુઝે બતલા દિયા હૈ કે મૈં ફલાં શખ્સ ઔર ફલાં કબીલેસે હૂં. અબ તૂ ભી બતા કે તૂ કિન અરબોંમેં હૈ? ઉસને કહા મૈં ગસ્સાનસે હૂં ઔર ઉન તમામકા સરદાર હૂં. મેરા નામ જબલા બિન અયહમ ગસ્સાની હૈ. તુમને જબ ઉસ સરદારકો જો શુજાઅતમેં જરજીર ઔર બાહાનકી નઝીર થા કતલ કર દિયા તો મૈંને સમઝ લિયા કે તુમ મેરે બરાબર હો. યે સમઝકર ઔર તુમહેં દેખકર મૈં તુમહારી તરફ નિકલા હૂં કે તુમહેં કતલ કરકે બાહાન ઔર હિરકલકે દરબારમેં સુર્ખરૂઈ (ઈઝઝત) ઔર બેહરામંદી (ખૂશી) હાસિલ કરૂં. આપને ફરમાયા તેરા અપની કૌમ, ઉનકી શિદ્દત ઔર ડેલડોલકો બયાન કરના સો અલ્લાહ તઆલા મુહાફિઝ હૈં ઉનસે ભી ઝિયાદા સખ્ત ઔર ઝાલિમોંકે ઝુલ્મકા મઝા ચખાનેવાલે હૈં. રહા તેરા યે કેહના કે મૈં અપની જૈસી મખ્લૂકકો તેરે કતલસે ખૂશ કરૂંગા, સો મૈં ભી ચાહતા હૂં ઔર મેરા ભી ઈરાદા હૈ કે મૈં તુઝે કતલ કરકે અપને જિહાદ ફી સબીલિલ્લાહસે રબ્બુલ આલમીનકો ખૂશ કરકે અજરો સવાબકા મુતમન્ની હૂં. યે કેહકર આપને હમ્લા કર દિયા.

ઈધર જબલાં બિન અયહમ ગસ્સાનીને ભી વાર કિયા મગર આપકા હાથ ઓછા (અધૂરા) પડા ઔર જબલાકા વાર અપના કામ કર ગયા ઔર ઉસકી તલવાર આપકે બાલસે મોંઢે તક કાટતી ચલી ગઈ જિસકી વજહસે આપ શહીદ હોકર ઝમીન પર ગિર પડે. જબલા ઘોડા કૂદાતા હુવા ઈધર ઉધર ફિરને લગા ઔર અપની બહાદુરી પર નાઝ ઔર તઅજ્જુબ કરતા હુવા ફિર એક જગહ ખડે હોકર અપને મદ્દે મુકાબિલકો તલબ કરને લગા.

હઝરત જુન્દુબ બિન આમિર (રદિ.) કી બહાદુરી ઔર શહાદત

હઝરત આમિર બિન તુફેલકે સાહબઝાદે હઝરત જુન્દુબ બિન આમિર (રદિ.) જો અપને વાલિદ માજિદકા નિશાન લિયે હુએ ખડે થે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી ખિદમતમેં આએ ઔર કેહને લગે અય અમીર! મેરે વાલિદ શહીદ હો ગયે હૈં, મૈં ચાહતા હૂં કે ઉનકા બદલા લૂં યા ઉનહીકે પાસ પહોંચ જાઉં. આપ મુઝસે યે નિશાન લેકર કબીલએ દોસકે જિસ કિસી આદમીકો ચાહેં દે દેં. આપને વો નિશાન લેકર દોસકે એક આદમીકે સુપુર્દ કર દિયા ઔર હઝરત જુન્દુબ (રદિ.) જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકી તરફ ચલે.

કેહતે હૈં કે જિસ વકત આપ યે અશઆર પઢતે હુએ ઉસકે કરીબ પહોંચે તો આપને ચિલ્લાકર આવાઝ દી કે અય મેરે વાલિદકે કાતિલ ખડા રેહ મૈં તુઝે ઉનકે બદલેમેં કતલ કરૂંગા. જબલાને કહા તુમ ઉસ મકતૂલકે ક્યા લગતે હો? આપને કહા મૈં ઉનકા બેટા હૂં. ઉસને કહા તુમહેં અપની ઔર અપની ઔલાદકી જાન ઝાએઅ કરને પર કિસને ઉભાર દિયા હૈ જો ઈસ તરહ કતલ હોને પર તુલે હુએ હો. હાલાંકે કતલે નુફૂસ હરામ હૈ. આપને કહા અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તેમેં જાનકો કટવા દેના અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે નઝદીક નિહાયત મેહબૂબ હૈ જિસકી વજહસે નફસે ઈન્સાની બડે બડે મરતબોં તક પહોંચ જાતા હૈ. જબલાને કહા તુમ નિહાયત બચ્ચે હો મૈં તુમહેં કતલ કરના નહીં ચાહતા. આપને ફરમાયા જબકે મૈં અપને બાપકે ગમમેં મુબ્તલા હૂં તો ફિર કિસ તરહ લૌટ સકતા હૂં. વલ્લાહ! મૈં કભી નહીં લૌટ સકતા. મૈં અપને બાપકા બદલા લૂંગા યા ઉનહીકે પાસ પહોંચ જાઉંગા.

યે કેહકર આપને હમ્લા કર દિયા. જબલાને ભી હમ્લા કિયા ઔર ઈસ તરહ દોનોં હરીફ એક દૂસરેકે સાથ જંગ કરને લગે. યહાં દોનોંમેં તલવાર ચલ રહી થી ઉધર દોનોં લશ્કરોંકી આંખેં ઉન પર લગી હુઈ થીં. જબલાને જબ ઈસ બચ્ચેકી શુજાઅત વ બહાદુરીકા યે હાલ દેખા તો સમઝ ગયા કે યે સખ્તી વ શિદ્દતમેં જવાનોંસે બહોત બઢા હુવા હૈ. યે સોચકર અબ યે એહતિયાતસે લડને લગા. કૌમે ગસ્સાન જો અપને સરદારકો દૂરસે ખડી દેખ રહી થી. બચ્ચેકે યે જવાનોંવાલે હાથ દેખકર ફૌરન તાડ ગઈ કે હમારા સરદાર ઈસ લડકેકે સામને અબ હથિયાર

ડાલને હી વાલા હૈ ઔર કોઈ દમમેં મગલૂબ હુવા ચાહતા હૈ. ઈસ લિયે આપસમેં કેહને લગે કે યે લડકા જો હમારે સરદારસે લડ રહા હૈ નિહાયત શેહસવાર ઔર બહાદુર મા'લૂમ હોતા હૈ. અપને સરદારકી તરફ બઢ્હતે રહો ઔર જબ દુશ્મન ઉસ પર ગાલિબ હો જાએ તો ફૌરન ઉસકી કુમક ઔર મદદકે લિયે ઉસકે પાસ પહોંચ જાઓ ઔર ઉસે ઝિંદા ન છોડો.

યે કેહકર કૌમે ગસ્સાન મદદકે લિયે આમાદા હો ગઈ તાકે અગર ઝરૂરત પડે તો હમ અપને સરદારકો બચા લેં. ઈધર મુસલમાનોંને હઝરત જુન્દુબ બિન આમિર (રદિ.) કી બહાદુરી ઔર શુજાઅત દેખી તો બહોત ખૂશ હુએ. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ઉનકી યે બહાદુરી દેખકર રોએ ઔર ફરમાયા. જો લોગ અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે રાસ્તેમેં અપની જાન ખર્ચ કરતે હૈં વો ઐસે હી લોગ હોતે હૈં. ઈલાહુલ આલમીન! ઉસકે ઈસ ફઅલકો કબૂલ ફરમાઈયે.

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ અન્સારી (રદિ.) કેહતે હૈં કે મૈં ભી જંગે યરમૂકમેં હાઝિર થા. મૈંને જુન્દુબ બિન આમિર બિન તુફૈલ (રદિ.) સે ઝિયાદા બહાદુર ઔર શરીફ જબકે વો જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકે સાથ લડ રહે થે કિસી લડકેકો નહીં દેખા. યે દૂસરી બાત હૈ કે જબ મૌત આ જાતી હૈ તો ફિર ન બહાદુરી કામ દેતી હૈ ન હથિયાર. જબ ઉન્હેં લડતે લડતે ઝિયાદા વક્ફા હો ગયા તો ઉન્હોંને જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકો તલવારકા એક હાથ મારા જિસને ઉસે સુસ્ત કર દિયા, મગર જબલાને પલટકર તલવાર મારી તો આપકી રૂહ પરવાઝ કર ગઈ. જબલા આપકી લાશકે ચારોં તરફ ઘૂમને લગા ઔર તીસરે આદમીકે ઈન્તિઝારમેં ખડા હુવા. ઉસકી કૌમને ઉસે ચીંખકર બુલાયા ઔર કહા આપ લૌટ આએં આપ અપના ફર્ઝ અંજામ દે ચુકે તો યે અકડતા ઔર ગુરૂર કરતા હુવા પલટા ઔર અપની સલીબકે નીચે જા ખડા હુવા. બાહાનને ઉસકે પાસ એક આદમી ભેજકર ઉસકા શુક્રિયા અદા કિયા ઔર ઉસકા બહોત મમનૂન હુવા.

મુસલમાનોંકો હઝરત આમિર બિન તુફૈલ (રદિ.) ઔર ઉનકે સાહબઝાદેકી વજહસે નિહાયત સદમા હુવા. કબીલએ દોસને આપસમેં ચીંખ ચીંખકર કેહના શુરૂ કિયા લોગો! જન્નત સામને હૈ જન્નત સામને હૈ અપને સરદાર આમિર ઔર ઉનકે બેટેકા બદલા ખુદાકે દુશ્મનસે લે લો. કબીલએ અઝદ જો ઈસ કબીલેકા હલીફ થા ઉસકે સાથ હુવા ઔર ઉનહોંને ગસ્સાન, લખમ ઔર જુઝામ પર એક મુત્તફિકા હમ્લા કર દિયા ઔર અશઆર પઢ્હ પઢ્હકર અપને હરીફોંકો ખતમ કરને લગા. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને મુસલમાનોંકો મુખાતબ

કરકે ફરમાયા લોગો! અપને રબકી મગફિરત ઔર જન્નતકી તરફ ચલનેમેં જલ્દી કરો ઔર જન્નાતુન્નઈમમેં જહાં હૂરેં તુમહારી મુલાકાતકે લિયે મુન્તઝિર હૈં જલ્દી પહોંચો. અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક ઉસ વતનસે ઝિયાદા મેહબૂબ વતન ઔર કોઈ નહીં હૈ. યાદ રખ્ખો! અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને સાબિરીનકો ઉનકે ગૈર પર ઈસી વજહસે ફઝીલત બખ્શી હૈ કે વો ઉનકી તરફ મઅરકોંમેં નહીં હોતે. કૌમે અઝદને યે સુનકર કબીલએ દોસકે હમરાહ હોકર ઔર તેઝીકે સાથ હમ્લા કિયા ઔર ઉનકા શિઆર ઔર કબીલેકા નિશાન ઔર અલામત યેહી અલ્ફાઝ થે. **અલ જન્નત અલ જન્નત.**

જંગે યરમૂકમેં મુસલમાનોંકા શિઆર

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે મુઝસે મૂસા બિન મુહમ્મદને અતા બિન મુરાદસે રિવાયત કી હૈ કે મૈંને ચંદ આદમિયોંસે દરયાફ્ત કિયા કે જંગે યરમૂકમેં મુસલમાનોંકે લશ્કરકા શિઆર લફ્ઝ **ઉમ્મત ઉમ્મત,** ઔર કબીલએ અબસકા **યા આલે અબસ યા આલે અબસ,** ઔર અહલે યમનકા જિસમેં હર ફિરકેકે લોગ શામિલ થે **યા અન્સારુલ્લાહ યા અન્સારુલ્લાહ,** ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઔર આપકે લશ્કરકા **યા હિઝબુલ્લાહ યા હિઝબુલ્લાહ,** ઔર દોસકા **યા આલલ્લાહ યા આલલ્લાહ,** ઔર હમીરકા **અલ ફતહ અલ ફતહ,** દારમ ઔર સકાસકકા **અસ્સબ્ર અસ્સબ્ર** ઔર બની મુરાદકા **યા નસરૂલ્લાહ અન્ઝલ યા નસરૂલ્લાહ અન્ઝલ** થા ઔર યે તમામકે તમામ જંગે યરમૂકમેં મુસલમાનોંકે શિઆર થે.

ઈસાઈયોંસે સલીબે આ'ઝમ છીન લી ગઈ

કેહતે હૈં કે જબ કબીલએ દોસને હમ્લા કિયા તો ઉસકી મુતાબિઅત (પૈરવી) અઝદને ભી કી ઔર યે નસરાની અરબોંકી તરફ બળ્હે ઔર હમ્લા આવર હો ગયે. ચાહા કે ઉનસે સલીબ છીન લેં, યે સોચકર ઉનકો ચીરતે ફાડતે સલીબ તક પહોંચ ગયે ઔર વહાં પહોંચકર એક મુસલમાનને ઉસ નસરાનીકો જો સલીબ લિયે હુએ થા ઐસા નેઝા મારા કે વો ગિરા ઔર સલીબ ઉલટકર ઝમીન પર આ રહી. નસરાની અરબ સલીબકો ગિરતે દેખકર મુસલમાનોંકી તરફ તેઝીસે બળ્હે ઔર ચાહા કે ફિર ઉસે વાપસ લે લેં મગર દોસિયોં ઔર અઝદિયોંને માર મારકર ઉનકા નાસ કરકે રખ દિયા. દોસી ઔર અઝદી ચૂંકે કાલે ઊંટકે સફેદ તિલકી

નિસ્બત રખતે થે ઉનકે ભી ચંદ આદમી શહીદ હુએ ઔર વો ઉનકે બીચસે નિકલકર અલગ હો ગયે. ગસ્સાનિયોંને સલીબકે હાસિલ કરનેકે ઈરાદેસે ફિર હમ્લા કિયા ઔર અબ ઈસ કદર ઘમસાનકા રન પડા કે બહોતસે લોગ કત્લ હો ગયે.

જબ દોસિયોં ઔર અઝદિયોંને મુશરિકીન પર હમ્લા કિયા તો ઉનકી સફોંકી સફેં હિલાકર રખ દીં ઔર નિહાયત ઝિલ્લતકી મૌત મારને લગે. મુશરિકોંને ભી એક ઝબરદસ્ત હમ્લા કિયા, જિસસે મુસલમાનોંકે પૈર ઉખડ ગયે ઔર અપને મોરચે છોડકર ઈધર ઉધર ફિરને લગે. હઝરત અયાઝ બિન ગનમ અશ્અરી (રદિ.) કે હાથમેં મુસલમાનોંકા નિશાન થા, યે નિશાન લિયે હુએ ભાગ પડે. મુસલમાનોંને ઉનહેં આવાઝ દી ઔર કહા કે ફૌજકા સાબિત કદમ રેહના ઉસકે નિશાન પર મૌકૂફ હૈ. હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) નિશાન લેનેકે લિયે ઉનકી તરફ દૌડે ઔર ઉન દોનોંને ઉસકે હાસિલ કરનેકી મુસાબિકત કી. હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) પેહલે પહોંચે ઔર ઉનહોંને ઉનસે અલમ લેકર ઉડાના શુરૂ કર દિયા ઔર ઉસ વક્ત તક બરાબર લડતે રહે જબ તક કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને મુસલમાનોંકે હાથસે રૂમિયોંકો શિકસ્ત દે દી.

તીસરે રોઝકી જંગકે નતાઈજ

જંગે યરમૂકકા તીસરા દિન મુસલમાનોં પર નિહાયત સખ્ત આયા ઔર ઉસમેં મુસલમાન તીન દફા શિકસ્ત ખાકર ભાગે, મગર હર મરતબા મુસલમાન ઔરતોંને લકડિયાં ઔર પત્થર માર મારકર ઔર લડકોંકો દિખલા દિખલાકર ઉનહેં લડાઈકી તરફ લૌટા દિયા. મૈદાને કારઝાર બરાબર ઈસ તરહ લડાઈકે શોઅલે ઉગલતા રહા. હત્તાકે આફતાબને શહીદોંકા રંગ ઈખ્તિયાર કર લિયા. આસમાનને ખૂને શુહદા પર તારોંકી ચાદર ડાલ દી ઔર સહને દુનિયા પર એક નયા મંઝર પેશ હો ગયા. મુશરિકીન જિનકી અકસર જમઈય્યત કતલ હો ચુકી થી રાત હોને પર અપને ડેરોંકી તરફ લૌટે ઔર હથિયારબંદીમેં રાત ગુઝારને લગે.

મુસલમાન જિનકા કમ નુકસાન હુવા થા મગર તીરોંસે અલબત્તા ઝિયાદા ઝખ્મી હુએ થે યે ભી અપને ખૈમોંકી તરફ પલ્ટે ઔર રૂમિયોંકી તરહ અસ્લહાબંદ હી રહે:

કેહતે હૈં જિસ વક્ત રૂમી મૈદાનસે હટકર યરમૂકમેં પહોંચે તો બાહાનને

લશ્કરકે સરદારોં ઔર ફૌજકે સબ અફસરોંકો જમા કિયા ઔર ઉનહેં ડાંટકર કેહને લગા, મૈં જાનતા હૂં કે તુમહારા યેહી હાલ હો જાતા હૈ ઔર તુમહારી બુઝદિલી, ખૌફ ઔર બેસબરી ઉન મુઠ્ઠીભર અરબોંકે મુકાબલેમેં ઔર ઝિયાદા બઢ જાતી હૈ. ઉનહોંને ઉસસે મા'ઝિરત કી ઔર કહા, કલ હમ ઉનસે દિલ ખોલકર લડેંગે. અભી તો હમારે બહોતસે શેહસવાર ઉનકે મુકાબલેકે લિયે નિકલે હી નહીં, કલ હમ ઉનકે છક્કે છુડા દેંગે ઔર કલકા મૈદાન આપ દેખેંગે હમારે હાથ રહેગા. યે સુનકર બાહાનકા ગુસ્સા ઠંડા હુવા ઔર ઉસને ઉનહેં હુકમ દે દિયા કે વો કલકે લિયે બિલકુલ તૈયાર રહેં.

દોનોં ફરીકોંને રાતભર અપની અપની હિફાઝત કી. રૂમી ચૂંકે કસરતસે કત્લ હુએ થે ઈસ લિયે ઉનકે દિલમેં મુસલમાનોંકા રો'બ બૈઠ ગયા ઔર વો રાત ભર ફિકરમેં રહે. મુસલમાન અપને દીન ઔર યકીને કામિલકી બિના પર મઝબૂત દિલ રહે ઔર ઉનમેં કિસી તરહકી કમઝોરી મેહસૂસ ન હુઈ.

કાફિરોંકા લડાઈકે હથિયારોંસે લેસ હોના

કેહતે હૈં કે જિસ વક્ત સુબહ હુઈ તો હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને નમાઝ પઢાઈ. અભી પૂરી તરહ મુસલમાનોંને નમાઝસે ફુરસત ભી હાસિલ નહીં કી થી કે સલીબેં ઔર રૂમિયોંકે નિશાનાત જો ઝાડકે કાંટોં ઔર બનકે દરખ્તોંકી તા'દાદમેં થે નઝર આએ. ઔર ઈસ શાનો શૌકતકે સાથ આગે બઢે કે ગોયા વો અભી તાઝા દમ હૈં ઔર કિસી દુશ્મનસે અબ તક ઉનકા મુકાબલા બિલકુલ નહીં હુવા, આ આકર મૈદાનમેં સફેં મુરત્તબ હોને લગીં ઔર લશ્કર તરતીબસે ખડે હોને લગે. બાહાનકા તખ્ત ઉસી ટીલે પર જહાં કલ થા આજ ભી નસબ કિયા ગયા તાકે વો લડાઈકે મંઝરકો અપની આંખસે દેખતા રહે. ઉસને હુકમ દિયા કે લશ્કર બિલકુલ તૈયાર હો જાએ ઔર જબ તક મુસલમાન પેશ દસ્તી (પહેલ) ન કરેં ઉસ વક્ત તક ઉન પર હમ્લા ન કિયા જાએ. ચુનાંચે યે સફબંદી કરકે અપની અપની જગહ ખડે હો ગયે.

લડાઈકે લિયે મુસલમાનોંકી તૈયારી

મુસલમાન ફૌજોંકે સરદારોંને જબ રૂમિયોંકો મૈદાનકી તરફ ઈસ તરહ આગે બઢતે દેખા તો હર સરદારને અપની માતહત ફૌજકો આવાઝ દી ઔર કિતાલકી

તરગીબ દેકર જંગકી તૈયારીકા હુકમ દિયા. મુસલમાન સીધે નમાઝસે ફારિગ હોકર ઘોડોંકી તરફ દૌડે, હથિયાર લગાએ ઔર ઘોડોં પર સવાર હોકર અપને અપને સરદારકે ઝંડે તલે આ ખડે હુએ. હર સરદારને અપના અપના મોરચા કબ્ઝામેં કિયા ઔર અપની ફૌજકો નસીહત વ વસિય્યત કરનેકે બાદ ખુદાવંદ તઆલાકી મદદ વ નુસરતકે નાઝિલ હોનેકા યકીન દિલાયા.

ચોથે રોઝકી જંગમેં હઝરત યઝીદ બિન અબૂ સુફયાનકી પેશ કદમી

હઝરત અબૂ સુફયાન અપને સાહબઝાદે યઝીદ (રદિ.) કે પાસ જિનકે હાથમેં ઉસ વક્ત અલમ થા ઔર જો અપને સાથિયોંકે હમરાહ મૈદાને કારઝારકે લિયે તૈયાર હો રહે થે આએ ઔર ફરમાયા બેટા! અગર તુમને નેક કામ કિયા તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમહારે સાથ નેકી કરેંગે. તુમ તકવા ઔર સબરકો અપને ઉપર લાઝિમ કર લો ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલાસે જિતના હો સકે ડરતે રહા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે દીને મુબીન ઔર હુઝૂર સરવરે આલમ (સ.અ.વ.) કી શરીઅતકી મદદ કરો. બેસબરી ઔર ખૌફસે અલાહિદા રહો. રબ્બે કદીરને જો કુછ મુકદ્દર કર દિયા હૈ વો ઝરૂર હોકર રહેગા. અપને સાથિયોંકે સાથ ઉલુલ અઝ્મ લોગોંકાસા સબર કરો. ઈસ વાદીયે યરમૂકમેં હર શખ્સ સબરકી ચાદર ઓઢને વાલા હૈ. યાદ રખ્ખો કે અલ્લાહ તઆલા તુમહેં શિકસ્ત ખાકર ભાગતા હુવા ન દેખેં. ઉસસે બિલકુલ બચતે રહો. ઔર અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે ગઝબકી તરફ નિગાહ રખ્ખો. હઝરત યઝીદને કહા ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા મૈં જહાં તક મેરી તાકત વ હિંમતમેં હોગા સબર હી કરૂંગા. મૈં અલ્લાહ બુઝુર્ગ વ બરતરસે દુઆ કરતા હૂં કે વો મેરે મુઈન વ મદદગાર હો. યે કેહકર આપને અપને નિશાનકો હરકત દી. સાથિયોંકો બુલાયા ઔર જો રૂમી ઉનકે નઝદીક થે ઉન પર જા ગિરે. રૂમિયોંને ભી ઉધરસે જવાબ દિયા ઔર ઈસ તરહસે એક મઅરિકએ અઝીમ બરપા હો ગયા.

મુસલમાનોંકી જાંબાઝી

હઝરત યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન (રદિ.) બરાબર લડ રહે થે યહાં તકકે ઉન્હોંને દુશ્મનકે છક્કે છુડા દિયે. ઉનકી ફૌજ ભી ઈબ્તિલાએ હસનામેં મુબ્તલા

લો ગઈ. ઉનકી જંગ ફૌજકે બીચકે હિસ્સેકી તરફસે થી. યે ઈસી તરહ જવાંમર્દી ઔર દિલેરી દિખલા રહે થે. એક રૂમી સરદાર જો નિહાયત સખ્ત ઔર ડેલડોલકા થા એક નેઝા હાથમેં લિયે જિસમેં સોનેકી એક સલીબ જડી હુઈ થી દસ હઝાર રૂમિયોંકો લેકર નિકલા ઔર મુસલમાનોંકે મયમનાકી તરફ (દાઈ જાનિબ) જહાં હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) ઔર આપકી ફૌજ મુકર્રર થી ચલા ઔર હમ્લા કર દિયા. મુસલમાન હમ્લેકી તાબ ન લાકર પીછે મુડે ઔર ઈતને હટે કે દુશ્મનકા લશ્કરકા અગલા હિસ્સા જો દાહની તરફકે કરીબ થા ઘુસતા ચલા ગયા. હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) ઔર આપકે સાથી લૌટ લૌટકર હમ્લા કરતે થે. કભી આગે બઢ જાતે થે ઔર કભી વાપસ આને પર મજબૂર હોતે થે. હત્તાકે રૂમી ઉન પર ગાલિબ આ ગયે ઔર ઉનકે મૈદાનકો સાફ કરતે કરતે ઉસ ટીલે તક જિસ પર મુસલમાન ઔરતેં બૈઠી હુઈ થીં, મુસલમાનોંકો પીછે હટાતે ચલે ગયે ઔર ઈસ તરહ ટીલેકો ઘેર લિયા. એક અન્સારી ઔરતને યે દેખકર ચીખના શુરૂ કિયા કે કહાં હૈં ઈસ્લામકી હિમાયત કરનેવાલે ઔર કહાં હૈં દીનકી મદદ કરનેવાલે?

કેહતે હૈં કે હઝરત ઝુબૈર બિન અવામકી આંખેં દુખ રહી થી ઈસ લિયે ઈલાજકી ગર્ઝસે અપની બીવી હઝરત અસ્મા બિન્તે હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) કે પાસ બૈઠે હુએ થે. જિસ વક્ત આપને ઉસ અન્સારિયાકા ચીખના સુના તો હઝરત અસ્મા (રદિ.) સે ફરમાયા યે ઔરત ક્યૂં ચીખ રહી હૈ? ઔર કહા હૈં દીનકે મદદગાર ઔર કહાં હૈં મુસલમાનોંકે તરફદાર ક્યૂં કેહ રહી હૈ?

હઝરત ઝુબેર બિન અવામ તન્હા દસ હઝારકે મુકાબલેમેં

હઝરત અફરા બિન્તે ઉસમાન (રદિ.) ને કહા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ફૂફીકે બેટે! મુસલમાનોંકા લશ્કરકા દાહના હિસ્સા મગલૂબ હો ગયા ઔર રૂમિયોંને યહાં તક પહોંચકર હમેં ઘેર લિયા. યે અન્સારિયા ઈસી વાસ્તે ચીખ રહી હૈ. આપને ફરમાયા ખુદાકી કસમ! દીનકા મદદગાર મૈં હૂં. મુઝે ઐસે વક્તમેં અલ્લાહ તબારક વ તઆલા બૈઠે હુએ નહીં દેખેંગે. યે કેહકર આપને ઉસ કપડેકો જો આપકી આંખ પર પડા થા ઉતારકર ફેંક દિયા. ઘોડે પર સવાર હુએ, છોટા નેઝા હાથમેં લિયા ઔર યે અલ્ફાઝ કેહતે હુએ કે મૈં હૂં ઝુબૈર બિન અવામ, મૈં હૂં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ફૂફીકા બેટા! ઔર રૂમિયોં પર હમ્લા કર દિયા. આપ યે કેહતે

જાતે થે ઔર રૂમિયોં પર નેઝેકે ભરપૂર હાથ મારતે જાતે થે, યહાં તકકે આપને ઉનહેં મારતે મારતે ઉલ્ટે પાંવ લૌટને પર મજબૂર કિયા ઔર ઉનકે ઘોડે અપની દુમોંકે બલ પીછે હટને લગે. હઝરત લૈસ બિન જાબિર (રદિ.) કા કૌલ હૈ કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા હઝરત ઝુબેર બિન અવામકો જઝાએ ખૈર ઈનાયત કરે આપને તને તન્હા બગૈર કિસીકી મદદકે તમામ રૂમિયોંકો પસ્પા કરકે રખ દિયા. હત્તાકે રૂમી અપને લશ્કર તક હટતે ચલે ગયે. હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) ઔર આપકે સાથી ફિર ઈધર ફિરે ઔર હઝરત અમ્ર બિન આસ (રદિ.) કેહતે જાતે થે લૌટો લૌટો જન્નત સામને હૈ, જન્નત સામને હૈ. અઝમ વ એહતિયાતસે કામ લો. ઔર અય અહલે ઈસ્લામ સબર કરો, સબર કરો..યે કહતે હુએ આપકે સાથી ઔર આપને ફિર હમ્લા કિયા ઔર શિકસ્ત ઉઠાનેકે બાદ રૂમિયોંકો હટાકે રખ દિયા.

હઝરત શુંરહબીલકી સાબિત કદમી

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે જરજીર અરમનીને અરમનકી તીન હઝાર જમઈય્યતકે સાથ હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) કાતિબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) પર હમ્લા કિયા. આપકે સાથી હમ્લાકી તાબ ન લાકર ભાગ ખડે હુએ ઔર આપકે પાસ સિવાએ આપકી કૌમકે પાંચસો આદમિયોંકે ઔર કોઈ ન રહા. આપ અરમનોં પર હમ્લા કરતે જાતે થે ઔર ફરમાતે જાતે થે યા અહલે ઈસ્લામ! ક્યા મૌતસે ભાગતે હો? સબર કરો સબર કરો. યે સુનકર આપકે સાથી લૌટે ઔર અરમનોં પર હમ્લા કર દિયા ઔર ઉન પર માર મારકર વો મુસીબત નાઝિલ કી જો આજ તક કભી ઉન પર નહીં આઈ થી. હત્તાકે અરમની અપને લશ્કરકી તરફ લૌટે.

અફવાજે ઈસ્લામકા મુત્તફિકા હમ્લા

હઝરત કૈસ બિન યસીરાં (રદિ.) ને જબ દેખા કે હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) ને લૌટકર અપને મોરચે પર કબ્ઝા કર લિયા હૈ તો આપ અપને સાથિયોંકો લેકર આગે બઢે ઔર અપને શિઆરકે કલિમાતકો દોહરાતે હુએ અપને દુશ્મન પર જા પડે. આપકા શિઆર ઉસ વક્ત વોહી થા જો મુસલમાનોંને જંગે બદર ઔર ગઝવએ ઉહદમેં ઈખ્તિયાર કિયા થા કે :

યા નસરૂલ્લાહ અન્ઝલ યા મન્સૂર ઉમ્માતિક ઉમ્માતિક "અય અલ્લાહ તેરી મદદ નાઝિલ હો, અય નબી (સ.અ.વ.) ઉમ્મતકી ખબર લીજિયે." (યહાં હુઝૂર સ.અ.વ. કો મદદ કરનેકા ખિતાબ ઈસ વજહસે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા હઝરાતે સહાબા રદિ. કે ઉન મઅરકોંકી ઈત્તિલાઅ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કો દેતે થે, ન યે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) બઝાતે ખુદ ઈલ્મે ગૈબ રખતે થે યા વહાં પર હાઝિર નાઝિર થે.)

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને જિસ વક્ત ઉનકી યે આવાઝ સુની તો આપ ભી અપની ફૌજકો લેકર ચલે ઔર આપને રૂમિયોંકે મયમના પર ઔર હઝરત કૈસ બિન યસીરા (રદિ.) ને ઉનકે મયસરા પર હમ્લા કર દિયા ઔર ઈસ તરહ એક ધમસાનકા રન પડને લગા ઔર રૂમિયોં પર હમ્લે કર કરકે ઉન્હેં પીછે લૌટા દિયા. હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) હઝરત હાશિમ મિરકાલ (રદિ.) ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) કો અલ્લાહ તબારક વ તઆલા જઝાએ ખૈર ઈનાયત ફરમાએ કે ઉન્હોંને દુશ્મનકો માર મારકર ઝોરસે હમ્લા કિયા કે ઉન્હેં પીછે હટાતે હટાતે બાહાનકે ખેમે તક બઢતે ચલે ગયે. બાહાનૂ ઉન બહાદુરાને ઈસ્લામકો દેખકર તખ્તસે કુદકર ભાગા ઔર રૂમિયોંકો ચીખ ચીખકર આવાઝેં દે દેકર ઉન પર ગુસ્સે હોને લગા. રૂમી ફિર પીછેકો હટે ઔર જંગકે લિયે તૈયાર હો ગયે

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ (રદિ.) કો આવાઝ દી. ઉન્હોંને આવાઝ સુનતે હી અપની જમઈય્યતકે સાથ હમ્લા કર દિયા ઔર ઈસ તરહ આવાઝેં લગાને લગે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ યા મન્સૂર ઉમ્માતિક ઉમ્માતિક યા નસરૂલ્લાહ અન્ઝલ આપ યે કેહતે જાતે થે ઔર અપને સાથિયોંકે સાથ રૂમિયોંકો ખતમ કરતે જાતે થે. અલ્લાહ તઆલાને અપની મદદ વ નુસરત મુસલમાનોંકે લિયે વકફ કર રખ્ખી થી ઔર મુસલમાન બઢ બઢકર રૂમિયોંકો માર રહે થે કે અચાનક ઉન્હોંને કેહનેવાલેકી આવાઝ સુની જો કેહ રહા થા યા નસરૂલ્લાહ અન્ઝલ યા નસરૂલ્લાહ અકરબ અય્યુહન્નાસ અસ્સુબાત અસ્સુબાત અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકી મદદ નાઝિલ હો અલ્લાહ તઆલાકી મદદ કરીબ હો, લોગો! સાબિત કદમ રહો! સાબિત કદમ રહો!

હઝરત આમિર બિન અસ્લમ (રદિ.) કેહતે હૈં કે હમને ઉસ આવાઝ દેનેવાલેકી તરફ ગૌર કરકે દેખા તો મા'લૂમ હુવા કે વો હઝરત અબૂ સુફયાન (રદિ.) હૈં જો અપને બેટે યઝીદ (રદિ.) કે નિશાનકે નીચે હૈં. મુસલમાન હોજોંકે

તમામ સરદારોંને રૂમિયોં પર સખ્તીકે સાથ હમ્લા કિયા ઔર નિહાયત બેજિગરીકે સાથ લડે. રૂમિયોંમેં ઝંજીરવાલે લોગોંસે ઝિયાદા કોઈ સાબિત કદમ નહીં થા. જિસ વક્ત મુસલમાન ઉનકે પાસ પહોંચતે થે તો વો અપને મોરચે પર નિહાયત મઝબૂતીકે સાથ ડટે રેહતે થે ઔર હમ્લા આવરોંકો પીછે લૌટા દેતે થે. રૂમી તીરઅંદાઝોંકી તા'દાદ એક લાખ થી જો કૌમે અરમનકે બીચમેં બૈઠે હુએ થે ઔર જિસ વક્ત યે મિલકર તીરઅંદાઝી કરતે થે તો સૂરજ ઉનકે તીરોંમેં છુપ જાતા થા. અગર ખુદાવંદ તઆલાકી મદદ વ નુસરત મુસલમાનોંકે શામિલે હાલ ન હોતી તો મુસલમાન યકીનન હલાક હો જાતે મગર મુસલમાન નિહાયત ખુશી ઔર સુરૂરકી હાલતમેં વાપસ હુએ ઔર રૂમિયોંકા કત્લ બહોત ઝિયાદા હુવા.

હઝરત ઝુલકલાઅ હમીરી (રદિ.) કી એક ગબરૂસે જંગ

કેહતે હૈં કે એક રૂમી ગબરૂ સુનેહરી ઝિરહ પેહને ઔર તલાઈ ખોદ જિસમેં સોનેકે જડાવકી એક સલીબ લગી હુઈ થી લગાએ હુએ નિકલા. યે એક ઉમદા ઘોડે પર જિસકે ઉપર લોહેકી એક ઝિરહ પડી હુઈ થી સવાર થા. હાથમેં નેઝા થા. ઉસને નિકલતે હી ઘોડેકો એક ચક્કર દિયા ઔર ખુદકો મૈદાનમેં ઝાહિર કરકે અપને લિયે હરીફકો તલબ કરને લગા. મુસલમાન ઉસકે ડેલડોલ ઔર જસામતકો દેખને લગે. હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ફરમાયા મુસલમાનોં! ઉસકે કદો કામતસે ન ડરો, બહોતસે લંબે તડંગોંકા દિલ ચિડિયાકે દિલસે ભી છોટા હોતા હૈ. તુમમેંસે કૌન શખ્સ અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકી મદદકે ભરોસા પર ઉસકે મુકાબલેમેં નિકલેગા?

યે સુનકર અહલે અરબકે ગુલામોંમેંસે એક સિયાહ ફામ (કાલા) પૈદલ ગુલામ હાથમેં તલવાર ઔર ઢાલ લિયે હુએ ઉસકી તરફ બઢ્હા. જબ ઉસને ઉસ ગબરૂકે કરીબ હોનેકા ઈરાદા કર લિયા તો ઉસકે માલિક યાની હઝરત ઝુલકલાઅ હમીરી (રદિ.) ને ઉસે આવાઝ દી, જિસ વક્ત વો લૌટકર આપકે પાસ આ ગયા તો આપ ખુદ ઉસ ગબરૂકી તરફ બઢ્હે. આપ એક નિહાયત બહાદુર શખ્સ થે. આપને ઘોડેકો ચક્કર દેકર ઉસકે ગિર્દ ઘૂમના શુરૂ કિયા. ગબરૂ ભી ઘૂમને લગા. યે દોનોં ચૂંકે નિહાયત ઉમદા નેઝાબાઝ થે ઈસ લિયે નેઝાબાઝી કરને લગે ઔર ઈસ કદર નેઝાબાઝી કી કે નેઝોંસે શરારે ઉઠને લગે. આખિર બાઝૂ સુસ્ત પડ ગયે ઔર

યે દોનોં હરીફ એક દૂસરેસે કુછ દેરકે લિયે જુદા હોકર ફિર બળ્હે ઔર તલવારેં નિકાલ નિકાલકર એક દૂસરે પર પિલ પડે.

હઝરત ઝુલકલાઅ હમીરી (રદિ.) ને ઉસકો એક તલવાર મારી જો ઓછી પડી, ઉધર હરીફને આપકો એક હાથ મારા, દુશ્મનકા બાઝૂ ચૂંકે કવી થા ઈસ લિયે તલવાર ઝોરસે પડી ઔર ઢાલ સરપર ઔર કપડોંકો કાટતી હુઈ આપકે બાએં બાઝૂકો ઝખ્મી કરતી ચલી ગઈ. ઝખમ કારી લગા ઔર હાથ બેકાર હો ગયા. આપને જિસ વક્ત અપને ઝખમકો ઝિયાદા દેખા તો ઘોડેકો મુસલમાનોંકે લશ્કરકી તરફ સરપટ ડાલ દિયા. ગબરૂને આપકો ઈસ તરહ ભાગતા દેખકર અપને ઘોડેકો ડાંટ પિલાઈ ઔર પીછા કરતા હુવા આપકે પીછે ચલા. આપકા ઘોડા ચૂંકે નિહાયત તેઝ થા ઈસ લિયે આપ મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં આકર શામિલ હો ગયે. ખૂન ઝખમસે ફવ્વારેકી તરહ છૂટ રહા થા. કૌમે હમીરકે શેહસવાર આપકે પાસ જમા' હુએ ઔર કહા સરદાર! ક્યા હાલ હૈ? આપને ફરમાયા બહાદુરાને હમીર! કિસી લડાઈમેં હથિયારોં ઔર ઉનકી મઝબૂતી પર ભરોસા મત કરો, હમેશા અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતે પાક પર જંગમેં તવક્કુલ કરો. ઉનહોંને કહા સરદાર ક્યા બાત હૈ? આપને ફરમાયા, મૈંને અપને દિલમેં ખયાલ કિયા થા કે મૈં ઘોડે પર સવાર ભી હૂં ઔર ઝિરહ ઔર ઉમદા અસ્લહા ભી મેરે પાસ મૌજૂદ હૈં ઈસ લિયે ઈસકે બજાએ ઉસકે મુકાબલેમેં મૈં નિકલૂં, મગર મેરે સાથ જો કુછ મઆમલા પેશ આયા વો તુમ દેખ હી રહે હો. ઈસસે પેહલે કભી ભી મુઝે ઐસા ઝખમ નહીં લગા થા. ઉસકે બાદ કૌમે હમીરને આપકા ઝખમ બાંધ દિયા ઔર આપ અપને નિશાનકે નીચે જિસે આપ હીકી કૌમકા એક શખ્સ ઉઠાએ હુએ થા ખડે હો ગયે.

કઈ રૂમી સૂરમાઓંકો કતલ કરનેવાલા બહાદુર મુસલમાન

ઉસકે બાદ આપને અપને કબીલેકે લોગોંકો મુખાતબ કરકે ફરમાયા મઆશરલ હમીર! અગર તુમહારા સરદાર ઝખ્મી હોકર વાપસ આ ગયા તો ક્યા તુમમેં કોઈ ઐસા શખ્સ મૌજૂદ નહીં હૈ જો ઉસકા બદલા લે લે. યે સુનકર ઉનમેંસે એક શેહસવાર જો યમની નેઝે ઔર તલવારસે મુસલ્લહ થા આગે બળ્હા ઔર દિલેરાના ઘોડેકો એડ બતાતા હુવા ઉસ ગબરૂકે પાસ પહોંચા ઔર એક

ચક્કર દેકર નેઝેકા એક ઐસા હાથ મારા કે દુશ્મનકે સીનેમેં પાર હોતા ચલા ગયા. હરીફ ગિરા ઔર ઉસકી રૂહ દોઝખકે કિસી કોનેમેં પહોંચ ગઈ. હમીરીને ઘોડેસે ઉતરકર ઉસકા સામાન ઉતારના ચાહા મગર રૂમિયોંકે એક છોટેસે દસ્તા (ફૌજકે હિસ્સા) ને ઉસ પર હમ્લા કર દિયા જિસકી વજહસે હમીરકા યે શેહસવાર ઘોડેસે ન ઉતર સકા બલ્કે ઘોડા બળ્હાકર ઉનકે મુકાબલેમેં આયા ઔર ઉનહેં માર મારકર પીછે લૌટા દિયા.

ઉસકે બાદ યે હમીરી શેહસવાર ફિર ઉસ મકતૂલ ગબરૂકે પાસ આયા ઔર ઉસકા સામાન ઉતારકર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) કી ખિદમતમેં પેશ કર દિયા. આપને વો ઉસીકો દે દિયા. ઉસને અપની કૌમકો ઉસે સુપુર્દ કિયા ઔર ખૂદ ફિર ઘોડા બળ્હાકર મૈદાનકી તરફ ચલા, એક દૂસરા આદમી ઉસકે મુકાબલેમેં આયા મગર ઉસને ફૌરન ઉસકો કતલ કર દિયા. તીસરા હરીફ ભી આયા વો ભી ખતમ કર દિયા ગયા. ચોથા દુશ્મન નિકલા જિસને ઈસ હમીરી શેહસવારકો શહીદ કર દિયા ઔર ચાહા કે ઘોડેસે ઉતરકર હમીરીકા અસ્બાબ ઉતાર લે મગર અન્સારકે તીર અંદાઝોંમેંસે એક શખ્સને ઉસકા નિશાન બાંધકર ઐસા તીર મારા કે ઉસકે સીનેમેં ઘુસ્તા ચલા ગયા ઔર ઈસ તરહ યે રૂમી ભી ખતમ હો ગયા.

વાલીએ લાનસે હઝરત શુરહબીલકી જંગ ઔર હઝરત ઝિરારકી મદદ

કેહતે હૈં કે રૂમી યે દેખકર સખ્ત પરેશાન હુએ ઔર મુસલમાનોંકી જમાઅતસે ડરને લગે. બાં'ઝ સરદારોંને બા'ઝકો આવાઝ દેની શુરૂ કી. યે સરદારે જો ઈસ તીરસે મારા ગયા થા રૂમિયોંકે નઝદીક બહોત મરતબાકા આદમી થા, બલ્કે કેહતે હૈં કે યે નાબલસકા વાલી થા. સરદારોં ઔર પાદરીયોંકી યે ઘભરાહટ દેખકર બાહાનને ઉનહેં તસ્કીન દી. લાનકા બાદશાહ જિસકા નામ મરબૂસ થા શાહાના ઝિરહ ઔર રેશમકે કપડે પેહને કમરમેં જવાહિરાતકા જડા હુવા પટકા બાંધે આગે બળ્હા ઔર દોનોં સફોંકે દરમિયાનમેં ઘોડેકો ચક્કર દેકર ખૂદકો ઝાહિર કરને લગા ઔર કેહને લગા કે મૈં લાનકા બાદશાહ હૂં. મેરે મુકાબલેકે લિયે કોઈ સરદાર હી નિકલે. હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) કાતિબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) હાથમેં ઈસ્લામી પરચમ લિયે ઝિરહ પેહને ઔર ઉસકે

ઉપર ચમકેકા કમરબંદ (પટકા) બાંધે સબ્ઝ ઘોડે પર સવાર હોકર ઉસકે મુકાબલેમેં નિકલે. ઉસને અપની ગરદનસે સલીબકો નિકાલા ઔર આંખોં પર રખ્ખા, બોસા દિયા ઔર મદદ તલબ કરને લગા. આપકો યે દેખકર બહોત ગુસ્સા આયા ઔર ફરમાને લગે. કમ્બખ્ત! તુઝ પર તેરે સાથિયોં પર ઔર ઉન લોગોં પર જો તેરે ઈસ કૌમમેં હમનવાં હૈં લા'નત! યે કેહકર આપને ઉસ પર હમ્લા કર દિયા. ઉસને ભી આપકે હમ્લેકા જવાબ દિયા ઔર દોનોં મુહારિબ ઈસ તરહ લડને લગે. દોનોંને ઘોડોંકો ચક્કર દિયે. દોનોં ફરીકોંકી આંખેં ઉનકા તમાશા દેખને લગીં. મુસલમાનોંને હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) કે લિયે દુઆ કરની શુરૂ કી. આપને જબ હરીફકી શિદ્દત ઔર સખ્તી દેખી તો શિકસ્ત ખુર્દા લોગોંકી તરહ મૈદાનસે ભાગે. દુશ્મનને આપકા પીછા કિયા. આપને કુછ દૂર જાકર ઘોડેકો આહિસ્તા આહિસ્તા કિયા ઔર જબ સમઝ લિયા કે અબ બિલકુલ કરીબ આ ગયા હૈ તો એક દમ ઘોડેકી બાગ ફેરકર નેઝા હાથમેં લેકર ફુરતીકે સાથ ઉસકે સીને પર મારા મગર દુશ્મનને વાર ખાલી દિયા ઔર બિલકુલ સહીહ વ સાલિમ રહા ઔર કેહને લગા યા મઆશરલ અરબ! તુમ ઈસ મકર ઔર ફરેબકો નહીં છોડતે. આપને ફરમાયા બેવકૂફ! ક્યા તૂ નહીં જાંનતા કે મકરો હીલે હીકા નામ હર્બ (લડાઈ) હૈ ઔર ફરેબ હી ઉસકી અસલ હૈ. ઉસને કહા ફિર તુમહેં ઈસ તુમહારે મકરને ક્યા ફાઈદા દિયા.

કેહતે હૈં કે યે કેહકર ફિર દોનોં જંગકે ફન ઝાહિર કરને લગે ઔર યહાં તક લડે કે દોનોંકી તલવારેં બેકાર હો ગઈ ઔર ઉનકે ટૂટ જાનેકે બાદ યે દોનોં બહોત બુરી તરહ આપસમેં લિપટ ગયે. મુશરિક ચૂંકે નિહાયત મોટા બદન થા ઔર આપ કસરતે નમાઝ રોઝાકી વજહસે દુબલે થે. ઈસ લિયે ઉસને ઈસ ઝોરસે આપકો દબાયા કે આપકા બંદ સુસ્ત પડ ગયા ઔર ઉસને ઈરાદા કર લિયા કે આપકો ઝીનસે ઉઠાકર કતલ કર દે. દોનોં ફરીક ઉનહેં દેખ રહે થે. ઝિરાર કેહતે હૈં કે ખુદાકી કસમ! યે દેખકર ગુસ્સાસે મેરે બદનમેં આગ લગ ગઈ ઔર મૈંને અપને દિલમેં કહા ઝિરાર! તુફ હૈ તુઝ પર કે યે કાફિર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે કાતિબકો શહીદ કર દ ઔર તૂ બૈઠા દેખતા રહે. આખિર તુઝે ઉસકી મદદસે કિસને રોક રખ્ખાં હૈ. ચુનાંચે હઝરત ઝિરાર (રદિ.) એક ચોકડી ભરનેવાલે હિરનકી તરહ પૈદલ હી ઉનકી તરફ ચલે ઔર ભાગકર ઉનકે કરીબ હો ગયે. ઉન્ દોનોંકો હઝરત ઝિરારકી કુછ ખબર ન હુઈ. ઉનકે હાથમેં જો ખંજર થા ઉનહોંને ઉસકો પીછેસે ઉસ રૂમીકી કમરમેં ઈસ ઝોરસે ભોંકા કે દિલ તક ચીરતા

રહા ગયા. યે ઝુમ્ના (કતલ) હોકર નીચે ગિ ા ઔર હઝરત શુરહબિલ બિન હસના (રદિ.) ઉસકી ગિરિફતસે છૂટ ગયે. હઝરત ઝિરાર (રદિ.) ને ઉસકા ઘોડા પકડા ઔર ઉસ પર સવાર હો ગયે. હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) ને ઉસકે પાસ જાકર ઉસકા અસબાબ (સામાન) ઉતારા, ઔર યે દોનોં હઝરાત ઈસ્લામી લશ્કરમેં ચલે આએ. મુસલમાનોંને હઝરત શુરહબીલ બિન હસના (રદિ.) કો મુબારકબાદ દી ઔર હઝરત ઝિરાર બિન અઝવર (રદિ.) કા શુક્રિયા અદા કિયા.

હઝરત ઝુબેર બિન અવામકા ચાર બહાદુર સવારોંકો જહન્નમ રસીદ કરના

જબ હઝરત ઝિરાર (રદિ.) ને વાલીએ લાનકો ખતમ કર દિયા તો તમામ રૂમિયોંમેં ગુસ્સાકી એક લહર દૌડ ગઈ ઔર ઉનમેંસે એક બહાદુર સવાર નિકલકર મુકાબલાકે લિયે ના'રા લગાને લગા. હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) ઉસકે મુકાબલેમેં તશરીફ લે ગયે ઔર ઉસે કતલ કરકે ઉસકા સામાન ઉતાર લિયા. દૂસરા આયા ઉસે ભી આપને માર દિયા. તીસરા આયા ઉસે ભી ખતમ કિયા. ચૌથા આયા ઉસે ભી મૌતકે ઘાટ ઉતાર દિયા. ઔર ઉન તમામકા સામાન અપને કબ્ઝેમેં કર લિયા. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ને હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) સે કહા કે આજ હઝરત ઝુબેર બિન અવામ (રદિ.) ને રૂમિયોંકે મુકાબલેમેં બહોત કોશિશ કી હૈ ઔર ખુદાવંદ તઆલા ઔર ઉનકે રસૂલે મકબૂલ (સ.અ.વ.) કે લિયે અપની જાનકો ખૂબ ખર્ચ કિયા હૈ. મુઝે ખૌફ હૈ કે કહીં વો થક ન જાએં.

યે સુનકર હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉનહેં આવાઝ દી ઔર કસમ દેકર ઉનહેં લૌટનેકે લિયે ફરમાયા તો આપ અપની જગહ આ ખડે હો ગયે. રૂમિયોંમેંસે એક ઔર બિતરીક (સરદાર) નિકલા જો વાલીએ લાનકા દામાદ ઔર ઉસકા બાદશાહ થા. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ (રદિ.) ઉસકે મુકાબલેકે લિયે નિકલે ઔર જાતે હી કતલ કર ડાલા. ઉસકે સામાન, તાજ, પટકે, સલીબ ઝિરહ ઔર સરબંદકા અંદાઝા લગાયા ગયા તો પંદરહ હઝારકી મિલ્કિયતકા હુવા.

દુશ્મનોંકે તીરોંકી બારિશ

કેહતે હૈં કે જબ ઉસકી ખબર બાહાનકો દી ગઈ તો વો ગુસ્સામેં ભર ગયા ઔર કેહને લગા કે એક દિનમેં હમમેંસે દો બાદશાહ કત્લ કર દિયે ગયે. મૈં સમઝતા હૂં કે મસીહ (અલૈ.) હમારી મદદ નહીં કરેંગે. ઉસકે બાદ ઉસને તીરઅંદાઝોંકો હુકમ દિયા કે વો એક સાથ મુત્તફિક હોકર તીર ચલાએ. ઉન્હોંને મુત્તફિકા તૌરસે મુસલમાનોંકી તરફ તીર ચલાને શુરૂ કર દિયે ઔર એક હી દફામેં એક લાખ તીર ફેંક દિયે. મુસલમાનોંકે લશ્કર પર ઓલોંકી તરહ તીરોંકા મેંહ બરસ રહા થા. લોગ કસરતસે ઝખ્મી હો રહે થે. હત્તાકે સાતસો મુસલમાન યક ચશ્મ (એક આંખવાલે) હો ગયે ઔર ઈસી વાસ્તે ઉસ દિનકા નામ યૌમુ ત્તઅવીર (યક ચશ્મ હોનેકા દિન) રખ્ખા ગયા. ઉન લોગોંમેંસે જો યક ચશ્મ હુએ થે યે હઝરાત ભી હૈં. મુગૈરહ બિન શોઅબા (રદિ.) સઈદ બિન ઝૈદ બિન ઉમર બિન તુફૈલ તમીમી (રદિ.) અબૂ સુફયાન બિન હરબ (રદિ.) રાશિદ બિન સઈદ (રદિ.), ઈસ વાકિઆકે બાદ જબ કોઈ શખ્સ કિસીસે મુલાકાત કરતા થા તો દરયાફત કરતા થા કે તુમહારી આંખકો ક્યા સદમા પહોંચા થા? તો વો જવાબ દેતા કે સદમા મત કહો બલ્કે ઈમ્તિહાન ઔર આઝમાઈશ કહો.

રાવીકા બયાન હૈ કે ઉસ તીરોંકી બારિશસે મુસલમાનોંકે લશ્કરમેં એક કોહરામ મચ ગયા. ચારોં તરફસે યેહી આવાઝેં આને લગીં. અફસોસ હમારી આંખેં જાતી રહીં. અફસોસ હમારી બીનાઈ જાતી રહી. ઔર ઈસ કદર ઈઝતિરાબ વાકેઅ હુવા કે ઘોડોંકી લગામેં પીઠકી તરફ ફેર દીં. બાહાન મલઉનને જબ મુસલમાનોંકા ઈઝતિરાબ ઔર ઘભરાહટ દેખી તો તીરઅંદાઝોં ઔર રૂમિયોંકો ઔર ઝિયાદા તરગીબ દેને લગા. અપને આદમિયોંકો આવાઝ દી. મુસલસિલા (ઝંજીરવાલે લોગ) મુસલમાનોંકી તરફ ચલે. જરજીર કનાતિર ઔર કવરીરને હમ્લા કર દિયા, મગર બાહાનને ઉન્હેં મના કિયા ઔર કહા કે હમ્લેસે રુકે રહો ઔર અરબોંકો મહઝ તીરોંકા નિશાના હી બનાએ રખ્ખો. ઉનકો મગ્લૂબ કરનેકી તદબીર ઈસસે બેહતર નહીં હૈ. યે સુનકર તીર અંદાઝોંને તીરોંકી બારિશમેં ઔર ઝિયાદતી કરની શુરૂ કર દી. ઝંજીરવાલે લોગ અપને હથિયારોંસે મુસલમાનોંકી તરફ બઢે. તલવારેં હાથોંમેં આતિશકે શોઅલોંકી તરહ ચમકને લગીં. લડાઈને મૈદાન પર કબ્ઝા જમા લિયા. મુસલમાનોંને અપની જાનોં પર રહમ કરકે જો ઉન્હેં આંખોંકે ઝખ્મ પહોંચે થે ભાગના શુરૂ કિયા.

આખિર નુસરતે ખુદાવંદીને હમારા હાથ પકડા ઔર અભી બહોત હી કમ વકફા ગુઝરા થા કે આસમાનસે હમારી મદદ આ ગઈ. ઉસકા વાકિઆ યે હુવા કે મુસલમાન લૌટતે લૌટતે ઉસ ટીલે તક જહાં ઔરતેં પનાહ ગુઝીન થી પહોંચ ગયે ઔર સિવાએ સાહિબે રાયાત હઝરાતકે ઔર કોઈ મુકાબલામેં ન રહા.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન કતર (રદિ.) કેહેત હૈં કે મૈં ભી ઉસ મઅરિકામેં મૌજૂદ થા. મૈંને યૌમુ ત્તઅવીરકે મઅરિકાસે ઝિયાદા સખ્ત ઔર કોઈ મઅરિકા નહીં દેખા. ઘોડે અપને દુમોંકે બલ પીછે હટતે ચલે ગયે થે. તમામ મુસલમાન ભાગ પડે થે. મહઝ સરદારાને લશ્કર અપને હાથોંમેં નિશાનાત લિયે હુએ લડ રહે થે. હત્તાકે હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ, યઝીદ બિન અબૂ સુફયાન, અમ્ર બિન આસ, મુસય્યિબ બિન નખજબહ અલ ફઝારી, અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂબક્ર સિદ્દીક, ફઝલ બિન અબ્બાસ, શુરહબીલ બિન હસના, ઝિરાર બિન અઝવર ઔર હાશિમ બિન મિરકાલ (રદિ.) કો મૈંને દેખા કે યે હઝરાત નિહાયત બેજિગરીકે સાથ જાન હથેલી પર રખ્ખે હુએ ઈસ બેબાકીકે સાથ લડ રહે થે કે ઉનહેં અપની જાનોંકી બિલકુલ પરવાહ નહીં થી. મૈંને ઉનહેં દેખકર અપને દિલમેં કહા કે યે ચંદ નુફૂસ આખિર કબ તક ઈસ તરહ લડેંગે. મગર યે બરાબર લડતે રહે. હત્તાકે બારી તઆલાને ઉન ઔરતોંસે જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે હમરાહ ગઝવોંમેં શામિલ હુવા કરતી થીં હમારી મદદ ફરમાઈ.

યૂકનાકી ફતહે એઅઝાઝકે લિયે રવાન્ગી

હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને સૌ (૧૦૦) સવાર મુન્તખબ કરકે ઉનહેં રૂમિયોંકા લિબાસ પહેનાયા ઔર યૂકનાકે સાથ કર દિયા.

કેહતે હૈં કે આપને દસ કબાઈલમેંસે દસ દસ આદમી મુન્તખબ કિયે થે ફિર હર કબીલાકે ઉન દસ આદમિયોંમેંસે એક એકકો ઉન પર સરદાર મુકર્રર કર દિયા થા.

જબ યે હઝરાત ચલનેકે લિયે તૈયાર હો ગયે તો હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ (રદિ.) ને ઉનહેં મુખાતબ કરકે ફરમાયા, અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમ પર રહમ ફરમાએ મૈં તુમહેં ઉસ શખ્સકે સાથ જિસને અલ્લાહ તઆલા ઔર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ખૂશનૂદી ઔર ઉનકી રાહમેં અપને આપકો વકફ કર

દિયા હૈ રવાના કર રહા હૂં. મૈંને તુમમેંસે હર જમાઅત પર અવ્વલ એક હાકિમ મુકર્રર કિયા હૈ ઔર ફિર સબ પર ખુદાવંદ તઆલાકે ઈસ નેક બંદેકો હાકિમ મુકર્રર કરતા હૂં જબ તક યે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકી રઝા પર કાઈમ ઔર ઉનકે તરીકા પર ચલનેવાલા હૈ ઉસકી ઈતાઅત કરતે રેહના ઔર જો કુછ યે કહે ઉસે કબૂલિયતકે કાનોંસે સુનના.

કેહતે હૈં કે ઉન હઝરાતને હથિયાર લગાએ. ઘોડોં પર સવાર હુએ ઔર ઉનકે સાથ ચલ દિયે. જિસ વક્ત યે એક ફરસખ (તીન મીલ) કે કરીબ નિકલ ગયે તો હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) કી માતહતીમેં એક હઝાર સવાર દેકર ઉનહેં હિદાયત કી કે ઉનકે પીછે રવાના હો જાએં ઔર ઉસ અબ્દે સાલેહકે હાલાતસે બાખબર રહેં. નીઝ જિસ વક્ત કિલ્આકે કરીબ પહોંચ જાએં તો સુબહ ફજર તક કમીનગાહ (ઘાતકી જગહમેં) મેં છુપે રહેં ઔર ફિર અપને ઉન ભાઈયોંકી મદદકો પહોંચ જાએં. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તુમકો તૌફીક ઈનાયત ફરમાએં ઔર રાહે રાસ્ત પર રખ્ખેં. હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) લશ્કરકો લેકર રવાના હો ગયે ઔર ફૌજકે આગે આગે તમામ દિન ચલતે રહે. જબ રાત હો ગઈ ઔર કિલ્આકે કરીબ પહોંચ ગયે તો મીરા નામી ગાંવમેં પડાવ કિયા. યે ગાંવ બિલ્કુલ ગૈર આબાદ પડા હુવા થા. આપ યહાં છુપે રહે ઔર આનેવાલી બાતકા ઈન્તિઝાર કરને લગે. યૂકના ઉનકે આગે આગે એઅઝાઝકી સડક પર થે ઔર એઅઝાઝકે કિલ્આકા રૂખ કર રખ્ખા થા.

હઝરત ખરઅલ બિન આસિમ (રદિ.) કેહતે હૈં કે હઝરત યૂકના (રહ.) કે દસ્તામેં મૈં ભી થા. જબ હમ એઅઝાઝકે કરીબ પહોંચ ગયે તો યૂકના (રહ.) હમારી તરફ મુખાતબ હોકર કેહને લગે નૌજવાનાને અરબ! હમ અબ દુશ્મનકે કરીબ પહોંચ ગયે ઔર રૂમી ચૂંકે તુમહારી ઝબાનસે આશના (વાકિફ) હો ગયે હૈં ઈસ લિયે અબ આપસમેં બાતચીત કરનેસે એહતિરાઝ વ એહતિયાત કરો. મૈં મહઝ તુમહારી તરફસે મુતરજિમ હૂં ખુદ ઉનસે બાત કરતા રહૂંગા તુમ બસ અપને કામમેં હોશિયાર રહો. ઔર જિસ વક્ત મુઝે દેખો કે મૈંને દુશ્મનકો કબ્ઝામેં લે લિયા હૈ તો તુમ ભી જલ્દી કરકે અપને અપને કામમેં મશગૂલ હો જાઓ. તકદીરકે લિખ્ખે હુએકી ખબર નહીં થી કે ક્યા હોનેવાલા હૈ યે કેહકર ફિર આગેકી તરફ રવાના હો ગયે.

ફતહે એઅઝાઝકા રાઝ ફાશ હો ગયા

હઝરત અકવઅ બિન ઉબાદ માઝની (રહ.) કેહતે હૈં કે મૈં હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) કી જમાઅતમેં શામિલ થા. જબ હમ ઉસ ગાંવમેં પહોંચ ગયે તો સુબહકા ઈન્તિઝાર કરને લગે. અચાનક ઉસ ગાંવકે મગરિબકી તરફસે જિધરસે હમ આએ થે હમેં એક ઔર લશ્કર આતા હુવા દિખલાઈ દિયા. હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) હમસે ઉસ લશ્કરકે મુતઅલ્લિક પૂછને લગે. જબ આપકો કોઈ જવાબ ન મિલા તો આપ ખૂદ ઉસ તરફ તશરીફ લે ગયે ઔર બહોત થોડી દેર ગાઈબ રેહકર એક નસરાની અરબકો અપને સાથ લેકર લૌટતે હુએ આએ. જબ આપ ઉસે લેકર કમીનગાહમેં વાપસ આ ગયે તો આપ હમસે ખિતાબ કરકે ફરમાને લગે જવાનાને અરબ! યે શખ્સ ક્યા કેહતા હૈ ઈસકી સુનો! મુસલમાનોંને કહા હઝરત! આપ હી ઉસસે દરયાફ્ત ફરમાઈયે કે યે ક્યા કેહતા હૈ? આપને ફરમાયા નહીં તુમ હી પૂછો.

મુસલમાનોંને ઉસસે કહા તૂ કૌનસે કબીલેસે તઅલ્લુક રખતા હૈ? ઉસને કહા મૈં જબલા બિન અયહમકા બની અમ્મ યાની ગસ્સાની હૂં, હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) ને ફરમાયા તેરા ક્યા નામ હૈ? ઉસને કહા તારિક બિન સનાન (શૈબાન), આપને ફરમાયા તુઝે અરબ હોનેકી કસમ! હમારે દુશ્મનોંકે મુતઅલ્લિક તૂ જો કુછ જાનતા હૈ હમસે સાફ તૌર પર બયાન કર દે. ઉસને કહા ખુદાકી કસમ! મૈં જો કુછ જાનતા હૂં ઔર મુઝે જિસ કદર મા'લૂમ હૈ મૈં વો તમામ પૂરે તૌર પર બયાન કર દૂંગા મગર તુમહેં બહોત જલ્દ અપને દુશ્મનોંસે ઈસસે પેહલે કે વો તુમ પર આ પડેં મેહફૂઝ હો જાના ચાહિયે. આપને ફરમાયા યે ક્યૂં? ઉસને કહા ઈસ લિયે કે રાત એઅઝાઝકે વાલીને તુમહારે પાસ અપના જાસૂસ જિસકા નામ અસ્મત બિન અરફજા હૈ રવાના કિયા થા. ઉસને યૂકન્નાકા વો તમામ હીલા ઔર મકર જો ઉસને તુમહારે સરદારસે બયાન કિયા થા સુના ઔર ઉસે એક કાગઝ પર લિખ કરકે ઉસ કાગઝકો એક કબૂતરકી દુમમેં જિસકો વો ઈસી ગર્ઝસે અપને સાથ લાયા થા બાંધકર ઉસ કબૂતરકો તુમહારી નમાઝે ઝોહરસે પેહલે ઉધર છોડ દિયા. વો કબૂતર જબ વાલીએ એઅઝાઝકે પાસ આયા ઔર ઉસને વો રૂકઆ (કાગઝ) પઢા તો મુઝે ઉસને હાકિમે રાવિન્દાન લૂકા બિન શામિસ નામીકે પાસ અપની મદદકે લિયે રવાના કિયા. મૈંને લૂકાકો ઉસકા

યે પયામ પહોંચા દિયા ઔર વો ઉસકી મદદકે લિયે પાંચસો સવારોંકે સાથ ચલ પડા. યે જો સામને લશ્કર આતા હુવા દિખલાઈ દેતા હૈ યે વોહી હૈ. અબ ગોયા તુમ ઉસકે સામને હો, મુઝે અપને કૌલમેં બિલકુલ સચ્ચા સમઝો. એહતિયાત કરો ઔર ઉસકે મુકાબલેકે લિયે તૈયાર હો જાઓ.

હઝરત યૂકનાકી ગિરિફ્તારી

વાકેદી (રહ.) કેહતે હૈં કે યૂકના (રહ.) પર યે ગુઝરી કે જિસ વક્ત વો કિલ્આકે કરીબ પહોંચ ગયે તો ઉનહોંને વાલીએ એઅઝાઝકો ઈસ હાલતમેં પાયા કે યે અપની પેશબંદીકે લિયે કિલ્આસે બાહિર નિકલ આયા થા; કિલ્આકો હથિયાર ઔર જંગકી તૈયારીસે આરાસ્તા ઔર મઝબૂત કર લિયા થા. ફૌજકો તરતીબ ઔર સફબંદીકે સાથ ખડા કર દિયા થા. તીન હઝાર રૂમી, એક હઝાર નસરાની અરબ જો કૌમે ગસ્સાન, લહમ ઔર જુઝામસે તઅલ્લુક રખતે થે બિલકુલ ઉસકે સાથ તૈયાર ખડે હુએ થે. અતરાફ ઔર આસપાસકે વો આદમી જિનહોંને ઉસકી પનાહ તલાશ કી થી ઈન ચાર હઝારકે અલાવહ થે. જબ યૂકના ઉનકે પાસ પહોંચે તો ઉસ બદબખ્ત વાલીએ એઅઝાઝને અપની કિસી બાતસે ઉનકે દિલમેં કિસી કિસમકા ભી વહમ ન આને દિયા, બલ્કે ઘોડેસે ઉતરકર ઉનકા ઈસ્તિકબાલ કિયા ઔર ઈસ તરહ ઉનકી તરફ બઢા કે ગોયા ઉનકી રિકાબકો બોસા દેના ચાહતા હૈ. ઉસકે હાથમેં મૌતસે ભી ઝિયાદા એક તેઝ છુરી થી. જબ વો ઉનકે કરીબ પહોંચા તો ઉસને આપકે ઘોડેકા તંગ (ઘોડેકી ઝીન બાંધનેકા રસ્સા) કાટ દિયા ઔર આપકો અપની તરફ ખીંચા. આપ ઈધર સરકે બલ ઝમીન પર આએ ઉધર ઉન ચાર હઝાર રૂમિયોંને અસ્હાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) પર હલ્લા બોલ દિયા. એક હી હમ્લામેં સબકો કૈદ કર લિયા ઔર સબકી મશકેં કસ દીં. યૂકના (રહ.) જબ વાલીએ એઅઝાઝકી કૈદમેં હો ગયે તો ઉસ બદબખ્તને આપકે ચેહરે પર થૂકા ઔર કહા, જબ તૂને અપને દીનસે ઈન્હિરાફ કરકે અપને દુશ્મનકા મઝહબ ઈખ્તિયાર કર લિયા તો મસીહ ઔર સલીબ તુઝ પર નારાઝ હો ગયે. મસીહકી કસમ મૈં તુઝે બાદશાહ હિરકલકે પાસ રવાના કરૂંગા ઔર વો ઉન અરબોંકી ગરદનેં ઉડા દેનેકે બાદ તુઝે ઈન્તાકિયાકે દરવાઝા પર સૂલી દેગા. યે કેહકર વો ઉન તમામ કૈદિયોંકો સાથ લેકર કિલ્આમેં ચલા ગયા.

મુસલમાનોંકા હાકિમે રાવિન્દાન ઔર ઉસકે લશ્કરકો ગિરિફતાર કરના

અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે મુસલમાનોંકે લિયે યે ખૈર હો ગઈ કે જાસૂસને અપને ખતમેં હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) કે ચલનેકે મુતઅલ્લિક વાલીએ એઅઝાઝકે પાસ કુછ નહીં લિખ્ખા થા. જબ હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) ને નસરાની અરબસે યે સુના તો અપને સાથિયોંકો હોશિયાર કર દિયા. ઉસ નસરાની અરબકો બાંધકર અપને પાસ બિઠાયા ઔર અપને સાથિયોંકો લેકર હાકિમે રાવિન્દાનકે ઈન્તિઝારમેં છુપકર બૈઠ ગયે. જબ કિસી કદર રાત ગુઝર ગઈ તો ઘોડોંકે ટાપોંકી આવાઝે આને લગીં. આપ બિલકુલ ખામોશ ઉસી તરહ બૈઠે રહે. જબ વો કમીનગાહકે બિલકુલ બીચમેં આ ગયે તો આપ બહાદુરાને મુસ્લિમીન ઔર શેહસવારાને મુવહહેદીનકો લેકર ઉઠે. ચક્કીકી તરહ ઉનકે ગિર્દ ઘૂમે ઔર ઉનહેં ઈસ તરહ જૈસે કે આંખકી સફેદી સિયાહીકો ઘેરે હુએ હોતી હૈ ચારોં તરફસે ઘેર લિયા. દો દો મુસલમનોંને એક એક રૂમી પર હમ્લા કિયા. ઉનહેં પકડા ઔર ગિરિફતાર કર લિયા. ઉનકે કપડે ઉતારકર ઉનહેં પહેન લિયા. સલીબેં બુલંદ કીં, ઉનહીકે નિશાનોંકો હાથમેં લિયા ઔર ખડે હો ગયે.

નસરાની અરબકા ઈસ્લામ કબૂલ કરના

ઉસકે બાદ હઝરત માલિક અશ્તર નખઈ (રદિ.) ઉસ નસરાની અરબકી તરફ મુતવજ્જેહ હુએ ઔર ફરમાયા, ક્યા હો સકતા હૈ કે તૂ અલ્લાહ તઆલાકે દીન ઔર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે મઝહબકો કબૂલ કર લે તાકે તૂને જો કુફ્રકી હાલતમેં બુરે આ'માલ કિયે હૈં વો મઝહબે ઈસ્લામમેં આકર ઈમાનકી વજહસે દૂર હો જાએં ઔર તૂ હમારા ભાઈ હોકર દુનિયામેં અપની ઈસ મુસ્તઆર ઝિંદગીકો પૂરા કર દે. ઉસને કહા મેરા દિલ આપકે સાથ ઔર આપકે દીનકી તરફ માઈલ હૈ. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉસ શખ્સકા બુરા કરે જિસને હમેં ઈસ બેહતર ઔર ઉમદા દીનસે લૌટાકર દૂસરે રાસ્તે પર લગા દિયા. ખુદાકી કસમ મૈં ઉસ ગિરોહમેંસે હૂં જો જબલા બિન અયહમ ગસ્સાનીકે સાથ જનાબ હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.) કે હાથ પર ઈસ્લામ લાયા થા. મૈંને ખુદ જનાબ આં હઝરત

(સ.અ.વ.) કી ઝબાન મુબારકસે સુના હૈ આપ ફરમાતે થે જો શખ્સ અપના મઝહબ બદલ દે ઉસે કત્લ કર દો.

આપને ફરમાયા વાકઈ તૂને સચ કહા, મગર યે હદીસ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ પઢ લેનેકે સાથ મન્સૂખ હો જાતી હૈ. બારી તઆલા ફરમાતે હૈં. (મગર જિસ શખ્સને તૌબા કી ઔર ઈમાન લે આયા ઔર અમલે સાલેહ કિયા પસ યે વો લોગ હૈં કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઉનકે ગુનાહોંકો નેકિયોંસે બદલ દેતે હૈં.

ગસ્સાની યે સુનકર બહોત ખૂશ હુવા ઔર કહા અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વ અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ.

નસરાની નૌમુસ્લિમકો અપના કાસિદ બનાના

આપ ઉસકે ઈસ્લામસે બહોત ખૂશ હુએ ઔર ફરમાયા. અલ્લાહ પાક તુમહેં નેક તૌફીક ઈનાયત ફરમાએ ઔર ઈમાન પર સાબિત કદમ રખ્ખે. મૈં ચાહતા હૂં કે તુમ અબ અપને આઈન્દા આ'માલસે પિછલે ગુનાહોંકી તલાફી કરો. ઉસને કહા અય અમીર! આપ મુઝસે ક્યા કામ કરાના ચાહતે હૈં? આપને ફરમાયા તુમ વાલીએ એઅઝાઝકે પાસ જાકર હાકિમે રાવિન્દાનકે આનેકી ખબર દો કે વો તેરી મદદકે લિયે ચલ પડા હૈ.

ઉસને કહા મુઝે બખૂશી મંઝૂર હૈ મૈં ઐસા હી કરુંગા ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા, ઔર અગર આપકો મુઝ પર ભરોસા ન હો તો આપ મેરે સાથ અપના એક ઐસા આદમી જિસ પર આપકો પૂરા ભરોસા હો રવાના કર દેં તાકે જો કુછ મૈં ઉસસે કહૂં વો ઉસે સુનતા રહે, ક્યૂંકે આધી રાત ગુઝર ચુકી હૈ પેહરે સખ્ત હૈં. દરવાઝામેં રૂમિયોંસે જો કુછ કહૂંગા ખંદકકે કિનારે ખડા હોકર કહૂંગા. આપને ઉસકે સાથ અપને ચચેરે ભાઈ રાશિદ બિન કૈસકો સાથ કરકે યે હિદાયત કર દી કે વો અપને કામમેં હોશિયાર રહેં. યે દોનોં હઝરાત રવાના હો ગયે.

જિસ વકત એઅઝાઝકે કરીબ પહોંચે તો રૂમી સખ્ત પેહરા દે રહે થે. સિપાહી ઔર ચોકીદાર દીવારોં પર મુતઅય્યન ઔર હોશિયાર બૈઠે થે. રૂમી નરસિંગે બજા રહે થે. ઔર કિલ્આકે બીચમેં એક શોર ગોગાકી આવાઝેં ઉઠ રહી થીં. તારિકને રાશિદસે કહા ખુદાકી કસમ! યે તો લડાઈ ઔર જંગ વ જદલકે આસાર હૈં. યે દોનોં હઝરાત બિલકુલ ખામોશ હો ગયે ઔર કાન લગાકર સુનના શુરૂ કિયા તો મા'લૂમ હુવા કે તારિકકા ખયાલ વાકઈ દુરૂસ્ત હૈ.

યૂકના ઔર ઉનકે સાથી કૈસે રિહા હુએ

વાકેદી (રહ.) કેહતે હેં કે ઉસકા સબબ યે થા કે વાલીએ એઅઝાઝ દરાસકા એક લાવાન નામી જવાન ઔર બહાદુર લડકા થા જિસે યે અકસર ઔકાત તહાઈફ વ હદાયા દેકર યૂકનાકે પાસ રવાના કિયા કરતા થા. ક્યૂંકે દરાસ ઔર યૂકનામેં રિશ્તેદારી થી ઔર વો યૂકનાકે પાસ માહ દો માહ નિહાયત ઈઝઝતકે સાથ મુકીમ ભી રહા કરતા થા. યે હસ્બે દસ્તૂર એક દફા ઈદે સલીબકે મૌકા પર જો યૂકનાકે કિલ્આવાલે કનીસામેં હુવા કરતી થી આયા હુવા થા. યૂકનાકે ઘરમેં ચૂંકે બિલા તકલ્લુફ ઉસકા આના જાના હોતા થા. એક રોઝ ઉસને યૂકનાકી લડકીકો જો અપની સહેલિયોં ઔર કનીઝોંકે સાથ નિહાયત આરાસ્તા ઔર પુર તકલ્લુફ લિબાસસે મલબૂસ ઔર ઝરો જવાહિરસે મુઝય્યન થી દેખ લિયા થા ઔર ઉસ પર સો જાનસે આશિક હો ગયા થા. યે કિસીસે ઉસે બગૈર ઝાહિર કિયે ઔર ઈસ ઈશ્કકો ઈસી તરહ છુપાએ હુએ જબ ઘર આયા થા તો ઉસને અપની વાલિદાસે ઉસકા ઝિક્ર કિયા થા. ઔર ઉસકે ચૂંકે યેહી એક ઔલાદ થી જિસસે યે બેહદ મુહબ્બત કરતી થી. ઈસ લિયે ઉસને ઉસે ઉમ્મીદ દિલાઈ થી કે મૈં તેરે બાપસે ઉસકા ઝિક્ર કરૂંગી ઔર યે કહૂંગી કે વો હાકિમે હલબકે પાસ તેરી નિસ્બતકે લિયે ખત રવાના કરકે ઉસમેં મેરા જિસ કદર માલ ખર્ચ હોગા ખર્ચ કરકે તેરી શાદી ઝરૂર કરા દૂંગી. નૌજવાન લાવાનકા ઈશ્ક યે સુનકર ઝરા સુકૂન ઈખ્તિયાર કર ગયા થા મગર ઈસી દરમિયાન અહલે અરબને આકર હલબકા મુહાસરા કર લિયા થા ઔર ઉનકે દિલ યે ખબરેં સુન સુનકર દૂસરી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગયે થે. જબ યૂકના (રહ.) ઉસકે બાપકે હાથમેં ગિરિફતાર હો ગયે ઔર સો મુસલમાનોંકો ભી ઉસને કૈદ કર લિયા તો ઉનહેં ઉસને અપને બેટે લાવાનકે મકાનમેં લાકર બંદ કર દિયા ઔર ઉસકો યે તાકીદ કર દી કે ઉનકી નિગેહદાશ્ત કાફી રખ્ખેં. ઉસને અપને દિલમેં કહા, મુઝે અપને દીનકી કસમ! યૂકના મઝહબકે બારેમેં મેરે બાપસે ઝિયાદા આલિમ હૈ. અગર વો ઉન અરબોંકે સાથ જિનકા ઉસને મઝહબ કબૂલ કર લિયા હૈ હક ન દેખતા તો કભી ઉનકા મઝહબ કબૂલ ન કરતા ઔર ફિર ખુસૂસન જબકે ઉસને ઉનકે સાથ કાફી જંગ ભી કી હો. નીઝ બાદશાહ હિરકલકે લશ્કરોંને ઉનસે હઝીમત ખાઈ ઔર ઉનકા મુકાબલા ન કર સકા. ઈસસે મા'લૂમ હોતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને બાવજૂદ ઉનકે કમઝોર

ઔર ઝઈફ હોનેકે ઉનકી મદદ ફરમાઈ હૈ. ફિર મેરા દિલ યૂકનાકી બેટીસે મુતઅલ્લિક હૈ. લિહાઝા ઉમદા રાય યે મા'લૂમ હોતી હૈ કે મૈં ઈસ કૌમકી ઈસ કૈદ વ બંદસે રિહાઈ દે દૂં ઔર ચચા યૂકનાસે ઈસ બાતકા અહદ લેનેકે બાદ કે વો અપની લડકીકી શાદી મુઝસે કર દેંગે ઉનકા મઝહબ ઈખ્તિયાર કર લૂં. ક્યૂંકે વો મઝહબ બિલકુલ હક ઔર સચ્ચા હૈ ઔર મૈં ઉસકે સબબ અપની મુરાદકો ભી પહોંચ જાઉંગા ઔર ચચા યૂકના અપની લડકીકી શાદી ભી મુઝસે કર દેંગે.

યે સોચકર યે યૂકના (રહ.) કે પાસ આયા. ઉનકે સામને બૈઠા ઔર કેહને લગા ચચા જાન! મેરા દિલ ચાહતા હૈ કે મૈં આપકો નીઝ આપકે તમામ કૈદિયોંકો ઈસ કૈદસે રિહાઈ દે દૂં. મૈં આપકો અપને અહલ બાપ ઔર બાદશાહસે ઝિયાદા બુઝુર્ગ ઔર મુઅઝઝમ સમઝતા હૂં. યે આપ ખૂબ જાનતે હૈં કે ઘરબાર છોડના ઈન્સાન પર નિહાયત શાક ગુઝરતા હૈ મગર મૈં ઈમાનકો કુફ્ર પર તરજીહ દેતા હૂં ઔર યે જાનતા હૂં કે ઉસ કૌમકા મઝહબ સચ ઔર ઉનકી અકલ ગાલિબ ઔર ઝિક્ર તસ્બીહ વ તહલીલ હૈ. મગર ઉસમેં શર્ત યે હૈ કે આપ અપની લડકીકી શાદી મુઝસે કર દેં ઔર અપને નીઝ અપને સાથિયોંકી રિહાઈકો ઈસકા મહર તસવ્વુર ફરમાએં.

કબરકી ઝિંદગીકે ચંદ વાકિઆત

આજસે તકરીબન બીસ સાલ પેહલે કબર ખોલનેકે લિયે મૈં એક મેડીકલ ઓફીસરકે સાથ ગયા. ઔર કબર કોટમઠનકે કસ્બેકે બાહિર એક કબ્રસ્તાનમેં વાકેઅ થી. ઔર કબરવાલેકો મરે હુએ પાંચ દિન ગુઝરે થે.

જબ કબર ખોલી ગઈ તો મૈં વહાં મૌજૂદ થા. કબર કાલી ચમકદાર મોટી મખ્ખિયોં ઔર મોટે કીડોંસે ભરી હુઈ થી ઔર કબરકી તેહ પર સાંપ ઔર બિચ્છૂ નઝર આ રહે થે.

નઝઝારા ઈતના ડરાવના થા કે વહાંસે સબ લોગ ભાગ ગયે હત્તાકે સરકારી અફસરાન જો હમારે સાથ થે વો ઈસ નઝઝારેકી તાબ ન લા સકે. સબસે બડા મસ્અલા મુરદાકો નિકાલકર ઉસકી ચીરફાડ કરના થા. મુરદેકો નિકાલનેકે લિયે બડે જતન કિયે ગયે. બડી મુશ્કિલસે દો મઝદૂર પોલીસકે ડરસે રસ્સિયોંકે ઝરીઆ મુરદેકો બાહિર નિકાલકર લાએ.

કીડોંકે અંબાર ઔર મખ્ખિયોંકી ઝુંડ દેખકર એક મઝદૂર બેહોશ હો ગયા ઔર શામ તક મર ગયા. જબ મુઝે યે મંઝર યાદ આતા હૈ તો પસીના આ જાતા હૈ ઔર સોચતા હૂં કે મેરે સાથ કબરમેં ક્યા સુલૂક હોગા. અગર મરનેસે પેહલે કબરકી તૈયારી કર લી તો અચ્છા સુલૂક મુમકિન હૈ વરના હમેશાકે લિયે નાકામી હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમેં મરનેસે પેહલે મરનેકી તૈયારીકી તૌફીક અતા ફરમાએ આમીન.

મેરે એક દોસ્ત ડાક્ટર કાનૂને તિબ્બ (ફારન્ઝીક મેડીસીન) સે તઅલ્લુક રખતે હૈં ઔર કબર ખોલનેકે લિયે ઉનકો સરકારકી તરફસે અકસર જાના પડતા હૈ. ઉનહોંને બતાયા કે એક જગહ કબર ખોલી ગઈ. મુરદેકો બતૌરે અમાનત રખ્ખા થા ક્યૂંકે ઉસકો ખાસ જગહ મુન્તકિલ કરના થા.

જબ કબર ખોદી ગઈ તો ઈસ કદર સખ્ત બદબૂ નિકલી કે મુરદેકે તમામ રિશ્તેદાર ભાગ ગયે ઔર કબરસે એક અજીબ કિસમકા સાંપ નિકલા જો દુનિયામેં નહીં દેખા જાતા.

પૂરા દિન ઈન્તિઝાર કરનેકે બાવજૂદ બદબૂ કમ ન હુઈ તો તંગ આકર ઐસી હાલતમેં મુરદેકા મુઆઈના કિયા ગયા. યે મંઝર ભી બહોત પરેશાન કુન થા ઔર જો લોગ વહાં મૌજૂદ થે સબ પરેશાન થે.

યે વાકિઆત ઈસ લિયે લિખ્ખે ગયે હૈં કે હમ કબરકી તૈયારીમેં લગ જાએં પતા નહીં કબ બુલાવા આ જાએ.

અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો આ'માલે સાલેહાકી તૌફીક અતા ફરમાએ ઔર કબર વ હશરકે અઝાબસે મેહફૂઝ રખ્ખે. યે ચંદ દિનોંકી ફાની ઝિંદગી હર સૂરતમેં ગુઝર જાતી હૈ. અસલ ફિક્ર આખિરતકી હોના ચાહિયે કે અસલ ઔર દાઈમી ઝિંદગી હી આખિરતમેં મિલનેવાલી ઝિંદગી હૈ.

મુરદાકે મુંહ પર સાંપ

જબ મંગલા ડેમ પાકિસ્તાન તા'મીર હો રહા થા ઔર બંધ બાંધા જા રહા થા ઔર મિટ્ટી ઈધરસે ઉધર ઈખટ્ઠી કી જા રહી થી તો ઉસ કામકે દૌરાન બુલડોઝરને એક કબરકો ખોલ દિયા. ઉસ કબરમેં એક મુરદા લેટા હુવા થા ઔર ઉસકે મુંહકે ઉપર એક સાંપ બૈઠા હુવા વકફા વકફાસે ડંસ રહા થા.

યે નઝઝારા વહાંકે તમામ લોગોંને દેખા. ચુનાંચે કુછ અલ્લાહવાલોંને ઝિક્ર અઝકાર શુરૂ કર દિયા ઔર ઉસ મુરદેકે લિયે અઝાબકી કમીકે લિયે દુરૂદ શરીફ ઔર કુરઆન મજીદ પઢના શુરૂ કર દિયા. કુછ દેરકે બાદ યે સાંપ કહીં ગાઈબ હો ગયા.

યે વાકિઆ વહાંકે એક એન્જીનિયરને બતાયા જો ઉન દિનોં બંધકે બાંધને પર મામૂર થા.

કબરમેં ખૂશ્બૂદાર પાની

મોહતરમ મુહમ્મદ હુસૈન સાહબ એમ.એ. લિખતે હૈં. મુલતાનકે કરીબ એક સ્ટેશન શેરશાહ નામી હૈ. ચંદ સાલ હુએ વહાં પર એક સ્ટેશન માસ્ટર મુતઅય્યન થા જો કે એક હાથકી હથેલી પર હમેશા પટ્ટી બાંધે રખતા થા. વો દિનમેં દો તીન બાર પટ્ટી ખોલકર અપની હથેલીકો ચાટ લેતા થા. કિસી દોસ્તકે બેહદ ઈસરાર પર ઉસ સ્ટેશન માસ્ટરને જો વાકિઆ સુનાયા વો કુછ યૂં હૈ કે મુલાઝિમત (નોકરી) મેં આનેસે પેહલે મૈં કફન ચોરીકા ધંધા કરતા થા. જો મુરદા સુબહ દફન હોતા મૈં રાતકો કબર ખોદકર કફન નિકાલ લેતા ઔર ધોકર બેચ દેતા. એક રાતમેં મૈંને એક કબર ખોલી તો યે દેખકર હૈરાન રેહ ગયા કે મુરદાકા મુંહ ખુલા હૈ ઔર કબરકી છતમેંસે કતરે મુરદાકે મુંહમેં ગિર રહે હૈં હાલાંકે કબરકે બાહિર તમામ જગહ ખુશ્ક થી પાનીકા નામો નિશાન ન થા. ફિર મૈંને અપના હાથ કબરકે અંદર બઢાયા તો વો પાની ઈતના ખૂશ્બૂદાર થા કે દુનિયાકી કોઈ ચીઝ ઈતની ખૂશ્બૂદાર નહીં દેખી. ફિર મૈંને વો પાની ચખ્ખા તો વો ઈતના લઝીઝ

પાની થા કે દુનિયામેં કોઈ ચીઝ ઐસી લઝીઝ નહીં ચખ્ખી. યે દેખકર મૈંને ઉસ બુરે ફઅલ યાની કફનચોરીસે સચ્ચી તૌબા કી. અબ હાલત યે હૈ કે પાની તો કબકા ખતમ હો ચુકા હૈ લેકિન હથેલી પર પટ્ટી બાંધ રખ્ખી હૈ. દિનમેં દો તીન બાર ઈસ હથેલીકો ચાટ લેતા હૂં ન ખૂશ્બૂમેં કમી આઈ હૈ ન લઝઝતમેં. (ફરીદ મેગેઝીન)

સદિયોં પુરાની શહીદકી નઅશ ઔર ઉસકી ગિઝા

યે તકરીબન તીસ સાલ પેહલેકા વાકિઆ હૈ કે મેરે એક દોસ્ત નહેરકે ડીપાર્ટમેન્ટમેં સુપ્રીડન્ટ એન્જીનિયર થે, ઉનકા એક બેટા પાગલ થા જિસકો વો અકસર બાંધકર રખતે થે વરના ઘરકી ચીઝેં તોડફોડ દેતા. એક રોઝ નોકરકી બેતવજ્જોહીસે વો લડકા ડ્રાઈન્ગ રૂમમેં ઘુસ ગયા ઔર હઝારોં રૂપિયેકા નુકસાન કર ડાલા, વો દોસ્ત ઉસકો પકડકર મેરે પાસ લાએ ઔર તકરીબન રોતે હુએ કહા કે ડાક્ટર સાહબ ઈસકા કુછ કરેં, ઈસને હમારે નાકમેં દમ કિયા હુવા હૈ, વરના મૈં ઈસકા ગલા ઘોંટ દૂંગા, મૈંને ઉનહેં સમઝાતે હુએ કહા કે અલ્લાહસે ડરો, ઐસી બાત મત કરો, વરના કિયામતકે રોઝ યે તુમહારે લિયે સઝાકા સબબ બન જાએગા, ઈસ પર વો દોસ્ત કેહને લગે કે મરનેકે બાદ (નઊઝુબિલ્લાહ) કિસે જીના હૈ ઔર કૌન પૂછેગા, મૈં ઉસ પર ચુપ રહા કે કહીં મઝીદ કુફ્રિયા કલિમાત ન કેહ ડાલેં, ચુનાંચે બાત ખતમ હો ગઈ.

ચંદ દિનોંકે બાદ મેરે યે દોસ્ત ડેરા ગાઝીખાન કેનાલ (જો તોન્સા બીરાજસે નિકાલી જા રહી થી ઔર ઉસકી ખુદાઈકા કામ મુકમ્મલ હો ચુકા થા) કે મુઆઈનાકે લિયે ગયે, વહાં પહોંચને પર દેખા કે મઝદૂર એક જગહ જમા હૈં ઔર શોર મચા હુવા હૈ, એન્જીનિયર સાહબકો દેખકર મઝદૂર ઉનકે પાસ આએ ઔર બતાયા કે નહેરકી તેહમેં એક સૂરાખસે ઈન્સાની જિસ્મકા એક હિસ્સા નઝર આ રહા હૈ, એન્જીનિયર સાહબને ખૂદ જાકર દેખા ઔર ઉપરકી મિટ્ટી હટાનેકો કહા, જબ મિટ્ટી હટાઈ ગઈ તો નીચેસે પૂરી ઈન્સાની નઅશ નઝર આ રહી થી, ઉસ નઅશમેં દો બાતેં હૈરાનકુન થીં. એક તો ઉસકે કપડે ખૂન આલૂદ થે જિસસે અંદાઝા હુવા કે યે કિસી શહીદકી નઅશ હૈ, દૂસરે ઉસકે મુંહકે ઉપર એક ફલનુમા ચીઝ રખ્ખી હુઈ થી જિસમેંસે વકફા વકફાકે બાદ નઅશકે મુંહમેં કતરે ગિર રહે થે, નહેરકી ગેહરાઈ તકરીબન બીસ ફુટ થી ઔર યે નઅશ ઉસસે ભી નીચે મિટ્ટીમેં મેહફૂઝ થી, જિસસે યે અંદાઝા હુવા કે ઈસ આદમીકો દુનિયાસે કૂચ કિયે સદિયાં ગુઝર ચુકી હૈં.

ઉસી શામકો એન્જીનિયર સાહબ મેરે ઘર આએ ઔર મુઝે પૂરા વાકિઆ સુનાકર કેહને લગે કે કુરઆને પાકમેં યે જો કહા ગયા હૈ કે શહીદોંકો મુરદા મત કહો બલ્કે વો ઝિંદા હૈં ઔર રિઝક દિયે જાતે હૈં, મૈં ઈસ આયતકી ઝિંદા મિસાલ દેખકર આયા હૂં, ઔર મુઝે મુકમ્મલ યકીન હો ગયા કે મરનેકે બાદ ભી એક ઝિંદગી હૈ, જિસમેં યૌમે હિસાબ ભી હૈ. ક્યૂંકે અગર ઐસા ન હોતા તો ઝમીન ઉસ શહીદકો ભી ખા જાતી જો સદિયોંસે ઝમીનકે અંદર મેહફૂઝ હૈ. કેહને લગે કે ઐસા લગતા થા જૈસે મુરદા ઉસ વક્તકે ઈન્તિઝારમેં હૈં કે જબ અલ્લાહ તઆલા દો બારા ઝિંદગી દેંગે ઔર ઉસમેં રૂહ ફૂંકેંગે, ઔર યે યૌમે હિસાબકે લિયે ઉઠ ખડા હોગા.

મૈંને એન્જીનિયર સાહબસે અર્ઝ કિયા કે આપકે ઔર હમારે કિયામત પર ઈમાન લાનેમેં ફર્ક હૈ, હમ હુઝૂરે અંકરમ (સ.અ.વ.) કી બાત સુનકર ઈમાન લે આએ ઔર આપને જબ તક મુશાહિદા નહીં કિયા આપકો યકીન ન આયા. ઉસ વક્તકે બાદ એન્જીનિયર સાહબ અપને લડકેકો નુકસાન પહોંચાનેકે ઈરાદેસે ભી બાઝ આ ગયે ઔર આખિરતકે બારેમેં અપની પેહલે આઝાદ ખયાલસે ભી પક્કી તૌબા કર લી.

ફૌજીકી ટાંગ ઘુટને તક ગલી હુઈ થી

જનાબ મુહમ્મદ હુસૈન ખાન એમ.એ. લિખતે હૈં આજસે તકરીબન તીન સાલ પેહલેકા વાકિઆ હૈ કે એક ફૌજી નૌજવાન લાહોરસે ચોબરજીકે પાસ બસકે ઈન્તિઝારમેં ખડા થા. ઉન દિનોં રાયવંડકા તબ્લીગી ઈજતેમાઅ હો રહા થા. તબ્લીગવાલોંકી બસેં ગુઝર રહી થીં. ફૌજી હાથ દેતા રહા કોઈ બસ રૂક નહીં રહી થી. એક બસવાલેને બસ રોકકર ફૌજીકો બિઠા લિયા. રાસ્તેમેં કિસીને ઉસે તબ્લીગી ઈજતેમાઅમેં શિરકતકી દઅવત દી. ફૌજી નૌજવાનને બીમારીકા ઉઝર પેશ કિયા. દઅવત દેનેવાલેને કહા આપકી સિહ્હત તો બઝાહિર કાબિલે રશ્ક હૈ? આપ ઈજતિમાઅમેં શિરકત ન કરેં લેકિન ઝૂઠ તો ન બોલેં. ઉસ પર ફૌજીને અપની પતલૂનકા એક પાઈચા ઉંચા કરકે અપની ટાંગ દિખાઈ તો મા'લૂમ હુવા કે ટખ્નેસે ઘુટને તક ટાંગ ગલી હુઈ હૈ જૈસે જલી હુઈ હો. બસમેં સવાર સબ લોગ મુતવજ્જેહ હો ગયે ઔર ફૌજી જવાનસે ઉસકા હાલ પૂછા.

ઉસને બતાયા ૧૯૬૫ કી જંગકે દૌરાન ઉસકી નાઈટ ડ્યૂટી ચોન્દાકે કબ્રસ્તાનકે પાસ થી. સંગીન લગી હુઈ રાઈફલ ઔર બેટરી મેરે પાસ થી. એક

કબરસે ચીખોંકી આવાઝ મુઝે સુનાઈ દી. હાલ માલૂમ કરનેકે લિયે મૈંને સંગીનસે કબરમેં સૂરાખ કિયા તો યે દેખકર હૈરાન રેહ ગયા કે મુરદાકી ખોપડી પર એક બડાસા બિચ્છૂ ડંખ માર રહા હૈ જિસસે હડ્ડિયોંકા ઢાંચા ઉછલતા હૈ ઔર ચીખોંકી આવાઝેં આતી હૈં. મૈંને સંગીનસે બિચ્છૂકો ખોપડીસે અલગ કિયા તો બિચ્છૂ કબરસે બાહિર નિકલ આયા ઔર મેરા પીછા કરને લગા. મૈં ગાંવકી તરફ ભાગા. ગાંવસે બાહિર પાનીસે ભરા હુવા જોહડ (તાલાબ) થા મૈં ઉસમેં દાખિલ હો ગયા. દૂસરી તરફ મેરી ટાંગ અભી તાલાબમેં થી કે બિચ્છૂ ભી તાલાબ પર પહોંચ ગયા. બિચ્છૂને પાનીમેં ડંખ મારા તો પાની ઉબલને લગ ગયા ઔર મેરી જો ટાંગ પાનીમેં થી વો ગલ સડ ગઈ. હુકૂમતે પાકિસ્તાનકી તરફસે ઉસકા બહોત ઈલાજ કિયા ગયા મગર આરામ ન હુવા. ફિર ઈલાજકે લિયે મુઝે અમેરીકા ભેજા ગયા મગર શિફા નહીં હુઈ. આમ લોગ જો બસમેં સવાર થે અઝાબે ઈલાહીકા યે નમૂના દેખકર તઅજ્જુબમેં પડ ગયે. (ફરીદિયા મેગેઝીન ૩૦ ઓક્ટોબર ૧૯૯૨)

તીન કબરોંકે અલાવા સબ કબરેં આગસે ભરી પડી હૈં

અહમદપુર શિરકિયામેં એક નેક ખાતૂન દીની મદ્રસાકી મોહતમિમ થીં, ઉસકો એક લાઈલાજ મર્ઝ લાહિક હો ગયા, મેરે પાસ બહાવલપુર વિક્ટોરિયા હોસ્પિટલમેં દાખિલ હુઈ ઔર વહીં વફાત પાઈ. ઉનકે ઈલાજકા ખર્ચ કરાચીસે એક હાજી સાહબ (જો હમારે એક પ્રોફેસર સાહબકે સુસર હૈં) ભેજા કરતે થે.

જબ યે નેક ખાતૂન ફૌત હો ગઈ તો હાજી સાહબકો કરાચીમેં ખબર દી ગઈ, વો તશરીફ લાએ ઔર સીધે ઉસ બીબીકી કબર પર ગયે. વાપસ આકરે સબસે પેહલે મુઝે યે ખુશખબરી સુનાઈ કે અલ્લાહ તઆલાને બીબીકી કબરમેં અપની ખાસ રહમતેં નાઝિલ ફરમાઈ હૈં. અગલે રોઝ હાજી સાહબ ફિર કબ્રસ્તાન તશરીફ લે ગયે ઔર જબ વાપસ લૌટે તો બેહદ ગમગીન થે, આતે હી રોના શુરૂ કર દિયા. ખાના પીના બંદ કર દિયા, મગર નમાઝકી પાબંદી જારી રહી, હર વક્ત ઈસ્તિગફારમેં મશ્ગુલ રેહતે, તીન દિન ખાના પીના બંદ કરનેકી વજહસે કમઝોર હો ગયે. તો ડાક્ટર સાહબ જો ઉનકે દામાદ થે મુઝે લે ગયે, જબ મૈં વહાં પહોંચા તો દેખા કે હાજી સાહબ મસ્જિદમેં પડે હુએ આહિસ્તા આહિસ્તા અલ્લાહસે ઈસ્તિગ્ફાર ઔર આહો ઝારી કર રહે હૈં, આવાઝમેં ઈતના દર્દ ઔર સોઝ થા કે

પાસ બૈઠનેવાલે પર ભી ગિરિયા તારી હો જાતા થા, મૈંને ઉનહેં અપની તરફ મુતવજ્જેહ કરનેકી કોશિશ કી, મેરે બારબારકે ઈસરાર પર ઉનહોંને બતાયા કે હઝરત મૌલાના અહમદ અલી લાહોરી (રહ.) ને ઉનકો કબરોંકે કશ્ફકા વઝીફા બત્તાયા થા, વો ઉનહોંને પેહલે રોઝ ઉસ બીબીકી કબર પર કિયા તો નિહાયત અચ્છી ખબર મિલી, દૂસરે રોઝ સાથવાલી કબરોં પર વોહી વઝીફા પઢ્હા તો દેખા કે સબ કબરેં આગસે ભરી પડી હૈં ઔર મુરદે આગમેં તડપ રહે હૈં, કિસી કબરમેં આગ કમ હૈ કિસીમેં ઝિયાદા, હત્તાકે પૂરે કબ્રસ્તાનમેં સિર્ફ તીન કબરેં ઉસ આગસે મેહફૂઝ થીં.

હાજી સાહબને ફરમાયા કે યે મંઝર દેખકર ન રોઉં તો ઔર ક્યા કરૂં, અલ્લાહસે ઉનકે લિયે અઝાબકી કમીકી દુઆ માંગ રહા હૂં, ઐસા દર્દનાક અઝાબ હૈ કે અગર આપ દેખ લેં તો ઝહની તવાઝુન ખો બૈઠેં, યા દેહશતસે મર જાએં. ફિર હાજી સાહબને હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદે ગિરામી સુનાયા જિસકા મફહૂમ યે હૈ કે અઝાબે કબ્ર ઈસ કદર દર્દનાક હૈ કે અગર ઈન્સાન ઉસકો દેખ લેં યા આવાઝ સુન લેં તો પાગલ હોકર જંગલોંમેં ભાગ જાએં ઔર અપને મુરદે દફન કરના બંદ કર દેં.

અઝાબે કબરકી વજહસે મુરદેકી ચીંખો પુકાર

ચંદ સાલ પેહલે એક જમાઅતકે સાથ ઐબટઆબાદ જાના હુવા, શહેરકી એક બસ્તીકી મસ્જિદમેં કયામ કિયા, મસ્જિદકે સાથ હી કબ્રસ્તાન થા, પ્રોગ્રામકે મુતાબિક હમ લોગોંને ગશ્ત કરકે મકામી લોગોંકો મસ્જિદમેં ઈકઠ્ઠા કિયા ઔર કબર વ હશરકી બાત શુરૂ કી, બાત સુનતે હી મકામી લોગોંને બુલંદ આવાઝસે રોના શુરૂ કર દિયા. હમ લોગ પરેશાન હો ગયે કે ઈતના અસર તો આજ તક કિસીને ભી નહીં લિયા ઔર ન હી હમારે ઉપર હુવા હૈ.

હમારે પૂછને પર એક મકામી સાથીને બતાયા કે અસલમેં ઈસ બસ્તીવાલે અઝાબે કબરકા નમૂના દેખ ચુકે હૈં, ફિર ઉસને એક કબરકી તરફ ઈશારા કરતે હુએ બતાયા કે યે એક ઔરતકી કબર હૈ જિસકો મરે હુએ તકરીબન સાઠ સાલ બીત ચુકે હૈં, એક રોઝ સુબહકી નમાઝકે બાદ કબ્રસ્તાનસે ચીખને ચિલ્લાનેકી આવાઝેં આના શુરૂ હો ગઈ, તલાશ ઔર જુસ્તજૂકે બાદ મા'લૂમ હુવા કે યે આવાઝેં ઉસી કબરકે અંદરસે આ રહી હૈં, કબર બહોત પુરાની ઔર પુખ્તા થી. જૂં જૂં દિન ચઢ્હતા ગયા આવાઝેં બુલંદ હોતી ગઈં, બસ્તીવાલોં પર અજીબ દેહશતસી તારી

હો ગઈ. ઔરતોં ઔર બચ્ચોંને ભી રોના શુરૂ કર દિયા, ચુનાંચે એક આલિમે દીનકો બુલાયા ગયા તો ઉનહોંને બતાયા કે કબરકે અંદર ઔરતકો અઝાબ હો રહા હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલાને ઉસકા નમૂના આપ સબ બસ્તીવાલોંકો આખિરતકી તરફ મુતવજ્જેહ કરનેકે લિયે દિખાયા હૈ કે ઈસ દુનિયામેં અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી માનકર ચલોગે તો ઈસ બડે હાદસેસે બચ જાઓગે.

ચુનાંચે સબ લોગોંને ઝિક્ર અઝકાર ઈસ્તિગ્ફાર દુરૂદ શરીફ ઔર કુરઆને કરીમ પઢકર મર્હૂમાકી રૂહકો ઈસાલે સવાબ પહોંચાયા ઔર અસરકી નમાઝકે વક્ત વો ખૌફનાક આવાઝ ઔર ચીખો પુકાર બંદ હો ગઈ, હમ લોગ જબ ભી કબર ઔર આખિરતકી બાત કરતે તો બસ્તીવાલે રોના શુરૂ કર દેતે.

કબરમેં ફરહત અંગેઝ ખૂશ્બૂ

ચંદ બરસ પેહલેકી બાત હૈ રાજનપુરકે કબ્રસ્તાનમેં એક મુરદાકો દફ્ન કરનેકે લિયે એક કબર તૈયાર કી ગઈ, અભી તક લોગ મુરદેકો લેકર પહોંચે નહીં થે કે પૂરે કબ્રસ્તાનમેં અજીબ ફરહત અંગેઝ ખૂશ્બૂ મહેક રહી થી, લોગ હૈરાન હુએ કે યે ખૂશ્બૂ કહાંસે આ રહી હૈ જબકે કબ્રસ્તાનમેં સિર્ફ દો જાલ (પીલૂ) કે દરખ્ત ઔર ચંદ જંગલી પૌદે થે જો કે ખૂશ્બૂ નહીં દેતે થે. તલાશ કરને પર મા'લૂમ હુવા કે ખૂશ્બૂકા મમ્બઅ નઈ તૈયાર કી ગઈ કબરકી તેહમેં મૌજૂદા એક સૂરાખ હૈ. લોગોંને જબ ઉસ સૂરાખકો બડા કિયા તો નીચેસે એક ઔર કબર નિકલી જિસમેં એક સફેદ દાઢીવાલે બુઝુર્ગ હમેશાકી નીંદ સો રહે થે, કાબિલે હૈરત બાત યે થી કે ઉનકી નઅશકે ઉપર એક બડા ફૂલ પડા હુવા થા ઔર ખૂશ્બૂ દે રહા થા, તમામ શહેરકે લોગોંને યે મંઝર દેખા.

હઝરત મૌલાના અહમદ અલી લાહોરી (રહ.) લાહોરમેં ફૌત હુએ ઔર વહીં દફન હુએ, દફનકે બાદ ઉનકી કબરસે ખૂશ્બૂ આના શુરૂ હો ગઈ, અકીદતમંદોંને કબરકી મિટ્ટી જિસસે ખૂશ્બૂ આ રહી થી ઉઠાના શુરૂ કર દી, બતાને વાલે બતાતે હૈં કે કબરકે ઈર્દગિર્દ ગઢ્ઢે પડને શુરૂ હો ગયે, જિનકો બાહિરસે મિટ્ટી લાકર ભર દિયા જાતા ઔર ઉસ મિટ્ટીસે ફિર ખૂશ્બૂ આની શુરૂ હો જાતી, યે સિલસિલા ચાલીસ રોઝ તક જારી રહા, મૈં ઉન દિનોં સઉદી અરબમેં બતૌરે ફીઝીશન કામ કર રહા થા, વહાં મુઝે હઝરત લાહોરી સાહબકે એક મુરીદને ઉનકી કબરકી મિટ્ટી દિખાઈ જિસમેં ઉસ વક્ત તક ખૂશ્બૂ આ રહી થી.

અઝાબે કબરકા ઈબરત અંગેઝ વાકિઆ

હઝરત હકીમુલ ઈસ્લામ કારી મુહમ્મદ તૈયબ સાહબ (રહ.) ને ફરમાયા કે મેરે એક મિલનેવાલે થે મૌલવી મુસ્તફા સાહબ, ઉનહોંને એક અજીબ વાકિઆ બયાન કિયા કે :

દિલ્હીમેં જમનામેં સૈલાબ આયા જિસસે નઝદીકકે કબ્રસ્તાનકી કુછ કબરેં ઉખડ ગઈ. એક કબર ખુલી તો કુછ લોગોંને દેખા કે મુરદા પડા હુવા હૈ ઔર ઉસકી પેશાની પર એક છોટાસા કીડા હૈ. વો જબ ડંખ મારતા હૈ તો પૂરી લાશ લરઝ જાતી હૈ, થરથરા જાતી હૈ ઔર ઉસકા રંગ બદલ જાતા હૈ. થોડી દેર બાદ જબ વો લાશ અપની અસલી કૈફિયત પર આ જાતી હૈ તો વો ફિર ડંખ મારતા હૈ. લાશકી ફિર વોહી કૈફિયત હો જાતી હૈ. સબ દેખ રહે હૈં ઔર હૈરાન હૈં. એક ધોબી થા, જમનાકે ઘાટ પર આયા થા ઉસસે દેખા નહીં ગયા, ઉસને એક કંકરી ઉસકો મારી તો વો કીડા ઉછલા ઔર ઉસ ધોબીકી પેશાની પર આકર ડંખ મારા, ઔર ફિર વહીં જાકર બૈઠ ગયા તો વો ધોબી ચિલ્લાને લગા ઔર તડપને લગા. ઉસસે કિસીને પૂછા કે ક્યા હાલ હૈ? તો ઉસને કહા કે સુનો! મુઝે ઐસી તકલીફ હૈ કે મુઝે ન સિર્ફ એક બિચ્છૂ ઔર એક સાંપને કાટા હૈ ઔર ન સિર્ફ આગકા કોઈ શોઅલા મેરે બદન પર રખ દિયા ગયા હૈ બલ્કે મુઝે ઐસી તકલીફ હૈ કે મેરે બદનકે એક એક ઉઝ્વમેં બલ્કે એક એક રોંગટે ઔર બાલમેં ગોયા હઝારોં લાખોં બિચ્છૂ ઔર આગકી ચિંગારિયાં ભર દી ગઈ હોં, ઐસી હાલત હૈ.

ચુનાંચે વો તીન દિન તક યૂંહી તડપતા રહા ફિર ઈન્તિકાલ કર ગયા. તો મૌલવી મુસ્તફા સાહબ ફરમાતે હૈં કે :

મૈં સમઝ ગયા કે યે ઈસ દુનિયાકા કીડા નહીં બલ્કે બરઝખકે અઝાબકી શકલ હૈ. મૈંને સોચા કે ઉસકે લિયે દૂસરા ઈલાજ હૈ. કરીબ જાકર હિંમત કરકે બૈઠા ઔર કુછ સૂરતેં "યાસીન શરીફ, ઔર કુલહુવલ્લાહુ અહદ" વગૈરહ પઢના શુરૂ કિયા, જબ મૈંને કુરઆને કરીમકી તિલાવત શુરૂ કી તો વો કીડા છોટા હોના શુરૂ હુવા ઔર હોતે હોતે ઝરાસા હોકર ખતમ હો ગયા, જબ વો ખતમ હો ગયા તો હમ લોગ બહોત ખુશ હુએ કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો અઝાબસે નજાત દી. ઉસકા કફન બરાબર કરકે કબર બંદ કર દી ગઈ, અબ ઈસસે ગુનાહોંકી સઝાકા અંદાઝા લગાઈયે, માલૂમ નહીં ઉસસે કૌનસા જુર્મ હુવા હોગા, ખુદાકે ગઝબકી કૌનસી શકલ ઉસમેં હોગી કુછ નહીં કેહ સકતે.

કબ્રકી આગસે હાથ જલ ગયા

આજસે પચાસ સાઠ સાલ પેહલે યૂ.પી. કે એક મશ્હૂર શહેરમેં એક અજીબ વાકિઆ પેશ આયા. શહેરકે એક હિસ્સમેં વહાંકા વસીઅ ઔર પુરાના કબ્રસ્તાન હૈ. ઈત્તિફાકસે એક શખ્સકા ઈન્તિકાલ હુવા. ઉસકે જનાઝેકો લેકર લોગ કબ્રસ્તાન પહોંચે. જબ કબર તૈયાર હો ગઈ ઔર મય્યિતકો ઉસમેં ઉતારકર તખ્તે લગાએ જાને લગે તો જો લોગ કબરમેં સાથ ઉતરે થે ઉનમેં એક સાહબકે જો સરહાનેકી તરફ થે, કુછ ઝરૂરી કાગઝાત જેબસે નિકલકર કબરમેં ગિર ગયે, ઉનકો પતા ભી ચલ ગયા થા. મગર ખયાલ કિયા કે જબ તખ્તે લગાકર નિકલને લગેંગે તો યે ચીઝ ઉઠા લેંગે. મગર ખુદાકા કરના યે હુવા કે વો નિકલતે વક્ત વો ચીઝ ઉઠાના ભૂલ ગયે. લેકિન જૂંહી મિટ્ટી દેનેકા વક્ત આયા તો ઉનહેં ફૌરન યાદ આ ગયા ઔર શોર મચાયા કે ઠહેરિયે ઠહેરિયે, મેરે કુછ નિહાયત અહમ કાગઝાત કબરમેં રેહ ગયે હૈં ઉનહેં ઉઠાનેકા મૌકા દીજિયે.

મજમા'મેં કુછ લોગોંને ઈખ્તિલાફ ભી કિયા કે અબ તખ્તે લગ જાનેકે બાદ કબર ખોલના મુનાસિબ નહીં હૈ. મગર ઉનકા ઈસરાર બઢતા હી રહા ઔર બતાયા કે અગર યે કાગઝાત નહીં મિલેંગે તો મુઝે સખ્ત માલી નુકસાન પહોંચ જાએગા. ગર્ઝ ઈસી અફરા તફરીમેં મિટ્ટી ડલાનેકા કામ મુલ્તવી હો ગયા. સબકી રાય હુઈ કે શહેરકે મુફતીસે મશ્વરા કિયા જાએ. ચુનાંચે સાહિબે મઆમલા ઔર દૂસરે લોગ ફૌરન મુફતી સાહબકે પાસ પહોંચે ઔર સારા વાકિઆ બયાન કિયા. મુફતી સાહબકી રાય હુઈ કે જિન સાહબકા સામાન કબરમેં રેહ ગયા હૈ વોહી ખૂદ સિર્ફ ઉસી જગહકા તખ્તા હટાકર અપના સામાન ઉઠા લેં જહાં ઉનકે ખયાલમેં વો સામાન ગિરા હૈ.

યે લોગ ફૌરન કબ્રસ્તાન વાપસ આએ જહાં લોગ ઉનકા ઈન્તિઝાર કર રહે થે ઔર મુફતી સાહબકી રાયસે સબકો મુતલ્લેઅ કિયા.

બિલ આખિર સબ લોગોંને સાહિબે મઆમલાકો ઈજાઝત દે દી કે આપકો જિસ જગહ અપના સામાન ગિરના યાદ હો સિર્ફ ઉસી જગહસે તખ્તા હટાકર ઉઠા લીજિયે. ઉનહોંને કહા મુઝે અચ્છી તરહસે યાદ હૈ કે વો સરહાને ગિરા થા. ચુનાંચે ઉનહોંને સરહાનેસે એક તખ્તા હટાકર જૈસે હી અપના હાથ કબરમેં ડાલા ફૌરન ચીંખતે હુએ હાથ બાહિર નિકાલ લિયા ઔર યે કેહકર તડપને લગે કે હાથ જલ ગયા, આગ લગ ગઈ, હાથ જલ ગયા, આગ લગ ગઈ.

લોગ હૈરાન થે કે યે ક્યા હો ગયા. જૈસે તૈસે મિટ્ટી ડાલકર કબર તો બંદ કર દી ગઈ ઔર લોગોંને ઉનકે હાથકો અચ્છી તરહ દેખના શુરૂ કિયા. બઝાહિર વો હાથ બિલકુલ સહીહ વ સલામત થા ઔર કિસી તરહકે જલનેકી કોઈ અલામત ન થી. લોગોંને ઉનકો સમઝાયા ભી કે ભાઈ તુમહારા હાથ તો બિલકુલ ઠીક હૈ ફિર તુમ ક્યૂં ઈતના તડપ રહે હો, લેકિન ઉનકી ચીંખ વ કરાહકે સામને કિસીકી કોઈ બાત ન ચલ સકી. ઈસી આલમમેં ચારપાઈ પર ડાલકર લોગ ઉનકે ઘર લાએ ઔર યહાં ભી બેકરારી ઔર તડપકા વોહી હાલ થા.

લોગોંકી રાય હુઈ કે કિસી અચ્છે ડાક્ટરકો દિખાયા જાએ. ઈત્તિફાકસે ઉસ ઝમાનેમેં શહેરકે સીવિલ સર્જન મુસલમાન થે. લોગ ઉનકે પાસ લેં ગયે. ઉનહોંને નયે આલાતકી મદદસે સારે હાથકા મુઆઈના કિયા મગર ઉનકો જલને યા આગ લગનેકી કોઈ અલામત નહીં મિલ સકી. સારી ખાલ બિલકુલ ઠીક થી, રગોંમેં ખૂનકી આમદો રફત હસ્બે દસ્તૂર થી, હડ્ડી ઔર ગોશ્ત વગૈરહ સબ અપને હાલ પર બાકી થે, મગર વો યેહી કહે જા રહે થે કે હાથ જલ ગયા ઔર આગ લગ ગઈ.

ઉનકી તડપ ઔર બેચેની કિસીસે દેખી નહીં જા રહી થી. એક ચીંખ ઔર કરાહ થી જો સારે ગર્દો પેશકો દેહલાએ હુએ થી. સીવિલ સર્જન ઔર ઉનકે ડાક્ટરોંકી પૂરી જમાઅત હૈરાન ઔર સારે રિશ્તેદાર હૈરાન થે કે યે ક્યા મઆમલા હૈ?

ઈસી તરહ તીન દિન ઔર તીન રાત તડપનેકે બાદ વો ભી અપને માલિકસે જા મિલે. (બહવાલા દારૂલ ઈસ્લામ માલેરકોટલા મે ૯૩)

ખૈરાત કરનેવાલે શેઠકી લાશ ઔર અજનબીકા વાવેલા

યે ઉન દિનોંકી બાત હૈ જબ મૈં બમ્બઈમેં થા, વહાં એક શેઠ ઐસા ભી થા જો ઈસ લમ્બે ચૌડે શહેરકે તકરીબન સભી હલ્કોંમેં ખાસા મશ્હૂર થા. ઉસકે કારોબારી સિલસિલે બહોત ફૈલે હુએ થે ઔર દૌલતકા ભી કોઈ અંદાઝા ન થા. કિસ્મતકા કુછ ઐસા ધની થા કે જિસ કામમેં હાથ ડાલતા, ફાઈદા હી ફાઈદા હોતા. વો બઝાહિર ભલાઈ કરનેવાલા ભી બહોત થા. યતીમોં, બેવાઓંકી બહોત મદદ કરતા ઔર અકસરકો માહવાર વઝાઈફ ભી દેતા.

ઈસકે અલાવા હુકૂમતકે બા'ઝ ખૈરાતી કામોંમેં ભી બઢ ચઢકર હિસ્સા લેતા. ખુદાકા કરના કે એક દિન યે શેઠ ફૌત હો ગયા. લોગોંકો બહોત રંજ હુવા

ઔર જબ જનાઝા ઉઠા તો એક મખ્લૂક હમરાહ થી. મૈં ભી ઉસ હુજૂમમેં શામિલ થા. ઔર સોચ રહા થા કે શેઠ કિતના ખૂશ નસીબ હૈ કે ઉસકે જનાઝેમેં ઈતને ઝિયાદા લોગ શામિલં હૈં, એક વો હૈં કે મરતે હૈં તો ઉનકા જનાઝા ઉઠાનેવાલા કોઈ નહીં હોતા.

મૈં ઉનહીં સોચોંમેં ખુદા જાને કબ તક પરેશાન રેહતા અગર એક હસીન વ જમીલ શખ્સ, જો ગેરવે રંગકા લિબાસ પેહને હુએ થા, અચાનક હી કહીંસે નમૂદાર હોકર જનાઝેમેં શરીક ન હો જાતા. ઉસ અજનબી શખ્સકા કદ સબસે નિકલતા હુવા થા ઔર ઉસકી શખ્સિયતકી ખૂબસૂરતી ઐસી ન થી કે કિસીકી ભી આંખોંમેં ચુભે બગૈર રેહતી, ઔર યૂં અગર વો ખામોશીકે સાથ ભી જનાઝેકે સાથ ચલતા તો લોગોંકી તવજ્જોહકા મરકઝ બને બગૈર ન રેહતા. મગર ઉસને જનાઝેમેં શામિલ હોનેકે સાથ હી અપની આહો બુકાસે આસમાન સર પર ઉઠા લિયા ઔર સભીકી નઝરેં અચાનક ઉસકી તરફ ઉઠ ગઈ. વો ઉસસે બેનિયાઝ બેતહાશા રોએ ચલા જા રહા થા. લોગ હૈરાન થે કે યે શખ્સ કૌન હો સકતા હૈ, ઉસ મજમામેં કોઈ ફર્દ ભી ઉસે ન જાનતા થા. તાહમ ઉસકે ગમ વ અંદોહસે ઉસકે રોનેસે હમ યે અંદાઝા લગા રહે થે કે યકીનન યે કોઈ શેઠકા કરીબી રિશ્તેદાર હૈ જો કહીં દૂર પારસે આયા હૈ ઔર અગર રિશ્તેદાર નહીં તો ફિર શેઠકા ઉસસે સુલૂક યકીનન ઈન્તિહાઈ ફય્યાઝાના રહા હોગા.

ગર્ઝ યે કે જનાઝેમેં શામિલ હર શખ્સ અપને તૌર પર ઉસકે ગૈર મા'મૂલી રોનેકા સબબ ઘડકર મુત્મઈન હો ગયા. વો હસીન વ જમીલ અજનબી ઈસ અંદાઝસે રોએ ચલા જા રહા થા કે દેખને ઔર સુનનેવાલોંકે કલેજે શક હો રહે થે ઔર આંખેં તર હો રહી થીં. જનાઝા જબ કબ્રસ્તાન પહોંચા તો ઉસને તદફીનમેં ભી ઈન્તિહાઈ દિલસોઝી, ઔર રો રોકર હિસ્સા લિયા. તદફીનસે જબ ફરાગત પાઈ જા ચુકી તો ઉસ અજનબીને અચાનક શોર મચાના શુરૂ કર દિયા કે શેઠકો સુપુર્દે ખાક કરતે વક્ત મેરી દસ હઝારકી હુંડી (ચેક) કબર હીમેં રેહ ગઈ હૈ ઉસે નિકાલા જાએ.

ઉસ ઝમાનેમેં દસ હઝારકી રકમ દસ લાખસે કમ ન થી, મગર ફિર ભી લોગ મુતઝબઝિબ થે કે હુંડી નિકાલનેકે લિયે કબર ખોલી જાએ યા ન ખોલી જાએ, ક્યૂંકે બહોત મુમકિન થા કે હુંડી કહીં ઔર ગિરી હો ઔર ઉસે અબ પતા ચલા હો, ચુનાંચે જબ લોગોંને ઉસસે ઉસ ખદશે ઔર ઈમકાનકા ઈઝહાર કિયા, તો ઉસને ઈસરાર કરકે કહા કે મુઝે પૂરા યકીન હૈ કે હુંડી કબર હીમેં ગિરી હૈ,

ક્યૂંકે જનાઝા પઢતે વક્ત વો મેરી જેબમેં થી. વૈસે ભી કબર અભી અભી તો બની હૈ. ઉસે દોબારા ખોલનેમેં હરજ હી ક્યા હૈ. કોઈ મા'મૂલી રકમકા મઆમલા તો હૈ નહીં કે ઉસકે લિયે કોશિશ ન કી જાએ. ઉસકી ઈસ બાત પર કુછ ઔર લોગ ભી ઉસકે હમનવા બન ગયે ઔર ફિર કબર ખોલકર હુંડી નિકાલનેકા ફૈસલા હો ગયા.

કબર ખોલી જાને લગી. મૈં કબરકે બિલકુલ કિનારે ખડા થા ઔર બહોત ગૌરસે યે પૂરી કારવાઈ દેખ રહા થા ઔર ઉસ કામમેં થોડા બહોત હાથ ભી બટા રહા થા. અભી આધીસે ભી થોડી હી કબર ખોલી જા સકી હોગી કે અચાનક એક બહોત બડા શોઅલા લપકા જિસ પર કબર ખોલનેવાલે ચીખેં મારતે હુએ પીછેકો દૌડે ઔર કુછ દૂર જાકર બેહોશ હોકર ગિર પડે. બા'ઝ લોગોંને હિંમત કરકે કબરકે અંદર ઝાંકા, લેકિન વો ભી ચીખેં મારતે હુએ ઉલ્ટે પાંવ વાપસ ભાગે ઔર ઉનમેંસે ભી કુછ હોશ ખો બૈઠે. કૈસે બતાઉં કબરકે અંદરકા મંઝર ક્યા થા! આજ ભી મુદ્દતેં ગુઝર જાનેકે બાદ ઉસ મંઝરકા તસવ્વુર કરતા હૂં તો રૂહ ફના હો જાતી હૈ ઔર સુકૂન ગારત હોને લગતા હૈ.

જિસ વક્ત કબર ખોલનેવાલે ચીંખ મારકર પીછેકો દૌડે, મૈં ઉસ વક્ત કરીબ હી ખડા થા, ઔર ચૂંકે ખાસા નિડર વાકેઅ હુવા થા, ઈસ લિયે હૈરત વ તજસ્સુસકે મિલેજુલે જઝબાતકે સાથ મૈંને કબરકે અંદર ઝાંકા, ઉફ વો મંઝર! વો ખૌફનાક મંઝર! અલ્લાહ કિસી દુશ્મનકો ભી યે મંઝર ન દિખાએ, વોહી શેઠ જિસકી મૌત પર મૈં અભી અભી રશ્ક કર રહા થા ઔર જિસે કબરમેં હમને અભી અભી કિબ્લા રૂખ લિટાયા થા, અબ ઉસકા હાલ યે થા કે ઉસકા ઉપરકા ધડ ઉપરકો ઉઠા હુવા થા ઔર એક ખૌફનાક અઝદહા ઉસકી ટાંગોં પર બૈઠા ઉસકી ઝબાનકો જો પેહલે હી બાહિરકો નિકલી હુઈ થી, મુંહસે પકડે મઝીદ બાહિરકી તરફ ખીંચ રહા થા, ઔર ઐસા કરતે હુએ કભી કભી ફૂંકારતા તો ઉસકે મુંહસે શોઅલેસે નિકલતે જિનકી ઝદમેં આનેસે શેઠકા મુંહ કાલા ધુવાં હો રહા થા.

હાય! વોહી મુંહ, વોહી ચેહરા જિસ પર કભી સુર્ખી વ ગોરેપનકે ડેરે રેહતે થે, આજ વો ઈતના ડરાવના ઔર ભયાનક થા કે દેખનેકી તાબ ન થી. ઔર ફિર ઈસી પર બસ નહીં, કબરમેં ન જાને કહાંસે થોડી થોડી દેર બાદ એક શોઅલાસા લપકતા ઔર શેઠકે તમામ વુજૂદકો અપની લપેટમેં લે લેતા, સોચતા હૂં કે જબ યે મંઝર દેખનેવાલોંકે હોશ ગુમ હો રહે થે તો જિસ પર યે સબ કુછ બીત રહી થી, ઉસકા હાલ ક્યા હોગા.

મૈં જો અપને આપકો ખાસે મઝબૂત દિલ ઔર આ'સાબકા માલિક સમઝતા હૂં, વો મંઝર બમુશ્કિલ હી એક નઝર દેખ સકા ઔર ફિર મારે ખૌફ ઔર ઘબરાહટકે પીછે હટ આયા, મગર કુછ ઈસ આલમમેં કે કાટો તો બદનમેં લહૂ ન થા ઔર દિલ થા કે ધોંકનીકી તરહ સીનેકે અંદર ચલ રહા થા. કબ્રસ્તાનમેં મૌજૂદ દૂસરે લોગોંકી હાલત ભી મુઝસે કુછ મુખ્તલિફ ન થી, બલ્કે ઔર ઝિયાદા બદતર થી. સબ પર એક અજીબ નાકાબિલે બયાન પરેશાની તારી થી ઔર કિસીકી ભી સમઝમેં ન આ સકા થા કે અબ ક્યા કિયા જાએ. ક્યા કબરકો યૂંહી ખુલા છોડકર ઘરોંકી રાહ લી જાએ યા જૈસે ભી હો ઉસે બંદ કિયા જાએ. ચંદ જવાનોંને હિંમત કરકે ઔર વો ભી ઉસ વક્ત જબ શોઅલા લપકના બંદ હો ગયા થા, કબર પર જલ્દીસે કુછ તખ્તે રખકર મિટ્ટી ડાલ દી, મગર સબ એક દૂસરેકી તરફ ફટી ફટી આંખોંસે યૂં દેખ રહે થે જૈસે પૂછ રહે હોં કે શેઠકે સાથ કબરમેં જો બીત રહી હૈ વો ઉસકે કિન ગુનાહોંકી સઝા હો સકતી હૈ, મેરા અપના યે હાલ હુવા કે કઈ દિન તક બોલ ન સકા, ન સો સકા, ન કુછ ખા પી સકા. એક બુઝુર્ગને પાની દમ કરકે પીનેકો દિયા તો કહીં હોશ ઠિકાને આએ, મેરે અલાવા ઉસ શખ્સકા યેહી હાલ હુવા જિસને અઝાબે કબરકા યે ખૌફનાક મંઝર અપની આંખોંસે દેખા થા. બહોત દેર બાદ ઉન લોગોંકી હાલત નોરમલ હુઈ. મગર ઉસ ઈબરતનાક મંઝર યા વાકિએકા ઈન્તિહાઈ હૈરત અંગેઝ પેહલૂ ભી મૈંને બતાયા હી નહીં, ઔર વો યે કે કબર ખુલનેકે ફૌરન બાદ વો ઈન્તિહાઈ હસીન વ જમીલ અજનબી કે જિસકી હુંડી ગુમ હોનેકી દુહાઈ દેને પર કબર ખોલી ગઈ થી, કહીં નઝર ન આયા, કબર બંદ કિયે જાનેકે બાદ કબ્રસ્તાનમેં ભી ઉસે હર તરફ ઢૂંઢા ગયા મગર વો વહાં હોતા તો મિલતા! જિસ તરહ વો જનાઝેમેં શિરકતકે લિયે અચાનક કહીંસે નમૂદાર હુવા થા, વૈસે હી અચાનક ગુમ હો ગયા, મગર હમારે ઝહનોંમેં બેશુમાર સવાલાતકો જનમ દે ગયા. વો કૌન થા? કહાંસે આયા થા? ક્યા વો ખુદાકી તરફસે કોઈ ફરિશ્તા થા જો અલ્લાહ તઆલાને અપની મખ્લૂકકો ખ્વાબે ગફલતસે ઝિન્ઝોડને ઔર અઝાબે આખિરત પર ઉનકા યકીન પુખ્તા કરનેકે લિયે ઈસ તરીકેસે ભેજા થા. ઔર ઉસને હુંડીકે ગુમ હોનેકા સિર્ફ બહાના કિયા થા તાકે ઈસ તરહ કબર ખુલવાકર અંદરકા મંઝર ઉન આંખોંકો ભી દિખા સકે જિન પર ગફલત વ મદહોશીકે મોટે પરદે પડે હુએ હૈં. હકીકત ક્યા થી, યે ખુદા હી બેહતર જાનતા હૈ. મૈં તો આજ તક ઈસ બાત પર હૈરાન હૂં ઔર મેરી સમઝમેં નહીં આતા કે વો શખ્સ કૌન હો સકતા થા. ખુદાકી બાતેં ખુદા હી જાને.

હાફિઝ, કબર ઔર રૂપિયે

ઈન્સાની ઝિંદગી મુખ્તલિફ વાકિઆત, તજુર્બાત ઔર હાદિસાતકા મુરક્કઅ (આલ્બમ) હૈ. આએ દિન ઝિંદગીકી મુખ્તલિફ રાહોંમેં કોઈ ન કોઈ વાકિઆ, કોઈ નયા તજુર્બા, કોઈ અનોખી બાત પેશ આતી રેહતી હૈ. કુછ વાકિઆત તો આમ કિસમકે હોતે હૈં જો જલ્દી હી ઝહનોંસે ઉતરકર ભૂલ જાતે હૈં. લેકિન કભી કભી મઆશરતી ઝિંદગીકી ઉનહી રાહોંમેં ઈન્સાનકે સાથ ઐસે વાકિઆત ભી પેશ આ જાતે હૈં જો આમ ડગરસે હટકર બડે હી અજીબ, અનોખે ઔર પુર અસર હોતે હૈં ઔર હઝાર સોચ વ બિચાર કરનેકે બાવજૂદ ભી ભેદ નહીં ખુલતા કે હકીકત ક્યા થી. ઐસે વાકિઆત અપની ઈસી ઈન્ફિરાદિયત, પુર અસરાિયત ઔર અચંભેપનકી વજહસે દેર તક ઝહનોંમેં મેહફૂઝ રેહતે હૈં. તેહરીર, અસરાર ઔર તજસ્સુસસે ભરપૂર એક ઐસા હી સચ્ચા વાકિઆ પેશે ખિદમત હૈ.

ગુઝિશ્તા બરસકી બાત હૈ મૈં અપની બડી ખાલાકે ગાંવ શાહપુર ગયા હુવા થા. યે ગાંવ નહીં બલ્કે એક કસ્બા હૈ. વહાં બાઝાર હૈ ઔર કાફી દુકાનેં હૈં. ખાલાકે ઘરકે પાસ હી એક મોચીકી દુકાન થી જો સાઈ (ઓર્ડર) પર જૂતે તૈયાર કરકે ફરોખ્ત કરતા થા. યે મોચી બડા દિલચસ્પ ઔર હંસમુખ ઈન્સાન થા. બાઝાર આતે જાતે ઉસસે પેહચાન હો ગઈ. અબ મૈં દિનમેં એક દો બાર ઝરૂર મોચીકી દુકાન પર બૈઠતા. ગપશપ હોતી રેહતી. દો ચાર દિન યહાં બૈઠનેસે મૈંને મેહસૂસ કિયા કે મોચી હર બીસ પચ્ચીસ મિનિટકે બાદ અપને દાએં હાથકી છોટી ઉન્ગલી પાસ રખ્ખે હુએ કુન્ડેકે પાનીમેં ડુબોતા હૈ. પેહલે તો મૈંને સમઝા કે ચમડેકો નરમ કરનેકે ખાતિર પાનીમેં ડુબોતા હૈ લેકિન મેરે ગૌર કરને પર મા'લૂમ હુવા કે વો ચમડેકો તો ઝરૂરતકે વક્ત હી પાનીમેં ડુબોતા હૈ લેકિન અપને દાએં હાથકી છોટી ઉન્ગલીકો બાકાઈદગીસે વકફે વકફેકે બાદ પાનીમેં ડુબોતા હૈ. એક અજીબ ઔર અનોખી બાત યે કે જબ ભી વો અપની ઉન્ગલીકો પાનીમેં ડુબોતા થા તો હલકીસી "શૂં" કી આવાઝ પૈદા હોતી થી જૈસે કિસીને કોઈ ગરમ લોહેકી ચીઝકો પાનીમેં ડુબોયા હો. યે ઉન્ગલીકો વકફે વકફેસે પાનીમેં ડુબોનેકી બાતસે મૈં મુતજસ્સિસ ઔર "શૂં" કી આવાઝ પૈદા હોનેકી બાતસે મુતઅજ્જિબ થા ઔર ફિર ઈસી તજસ્સુસ ઔર તઅજ્જુબકે ઝેરે અસર મોચીસે ઉસકે મુતઅલ્લિક પૂછા કે "યે ક્યા મઆમલા હૈ?" લેકિન મોચીને ટાલ દિયા. ઉસ પર મેરા તજસ્સુસ મઝીદ બઢા ઔર મૈંને પૂછને પર ઝોર દિયા. મેરે બેહદ ઈસરાર પર મોચીને બડી અજીબો

ગરીબ કહાની સુનાઈ. યે અજીબ ઔર પુર અસરાર કહાની ઉસકી ઝબાની પેશ ખિદમત હૈ.

"મૈં યહાં ગુઝિશ્તા દસ સાલસે રેહતા હું. મેરે મોહલ્લેમેં એક નાબીના આદમી જો અકેલા થા રેહતા થા. ઉસ નાબીના આદમી, જિસે અબ મૈં હાફિઝ સાહબ કહુંગા કે મેરે પાસ ઝિયાદા બૈઠક થી. ઉસી દોસ્તીકી બિના પર વો મેરે પાસ કભી કભી કુછ રૂપિયે બતૌરે અમાનત રખ જાતા થા ઔર ઝરૂરતકે વક્ત મુઝસે લે લેતા થા. વો રૂપિયે જમા તો ઝિયાદા કરાતા લેકિન વાપસ કમ લેતા, ઈસ તરહ હાફિઝકે મેરે પાસ રૂપિયે જમા હોતે ગયે ઔર યે રૂપિયે જમા હોતે હોતે પાંચ હઝાર રૂપિયેકી રકમ જમા હો ગઈ.

ફિર અચાનક હાફિઝકા મેરે પાસ આના બંદ હો ગયા. મૈંને પતા કિયા તો મા'લૂમ હુવા કે હાફિઝ સાહબ બીમાર હૈં. મૈં ઉસી રોઝ શામકો હાફિઝ સાહબકી ઈયાદતકે લિયે ગયા. દેખા તો હાફિઝ સાહબકો બુખાર થા ઔર ઉનકી સિહ્હત કાફી કમઝોર હો ગઈ થી. ઉનકી કમઝોર સિહ્હત દેખકર ઉનકી અમાનતકા ખયાલ આયા ઔર કહા :

"હાફિઝ જી! અપની અમાનત મુઝસે લે લો."

ઉસ પર હાફિઝ સાહબ બોલે. "યે રૂપિયે અપને પાસ રખ્ખો મૈં તંદુરૂસ્ત હોકર વાપસ લે લૂંગા." "લેકિન અગર આપ મર ગયે તો?" મૈંને મઝાકકે તૌર પર કહા.

"તો ફિર યે રૂપિયે કિસી ઔરકો મત દેના બલ્કે મેરી કબરમે મેરે સરહાને રખ દેના" હાફિઝને બડી સંજીદગીસે રાઝદારાના લેહજેમેં કહા.

ખુદાકા કરના ઐસા હુવા કે હાફિઝ સાહબ દૂસરે દિન હી અલ્લાહકો પ્યારે હો ગયે. હાફિઝકે મરનેસે મુઝે ઉસકી રકમકી કાફી ફિકર હુઈ. તબ મૈંને મોહલ્લાકે દો તીન અકલમંદ આદમિયોંસે ઈસ બાતકા ઝિક્ર કિયા ઔર ઉનહેં હાફિઝકી વસિય્યત "અગર મૈં મર ગયા તો રૂપિયે મેરી કબરમેં રખ દેના" ભી બતાઈ. ઉન આદમિયોંને મશ્વરા દિયા કે "અગર હાફિઝને ઐસા હી કહા હૈ તો ફિર રૂપિયે કબરમેં રખ દેને ચાહિયેં." ચુનાંચે તજહીઝ વ તકફીનકે બાદ જબ દફનાનેકા વક્ત આયા ઔર ઉસે કબરમેં ઉતારા ગયા તો મૈંને હાફિઝકી વસિય્યતકે મુતાબિક સબકે સામને રૂપિયોંકી થેલી ઉસકે સરહાને કબરમેં રખ દી. થોડી હી દેર બાદ કબર બંદ કર દી ગઈ ઔર તમામ મિટ્ટી કબર પર ડાલ દી ગઈ. યૂં યે પાંચ હાઝર રૂપિયે હાફિઝકે સાથ હી કબરમેં દફના દિયે ગયે. ઔર દફનાનેકે બાદ હમ સબ

લોગ કબ્રસ્તાનસે વાપસ અપને અપને ઘરોંકો આ ગયે. રાતકો મેરે ઝહનમેં યે કબરમેં દફ્ન પાંચ હઝાર રૂપિયોંકા બારબાર ખયાલ આતા રહા ઔર મૈં સોચતા રહા કે યે હાફિઝને અજીબ બાત કહી હૈ. કબરમેં ઉન રૂપિયોંકે રખનેકા કોઈ મકસદ નહીં. ચંદ દિનોંમેં ઉન નોટોંકો દીમક લગ જાએગી ઔર નોટ ખતમ હો જાએંગે. ક્યૂં ન ચુપકે ચોરી યે રૂપિયે કબરસે નિકાલ લૂં. લોગોંકે સામને તો મૈંને હાફિઝકી વસિય્યત પૂરી કર હી દી હૈ.

ઝહનમેં યે ખયાલ આતે હી અમલી તૌર પર ઈસ કામકે લિયે તૈયાર હો ગયા. ટોર્ચ લી ઔર રસ્સીકા ઈન્તિઝામ કિયા, કમ્બલ ઓઢા ઔર કબ્રસ્તાનકી તરફ ચલ દિયા. બાહિર સખ્ત સરદી ઔર અંધેરા થા. મેરે દિલમેં તરહ તરહકે ખૌફ ઔર ડર પૈદા હો રહે થે લેકિન દૌલતકી લાલચકી વજહસે ડર ઔર ખૌફકે બાવજૂદ મૈં કબ્રસ્તાનમેં પહોંચ ગયા. કબ્રસ્તાનમેં હર તરફ ખામોશી ઔર સન્નાટા થા. થોડી હી દેરમેં કબરકી તમામ મિટ્ટી પરે કર ડાલી ઔર કબરમેં ઉતરનેકે લિયે ખડા હો ગયા. ચંદ મિનટકી મઝીદ મેહનતસે લહદ પરસે તમામ મિટ્ટી સાફ કર ડાલી. અબ કબરકો નંગા કરનેકા મરહલા થા. મેરા તમામ જિસ્મ પસીનેમેં શરાબોર થા ઔર દિલ બુરી તરહ ધડક રહા થા. લેકિન બાવજૂદ ઉન તમામ ડર, ખૌફ ઔર ધડકનોંકે મૈંને લહદ પરસે લકડીકે ફટે (તખ્તે) ઉઠાકર કબર બિલકુલ નંગી કર ડાલી. અબ હાફિઝકા મુરદા જિસ્મ કફનમેં મલ્બૂસ મેરે સામને થા. લેકિન અંધેરેમેં સાફ નઝર નહીં આ રહા થા. ઔર ન હી રૂપિયોંકી થેલીકા પતા ચલ રહા થા. તબ મૈંને ટોર્ચ પકડી ઔર ઉસકા બટન દબાયા. ટોર્ચકી તેઝ રોશની જૈસે હી મુરદા જિસ્મ પર પડી તો મેરી હૈરાનીકી કોઈ હદ ન રહી. જો રૂપિયે મૈંને થેલીમેં બંદ કરકે હાફિઝકે સરહાને રખ્ખે થે વો સબકે સબ હાફિઝકે તમામ જિસ્મ પર એક ખાસ તરતીબસે ઈસ તરહ બિખરે પડે થે કે હાફિઝકા મુરદા જિસ્મ ઉનમેં છુપ ગયા થા ઔર થેલી અપની જગહ ખાલી પડી થી.

કબરમેં મુરદા જિસ્મ પર બિખરે નોટોંકે અજીબ મંઝરસે મૈં સખ્ત હૈરાન થા ઔર ઈસી હૈરાનીમેં વાપસ આને લગા લેકિન ફિર એક તજસ્સુસકે ઝેરે અસર રુક ગયા ઔર ડરતે ડરતે એકસો રૂપિયેવાલે નોટકો અપને દાએં હાથકી છોટી ઉન્ગલીસે પરે હટાનેકી કોશિશ કી. જૈસે હી મેરી ઉન્ગલી હાફિઝકે જિસ્મ પર ચિપકે હુએ નોટસે છૂઈ ઉન્ગલીમેં સખ્ત કિસમકી ચુભન ઔર જલન પૈદા હુઈ જૈસે કિસી ઝહરીલે બિચ્છૂને ડંખ મારા હો યા ફિર મેરી ઉન્ગલી બિજલીકી હાઈ પાવર કરંટવાલે ખુલે તારકો છૂ ગઈ હો. શિદ્દતે તકલીફસે મૈંને જલ્દીસે

હાથ પીછે હટા લિયા ઔર કબરસે બાહિર આ ગયા. જલ્દી જલ્દી કબર પર મિટ્ટી હમવાર કી ઔર વાપસ પલ્ટા. સખ્ત તકલીફસે મેરા બુરા હાલ હો રહા થા. દર્દસે ઉન્ગલી ફટી જા રહી થી.

મૈં ચંદ હી કદમ વાપસ આયા થા કે અચાનક મેરે પાંવસે કોઈ સખ્ત ચીઝ ટકરાઈ ઔર મૈં ધડામસે ઉંધે મુંહ ઝમીન પર ગિર પડા. સાથ હી મેરે ચંદ કદમ આગે એક તેઝ રોશની પૈદા હુઈ ઔર થોડી દૂર આગે જાકર બુઝ ગઈ. કબ્રસ્તાનમેં આધી રાતકો મુરદોંકે દરમિયાન યે મંઝર દેખકર મેરે હોશ ગુમ હો ગયે, સાંસ રુક ગયા ઔર મારે ડર ખૌફ ઔર હૈરત વ ઈસ્તે'જાબકે દિલકી ધડકન બંદ હો ગઈ. સખ્ત સરદીકે બાવજૂદ જિસ્મ પસીના પસીના હો ગયા લેકિન મરતા ક્યા ન કરતા. બડી મુશ્કિલસે ઉઠા, ઘભરાયા હુવા ઘરકી તરફ ભાગા ઔર જૈસે તૈસે કબ્રસ્તાનકી સરહદકે કરીબ પહોંચ ગયા. અભી મૈં કબ્રસ્તાનકે અંદર થા કે ફિર મેરે પાંવસે કોઈ સખ્ત ચીઝ ટકરાઈ ઔર મૈં ગિરતે ગિરતે મુશ્કિલસે બચા. ઐન ઉસ વક્ત મેરે સામને ફિર એક તેઝ રોશનીકા શોઅલા બુલંદ હુવા ઔર સાથ હી એક ખૌફનાક ચીંખ બુલંદ હુઈ. ઠોકર, તેઝ રોશનીકા શોઅલા ઔર ખૌફનાક ચીંખ ઈન સબ બાતોંસે મૈં ઈન્તિહાઈ ખૌફઝદા હો ગયા. જિસ્મસે શિદ્દતે ખૌફ વ હરાસ ઔર ડર ગમકી વજહસે જાન નિકલી ચલી જા રહી થી લેકિન અબ મૈં કબ્રસ્તાનકી હદસે બાહિર આ ગયા થા. મૈંને હિંમત કી ઔર જૈસે તૈસે ઘરકી તરફ ભાગા. જિસ્મ પસીનેમેં શરાબોર થા. કલેજા ઉછલ ઉછલકર મુંહકો આ રહા થા. આખિર ગિરતા પડતા, ડરતા મરતા જૈસે તૈસે ઘર પહોંચ ગયા. ઘર પહોંચતે હી મુઝે તેઝ બુખાર ચઢ ગયા. તબીઅત ઈન્તિહાઈ ખરાબ હો ગઈ ઔર કઈ રોઝ તક બિસ્તર પર પડા રહા.

ઈસ અજીબો ગરીબ હાદસેકે કઈ રોઝકે બાદ મેરી તબીઅત સંભલી ઔર હોશ વ હવાસ દુરૂસ્ત હુએ ઔર મૈં ચલને ફિરનેકે કાબિલ હુવા. સિહ્હત તો ઠીક હો ગઈ લેકિન ઉન્ગલીકે દર્દ, જલન ઔર ચુભનમેં કોઈ ફાઈદા ન હુવા. ઔર યે તકલીફ બદસ્તૂર કાઈમ રહી. હઝારોં રૂપિયે ખર્ચ કિયે, સેંકડોં ઈલાજ કરાએ, બડે બડે ડાકટરોં હકીમોંકો દિખાયા, લેકિન ઉન્ગલીકે દર્દ જલનમેં કમી ન હુઈ. અલબત્તા પાનીમેં ડુબોનેસે આધ ઘંટા તક વક્તી તૌર પર ઉન્ગલીકી તકલીફમેં કમી હો જાતી હૈ, લેકિન આધ ઘંટા બાદ ફિર તકલીફ શુરૂ હો જાતી હૈ જો સિર્ફ પાનીમેં ડુબોનેસે હી વક્તી તૌર પર કમ હોતી હૈ. ઈસકે અલાવા ઔર કિસી તરીકેસે ઈલાજસે દવાઈસે તકલીફમેં હરગિઝ કમી નહીં હોતી, લિહાઝા ઈસ મજબૂરી ઔર તકલીફકે

પેશે નઝર હર આધ ઘંટા બાદ ઈસ તકલીફવાલી ઉન્ગલીકો પાનીમેં ડુબોનેકા અમલ ઈખ્તિયાર કરના પડતા હૈ.

મોચીને મઝીદ બતાયા "અસલમેં મેરી યે ઉન્ગલી બેહદ ગરમ હોતી હૈ જૈસે દહકતા હુવા અંગારા. જિસકા મુઝે તો એહસાસ નહીં હોતા મૈં તો સિર્ફ દર્દ, જલન ઔર ચુભન મેહસૂસ કરતા હૂં, લેકિન અગર કોઈ દૂસરા ઈસ કૈફિયતમેં જબ મેરી ઉન્ગલીમેં સખ્ત તકલીફ હો રહી હોતી હૈ છૂએ તો ઉસકા હાથ ઈસ તરહ ઝુલસ જાતા હૈ જૈસે ઉસને દહકતી હુઈ આગમેં હાથ ડાલા હો. યેહી વજહ હૈ કે જબ તકલીફ બઢને પર મૈં ઉન્ગલીકો પાનીમેં ડુબોતા હૂં તો ઉસસે "શૂં" કી આવાઝ પૈદા હોતી હૈ. જૈસે કિસીને દહકતે હુએ કોયલે યા અંગારેકો પાનીમેં ડુબોયા હો."

તજુર્બે ઔર તસ્દીકકે ખાતિર મૈંને જબ મોચીકી ઉન્ગલીકો તકલીફ બઢને પર પાનીમેં ડુબોનેસે પેહલે છુવા તો વો વાકઈ આગકી તરહ ગરમ થી જિસકે છૂનેસે મેરે હાથમેં કાફી દેર તક જલન હોતી રહી. મોચી અપની ઉન્ગલીકો પાનીમેં ડુબોનેકી મજબૂરીકી યે અજીબો ગરીબ દાસ્તાન સુનાકર ખામોશ હો ગયા ઔર મૈં ઈસ પુર અસરાર ઔર અજીબ દાસ્તાન પર હૈરાન હોતે હુએ અપને ઘર આ ગયા.

એમ. એ. અન્સારી

(બહવાલા : નવાએ મેગઝીન ૧૮ જૂન ૯૩)

સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી શાનમેં ગુસ્તાખી કરનેવાલોંકા હશ્ર ક્યા હુવા?

કિતાબેં દેખના ઈન્તિહાઈ દિલચસ્પ મશ્ગલા હૈ મગર હમ જૈસે ગમકે મારોંકો મુસલસલ યે સઆદત કહાં નસીબ હોતી હૈ? ફિર ભી કભી ન કભી ઉસકી લઝ્ઝતકા મૌકા મિલ હી જાતા હૈ. ઈસ સિલસિલેમેં બાઝ ઔકાત ઐસી ચીઝેં ભી સામને આ જાતી હૈં કે બેઈખ્તિયાર દિલ ચાહને લગતા હૈ કે ઉસે દૂસરે ભાઈયોં તક પહોંચા દિયા જાએ ઔર વો ભી ઈસ લુત્ફસે જો હમારે લિયે ઈન્શિરાહે સદરકા બાઈસ હુવા હૈ લિખ્ખા જાએ.

અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) જિનકો જન્નતકી બશારત સુનાએ, જિનકો અપની રઝા વ ખૂશ્નૂદીકા પરવાના દે ઉનહેં બુરા ભલા સિવાએ ઉસકે ઔર કૌન કેહ સકતા હૈ જો ખુદાસે લડનેકે લિયે આમાદા હો.

મૌલાના જામી (રહ.) ઉમ્મતકે અકાબિરમેંસે હૈં. 'શવાહિદુન્નબુવ્વત' જો ઉનકી બહોત મશ્હૂર કિતાબ હૈ ઉસમેં લિખતે હૈં.

એક નેક મર્દને બયાન કિયા કે એક શખ્સ કૂફાકા રેહનેવાલા થા. હઝરત અબૂબક્ર (રદિ.) ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) કો બુરા કેહતા થા. હમારે સાથ હમસફર હુવા. હમને હરચંદ ઉસે નસીહત કી લેકિન વો ન માના. હમને ઉસસે કહા કે હમસે તૂ અલાહિદા હો જા. ચુનાંચે જબ હમ ઉસ સફરસે વાપસ હોને લગે તો એક રોઝ ઉસી હમસફરકા મુલાઝિમ નઝર આયા. હમને ઉસસે કહા કે અપને આકાસે કેહ દેના કે હમારે સાથ ઘર વાપસ ચલે. ઉસને કહા કે હમારે આકાકી તો અજીબ હાલત હો ગઈ હૈ. ઉસકે દોનોં હાથ સુવ્વર જૈસે હો ગયે હૈં.

ફિર જબ હમ ઉસકે પાસ ગયે ઔર ઉસસે ઘર વાપસ ચલનેકે લિયે કહા, ઉસને જવાબ દિયા કે મુઝે અજીબ મુસીબત પહોંચી હૈ ઔર અપને દોનોં હાથ આસ્તીનસે નિકાલકર દિખાએ તો વાકઈ સુવ્વર જૈસે થે. ફિર વો હમારે સાથ હો લિયા લેકિન રાસ્તેમેં ઉસસે ઝિયાદા અજીબતર વાકિઆ પેશ આયા. એક જગહ બહોતસે સુવ્વર જમા' થે. જબ હમારા કાફલા વહાં પહોંચા તો વો ઘોડેસે ગિરકર સુવ્વરકી શકલમેં હોકર ઉનહીકે સાથ જા મિલા.

સહાબા (રદિ.) કી શાનમેં ગુસ્તાખી કરનેવાલા બંદરકી શકલમેં તબ્દીલ હો ગયા

ઈમામ બયહકી જો હદીસકે બહોત બળે ઈમામ હૈં અપની કિતાબ દલાઈલુન્નબુવ્વતમેં લિખતે હૈં.

એક મોઅતબર આદમીને બયાન કિયા કે હમ તીન આદમી યમનકો જા રહે થે ઔર હમારે સાથ એક શખ્સ કૂફાકા ભી થા. વો હઝરત અબૂબક (રદિ.) ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) કો બુરા ભલા કેહતા થા. હર ચંદ હમ ઉસે મના કરતે થે લેકિન વો બાઝ ન આતા થા.

જબ હમ યમનકે નઝદીક પહોંચે એક જગહ ઉતરકર સો ગયે. જબ સફરકા વક્ત આયા હમ સબને ઉઠકર વુઝૂ કિયા ઔર ઉસ કૂફીકો ભી જગાયા, વો ઉઠકર કેહને લગા, અફસોસ કે મૈં તુમ લોગોંસે જુદા હોકર ઈસી મંઝિલ પર રેહ જાઉંગા ક્યૂંકે અભી અભી મૈંને જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો ખ્વાબમેં દેખા હૈ કે આપ મેરે સર પર ખડે ફરમા રહે હૈં કે અય ફાસિક તૂ ઈસ મંઝિલમેં મસ્ખ હો જાએગા. હમને કહા કે વુઝૂ કર. ઉસને પાંવ સમેટે. હમને દેખા કે ઉન્ગલિયોંસે મસ્ખ હોના શુરૂ હુવા ઔર દોનોં પાંવ ઉસકે બંદર જૈસે હો ગયે. ફિર ઘુટનોં તક ફિર કમર તક ફિર સર ઔર મુંહ તક મસ્ખ પહોંચા ઔર વો બિલકુલ બંદર હીકી શકલમેં તબ્દીલ હો ગયા. હમને ઉસે પકડકર ઊંટ પર બાંધા ઔર જલ્દ વહાંસે રવાના હો ગયે. ઠીક ગુરૂબે આફતાબકે વક્ત હમારા ગુઝર એક જંગલસે હુવા.દેખા કે ચંદ બંદર જમા હૈં. ઉસને જબ ઉન બંદરોંકો દેખા તો રસ્સી તોડકર ઉનહીંમેં જા મિલા.

ઝમીનને તમામ લોગોંકો નિગલ લિયા

મુહિબ્બે તબરી રિયાઝુન્નઝરહમેં લિખતે હૈં :-

એક જમાઅત અહલે હલબકી સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી શાનમેં ગુસ્તાખિયાં કરતી ઔર ગાલી ગલોચકો જાઈઝ રખતી થી, અમીરે મદીનાકે પાસ આઈ ઔર બહોત માલો અસ્બાબ ઉમદા ઉમદા કપડે ઔર મુખ્તલિફ કિસમકે તોહફે તહાઈફ ઔર સીમો ઝર (સોના ચાંદી) સાથ લાઈ. ઔર અમીરે મદીનાકે સામને યે સારે તહાઈફ જો એક અહલે દુનિયાકો મોહ લેનેકે લિયે બહોત થે પેશ

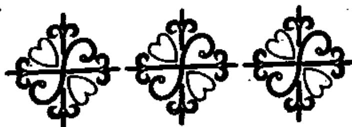
કરકે અર્ઝ કિયા કે યે તોહફે તહાઈફ ઔર સીમો ઝરકી યે પેશકશ કબૂલ કર લી જાએ ઔર ઉસકે બદલેમેં ઈતના કિયા જાએ કે હુજરએ શરીફ રૌઝે અતહરકા દરવાઝા ખુલવા દિયા જાએ કે વો જમાઅત જસદે અતહર હઝરાતે શેખૈન હઝરત અબૂબક્ર ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) કો વહાંસે નિકાલ લે જાએ.

અમીરે મદીના ખાલિસ દુનિયાદાર ઔર ઝર પરસ્ત (લાલચી) થા. ઈસ સૌદેકે લિયે તૈયાર હો ગયા ઔર હરમ શરીફકે દરબાનકો બુલાકર હુકમ દિયા કે દેખો.જબ ઔર જિસ વક્ત યે લોગ આવેં હરમ શરીફકા દરવાઝા ખોલ દેના ઔર જો કુછ કરેં મના ન કરના. દરબાન કેહતા હૈ કે જબ તમામ લોગ ઈશાકી નમાઝ પઢકર રૂખ્સત હો ગયે ઔર હરમ શરીફકે દરવાઝે હસ્બે દસ્તૂર બંદ હો ગયે. બાબુસ્સલામ પર દરવાઝા ખિટખિટાનેકી આવાઝ આઈ. મૈંને અમીરકે હુક્મકે મુતાબિક દરવાઝા ખોલ દિયા. દેખતા ક્યા હૂં કે ચાલીસ આદમી કુદાલ ઔર મશાલ લિયે ખડે હૈં. યે લોગ અંદર દાખિલ હુએ ઔર મૈંને મસ્જિદકે એક ગોશામેં બૈઠકર રોના શુરૂ કિયા કે યા ઈલાહી યે ક્યા કિયામત નાઝિલ હો ગઈ. સુબ્હાનલ્લાહ અલ્લાહકી કુદરત ઔર સહાબાકી જલાલતે શાન નઝર આ ગઈ. જબ મૈંને દેખા કે અભી યે લોગ મિમ્બર શરીફકે કરીબ ભી નહીં પહોંચે થે કે ઝમીંન ઉન તમામ લોગોંકો મઅ ઉનકે માલો અસ્બાબકે નિગલ ગઈ. અમીરે મદીનાકો કુદરતન ઈન્તિઝાર થા કે જબ યે કમીને ઔર નાલાઈક અપને કામસે ફરાગત પા ચુકેંગે તો ઉસકે પાસ ઝરૂર જાએંગે. જબ બહોત ઝિયાદા દેર હો ગઈ તબ અમીરને મુઝે બુલાકર હાલ પૂછા, મૈંને જો કુછ દેખા બયાન કર દિયા.

અમીર કેહને લગા તૂ દીવાના હો ગયા હૈ સમઝકે કેહ ક્યા કેહતા હૈ? મૈંને કહા અય અમીર જો કુછ દેખા થા બયાન કર દિયા. તૂ ચલકર ખૂદ દેખ લે ઉનકે બા'ઝ કપડે નમૂદાર હૈં.

ઈસ રિવાયતકો બ સનદે મોઅતબર 'જઝ્બુલ કુલૂબ ઈલા દિયારિલ મેહબૂબ' મેં હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ સાહબ મુહદ્દિસે દહેલ્વી (રહ.) ને ભી નકલ કિયા હૈ.

તારીખકે ઈન ઈબરત અંગેઝ ઔર દિલખરાશ વાકિઆતકો મેહસૂસ કરકે ભલા કિસ મુસલમાનકી હિંમત હૈ કે વો મુકદ્દસીને ઈસ્લામકે ખિલાફ બુરે ગુમાનકા ઈરતિકાબ કર સકે.

ઈબરતકે આંખોં દેખે મનાઝિર

હઝરત દાનિયાલ (અલૈ.) કી નઅશ મુબારક તીનસો સાલ બાદ ઉસી હાલત પર દેખી ગઈ

મુહમ્મદ ઈસ્હાકને અપને મગાઝીમેં ઝિક્ર કિયા હૈ કે અબૂલ આલિયાને બયાન કિયા હૈ કે જબ હમને હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કે દૌરે હુકૂમતમેં તસ્તર ફતહ કિયા તો હુરમુઝાનકે માલખાના (ગોદામ) મેં એક તખ્ત દેખા ઉસ પર એક મુરદા લિટાયા ગયા થા. જિસકે સરહાને એક કિતાબ રખ્ખી હુઈ થી. હમ લોગોંને ઉસ કિતાબકો હઝરત ઉમર (રદિ.) કી ખિદમતમેં ભેજવા દિયા. હઝરત ઉમર (રદિ.) ને કઅબુલ અહબારકો બુલવાકર ઉસકા તર્જુમા કરવાયા. ઉસ કિતાબમેં હવાદિસ વ વાકિઆત લિખ્ખે હુએ થે. અબૂ ઉબૈદા કાસિમ બિન સલામને કિતાબુલ અમવાલમેં લિખ્ખા હૈ કે ઉસ મુરદાકે સરહાને માલ રખ્ખા હુવા થા ઔર એક કાગઝ પર લિખ્ખા થા કે જિસ શખ્સકા જી ચાહે ઈસમેંસે માલ બતૌરે કર્ઝ મુદ્દતે મુકર્રરહકે લિયે લે જા સકતા હૈ. અગર ઠીક વક્ત પર વાપસ કર ગયા તો ઠીક હૈ વરના મબરૂસ (કોઢી) હો જાએગા યા બીમાર હો જાએગા. યે ફતહે ત્યૂનિસકા કિસ્સા હૈ, જિસકે સરદાર હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી (રદિ.) થે. હઝરત મૂસા (રદિ.) લાશસે ચિમટ ગયે ઔર ફરમાને લગે, કસમ હૈ રબ્બે કા'બાકી યે લાશ હઝરત દાનિયાલ (અલૈ.) કી હૈ.

આપને પૂરા વાકિઆ હઝરત ઉમર (રદિ.) કે પાસ ભેજા. હઝરત ઉમર (રદિ.) ને હિદાયત કી કે લાશકો હુનૂત (ખૂશ્બૂ) લગાંકર દફન કર દિયા જાએ ઔર નમાઝે જનાઝાકે સાથ તદફીન હો જિસ તરહ હઝરાતે અંબિયા (અલૈ.) દફન હોતે હૈં. ઔર ઉસ માલકો બૈતુલમાલમેં રખ દિયા જાએ ઔર કબરકો પોશીદા કર દિયા જાએ તાકે કોઈ જાન ન સકે. ખલીફાકે હુકમકે મુતાબિક વોહી કિયા ગયા.

અબૂલ આલિયાસે રાવીને પૂછા ફિર ઉસ લાશકા ક્યા હુવા? ઉનહોંને કહા કે હમને તેરહ (૧૩) કબરેં દિનમેં ખોદીં. જબ રાત હુઈ તો તમામ લાશેં મઅ નઅશ મુબારક હઝરત દાનિયાલ દફન કરકે ઝમીન બરાબર કર દી તાકે કોઈ પેહચાન ન સકે. ક્યૂંકે વહાંકે લોગ કહતકે જમાનેમેં લાશકો ખોલ દેતે થે તાકે બારિશ હો જાએ.

અબૂલ આલિયાને સવાલ કરને પર બતાયા કે વો લાશ ગાલિબન હઝરત દાનિયાલ (અલૈ.) કી થી જો તીનસો સાલસે મૌજૂદ થી ઔર ઉસમેં કિસી કિસમકા ભી તગય્યુર (બદલાવ) નહીં હુવા થા. હઝરતકે સરકે પિછલે હિસ્સેકે ચંદ બાલ ઝડ ગયે થે. ક્યૂંકે હઝરાતે અંબિયા (અલૈ.) કે જસદે અતહરકો ન તો ઝમીન ખા સકતી હૈ ઔર ન દરિંદે.

બલાઝરીને ફતહે ફુતુલ અહવાઝકે વાકિઆમેં લિખ્ખા હૈ કે કિલ્આમેં હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી (રદિ.) ને એક કોઠડી દેખી જિસ પર પરદા પડા હુવા થા. પૂછને પર લોગોંને બતાયા કે ઉસમેં હઝરત દાનિયાલ (અલૈ.) કી નઅશ હૈ. જબ લોગ કહતકી મુસીબતમેં મુબ્તલા હોતે થે તો અહલે બાબુલસે દરખ્વાસ્ત કિયા કરતે થે કે વો નઅશ હમકો દે દે તાકે ઉસકી બરકતસે હમ અલ્લાહ તઆલાસે બારિશ તલબ કરેં. બુખ્તે નસર બાદશાહને હઝરત દાનિયાલ (અલૈ.) કો કૈદ કરકે બાબુલમેં રખ દિયા થા. યહીં ઉનકી વફાત હો ગઈ.

હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી (રદિ.) ને એક નહરમેં જો ખુશ્ક હો ગઈ થી દફન કર દિયા. ફિર બારિશમેં ઉસ નહેરમેં પાની ભર ગયા. (ઈગાસ઼તુલ લહફાન. ઈબ્ને કય્યિમ સ. ૨૦૩, કિતાબુલ અમવાલ સ. ૩૪૩)

(ફુતૂહુલ બલદાન બલાઝરી સ. ૩૭૧, ઈબ્ને કસીર જિ. ૨, સ. ૪૦)

ઔરતકે મર્દ બન જાનેકા અજીબો ગરીબ વાકિઆ

ઈસ ઝમાનેમેં તો ઈસ કિસમકી ખબરેં અકસર અખબારમેં છપા કરતી હૈં કે હિન્દુસ્તાનમેં યા બેરુને હિન્દુસ્તાનમેં ફલાં ઔરત મર્દ બન ગઈ, ફલાં મર્દ ઔરત બન ગયા, તો સુનકર તઅજ્જુબ હોતા હૈ, બલ્કે બસા ઔકાત અકલન બઈદ મા'લૂમ હોતા હૈ ઔર જી ચાહતા હૈ કે કેહ દિયા જાએ કે યે ખબર બિલકુલ ગલત હૈ ઔર યે મહઝ યુરોપકા પ્રોપેગન્ડા હૈ. ખ્વાહ મ ખ્વાહ લોગોંકે લિયે તફરીહકા સામાન મોહય્યા કરતા હૈ.

મગર ઉસકો ક્યા કહા જાએ કે ઈસ તરહકા એક નાદિર વાકિઆ હાફિઝ ઈબ્ને કસીર (રહ.) જૈસે મોઅતબર મુહદ્દિસ વ મુફસ્સિરને અપની ઝાતી તેહકીકકે સાથ (ઝિક્રુ અમરિન ગરીબિન્ જિદ્દા) કે ઉનવાનસે ઝિક્ર કિયા હૈ. પૂરા વાકિઆ નકલ કરનેકે બાદ ફરમાતે હૈં :

કે જબ મૈં અમીર નાસિરૂદ્દીનકો 'બઅલબક્ક' કી નિયાબત હાસિલ હોને પર મુબારકબાદ દેનેકે લિયે પહોંચા તો વહાં ઈસ બાતકા બહોત ચર્ચા સુના કે એક નૌજવાન ઔરત મર્દ બન ગઈ હૈ. હુસ્ને ઈત્તિફાકસે વો નૌજવાન ભી મૌજૂદ થા. મુઝે બતાયા ગયા કે યેહી વો આદમી હૈ જો પેહલે ઔરત થી ફિર મરદાના ખુસૂસિયાતકા હામિલ હોકર પૂરા મર્દ બન ગયા હૈ. તરાબુલુસ ઔર દમિશ્ક વગૈરહમેં ઈસ બાતકી શોહરત હૈ. મૈંને ખૂદ ઉસકો બુલાયા ઔર બહોતસે લોગોંકી મૌજૂદગીમેં ઉસસે સવાલ કિયા.

ઉસને શરમાતે હુએ બતાયા કે મૈં પંદરહ સાલ તક એક લડ્કી થી. મેરે અંદર તમામ ઔરતોંકી સિફાત થીં. સીના પિરોના, ખાના પકાના ઔર સૂત વગૈરહ કાતના સબ અચ્છી તરહ કરતા થા. મેરે બાપને મેરા નિકાહે એક મર્દસે કર દિયા ઔર વો મુઝ પર કાદિર ન હો સકા, બિલ આખિર તલાક દે દી. ઈસ તરહ તીન મરદોંકે પાસ ગયા સબને તલાક દે દી. ફિર અચાનક ઐસા હુવા કે મેરે પિસ્તાન જો ઉભરે હુએ થે દબને લગે ઔર મુઝ પર રાત વ દિન નીંદકા ગલ્બા રેહને લગા. ઔર આહિસ્તા આહિસ્તા શરમગાહકી જગહસે આલએ તનાસુલ ઔર ફૌતા બાહિર આને લગા. અબ મૈં બિલકુલ મર્દ હૂં.

મૈંને સવાલ કિયા, કભી એહતિલામ (સ્વપ્ન દોષ) ભી હુવા? ઉસને જવાબ દિયા હાં! દો બાર હો ચુકા હૈ. મગર મૈંને ઈસ બાતકો ઘરવાલોં પર ઝાહિર નહીં કિયા.

જબ મેરે બાપને મેરી ચોથી શાદીકા ઈન્તિઝામ કરના શુરૂ કર દિયા તો મૈંને અપની માં સે સબ બાતેં બતા દીં. ફિર મૈંને પૂછા કે પેહલે તુમહારા નામ ક્યા થા? ઉસને કહા કે નફીસા.

મૈંને ફિર ઉસસે સવાલ કિયા કે અબ તુમહારા નામ ક્યા હૈ?

ઉસને જવાબ દિયા. અબ મેરા નામ અબ્દુલ્લાહ રખ્ખા ગયા હૈ.

હાફિઝ ફરમાતે હૈં કે જબ નાઈબે સલ્તનત દમિશ્કને યે વાકિઆ સુના તો એક મજમા'કે સામને ઉસકી તેહકીક કી ઔર તસ્દીકકે બાદ ઉસકો ફોજિયોંકા લિબાસ પહેનાયા. વો એક ખૂબસૂરત નૌજવાન મા'લૂમ હોતા થા. મગર ઉસકી ચાલઢાલમેં ઔરતકી સિફત ગાલિબ થી.

(અલ બિદાયહ વન્નિહાયહ, ઈબ્ને કસીર જિ. ૧૪, સ. ૨૪૮)

(શઝરાતુઝ ઝહબ. જિ. ૮, સ. ૧૭૫)

ફિરઔનકી લાશ

તીન હઝાર બરસંકે બાદ કિસ તરહ બર આમદ હુઈ?

મકબરેકી ખુદાઈ કરનેવાલે ૧૩ લોગ અચાનક મર ગયે.

મિસરકે જંગલોં ઔર ખુશ્ક પહાડિયોંમેં સૂરજ ચમકતા હૈ તો મેહસૂસ હોતા હૈ કે કાઈનાત નકરી વર્દ પેહલી રંગોંમેં ભીગ ગઈ હૈ. ઉસ વાદીકે એક કિનારે પર હરમનુમા ચોટી હૈ. યે મિસરકે બાદશાહોંકે મદફન, બાદશાહોંકી વાદીકી નિગેહબાન હૈ. ઉસ વાદીમેં એક અઝીમુશ્શાન જુલૂસ રવાં દવાં હૈ. મુરદા ફિરઔનકે નવ અઝીઝ તરીન દોસ્ત જનાઝેકો ખીંચ રહે હૈં. વાદીકે ઐન દરમિયાન એક ખુલા હુવા મકબરા હૈ. ઉનમેંસે નાચનેવાલોંકા એક ગિરોહ નાચ કરતા હુવા નિકલતા હૈ. દૂસરી તરફ કાહિનોંકા એક ગિરોહ અફસૂં (જાદૂ) ફૂંક રહા હૈ. તાકે મરનેવાલેકો અબ્દિયત (હમેશગી) નસીબ હો. અબ શાહી મહેલકે આ'લા હુક્કામ જનાઝેકો થામ લેતે હૈં. ઔર સોલા સિડિયાં ઉતરકર ઉસે મકબરેમેં લાતે હૈં. લાશ બીચ દર બીચ કમરોંસે ગુઝારકર અસલ કબરમેં લે જાતે હૈં. ઉન કમરોંકી દીવારોં ઔર છતોં પર મુખ્તલિફ રંગમેં તસ્વીરેં ઔર શક્લેં બનાઈ ગઈ હૈં. દરમિયાની કમરેમેં કીમતી પત્થરકા એક ચબૂતરા હૈ. અંદરસે ખાલી હૈ. યેહી ઉસ ફિરઔનકી કબર હૈ. કબરકા ઢકના તીસ પૈંતીસ મન વઝનકા હૈ. ખૂશ્બૂ લગાઈ હુઈ લાશ ખાલિસ સોનેકે ખોલમેં બંદ કરકે કબરમેં રખ દી જાતી હૈ. ફિર લાશ પર મુકદ્દસ તેલ છિડકા જાતા હૈ. હુનૂત (ખૂશ્બૂ) કા યે આખરી અમલ હૈ. પેહલા અમલ ઉસ દિનસે પૂરે સત્તર (૭૦) દિન પેહલે શુરૂ હુવા થા.

ફિરઔનકી બેવા ખાસ કિસમકે મંતર પઢતી હૈ. ઉસકે બાદ મોસમે બહારકે ફૂલોંકા ગુલદસ્તા આખરી તોહફાકે તૌર પર પેશ કરતી હૈ. ઉસકે બાદ લાશકો યકે બાદ દીગરે તીન કફનોંમેં લિપટા જાતા હૈ. ઔર લાશકો આખરી બાર કબરમેં રખકર ઢકના બંદ કર દિયા જાતા હૈ. મેઅમાર (કડિયે) ઉસે મસાલાકે સાથ બંદ કર દેતે હૈં. ઉસ મૌકા પર કાહિન યે અલ્ફાઝ અદા કરતા હૈ કે મૈં ગુઝરા હુવા કલ હૂં. મૈં આજ હૂં મૈં આનેવાલા કલ હૂં. ફિરઔનકી આખરી ઝિંદગીકી સહૂલતકે લિયે કબરસે લગે હુએ કમરોંમેં ઝરૂરિયાતે ઝિંદગીકી દો હઝાર ચીઝેં રખ્ખી ગઈ હૈં. ઉનમેં રથ ઔર કશ્તિયાં ભી શામિલ હૈં. ઉસકે બાદ ખાદિમ દરવાઝોં પર સોનેકે મુજસ્સમે રખતે હૈં. યે ઉનકે દેવતા હૈં. જો ઉનકે ખયાલકે મુતાબિક તાબૂતકી હિફાઝત કરેંગે. કબરકો જાનેવાલા ઝમીન દોઝ રાસ્તા કંકરિયોં ઔર પત્થરોંસે બંદ કર દિયા ગયા.

યે મકબરા ફિરઔન તોતન ખામિનકા હૈ. યે અઠારવેં ખાનદાનકા આખરી બાદશાહ થા. ઔર ઉસને બડી મુખ્તસર મુદ્દત તક બાલાઈ વઝીરીં મિસર પર હુકુમત કી થી. અંદાઝા લગાયા ગયા હૈ કે વો ૧૩૫૦ 'કાફ મીમ' મેં દફન હુવા થા. ઉસકે બાદ વઝીરે આ'ઝમ ફિરઔન બન બૈઠા ઔર ઉસકે બાદ ફૌજકા સાલાર ફિરઔન રહા.

ઈસ વાકિઆકો થોડે હી સાલ ગુઝરે થે કે ચોરોંને સુરંગ લગાઈ ઔર કબરવાલે કંમરેમેં પહોંચ ગયે. ઉનહોંને ચીઝોંકો ઉલટ પુલટ કિયા. મગર નિહાયત મા'મૂલી ચીઝેં સાથ લે ગયે. મિસરી હુક્કામકો ઉસ ચોરીકી ખબર મિલી તો ઉનહોંને ચીઝોંકો તરતીબસે રખ્ખા ઔર સુરંગ બંદ કર દી. માલૂમ હોતા હૈ કે અગલી એક સદીમેં ચોરોંને મકબરેકા મુકમ્મલ સફાયા કર દિયા. ઉસસે પેહલે વહાં ૨૭ ફિરઔન દફન થે. ચોરોંને ઉનહેં ભી સાફ કર દિયા થા. કાહિનોંને ફિરઔનોંકી હુનૂત શુદા (ખૂશબૂ લગાઈ હુઈ) લાશેં વહાંસે નિકાલીં. ઔર એક ન મા'લૂમ જગહ પર દફન કર દીં. તોતન ખામિન વાહિદ ફિરઔન થા જિસકી લાશ ગુમનામીસે બચ ગઈ થી.

ફિરઔન હવરમુહિબને હુકમ દિયા કે તોતન ખામિન ઔર પેશરવ અખ્નાનોંકે તમામ મુજસ્સમે તબાહ કર દિયે જાએ. ક્યૂંકે ઉનહોંને આબાઈ મઝહબકો છોડકર અતનકા અપના મા'બૂદ માન લિયા થા. ઉસકે પાદાશમેં ઉનકે તમામ આસાર હત્તાકે મકબરોંકે નક્શો નિગાર મિટા દિયે ગયે. આખિરકાર યે મકબરે બિલકુલ મિટ ગયે. ઔર ઝમાનેને ઉનપર ગુર્દો ગુબારકી તેરહ ફુટ દબીઝ તેહ જમા દી.

તીન હઝાર બરસ ગુઝર ગયે. મિસરિયોંકી તેહઝીબ ફના હો ગઈ. થોડી મુદ્દતકે લિયે રૂમિયોંને હુકમરાની કી. ફિર ઉનકી હુકૂમત ક્યા હો ગઈ હુકૂમતેં બનીં ઔર બિગડી. યહાં તકકે મૌજૂદા ઝમાના આ ગયા. જિસમેં માહિરીને આસારે કદીમા પર મિસરકી મદફૂન તેહઝીબકા સુરાગ લગાને ઔર ઉસકી છાનબીન કરનેકા જુનૂન સવાર હો ગયા. ઉનકી કોશિશેં રાઈગાં ન ગઈ. ઔર વો તીસ ખાલી મકબરોંકો ઢૂંઢ નિકાલનેમેં કામિયાબ હો ગયે. ઉનમેંસે એક ભી ચોરોંકી દસ્તબુર્દ (લૂટમાર) સે નહીં બચા થા. તાહમ અકસર મકામકી દીવારોંકે નક્શ વ નિગાર મેહફૂઝ થે. ઔર ઉનકે પુરાને રંગ ઔર નકશો નિગાર ઔર તેહરીરોંકા મતલબ સમઝકર મિસરિયોંકે અસરાર વ ભેદ મા'લૂમ કરના ચાહતે થે. ૧૯૦૬ મેં અમેરીકી માહિર આસારે કદીમા થોડરે ડ્યૂસને એ'લાન કિયા કે "બાદશાહોંકી વાદી" મેં અબ કોઈ મકબરા બાકી નહીં. લેકિન એક શખ્સને યે ફૈસલા તસ્લીમ કરનેસે ઈન્કાર કર દિયા. ઉસકા નામ હાવર્ડ કાર્ટર થા. દુનિયાકા મુશ્કિલ તરીન

દફીના તલાશ કરના ઉસકે મુકદ્દરમેં લિખ્ખા જા ચુકા થા.

ઉસ દરમિયાન કદીમ ઝબાનોંકે માહિરીન ફિરઔનકી તેહરીરકો પઢ લેનેમેં કામિયાબ હો ગયે થે. ઉનકી તેહરીરોંસે પતા ચલતા થા કે એક ફિરઔન તોતન ખામિન નામકા ભી થા. વો નવ બરસકી ઉમરમેં તખ્ત નશીન હુવા થા. ઔર નૌજવાની હીમેં મર ગયા થા. કાર્ટરકો યકીન થા કે ઉસકા મકબરા ભી બાદશાહોંકી વાદીમેં કિસી ન કિસી જગહ ઝરૂર હોગા. એક દિન વો એક ટીલેકી ખુદાઈ કર રહા થા કે ઉસે એક પ્યાલા મિલા જિસ પર તોતન ખામિનકા નામ કુંદા થા. ફિર એક ગઢેસે ટૂટે હુએ બરતનોંકે ટુકડે મિલે. જિન પર ઉસકી શાહી મોહરકે નિશાનાત મૌજૂદ થે.

કાર્ટરને અપની જુસ્તજૂ ઔર ઉમ્મીદોંકા ઝિક્ર એક મુતમવ્વિલ (માલદાર) બરતાનવી શખ્સસે કિયા. જિસકા નામ આરલ ઓફ કાર્નારદન થા ઔર જો ૧૯૦૨ મેં બહાલે સિહ્હતકે લિયે મિસર આયા હુવા થા. મિસરમેં ઉસે આસારે કદીમાકી તેહકીકકા શૌક પૈદા હુવા. કાર્ટરને ઉસે બાદશાહોંકી વાદીકી તારીખ સુનાઈ. ઔર બતાયા કે ફિરઔનોંકી લાશોંકો મેહફૂઝ રખનેકે જો હૈરત અંગેઝ ઈન્તિઝામાત કિયે ગયે થે. ચોરોંને ઉસે દરહમ બરહમ કરકે રખ દિયા. લોર્ડ કાર્નારદનને કાર્ટરકી માલી સરપરસ્તી કબૂલ કર લી. ૧૯૧૪ મેં મિસરી આસારે કદીમાકે ડાયરેક્ટર જનરલને ઉન દોનોંકો વાદીકી ખુદાઈકી ઈજાઝત દે દી. પેહલી આલમી જંગકે બાઈસ ખુદાઈકે પ્રોગ્રામમેં ગડબડ હો ગઈ. ફિર ભી ૧૯૨૦ મેં દો બારા ખુદાઈ શુરૂ કર દી ગઈ.

૧૯૨૧ મેં કાર્ટરકે કારીગરોંને મુતઅદ્દદ કદીમ ઝોંપડિયોંકી બુનિયાદેં ખોદ નિકાલીં. કાર્ટર ખૂશ હો ગયા. ઉસકા મતલબ થા કે ઉનકી દૌલત ખતમ હો જાએગી, મગર તલાશ ખતમ નહીં હોગી. એક દિન ઉનહોંને કાર્ટરસે કહા કે "તુમહેં સિર્ફ ૧૨ મહીનેકા કામ જારી રખને દિયા જાએગા. ઉસકે બાદ મૈં માલી ઈમદાદ બંદ કર દૂંગા."

૧૯૨૧-૨૨ કે સરદીકે મોસમમેં કાર્ટરને મનોં બલ્કે ટનોંકે હિસાબસે મલબા સાફ કિયા મગર કુછ હાસિલ ન હુવા. યકુમ નવેમ્બર ૧૯૨૨ કો ઉસને દો બારા ખુદાઈ શુરૂ કી. ઔર વાદીકે નકશેકા ગૌરસે મુતાલઆ કરનેકે બાદ એક ખાસ જગહ ઈન્તિખાબ કી. યે જગહ ફિરઔન રીમીસ ચહારુમકે મકબરાકે ઐન નીચે થી. ઉસને અપને ઓવરસિયરસે કહા." "ઈસ વાદીમેં બસ યેહી એક જગહ ખુદાઈસે બચી હૈ તુમ ઈસી જગહ ખુદાઈ શુરૂ કરો." મઝદૂર ઔર કારીગર તીન દિનોં તક ખુદાઈ કરતે રહે મગર કુછ ન મિલા. ચોથે દિન ઉનહેં મઝીદ ઝોંપડિયોંકી બુનિયાદેં મિલ ગઈં.

ચોથે દિન વો ઉસ જગહ પર પહોંચા તો કારકુનોં પર અજીબો ગરીબ ખામોશી મુસલ્લત થી. વો કામ છોડકર ઈધર ઉધર બૈઠે થે. ઉસને સબબ પૂછા તો મા'લૂમ હુવા કે કિસી ઝીને (સીડી) કે આસાર મિલે હૈં. ઉનહેં સાફ કિયા ગયા તો સતરહ સિડિયાં નિકલ આઈ. કાર્ટર સોચને લગા કે યે સિડિયાં કહાં જાકર ખતમ હોંગી. સાત રોઝ મુસલસલ ખુદાઈ જારી રહી. મગર ઝીનોંકા સિલસિલા ખતમ ન હુવા. ૧૨ સિતમ્બરકો કિસી દરવાઝેકા બાલાઈ હિસ્સા દિખાઈ દિયા. દરવાઝા મઝબૂત મસાલેસે બંદ કિયા ગયા થા. ઔર ઉસ પર મિસરકે બાદશાહોંકી મોહરેં લગી થીં. કાર્ટરકા જોશ હોશકી હુદૂદસે નિકલ ગયા. મોહરોંકી મૌજૂદગીસે ઝાહિર થા કે ઈસ મકબરામેં કિસી મુકતદિર (હાકિમ) શખ્સિયતકી હુનૂત શુદા લાશ મૌજૂદ હૈ યા રહી હૈ. અબ સવાલ યે થા કે મકબરા મેહફૂઝ હૈ. દરવાઝેકે ઉપરકે હિસ્સે પર એક સૂરાખકા બંદ કિયા ગયા નિશાન મૌજૂદ થા. જિસસે મા'લૂમ હોતા થા કે દરવાઝા બંદ કરનેકે બાદ કોઈ શખ્સ અંદર દાખિલ હુવા થા. તાહમ ઉસકે બાદ દરવાઝેમેં દાખિલ હોનેકી કિસી કોશિશકા સુરાગ નહીં મિલતા થા. કાર્ટરને એક જગહસે પલાસ્તર ઉખાડા ઔર છોટાસા સૂરાખ કરકે ટોર્ચકે ઝરીએ અંદર નિગાહ ડાલી, દરવાઝા વાકઈ કિસી મકબરેકા થા. યકીનન યે કિસી અહમ શખ્સિયતકા મકબરા થા. ક્યૂંકે દરવાઝાસે આગે રાસ્તા કંકરિયોં ઔર પત્થરોંસે બંદ કિયા ગયા થા. કાર્ટરને સૂરાખ બંદ કર દિયા. દરવાઝે પર ઈન્તિહાઈ મોઅતમદ કારકુનોંકા પેહરા લગા દિયા. ઔર લોર્ડ કાર્નારદનકો બઝરીઆ તાર બર્કી અપની દરયાફતસે આગાહ કિયા. ૨૪ નવેમ્બરકો લોર્ડ કાર્નારદન ઔર ઉનકી બેટી લેડી ઐવીલન હર્ટ ઈંગ્લિસ્તાનસે મિસરકી ઈસ વાદીમેં પહોંચ ગયે. અગલે દિન વો કાર્ટરકે સાથ ઉન સીડિયોંસે નીચે ઉતરે. દરવાઝેકા નીચેકા હિસ્સા ભી સાફ કિયા તો મઝીદ મોહરોંકે નિશાનાત દિખાઈ દિયે. ઉનમેંસે એક તોતન ખામિનકા નામ લિખ્ખા થા. જબ દરવાઝેકો રોકનેવાલે પત્થર હટા લિયે ગયે તો સામને એક તીસ ફુટ લંબા રાસ્તા દિખાઈ દિયા. રાત તક ઉસકી સફાઈ કર દી ગઈ. યે રાસ્તા એક ઔર પત્થરકે દરવાઝે પર પહોંચકર ખતમ હો ગયા. ઉસ પર તોતન ખામિનકે અફસરોંકી મોહરેં લગી થીં, ઔર બિલકુલ સાફ પઢી જાતી થીં.

૨૬ નવેમ્બરકો ઉનહેં ગૌહરે મકસૂદ મિલ ગયા.

"મેરી ઝિંદગીકા હાસિલ બસ યેહી એક દિન થા." કાર્ટરને કહા "મૈંને કાંપતે હાથોંસે દરવાઝેકે ઉપરકે હિસ્સામેં એક સૂરાખ કિયા. બરેસે મેહસૂસ હોતા થા કે દરવાઝેકે નીચે ખાલી જગહ હૈ. મૈંને મોમબત્તીકે ઝરીએ ઝહરીલી ગેસોંકા

અંદાઝા લગાયા ઔર ફિર અપની આંખેં સુરાખ પર રખ દી. લોર્ડ ઔર ઉનકી બેટી બે-સબરીકે સાથ મેરે મુશાહિદાતકા ઈન્તઝાર કર રહે થે. પેહલે તો કુછ સમઝાઈ ન દેતા થા, લેકિન રફતા રફતા મેરી આંખેં અંધેરેસે માનૂસ હો ગઈ. કમરેમેં કિસમ કિસમકે જાનવરોંકે મુજસ્સમે દિખાઈ દિયે. ઔર હર તરફ સોના હી સોના દિખાઈ દિયા. ઈસે હેરત ઔર મસર્રતકી ઈન્તિહા કેહ લીજિયે કે મેરી ઝબાન ગુંગ હો ગઈ. લોર્ડ કાર્નારફનકી બેસબરી ઈન્તિહાકો પહોંચ ગઈ થી. ઉન્હોંને પૂછા ક્યા દિખાઈ દિયા હૈ?" મૈંને કહા કે બસ કુછ ન પૂછિયે.

ઈસી દરમિયાન સારી દુનિયામેં ધૂમ મચ ગઈ કે દો બરતાનવી માહિરીનને એક મેહફૂઝ વ મામૂન મકબરા તલાશ કર લિયા હૈ. સારે કહીરાકે શોકીનોં ઔર અખબારનામા નિગારોંને ધાવા બોલ દિયા. દુનિયાકે કોને કોનેસે મુબારકબાદકે તાર આને લગે. ૧૭ ફરવરીકો દો બારા ખુદાઈ શુરૂ હુઈ. ઔર વો દૂસરે કમરે તક પહોંચ ગયે, જો ઈંટોંસે બંદ થા. કાર્ટરને કાંપતે હાથોંસે ઈંટે ઉઠાઈ. સુરાખમેંસે ટોર્ચકી રોશની ફેંકી તો વો સોનેકી ઠોસ દીવારસે ટકરાકર વાપસ આ ગઈ. ઉન્હોંને સુરાખ બડા કિયા. ઔર યૂં એક ભેદ હલ હો ગયા. યે દરવાઝા મકફનકા થા. દો ઘંટેકી કોશિશસે દરવાઝા સાફ હો ગયા. વો યે દેખકર હૈરાન રેહ ગયે કે ફિરઔન તૌતન ખામિનકી લાશ મેહફૂઝ થી. ઉસકે પીછે એક કમરા થા ઔર ઉસમેં ભી ખઝાના રખના થા. ઉસ ખઝાનેકી માલિયત પેહલે ખઝાનેસે ભી ઝિયાદા થી.

ઉસકે બાદ સુરાખ ખુલ્લા કિયા ગયા, તાકે વો દોનોં એક સાથ વકત દેખ સકે. અંદર ટોર્ચકી રોશની પડી તો દોનોં હૈરાન રેહ ગયે. ઉન્હોંને તીન હઝાર બરસસે બંદ મકબરા તલાશ કર લિયા થા. ઉસકે બાવજૂદ મેહસૂસ હોતા થા કે યે મકબરા અભી અભી બંદ કિયા ગયા હૈ. મિસરી ખુદાઈયોંકી તારીખમેં ઈસસે બડા ઔર મા'મુર ખઝાના કભી દસ્તયાબ ન હુવા થા. ટોર્ચકી શુઆઓંને સોનેસે મુન્અકિસ હોકર કમરેમેં ચકાચોંધ પૈદા કર દી થી. દરવાઝે ખોલકર ખઝાનેકા સરસરી જાઈઝા લિયા ગયા. વો એક એક દરયાફત પર હૈરાન વ પરેશાન થા. ઈન્તિહાઈ જોશ વ ખરોશકે આલમમેં ઉનકો બડી દેર બાદ એહસાસ હુવા કે કબરમેંસે હુનુત શુદા લાશ ગાઈબ હૈ. વો એક નઈ ઉલઝનમેં પડ ગયે યે મકબરા હૈ યા મહઝ ખઝાના હૈ.

અબ ઝરૂરત ઈસ બાતકી થી કે કમરેકી હર ચીઝ જૈસે પડી હુઈ હૈ. વૈસે હી ઉસકા ફોટો લિયા જાએ, નંબર લગાયા જાએ ઔર ઉસે મેહફૂઝ કરકે બંદ કિયા જાએ. યે કામ માહિરીનકો કરનેકા થા ઔર ઈસ લિયે મહીનોંકા વકત દરકાર થા. જબ તક યે કામ મુકમ્મલ ન હોતા તબ તક દૂસરે કમરોંકે દરવાઝે ખોલના નામુનાસિબ થા.

એપ્રીલ ૧૯૩૩ મેં લોર્ડ કાર્નારદન કાહિરામેં ઈન્તિકાલ કર ગયે. ચૂંકે વો મકબરાકી દરયાફતકે સિર્ફ પાંચ માહ બાદ અચાનક ઈન્તિકાલ કર ગયે. લિહાઝા આમ લોગોંને ખબર ઉડા દી કે વો ફિરઔનકી બદ દુઆસે મરા હૈ. દરયાફતકે સાત સાલકે અંદર ખુદાઈ કરનેવાલોંમેં બારહ લોગ મર ગયે. ઈસસે લોગોંકો ઈસ ખયાલસે મઝીદ તકવિયત હાસિલ હુઈ કે યે સબ કુછ ફિરઔનોંકી બદ દુઆકા નતીજા હૈ. તાહમ અસલ શખ્સ કાર્ટર બડે અર્સે તક ઝિંદા રહા.

તીન સાલ બાદ મકબરેકા અસલ રાઝ ફાશ હુવા. તોતન ખામિનકી હુનૂત શુદા લાશ બર આમદ હો ગઈ. અબ દુનિયાવાલે પૂછ રહે હૈં કે યે તોતન ખામિન કૌન હૈ? બાકી ફિરઔનકે મકબરે લુટ ગયે. મગર ઈસ ફિરઔનકા મકબરા કૈસે બચ ગયા.

તોતન ખામિન ફિરઔનોંમેં કોઈ અહમિય્યત નહીં રખતા થા. તાહમ વો અપને અસરોં ઔર અપને ઝમાનાકે કાહિનોંકે લિયે બડી અહમિય્યત રખતા થા. વો છોટી ઉમર હીમેં મર ગયા થા. ઉસકે મરતે હી સાઝિશોંકા દરવાઝા ખુલ ગયા. ઉસકી બીવીને અપને શૌહરકા તખ્ત વ તાજ હાસિલ કરનેકે લિયે એશિયાએ કૂચકકે હતીતી બાદશાહસે મદદ તલબ કી. મગર ઉસને પસો પેશ કિયા. ઔર યૂં ફિરઔનકા વઝીરે આ'ઝમ ફિરઔન બન બૈઠા. ચાર સાલ બાદ ફૌજકા સાલાર હવા લહબ ખૂદ ફિરઔન બન બૈઠા.

કાર્ટરકી યે દરયાફત આસારે કદીમાકી તારીખમેં સબસે બડી દરયાફત માની ગઈ હૈ. ઔર ઉસને ફિરઔનોંકે ઝમાને, ઉનકે રસ્મો રિવાજ ઔર અકાઈદ વાઝેહ કર દિયે હૈં.

ખતમ શુદ

